Tertium Volumen.

Ciuitatis populiqʒ Perusini

Statutorum Tertium Volumen
Uniuersam pene controuersiaꝝ
criminaliũ moleʒ ⁊ materiã
cõplectẽs: Ad perusinoꝝ
beneuiuentiũ vtilitatẽ
⁊ desideria Jam iaʒ
feliciter in lucem
editum.

In nomine dñi nostri Jesu Xpi eiusq3 gloriosissime matris semp vginis Marie. amen.

¶ Repertorium sive index Alphabeticus: hic est: super Tertio volumine statutorum Magnifice Civitatis Perusię: Dicta: ac pncipales materias comprehendens: Et cõfirmationem: Additionum ⁊ statutoꝝ oium presentis voluminis in littera. C. continens. Feliciter Incipit.

Confirmatio pñtium Statutoꝝ ⁊ Additionuz est manu ppria Rmi vice legati cuz sigillo a tergo voluminis in cancellaria hmói sub tenore.

Franciscus pitta pthonotarius apostolicus Perusię vmbrieqȝ ⁊c. Vice legatus.

Quotiens a nobis petitur: qó religioni ⁊ honestati cóvenire dignoscitur animo nos decet libenti cócedere: ac petentium iustis desiderijs congruum suffagiū impartiri. Cum igitur Magnifica hęc cómunitas civitatis Perusię capľa pñtis tertij voluminis statutoꝝ corrigi ⁊ declarari fecerit atqȝ additiones ad illa necessarias fieri p excellētissimos. J. V. doc. ⁊ causaꝝ pcuratores egregios pluribꝰ in locis supius nominatos cómisserit ⁊ id qdem ex impssione hac ⁊ fine cuiusqȝ dictoꝝ capľoꝝ erudite eleganterqȝ p actū evidēter appareat. De earūdem cófirmatione instantissime reqsiti ipsas vt pote necessarias ⁊ ad moduz vtiles (salva semp supioꝝ auctoritate: ⁊ dūmodo sint rationabiles: nec in aliquo cōtra ecclesiasticá libertatem) Cófirmamus ⁊ approbamus ac nostre vicelegationis facultate easdem observari mandamus perpetuis futuris temporibus M.D.P. eiusdez civitatis ⁊ dño Petrophilippo Cresimbeni cómunitatis pfate sindico ⁊ pcuratore instantibus. In quoꝝ fidem ⁊c. Datum perusię in palatio apľico. die. viij. Augusti. M.D.xxiij. F. pthonota. ⁊ vicelega. q. s̄.

locus sigelli.

Jacobus ferratinus.

Errores siue imprimentium siue male littere originalium hic corriguntur.
In additione prime rubrice in fine ibi datū vel expediendum vult dicere ad expediendum.
In additione.ij.rubrice ibi soluendorꝫ ꝛ de quibus vult dicere ea de quibus.
In additione.iiij.rubrice.ibi data facultas comparendi vult dicere detur facultas: ꝛ ibi ideo ēt statuimus vult dicere statuerunt ꝛ ordinauerunt.
In addi.rubri.xj.ibi pro porta sancte substanne sꝫ volta palatij vult dicere palatij. M.B.P.
In addi.Rce.xij.ibi de isultu factas vult dicē factę ꝛ ibi mercale nūc inceptū vult dicere mercatale: est etiam ibi ꝛ:p vt.
In additione rub.xiiij.ibi ꝙ nō succedant persone vult dicere non succedat persone.
In addi.rubri.lxiiij.ibi ꝛ predicationis vult dicere predicationes dicuntur ꝛ celebrantur.
In addi.rub.lxvj.ibi i hac forma vult dicere in hāc formā. Et ibi aportantibus vult dicere portantibus sine.a.per totū. Et ibi de extra vult dicere de ꝛ extra.
In additio.rubri.lxix. ibi declaramus vult dicere declarauerunt.
In additione rub.lxxxj.ibi declaramus vult dicere declarauerunt.
In addi.rub.cxxj.ibi declarate nomina vult dicere declarantes.
In addi.rub.cxlix.ibi delinquente deest vel delinquentibus.
In addi.rub.clix.ibi seu eo vult dicere cum eo.
In addi.rub.clxxiiij.ibi ablato vult dicere ablatū.
In addi.rub.clxxvj.ibi liqdādo vult dicē liqdādū.

Fideiussores in maleficijs q̄ esse nō pñt. Rub.34.
Falsitatem cōmittens aut scienter ꝑducens instrm̄ falsum: falsificans scripturas a.x. annis citra: qui cancellauerit vel dilaniauerit aut p vim acceperit scripturas punitur. Rubrica.39. iuncta additione ꝙ cōdemnetur in damnis ⁊ interesse parti iuramento solo ⁊c̄. vt in ea.
Falsum instrm̄ faciens vel fieri faciens punit̃. Rubrica.40. idem in componente iuncta additione ibi ꝙ teneat̃ ad interesse iuramento declarādu3.
Faciens falsam monetam punitur. Rub.42. iuncta additione ibi facta.
Fideiussor reqsitus ꝙ infra octo dies repsentet eu3 ꝑ quo fideiussit habet̃ ꝑ ꝯfesso nisi eu3 representauerit Rubri.51.§. ⁊ si fideiussor. vbi in fine est erratum ibi: ⁊ intelligat̃ detentio posse fieri vult dicere ⁊ intelligatur detentionem non posse fieri ⁊c̄. vitio imprimentium.
Forma dandi licentiam exbannito al's requisito ꝑ altero maleficio. Rubrica.56.
Forma procedendi contra forenses nō habitantes in perusino. Rubrica.57.
Ferie ⁊ dies feriati sunt. Rubri.61. Rubri.62.
Filiusfamilias delinquens punitur in bonis etiam Rubri.72. ⁊ ibi de patrefamilias ⁊ de legitima iuncta additione qñ debeatur. Rubri.72.
Forensis offendens forēsem punitur. Rubrica.73.
Faciens cadere biretum: dente3: oculos q̄ clauserit per nasum capit punitur. Rubrica.74.
Faciēs sibi iniuriā vt sibi vel alteri noceat. Rca.80.
Faciens facturas. Rubrica.89.
Fornicantes in domibus in qbus assidue cōmorantur puniunt̃. Rubri.90. iuncta additione ꝙ si in actu deprehenditur possit impune offendi.
Furta ⁊ eoꝝ pene iūcta additione. Rca.93. ⁊ ibi in addi. in fi. de minore.xx. annis vt non moriatur.
Fure nocturno domum frangente ⁊ inuento in domo ad aliquā carnaliter cognoscēdu3. Rub.94.
Furtiue mutillante vel vacuante bursam. Rub.95.
Frangentibus carceres iuncta apostilla. Rub.97.
Frangente domū vel cameram. Rubrica.98.
Faciens aliquid contra pacem honore3 vel statum perusinum. Rubri.107.
Faciente cōspirationē adunantiā cōgregationē vel tractatu3 causa subripiendi bonum statum perusinum. Rubrica.108.
Ferente litteras infidelium. Rubrica.109.
Frangente pacem. Rubrica.112.
Forensis portans arma vt ciuis puniat̃. Rub.117.
Forensis offendens perusinu3 comitatensem vel districtualem. Rubri.120. Et ibi qui habentur pro ciuib⁹ quo ad maleficia. Et q̄ forēses intelligant̃.
Famulus offendens dñm suum punit̃. Rca.126. vbi addi. ꝙ idem iuris in feminis ⁊ alijs magnam habentibus conuersationē cum eo in domo.

Filij maledicti qui ꝓprios parentes iniuriant̃. Rubrica.128. ⁊ ibi additio qua puniuntur.
Fily percutientes parentes non alantur ab eis ⁊ emancipantur inuiti. Rubrica.129.
Faciente douanam victualiū. Rca.137. ibi additio.
Faciente cauas prope grippum. Rubrica.158.
Fontem ꝓpe turpia faciens. Rubrica.164.
Fontem destruens ⁊ aquam extrahens de loco antiquo. Rubrica.165.
Ficedulas: turdos ⁊ qualeas capi non posse in additione. Rubrica.173. nisi certo tpe ⁊ casu.
Famulo frāgēte pactū dño ⁊ ibi est addi. Rca.177.
Famulo alicuius offendente aliquē ⁊ de pena domini. Rubrica.178.
Fideiussoribus prestādis per cōfinatos. Rub.190.

Gabella

In maleficijs non soluat̃ in additione prime Rubrice.
Gabella funditus tollitur in maleficijs. Rubri.4. in additione ⁊ in concordijs.
Graffij sunt tenendi ⁊ quare ⁊ de pena non tenentiū eos in hostio camere. Rubrica.37.
Gabella ꝓ ꝯcordia decetero non soluatur. Ru.60. ⁊ ibi additio ⁊. §. verbo ꝯcordia ꝓ quibus.
Giure ⁊ confederationes ꝓhibentur. Rubri.99.
Grippum iuxta quis nō potest laborare. Rub.102. iuncta additione.
Grascie custodes fient. Rubrica.138.
Grippo ⁊ lama cadente in rem alterius. Rub.161. quid faciendum.

Homicidium

Potest per quēlibet denūciari. Ru.2.§. excepto. Item fieri faciens homicidium. Rub.14. .§. quicunq3.
Heredes interfecti etiā antiqtus habebant tertia3 partem bonoꝝ. Rub.14.§. de pena.
Homicida priuatur successione vbi.§̃.§. ꝓterea vbi ēt descendētes homicide vt indigni ꝓuant̃ ⁊ successio defert̃ ad alios post ipsos ⁊ nō ad fiscum.
Homicida nō pōt insacculari nec hr̃e officia vbi.§̃. .§. statuimus ēt ad maiorem penā homicide.
Homicide ꝓuant̃ successione nec aliqđ cōmodū ex bonis interfecti hr̃e pñt vt in additiōe. Rub.14.
Homicide ꝑpetuo sunt infames ⁊ nō possunt ferre testimoniū ēt ꝙ fuerint restituti ad grãm ⁊ impune ſm statuta cōmiserint eū ſm bullam Sixti q̄rti folio.13.v̄. item ꝙ oēs ⁊ singuli.iiij.col. in fi.
Homicide puniunt̃ p legē nouā. Rub.15. folio.14.
Homicida volens se defendere quid facere debeat Rubrica.16. folio.xv.
Hostia domus frangens vl' aperiēs punit̃. Ru.31. ⁊ in restitutione damni in additione ibi facta.
Hebrei referrati in die iouis sancti vsq3 ad vesperas sabbati nō ꝓñt molestari in rebus nec in ꝑsona

Laus deo.

Anno salutis. 1523. Die.5. Nouembris.
Perusię ex officina Carthularia.

Ad lectores.

¶ Habetis viri patres & preceptores pauca hęc in alphabetum redacta ex omnibus que in hoc tertio statutorum Uolumine continentur quorum gratia principales materias statim inuenisse intelligetis: vt suum quisq; in hoc impleat desiderium. Et licet omnia que peragenda sunt recte per vos intueamini & faciatis. Optare tamen vos putaui: mea potius opera atq; cura: quo ad bene citoq; nouas decisiones inueniendū: hoc ipsum effici. In quo si qd̄ queritis inuenietis & animi impleueritis voluntatem: dño nostro Jesu Christo gratias agatis queso cui semper honor & gloria per infinita secula seculorum. Amen. Seruus idē Petrusphilippus. Apud Pegliolum manens. Iterum deo laus.

¶ Reuerendissimo In xpo patri. D. dño. F. Armellino medices titu. sancte Marie in transtiberim et sancti Calixti psbytero Cardi. prouincie Marchie de latere legato. S. D. N. Clementis pape septimi Camerario digniss. Hieronymus cartholarius ciuis Perusinus humiles comendationes.

NUper R.^me dñe cu3 ex thipis nostre bibliothecarie officine Tertiũ magnifice Auguste ciuitatis Perusij ad maiorẽ ciuium cõmoditatẽ statutorum volumen mea industria pmo excussum in lucem aduenturũ foret cõsiderans pstantiam, sublime ac q̃si diuinũ ingeniu3: integritatẽ: pbitatem iustitiã, in pauperes misericordia3 in angẽda religione laudabile studiũ: In ecclesias sacrasq3 edes liberalitatẽ et munificentiã/aliasq3 pstãtissimas virtutes. Quibus circũspectũ integerrimũq3 animũ tuu3 ita exornasti: vt nõ solũ ciuitati et ciuib⁹ pusinis summa clementia p iustitia fauens. Verũ toti⁹. S. R. E. Patrimonio qd p cõtinua et sũma camerariatus officij sollicitudine et amplificas et decoras magno adiumento ornamẽtoq3 fuisse appareas. Non ab re existimaui id, qcqd opis pmũ renouatũ exiens sub sacro tui nominis auspicio oibus ciuibus exoptatũ exhibere. Quãobrem nos oẽs eiusde3 seruuli hoc auspicamur q quemadmodũ hec ciuitatis decreta: q partim deperdita, partim qr eorum copia facile nõ dabat in publico archiuio latentia/nunc publica effecta nros animos instruẽt, et politicã vitã a malis ciues incolasq3 conatibus repmẽdo, docebũt et in melioris vite frugem ingiter reformabũt: ita sacrũ tue sũme circũspectionis nomen reipsa immortalitatem et ppetuã gloriã huic operi put cõmuni patrie nre, liberalitate, summis virtutib⁹, et sapiẽtia pstitit, sua auctoritate donabit et felix ppetuo viuas. Perusie. xv. Decẽb. 1523.

¶ Tertium volumen statutoꝝ Magnifice civitatis Perusię noviter reformatum.

Prefatio.

IN nomine dñi Nostri Jesu Christi eiusq; gloriosissime matris semꝑ virginis Marie ac beatissimoꝝ ꝑncipū apl'oꝝ Petri ⁊ Pauli scōrūq; martirū Laurētij, Herculani ⁊ Constantij. Necnō sancti Joseph ꝓtectoꝝ ⁊ huius civitatis patronoꝝ: totiusq; celestis curie sanctoꝝ ⁊ sanctaꝝ oīum nominibus invocatis: hoc est tertiū Volumen statutoꝝ magnifici cōis Perusij: cū infrascriptis correctionibus additionibus ⁊ declarationibus factis ab excellētissimis doctoribus ⁊ causarum procuratoribus infrascriptis.

¶ Domino Mariotto de boncambijs: ⁊ domino Vincentio de nestasijs causarum ꝓcuratore super primo volumine statutorum.

¶ Dño Vincentio de herculanis ⁊ domino Minutio de vannulis causarum ꝓcuratore super secundo volumine statutorum.

¶ Domino Paulo Saluutio ⁊ domino Joanne Alexio causarum procuratore super quarto volumine statutorum.

¶ Dño Aenea d' vbaldis ⁊ cū eo fui ego Petrus phylippus Cresymbeni symonis beni porte sancti angeli causaruz ꝓcurator specialiter deputatus ad corrigendū ⁊ declarandū addēdū ⁊ detrahendū tertio volumini statutoꝝ magnifici cōis: vt patet sub. 1510. manu ser Bernardini ser angeli folio.lxxx. tēpore magistratus Laurentij mariotti ⁊ sociorum facultas concessa. Volentes iniunctum onus exequi post cuiusq; capitulum dicti voluminis erit facta additio detractio vel declaratio sm ꝙ prefatis excellētissimis. V. J. doctoribus ⁊ causaruz procuratoribus ⁊ concorditer placuit a me Petrophilippo ante dicto eoꝝ omnium iussu consensu ⁊ voluntate scripta. Et in capitulis in quibus nihil erit in fine dictum id fuit cause q2 sic ea voluerunt manere: vna cum alijs prout iacent.

¶ De accusationibus. Rubrica prima.

QUm Ad conservādū quālibet rempublicam summa sit diligentia insistendum vt maleficia puniantur ⁊ maleficijs ⁊ fraudibus litigātium sit protinus obviandum. Jccirco tertio huius voluminis libro volentes circa maleficia ⁊ calumnias accusantiū ꝓvidere duximus ordinanduz superiori libro quēadmodū civiles causas tractari cōveniat prout rei publice perusine vtilius fore novimus ita conquisite sancitum est: deinceps in hoc libro tertio maleficia puniētes ne temere calūniose accusatiōes instituanť sic duximus ordinanduz.

¶ Ratio si aliquis vellet porrigere accusationez de aliquo crimine maleficio vel delicto ꝯ aliquem civem perusinū vel forensem corā dñis potestate vel capitaneo vel alio quocūq; officiale qui de maleficijs cognitionem haberet in civitate perusie vel eorum officialibus ⁊ assessoribus teneať ⁊ debeat primo ⁊ ante oīa solvere gabellaz ꝓ ipsa accusatione ꝓducenda massarijs cōis Perusie vz. ꝓsequendo suam vel suoꝝ iniuriam sol' xx. deñ. Et non ꝓsequēdo suam vel suoꝝ iniuriam solvat dictis massarijs pro ipsa accusatione ꝓducenda quattuor lib. deñ. Et predicti dñi potestas ⁊ capitaneus ⁊ eoꝝ officiales ⁊ alij officiales predicti ipsam accusationē recipere debeant a porrigente ⁊ tpe dicte ꝓductionis teneanť ⁊ debeant dicti officiales ab huiusmodi accusante recipere ꝓmissionez ⁊ iuramentū ⁊ fideiussorem de solvendo penā contentam in statutis cōis Perusij si sucūberet ⁊ de reficiendis expensis ⁊ interesse in casu quo non ꝓbareť huiusmodi accusatio sm formam infrascripti capituli sub Rubrica probante vel non prosequente accusationem. Et statim ante ꝙ porrigens dictam accusationem de palatio a bancho recedat iurare faciat super accusatione ꝑdicta ꝙ vera sunt que in ipsa accusatione

cõtinent ⁊ ipsuz sacramentum loco litis cõtestatio-
nis habeat: que litis cõtestatio quãtuz ad accusatio
nem non perpetuet iurisdictionem iudicis nisi se-
quatur vnica citatio ex parte eiusdem iudicis cum
termino ordinato citationis predicte ita ꝙ vltima
ma dies termini cadat in tempus quo possit exer-
cere iurisdictionem dictus iudex. Quantum autem
ad recusare volentem sufficiat porrectio cum iura
mento etiam ad perpetuandum iurisdictionem: ⁊
ipsam poni faciant ⁊ ponant in actis ⁊ libris com
munis Perusie. Et sup ipsa accusatione ꝓcedere debe
ant contra accusatũ vel accusatos ad citationes ban
na ⁊ notificationes banni ⁊ condẽnationes ⁊ alia
que occurrerint facienda ẜm formaz infrascripti ca
pituli quod incipit si contra aliquam personam.
non obstante absentia accusatoris.

Et quia sepe cõtingit ꝙ inquisitiones in fine ⁊
circa finez officij potestatis ⁊ capitanei maioris sin
dici ⁊ cuiuslibet alterius officialis qui d maleficijs
cognoscere possit quouis nomine nuncupentur fi-
unt per gratiam ⁊ accusationes calumniose institu
untur. Statuimus ꝙ per dominum capitaneum ⁊
per dominum potestatem vel maiorem sindicum
vel iudicem iustitie vel per eoꝝ vel alterius eorum
iudicem vel officialem vel alicuius alterius officia
lis quouis nomine nuncupetur non possit nec de-
beat formari vel fieri aliqua inquisitio nec accusa-
tio recipi nec admitti vel poni in actis vel in libris
processuum criminalium super qua vel super qui-
bus non sint facte vel non fiãt saltez due citationes
anteq̃ libri restituãtur in fine officij dictoꝝ officia-
lium ita ꝙ tales citationes perueniant ad notici-
am citati inquisiti seu accusati ⁊ intelligant citatio
nes venisse in noticiam citati accusati vel inquisiti
eo ipso ꝙ apparebit facta relatio per baiulum cõ-
munis Perusie in actis citationes esse factas in p-
sonaz accusati vel inquisiti vel alicuius de familia
ipsius vel ad domũ habitationis tũc talis accusati vel
inquisiti. Et si secus fieret non valeat vllo modo ꝓ
cessus accusationis vel inquisitionis: ⁊ nihilomi-
nus potestas capitane⁹ maior sindicus ⁊ iudex iusti
tie vel alius officialis quouis nomine nuncupetur.
Contrafacientes ⁊ notarij secus scribentes in . cc.
lib. den. debeant per eorum sindicatores ex officio
sindicatoruz vel ad petitionem cuiuscunq3 summa
rie ⁊ de facto puniri ⁊ cõdemnari ⁊ simili pena cõ
demnẽtur ⁊ puniantur sindicatores eorum si negli
gentes fuerint in predictis.

Si autem comparuerit accusatus volens respõ
dere ⁊ se excusare statim anteq̃ det sibi vl dari fiat
accusationis copia ipsum super accusatione respõ-
dere compellat ⁊ faciat premisso iuramento.

Reseruatis sibi accusato etiam sine aliqua pro-
testatione accusati omnibus suis beneficijs ⁊ exce-
ptionibus sibi competentibus ante responsionez si-
ue litis contestationẽ ⁊ talis responsio habeat vim
contestationis quo ad reum ⁊ iuramenti de calum
nia Cui accusato statuatur tunc terminus octo die
rum ad sui defensionem faciendam. Et postmoduz
procedere possit iudex ad receptionem testium ab
sente accusatore ⁊ non monito vel eo presente si ad
esse voluerit: presente tamen accusato vel absen-
te tamen monito vel citato ad receptionem testi-
um ⁊ ad publicationem eorum ⁊ alios actus pro
cedere possit.

Et super ipsis accusatiõibus recipere possit om
nes testes quos accusator dederit in accusatione
tempore dicte accusationis in scriptis ⁊ non alios
ad petitionem accusatoris.

Possit tamen potestas ⁊ capitaneus vel alius
officialis quouis nomine nuncupetur ⁊ eoruz iudi
ces testes super acusationibus vel inquisitionibus
maleficioꝝ ex suo officio recipe q̃s ⁊ quot voluerint
⁊ crediderint scire veritatem de dictis maleficijs
non obstante ꝙ eos non dederit accusator ⁊ pro-
cessus qui fiet valeat ⁊ teneat ac si lis contestata
esset inter partes ⁊ totus processus factus esset
presentibus partibus acusator autem soluat pro-
prima citatione ⁊ reus pro secunda ⁊ tertia. Et si
notarius maleficioruz contrafecerit puniatur ⁊ cõ
demnetur per eius sindicatorem pro qualibet vi-
ce qua in hoc contrafecerit in decem libris dena-
riorum.

Et ꝙ ante sententiam ferendam super accusa-
tionibus preceptorum: Spretorum semper possit
per accusatorem renunciari huiusmodi accusatio-
ni ⁊ facta huiusmodi renunciatione possit ⁊ debe-
at per prefatos dominum potestatem, ⁊ dominum
capitaneum ⁊ alios officiales predictos super hu-
iusmodi accusatione ⁊ eius processu pronunciari
non esse ad vlteriora procedendum super: sea non
obstantibus aliquibus statutis in contrarium lo-
quentibus.

Et ad hoc vt ois suspitio cesset statim cuz fuerit
porrecta accusatio notari⁹ maleficioꝝ q scribere de
bebit acta super accusatiõe que porrecta fuerit de
beat ipsam accusationem examinare ⁊ ascultare.
videlicet scripturam seu copiam ipsius accusatiõis:
que remanere debeat penes curiam cum scriptu-
ra seu copia mittenda camere massariorum cõmu
nis Perusie ⁊ alia remansura penes accusatorem
⁊ debeat talis notarius ponere signum suuz ⁊ suã
subscriptionem in qua affirmet ita esse in originali
li scriptura remanenda penes eum sicut est in ip-
sa copia ⁊ ipsas scripturas in omnibus concorda-
re quo facto ⁊ missa copia accusationis massarijs
cõmunis Perusie ẜm formam statuti positi infra
sub Rubrica de processu contra contumacem ⁊ eti
am soluta gabella ẜm formam statutorum tenean-
tur predicti potestas ⁊ capitaneus vel alij officia-

les predicti τ eorum assessores τ officiales super ipsis accusationibus procedere ad instantiam accusatoris si adesse voluerit. Si vero non aderit vel adesse noluerit possint τ teneantur super ipsis accusationibus procedere vt dictum est τ ferre sententiam condemnatoriam vel absolutoriam Infra duos menses continuos computandos a die porrecte accusationis. Et idem super deferéda sententia infra duos menses obseruetur in inquisitionibus: τ tempus duorum mensium incipiat a die facte citationis quando inquisitus citatus fuerit vel a die respósionis quando responderit sine citatióe. Hec autem non intelligatur de sententia ferenda super accusationibus de damno dato τ introitu vel de precepto iudicio spreto in quibus non currat eis tempus duorum mensium nisi a die respósionis vel clapsi termini banni ad penam. c. lib. den. Et prorogatio dictorum duorum mensium fieri non possit per aliquod consilium vel adunantiam vel aliquos officiales cõmunis Perusie quouis nomine censeantur: τ si porrogatio fieret non valeat ipso iure. Et priores artium qui pro tempore fuerint teneantur in principio eorum officij quando dabunt fideiussores pmittere expresse τ iurare τ numqз proponere nec consentire ꝙ proponatur de prorogatione dicti termini in aliquo consilio vel adunantia sub pena τ ad penam. c. lib. den. pro quolibet: que pena per sindicatorem eorum de facto debeat auferri τ de predictis possint accusari a quolibet.

¶ Saluo ꝙ potestas τ capitaneus vel alius officialis quo nomine censeatur per se vel alium in vltimo mense sui regiminis τ maior sindicus τ iudex iustitie. xv. vltimis diebus sui regiminis non possint ferre sententiá diffinitiuá vel que optineret vim diffinitiue vel pnunciare non esse pcedédú vel pnúciare absoluendus esse contra cõmune Perusin: nec in vltimis. xv. diebus sui officij publicare possint processus maleficiorum. Ita tamen ꝙ nullum tempus currat interim in aliquibus causis sed sint in eo statu in quo erant ante initium officij subcessoris.

¶ Et quia officiales potestatis τ capitaneus vel eorum notarij interdum sunt negligentes circa expeditionem processuum maleficioꝝ ad hoc vt materiam habeát processus ipsoꝝ expediendi.

¶ Dicimus τ ordinamus ꝙ cum in die veneris sint ferie in maleficijs τ nullus processus in causis maleficiorum ea die possit fieri iudex potestatis τ capitanei vel officialium predictorum quouis nomine nuncupentur teneátur τ debeant in dictis diebus veneris horis debitis semper stare in eorum palatio ex parte inferiori vbi iura reddútur ad audiendum allegationes fiendas in ipsis causis maleficiorum τ intendere circa examinationem τ expeditionem ipsorum processuum ad pená. c. lib. den. pro quolibet contrafaciente τ vice qualibet: τ idez intelligatur in omnibus in maiori sindico τ eius iudice.

¶ Et vt etiam omnis suspitio τ malignitas cesset Ordinamus ꝙ postqз libri restituti fuerint per potestatem τ capitaneum maiorem sindicum τ alios officiales predictos qui pro tépore fuerint nó possint in causis maleficiorum aliquem processum facere vel sententiam ferre nec de causis ciuilibus cognoscere: τ si facerent non valeat ipso iure qđ factú fuerit post ipsorum librorum restitutionem factaз: τ interim termini non currant litigantibus vsqз in diem primam iuridicam initij officij subcessoris.

¶ Possint tamen dicti officiales quousqз durabit eorum officium facere executionem personalem licentiarum legitime concessarum: τ cognoscere an dicte licentie sint legitime concesse non obstante dicta restitutione librorum.

¶ Nullus quoqз notarius nisi potestatis τ capitanei vel aliorum officialium predictorum possit vel debeat se intromittere in officio maleficiorum nec relationem nec presentationem vel alia acta criminalia scribere.

¶ Preterea volumus statuentes ꝙ nullus notarius de ciuitate vel cõitatu Perusie vel aliquis alius notarius audeat vel presumat nec permittat se rogari scribere ad banchas maleficiorum dñorum potestatis capitanei vel alioꝝ officialiú pdcoꝝ nec in aliquo palatiorū cõis τ populi perusini aliquá representationem nec defensionem alicuius denunciati accusati vel inquisiti de aliquo maleficio iniuria vel delicto ad penam. xxv. lib. den. pro qualibet vice. Et nihilominus talis representatio vel defensio non valeat nec teneat vllo modo: sed sint ipso iure cassa τ nullius valoris exceptis notarijs deputatis ad copiandum acta criminalia qui possint stare τ dare copias actoꝝ criminalium τ facere ea que ad eorum officium spectant.

¶ Volumus tñ ꝙ ipsas representationes τ defensióes in causis maleficioꝝ de quibus cognoscit in curia dñoꝝ potestatis τ capitanei vel alioꝝ officialium pfatoꝝ notarij dictoꝝ ptũs τ capitanei vel alioꝝ officialiú supradcoꝝ ad maleficia deputati facere τ scribere teneant sine aliquo pmio τ mercede: τ q pfecerit puniat pro vice qualibet in. xxv. lib. den.

¶ Ité statuimus τ ordinam' ꝙ si aliqs accusauerit aliquez de aliquo maleficio τ ipm citari fecerit sup ipsa vel ipsis accusationibus ꝙ talis accusator teneat τ debeat tpe dati termini ipsi accusato ad respondendú super ipsa accusatióe de ipsis accusationibus dare τ dari facere copiam eidem omniuз accusationú quas pͥ euз fecisset. Et si quá accusationem dictus accusator penes se teneret τ eaз non pduxerit τ de ipsa accusatione eidem accusato petenti copiam non exhibuerit ꝙ super ipsa accusa

tione ꝓcedi non possit nec debeat p ptátem vel ca-
pitaneú vel officiales pdcós nec aliqué eorum: et si
qué ꝓcessum fecerit sup accusatióe ꝯ dcám formaz
talis ꝓcessus sit et esse dbeat ipso iure nullus et pro
nullo penitus habeat. Et si qd dánum talis accusa-
tus substinuerit teneat ptás et capitaneus vel alij
officiales s. noiati et eoꝝ officiales vinculo iuramen-
ti eidem accusato ab eodé accusatore restitui face-
re cú effectu. Et hec locú habeant in accusatióibus
que nó relinquerent in actis tpe prime productio-
nis penes curiam.

Item quilibet ptás et capitaneus vel alij officia-
les pfati et eoꝝ et cuiuslibet eoꝝ iudices teneant et
debeant in fine eoꝝ officij et regiminis. s. die qua li-
bri actoꝝ criminaliuz et acta quecúqz reasignat seu
reasignari debeat massarijs cóis perusij bene et le-
galiter bona fide sine et fraude reddere et ꝯsignare
vna cum suis et corá se initiatis ꝓcessibus. Et accu-
satióes denúciatióes et inqsitióes et alios singulos
actus criminales pendentes factos et habitos seu
initiatos tam tpe eorum officij qꝫ tempore suorum
predecessoruz sibi per suum precessorem datos vel
asignatos.

Et ꝙ nouus potestas vel capitaneus vel alij of-
ficiales predicti subcessor vel subcessores cui vel q-
bus facta fuerit assignatio de processibus pendenti-
bus et eius iudices teneantur et debeant tales pro-
cessus pendentes sibi assignatos et datos per suum
predecessorem seu per massarios cóis Perusie vt
dictum est diffinire decidere et terminare infra du-
os menses continuos a principio eorum officij có-
putandos: pena. c. lib. deñ. pro quolibet potestati
vel capitaneo vel alio officiali supra nominato tam
in reasignatione qꝫ in diffinitione occasione dicto-
rum processuum pendentium negligéti: in qua pe-
na per suos sindicatores et sindicos ex officio sindi-
catorum et ad petitionem cuiuscumqꝫ petentis de-
beant puniri et condemnari. Et idem intelligatur
in maiori sindico et iudice iusticie et eius iudicibus.
Et de hac negligentia per sindicos expresse inqui-
ri et procedi debeát non obstante aliquo statuto ge-
nerali vel speciali in contrarium loquente

Additio.

Addiderunt ꝙ accusans in casu subcumbentie:
vel non probationis vel non prosequtionis promit-
tat soluere et fideiussorem det de soluendo penam
et interesse parti vt infra in Rubrica de non prose-
quente vel non probante accusationem vel inquisi-
tionem. Et ꝙ iudex teneatur sententiare super
predictis sub pena ducentarum lib. denariorú tem-
pore sui sindicatus aufferendarum condemnando
vel absoluendo: si sibi visum fuerit accusationem es-
se calumniosam. Et si pars aliqua quando condem-
naret vel non: super dánis et expensis: senserit se gra-
uatá possit appellare semel tantum et nihilominus
iudex in sindicatu teneatur.

Item corrigendo ordinauerunt gabellam de-
qua supra decetero non esse soluendam. Ut facilio-
res sint accusatores ad vlciscendas suas et suorum
iniurias.

Item addendo statuerunt ꝙ dictum tempus
duorum mensiuz datú vel expediendú: ꝙ infra tres
menses debeat per sententiam diffinitiuam expe-
diri a die incohati processus computandos. Et
ꝙ decetero non possit pronunciari supersedendum
in dictis causis. Et ꝙ omnes sententie diffinitiue
describantur in membranis: vt melius conseruen-
tur vt hactenus visum est et consuetum.

De Inquisitionibus. Rubrica. 2.

Cum multe Inquisitiones:
seu cedule inquisitionum den-
tur ad vindictam alterius non
ab illis qui recipiunt offensas
in quibus multe fraudes sepissi-
me cómittuntur: volumus stat-
uentes ꝙ potestas et capitaneus vel alij officiales de
quibus supra in precedenti capitulo fit mentio et
quilibet eorum et eorum cuiuslibet officiales tene-
antur et debeant vinculo iuramenti non recipere
aliquam inquisitionem seu cedulam inquisitionis
alicuius iniurie alicui facte nec super ea procedere
modo aliquo sine causa: nisi dictam inquisitionem
seu cedulam inquisitionis daret vel porrigeret ille
qui receperit iniuriam vel pater eius vel mater
auus vel auia vel alius seu alia de linea ascenden-
ti: Filius vel filia vel alius vel alia de linea descen-
denti frater carnalis vel soror carnalis consobri-
na soror nepos carnalis vel neptis carnalis ex li-
nea descendenti vel transuersali nepos cósobrinus
vel neptis consobrina vel vxor vel patruus vel
auunculus vel amita vel matertera vel aliquis ali-
us de familia qui dictam iniuriam recepit: et intel-
ligantur esse de familia solum illi qui habitant ad
vnum panem et vnum vinum et actinét illi iniuri-
am passo in aliquo gradu consanguinitatis vel af-
finitatis: vel nisi darentur vel denunciarentur per
sindicum vel sindicos massarium vel massarios ali-
cuius castri vel ville in casibus in quibus sindicis
vel massarijs permittitur denunciatio per formam
statutorum cómunis Perusie vel per tabernari-
os vel albergatores de illis maleficijs que cómit-
terentur in territorio vel districtu ipsorum castro-
rum vel villarum vel in taberna hospitio vel alber-
garia que per formam statutorum deberent denun-
ciari per ipsos. Et si potestas vel capitaneus vel al-

ter officialis superius nominatus contrafecerint in predictis vel aliquo predictorum quilibet contrafaciens in .c. lib. denarioꝝ cõmuni Perusie debeat condemnari ⁊ ab eis exigi dicta pena.

¶ Excepto homicidio qd̃ possit per quemlibet denunciari: ⁊ ad petitionem cuiuslibet potestas ⁊ capitaneus ⁊ quilibet dictorum officialium: ⁊ cuiuslibet eorum officiales possint de homicidio tam contra homicidas: q̃z ꝯ auxiliatores: tractatores: mandatores: ⁊ fautores ingrere ꝓcedere ꝯdemnare ⁊ punire. Et hoc intelligatur ſm formam capituli de homicidio infra positi. Et vt sciatur quis fuerit ille qui inquisitionem vel inquisitiones vel cedulas inquisitionum dat vel porrigit. Volumus ꝙ potestas ⁊ capitaneus vel predicti officiales ⁊ eorum ⁊ cuiuslibet eorum officiales faciant poni in inquisitionibus nomen illius qui dictam inquisitionem seu cedulam inquisitionis porrigeret vel daret ⁊ de qua porta ⁊ parrochia est: seu de quo castro vel villa cõitatus vel districtus Perusij est: ⁊ de quo loco: ad hoc vt plena noticia eius qui dederit inquisitionem vel porrexerit habeatur: ⁊ fideiussores recipiat super hoc: ⁊ aliter ipsas inquisitiones seu cedulas ipsarum inquisitionum non recipiat vllo modo ad penam superius denotatam.

¶ Volumus insuper ꝙ potestas ⁊ capitãeus vel alter officialis superius descriptus: ⁊ eorum ⁊ cuiuslibet eorum officiales: possint ⁊ teneantur inquisitionem facere publicam ⁊ secretam: cum promotore ⁊ sine ad eorum ⁊ cuiuslibet eorum voluntatem: contra omnes ⁊ singulos ciues comitatenses ⁊ forenses ⁊ alias quascunq; personas cuiuscumq; gradus ⁊ condictionis existant: de omnibus ⁊ singulis maleficijs tam cõmissis q̃z cõmittendis super quibus processum non est: vel punita non sunt: ⁊ eos punire ⁊ condemnare ſm formam statutorum ⁊ ordinamentorũ cõis perusie.

¶ Potestas ⁊ capitaneus vel officialis predictus inquirant ⁊ inquirere teneantur ⁊ debeant contra omnes ⁊ singulos supradictos delinquẽtes qui deinceps cõmitterent vel cõmitti facerent per se vel alium seu alios aliquod maleficium vel subsidium vel adiutorium darent: vel ordinarent: aut tractarent: ꝙ aliqd̃ maleficium cõmitteretur: ⁊ repertos culpabiles puniant ⁊ condemnent ſm formam statutorum ⁊ ordinamentorum cõis perusie.

¶ Dummodo inquisitionẽ facere de aliquo maleficio non possint qd̃ diceretur fore cõmissuꝫ per aliquem vel contra aliqueꝫ de electoribus suis: vel notarijs qui fuerint cum electoribus: vel etiam de eoruꝫ familia stante vel habitante cum eis vel aliquo eorum: ad vnum panem ⁊ vnum vinum: nec aliquã accusationem de ꝑdicto maleficio recipere possint nec de ipso maleficio per inquisitionem cognoscere ꝯ predictos vel aliquẽ eorum vel eorum notarium vel aliquem de eorum familia stantes vel habitantes vt. s̃. sed si sit alius officialis in ciuitate Perusie q de ipso maleficio cognoscere possit: ⁊ punire vel ipsemet officialis electus cognoscere possit inquirere ⁊ pronunciare.

¶ Et cum dicatur ꝙ in maleficijs ⁊ processibus maleficiorum fraus sepe cõmittitur in damnum ⁊ collusionem cõis Perusie eo ꝙ procedente potestate vel capitãeo vel alio officiale predicto per inquisitionem ꝯ aliqueꝫ vel aliquos pro maleficio interdum accidit ꝙ aliquis vel aliqui ad tollendum inquisitionem predictam: ⁊ ne veritas per inquisitionem inueniatur porrigit denunciationem vel accusam de inquisito ⁊ cõtra inquisitum cum testibus ignorantibus veritatem ⁊ sic fraus cõmittitur ⁊ culpabiles penas euadunt. Volumus ꝙ dñs potestas ⁊ capitaneus vel alius officialis supra nominatus possint ⁊ debeant ac teneãtur contra quoslibet malefactores ⁊ qui dicerentur maleficia cõmisisse ⁊ de quolibet maleficio inquirere procedere veritatem inuenire punire ⁊ condemnare per viaꝫ inquisitionis ⁊ alio quocumq; modo: non obstante ꝙ accusatio vel denũciatio porrigatur de ipso maleficio post inqsitionem formatam vel ante. Ita ꝙ sit in optione ⁊ electiõe ⁊ arbitrio potestatis ⁊ capitanei vel alterius officialis ꝑdicti ꝓcedere seu ꝑ viam inquisitionis seu accusationis vel denũciationis ⁊ cum testibus in accusatione vel denunciatione seu inquisitione contentis vel alijs ⁊ contra inquisitum vel denunciatum seu accusatum vel aliuꝫ vel alios qui dicerentur culpabiles prout potestati vel capitaneo vel alteri officiali superius nominato placuerit pro veritate inuenienda ⁊ culpabilibus puniendis. Dũmodo nullus deinceps inquisitus vel contra quem per inquisitioneꝫ proceditur possit accusari per aliquem nisi coram illo officiale qui per inquisitioneꝫ procederet prius: ⁊ si porrigeretur accusatio coraꝫ alio porrectio ⁊ omnis actus qui fieret super ea ⁊ processus sit nullus ipso iure. Et si prius produceretur accusatio q̃z fiat inquisitio non possit inquisitio fieri nisi infra decem dies a die accusationis producte. Et si inquisitio precesserit accusationem possit infra tempus decem dieruꝫ accusatio produci a die incohate inquisitionis nunciandorum ⁊ non vltra ⁊ si contra fieret non valeat quod factum erit ipso iure. Et tunc cum fuerit producta accusatio ⁊ inquisitio formata potestas ⁊ capitaneus vel alius officialis vt supradictuꝫ est ⁊ quilibet eorum possit super vna procedere siue super accusatione vel inquisitione super qua voluerit ⁊ testes recipere inquisitionis vel accusationis vel vtriusq; prout sibi videbitur ⁊ placebit. Et super altera teneatur ex officio pronunciare infra quindecim dies a die quo accusatio vel denunciatio ante inquisitionem formatam porrecta fuerit vel in-

fra.xv.dies incboate inquisitionis si inquisitio pre-
cesserit τ accusatio sequatur ita φ duplici onere
dfensionis talis accusatus vel inquisitus non graue
tur:pena predictis potestati τ capitaneo vel alij of
ficiali predictoꝝ cõtrafaciente in predictis vel ali-
quo predictorũ.cc.lib.deñ.τ omnia predicta vendi
cent sibi locuz in omnibus alijs officialibus cõis pe
rusie qui d maleficijs cognoscere possint Et si accu
satio prius facta fuerit:postea nõ possit denũciatio
fieri per sindicos castroꝝ τ villaruz vel aliaz perso
nam nec inquisitio ex officio fieri nisi p illum pote-
statem vel capitaneuz vel alium officialem haben-
tem cognitionem vt supra vel coram illo coram
quo prius accusatio facta fuit. Et si fieret denũcia
tio vel inquisitio τ processus coraz alio vel per ali-
um non valeat ipso iure Et si precesserit inquisitio
non possit postea porrigi seu produci accusatio nisi
coram illo officiale per quem seu coraz quo fuerit
instituta seu incboata inquisitio τ non coram alio
vllo modo.

¶ Additio.

¶ Sanxerunt φ decetero iudex inquirens ad que
relam alicuius non possit admittere querelantem
nisi cum promissione soluendoruz. Et de quibus in
fra in Rubrica de nõ ꝓsequente vel non proban-
te. Et nihilominus teneatur causas inquisitionis τ
querele huiusmodi infra tres menses a die prime
citationis diffinitiue terminare. Et non possit pro-
nunciare supersedendũ fore in ea etiã φ testes non
comparuerint quos condemnare debeat in lib. x.
deñ. Et procedatur in causa vt supra dictum est in
additione de accusatione. Et φ possit appellari vt
supra in dicta additione dicitur.

¶ De denunciationibus. Rubrica.3.

AD hoc Ut homines τ
persone vniuer
sitatuz castroꝝ τ villaꝝ comita
tus perusie sub iustitia cõseruẽ
tur τ vt delinquẽtes a pena de
lictoruz nõ euadant propter po
tentiaz aliquoꝝ. Statuimus φ
quilibet sindicus cuiuslibet vniuersitatis castri vel
ville comitatus Perusie teneatur omnia maleficia
que cõmitterentur in eoꝝ castris τ villis seu eoꝝ ter
ritorijs seu iurisdictione denũciare scilicet omnes τ
singulas robbarias τ spoliationes fiẽdas in comi
tatu Perusie τ etiaz captiones τ deptentiones li-
berorum hominum τ mulierum contra eorum vo
luntatem vel patris vel matris τ ipsa maleficia
comittẽtes τ eos receptantes vel eis dantes victua
lia adiutorium vel fauorem τ etiam omnia homici-
dia τ percussiones sanguinolentas cõmissas τ que
infuturum cõmitterentur in eorum territorijs cum
quocunqz genere armorum:ac etiaz omnes blasfe-
mantes deum τ beataz virginẽ Mariam dicendo
maledecto sia la vergene Maria o vero dio:τ om
nes dicentes vel iurantes per lo culo de dio o vero
dela vergene Maria:vel dicẽdo turpiter p vuluã
dicte virginis Marie: τ etiaz omnes qui quocũqz
percuterent τ exputrent vel aliquid proicerẽt in
imaginem picturam vel figuram iesu christi virgi
nis Marie vel alicuius alterius sancti vel sancte
in vituperium vel dedecus ipsorum vel alterius eo
rum τ etiam teneantur τ debeant denunciare om
nes τ singulos capientes columbas aliorum pala-
tiorum vel columbariorum vel domesticas alienas
potestati vel capitanei vel alij officiali vt supra vel
officialibus eorum infra quartam diem postφ fue
rint comissa.

¶ Et in dnunciatione semper ponantur quattuor
testes ad minus de sua vniuersitate qui tempore cõ
missi maleficij habitent in castro vel villa vel in eo-
rum territorijs. Possint tamen ponere testes qui
fuerint presentes maleficijs etiã si aliunde fuerint.
Et si non denunciauerit puniatur sindicus castri in
cc. lib. deñ. Sindicus ville in.c.lib. deñ.p quolibet
delicto qd non denunciaret: si denunciare teneretur
τ etiam vniuersitas castri in. cc. lib.deñ. τ ville in
c.lib.deñ. Et sufficiat publica fama cõ sindicũ τ vni
uersitatem maleficium fuisse cõmissum qd diceret
non esse denunciatum.

¶ Maleficia tamen sanguinolenta siue percussio
nes sanguinolentas que fierent sine aliquo genere
armorum dicti sindici denunciare nõ teneantur ni
si per eos dumtaxat qui passi fuerint τ receperint
iniurias predictas protestatio facta fuerit sindico
in pñtia duorum testiuz φ debeat denunciare dictũ
maleficium siue percussiones sanguinolentas quas
receperit sine aliquo genere armorũ:quas iniurias
facta dicta protestatiõe denũciare teneantur sindici
τ in dicta denunciatione poni facere denunciatum
sm ꝓtestationem factam eisdem per talem ꝓtestan
tem:τ que denunciatio sic facta protestatione sm
protestationem que sibi facta fuerit si non probare
tur fuisse verum illud maleficium qd protestatum
fuerit per vnum testem de visu vel per duos de fa-
ma puniatur talis protestans in.xxv.lib.deñ.p po-
testatem τ capitaneum vel alium officialem predi
ctum vel eorum iudices coraz quibus porrecta fue
rit dicta denunciatio:quas.xxv.lib.deñ. soluere cõ-
pellatur per tales officiales corã quibus facta fue-
rit dicta denũciatio d facto sine aliquo processu vi-
so solum φ maleficiuz qd protestatum fuerit τ de-
nunciatum non fuerit ꝓbatum. Teneatur tamen di-
ctus sindicus in dicta denunciatione ponere testes
quos dabit sibi dictus protestans si dare voluerit.
Possit tamen talis protestans suam protestationẽ
reuocare quandocumqz ante productionez denun-

ciationis qua protestatione reuocata sindicus ad di ctam denunciationem faciendam minime teneatur: dummodo de tali reuocatione cõstet manu publici notarij.

¶ Et si vniuersitas vel sindicus receperit aliquam promissioné pro aliquo maleficio: qđ diceretur fuisse cõmissum: non denunciando et vt non denunciaret soluat et soluere debeat cõi Perusij talis recipiens ab offensore vel ab alio duplam q̃titaté quã soluere deberet talis qui maleficium diceretur cõmisisse pro delicto qđ diceretur esse cõmissum ſm formam statutorum cõis Perusie: si pro delicto qđ diceretur esse cõmissum imponeretur pena pecuniaria.

¶ Et si pena personalis imponeretur soluat et soluere debeat.ccc.lib.deñ. et talis promissio seu obligatio non valeat nec teneat ipso iure. Et dicta exceptio possit opponi contra tales promissiones et obligationes non obstante q̃ in eis contineatur de cõfessione fienda. Et nihilominus promissio et obligatio non valeat et nihilominus d̃ predictis possit inquiri.

¶ Et si contingeret q̃ dicta maleficia vel aliqđ p̃dictorum cõmitterentur in confinibus plurium territoriorum q̃ sindici vniuersitatum dictorum territoriorum simul et semel denunciare teneant talia maleficia siue maleficium in vna et eadem d̃nunciatione porrigenda per omnes dictos sindicos Et si aliquis de dictis sindicis recusaret vel negligeret denunciationem facere predictã puniat ea pena qua puniretur sindicus qui deberet denunciationem de tali maleficio facere et non denunciaret. Et nihilominus denunciatio facta per vnum alium vel alios valeat ac si facta esset per omnes.

¶ Et cum multotiens maleficia cõmittantur tempore aliquorum sindicorũ et ignorentur que tamen apparent postea tempore aliorum sindicorum. Statuimus q̃ dicti sindici non obstante expiratione eorum officij possint teneantur et debeant dicta maleficia denunciare infra quattuor dies postq̃ eis venerit in noticiam sub pena antedicta. Et q̃ in q̃tũ dicti sindici nõ viuerent tpe quo dicta maleficia apparerent volumus q̃ illi qui pro tempore erunt sindici teneantur et debeant dicta maleficia denunciare modo predicto sub pena predicta: et hec denunciatio d̃ huiusmodi maleficijs fiat et fieri debere intelligatur si et inq̃tum dicta maleficia apparerent seu manifestentur in tpe infra qđ de ipsis maleficijs cognosci põt ſm formam statutorum cõis perusie.

¶ Et q2 sepe contingit q̃ maleficia fiunt vel committuntur in locis que non sunt de territorijs ville vel castri vel sunt de territorio alicuius ville vel castri que villa vel castrũ de facto non hẽnt sindicũ et ex hoc maleficia remanent impunita. Jdcirco duximus statuendum q̃ massarij comitatenses et alij comitatenses hitantes in loco etiam si ibi nõ esse nt allibrati dũmodo ad minus sint decem focularia cõputatis habitantibus et massarijs teneantur et debeant creare et eligere sindicum de sex mensibus in sex mẽses sub pena.c.lib.deñ. de facto a dictis massarijs et hitantibus si in predictis fuerint negligentes aufferenda per ptãtem vel alium officialem cõis perusie qui pro tpe erit. Et nihilominus dicti massarij hitantes in loco et alij in loco hitantes teneantur et debeant denunciare talia maleficia sub pena et ad penã superius denotatam. Et in casu quo aliqua villa esset ab omnibus derelicta et nullus ibi habitaret vel esset minor numerus decem focularum tunc sindicus cuius territorium est magis propinquum loco vbi dictum maleficium diceretur esse cõmissum denunciare teneatur dictum maleficium sub pena predicta.

¶ Additio.

¶ Statuerunt declarantes et addentes q̃ iudex teneat hmõi causas expedire diffinitiue infra dictum tpa trium mensiũ vt.s̃.cõputandum a die p̃ime citationis vel incboatiõis. Et in membranis scriptas vt.s̃.redigere. Et q̃ in suburbijs ciuitatis perusij ville et loca hẽtes et hẽtia sex focularia teneaĩ creare sindicum seu guardianũ qui vel que habeat denunciare maleficia et damna data et alia facere fieri solita per sindicum alicuius et ſm formam statutorum.

¶ De p̃cessu contra contumacẽ. Rubrica. 4.

SJ contra aliquam personas per accusationem vel denunciationem vel inquisitionem occasione alicuius maleficij procedatur citetur personaliter vel ad domus sue habitationis vel ad ecclesiam sue parochie si tempore citationis habitauerit in ciuitate burgis et suburgis perusie. Sed si tempore citationis non fuerit habitans in ciuitate vel burgis vel suburgis sed in comitatu citetur tũc vbi habitat. Et si in neutro ex dictis locis habitaret scilicet in ciuitate vel burgis vel suburgis nec in comitatu citetur vbi consueuit habitare et etiam ad ecclesiam sue parrochie.

¶ Si vero fuerit collegium vel vniuersitas debeat citari et requiri in loco in quo consueuit fieri adunantia dicti collegij vel vniuersitatis et si habet dicta vniuersitas vel collegiũ sindicũ vel vicarium vel camerariũ seu p̃sules vel auditores debeant etiã citari sindicus vicarius vel camerarius et p̃sules et auditores p̃sonaliter vel ad domũ sue solite hitatiõis vel ad ecclesiam sue p̃rochie. Et si collegiũ vel vniuersitas nõ hẽret locum inq̃ fieri p̃sueuerit dcã adunãtia

tunc ⁊ eo casu sufficiat citari sindicum vel vicarium vel camerariuȝ seu consules seu auditores dicti collegij vel vniuersitatis vel ipsam vniuersitatem vel collegium ad ecclesiam sue parrochie.

¶ Et si citatus vt dictum est fuerit habitans in ciuitate burgis vel suburgis Perusie facta citatione vt supius expressuȝ est. Et si non fuerit habitans in ciuitate burgis vel suburgis Perusie in dicta citatione trium dierum ad comparendum terminus assignetur 1 die citationis minime computato. Et idem fit in collegio ⁊ vniuersitate stante seu habitante extra ciuitatem burgos ⁊ suburgos perusie: ⁊ si infra dictum terminum non comparuerit iterum citetur personaliter vel ad domū sue solite habitationis vel vbi habitare consueuit ⁊ ad ecclesiā sue parrochie prout supra dictum est de prima citatione: ⁊ in dicta citatione idem terminus ad comparendum assignetur prout dictum est in prima citatione: die citationis similiter non computato. Et in collegio vel vniuersitate idem per omnia seruetur ⁊ fit in scda citatione sicut supra est declaratuȝ tam circa ipsam citationem q̄ȝ circa termini dationem ⁊ assignationem. Et si infra illum terminum non comparuerit possit ⁊ debeat exbanniri in scalis palatij potestatis ⁊ capitanei vel scalis vel valuis palatij alterius officialis superius nominati ⁊ postmodum ad domum sue solite habitatiōis si habitauerit in ciuitate burgis vel suburgis pusij.

¶ Si auteȝ non habitauerit in ciuitate nec burgis nec in suburgis perusie sed in comitatu exbāniatur in scalis palatij potestatis vel capitāei vl' scalis vel valuis supradictis ⁊ ipsa die bānum notificet' si fuerit habitans in ciuitate burgis vl' suburgis perusij Et si fuerit habitans in comitatu infra tertiam diē a die bāni dati bānum sibi notificetur per publicuȝ baiulum cōis perusie ⁊ tam citationes q̄ȝ banna ⁊ notificationes banni notarius maleficioꝝ baiulis in scriptis dare teneātur ⁊ in cedulis citationuȝ Et in cedula notificationis banni ponat expresse maleficium locum ⁊ tēpus ipsius distincte. Et baiulus si inuenerit personaliter illum contra quem ꝓceditur dictas cedulas citationum ⁊ notificationuȝ banni det: Si vero eum non inuenerit personaliter eis dimittat ad domum sue solite habitationis. Et si habitationē nō habuerit in ciuitate burgis vl' suburgis vel comitatu perusie tunc dimittat eas ad ecclesiam parrochie patris vel aui paterni.

¶ Et si fuerit vniuersitas vel collegium debeat ⁊ possit exbanniri in scalis palatij potestatis vel capitanei vel scalis vel valuis antedictis. Et si fuerit in ciuitate burgis vel suburgis perusie debeat notificari bannum eadem die in loco vbi vniuersitas vel collegium consueuit congregari.

¶ Si vero vniuersitas vel collegium fuerit seu habitauerit extra ciuitatem burgos vel suburgos debeat dictum bannum notificari in loco predicto siue altero coruȝ infra tres dies a die dati banni per baiulum cōis perusie. Et sicut fecerit dictus baiulus ⁊ tubator ita referre teneatur: relationi quorū ⁊ cuiuslibet eorum credatur ⁊ stetur in quo banno illi qui fuerit habitans in ciuitate burgis vel suburgis det' terminus cōparendi triū dieꝝ ⁊ illi qui nō fuerit habitās in ciuitate burgis ⁊ suburgis sȝ fuerit habitās in cōitatu pusie det' terminus octo dieꝝ cōputandaꝝ a die notificatiōis fiende d' dcō bāno.

¶ Si vero habitationem non habuerit in ciuitate burgis vel suburgis vel comitatu perusie detur terminus comparendi ad arbitrium officialis cognoscentis ⁊ notificetur ad ecclesiaȝ parrochie patris vel aui paterni: qui terminus banni nullo modo prorogari possit: quo termino banni elapso verus contumax in omnibus habeatur ⁊ tamq̄ȝ contra verum contumacem procedi possit ad condemnationem non obstante q' peremptorie vel tres citationes loco peremptorij non interuenerint: ⁊ talis cōtumax pro legitime confesso in iudicio habeatur: ⁊ per inde ac si ore proprio legitime confessus fuisset maleficium cum omnibus qualitatibus suis: debeat condemnari etiam si superuenerit accusator qui accusationem suam de tali maleficio contra talem contumacem in processu inquisitiōis porrexerit post dictum terminum banni elapsum: quō casu scilicet elapso termino banni in processu inquisitionis iudex non possit admittere accusationem ⁊ si admisserit ipso iure nō valeat ⁊ productio ⁊ quicquid factum fuerit super ipsa accusatione. Et si licentia seu cōmissio banni apparuerit scripta p notariuȝ maleficiorum: quam scribere teneatur iuxta citationes ⁊ per extensum sufficiat relatio per tubatorem facta de ipso banno dato non obstante si non interfuerit notarius maleficiorum cum ipsum bannum dabitur ⁊ exbannimentum ⁊ condemnatio facta de tali ⁊ cōtra talem contumacem valeat ⁊ teneat ⁊ habeat roboris firmitatem. Nec propter obmissum vel nō seruatuȝ ordinem vel solēnitatem iuris vel iudicij vel quia exbannitus vel condemnatus per contumaciaȝ sit filius familias vel minor vel filius familias ⁊ minor vel q' non affuerit assensus patris vel alterius habentis in potestate vel curatoris vel modo aliquo qui possit dici vel excogitari valeat viciari. Sed hijs non obstantibus executioni penitus demandentur. Et nō obstante q' quis non fuerit presens ⁊ citatus ad sententiā etiaȝ vbi ingeritur pena sanguinis ⁊ non obstantibus aliquibus alijs.

¶ Dummodo de maleficio ⁊ qualitatibus maleficij constet per legitimam contumaciam s'm formam statutoruȝ seu per testes vel instrumenta: aut confessioneȝ seu alio genere probationis concesso. Et si aliquo ex predictis generibus vel speciebus

seu modis probandi non constiterit de maleficio contemnatio ipso iure sit nulla.

¶ Et in maleficijs habeatur quilibet pro contumace si legitime fuerit citatus et bannum datum et notificatio facta ut supra dictum est et per se idem personaliter non comparuerit.

¶ Et insuper volumus aliquo non obstante ne maleficiorum processus causa parui defectus aliquando in eis occurrentis per aliquem iudicem cuiuscumque. Et si aliquis fuerit citatus occasione alicuius maleficij per aliquem bannitorem seu baiulum communis Perusie et licentia seu commissio citationis appareat data per notarium iudicis bannitori seu baiulo valeat et teneat ac si esset data per iudicem. Et si relatio facta per baiulum fuerit facta coram notario valeat et teneat ac si esset facta coram iudice.

¶ Statuimus quoque et ordinamus quod notarius dominorum potestatis et capitanei vel alterius officialis superius descripti positi super maleficijs teneatur et debeat vinculo iuramenti ad penam .c. sol. denariorum pro qualibet vice scribere in commissionibus citationum maleficiorum omnia nomina et prenomina accusatorum et testium in ipsis accusationibus et specificare et illud idem observare debeant in relationibus et commissionibus bannitorum.

¶ Et si in una et eadem accusatione plures fuerint accusati non possit peti nec fieri abolitio de aliquo accusato.

¶ Insuper ad obviandum ne per officiales communis Perusie fiant gratie processuum ipsorum officialium quod sepe reperitur perpetratum. Statuimus quod notarij maleficiorum teneantur et debeant statim antequam procedatur ad citationem accusati seu inquisiti vel responsionem ipsius totum tenorem inquisitionis et accusationis in scriptis in qualibet cedula clusa et sigillata dare massarijs communis perusie seu notarijs vel fancellis eorum quem tenorem inquisitionis et accusationis in dicta cedula scriptum dicti massarij et fancelli et notarij recipere teneantur et ponere in una cassula: et ipsa cedula continens tenorem predictum debeat esse sigillata sigillo potestatis vel capitanei vel alterius officialis supra cognitionem habentis de maleficijs ad cuius pertinebit officium sup eis procedere ex parte exteriori ipsius cedule scripte contineantur infrascripta videlicet nomen et pronomen illius seu illorum qui est vel sunt accusati et nomen et pronomen accusatoris vel accusatorum et inquisiti et inquisitorum et porrigentis vel promouentis inquisitionem si ex mero officio non procederetur et similiter faciat si ex mero officio procedatur et dies et mensis porrecte et formate inquisitionis et accusationis: debeat etiam solui gabella accusationis secundum formam statutorum antequam accusatio porrigatur. Et aliter sup ea procedi non possit. Et si procederetur processus non valeat ipso iure. Sed si contigerit non posse haberi copiam die termini formande inquisitionis vel porrigende accusationis vel reaccusationis de massarijs nec fancellis nec notario qui debet scribere introitus gabelle: dicto casu per rectores quis vult inquirere vel illum qui vult accusare vel reaccusare possit inquisitio formari et accusatio seu reaccusatio produci ad citationem procedi non obstante quod dictis massarijs vel notarijs seu fancellis non sit data copia inquisitionis accusationis vel inquisitionis vel gabella per accusatorem vel reaccusatorem sit soluta: dummodo de dicta gabella fiat depositum penes aliquem ex notarijs deputatis ad copiandum acta criminalia secundum ius prestatione ad cameram massariorum quod per eum non stat quominus soluat dictam gabellam quo facto rector inquirens vel coram quo produceretur accusatio vel reaccusatio teneatur .3. tres dies computandos a die prime citationis emanantis sup inquisitione accusatione vel reaccusatione pena .c. lib. denariorum mittere copiam dicte inquisitionis accusationis seu reaccusationis secundum formam predictam. Et dictos massarios cogere infra dictum tempus ad dictam copiam et ad dictam gabellam recipiendam sub dicta pena. Et valeat et procedat iudicium super eis ac si soluta gabella fuisset et copia producta et assignata dictis massarijs sine eorum notarijs in principio et tempore debito: qui massarij teneantur facere et habere duas cassulas. videlicet unam pro cedulis mittendis per curiam potestatis vel alterius officialis supra nominati: et aliam pro cedulis mittendis per curiam domini capitanei: que cedule seu copie postquam fuerint recepte per dictos massarios non possint nec debeant restitui vel retrahi de camera dictorum massariorum nec debeant dicti massarij permittere quod in eis aliquid addatur vel minuatur pena dictis massarijs. cc. lib. denariorum si fecerint: de quibus cedulis fieri debeat per unum ex notarijs massariorum inventarium continens diem assignationis et receptionis ipsarum pena ipsis massarijs predicta fieri non facientibus. cc. lib. denariorum. Et eo tempore quo fuerint electi vel extracti de sacculo sindicatores potestatis vel capitanei vel supradicti alterius officialis. s. eo die vel sequenti teneantur et debeant ipsi massarij vel alter eorum dare seu producere omnes scriptas et cedulas datas per notarium officialis sindicandi ipsis sindicatoribus et sibi prestari quod eorum causas et processus factos per dictum officialem examinent et sollicite investigent que ad eius spectent officium.

¶ Et si dicti sindicatores reperierint condemnationes vel absolutiones factas per eos non esse iuridice vel iuste latas condemnent talem officialem talia committentem communi perusie et etiam parti si ipsam leserit iniuste condemnando vel absoluendo in eo in quo lesum fuerit commune vel lesa pars. Et in pena debita secundum formam statutorum si super eis non processit. Et si causam non terminauerit infra tempus a statuto limitatum si causam diffinire et terminare potuerit.

¶ Additio.

¶ Item addendo et declarando ordinauerunt quod licet contumaces habeantur pro confessis et conuictis tamen quia aliquando compertum est quod post condemnationem

huiusmodi condẽnatis remittunt termini ⁊ data fa/
cultas cõparendi: quo tpe non adest copia testium
descriptorum in querela descripta siue accusa siue
inquisition e ne delicta remaneãt impunita pp de/
fectum tunc pbationũ Ideo etiam statuimus ⁊ or
dinamus ꝙ si contigerit tps condẽnato vni vel plu
ribus remitti oĩno ipsi condẽnato ⁊ condẽnatis cõ
parenti vel comparẽtibus incumbat onus proban
di innocentiam. Et nihilominus possit curia exami
nare testes quos voluerit vt .s. Declarantes etiã
ꝙ dicta gabella solui non debeat in causis crimina
lib⁹: Et hoc locũ habeat in oĩbus statutis in qbus
fit mentio de gabella pro maleficijs ⁊ in causa ma
leficioꝝ soluenda ꝙ decetero nullatenus soluatur
sicut non soluit de ⁊ pro contractibus.

Qualiter contumax pro maleficio condemnet
in quarto pluri. Rubrica. 5.

T detur Omnibus mate
ria ⁊ occasio
cõparendi ⁊ se put poterit de/
fendendi: ⁊ vt ꝯtumaces de sua
contumacia pmium non repor
tent pñti caplo ordinamus. Qꝫ
si aliqs fuerit de aliquo malefi/
cio accusatus vel ꝯ̃ eum fuerit p inquisitionem pro
cessum ⁊ fuerit solenniter citatus ⁊ expectatus sꝫ
formã statutoꝝ populi pusini ꝙ veniat ⁊ cõpat co/
ram curia siue iudice ad se excusandũ ⁊ defenden/
dum ab hijs de qbus fuerit accusatus vel de qbus
ꝯ̃ eum inqsitio fiet: ⁊ nõ veniet sed potius spreta ci
tatiõe siue citationibus ⁊ terminis sibi datis ⁊ mã
datis per potestatẽ vel capitaneũ vel alios officia/
les cõis pusij vel eoꝝ vel alterius eoꝝ iudices vel
officiales cõis perusie vel alteꝝ officialẽ cõis peru
sie de predictis cognitionẽ hñtem ꝯtumax fuerit vl
tra penã imponendã p maleficio de q̃ fuerit accusa
tus vel de q̃ fuerit ꝯ̃ eũ p inqsitionẽ pcessuꝫ ꝯdẽnet
p ꝯtemptu iudicis ⁊ sua ꝯtumacia ⁊ inobedientia
in q̃rta pte q̃ntitatis in q̃ ꝯdẽnari debet p maleficio
cuius occasiõe citatus extiterit cõi pusie psoluẽda.

De non prosequente vel nõ pbante accusatio/
nem vel inquisitionem. Rubrica. 6.

Ui coraꝫ. Ptãte vel
capitãeo vl
alio officiale q̃uis noĩe cẽseat vl
aliq̃ eoꝝ iudice aliquem de aliq̃
maleficio accusauerit vel denun
ciauerit vel ꝯ̃ aliquẽ inqsitiõem
dederit vel porrexerit vel pmo
uerit psequendo suã vel suoꝝ iniuriã si accusationẽ
vel inqsitionẽ vel denũciatiõeꝫ vsqꝫ ad latã sñiaꝫ cõ
dẽnatiõis nõ fuerint psecutus vel nõ pbauerit i. xl.
sol. deñ. noĩe pene pnniatur.

Et si accusator denũciator vl inqsitiõis pmotor
accusaret vl denũciaret vel inqsitionẽ pmoueret de
aliq̃ maleficio nõ psequendo suã vel suoꝝ iniuriã ⁊
nõ fuerit psecutus vsqꝫ ad sñiam vel nõ pbauerit
soluat cõi pusie. xxv. lib. dñ. Exceptis psonis quibus
p formã statutoꝝ denũciandi necessitas imponit.

Et si accusauerit vel denũciauerit vel inqsitionẽ
dederit ⁊ nõ pbauerit maleficiũ p testes: vel p cõtu
maciã vel ꝯfessionẽ accusati vel denũciati vel ꝯ̃ quẽ
inqsitionẽ dederit vel p famã publicã: in casibus inq
bus p formã statutoꝝ põt pcedi ad tormẽta vel vbi
sufficiat pbatio fame: debeat soluere. xl. sol. deñ. ⁊ re
ficere oẽs expensas accusato vel denũciato vel illi ꝯ̃
quẽ inqsitionẽ dederit: q̃s fecisset ⁊ fecerit occasiõe
hñte qõnis dũmõ remãeat i prouidẽtia ptãtis vel ca
pitãei vl alicui⁹ alteri⁹ officialis cognoscẽtis si accu
satio vl dnũciatio vl iqsitio fuerit vl erit calũniosa.

Et si ptãs vl capitane⁹ vel alius officialis supi⁹
noiat⁹ viderit accusationẽ vel denũciationẽ nõ calũ
niose fore factã tũc accusator vl denũciator vl inqsi
tiõis pmotor lꝫ nõ pbauerit ad penã soluẽdã vl re
fectionẽ expẽsaꝝ aliq̃ten⁹ nõ cogat. Et hoc itelliga
tur si in accusatiõe aliqs accusauerit vnũ vel plures
ꝙ semp debeat ⁊ teneat soluẽ tm̃ penã. xl. sol. dñ. su
pius noĩataꝫ: si ꝯ̃ oẽs ⁊ singulos in accusatiõe vel in
qsitiõe ⁊ dnũciatiõe ꝯtẽtos nõ pbauerit vt dcũꝫ ẽ
nõ obstãte si i vna accusatiõe seu libello fuerit plres
accusati: ⁊ si plres fuerit accusantes i vna accusatiõe
seu i vno libello dcãꝫ penã. xl. s. dñ. soluere teneat q̃
libet eoꝝ. Et qlibet accusator teneat ⁊ debeat q̃tiẽs
cunqꝫ fuerit p pte rectoris corã q̃ accusationẽ por
rexerit psonalit corã dcõ rectore cõparere sb pena
x. lib. dñ. p qualibet vice q̃ ꝯ̃fecerit in quã penã de/
beat accusator ꝯ̃faciẽs p dcũꝫ rectorẽ ꝯdẽnari.

Possit ẽt p dcũꝫ rectorẽ eidẽ accusatori d facto
impõi ⁊ auferri sine aliq̃ pcessu vel sñia: ⁊ nullo iu
ris ordie suato. Et pdcã nõ intelligant i accusatiõi
bus dãnoꝝ datoꝝ p qbus soluat ⁊ solui debeat mõ
infrascripto vꝫ p gabella cuiuslibet accusatiõis dã
noꝝ datoꝝ soluat ⁊ soluere debeat accusans ante p
ductionẽ accusatiõis. s. x. dñ. Et si ipsaꝫ accusationeꝫ
nõ pbaret vl nõ psecut⁹ fuerit soluat massarijs cõis
psie. xx. s. dñ. ⁊ reficiat dãna expẽsas ⁊ interesse ac
cusato put. s. in alijs casibus est expressum.

Quo tpe accusatus reaccuset Rubrica. 7.

Si aliquis Accusaue
rit aliqueꝫ
ille q accusatus vel denũciatus
fuerit debeat ⁊ possit ipꝫ reaccu
sare vel dnũciare ante q̃ ipe ac
cusat⁹ discedat d curia tpe q̃ ipe

respondebit accusationi vel denunciationi de eo fa
cte ⁊ ante responsionem qñcunqȝ coram illo offi-
ciale tantum coram quo reaccusare volens accusa-
tus vel denunciatus fuerit aliter non audiatur nec
aliquis de sua familia: nec aliqs q eius mádato re
accusaret vel denunciaret.
¶ Saluo ꝙ si aliqs vellet reaccusare vl' denũciare
de falsa accusatione vel denunciatióe ꝯ euȝ facta su
um accusatoré vel dnunciatoré possit eũ reaccusare
⁊ sibi liceat corá eodem officiale dumtaxat coram
quo accusatus vel denunciatus fuit infra tres dies
vtiles post responsioné in qbus diebus per officia-
les cóis perusie ius reddit ⁊ reddi pót. Et ꝓcessus
fieri possint incriminalibus causis: ita ꝙ reaccusare
volenti dictuȝ tépus non currat ad reaccusandum
⁊ ad accusationem producendum nisi ius redda-
tur in criminalibus causis vel reddi possit ſm for-
mam statutorum cóis perusie die responsionis ⁊ re
presentationis per eum facte non cóputato in dcó
termino trium dieꝝ ⁊ ante responsionem qñcunqȝ
⁊ non vltra dictum tépus ⁊ terminum. Et ꝙ infra
dictum tempus talis reaccusans vel reaccusare vo
lens in palatio de nocte stare vel residere nó possit
nec dbeat ptextu dcé reaccusatióis vel denũciatióis.
¶ Et ꝙ iudex ⁊ notarius maleficiorum super ꝓ-
cessu dicte denunciationis vel accusationis teneam-
tur ⁊ debeant pena. c. lib. deñ. facere dari copiam
accusationis vel denunciationis facte de tali accu-
sato vel denunciato ad petionеȝ ipsius accusati vel
denunciati volentis de falso reaccusare die sue re-
presentationis ⁊ responsionis vel sequenti que pe-
titio scribi possit per aliqué ex notarys palaty ciuē
pusinū. Et ꝙ notarius maleficiorūȝ scribere tenea
tur dié exhibite copie in actis sub pena. x. lib. deñ.
¶ Item dicimus ꝙ si aliquis accusauerit aliqueȝ
prosequendo suam vel suorum iniuriaȝ non possit
ab accusato vel ab alio pendente dcá accusatióe re
accusari vel accusari de aliquo maleficio ab aliquo
non ꝓsequente suam vel suorum iniuriam: saluo ꝙ
interim durante dicta accusatione non currat tem-
pus aliqd ei accusare voléti de eo maleficio de quo
interim accusare ⁊ reaccusare non potest.

¶ De faciente vel fieri faciéte falsam accusatióeȝ
vel inquisitioné vel denunciationé ⁊ ď falso infa
mante. Rubrica. 8.

De euitandas Et re-
primédas falsitates que sepe se
pius cómittunť ⁊ ad obuiandū
malicijs. Statuimus ⁊ ordina-
mus ꝙ si qs fecerit falsam accu
sationem de aliquo vel aliqbus
vel inquisitioné porrexerit vel aliqué false denũcia
uerit vel de falso ⁊ ꝯ veritaté aliqué de aliquo ma
leficio infamauerit seu infamaret in iudicio vel in
scriptis dcáȝ diffamationé reduxerit debeat pati ⁊
soluere illá penam quá pati ⁊ substinere deberet ⁊
soluere talis denũciatus vel accusatus seu in iudicio
in scriptis infamat⁹ si cómisisset maleficiū de quo es
set accusatus seu inqsitus vl' in iudicio in scriptis dif
famat⁹. Et q fieri fecerit aliqd predcóꝝ debeat sol-
uere pati ⁊ substinere eandé pená. Et ꝙ de predcis
p ptáteȝ ⁊ capitaneū vel alium officiale vt. s. cogni
tioné hñteȝ possit ⁊ debeat inqri cum ꝓmotore ⁊ si
ne ꝓmotore ⁊ hita publica fama possint ⁊ debeant
ad tormta ꝓcedẽ ñ obstáte aliq caplo ꝯriũ loqnte.
¶ Si aũt aliqs infamauerit aliqué ex iudiciū tunc
ꝓbata dcá diffamatióe p tres testes q fuerint pñtes
i dcá diffamatióe pũiať pena. cc. lib. dñ. dsco p dcūȝ
iudiceȝ auferéda.

¶ Q᷑ nemo possit accusare de falso nisi facto depo
sito. Rubrica. 9.

E de facili Quis ꝓsi
liat ad ac
cusandū ď falso Volum⁹ ꝙ nul
lus dcetero possit vl' dbeat accu
sare vl' accusationé ꝓducẽ ꝯ ali
qs vel aliqué de ꝓductióe vl' in
stitutióe false accusatióis ⁊ ď ꝓ-
ductióe falsoꝝ testiū seu ꝯ testeȝ ꝙ testis falsum di
xerit vl' fecerit testimoniū vel de qcũqȝ alia falsitate
q diceret eé cómissa in iudicio vl' ex: nec possit accu
sare aliqué ꝙ ꝓduci vel institui fecerit aliquá accu
sationé falsaȝ vel ꝓduci fecerit aliqs testes falsos vl'
aliá fieri fecerit falsitaté: nisi prius deposuerit apud
massarios cóis pusie. xxv. lib. deñ. ⁊ postmodū legi
gitime satisdederit ꝙ nisi ꝓbauerit accusationé de
falso fcáȝ p ipm in pdictis. xxv. lib. dñ. dbeat ꝯdéna
ri cói pusie: ac etiá ꝙ dbeat ꝯdénari accusato in oi-
bus dánis ⁊ expésis ⁊ itereé ipsi⁹ accusati credédis
sacramẽto accusati pdci cuȝ ꝓbatióe vnius testis de
veritate: ⁊ si ptás vl' capitane⁹ vl' ali⁹ officialis cóis
pusie q nunc est vel ꝓ tpe erit in pdictis vel aliq p-
dcóꝝ audiuerit seu dcám accusationé admisserit p-
dcá forma nó suata ꝯdéneť ⁊ pũiať qlibȝ audiés ⁊
ꝯfaciés cói pusie in. xxv. lib. dñ. p sindicos ipsi⁹ tpe
sindicatus ⁊ ꝓcessus factus p euȝ ⁊ corá eo pdicta
forma non seruata ipso iure nullius sit valoris.
¶ Et volumus ꝙ in pdcis. xxv. lib. deñ. ⁊ in oibus
⁊ singulis expensis ⁊ interesse pdictis instituens ta
lem accusationé de falso si probata nó fuerit con-
demneť cói perusie ⁊ accusato vt supra dictum est
⁊ ſm formam dicte ꝓmissionis ⁊ satisdationis fien
de per ipsum accusatorem.
¶ Et si aliqs ſȝ pdictá formá ꝯdénat⁹ alicui fuerit
in expésis: ⁊ intesse ñ possit ab hmói ꝯdénatióe seu

tentia condemnationis appellare: nec recursum aliquem ad aliquem iudicem vel officium cois Perusie vel alium dicta de causa habere. Et si appellauerit vel recursum habuerit recursus et appellatio ipso iure non valeat et habeatur et sit penitus pro non facta.

¶ Et iudex qui ipsam sententiam condemnationis tulerit et eius successor sub pena et ad penam. c. lib. den. debeat taxare et declarare ipsas expensas et interesse a qua taxatione et declaratione non possit appellari nec recursus haberi et appellatio interposita et recursus habitus ipso iure sit nulla et nullus. Et faciat et facere teneantur satisfieri de ipsis expensis et interesse ei cui debebit sm formam huiusmodi condemnationis et taxationis infra. xv. dies postquam coram eo petitum fuerit. Et de omni eo quod fecerit pro executione predicta fienda non possit nec debeat molestari nec sindicari.

¶ Infra quantum tempus possit cognosci de maleficijs. Rubrica. 10.

Statuimus quod potestas et capitaneus vel alter officialis superius nominatus et quilibet eorum et cuiuslibet eorum officiales possit teneantur et debeant cognoscere et procedere et condemnationem et absolutionem facere prout iustum fuerit de maleficijs commissis et perpetratis in tribus proximis mensibus ante initium eorum et cuiuslibet eorum regiminis et officij siue per viam inquisitionis siue per viam accusationis si accusatio porrecta fuerit et de ipsis condemnationes et absolutiones facere prout iustum fuerit sm formam statutorum si non esset de ipsis maleficijs iam cognitum et iudicatum non obstante aliquo capitulo precedente vel sequente in contrarium loquente

¶ Exceptis furtis robarijs et homicidijs et seditionibus proditionibus et rebellionibus que committerentur contra coe Perusij vel contra coe alicuius ciuitatis vel terre subiecte vel recomendate coi Perusij et alijs maleficijs que principaliter committerentur contra coe predictum de quibus possint cognoscere etiam si commissa fuerint per decem annos ante initium sui regiminis. Et exceptis criminibus falsorum instrumentorum de quibus possint cognoscere et de eis sententiam ferre etiam si commissa fuerint ante initium sui regiminis per viginti annos. Et exceptis alijs falsitatibus de quibus possit cognoscere et punire etiam si fuissent commissa per. x. annos ante initium sui officij. De alijs autem maleficijs commissis et perpetratis ante supradictum tempus trium mensium proxime precedentium initium eorum officij cognitionem non habeant et condemnationes et punitione facere non possint nisi de illis de quibus fuerit inceptum cognosci vel procedi per suum antecessorem de quibus fuit per accusationem siue per inquisitionem fuerit inceptum procedi: et possit et debeat procedi et fine debito terminari si fuerit inceptum per accusationem cognosci et procedi per antecessorem et si super accusatione ratione ineptitudinis accusationis vel inhabilitatis persone accusatoris fuerit pronunciatum non fore procedendum: dicto casu de tali maleficio possit procedi et talis processus factus superdicta accusatione perpetuet iurisdictionem sequentis proxime successoris super inquisitione et econtra processus factus super inquisitione perpetuet in casibus supradictis iurisdictione super accusatione porrigenda coram ipso officiale inquirere vel eius proxime successore contra aliquam personam. Et si per aliquem officialem fuerit inceptum cognosci contra aliquem de aliquo maleficio commisso contra aliquam personam intelligatur dictus officialis preuenisse iurisdictionem in cognoscendo de illo maleficio et omnibus alijs maleficijs principaliter vel accessorie commissis contra illam eandem personam vel illas easdem personas per illum coram quo fuerit inceptum cognosci tempore et temporibus loco et locis deductis in accusatione vel in quisitione facta de maleficio vel maleficijs de quo vel quibus inceptum fuerit cognosci que preuentio intelligatur esse facta etiam si non appareret de processu facto super inditijs vel alio et si non appareret esse porrecta accusatio vel inquisitio formata. Sed solum sufficiat de preuentione citatio vnica verbalis vel etiam realis.

¶ Additio.

¶ Corigentes supra dictum statutum declarauerunt dictum tps trium mensium extendat ad sex menses proxime precedentes suum primum officium siue sui primi officij. Exceptis furtis transcendentibus lib. centum den. cetera firma maneant: Et quod in homicidijs seruetur quod infra dicet in statuto de pena homicidij. Et in. l. centum annorum: ibi registrata.

¶ De insultu. Rubrica. 11.

Quicunque fecerit insultum contra aliquem in platea cois Perusie vel in palatio cois vel populi vel in domibus in quibus morantur dns potestas vel dns capitaneus vel dni priores artium vel maior sindicus vel iudex iustitie vel in epatu perusino vel in alijs quibuscunque domibus habitationis cuiuscunque officialis forensis cois Perusie vel in domibus sapientie que costruta est in porta

Eburnea

Eburnea per reuerendissimum patrem ⁊ dñm dominum Nicolaum diuina prouidentia episcopum tusculanum dignissimum Cardinalẽ vel in aliqua ecclesia vel in platea ecclesie vel loco ante ipsam ecclesiam vbi ecclia plateam non haberet: qui locus sit propinquus per quinqꝫ passus introitui magis principali ipsius Ecclesie seu porte per quã habeatur ingressus in ipsam ecclesiam vel in quocunqꝫ loco coram potestate vel capitaneo vel maiori sindico vel iudice iustitie vel prioribus artiuꝫ vel aliquo ex iudicibus eorumdem vel contra capitaneum custodie ciuitatis perusie vel in locis vbi reddit̃ ius per dictos officiales vel etiam contra consules mercatoꝝ auditores cambij vel aliquem ex camerarijs artium ciuitatis perusie vel in aliqua quinqꝫ stratarum regaliũ ciuitatis ⁊ burgorum Perusie vel in aliquo rembuccho vel via exeuntibus ad plateã communis perusie vel in aliqua quinqꝫ stratarum regalium ad.xx.passus vel in domo macelli veteris vel in domo piscarie veteris vel domibus campionis in quibus consueuit vendi bladum carnes ⁊ pisces cõis perusie ⁊ habentium a dicto comuni vel in via q̃ itur ad macellũ ⁊ ad piscariã inter domos olim dñi Uencioli ⁊ nunc cõis perusie ⁊ domos olim dñi Uguiccionis ranuecini ⁊ nunc nepotum ranutij Laurentij lelli cõtoli ⁊ Nicolai vgutij ⁊ nepotum vel in via que est supra murũ campi battalie ab ecclesia sancti Donati vsqꝫ ad domũ oliꝫ Nicolutij Bonauenture ⁊ nunc angeli dñi legerij que est in introitu voltaruꝫ pacis vel in stratis que sunt iusta domum sapientie ex parte superiori vel ab ecclesia sancti Angeli vsqꝫ ad ecclesiam sancte Marie de valle vel ex parte inferiori ab angulo domorum que fuerunt olim giagnarelli lelli Peronelli ⁊ nunc dicte domus sapientie vsqꝫ ad ecclesiaꝫ sancte Marie de valle inclusiue vel in aliqua camera fundico vel apotecha que esset in platea cõmunis Perusie vel contigua ipsi platee vel dicte vie que est supra muruꝫ in qua aliqua ars exerceretur per aliquem artificem cuiuscunqꝫ artis si fuerit cuꝫ armis in.c.lib.deñ.si sine armis.l.lib.deñ.ꝑ vice qualibet condemnetur ⁊ puniatur.

¶ In alijs vero locis quibuscunqꝫ cum armis in.l.lib.deñ.si sine armis in.xxv.lib.deñ.pro vice qualibet condemnetur ⁊ puniatur.

¶ Quicũqꝫ vero insultum fecerit ad domus alicuius contra aliquem vel in eius iniuriam vel alicuius de familia sua siue sit sua propria siue conducta siue a se possessa ⁊ habitet in ea per se vel familiaꝫ siue non habitet in ea dummodo tũc sit in dicta domo licet non habitet vel ad cameram alicuius artificis in qua moraretur ad suam artem exercendaꝫ vel ad claustrum vel ad vineam ortum vel clausuram vel ad quamcũqꝫ aliam rem alicuius vel ab eo possessam vel possessum vel quam haberet conductam vel conductum vel teneret ad laboritium vel contra aliquem de familia vel familiarem alicuius eorum: si fuerit cum armis de nocte in.cc.lib.deñ. puniatur: ⁊ si sine armis in.c.lib.deñ.sed si de die cum armis in.c.lib.deñ.puniatur sed si sine armis in.l.lib.denarioꝝ pro vice qualibet condemnetur ⁊ puniatur.

¶ Et si dictus faciens insultum ad domum vel ad cameram claustrum vel vineaꝫ ortum vel clausurã vel aliam quamcũqꝫ rem alicuius vel ab eo possessam vel possessum conductã vel conductum vel quã teneret ad laboritium vel ꝯ aliqueꝫ de familia vel familiarem alicuius eorum vel in qua moraretur ad suam artem exercendam tunc intraret dictaꝫ domũ claustrum vel vineam cameraꝫ ortum vel clausuram predictam vel aliam quamcũqꝫ reꝫ alicuius vel ab eo possessam vel possessum conductã vel conductum vel quã teneret ad laboritium vel ꝯ aliquẽ de familia vel familiarem alicuius eorum vel ꝯ voluntatem ipsius puniat̃ tũc pro dicto insultu si fuerit cum armis de nocte in.cc.lib.deñ.si sine armis in.c.lib.deñ.si de die cum armis in.c.lib.deñ.si sine armis in.l.lib.deñ.puniantur.

¶ Pro introitu puniat̃ prout in capitulo loquente de introitu continetur.

¶ Si vero insultum fecerit ad domum habitationis alicuius de nocte cum armis ⁊ talem habitantem vel habitantes vocauerit in contumeliã seu iniuriam ipsius seu ipsoꝝ dicendo scende giu: vel alia verba contumeliosa seu iniuriosa dixerit ꝯ habitanteꝫ vel habitantes puniat̃ pro qualibet vice ⁊ quolibet contrafaciente pena.cc.lib.deñ.in pecunia numerata sine ex computatione apodissaruꝫ. Et si de die in centum lib.deñ.pro vice qualibet ⁊ quolibet contrafaciente. Et si dicti facientes insultum cum armis ad domum habitationis alicuius vel habitantem vel habitantes vocauerit in cõtumeliam vel iniuriam ipsius vel ipsorum dicendo scẽde giu vel alia verba contumeliosa seu iniuriosa vt supra dictum est. Et fuerint quattuor vel a quattuor supra. Si de nocte puniatur ⁊ condemnetur quilibet contrafaciens in Trecentum lib. denariorum pro qualibet vice. Si vero de die in centum qnquaginta lib.denariorum vice qualibet. Et si aliquis fecerit insultuꝫ sine armis ad domũ habitationis alicuius vel habitantem vel habitantes alicuius vel habitantes vocauerit in contumeliaꝫ seu iniuriam ipsius vel ipsorum habitantiuꝫ dicendo verba predcã vt supra dictuꝫ est vel alia verba improperij seu iniuriosa vel contumeliosa dixerit si de nocte puniat̃ ⁊ cõdemnetur quilibet cõtrafaciens in.cl.lib.deñ. pro qualibet vice: si de die in.c.lib.deñ. Nisi insultãtes ad domũ habitationis alicuius sine armis: ⁊ vocantes vel talia verba dicentes vt.s̃.proxime dictũ est fuerint quattuor vel a q̃ttuor.s̃. tũc eniꝫ in dicto

casu si de nocte puniatur ꝛ condemnetur quilibet contrafaciens pro qualibet vice in.cc.lib.deñ.si de die puniatur ꝛ condemnetur quilibet contrafaciēs vice qualibet pena.c.lib.deñ.Et in omnibus dictis casibus q cōtinent sub infrascripto versiculo.Si vero fecerit insultum ad domum alicuius de nocte ꝛ ꝛc. vsqꝫ huc: non obstante concordia que fieret de predictis vel aliquo predictorum nihilominus remaneat quarta pars pene: ꝛ in ea debeant predicta maleficia committētes quilibet penitus condemnari ꝛ puniri.

¶ Si quis vero fecerit insultum ad loca religiosa de nocte cum armis puniatur in.ccc.lib.deñ.si sine armis in.cc.lib.deñ.puniat.Si vero ð die cū armis in c.lib.deñ. Si sine armis.l.lib.deñ.puniatur ꝛ condemnetur.Si vero aliam iniuriam fecerit seu irrogauerit locis religiosis vel capitulis vel conuentibus religiosorū vel personis ad loca predicta vel locis p̄dictis puniat duplici pena qua puniret si aliqs Perusinus intulisset vel irrogasset cōtra alium Perusinum.

¶ Loca autem religiosa intelligamus hec omniū monialium: videlicet loca in quibus habitant moniales ꝛ omnia loca fratrum minorum: ꝛ predicatorum ꝛ fratruꝫ sancti Augustini: ꝛ monasterij sancti Petri ꝛ ecclesia seruorum sancte Marie ꝛ sancti benedicti: ꝛ fratruꝫ sancti sperādei prope perusium ꝛ fratruꝫ sancte Marie de monte carmelo ꝛ monasterij sancti Beuegnatis ꝛ monasterij monacarum sancti Johannis montis berilis ꝛ monasterij sancte Marie monacorum sancte crucis montis bagnoli ꝛ monasterij corporis xp̄i ꝛ ecclesia fratrū berminorum ꝛ hospitale de colle ꝛ incarceratoꝝ ꝛ alia loca monacorum ꝛ canonicorum regulariuꝫ existentiuꝫ in ciuitate vel burgis vel in comitatu perusie.Et hospitale misericordie: ꝛ mercatorum de porta sancti angeli ꝛ alia hospitalia ciuitatis ꝛ comitatus perusie ꝛ non alia.

¶ Si quis vero insultum fecerit contra aliquam personam ꝛ percussioneꝫ cū sanguinis effusione ꝛ fugationem simul seu eodem tempore seu eadem rixa de percussione facta tantum valeat condemnari ꝛ de insultu ꝛ fugatione minime condemnetur.

¶ Et idem intelligatur si quis eodeꝫ tempore insultum fecerit cum armis ꝛ actum fecerit ꝛ posuerit manum ad aliquod genus armorū ꝛ admenauerit cum armis ꝛ euaginauerit ipsa arma ꝛ expinserit ꝛ fugauerit ꝛ percusserit cū effusione sanguinis vel sine sanguinis effusiōe ð percussione tm̄ sanguinolēta puniat ꝛ nō de alijs.Si vero fecerit aliq plura ex predictis maleficijs ꝛ etiam fecerit percussionē sanguinolentam vel percussionem sine sanguinis effusione ꝙ tantum de percussione sanguinolēta vel non sanguinolenta debeat condemnari.Et de alijs maleficijs quecūqꝫ fuerint non possint condemnari vel puniri.

¶ Si vero fecerit insultum ꝛ percussionem cum effusione sanguinis vel sine sanguine tantuꝫ vel percussionem cum effusione sanguinis vel sine ꝛ fugatione tantum vel percussione cum effusione sanguinis vel sine ꝛ aliquid aliud scilicet vnum tantuꝫ ex predictis delictis de sola p̄cussione cū sanguine vel sine sanguine cōdemnetur ꝛ non de alio delicto seu maleficio cōmisso.

¶ Et si quis fecerit contra aliquem eodeꝫ tempore continue ꝛ subcessiue insultum ꝛ eum fugauerit ꝛ contra eum manum erexerit ꝛ admenauerit cum armis ꝛ manus ad arma posuerit ꝛ arma extraxerit seu euaginauerit ꝛ actum fecerit ad demostrationē ad percutiendū cū armis ꝛ ipsuꝫ fugauerit ꝛ huiusmodi aliquid punibile ſm formaꝫ statutorum fecerit si tamen eum seu personaꝫ ꝛ corpus eius non percusserit seu pulsauerit cum armis vel sine armis: vel si quis non omnia supradicta maleficia sꝫ aliqua vltra duo ex predictis maleficijs cōtra eandem personam eodem tempore continuate cōmiserit condēnari debeat pena que imponitur pro insultu facto cum armis habita consideratione loci ꝛ temporis in quibus delicta talia cōmiserit ꝛ etiam pena que grauior imponitur pro altero ex dictis delictis ꝛ maleficijs cōmissis loco ꝛ tempore quibus cōmissa essent ipsa maleficia. Sꝫ si tantum duo vel vnum ex supra proximis dictis maleficijs qui simul ꝛ eodem tempore seu eadeꝫ rixa cōmiserit non facta aliqua percussione cū armis vel sine armis pro vno dictoruꝫ maleficiorum pro quo grauior pena statuitur puniatur ꝛ condemnetur.

¶ Volumus tamen ꝙ eo casu quo quis esset condēnandus ꝛ puniendus qꝛ fecerit actuꝫ seu ꝙ posuerit manum ad aliqđ genus armoꝝ ꝛ euaginauerit arma vel ꝙ admenauerit vel spinxerit vel ꝙ fecerit insultū vel fugauerit non debeat puniri nec condemnari pro aliquo ex dictis delictis pro pluribus vicibus.Sed tantuꝫ pro vna vice ac si semel tantuꝫ dictum delictum cōmiserit.

¶ Si quis admenauerit cuꝫ armis cōtra aliqueꝫ vel manum posuerit ad aliqđ genus armorum ꝛ euaginauerit ipsa arma contra aliqueꝫ cōdenetur ꝛ puniatur ꝛ condemnari ꝛ puniri debeat ea pena qua puniri ðberet faciēs insultuꝫ cū armis ꝯ aliquē.Et qꝫuncꝫ fugauerit aliquē seu post euꝫ fugando accesserit ꝛ eum ꝓsecutus fuerit ꝯdēnari debeat eadē pena qua ꝯdēnari ðberet insultū faciens cū armis ꝯ aliquem sicut in precedēti casu dictum est.

¶ Insup volumus ꝙ si aliqs occiderit vel percusserit aliquem cuꝫ sanguinis effusione aut furtum vel robbariam vel rapinā in domo vel extra fecerit vel damnuꝫ dederit ꝛ si aliquis fuerit eum prosecutus vel fugauerit cōtra talem prosequenteꝫ ꝛ fugantē non possit procedi ꝑ aliquem officialē cōis perusie.

¶ Additio.

¶ Declarantes loca ⁊ vias seu stratas publicas in quibus maleficia cõmittunt in .s. dicto capitulo Et in sequenti de percutiête cum armis debere intelligi ⁊ esse videlicet. Pro porta sancti Petri illã stratam q̃ incipit in pede platee magne a manu sinistra eundo versus meridiem vel versus ecclesiam sancti Petri ⁊ dedirecto tendit versus portam martiam ⁊ ꝓcedẽdo ante scalas sctĩ Herculani ⁊ eccl'am ipius tendẽs vsq3 ad duas portas ⁊ portã sctĩ Cõstantij. Pro porta Solari eam esse stradã regalem que incipit in capite platee magne a manu dextra stando versus setẽptrionẽ ⁊ eundo versus portã Berardam vulgo nuncupatam portam fratris raynerij prosequendo ante ecclesiã sctĩ Simonis exeũdo portas tendẽtes versus ecclesiam sctĩ Benegnatis. Pro porta sancti Angeli eã esse regalẽ stratã incipiẽtẽ in capite platee magne stãdo versus setemptrionẽ versus manum sinistram tendentem ante ecclesiam sancti Donati ⁊ ante ecclesiam sancti Fortunati ⁊ sancti Augustini vsq3 ad portam qua itur ad locum sancti Francisci or minorum de obseruantia extra dictam portam.

Pro porta scẽ Subsanne dixerunt vsu esse introductum regalem esse stradam incipiendo sub volta palatij. M. D. P. eundo versus occidentem ante ecclesiam sancte Agate ⁊ ante ecclesiã sancti Stephani ⁊ versus ecclesiam sancti Luce ⁊ exeundo portam veterem que vocatur porta Senensis vsq3 ad portam sancti Andree ciuitatis.

Pro porta Eburnea eã esse stradã regalem q̃ incipit in pede platee magne a manu dextra stando versus meridiem procedentem ante ecclesiam sancti Stephani ad puteum iuxta domos ecclesie seruorum sancte Marie Eundo versus ecclesiam sancti Angeli dicte porte procedendo iuxta eandem ecclesiã relinquendo a manu dextra ⁊ etiam manu sinistra eundo p ambas vias ad portam amindole ⁊ procedendo per eandem viam vsq3 ad portam ciuitatis ex qua itur ad fontes veggij.

Platea magna q̧ icipiat ab ecclesia sancti Hercij siue Isidori in pede platee existente Et durat vsq3 ad palatium nouum inceptum post ecclesiam sancti Laurẽtij pro latitudine dicti palatij a parte versus viam porte sancti Angeli ⁊ ab alio latere quatenus tenderet linea directa ab angulis dicti palatij positis versus plateam.

Platea supra muri q̧ incipiat a domibus hospitalis misericordie in quibus sunt scole publice gymnasij perusie ⁊ tendit vsq3 ad voltas pacis. Et vbi est quedam porta in capite vie qua itur ad ecclesiã sctĩ Florẽtij. P. S. Et ꝑdicta ſm fines modernos. Volẽtes q̃ pene ⁊ alia in dicto cap̃ firma maneãt.

¶ De pcutiẽte cũ armis: ⁊ sine armis. Rca. 12.

Ut maleficia Non remaneant impunita Statuimus ⁊ ordinamus q̧ quicũq3 percusserit aliquẽ cũ spata falcione: cultello: mazza ferrata: vel lignea aut zaccbone vl' bastõe seu stella aut alio ligno scurcello: acepta: falcella: mannaria: plũbaiola: lapide: latere: vel terra copta: vel aliquo alio genere armorum in platea cõis Perusie vel in aliquo palatiorum potestatis vel capitanei vel maioris sindici iudicis iusticie cõis Perusie vel alterius officialis cõis ꝑusie q̃uis noie nũcupet' vl' in domibus habitationis dñoꝝ prioꝝ artiũ in quibus morant' ad officiũ ꝑoratus exercendũ vl' in scalis dictoꝝ palatioꝝ vel in palatio nouo in q̃ est armariũ ⁊ camera cõseruatoꝝ monete ⁊ massarioꝝ vel in scalis vel porticibus siue logijs alicuius dictoꝝ palatioꝝ vel audientia epatus Perusie ab ipsa audientia vsq3 ad portam ipsius epatus ⁊ in ipsa porta ⁊ in ecclesia sancti laurentij vel in volta vel capella sancti herculani vel ĩ via que est sub volta palatij potestatis ante maiestatem vel in ecclesia ipius maiestatis quilibet cõtrafaciens in predictis soluat ⁊ soluere teneatur pro qualibet ꝑcussione cõmuni perusie nomine pene. ccccc. lib. deñ Et si non soluerit infra. xv. dies a die late sententie nũmerãdos manus dextra sibi debeat amputari si ex percussiõe sanguis exiuerit. Et si sanguis nõ exiuerit soluat nomine pene pro qualibet percussione. ccc. lib. deñ. Si vero ex dicta percussione facta cum armis in aliquo dictorum locorum cum sanguine vel sine sanguine ⁊ cicatrix vel signum euidens sit perpetuo remansura vel remansurum in facie vel in gulo vel membrum aliq̃d sit remansurum perpetuo debilitatũ vel sit truncatum vel amputatum manus dextra sibi omnino amputetur si sine armis sit pena. ccccc. lib. denariorum. Et si non soluerit infra. xv. dies a die late sententie sit pena manus: ⁊ de predictis beneficio concordie nullatenus gaudere possit nec etiam beneficio confessionis. Si vero casus contingeret de eo quod disponitur infra de faciente aliquem cadere in terram puniatur pena ibi imposita dum tamen q̃d dictum est de pena imponenda delinquenti in platea vel in aliquo palatiorum predictorum non habeat locum si contingat maleficia predicta cõmitti per aliquem de familia officialis cõmunis ꝑusie qui deliquerit in eodẽ palatio in cuius familia manet si offendat aliquẽ de familia s3 habeat locum simplex pena absq3 ꝑuilegio loci ⁊ idẽ de habitantibus in palatio dñoꝝ ꝑorũ. Si aũt in aliq̃ via exeunte ad ipam plateã vel in aliq̃ rembuccho alicuius vie exeũtis ad ipam plateã ad. xx. passus ita q̧ passus sit qnq3 pedũ ad pedem cõis Perusie designatum in campanile sancti laurẽtij. Vel in aliqua camera

contigua ipsi platee in qua aliquis artifex artem suam exerceret. Uel in aliqua ecclesia existēte prope ipsam plateam cōis perusie ad.xx.passus: ꝛ passus intelligatur vt sup̄radictuȝ est vel in porticibus vel in trasanniis ipsaruȝ Ecclesiaꝝ vel in strata qua itur ad macellum ꝛ piscariā veterem: que est inter domum heredum olim dn̄i vencioli ꝛ nunc cōis perusie ꝛ domos oliȝ dn̄i vguiccionis renutij ꝛ nūc nepotū laurentij lelli contoli ꝛ nicolai vgutij ꝛ nepotum: vel in ipsa piscaria vel macello vel in via q̄ vadit ad ecclesiam sancte Marie de mercato post domuȝ quondā dn̄i vencioli.s.a via qua itur ad macellum ad piscariam vsqȝ ad ipsam ecclesiaȝ sancte Marie: vel in altera viaruȝ que sunt ex vtraqȝ parte iusta ipsam ecclesiaȝ sancte Marie a platea cōis perusie vsqȝ ad viam que vadit supra murum campi battalie vel in macello nouo vel in domib⁹ campionis in quibus consueuerunt vendi bladum carnes ꝛ pisces per cōe perusie vel habētes ius a cōi ꝛ sanguis exiuerit soluat nomine pene pro qualibet percussione facta in quacūqȝ parte corporis p̄terq̄ in fatie vel in gula.cc.lib.den̄. Et si sanguis non exiuerit in.c.lib.den̄. Sed si percusserit in facie vel in gula ꝛ sanguis exiuerit puniatur percutiens pena.ccc.lib.den̄. ꝛ condemnetur.

¶ Si autē percusserit in aliqua ecclesia siue in platea ante aliquam ecclesiam vel in muro campi battalie vel in via iusta ipsuȝ murū vel in aliqua camera coniuncta dicte vie in qua aliquis artifex suam artem exerceret ab ecclesia sancti donati de porta sancti Petri vsqȝ ad ecclesiam sancte lucie de porta solis. Uel in aliquam quinqȝ stratarum regaliuȝ ciuitatis ꝛ burgoꝝ perusij: vel in aliq̄ via exeūte ad aliquā quinqȝ stratarum regalium: vel in rembuccho alicuius vie exeuntis ad aliquam quinqȝ stratarum regalium prope aliquam quinqȝ stratarum regaliuȝ ad.xv.passus. Ita q̄ passus quilibet sit quinqȝ pedum ad pedem cōis perusie designatū in campanile sancti Laurentij vel in via qua itur ad plateam cōis perusie ad ecclesiā sancte Marie montis lucidi eūdo p portā ciuitatis q̄ vocat̄ porta fratris Ranerij ꝛ protendit ante ecclesiam sancte Marie noue ꝛ p̄tendit an̄ eccl̄iaȝ scī Antonij: ꝛ deinde vsqȝ ad eccl̄iaȝ scē Marie mōtis lucidi ꝛ a dicta via vsqȝ ad portam burgi q̄ vocat̄ porta scī georgij vel via aliquo rembuccho exeunte ad dictā viā prope eam ad decem passus vel in via qua itur ad ecclesiam sancti Frācisci fratrū minoꝝ de perusia.s.a platea cōis perusie vsqȝ ad ipsam ecclesiam fratrū eundo per viam que est ante ecclesiam sancte Marie de viridario ꝛ exit ante domū oliȝ dn̄i Orlandi nini ꝛ protendit ad domos dn̄i Angeli dn̄i Francisci de statutarijs vsqȝ ad dictam ecclesiam vel in rembuccho viarum que exeunt ad ipsam viam propē eam ad decem passus scilicet a platea cōis perusij vsqȝ ad ipsam ecclesiam sancti Francisci vel in via que incipit a strata regali porte sancte Susanne a domo oliȝ gocciolj ꝛ nepotum existente in calzo ꝛ vadit recte ad ecclesiam sancte Marie de valle ꝛ exit ad monasteriū sancte Marie matris dei ꝛ ad ecclesiam sancti Bartolomei ꝛ exit ad stratam regalem porte Eburnee in via que incipit in calzo ꝛ vadit ad stratam regalē publicam porte sancti Angeli eundo ante domum olim Ceccoli sinibaldi ꝛ ante ecclesiam sancte Marie de viridario ꝛ ante domuȝ olim Petri de sollo vel in rembuccho quo itur a strata publica burgi porte sancti Petri, per directum ad ecclesiā sancti Dominici ꝛ sancti Stephani vel in via qua itur ad ecclesiam nouam beati Herculani que est in porta sancti petri scilicet ab ipsa ecclesia vsqȝ ad ecclesiaȝ sancti Donati de porta sancti petri eundo per portam que vocatur porta Berarda vsqȝ ad ecclesiam sancti donati vel in via cōis que est cōis inter portam Eburneaȝ ꝛ portam sancti petri videlicet a platea cōis perusie vsqȝ ad portā sancte Iuliane: vel in via qua itur ad portam voltule porte sancti angeli vsqȝ ad domuȝ oliȝ Ranerij Michaelis vel in via noua que venit ab ecclesia sancti Florentij vsqȝ ad ecclesiam sancti andree ꝛ vsqȝ ad plateam cōis perusie vel in via que est ab ecclesia sancti florentij vsqȝ ad portam burgi supra ecclesiam sancte Margarite vel in cāpo battalie ꝛ sanguis exiuerit soluat nomine pene p̄ qualibet percussione facta alicui ꝛ in persona alicuius in quacūqȝ parte corporis preterq̄ in facie vel in gula.cl.lib.dn̄.ꝛ si sanguis nō exiuerit.lxxx.lib.dn̄.

¶ Si vero percusserit in facie vel in gula ꝛ sanguis ex percussione exiuerit p̄ qualibet percussione soluat pro pena ꝛ nomine pene.cc.lib.dn̄. Si vero sanguis non exiuerit soluat pro qualibet percussione.c.lib.den̄.

¶ Saluo semper in omnibus dictis stratis ꝛ vijs eo qḋ dictuȝ est supra de pcutientibus prope plateam ad.xx.passus.

¶ In alijs vero locis quibuscūqȝ si quis percusserit in aliqua parte corporis preterq̄ in facie vel in gula si sanguis exiuerit soluat pro qualibet percussione.c.lib.den̄.ꝛ si sanguis non exiuerit.l.lib.den̄. Sed si percussio facta fuerit in facie vel in gula puniatur pena.cl.lib.den̄.si sanguis exiuerit puniatur pena.lxxx.lib.den̄.

¶ Si autem aliquis percusserit aliquem cum rebus actis ad nocendum non superius determinatis vel inferius determinandis per capitula in platea cōis perusie vel in aliquo dictorum locorum contētorū in principio p̄sentis capituli vsqȝ ad.§. fin aūt in aliqua via ꝛ sanguis exiuerit pūiatur in.cc.lib.dn̄. Si vero sanguis non exiuerit puniatur in.c.lib.dn̄. Et predicta locum habeant in quacūqȝ parte corporis quis pcusserit preter q̄ in facie vel in gula.

¶ Si vero percusserit in facie vel in gula si ex percussione sanguis exiuerit puniatur pena .ccc. lib. den. Si vero sanguis non exiuerit sit pena .cl. lib. den.

¶ Si vero aliquis percusserit aliquem in aliquo aliquo ex locis supra contentis in .§. si autem in aliqua via usque ad .§. si aut percusserit in aliqua ecclesia et sanguis exiuerit in quacunque parte corporis percussio facta preterque in facie vel in gula puniatur pena cl. lib. den. Si vero sanguis non exiuerit pena lxxx. lib. den. puniatur. Sed si percussio facta fuerit in facie vel in gula et sanguis exiuerit puniatur per cutiens pena .cc. lib. den. Si vero sanguis non exiuerit puniatur pena .c. lib. den. Si autem percusserit in aliqua ecclesia vel in aliquo aliorum locorum contentorum in .§. supius in hoc capitulo qui incipit si autem percusserit in aliqua ecclesia etc. et sanguis exiuerit puniatur in .lxxx. lib. den. et si sanguis non exiuerit in .xl. lib. den. nisi percussio facta cum sanguinis effusione vel sine fuerit facta in facie vel in gula quo casu habeat locum pena .c. lib. den. si percussio predicta fuerit facta cum sanguinis effusione. Si vero sanguis non exiuerit habeat locum pena .l. lib. den.

¶ In aliis vero locis quibuscunque si sanguis exiuerit puniatur in .l. lib. den. et si sanguis non exiuerit in lib. xxv. den. Salvo si percussio esset facta in facie vel in gula quo casu percutiens puniatur si ex percussione sanguis exiuerit pena .c. lib. den. Si vero sanguis non exiuerit puniatur pena .l. lib. den. ut dicitur infra in .§. si autem percussio facta fuerit in aliis locis etc.

¶ Si vero quis percusserit cum armis in aliquo ex predictis locis expressis superius in .§. si autem in aliqua via etc. et ex percussione cicatrix vel signum evidens sit perpetuo remansurum in facie vel in gula vel membrum aliquod perpetuo sit remansurum debilitatum puniatur et puniri debeat pena .cccc. lib. den. Quam penam si .lx. diebus a die late sententie numerandos non soluerit manus dextra sibi debeat amputari. Si vero sine armis puniatur et puniri debeat pena .ccc. lib. den.

¶ Si autem percusserit cum armis in aliqua ecclesia vel in muro campi battalie vel in aliquo aliorum locorum contentorum in .§. huius capituli qui .§. incipit si autem percusserit in aliqua ecclesia etc. et ex percussione cicatrix seu signum evidens perpetuo remanserit in facie vel in gula sive membrum aliquod debilitauerit soluat nomine pene pro qualibet percussione .ccc. lib. den. quam penam si non soluerit infra .lx. dies a die late sententie numerandos manus dextra ei debeat amputari: si vero sine armis .cc. lib. denariorum: et si non soluerit infra .lx. dies a die late sententie numerandos similiter sibi manus dextra amputari.

¶ Et si ex percussione facta in facie vel in gula signum seu cicatrix evidens non remanserit vel membrum debilitatum non fuerit et ex percussione sanguis exiuerit si cum armis .cl. lib. den. et si sine armis .c. lib. denariorum et si sanguis non exiuerit .l. lib. den. sive cum armis sive sine armis.

¶ Si autem percussio facta fuerit cum armis in aliis locis quibuscunque et ex percussione cicatrix seu signum evidens perpetuo in facie vel in gula remanserit seu membrum aliquod debilitauerit soluat pro qualibet percussione .cc. lib. den. quam penam si non soluerit infra .lx. dies a die late sententie sibi manus dextra debeat amputari. Si vero sine armis .cl. lib. denariorum et similiter si non soluerit infra sexaginta dies a die late sententie numerandos sibi manus dextra debeat amputari: et si signum evidens seu cicatrix vel membrum debilitatum non remanserit et ex percussione facta cum armis sanguis exiuerit soluat lib. .c. denariorum: si sine armis soluat lib. lxxx. den. si vero sanguis non exiuerit .l. lib. denariorum.

¶ Si vero aliquis non subiectus principaliter curie potestatis et capitanei vel alterius officialis communis perusie quouis nomine nuncupetur scilicet forensis percuteret aliquem Perusinum vel comitatensem communis Perusie et ille percussus repercuteret illo tunc seu durante rixa talem non subiectum curie potestatis et capitanei vel alterius officialis ut supra dictum est: scilicet forensem a quo percussus fuerat soluat tantum nomine pene .x. lib. denariorum communi perusie.

¶ Sed si aliquis percuteret aliquem qui non sit subiectus principaliter iurisdictioni et curie potestatis et capitanei communis Perusie vel alterius officialis quouis nomine nuncupetur in ciuilibus et criminalibus scilicet forensem in facie vel in gula et ex percussione signum seu cicatrix evidens sit remansurum et remansura perpetuo: vel percusserit et ex percussione aliquod membrum remansurum sit perpetuo debilitatum soluat .cl. lib. den. Et si signum seu cicatrix evidens non remanserit vel membrum aliquod non erit remansurum debilitatum et ex percussione sanguis exiuerit soluat nomine pene .lxxx. lib. denariorum si percussio facta fuerit in facie vel in gula. Si vero in alia parte corporis soluat .l. lib. den. et si ex percussione sanguis non exiuerit et percussio fuerit facta in facie vel in gula soluat .l. lib. den. Si vero in alia parte corporis soluat .xxv. lib. denariorum. Et intelligatur ita quod maior pena alicui inferri non possit occasione alicuius loci in quo tale maleficium foret commissum: et in talibus maleficiis pena non valeat duplicari occasione aliqua ullo modo.

¶ Et si aliter offenderit vel aliud delictum vel iniuriam fecerit contra dictum forensem puniatur in medietate pene qua puniri deberet si contra perusinum aliquem fecisset: aliquo capitulo precedente vel sequente hoc capitulum non obstante.

¶ Statuimus insuper et ordinamus quod potestas et capitaneus ciuitatis perusie nec alter officialis supius descriptus non possint nec debeant ullo modo aliquem qui offenderet non subiectum principaliter iurisdictioni et curie communis

perusie scilicet forēses quocunq3 modo cōdemnare cōmuni perusie in pena per formam statutoꝝ cōis perusie contra offendentes dictos forenses limitata seu terminata Et ꝙ ad aliquā aliā penā imponēdā sic offendentibus nullam babeāt nec babere intelligantur iurisdictionem vel bailiam dicti potestas ꝛ capitaneus vel alter officialis sub quocūq3 nomine cēseāt: ptextu alicuius statuti siue iuris: pena ptāti ꝛ capitaneo cōis perusij ꝛ alij officiali sub quocūq3 nomine censeātur ꝛ cuilibet ipsoꝝ contrafacienti Mille. lib. deñ. per suum sindicatorez imponenda ꝛ per cōmune perusie exigenda ab eodē: aliquo statuto generali vel speciali cōmunis perusie in cōtrarium loquente non obstante.

¶ Volumus etiam ꝛ iubemus ꝙ nullus debeat condemnari per potestatem ꝛ capitaneum vel aliū officialem superius nominatu3 vel eoꝝ vel alicuius eorum officiales de signo vel cicatrice faciei vel gule vel de membro debilitato siue fuerit contumax siue nō nisi fuerit primo elapsus vnus mēsis incboandus in contumacibus a die elapsi termini banni in antea. Et in illis qui nō erunt cōtumaces incboandus a die respōsionis in antea. Et nisi pmo post modum elapso dicto mense sententietur ꝛ declaretur per medicos: per iudicem de causa cognoscentē eligendos: qui sint ꝛ esse debeant tres medici experti in arte qui prius iurare debeāt ad sancta dei euangelia manibus tactis scripturis insta3 ꝛ verā dare sententiam ꝛ declarationem facere vtrum signum vel cicatrix sit perpetuo euidens in facie vel gula remansura vel remansurum: ꝛ vtrum membrum remaneat perpetuo debilitatum vel non. Et illud qđ fuerit sententiatum ꝛ declaratu3 saltē per duos ex tribus in concordia plenam babeat roboris firmitatem. Et dicte sentētie ꝛ declarationi debeat stari per iudice3 de dicto delicto cognoscentē. Qui medici si in declarando fuerint negligētes vel remissi soluant ꝛ soluere teneātur pro quolibet eoru3. l. lib. deñ. cōi perusie: ꝛ similiter si iudex in boc fuerit negligens vl' remissus soluat ꝛ soluere teneaē cccc. lib. deñ. ꝛ si sentētiatū ꝛ dclaratū fuerit signū remansuꝝ perpetuo vel membrū remanere perpetuo debilitatū tunc procedaē ad cōdēnationē alias nō possit ꝓcedi ad ꝯdēnatione3 de signo vel cicatrice vel debilitatiōe mēbri. S3 possit ꝓcedi ad ꝯdemnationē de simplici pcussione sanguinolēta ex eadē instantia: nō obstante si opponeretur vel diceretur ꝙ non fuit actum ex illo capite ꝛ de simplici vulnere: sed ex alia lege penam imponente de signo vel cicatrice vel membri debilitatiōe. Et babeat ꝛ babere debeant dicti medici vnum florenū auri inter omnes equaliter diuidendum inter ipsos pro eorū salario pro qualibet sententia quam tulerint ꝛ declarationem quam fecerint vt dictum est: qđ salariū solui debeat ab offensore: ꝛ si offensor non comparuerit seu non venerit soluatur ꝛ solui debeat per massarios cōis Perusie solum viso precepto dicti officialis de dicto delicto cognoscentis.

¶ Quicūq3 precio vel pecunia percusserit aliquē vel percuti fecerit si cum armis ꝛ sanguis exiuerit manus dextra sibi debeat amputari.

¶ Si vero percusserit vel percuti fecerit pcio vel pecūia sine sanguinis effusione cum armis vel sine quadruplicem penam debeat substinere: quam soluere ꝛ substinere deberet si sine precio vel pecunia fecisset vel fieri fecisset. Et si potestas vel capitaneus vel alter officialis superius nominatus vel alter eorum: vel alicuius eorum officiales cōdemnarent aliquem in minori ꝗtitate in. l. lib. deñ. contrafaciens pro vice qualibet puniatur.

¶ Statuimus insuper ꝛ ordinamus ꝙ si plures fuerint insimul ad cōmittendum aliqđ maleficiu3 ꝙ nullus eorū possit accusari nec denunciari vt pñcipalis ꝛ vt auxiliator seu prestans opem auxilium vel fauorem vel vt mandator seu suasor nec contra eundem inquiri de delicto principali ꝛ de auxilio ꝛ consilio ꝛ fauore vel opere vel mandato vel suasione prestitis alijs vel alijs ad maleficiu3. Sed tantum possit procedi contra aliquez tamꝗ contra pñcipalē tm̄ vel tāꝗ ꝯ mandatorē tm̄ vel suasorē tantu3: vel tantū de auxilio vel consilio fauore vel opere prestitis alij vel alijs ad maleficium. Ita ꝙ contra vnam ꝛ eandem personam nullo modo possit ꝓcedi tamꝗ ꝯ pñcipalē ꝛ accessorium vel mandatorem vel suasorem vel prestantem opem vel cōsilium vel auxiliu3 vel fauorem: ꝛ si aliter procedetur processus ipso iure sit nullus ꝛ non valeat.

¶ Volumus insuper ꝙ si ex vnico ictu facto cum aliquo genere armorum vel alio modo sequerentur plura vulnera seu sanguis ex pl'ib9 locis exiuerit ꝙ tantum fiat ꝛ fieri debeat ꝛ possit punitio ꝛ condemnatio pro vnica percussione sanguinolenta tantum: non obstante ꝙ plura vulnera apparerent ꝛ sanguis ex pluribus locis exiuerit.

¶ Item vbicūq3 supra posita est in boc capitulo pena de percutiente sine armis: non intelligatur de percutiente aliquem cum manu vel pugno vel alio modo cōtentis in titulo seu capitulo de percutiente aliquem cum manibus vel pugno: sed seruetur illud capitulum nec de cōtentis in titulo seu capitulo de frāgēte alicui aliqđ mēbrū ꝛ nec de mordente nec de cōtentis in titulo seu capitulo de faciente aliquem cadere in terram vel similibus.

¶ Additio.

¶ Declarantes in eo ibi: in campanile. S. Laurētij dicatur in pariete subtus loggiam in capite platee. Et ꝙ in eo babeant locum declarationes stratarum vt. S. in capitulo: de insultu factos.

Addētes ꝙ omnes ecclesie ꝛ monesteria ciuitatis ꝛ comitatus perusij Scole omniū scientiarum in-

quibus docent͂ littere ⁊ artes liberales ⁊ mercale nunc inceptum sint priuilegiata: ⁊ alie vie ꝓuilegiate i dictis burgis ⁊ suburbijs ⁊ comitatu perusij.

¶ Quod nulli perusino liceat aliquem punire occasione alicuius maleficij. Rubrica. 13.

NEmini Perusino liceat aliquem in ciuitate ⁊ comitatu perusie punire occasione alicuius maleficij vel delicti vel quasi maleficij vel quasi delicti nec aliquam cognitionem sanguinis habere nec occasione predicta aliquem capere vel capi facere: ⁊ quicunq; contrafecerit vel facere vel attemptare presumpserit. c. lib. den. nomine pene soluere teneat͂: ⁊ plus si videbit͂ potestati vel capitaneo vel prioribus artium perusinis. Et hoc non intelligat͂ in habētibus auctoritatē ⁊ licentiā a cōi Perusie: nec in vicarijs vniuersitatum castrorum ⁊ villarum qui possint cognoscere de dānis datis vsq; in. xx. sol͂ den. inclusiue ⁊ de armis ⁊ contra deferentes arma ⁊ de ludo ⁊ contra ludentes ⁊ ludum tenentes ⁊ contra vendentes vinum contra formam ordinamentorum ipsorum ⁊ condemnare ⁊ penam recipere vsq; in q̄titatem. xx. sol. den. Et super predictis ordinamenta ⁊ constitutiones facere inter se ipsos obseruandas.

¶ Et de causis ciuilib⁹ cognoscere possint ⁊ diffinire vsq; in q̄titatem. v. lib. den. inter se ipsos comitatenses: nisi sint castra que reguntur ꝑ potestates missos ⁊ mittendos per cōe Perusie: quo casu quilibet potestas alicuius dictorum castrorum possit de causis ciuilibus cognoscere ⁊ sententiam ferre: vsq; in q̄titatem. x. lib. den. inclusiue inter se ipsos comitatenses.

¶ Et quia sepe cōtingit ꝙ vniuersitas castrorum ⁊ villarum comitatus Perusie faciunt statuta inter eos per que grauamen ⁊ preiudicium infertur ciuibus perusinis habentibus possessiones in districtubus ⁊ pertinentijs dictorum castrorum ⁊ villarum. Ideo statuimus ꝙ tales vniuersitates nihil possint statuere nec ordinare in preiudicium seu grauamen directe nec indirecte nec per obliquum talium ciuium nec eos cogere directe nec per indirectum ad subeundum aliqua onera realia nec ꝑsonalia quocunq; nomine censeant͂ nec etiam statuere ꝙ homines dictarū vniuersitatum non possint vendere seu quolibet titulo inter viuos vel in vltima voluntate alienare dictis ciuibus domos eorum existentes in dictis castris territorijs vel pertinentijs vel ꝙ laboratores dictorum ciuium non receptentur in dictis castris seu villis. Et si contrafecerint tunc puniant͂ dicte vniuersitates pena. cc. lib. den. applicanda cōi Perusie. Et super predictis possit ⁊ debeat inquiri contra tales statuentes per omnes officiales cōis perusie cum promotore ⁊ sine promotore ad denūciationem cuiuscunq; persone. Et ꝙ huiusmodi officiales sub dicta pena debeant inquirere contra dictas vniuersitates sic statuentes.

¶ Et insuper cassamus ⁊ irritamus omnia statuta ⁊ ordinamēta hactenus facta per dictas vniuersitates que in contrarium quouis modo vel sub quacunq; forma verborum facta essent vel in futurum fierent: ita ꝙ ipso iure sint nulla auctoritate huius statuti. Et ꝙ nullus notarius ciuitatis vel comitatus perusie vel forensis possit talia statuta que fierent a dictis vniuersitate scribere nec de eis permittant quouis mō se rogari sub pena. ccccc. lib. denariorū applicanda cōi Perusie.

¶ De pena homicidij. Rubrica. 14.

QUia inter atrociora maleficia ꝑponitur homicidium qꝛ atrocius alijs: in quo peccato voluntas dei nimis offenditur: adeo ꝙ s꞉ philosophum contra homicidā qui dei creaturam ad imaginem ⁊ similitudinē sui factā destruendo similis esse voluit creatori cui ꝓpriū est destruere creaturā: vindictā instanter coram maiestate diuina corus expostulat angelorum. Et quia frequentius solito facinus tale cōmitit͂ forte ex leuitate pene homicidas grauiori pena in futurum duximus puniendos.

¶ Statuimus igitur ꝙ quecunq; persona de ciuitate comitatu vel districtu perusie cuiuscunq; cōditionis vel status existat fecerit seu cōmiserit vel fieri vel cōmitti fecerit homicidiū in locis in q̄bus pena homicidij nō est ꝑsonalis nisi cōmiserit homicidiū ad sui defensionē ꝯdēnet͂ ꝓut ī. ꝯtinet͂: vꝫ si cōmiserit homicidiū ꝯdēnet͂ ⁊ cōdēnari debeat ⁊ puniri in mille ducētis lib. den. ⁊ nō minus in pecunia numerata sine excomputatione apodissarum.

¶ Et si homicida comparuerit ⁊ spōte in iudicio confessus fuerit tale homicidium vel captus fuerit pro dicto homicidio ante condemnationē condēnetur ⁊ puniatur in. M. cc. lib. den. ⁊ in sententia ponatur ꝙ si non soluerit infra. x. dies a die late sententie in amputatione capitis ⁊ capitaliter puniatur ⁊ cōdēnetur ⁊ sibi caput a spatulis amputetur ita ⁊ taliter ꝙ penitus moriatur.

¶ Et si dictam q̄titatem. M. cc. lib. den. soluerit nihilominus ad confinia ponatur per tempus decem annorum extra ciuitatem ⁊ cōitatum perusie ad que confinia in ea condemnatione seu sententia condēnationis condēnetur.

¶ Si vero contumax fuerit dictus homicida cō-

demnetur in mille.cc.lib.deñ. ⁊ ponatur in senten-
tia ꝙ si dictas .M.cc.lib.deñ cum quarto pluri nō
soluerit in .xl. dies proxime sequentes a die late sen
tentie puniatur pena capitali: ⁊ ꝙ quandocunq;
venerit in fortiaȝ cōis perusie caput a spatulis am
putetur: ita ⁊ taliter ꝙ penitus moriatur. Et ꝙ si
soluerit dictam q̃titatem infra dictum terminum
ꝙ stet ⁊ stare debeat ad confinia extra ciuitatem ⁊
comitatum perusie per decem annos. Et in casu q̄
contumax extiterit in soluendo dictam q̃titatem ꝙ
nihilominus fieri possit ⁊ debeat executio dicte pe
ne contra ⁊ super bonis dicti homicide nō obstan
te lapsu dicti termini.

¶ Et si dictus contumax infra dictum tempus .xl.
dierum soluerit dictam q̃titatem .M. cc.lib.deñ.
tunc pro dicto quarto pluri non incurrat in penam
personalem sed ponatur in carceribus ⁊ non rela-
xetur donec soluerit dictam q̃titatem dicti quarti
pluris.

¶ Si tamen homicida haberet vel habebit paceȝ
cum proximiori consanguineo si est vnus vel si sunt
plures cum omnibus proximioribus consanguine
is occisi in eodem gradu concurrentibus.

¶ Et si proximior seu proximiores essent vel esset
pupillus vel pupilli si habebit pacem cuȝ tutore ⁊
a tutore vel si esset vel essent adultus vel adulti si
habebit vel habebunt pacem cum adultis vel adul
to vel eius legitimo curatore: dummodo dictus tu
tor vel adultus siue adulti ⁊ curator predictam pa
cem faciant de voluntate duorum proximiorum cō
sanguineorum adulti seu adultorum vel pupillorū
inter quos sit mater aut auia si pupillus vel adulti
eam habent ⁊ vtraq; si vtramq; haberet vel habe-
rent: ⁊ aliter ipsa pax non valeat vllo mō que pax
etiam locum habeat in homicidijs cōmissis ⁊ com
mittendis ⁊ in condemnatis ⁊ condemnandis pro
homicidio debeat talis homicida stare in relegatio
ne ⁊ ad confinia pro homicidio cōmisso per tem-
pus quinq; annorum numerandorum vt supra di-
ctum est ⁊ non vltra.

¶ Condemnetur etiam ⁊ condemnari debeat ho
micida condemnandus vt contumax si soluerit su-
pradictaȝ quantitatem pro pena pecuniaria in ter
mino superius assignato ꝙ soluat etiam ⁊ soluere
debeat quartam partem dicte q̃titatis plus ꝓ pe-
na contumacie.

¶ Volumus etiam ꝙ domini potestas ⁊ capitane
us vel alius officialis quouis nomine nuncupetur
de homicidio cognoscens cōdemnare debeat ⁊ pu
nire homicidaȝ: ꝙ etiaȝ vltra dictas penas domus
homicide soluentis vel non soluentis vel a princi-
pio pena capitis condēnati ⁊ puniti vbi bona pu-
blicanda nō essent in cōi funditus demoliantur de-
struantur ⁊ discarchentur ⁊ vinee ⁊ arbores ⁊ alia
quecunq; sua bona que haberet in ciuitate vel co-
mitatu perusie que solo continentur debeant peni-
tus deuastari ⁊ destrui ⁊ destruantur ⁊ deuasten-
tur: exceptis a dicta deuastatione ⁊ destructione ge
neraliter facienda de omnibus bonis turribus que
non possint nec debeant destrui nec deuastari nec
discaricari.

¶ Et si cōdemnatus pro homicidio habuerit do-
mum cōem cum aliquo potestas ⁊ capitaneus vel
alius officialis cōis perusie quouis nomine nuncu-
petur qui sentētiam tulit diuidi faciat talem domū
si commode diuidi poterit ⁊ portionem homicide
destrui faciant ⁊ funditus discaricari.

¶ Si vero non poterit cōmode diuidi nulla fieri
possit destructio vel deuastatio vel discaricatio ipsi-
us domus. Et idem vbi talis condemnatus habe-
ret cōe cum aliquo aliqđ edificium vel aliquā rem
immobilem que cōmode diuidi non posset ⁊ dictū
vastum differri debeat donec bona condemnati pro
homicidio pro pena fuerit data ⁊ incorporata cōi
⁊ ceteris creditoribus satisfactum: ita ꝙ in reliquis
bonis dicti condemnati fiat vastum.

¶ Et statuimus ꝙ condemnatus pro homicidio
soluens penam pecuniariam debeat stare in relega
tione ⁊ ad confinia vt supra dictum est. Et si nō iue
rit ad confinia extra ciuitatem ⁊ comitatuȝ perusie
die sequenti post diem solutionis faciende vt supra
dictum est: puniatur ⁊ condēnetur pena.cc.lib.deñ.
Et si iuerit ⁊ postea venerit aliquādo in comitatū
Perusie vel in ciuitateȝ perusie ⁊ continue nō fue
rit ⁊ nō steterit in relegatione ⁊ ad confinia per in
tegrum totum tempus predictum ex tempore quo
incipere debuit esse in relegatiōe ⁊ ad confinia cō-
demnari debeat ⁊ puniri pena.cc.lib.deñ. pro qua
libet vice qua fuerit contrafactum. Et totum tēpus
relegationis seu confinium reiteretur ⁊ reincipiat
ex tempore quo fuerit ex hoc cōdēnatus: ⁊ debeat
hoc vna cū pena.cc.lib.deñ. exp̄sse in sentētia poni.

¶ Et dñi potestas ⁊ capitaneus vel alter officialis
supradictus ⁊ quilibet eorum teneantur ex eorum
⁊ cuiuslibet eorum officio ⁊ ad petitionē cuiuscunq;
inquire ⁊ procedere cōtra eū qui non iret vel irent
⁊ non continuarent stare ⁊ esse in relegatiōe ⁊ ad
ꝯfinia vt dictū est: ⁊ sub pena.ccccc.lib.deñ. si negli
gentes fuerint in predictis: ⁊ quilibet esse possit ac
cusator ⁊ habeat tertiam partem dicte pene.cc.lib.
deñ. si soluta fuerit cōi Perusie: quam tertiaȝ par-
tem dicte pene.cc. lib. deñ. massarij cōis Perusie
pena.xxv.lib. deñ. dicto accusatori soluere teneant
⁊ debeant visa sententia lata super tali delicto sine
alia apodissa vel mandato.

¶ Et dñi potestas ⁊ capitaneus vel alius officia-
lis cognoscens de homicidio teneantur ⁊ debeant
illam personam vel vniuersitatem que fraudem cō
miserit in defendēdo bona alicuius homicide cō-
demnati vel condemnandi si bona venirent publi-

tanda vel cōmiſerit fraudē in defendēdo dicta bona ad destructionem & devastationem cōdenare & punire pena.c.lib.den.

¶ Et qui talem fraudē manifestauerit & probauerit dimidiam partez dicte pene ſi ſoluta fuerit habeat a cōe peruſie ſeu a maſſarijs ipſius cōis ſine pcepto vel mandato.

¶ Quicunqz fieri fecerit homicidium duplicem penā debeat ſubſtinere pecuniariaz & ſoluere:quaz ſoluere deberet homicida & eidem tempus relegationis & cōfinium duplicetur Et ſibi proſit tantum beneficiuz pacis propter qđ beneficiuz pacis remittatur ſibi dimidia pars temporis quo ſtare debet ad cōfinia ſeu in relegatione prout & ſicut dictuz eſt ſupra in cōmittente principaliter homicidium:& in deffectuz vbi non ſoluerit in terminis ſupradictis: qui homicidis ſupra ſtatuti ſunt penam corporalez ſcilicet amputationem capitis debeat ſubſtinere.

¶ Et nihilominus fiat & fieri debeat executio pene pecuniarie in & ſuper bonis dicti cōdemnati.

¶ Qui vero in preterituz doloſe homicidiuz cōmiſiſſet vł in futuz cōmitteret de quo fuit vł erit pdemnatus vel exbannitus tantum ſi aliud homicidium cōmitteret in futuz pena capitali puniatur & bona publicentur & fiat executio pene modo predicto.

¶ Si contingat aliquem ſimul ſeu eodem tempore ſubceſſiue & in eadem rixa cōmittere duo homicidia etiam condēnetur & puniatur in amputatiōe capitis a ſpatulis:ita q̄ moriatur & publicētur bona ipſius cōi peruſie.

¶ Et hec locum habeant quando primum & ſm homicidiuz vel quando plura homicidia ſimul ſeu eodem tempore ſubceſſiue & in eadez rixa vt dictū eſt fuerint cōmiſſa dumtaxat a ciue in perſona ciuium vel comitatenſium peruſie vel a comitatenſe in perſonam comitatenſium vel ciuium.

¶ Si vero quis occiderit ſimul in eodem tempore ſubceſſiue in eadez rixa duos forenſes vel pluresvel vnum ciuem & vnum forenſez vel occiderit prius vnum forēſem vel ciuez pro quo homicidio fuerit cōdemnatus exbannitus tantum & poſtea occiderit alium forenſem puniatur & puniri debeat dupliciter pena qua deberet ſi vnum tantum forenſez occidiſſet.

¶ Et ſi prius occideret forenſem pro quo homicidio fuerit condemnatus vel exbannitus tantum & poſtea occideret vnum ciuem puniatur & cōdenetur pro ſecundo homicidio duplici pena qua puniri deberet ſi vnum tantum ciuem occidiſſet & ei cōfinia duplicentur.

¶ Et ſi forenſis occideret duos forenſes ſimul ſeu eodem tempore ſubceſſiue in eadez rixa vel occideret primo vnum forenſem proquo fuerit pdenatus vel exbannitus tantuz & poſtea homicidium cōmiſerit in perſonaz alterius forenſis puniatur per omnia eadem pena qua puniretur ciuis predicta cōmittens contra ciues.

¶ Si quis autem occiderit mulierem que ſit euidenter pregnans condemnetur & puniatur duplici pena qua puniri dberet ſi occidiſſet nō pregnantē.

¶ Et ſi mulier pregnans occiſa:eſſet ciuis: occidēti debeant confinia duplicari.Et predicta contenta in hoc verſiculo & in.§.ſi vero qs occiderit & in.§. qui vero in preteritum habeant locum in condemnato pro homicidio qui penam condemnationis ſoluerit: alias habeant locum que dicuntur in capitulo ſi aliquis poſito infra ſub Rubrica de offendente exbānitum cōmunis peruſie & de exbannito offendente & cē.

¶ Et in omnibus dictis caſibus intelligatur vt in principio huius capituli eſt expreſſum videlicet niſi homicida cōmiſerit homicidiū ad ſui dfenſionē.

¶ Sed ſi quis homicidiū fecerit & cōmiſerit precio corrupꝰ vel cauſa & animo derobbandi in amputatione capitis inremediabiliter condemnetur & puniatur.

¶ Si accuſatus vel ille contra quez per inquiſitionem proceditur de homicidio erit in iudicio conſtitutus ante elapſum terminuz banni incōtinenti cōpelli debeat reſpondere ſuper accuſatiōe vel inquiſitione & preciſam reſponſionem facere confitendo vel negando ſe feciſſe vel non feciſſe homicidiū de quo proceditur contra eum & ſi confitebitur & addet q̄ fecerit & cōmiſerit homicidiū ad ſui defenſionem poteſtas & capitaneus vel alius officialis cognitionem habens vt ſupra debeat aſſignare terminum q̄ infra terminum trium dierum dare debeat nomina teſtium quos voluerit inducere ad pbandum q̄ illud homicidium fecit ad ſui defenſionem.Et ſi alios teſtes vellet inducere non audiatur vllo modo.Si vero reſpondendo negabit ſe feciſſe homicidiū addēdo q̄ ſi appareret ſe feciſſe q̄ fecerit ad ſui defenſionem talis reſponſio nō accipiatur & non admittatur ſed cogatur reſpondere preciſe & ſimpliciter ſe feciſſe & cōmiſiſſe homicidium de quo proceditur contra eum.

¶ De pena pecuniaria tantum ſi ſoluta fuerit ab homicida vel a faciente ſeu mandante fieri homicidium due partes de tribus partibus totalibus remaneant in camera cōis peruſie penes maſſarios dicti cōis.Tertia vero pars ſoluatur & detur heredibus interfecti quam tertiā partem maſſarij cōis peruſii viſa condemnatione & ſententia condemnationis facta & lata de homicidio dare & ſoluere teneant heredibus occiſi & interfecti ſine alia apodiſſa vel mandato.

¶ Viſa etiaz probatione facta ſummarie q̄ tales ſint heredes occiſi qui petunt dictam tertiam partem que probatio facta ſit coram iudice cōis Peruſie vel collacterale dñi ptātis vel dñi capitanei

vel alterius officialis quovis nomine nuncupetur: nec requirat presentia vel citatio sindici cõis perusie nec porrectio vel dimissio petitionis ⁊ articulorum coram dominis prioribus artium ciuitatis perusie vel eorum notario Et a pronunciatione facienda super probatione facta in predictis nõ possit appellari per aliquem. Et appellatio secus interposita non teneat ipso iure: quam solutionem dicte tertie partis penẽ facere teneantur dicti massary heredi vel hr̃dibus dicti occisi intra octo dies a die qua fuerit eis fides facta de predictis videlicet ꝙ sit heres vel sint hr̃des occisi pena dictis massaryis contrafacientibus in predictis.c.lib.deñ. In qua pena per dñm potestatem vel dñm capitaneū vel maiorem sindicum cõis perusie vel aliū officialem predictum debeant condẽnari ⁊ expresse debeant sindicari.

❡ De pena autē soluenda per illos qui condemnati fuerint non ex eo ꝙ vere fecerint vel fieri mandauerint homicidiū sed alias condemnati fuerint causa vel occasione homicidij heredes occisi tertiã partem dicte pene habeant ⁊ habere debeant.

❡ Preterea statuimus ⁊ ordinam⁹ ꝙ si aliquis interfecerit aliquam personam cui ex testamẽto vel ab intestato ipse vel descendẽtes ex eo succederent ab ea successione tanq̃ indigni tam ipse q̃ descendẽs ex eo ipso iure penit⁹ sint exclusi ⁊ successio deferatur ei qui post dictos expulsos de iure admitteretur ita ꝙ non deferatur in fiscum.

❡ Et hoc etiā intelligatur si talis interficiens esset substitutus occiso directo vel per fideicõmissum ⁊ penam homicide pecuniariam. M.ccccc lib.deñ. debeat substinere ⁊ cõfinia debeant ei assignari vt supra.

❡ Itē statuimus ꝙ si aliquis fuerit percussus vel vulneratus mortifere ⁊ contingat vulneratum dicere ⁊ declarare coram duobus testibus ad minus se fuisse percussum ⁊ vulneratū ab vna persona quã nominet ⁊ declaret anteq̃ moriatur ⁊ nullā aliã personam fuisse nec esse culpabilem de percussionibus ⁊ vulneribus sibi factis: ⁊ de morte que sequeretur nulli persone liceat secuta morte accusare de morte ⁊ occisione aliam personam q̃ eam quam mortuus anteq̃ moriretur esse de morte sua culpabilem declarauerit. Et si aliam personam accusauerit minime audiatur.

Et volumus ꝙ similiter per viam inquisitionis ex officio curie per potestatem ⁊ capitaneum vel aliũ officialem predictum ⁊ eorum iudices vel alterum eorum non possit procedi contra aliam personam nisi solum contra illam vel illas quam vel quas interfectus anteq̃ moriretur inculpasset de vulnere de quo mortuus esset vel dixisset vel declarasset vt dictum est. Nisi de auxilio ⁊ fauore de quo possint aly accusari ⁊ contra eos inquiri non obstante ꝙ dictus percussus ⁊ vulneratus ⁊ occisus non declarasset ⁊ non nominasset. Et si percussus vulneratus ⁊ offensus ex percussione vulnere ⁊ offensa moriretur ⁊ anteq̃ mortuus extiterit non fecerit aliquā mentionem vel declarationem de persona vel personis a qua vel a quibus fuisset percussus ⁊ vulneratus: tũc proximiores consanguinei ⁊ quilibet eorum ⁊ quilibet alius dummodo consanguinei preferantur ⁊ inter cõsanguineos illi preferantur qui proximioris gradus sũt. Possint ⁊ eis liceat accusare quē vel quos voluerint de tali homicidio ⁊ de auxilio ⁊ fauore prestito ⁊ facto homicide ⁊ homicidis intra.x.dies tantū a die mortis occisi proxime sequentes ⁊ non postea vllo modo: quam accusationem possint coram dño potestate vel domino capitaneo vel alio officiale predicto instituere ⁊ producere porrigere ⁊ prosequi ⁊ in eadem accusatione ⁊ eodem libello accusationis ⁊ non diuisis possint accusare omnes culpabiles de tali homicidio.

❡ Et predicta non intelligantur nec locum habeant in dominis potestate capitaneo maiori sindico ⁊ alijs officialibus notaryis ⁊ familiaribus qui vel eorum aliquis si homicidium cõmitterent vel committeret possit accusari etiā post decem dies a tẽpore mortis occisi durante tempore eorum officy ⁊ tempore sindicatus eorum.

❡ Et si inter dictos.x.dies fuerit vel non fuerit accusatio instituta de homicidio possit ⁊ debeat potestas vel capitaneus vel alius officialis p̃dictus elapsis dictis.x.diebus per inquisitionē procedere de homicidio contra omnes alias personas culpabiles de ipso homicidio.

❡ Possint tamen domini potestas ⁊ capitaneus vel alius officialis habens cognitionē vt supra statim cõmisso homicidio dare operam ad inueniendum ⁊ sciendum culpabiles de tali homicidio ⁊ veritatē circa maleficia homicidij cõmissi ⁊ expectare per dictos.x. dies: ⁊ si non superuenerit accusator intra tempus.x.dierum possit teneatur ⁊ debeat inquisitionem facere ⁊ processum vt superius dictum est.

❡ Ille qui cõmisserit homicidium in aliqua quinq̃ stratarum regalium vel in aliquo loco ex locis in quibus cõmittẽtibus maleficia pene augumentantur vt supra in capitulo qd̃ incipit: vt maleficia non remaneant impunita in.§. si autem percusserit in aliqua ecclesia pena duplici q̃ si alibi in alys locis cõmisisset puniatur ⁊ condemnetur.

❡ Quicũq̃ vero tractauerit vel ordinauerit cum eo qui homicidiū fecit de homicidio faciendo vel cum asociauerit ad homicidium faciendum ⁊ committẽdum vel ei prestiterit auxilium consiliū ⁊ fauorem ad ipsum homicidium cõmittendũ sicut homicida in oibus equaliter ꝯdemnetur ⁊ puniatur.

¶ Volumus insuper ꝙ si potestas vel capitaneus vel maior sindicus vel alius officialis cōis perusie forensis principaliter iurisdictionē habēs in ciuitate vel cōmitatu perusie ⁊ eorum iudices occideretur vel occiderētur: occideret: vel occiderent: durante tempore eorum officij ⁊ postea per vnum mensem puniat occidens pena capitis: ⁊ si aliter offenderetur seu offenderentur vel offenderet seu offenderent alio modo: ita ꝙ homicidium non sequeretur puniatur talis offendens duplici pena qua puniretur ciuis offendens alium ciuē. Si vero occasione officij offenderetur aliquis dictorum officialium locum habeat statutum qđ est infra sub Rubrica de offendente dominos priores ⁊c̄. Si vero verbis offenderetur habeat locū pena posita infra in statutis sub Rubrica ꝙ potestas ⁊ capitaneus non sint iudices iniuriarum ⁊c. Si vero alicuius eorum officialis vel familiaris occideretur: vel occideret vel alio modo offenderetur vel ipse alium offenderet cōdemnetur ⁊ puniatur occidens seu homicida ⁊ offensor ea pena ⁊ eo modo ⁊ forma sicut ⁊ prout fuisset occisus vel offensus aliquis ciuis originarius ab alio ciue originario. Et qlibet officialis principalis cōis Perusie teneatur ⁊ obligatus sit pro suis officialibus ⁊ familiaribus ad soluendum penam ⁊ penas pecuniarias pro maleficijs que ab eis vel eorum altero cōmitterentur officio durante. Et si in palatio eorum habitationis aliquis de officialibus vel familia dictorum officialium occiderit dolose aliquem ciuem vel cōmitatensem perusie principalis officialis dn̄s talis homicide teneatur soluere nomine pene cōi perusie: M. ccccc. lib. den̄.

¶ Si autē in alijs locis in quibus imponitur pena personalis. M. lib. den̄. Si vero cum armis ⁊ cum sanguine offenderit si fuerit in palatio vel platea idem dn̄s condemnetur in. ccccc. lib. den̄.

¶ Si vero in alio loco vel in aliq̄ casu quo offendentibus cum sanguine imponitur pena personalis principaliter. vel in deffectū. Idem principalis officialis in. ccc. lib. den̄. debeat condemnari nisi tales homicidas vel forenses in quolibet dictorum casuum ipsi principales domini dederint cōdemnandos vel puniendos officiali cōis Perusie potestatē habenti vel si nullus alius officialis esset qui de predictis cognitionem haberet in carceribus eos ponat ⁊ postea subcessori ipsos assignent. In casu vero q̄ aliquis officialis vel familiaris alicuius dictorum officialium cōis Perusie interfecerit alium de officialibus vel de familiaribus eiusdē: tunc dictus officialis p̄ncipalis. ccc. lib. den̄. cōi perusie soluere teneatur nisi huiusmodi homicidam dederit puniendum vt dictum est. Et nihilominus nō obstante aliqua solutione que fieret de predictis procedatur ⁊ procedi debeat contra huiusmodi homicidam seu offensorem in omnibus dictis casibus ad punitionem ⁊ condemnationem s̄m formam statutorum.

¶ Sꝫ si aliquis ex officialibus ⁊ familiaribus domini potestatis vel dn̄i capitanei vel aliorum officialium cōis perusie quocūqꝫ nomine censeantur vel ipse dominus potestas vł capitane⁹ vel maior sindicus vel alius principalis officialis dicti cōis offenderet causa officij aliquem in aliqua rixa que esset inter aliquos talis offensa totaliter sit impunis.

¶ Statuimus etiam ad maiorem penam homicide ꝙ nullus homicida qui pro homicidio condemnabitur in futurum assumnii eligi vel vocari vel insacculari possit ad aliqđ officiuꝫ cōis perusie vel ad aliquam signoriam de signorijs terrarū recomendatarū cōi perusie. Et si adsummeretur eligeretur vel insaccularetur talis electio asumptio vel insacculatio non valeat nec teneat ipso iure ⁊ secus electus vel insacculatus non audeat acceptare officiū vel signoriam sub pena. Mille lib. den̄. Et eadem pena puniantur eligentes per maiorem sindicum cōis perusie pena maiori sindico. ccccc. lib. den̄. si negligens fuerit in predictis.

¶ Et omnia ⁊ singula que dicta ⁊ disposita sunt supra in hoc. §. cōtra condemnandum pro homicidio non insacculandū ⁊ non adsummenduꝫ ad officia ⁊ honores cōis perusie locum habeant in confinatis ⁊ in relegatis ⁊ debentibus stare ⁊ esse in relegatione ⁊ ad confinia ad tempus in penam alicuius maleficij cōmissi scilicet ipso tempore durante tantum.

¶ Ea tamen que in presenti. §. dicta sunt non habeant locū in occidente forensem quo casu a dictis officijs non priuetur talis occidens. In confinatis autem tempore seu occasione rebellionis rebellium ciuitatis perusie habeant locum semper.

¶ Volum⁹ insup ⁊ ordinam⁹ ꝙ si quis ciuis vel comitatensis Perusinus interfecerit vel interfici fecerit aliquem forenseꝫ qui non sit principaliter subiectus iurisdictioni potestatis ⁊ capitanei cōis perusie in ciuilibus ⁊ criminalibus scilicet forensem tantum pene nomine. ccccc. lib. den̄. soluere teneatur ⁊ ad aliam penam realem vel personalem nullatenus teneatur ⁊ bona sua destrui seu deuastari non debeant: ⁊ ad morandum extra ciuitateꝫ ⁊ comitatum perusie seu ad confinia per aliquot tēpus minime cōpellatur. Nisi talis forensis esset peregrinus qui iret ad aliquam indulgentiā quia tunc occidens vel aliter offendens puniatur eadē pena qua puniretur occidens vł aliter offendens ciuem. Ita tamen ꝙ si minor pena appareret imposita vł imponeretur in aliquo loco contra occidentem aliquem perusinum ꝙ eadem pena debeat imponi ⁊ non maior contra perusinum occidentem forensem qui sit de tali loco in ciuitate vel comitatu perusie.

¶ Et si forensis occiderit forensem puniatur ⁊ cōdemnetur per omnia ea pena qua puniri ⁊ condē-

ari d eberet ciuis occidens ciuem.

¶ Insuper statuimus q si aliquis forensis homo male códictionis & fame per comitatú perusie iret derobbando vel aliquam robbariam faceret vel atéptaret cótra ciues vel contra cómitatenses ita q per eum non staret quin dictam robbariam facere vel aliam offensam personalé seu realé vel violentiam q tunc si talis offensus vel derobbatus seu derobbari atéptatus modo predicto tunc temporis offenderet ipsum vel occideret nulla pena puniatur.

¶ Si vero vniuersitas aliqua vel collegium aliqd vel corpus ordinauerit seu deliberauerit seu refirmauerit vel mandauerit in consilio vniuersitatis ipsius collegij vel corporis q aliquis occidatur & fuerit postea occisus vel fuerit ipsa vniuersitas ad occidendum aliquem & occisus fuerit códemnetur & puniatur vniuersitas vel collegium vel corpus si homicidium fuerit cómissum de die in. M. ccccc. lib. den. Si vero de nocte in tres Mille lib. den. & ad nullam aliam penam teneatur. Et possit fieri executio sententie contra quamlibet singularem personá ipsius vniuersitatis vel collegij vel corporis de personis dútaxat que presentes fuerunt in consilio vniuersitatis ipsius corporis vel collegij vel interfuerint ad occidendum.

¶ Et omnia & singula supra in presenti capitulo cótenta: que possunt locum habere cótra vniuersitatem vel collegium vel corpus: locum habeant & sint & esse intelligátur hic in presenti casu posita ordinata & repetita.

¶ Additio.

¶ Aboliuerunt & cassauerunt penam pecuniariam suprapositam in quacumq parte dicti statuti.

Addentes legem nouá contra homicidas que vulgo dicit centum annorum cum confirmationibus suis. Et alijs factis ad eiusdem legis obseruantiam infrascriptis. Declarantes in. §. preterea Statuimus & ordinamus q si aliquis interfecerit aliquam personam supra positam.

Q si aliquis interfecerit aliquam personam ~~de de~~scendentibus occisoris: q non succedant persone interfecte viuente occisore ad hoc vt ipse occisor nec directe vel indirecte mediate vel immediate succedat occiso nec aliquod cómodum ex dictis bonis etiam ex persona suorum descendentium percipere valeat nullo tempore vel nullo casu: Debeant tamen dicti descendentes occisoris in casu necessitatis alimentari de dictis bonis per proximiorem vel proximiores ad quem vel quos vadút dicta bona in vita ipsius occisoris. Post cuius mortem omnino dicta bona vadant ad eius descendétes. Et q in eo cetera firma maneant.

¶ Constitutio Pij. ij. ponti. maximi contra homicidas & bannitos & códemnatos pro homicidijs.

Pius epus Seruus seruorum dei ad perpetuam rei memoriá. Ad retinédas insolentias transgressorum & transgressiones insolentium refrenádas. Si neruus publice disciplíne létescit & reorum ad peccandum voluntas fit lassior & exemplum impunitatis periculosius in alios deriuatur propter quod ad presidentis officium pertinet talem adhibere iustitie seueritatem & debitam executionem q cómissa crimina puniat & cómittédorum in posterum interdicat audaciam. Cum auté ad audientiam nostrá peruenerit q a certis annis citra in nostris & ecclesie romane terris locis & tenimentis nobis & ecclesie pdcé mediate & immediate subiectis qs plura quandoq etiam ex leuibus causis commissa esse reperiantur homicidia. Sitq iter alia crimen homicidij pernitiosum & detestabile debeatq iuxta canonicas sanctiones graui aiaduersione puniri tá toq seuerius puniendú extirpádum qto manifestius cognoscimus q ex eo vt plurimú scádala & mala plurima subsequuntur. Cupiétes iccirco ex debito pastoralis officij q nostri & ecclesie ro. pdicte mediate & immediate subiecti: iuxta pias dispónem regia pacifici q regnat in celis: pacifici sint & modesti nónullas tamen sub hmói crimine homicidij debite puniendo edidimus cóstitutiones infrascriptas quas ad hoc vt aliquis de eisdem ignorantiá pretendere nó possit. Volumus per omnes & singulas ciuitates nobis & ecclesie romane predicte mediate vel immediate subiectas publico preconio publicari: mádátes hac auctoritate apostolica & tenore presentium decernentes omnes & singulos iuxta cóstitutionú earúdé determinationem obstrictos esse ad obseruationem ipsarú ac si personaliter singulis intimate forent: vt non sit verisimile q ad eorum noticiam nó deuenerit qd extitit tam publico pconio patefactú. Tenor vero constitutionú de quibus supra fit mentio sequit & est talis videlicet. Sanctissimus dñs noster intendens quieti patrie consulere & ipsam siccarijs homicidijs & malefactoribus expurgare statuit & decreuit q omnes illi qui pro delicto homicidij fuerint condemnati seu alias de ciuitate aliqua & districtu illius banniti non possint ad ciuitatem seu districtum huiusmodi quocúq tempore redire seu in eis vel eorum altero morám trahere etiam habita pace ab heredibus vel consanguineis seu filijs ipsius occisi: nec legatus etiam de latere aut gubernator qui pro tempore fuerit vel quiuis alius possit auctoritate apostolica seu ex officio sue legationis aliquem homicidam sic ex bannitum

rebannire

rebannire reducere seu reuocare ad ciuitaté vel di
strictú aut eoꝝ alterú seu ei licentiá vel saluúcōdu/
ctum ꝯcedere redeúdi seu morandi in eis vel eoꝝ
altero in perpetuú vel ad tpꝰ modicú siue magnuꝫ
nec etiá p diem vnú siue noctem: ꝙ si secus p quēcꝫ
ex supradictis factú fuerit incidat in penā excōis ip
so fcō sine vlteriori snīa declaratiōis a qua per aliū
ꝗꝫ p summū pontificē: ⁊ tūc facta de hoc speciali ex
pressione nō possit absolui: ac reductio licētia reuo
catio saluuscōductus ⁊ cassatio ꝓcessus ⁊ banni hu
iusmodi sint ipso iure nulla nulliusqꝫ roboris vl̄ mo
mēti: īcidat etiā in penā ducatoꝝ .M. camere apo
stolice applicandorū quā thesaurarius cui hoc secre
to vel publice fuerit denūciatuꝫ retieri faciat ⁊ mā
det nullo sup hoc spectato seu reqsito supioris man
dato qđ si non fecerit thesaurarius ipse eandē snīaꝫ
excōmunicationis ipso facto cū eisdē qualitatibus
incurrat: ipseqꝫ sic rebānitus reductus reuocatus si
ue aliquo quocūqꝫ modo reuersus possit ⁊ debeat
capi detineri ⁊ incarcerari ⁊ de ipso sꝫ snīaꝫ ꝯ̄ euꝫ
latā iusticiā fieri. Et p gubernatorē ptātem ⁊ alios
officiales ad quos spectat seu ptinet incōtinenti sine
vlteriori licentia notificatiōe: ⁊ reqsitione supioris
vel alterius sub pena .cc. ducatoꝝ auri camere apo
stolice applicandoꝝ vel retinendoꝝ quā thesaura/
rius pfatus simili mō ⁊ forma ac sub similibus cēsu
ris faciat retineri: ꝓut supius est expssuꝫ. Hoc autē
extēdi volumꝰ ad eos q reuocati rebānitì vel alias
quōcunqꝫ remissi fuerint quacūqꝫ auctē seu licētia
pterꝗꝫ ex spāli cōmissiōe seu mandato ro. pon. ꝯten
to in lr̄is autēticis ⁊ bulla plūbea munitis a duobus
mēsibus citrā termino dierū qndecim quo possint
de ciuitate libere recedere eis ꝯcesso. vel q in futuꝝ
rebannient reuocabunt seu alias remittent p quē/
cunqꝫ qui auis auctē preditū sub penis pecuniarijs
⁊ alijs ecclesiasticis censuris de quibus superius
est dictum.

Item ꝙ quecunqꝫ appellatiōes interposite vel in/
terponēde ab huiusmodi vel alijs snīs siue grauami
nibus ꝯ̄ homicidas latis vel a processu ꝯ̄ eos facto
etiā ꝙ lis vl̄ instātia sup eis pēdeat ⁊ inhibitiōis vi
gore ipsaꝝ emisse p auditorē camere vel aliū quēcū
qꝫ ordinariū vel delegatū sint nulle ⁊ inualide nec
ad vlteriora sup eis vel ipsaꝝ vigore procedi possit
aut debeat. Quinimo appellatiōes lites ⁊ cāe hu/
iusmodi censeant aduocate extincte ⁊ inualide nec
ptātes vel alij officiales inhibiti huiusmodi mādatis
inhibitiōibus litis pendentie censuris ⁊ penis in
eis ꝯtentis abstringant: imo teneant ⁊ debeant sub
penis suprapositis ad executionē snīarum latarum
ꝓcedere: possit tñ in causis alijs a iure vel statuto p
missis appellari ad gubernatorē ciuitatis seu ꝓuin
cie qui .iꝫ. mensez cām diffinire teneat quo elapso ap
pellatio inhibitio ⁊ instantia sup eis sint nulla ⁊ li
bere sine impedimento possit fieri executio snīe vel
bāni: ac si nō fuisset inhibitū ⁊ appellatū ꝗꝫ ban
niti ⁊ cōdemnati ꝓpter huiusmodi crimen homici
dij censeant ⁊ sint bāniti ab oibus circūuicinis vsqꝫ
ad miliaria qnquaginta intra que si repti fuerint
possit ⁊ debeat capitalis snīe siue ꝯdemnationis pe
cuniarie executio fieri ꝯ̄ eos per ptātes ⁊ alios of/
ficiales ciuitati districtui ⁊ loco psidentes sub penis
pecuniarijs simili forma imponēdis. Iteꝫ ꝙ oēs ⁊
singuli homicide quoꝝ delictū notoriū fuerit vel de
homicidio infamati seu ꝯdemnati etiā si de delicto
hmōi ex forma statutorū non possit inquiri vel ali/
qua pena imponi vel etiā si ipsius delicti vel pene ꝓ
eo interposite auctē apostolica vel alterius ab ea vl̄
a ro. pon. ptātem habētis sit facta remissio cassatio
ꝓcessus ⁊ snīa annullata vel alias quōlibet dispen
satuꝫ p viā gratie seu iustitie remissiōis in toto vel
in pte nō possint habere officia vel dignitates in q
buscūqꝫ locis ciuitatibus terris a qbus banniti fue
rint in qbus domiciliū eoꝝ origines habuerint seu
aliā moraꝫ traxerint vel resederint: etiā si fuerint ab
soluti rebanniti vel alias eoꝝ sententia seu condem
natio siue ꝓcessus cassati irritati vel alias ꝓ infectis
habiti sed ppetuo sint infames ⁊ omni dignitate p/
uati nec possint ferre testimoniū nec tabellionatus
offm̄ exercere nō admittant ad iudicādū seu ad ali
ud offm̄ exercendū ⁊ ab oibus actibꝰ legitimis sint
ppetuo suspēsi: qnimo si hmōi officia acceptauerint
exercuerint seu ad ea exercēda admissi fuerint tā ip
si ꝗꝫ gubernator legatus aut supior qui eū elegerit
vocauerit aut ipsū offm̄ exercere seu ei preesse pas/
sus fuerit penā qngentoꝝ ducatoꝝ auri ipso fcō in/
currat ⁊ sua gubernatiōe puet nec gesta in iudicio
vel extra iudiciū taꝫ p eum q admissus fuerit ad of/
ficiū ꝗꝫ p eū q illud ab eo exercere passus fuerit de
cetero valida sint ⁊ robur obtineant qnimmo sint
nullius roboris vel momēti: ⁊ si ecclesiastice psone
fuerint excōis snīam ipso facto incurrāt sine vlterio
ri declaratiōe a qua nō possint pterꝗꝫ a ro. pon. cū
spāli delicti sue obmissiōis hmōi expssiōe absolui.
Et thesaurarius camere sine aliq̄ reqsitiōe seu noti
ficatiōe aut inhibitiōe vel monitiōe salariū eisdem
vel alteri debitū retinere debeant si ab eo debeat: si
vero nō debeat mādet ptāti gubernatori vel alteri
ad quē spectat ab eis vel eoꝝ altero exigi ⁊ satisfie
ri sub eisdē cēsuris ⁊ penis ꝓut supius est expssuꝫ.
Nulli ergo oino hoīuꝫ liceat hāc paginā nr̄e volun
tatis mādati ⁊ ꝯstōnis infrigere vel ei ausu temera
rio ꝯ̄dicere. Si qs aūt hoc attēptare psumpserit īdi
gnationē oipotētis dei ⁊ beatoꝝ Petri ⁊ Pauli
aploꝝ eius se nouerit incursurū. Datū Rome apō
scm̄ Petrū: anno incar. D. M. cccclxi. v. kal. Fe
bruarij pontificatus nostri anno quarto.

¶ Bulla Sixti Pape quarti pontificis maximi
contra homicidas.

Sixtus Epūs seruus seruorum dei ad ppe
tuā rei memoriā. Deo ꝛ homini
bus abhominabiles esse viros sanguinū prophe
ta testat: nec imerito cum horrenda seuitia nō solū
corporum: sed etiā animarū eorū quos interimunt:
si non sint armis spiritualibus diuina preueniente
gratia premuniti: procurare noscantur: pro quibus
dominus noster Jesus christus mortem subijt tpa
lem. Ad reprimendū igitur taliū conatus nephari
os plurimū conferre arbitrātes: eos qui huiusmodi
detestabile scelus patrare nō expauescūt: iusticia sua
dentes puniri ꝛ latas ꝑ tēpore contra eos condēna
tiones debite executioni demādari ea que ꝑ taliū
cōdemnationū faciliori executione ꝛ sicariorū hu
iusmodi persecutione a predecessoribus nostris ꝑ
inde emanarūt. Et eo firmius obtineāt quo fuerint
sepius apostolica auctoritate munite libēter appro
bantes munimine roboramus: ac alia de sup statui
mus: put in domino conspicimus salubriter expe
dire. Dudū si quidē per felicis recordationis Piū
papam secundum predecessorem nostrum accepto
ꝙ a certis annis tunc elapsis citra in terris locis ꝛ
tenimētis romane ecclesie mediate vel immediate
subiectis ꝙ̄ plura etiā ex leuibus causis commissa
esse reperiebātur homicidia. Idē pdecessor atten
dens crimen huiusmodi inter alia esse pernitiosum
ꝛ detestabile ꝛ iusta canōicaꝝ sanctiōes debere gra
ui aiaduersione puniri ꝛ tanto seuerius puniendū
ꝛ extirpandum fore quanto manifestius cognosce
batur ꝙ ex eo plurima scandala ꝛ mala plurima
subsequebant ac cupiens ꝙ eiusdē ecclesie mediate
vel immediate subiecti pacifici forent ꝛ modesti
ꝛ terras ac loca predicta sicarijs expurgare: inter
alia statuit ꝛ decreuit ꝙ oēs illi qui pro delicto hu
iusmodi forēt condēnati seu alias de ciuitate aliqua
seu districtu ipsius banniti nō possent ad ciuitatem
seu districtū hmōi quocūqꝫ tpe redire seu in eis vel
eoꝝ altero morā trahere: etiā habita pace ab here
dibus vel cōsanguineis seu filijs ipsius occisi: nec le
gatus etiā de latere aut gubernator q pro tpe forēt
vel quis alius posset auctoritate apostolica seu ex of
ficio sue legationis aliquē homicidā seu exbannitum
rebannire ꝛ reducere seu reuocare ad ciuitates vel
districtū aut eoꝝ alterū seu ei licentiam vel saluū
conductū cōcedere seu morādi ꝛ eis vel eoꝝ altero
in ppetuū vel tpe modicū siue magnum: nec etiā ad
diē vnū siue noctē ꝙ si secus per quēcunqꝫ ipsis pre
dictis factū foret ipso facto in penā excōmunicatio
nis sine vlteriori snīa declaratiōis a qua p̄ aliū ꝙ̄
ꝑ summū ponti. ꝛ tūc facta de hoc speciali expssiōe
nō posset absolui: ac licētia reductio ꝛ reuocatio salui
cōductus ꝛ cassatio ꝓcessus ꝛ bāni hmōi eēnt ipso
iure nulla nulliusqꝫ roboris vel momēti. Incideret
qꝫ ēt ꝛ in penā ducatoꝝ .. camere apostolice ap
plicādoꝝ quā thesaurarius cui hoc secrete vel pub
lice fuerit relatū vel denunciatū retineri faceret ꝛ
mādaret super hoc expectato seu reqsito superioris
mandato: ꝙ si nō faceret ipse thesaurarius eandē
sniam excōcationis ipso fcō cū eisdē q̄litatib9 incur
reret: ipseqꝫ sic rebānitus reductus siue quocūqꝫ alio
mō reuersus posset ꝛ deberet capi detineri ꝛ in carce
rari ꝛ d ipso ſꝫ sniā ꝯ cū latā iusticia fieri ꝑ guber
natorē ptātē ꝛ alios officiales ad q̄s spectaret ꝛ p
tineret incōtinenti sine vlteriori licētia notificatiōe
ꝛ reqsitiōe supioris vel alterius sub pena .cc. duca
torū auri camere pdcē applicandoꝝ: quā thesaura
rius pfatus simili mō ꝛ forma ac sub similibus cen
suris faceret retineri: ꝛ ꝙ quecūqꝫ appellatiōes in
terposite vel interponēde ab huiusmodi vel alijs iuris
siue grauaminibus ꝯ homicidas latis vel a pro
cessu cōtra eū fcō: ꝛ si lis vel instantia super eis pē
deret ꝛ inhibitiōes vigore ipsaꝝ emisse forēt ꝑ au
ditorē vel aliū quēcūqꝫ ordinariū vel delegatū eēnt
nulle ꝛ inualide: nec ad vlteriora sup eis ꝛ ipsarū
vigore ꝓcedi posset aut deberet: qnimo appellatio
nes lites ꝛ cause huiusmodi censerent deuocate ex
tincte ꝛ inualide nec potestates vel alij officiales q
bus inhibitū foret mandatis ꝛ inhibitiōibus litis
pēdentijs censuris ꝛ penis in eis cōtentis astringe
rent: imō tenerent ꝛ dberēt ad executiōnē sniaꝝ la
tarū ꝓcedere: posset tn̄ in casibus a iure vel statutis
pmissis appellari ad gubernatorē ciuitatis seu pro
uincie q infra mensē causā diffinire teneretur: quo
elapso appellatio inhibitio ꝛ instantia super eis
esset nulla ꝛ libere sine ipedimēto posset fieri execu
tio snīe vel bāni ac si non fuisset inhibitū ꝛ appella
tū. Oēsqꝫ banniti ꝛ cōdemnati ꝓpter hmōi crimen
homicidij cēserent banniti ab oībus locis circūuici
nis vsqꝫ ad miliaria qnquaginta intra que si reper
ti forēt posset ꝛ deberet capitalis sentētie sine cōdē
natiōe pecuniaria executio fieri contra eos per po
testates ꝛ alios officiales ciuitatis districtuū ꝛ loco
pdictoꝝ sub pēis pecuniarijs simili forma iponēdis.
¶ Itē ꝙ oēs ꝛ singuli homicide quoꝝ delictum no
toriū foret vel de homicidio infamati seu condēna
ti: etiā si de delicto hmōi ex forma statuti nō posset
inqri vel aliqua pena imponi vel etiā si ipsius deli
cti vel pene pro eo interposite auctē apostolica vel
alterius ab ea vel a ro. ponti. potestatē habente es
set facta remissio cassatio ꝓcessus ꝛ snīa annullata
vel alijs modis quolibet dispēsatū ꝑ viā gr̄e vel iu
stitie remissiōis in toto vel in pte non possent habe
re officia vel dignitates i qbuscūqꝫ locis ciuitatibus
ꝛ terris a qbus banniti forent in qbus domicilium
eorū origines haberent seu alias morā traherent
vel residerent etiā si forent absoluti rebāniti vel ali
as eorum sententia seu condemnatio siue processus
irritati vel alias pro infectis habiti: sed perpe
tuo essent infames ꝛ omni officio dignitate priua
ti nec possent ferre testimoniū nec tabellionatus of

ficium exercere non admitterent ad iudicandū seu aliqͦd officium exercendum ⁊ ab omnibus actibus legitimis essent perpetuo suspensi. Quinimo si huiusmodi officia acceptarent exercerent seu ad ea exercenda admissi forent tā ipsi q̄ gubernator legatus aut supior q eū eligeret vocaret aut ipz offiū exercere seu ei preesse pateretur pena quingentorum ducatoꝝ auri ipso facto incurreret ⁊ sua gubernatiōe priuaret nec gesta in iudicio vel extra iudiciū: tam per eū qui admissus foret ad officiū q̄ per eū qui illud exercere passus foret decetero valida cēnt ⁊ robur obtinerēt: qn imo cēnt nullius valoris vl momēti. Et si ecclesiastice psone forēt sniaz excōis ipso fcō incurrerēt sine vlteriori declaratiōe a q̄ nō possent pterq̄ a ro. pon. cū spāli delicti seu obmissionis hmōi expssiōe absolui: ⁊ thesaurarius camere sine vlteriori requisitione seu notificatiōe aut inhibitione vel monitiōe salariū eisdē vel alteri debitū retinere deberet si ab eo dberet: si vero nō deberet pfati gubernatori vel alteri ad quē spectaret ab eis vel eorū altero exigi ⁊ satisfieri sb eisdē censuris in eisdez lr̄is quas idez pdecessor p oēs ciuitates eccl̄ie pfate publico pconio publicari mādauit plenius cōtinet. Cuz aūt sicut nup accepimus ꝯtenta in eisdē lr̄is ab aliqbus tpibus citra nō fuerūt obfuata ⁊ ex illorū inobfuantia subditi pfate eccl̄ie promptiores fuerint ad homicidia ꝯmittēda iāq fere passim q̄tidie homicidia ppetrant: ⁊ homicide pfati iō ad illō cōmittendū prōptiores existāt qꝛ sperāt latere ⁊ suorū excessuū remissionē ꝯseq facile posse: nosq detestabilē ⁊ horrēdaz taliū siccarioꝝ neqtiam ad aliorū cautelā oportūs itriis remedijs: pfequi studio cupimus indefesso: habitis sup his cū frībus nr̄is pfate eccl̄ie cardinalibus deliberatiōe matura ⁊ de illoꝝ ꝯsilio statuta ⁊ dcreta pdcā Piū pdecessoris pfati ⁊ put illa cōcernūt oia ⁊ singula in dictis lr̄is ꝯtenta auct̄e aplica p̄ntium tenore approbamus ⁊ robur ppetue firmitatis obtinere dbere decernimus ac volumus: ⁊ pfata auct̄e de eorundē fratrū ꝯsilio statuimus ⁊ ordinamus q ꝯdēnati hactenus ⁊ qui imposterū cōdēnari ꝯtingēt vbilibet in ciuitatibus terris ⁊ locis pdictis p homicidio siue vt pricipales siue vt auxiliū ꝯsiliū ⁊ fauorē pstantes suarū ꝯdēnationū remissionē aut ꝯ illos saluū ꝯductū ⁊ licentiā secure in loco patrati criminis vel ei. l. qnquaginta miliaria vt pferī ppinquo nullatenus obtinere possint: ⁊ ab alio a nobis ⁊ ro. pōti. q p tpe erit ⁊ alicuius alterius ēt legati de latere remissio nemini suffraget. Et si forte ꝯtingeret nos ⁊ eundē romanū ponti. p tpe existentē ad remissiōes siue saluū cōductū hmōi pcedere talis remissio p poccupationē pcessisse censeatur ⁊ nemini pdesse possit nisi in illa vere p̄ntiū lr̄aruz tenor de verbo ad verbū nō aūt p clausulas id importātes infrus foret specificata ⁊ determinata cū exprimeret que nos ⁊ successores nostros induceret ad derogandū p̄ntib⁹: que cū taz matura deliberatione a nobis emanant: non obstantibus cōstitutiōibus ⁊ ordinationibus ⁊ illis que idez Pius predecessor in dictis suis litteris voluit obstare ceterisq cōtrarijs qbuscunq. Et vt pmissa eo plenius notescant volumus per legatos rectores gubernatores prouinciarū ciuitatū ⁊ locorū tpali dominio pfate ecclesie subiectoꝝ in singulis ciuitatibus ⁊ locis legatis cōmissis sono tube pmisso publicari ⁊ in registris qbus talia dcreta dicte sedis sunt solita registrari. Nulli ergo oino hoiuz liceat hanc paginā nr̄e approbatiōis cōstitutionis statuti ordinatiōis ⁊ volūtatis infringere vel ei ausu temerario ꝯtradicere. Si qs aūt hoc attēptare psumpserit indignatione oipotentis dei ⁊ beatorum Petri ⁊ Pauli apostolorū eius se nouerit incursurū. Datū Rome apud sanctum Petrum Anno incarnationis dn̄i. M.cccclxxx. quarto kal. Aprilis pontificatus nostri anno nono.

Lex hec est noua contra homicidas a. M. D. P. Artium, D. Consulibus mercatorum Auditoribus camby ⁊ Aliarum artium camerarijs legitime ⁊ seruatis seruādis iuste facta ⁊ a summis pontificibus confirmata. Rubrica. 15.

QUamuis Inter mortales crudelissimū detestabilissimum ⁊ nefandissimū sit homicidij crimen quo persepe animas cū corporibus interfectoꝝ perire cōtingit: ppter qͦd per ho. me. Piū .ij. ⁊ Sixtum quartum pontifi. maxi. grandi cum animaduersione contra talia cōmittentes salubriter: vt in eorū desuper edictis ⁊ bullis: prouisuz fuit: tamen ppter impunitatem talia cōmittentium hmōi siccariorū ⁊ eoruz met pariter ⁊ aliorum hominum inimicorū nefandissimū ⁊ plusq ferale crimen exercuitq homini ante eos nullibi locus tutus esse repiat. Qua ppter pfati Mag. dn̄i Priores ⁊ camerarij artium Mag. ciuitatis Perusie oculis pietatis populum dicte ciuitatis ⁊ territorij perusini respicientes ordinata statuta p prefatos summos pontifices cū infrascriptis alijs ad maiorē eorumdē obfuationū nouiter adinuentū: matura deliberatiōe phabita factis ppositis exhibitisq ꝯsilijs ⁊ fcō posito ⁊ misso partito inter dictos dn̄os priores die videlicet: pcedenti ad bussulaz ⁊ fabas albas ⁊ nigras ⁊ solēr obtento fm formā statutoruz ⁊ ordinamentorū comunis Perusie per oēs predictos D. Priores restituentes in bussulā eoruz fabas albas affirmatiuas: Et hodie fcis ppositis exhibitisq ꝯsilijs inter dcōs dn̄os. P. ⁊ camerarios ⁊ fcō posito ⁊ misso ptito ad bussulā ⁊ fabas albas ⁊ nigras

ḋm formam dictorum statutorum ⁊ ordinamentorum cōmunis predicti ⁊ solēr obtento per .xlij. camerarios mittentes ⁊ restituentes in pixidem eorum fabas albas affirmatiuas nulla nigra in contrarium reperta: Ex omnibus arb. auctoritatibus potestatibus balijs eisdē Mag. Dñis. P. ⁊ Camerarijs cōiunctim vel diuisim quōlibet concessis ⁊ attributis per formam quorūcūq; statutorū ⁊ ordinamentorum cōis Perusie omni meliori modo via iure ⁊ forma qbus magis ⁊ melius fieri potuerunt.

¶ Statuerunt: ordinauerūt. Decreuerūt ⁊ hac lege perpetuo valitura statuendo reformauerūt ad maiorem obseruationē supradicte bulle ⁊ contentorum in ea: q si quis in futurū cōmiserit aliquod homicidium vel pro homicidio fuerit condemnatus ipso facto ⁊ iure sine alia sententia vel declaratione vltra penam amputationis capitis incidat in penam cōfiscationis bonorum omnium suorū: quorum medietas applicetur camere apostolice Perusine ⁊ alia medietas heredibus occisi: si heredes vel heredē occisus habuerit: ⁊ si non habuerit hospitale sancte Marie d misericordia. Qui heredes vel heres siue hospitale ex nunc possint ⁊ debeant eorum propria auctoritate dicta bona p dicta medietate accipere ⁊ possessionē intrare: nec non fructus ⁊ obuentiones ex eis percipere ⁊ de ipsis bonis fructibus ⁊ obuentionibus etiam alienando si ⁊ prout de eorum proprijs placuerit disponere. Et laboratores seu conductores bonorum predictorum teneantur: ⁊ debeant pro rata domino tangente de fructibus siue coptumo heredibus vel successoribus vel dicto hospitali respondere ⁊ ad id faciendum per quemcunq; officialem iurisdictionem habentem sine alia iuris cognitione cogi ⁊ compelli: nullo prorsus iuris ordine obseruato possint. Et si magis dicte camere visum fuerit pro sua medietate dictorum bonorum confiscatorum proximioribus consanguineis homicide suam medietatē vendere ⁊ id fieri petitum fuerit: q proximiores predicti teneātur ⁊ debeant dicta bona emere ⁊ recusando ad dictam emptionem faciendam cogi ⁊ compelli possint. Addendo insuper q si quis haberet patrem: vel auum: vel alterum ex eis tamen in futurum homicidium cōmiserit vel pro homicidio condemnari cōtigerit: q vltra alia bona que talis homicida haberet: siue habere reperiretur intelligantur ⁊ sint ipso iure confiscata tot bona dicti patris vel aui quot caperet legitima dicti homicide tempore dicti cōmissi homicidij. Et illud tantū q̄tum capit ipsa legitima intelligatur ⁊ sit applicatū ipso iure dicte camere ⁊ heredibus occisi siue hospitali misericordie modo ⁊ forma predictis: quā legitimam aut eius valorem ad electionem camere predicte vel heredum occisi aut hospitalis predicti pater vel auus cogatur soluere aliquo in cōtrarium non obstante. Et nihilominus talis homicida sit perpetuo ciuitate ⁊ comitatu Perusie priuatus ⁊ nullo vnq̄ tempore possit ad ciuitatē vel comitatum Perusie redire intrare vel stare. Et intrando vel stando: aut transeūdo possit a quocūq; ⁊ vbicūq; offendi ⁊ occidi impune: ⁊ sine aliqua pena.

Item q Mag. Domini Priores pro tēpore existētes in dicta ciuitate Perusie in creatione Sanctissimi domini nostri Pape ⁊ in deputatione ambasiatorum siue oratorum ad suam Sanctitatem inter alia commissa eisdem exponenda prefato Sanctissimo dño nostro Pape teneātur ⁊ debeant sub pena in presenti lege declaranda modo ⁊ forma infrascriptis applicanda in punctis specialiter dare q prefatus Sanctissimus. D. N. approbet confirmet ⁊ mandet dictam legem ⁊ omnia in ea statuta ordinata ⁊ sancita debere obseruari sub penis ⁊ preiudicijs sicut ⁊ quemadmodum in ea continetur. Et similiter in aduentu noui Legati: Gubernatoris Vicelegati siue cōmissarij apostolici ad ipsam ciuitatem: in prima quam facient seu facere debeant visitatione: omni cum sollicitudine perscrutari debeant de ipsius facultate ⁊ reperiendo q haberet facultatem rebanniendi homicidas vel cassandi vel cassare faciendi eorum cōdemnationes seu aliquam gratiam eisdem homicidis concedendi preter ⁊ contra formā supradictē legis ⁊ contentorum in ea tunc sub pena viginti ducatorum auri pro quolibet ipsorum dominorum Priorū ipso facto incurrenda ⁊ camere apostolice pro .iij. parte ⁊ pro reliquis duabus tertijs partibus Domui hospitalis sancte Marie de misericordia dicte ciuitatis sine aliqua declaratiōe applicanda teneantur ⁊ debeant ipsum Legatum gubernatorem Vicelegatum seu cōmissarium cū tali facultate quo ad ipsam facultatem rebanniendi siue dicte legi derogandi nō acceptare vel admittere donec super tali facultate Sanctissimū dominū nostrum Papam cōsuluerint: cui⁹ sanctitati debeant statim per oratorem siue alium nuncium vel cōmissarium expensis dicte communitatis Perusie intimare ⁊ suā Sanctitatē rogare q talē facultatem siue potestatem eisdē Legatis ⁊c̄. adimat reuocet ⁊ tollat ac annullet, ipsamq; premissā bullā Pij ⁊ legem presentē in omnibus illius partibus inuiolabiliter obseruari mandet. Et tñ ijdē domini Priores sub dicta pena eisdem Legato ⁊ alijs respectiue prenominatis: per supradictam bullam ⁊ legem presentē: suamq; oratione exhortentur q ipsarum bulle ⁊ legis continentiam obseruare ⁊ obseruari facere debeant in qualibet parte sui: q nisi fuerit homo a timore Dei penitus alienus animarum ⁊ corporum sitiens proditionem: q ex homicidijs vt iura testāt simul sepius eueniunt: annuet ⁊ cōsentiet

Et tali facultati si ipsam habere contigerit penitus renũciabit q̃d si informa iure valida facere voluerit ipsi domini Priores ipsum admittant nec tũc pro tali facultate revocanda ulterius ad.S.D.N. pp̃.mittere teneantur.

Item similiter si contingat aliquem ex huiusmodi occisoribus sive pro homicidio condemnatis a sanctissimo domino nostro papa vel alia Persona auctoritate apostolica vel alia quacunq; fungente auctoritate sive potestate rebanniri sive aliter a pena homicidij ꝛ exilij predictorũ liberari:tunc.M.D.P.pro tempore existẽtes sub predictis penis incurrendis ꝛ applicandis teneãtur ꝛ debeant facere ꝛ curare expensis dicte cõmunitatis modis ꝛ vijs omnibus opportunis:ꝛ coadunando consilium dominorum camerariorum ꝛ nobilium sive aliorum civium dicte civitatis.Quod cõsiliũ cõmuniter:vel divisim sine alicuius licẽtia ꝛ nullo alr iure:sine statutorum vel consuetudinũ ordine totiens quotiens pro hmõi occasione vocare ordinare ꝛ coadunare possint ꝛ debeant. Et q̃ tale rebannimentum gratia sive liberatio retractetur revocetur annulle ꝛ si opus esset mittere Romam ad sanctissimum dominum nostruz ad predictã obtinendum:ꝛ nihilominus donec ꝛ quousq; pendet dicta retractationis materia tale rebannimentum gratia concessio ꝛ liberatio dicto tali homicide:sive pro homicidio condemnato nõ prosit:sz dictus homicida vel pro homicidio condemnatus possit ꝛ valeat a quocunq; ꝛ ubicunq; locorum etiã extra territoriũ perusinũ ipune offendi ꝛ occidi.Et in omnibus ꝛ per omnia talis homicida vel pro homicidio condemnatus habeatur ꝛ sit pro hoste civitatis ꝛ reipublice perusine: sicut pro p̃ius erat sive habitus ꝛ reputatus fuerat.

Item et pro maiori observatione p̃dictoꝝ ꝛ dicte bulle. Nullus notarius sub infrascripta pena possit seu debeat de aliquo gratiam concessam seu concedendam alicui sive aliquibus qui in futurum homicidium commisserit sive pro homicidio condemnatus erit vel esset descriptus in utilitatem ꝛ commodum talis homicide vel pro homicidio cõdemnatus in aliquo libro vel scriptura scribere:se rogare vel condemnationẽ delere:cassare vel abolere de ipsis libris sub pena privationis officij q̃d exerceret:ꝛ etiam officij sive exercitij notariatus ꝛ alioꝝ officioꝝ:ac etiam viginti ducatoꝝ auri per dictum notarium ipso facto ꝛ iure incurrenda ut supra applicanda:ꝛ nihilominus talis cassatio sit ipso iure nulla ꝛ eidẽ in cuiꝰ cedere deberet utilitatem non prosit:immo talis homicida vel pro homicidio condemnatus possit prout ante dictam cassationem poterat impune offendi:ꝛ occidi ꝛ occisor nullam penam incurrat.Et hoc sive hec locum habeant donec ꝛ quousq; super tali gratia nõ fuerit per sanctissimũ dominũ nostrum aliter dicte cõmunitati q̃ talis cassatio fieri debeat:ꝛ non aliter nec alio modo:declaratum sive iniunctum premissis non obstanti bus ꝛc.

Item similiter sub dicta pena incurrenda ꝛ ut supra applicanda nullus notarius qui de aliqua pace facienda:sive que infuturum fieri contigerit per aliquem talibus homicidis sive occisoribus vel aliter:pro homicidio condemnatis possit de tali pace instrumentum vel scripturã conficere. Nisi ipse homicida occisor vel pro homicidio ꝯdemnatus vinculo iuramẽti ꝛ sub obligatione oĩum suorum bonorum necnon pena dictorum viginti ducatorum incurrenda ꝛ applicãda ut supra ꝓmittat ꝛ se obliget dicto notario stipulanti pro magnifico cõi perusij ꝛ omnibus quorum interesse posset non uti tali pace pro se rebanniendo vel liberãdo a dicta confiscatione capitis amputatione ꝛ exilij penis.Et nihilominus pax predicta quo ad dictum effectuz eidem obtinendi dictũ rebannimentũ liberationẽ ꝛ gratiam:ac cassationem nõ suffragetur sive prosit:aut prodesse possit.

Declarando ꝛ statuendo tamen omne ꝛ quicquid tam in dicta bulla Pij q̃ in p̃senti lege statuto:ꝛ reformatione continetur cõtra dictos impios ꝛ nefandos homicidas sive pro homicidio condemnatos non intelligi nec habere locum de pro ꝛ in illis homicidijs:sive occisoribus qui potuerunt sive possent homicidium impune cõmittere sive facere s̃m formam iuris ꝛ statutorum dicte civitatis: sed intelligatur de homicidijs punibilibus ꝛ prohibitis ꝛ non aliter nec alio modo ꝛc̃. Et ita omni meliori modo dixerunt decreuerunt obtinuerunt statuerunt reformauerunt ꝛ fieri mandauerunt ut supra continetꝰ contrarijs non obstantibꝰ quibuscũq; quibus omnibus derogarunt expresse.

Julius.pp̃.ii.

Dilecti filii Salutez ꝛ apostolicã benedictionem:visis statutis: ꝛ reformationibus vestris: quas sancte memorie Pij.ij. ꝛ Sixti .iiij romanorum ponti.predecessorum nostrorum constitutionibus inherendo contra impios homicidas die.xj. mensis Julij proxime preteriti edidistis valde letati sumus:recognouimus.n.in vobis magnum zeluz iustitie ꝛ desiderium ac studiũ preservande reipublice vestre a labe tam detestabilis pestis ꝛ illorũ consortio quorum manus ad effudendum sanguinem humanum veloces dei imaginem e terra delere ꝛ animas sepe cũ corporibꝰ perdere nõ verentur

tur: Itaqꝫ pietatem ꝛ prudentiam vestraꝫ plene in dño cõmendantes: statuta ꝛ reformationes vestras huiusmodi: eorum tenorem ac si de verbo ad verbum insereretur presentibus pro expresso haben tes auctoritate apostolica confirmamus ꝛ approbamus ab omnibusqꝫ quorum interest sub penis in eis contentis inuiolabiliter obseruari mandamus. Uolumus autem ꝙ propter hec aliqua mora interponatur in admittendo cum debitis reuerentia ꝛ honore gubernatores ꝛ legatos ab apostolica sede missos ꝛ si facultatem cum homicidis forte componendi habuerint prout in dictis vestris statutis continetur: que quo ad hanc partem confirmare nõ intendimus. Uolumus tamen vt quicquid contra presentium tenorem factum fuerit ꝛ pretextu facultatum eis datarum gratieqꝫ homicidis ipsis facte nullius sint roboris ꝛ momenti. Et eis non obstantibus ad punitionem dictorum homicidarum procedi possit. Perinde ac si nullatenus emanasset. Datum Rome apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris. Die. xvij. Julij. M.D.Xj. Pont. nostri anno octauo.

Sigismundus.

A tergo: Dilectis filijs prioribus artium ꝛ cõmuni ciuitatis nostre Perusie.

¶ De modo ꝛ forma obseruanda a volente comparere ꝛ se defendere in causa homicidij Data a. M.D.P. ꝛ Camerarijs Artium Magnifice ciuitatis Perusii. Sub. 1514. Tempore Rodulphi rodulfi de signorellis ꝛ sociorum manu ser Seueri Petri folio. 88. habita e cancellaria Perusina.

Rubrica. 16.

IMprimis quod reus accusat⁹ vel denunciatus ꝛ inquisitus de homicidio volens vti aliqua defensiõe priusqꝫ ingrediatur carceres teneatur ꝛ debeat tribus diebus continuis tria bannimẽta tribus diuersis diebus post tertiam ꝛ ante nonam saltim per horã proclamari facere in locis publicis ꝛ cõsuetis: quibus notificetur omnibus ꝛ singulis ipsum homicidam vt prefertur intendere ꝛ velle comparere ꝛ in carcere se ponere ad defendẽdum se. Elapsis vero dictis tribus diebus immediate sequẽti die iuridica compareat ꝛ comparere debeat ꝛ non postea ante Magnificum dñm potestatem ꝛ eius assessores ꝛ colles hora iuris ꝛ sedenti tibus predictis in audientia publica ꝛ consueta in sala magna inferiori palatij ipsius. D. potestatis. Postqꝫ vero talis reus quicqꝫ fuerit in carcere cõstitut⁹ priusqꝫ ad aliquem procedatur actum hẽ des occisi citentur ꝛ citari debeant. Item procurator camere appostolice ꝛ procurator cõis Perusie: qui pcuratores sub pena excõis late sententie teneant ꝛ debeant vti omni possibili diligentia ne aliqua fraus vel iniusticia in tali processu fiat vel cõmittatur: ꝛ hoc facto processus incipiat ꝛ prosequat ꝛ expediatur ẽm formã iuris ꝛ statutoꝝ cõis pusie. Item ꝙ examini testium inductoꝝ pro parte rei vel curie debeat presens esse vltra alios notarios adesse solitos vnus notarius curie Reuerẽ. D. Legati de tribus mensibus in tres menses per ordinem vt fuerint extracti ꝛ publicati: hoc est vt primus notarius in publicatione exerceat primum trimestre ꝛ sic deinceps vsqꝫ in finem anni. Qui omnes notarij sint rogati ꝛ scribant dicta dictorum testiũ quibus seruatis ꝛ processu vt dictum est expedito: iudex vel assessor siue collis magnifici dñi potestatis apud quem ꝛ ante quem agitabitur causa teneatur ꝛ debeat cum ipso processu ad Reuerẽ. D. Legatum vicelegatum seu gubernatorem se conferre vocando ꝛ etiam ducendo secum vnum aduocatum camere apostolice ꝛ aduocatum cõis. Qui vna cum auditore predictorum legati vicelegati seu gubernatoris debeant omni diligentia ꝛ studio intelligere audire ꝛ si opus est videre ipsum processum ꝛ put dictus auditor aduocati ꝛ iudices existimant de iure per ante dictum iudicem assessorem vel collem probetur: ꝛ pronũcietur sententia diffinitiua in palatio dicti. D. potestatis ad locum solitum ꝛ more solito.

Item sententia sic prolata ꝛ pronunciata: vt prefertur: dictus auditor ꝛ aduocati predicti teneantur se subscribere sub penis excõis ꝛ periurij predictis si ẽm conscientiam suam non responderint ꝛ consuluerint.

Item quando contingeret inter prenominatos auditorem iudices ꝛ aduocatos discordiã aliquam ppter diuersitatem oppinionum exoriri ꝛ existere debeat dictus pcessus portari ꝛ presentari ad famosissimum collegium doctorum clarissimi gimnasij perusini ꝛ ẽm sententiam maioris partis secrete ꝛ cooperte tamen dandã per prenominatum iudicem iudicari ꝛ sententiari debeat: Ita tamen vt reus inquisitus ꝛ carceratus vt prefertur non possit educi de carcere intra terminum decem dierum etiam si contingeret ipsum prius absolutum esse.

Item statuitur ꝛ reformatur: ne aliquis ꝛ possit nec debeat ponere se in carcere extra ciuitatem perusie sub pretextu inimicitiarum vel alio quouis colore ꝛ in tali casu Magnifici. D. P. teneantur prouidere ipsis reis de idoneo saluo conducto ꝛ

cautione vt a suis inimicis non offendatur.

Itez statuendo ⁊ reformando ꝙ supradicte refor mationes non possint vllo modo alterari nec eis de rogari p legatos vicelegatos seu gubernatores vel rescriptũ ⁊ illud non valeat neqz teneat nec admit ti debeat.

Item si contingat aliquem supradictorum aduo catorum iudicum auditorum ⁊ notariorum legiti me impeditum esse aut abesse quacũqz causa possit subrogari ⁊ substitui vnus vel plures si opus esset modo non sint suspecti aut suspectus heredibus in terfecti: ⁊ quando aliquis supradictoruz esset suspe ctus ⁊ allegaretur suspectus ab ipsis heredibus possit similiter ⁊ debeat fieri dicta substitutio ⁊ sub rogatio.

Item statuitur ⁊ ordinatur ꝙ si in aliquo contra fieret predictis additionibus constitutionibus ⁊ re formationibus sententia ⁊ absolutio sint ⁊ habean tur ipso iure irrita ⁊ nullius momenti ac valoris.

Item statuitur ⁊ reformatur: ꝙ si quando contin geret ꝙ condemnati pro homicidio impetrarẽtur a papa posse se comparere ⁊ se defendere ⁊ suas defensiones posse allegare non obstante sententia condemnatoria contra ipsos lata in contumaciaz: ex tunc ⁊ eo casu debeant seruari omnia supradi cta ⁊ aliter ⁊ alio modo non audiantur nec illḋ qḋ factum esset valeat nec teneat immo sit ipso iu re nullum remanentibus omnibus alijs dispositis in dicta lege siue statuto condito contra homicidas firmis ⁊ illesis.

¶ Dilectis filijs Prioribus ⁊ cõmuni Ciuitatis nostre Perusie.

Leo papa.x.

Dilecti filii salutez ⁊ apo stolicam benedictionem reformationem ad legem contra homicidas per vos nuper factam cũ mo derationibus per dilectum filium nostrũ. A. Car: sancti vitalis legatum fiendis approbamus ⁊ confir mamus. Et publice auctoritatis robore cõmonemus vos ad bene quiete pacificeqz viuendum. Datum Rome apud sanctum Petrum sub annulo pisca toris die.xxij. Aprilis Millesimo quingentesimo decimo quarto pont. nostri anno secundo.

Ja. sadoletus.

¶ Magnificis viris Prioribus ⁊ Camerarijs artium ciuitatis Perusie nostris dilectissimis. A. tituli sancti Vitalis presbiter Car. papien. perusie ⁊c. Legatus.

¶ Magnifici viri nostri dilectissimi salutez. Ben che alli di passati la Sanctita del nostro. S.p suo breue dato adi.xxij. del preterito etiam a nostra in tercessione confirmasse ⁊ benignamente approbas se certe additione: o vero reformatione da. V. M. facte nouamente alla legge contra homicidas per mano ḋ ser Seuere ḋ mastro petro cõ reseruatione dela moderatione sopra de cio per noi de farse: ta men da poi hauendo diligentemente inteso ⁊ ma turamente examinato epse reformatione cognoscẽ do quelle tendere alla conseruatione dela pace ⁊ quiete de testa magni. cipta. Per la presente decla ramo essa reformatione nõ deuere receuere inter petratiõe alcuna ne a quelle essere bisogno suppli re o minuire immo deuerse inuiolabilit in tutto ⁊ per tutto obseruare sopto le pene ⁊ censure che in epse se contengono bene valete Rome. xx. Maij. M.D.Xiiij. A. Car. sancti Vitalis Legatus.

¶ De venenante. Rubrica.17.

SApientes Obuiare maleficijs ⁊ eis resistere remedijs oportu nis. Ordinamus presenti capi tulo statuendum ꝙ si quis vel si qua dederit alicui venenum si ue risalgallũ siue argentũ viuuz comedere vel potare vel in aurem vel in aures vel in os alicui immiserit vel sibi venenosam dederit potationem vel quõcunqz modo aliquem inuene nauerit puniatur si ille cui datum vel immissum fue rit aliqd vel quõcũqz mõ venenatus moriretur. Si fue rit masculus venenans capite puniatur ⁊ si fuerit mulier igne crematur ita ꝙ penitus moriatur.

¶ Et si offensus non moriretur puniatur offendẽs in.ccccc.lib. den. quas si non soluerit infra terminũ sibi datum puniatur modo predicto. Et eadem pe na puniatur ⁊ condemnetur qui predicta attenta uerit vel procurauerit vel opem vel auxiliuz dede rit in predictis.

¶ Si autem aliquis aliquam rem venenosam vo luntarie sumpserit vel diceret sumpsisse ⁊ de eo in nocentem infamauerit similem penaz patiatur.

¶ Additio.

¶ Declarauerunt in eo ibi capite puniatur. Ita ꝙ moriatur ⁊ cetera firma sint.

¶ De blassemantibus vel maledicentibus deum vel beatam virginem Mariam: vel aliquez san ctum dei: ⁊ facientibus vota ⁊ iuramenta in lici ta inreuerenter. Et de vitio Sodomitico. Et de comedentibus carnes diebus vetitis. Rubrica.18.

QUoniam Intollerabilium scelerantia peccatorum patientiaꝫ diuine pietatis attediat ⁊ obstinata vitioꝝ malignitas iustitiaꝫ prouocat ad vindictam: ne propter blasfemias ⁊ maledictiones ⁊ iuraméta seu vota inhonesta ⁊ inreuerēter facta quibus homines creatoré suū p veneranda membra dilacerant: ⁊ bestialiter sodomiticis vitijs inclinati ⁊ comedētes carnes diebus vetitis scelerate deū ⁊ naturā quottidie vilipendūt ne peccatores deus ira corripiat vel arguat in furore.

¶ Statuimus ⁊ ordinamus ꝙ siquis maledixerit deuꝫ vel beatā virgineꝫ Mariam sub quibuscūqꝫ diuinis nominibus: dicēdo maledecto sia dio vł maledecto sia dio o la virgine Maria: vł maledixerit christum vel trinitateꝫ vel iurauerit per aliqđ membrū victuperosum vel aliquem locū inhonestū corpoꝝ predictoꝝ vel alicuius coꝝ puniat ⁊ puniri debeat in xxv.lib.deñ.

¶ Et ꝙ predicta condemnatio banniri ⁊ preconizari debeat p precones cōis perusie sono tubaruꝫ in tribus locis platee cōis perusie in quibus locis preconia cōsueuerunt fieri ⁊ per ciuitatē ⁊ burgos illius porte vnde erit talis cōdēnatus in tribus locis magis publicis dicte porte. Et fiant predicta bannimenta de die in tertijs ⁊ ante vesperas ⁊ ꝙ etiam talis qui sic fuerit cōdemnatus in causis suis ciuilibus agendo vel officium iudicis quomodolibet implorando non audiatur per tempus sex mensium a tempore dicte cōdemnationis computandū nisi altera parte instante. Et ꝙ predicta ⁊ coꝝ executionem potestas ⁊ Capitaneus: ⁊ quilibet alius officialis cōis perusie qui in predictis iurisdictioné haberet facere teneat infra.x.dies sine aliquo alio processu postq̄ꝫ de predictis noticiam habuerit modo ⁊ ordine infrascripto sub pena.c.lib.deñ.de suo salario retinendarum sui tempore sindicatus ⁊ de predictis debeat expresse sindicari. Et predicta locuꝫ habeant in hijs qui semel tantum predicta vel aliqđ predictorum cōmisserunt.

¶ Si vero secunda vice aliquod dictoꝝ maleficiorum cōmisserit pena simili puniri debeat.

¶ Si autem tertia vice peccauerit soluat similem penaꝫ ⁊ sic omni vice seruetur. Saluo ꝙ si semel fuerit cōdēnatus de dicto maleficio postea ideꝫ cōmittēdo puniat duplici pena q̄ꝫ superius sit expssuꝫ.

¶ Si quis autem iurauerit per alia membra vel viscera vel alia interiora dei vel sue matris virginis Marie vel dixerit a despecto vł a donta đ dio vel dicte virginis seu dixerit de lane nō sia dio puniatur pro qualibet vice in.x.lib.deñ.

¶ Si quis vero iurauerit per corpus vel sanguinem vel mortem vel clauos vel ossa predictoꝝ vel alicuius coꝝ soluat nomine pene.v.lib.denarioꝝ pro vice qualibet.

¶ Si autē aliquis maledixerit vel dixerit macto sia aliquem ex sanctis suis vel iurauerit per aliqua membra vel loca inhonesta corpoꝝ predictoꝝ puniatur ⁊ puniri debeat pena.x.lib.denarioꝝ vice qualibet.

¶ Si autem aliquis iurauerit per corpora sanguinem morté vel ossa viscera vel alia menbra vel aliqđ ex interioribus dictoꝝ sanctoꝝ vel alicuius coꝝ puniatur pena.xl.ß.deñ.vice qualibet.

¶ Siquis auté iurauerit vel dixerit per deum vel virginem Mariam vel aliqueꝫ ex sanctis coꝝ vel ad sancta dei euangelia nullatenus puniatur.

¶ Et ꝙ officiales predicti qui de predictis penis pecuniarijs effectualem executioné fecerint de omni eo qđ venire fecerint in cōe ex causis supradictis habeāt quartā partē a massarijs cōis perusie quoꝝ camere dicte pene debeant applicari sine alia solutione vel detēptione alicuius gabelle ⁊ sine aliquo precepto vel mandato.

¶ Si autem in predictis vel aliquo predictorum predicti officiales ad quos predictorum executio noscitur pertinere fuerint negligentes incidant in penam.c.lib.deñ.vice qualibet de quibus expresse debeant sindicari.

¶ Et ad hoc vt predicta celerius debitum sortiantur effectum ꝙ cancellarius cōis perusie vel eius abreuiator sub vinculo iuramēto sub secreto ⁊ magna credentia: infra tres dies a die presentis ordinaméti teneaī ⁊ debeāt vocare prioré sancti augustini de porta sancti angeli: Guardianum loci sancti frācisci p porta sācte subsanne: Prioré ecclesie scé Marie seruoꝝ p porta eburnea: Prioré loci.s.dominici pro porta sancti petri: prioré ecclesie sancte Marie noue pro porta solis. Qui priores ⁊ guardiani teneantur ⁊ debeant dare in scriptis predictis officialibus quinqꝫ bonos homines pro qualibet porta conscientiatos ⁊ bone condictionis ⁊ fame de contrata in contrataꝫ pro qualibet porta videlicet quilibꝫ prior vel guardianus pro porta sua qui iurare debeāt dictos bonos homines nemini reuelare quibus dicti officiales teneantur deferre sacramentuꝫ. Et ꝙ dicti boni homines sic electi teneātur ⁊ debeant denūciare ⁊ insacculare delinquentes in predictis vel aliquo predictorum.

¶ Et predicti boni viri ad predicta debenat eligi de sex mensibus in sex menses. Et isti sint ⁊ esse debeant custodes ⁊ denunciatores secreti omniuꝫ ⁊ singulorum quos audiuerint siue inuenerint siue viderint blasfemare vel maledicere deum vel eius matrem beatissimam virginem Mariam aut aliquem sanctum vel sanctam dei vel iurare seu votū facere inhoneste ⁊ inreuerēter nominando loquēdo ⁊ exprimendo inreuerenter vt supra dictuꝫ est

Et teneant ⁊ debeant vinculo iuramenti denuncia
re omnes ⁊ singulos delinquentes in aliquo casuũ
predictorum per cedulas mittendas per ipsos cu
stodes ⁊ denunciatores in cassulas siue in cippos
positos in locis ⁊ in ecclesiis fratrum minoruȝ fra
trum sancti dominici Fratruȝ sancti augustini: fra/
trum sancte Marie servoruȝ: ⁊ fratrum sctẽ Ma
rie noue. In quibus cedulis scribatur nomen ⁊ p
nomen delinquẽtis ⁊ annus ⁊ mensis ⁊ locus deli/
cti ⁊ porte ⁊ parrochie delinquentis ⁊ delinquen
tium in predictis vel aliquo predictoruȝ. Si delin
quẽs vł delinquẽtes sunt ð aliq̃ porta ⁊ parrochia
alias ponatur locus vñ est si põt sciri p ipsos custo/
des ⁊ denunciatores ponendo proprie verba blas
femie vel iuramenti. Et quot vicibus blassemia vel
iuramentum seu votum illud inlicitum fuerit inho/
neste ⁊ inreuerenter cõmissum ⁊ etiam nomen sal
tem vnius testis. Et ad hoc vt nulla fraus in dictis
cedulis cõmitti possit ⁊ nulla cedula fieri possit p
aliam personam q̃ȝ per ipsos custodes ⁊ denũcia/
tores ponatur in predictis cedulis certum signum
dandum dictis custodibus per dictos officialeſ vel
alterum eorum: cuius signi copia vel impressio re/
maneat penes iudicem ad hoc vt per illud videat
⁊ cognoscat dictas cedulas fore solũmodo per pre
dictos custodes ⁊ denunciatores missas in predi/
ctis cassulis ⁊ cippis. Et dictis cedulis sic signatis
dari debeat plena fides ⁊ dicte cedule habeantur
pro plena probatione vna cuȝ dicto teste etiaȝ quo
ad condemnationem faciendam in predictis vel al
tero eorum. Possit tamen quilibet incippare duȝ
modo in cedula quaȝ in cippo misserit apponat no
mina duoruȝ testium. Et officialis predictus teneã
tur examinare dictos testes ⁊ repertum culpabilẽ
punire ⁊ condemnare. Et iudex potestatis seu alte
rius officialis teneatur ⁊ debeat ire quattuor vici/
bus quolibet mense ad dictas ecclesias ⁊ quãlibet
earum ad aperiendum dictas cassulas siue cippos
secrete ⁊ occulte ita q̧ a nemine legi vel videri pos
sint dicte cedule nisi a supradicto iudice vł notario
quem secũ duxerit. Et ne fraus cõmitti possit guar
dianus vel prior ordinis fratrum predictorum de
beat esse presens quando dicte cassule siue cippi a
perienturique cedule debeãt copiari ⁊ exemplari
per dictum iudicem ⁊ per notarium quem secum
duxerit si signate fuerint signo predicto. Et origi/
nale relinquere in dictis cassulis siue cippis donec
super eis ⁊ super contentis in dictis cedulis pro/
cessus fuerit expeditus seu executio facta fuerit cõ/
tra denunciatum seu nominatum in dictis cedulis
vel altera earuȝ. Et postea dicte cedule comburanſ
per dictum iudicem vel notarium de mandato di/
cti iudiciſ ad hoc vt nullus vnq̃ȝ possit cognoscere
scripturam talis cedule orriginalis siue talium ce/
dularum nec habere possit noticiam ipsius vel eo/
rum qui dictam cedulam seu cedulas scripserint ⁊
in dictis cippis seu cassulis posuerint. Et quilibet
guardianus seu prior dictoꝝ ordinuȝ habeat ⁊ ha
bere debeat a massariis cõis perusie vnum librum
cartarum bonbicinaruȝ in quo presente iudice qui
vadit ad aperiendum dictas cassulas siue cippos
scribantur nomina ⁊ pronomina delinquentium ⁊
delicta ⁊ quot vicibus deliquerunt tempus ⁊ lo/
cus delicti vt supra dictum est. Qui liber tempore
sindicatus dicti iudicis debeat suis sindicatoribus
assignari vt p dictos sindicatores videatur an di/
ctus iudex fuerit negligẽs in predictis. Et dicti sin
dici tempore sindicatus debeant sibi facere tradi
libroſ a dictiſ guardiano ⁊ priore sub pena .cc. lib.
deñ. pro quolibet eorum si fuerint negligentes: su/
per quibus cedulis dictuſ iudex teneatur ⁊ debeat
contra denunciatos seu nominatos in dictis cedu/
lis procedere ⁊ eos punire ⁊ condemnare pro de
lictis ⁊ excessibus pro quibus ⁊ de quibus denun
ciati seu nominati essent ⁊ penam imponere habi/
ta supradicta probatione saltem per vnum testem
sm q̧ superius singulariter est expressum.

¶ Et quia dicta maleficia sepe sepius in comitatu
cõmittuntur nec de facili ad noticiam dictorum bo
norum hominuȝ peruenire possunt: q̧ dicti officia/
les ⁊ executores predictoꝝ teneantur ⁊ debeãt p
quolibet castro ⁊ qualibet villa comitatus perusie
eligere vnum ciuem perusinum bonum ⁊ fidelem
habentem ⁊ possidentem bona in pertinentiis ca/
stri seu ville de quo ciue informationem habere po
terit a sindico dicti loci qui ciuis debeat nominare
eidem officiali vnum de melioribus conscientiatis
⁊ fidelioribus hominibus dicti castri seu ville in
denunciatorem dictorum maleficioruȝ ⁊ iurare di
ctam nominationem ⁊ nemini reuelare: quem bo/
num hominem sic electum ad hoc vt dicta electio
magis secrete procedat vna cum sindico ⁊ aliis ho
minibus dicti loci paliato colore quesito faciant ci
tari q̧ coram eo debeant comparere ⁊ tandem di/
cto electo sic comparente segregatim ⁊ secreto de
ferre sacramẽtum q̧ singulis .xv. diebus denuncia/
re debeat omnes ⁊ singulos predicta ðlicta vel ali
quod predictorum cõmittentes in dicto castro vel
villa. In ⁊ super quibus quo ad modũ proceden/
di ⁊ probãdi ⁊ penam delinquẽtium ⁊ premium
⁊ penã officialium predictorum negligentium pre
dicta: locum habeant ⁊ que in precedentibus ca/
pitulis continentur.

¶ Et q̧ quilibȝ admittatur ad accusandũ de pre/
dictis maleficiis ⁊ quolibet predictorum proban/
do per duos idoneos testes.

¶ Statuimus etiam ⁊ ordinamus q̧ si quis com/
misserit actualiter peccatum sodomiticum pro pri/
ma vice puniatur in .cc. lib. deñ. Pro secunda vero
vice si iam fuit pro prima vice condẽnatus eodem/

netur ⁊ puniatur pena.cccc. lib. deñ. Pro tertia
autem vice igne cremetur ita ⁊ taliter ꝙ penitus
moriatur. Si tamen bis de dicto crimine reperire
tur cõdemnatus.

¶ Qui uero aliquē puerum per violentiam cepe
rit vel capi fecerit animo ⁊ intentione predictū sce
lus cõmittendi puniatur.cl.lib.deñ. Si vero dictū
scelus cõsumauit puniatur etiā pro prima vice in
ccccc.lib.deñ. quam penam si non soluerit .i.xx. di/
es a die late sententie igne cremetur. Qui autẽ alio
modo tẽptauerit vel presumpserit vel induxerit ali
quem puerum causa committendi tale delictū ꝓ
qualibet vice.c.lib.deñ.soluere teneatur si tale deli
ctum non consumauit.

¶ Si quis vero puer doli capax se dicto crimini
ingesserit vel sponte se obtulerit ad dictum delictũ
cõmittendum pro prima vice in.c.lib. deñ.puniat.
Pro secunda vice eadem pena puniatur. Et pro
tertia eadem pena ⁊ per plateam cõis Perusie
publice fustigetur.

¶ Volumus etiam ⁊ ordinamus ꝙ comedentes
seu qui comederint carnes diebus ⁊ tẽporibus in/
frascriptis in quibus esus carnium prohibitus
est a sancta matre ecclesia videlicet in diebus qua/
dregesimalibus ⁊ in diebus quattuor temporum
⁊ vigiliarum festiuitatum sancte Marie apostolo
rum ⁊ aliorum sanctorum ⁊ diebus veneris con/
demnetur ⁊ condemnari debeat in decem lib.deñ.
pro quolibet ⁊ q̄libet vice. Et macellatores ⁊ pol/
laioli vel aliquis eorum dictis temporibus ⁊ die/
bus non possint nec debeant vẽdere carnes vel pul
los vel dare alicui causa comedendi ipsis diebus ⁊
temporibus vetitis: ⁊ qui contrafecerit simili pe
na puniatur.

¶ Saluo ꝙ predicta nõ intelligantur in infirmis
habentibus licentiam a medico vel a dño episco/
po perusino vel eius vicario. Super quibus om/
nibus procedi possit tam per inquisitionem q̄ per
accusationem.

¶ Volumus insuper ⁊ statuimus ꝙ in omnibus
supradictis casibus vbicũq; ipsorum alicui perso/
ne mari vel femine esset imponenda pena pecunia
ria si fideiussorẽ non dederit de iudicato soluendo
ponatur in carceribus cõis perusie: de quibus per
aliquem officialem cõis perusie excarcerari vel re/
laxari nullo modo possit etiam amore dei. Sed de
mum facta integra solutiõe pene sibi imposite pos
sit de dictis carceribus relaxari.

¶ Additio.

¶ Addentes ꝙ blassemi huiusmodi de quibus su
pra incontinenti possint impune offendi a quocũq;
vsq; ad mortem exclusiue. Et si fuerit condemnatus
blassemans non possit ferre testimonium stan/
te condemnatione: Sit etiam intestabilis actiue ⁊
passiue.

¶ Q. pene maleficiorum personalium que cõmit/
terentur in platea vel in alijs quibusdã locis cer/
tis temporibus augumententur: homicidio ex/
cepto. Rubrica.19.

Quicũq; Commisse/
rit aliquod
maleficiū: excepto homicidio:
pro quo puniatur vt superius
in capitulis loquentibus de ho
micidio continet: in platea cõis
perusie vel in aliquo aliorũ lo/
locorum in quibus ꝓ homicidio est pena capitis:
soluat pro maleficio quod cõmisisset nomine pene
duplicem penam quam soluere deberet ſm formã
statutorum de maleficio quod cõmiserit: si alibi q̄
in platea vel in aliqua quinq; stratarum regalium
vel in aliquo alio loco contento in capitulo loquen
te de percussionibus qđ incipit vt maleficia non re
maneant impunita in.§.qui incipit si autem percus
serit in aliqua ecclesia ⁊c̄.dictum maleficium com/
misisset.

¶ Si autem dictum maleficium cõmiserit in ali/
qua ecclesia vel in aliqua quinq; stratarum regaliũ
vel in aliquo aliorum locorum contentorum in di/
cto.§.statuti predicti in capitulo loquẽte de percus
sionibus.qui.§. incipit si autē percusserit in aliqua
ecclesia ⁊c̄.puniatur duplici pena qua deberet pu
niri pro dicto maleficio si alibi dictum maleficium
cõmisisset ſm formam statutorum.

¶ Saluo ꝙ predicta non intelligantur in capitu
lis in quibus exprimitur in platea ⁊ stratis regali
bus ⁊ alijs locis specialibus in quibus fiat punitio
de maleficijs vt in capitulis statutorum sunt expres
sa: ita tamen ꝙ pene specificate in alijs capitulis su
perius nominatis vendicent sibi locum: ⁊ agumen
tari non possint vigore pñtis capituli.

¶ In alijs vero maleficijs vbi nõ exprimitur aliq̄s
locus specialis. Sed generaliter loquitur capitulũ
fiat punitio ſm ꝙ superius in hoc capitulo est ex
pressum.

¶ Et vt cunctis tollatur animus ⁊ occasio delin/
quendi formididine pene imminente. Statuimus
ꝙ quicũq; cõmiserit aliquod maleficium in ciuita
te comitatu vel districtu perusie in duobus diebus
vltimis mensis Julij: in tribus diebus primis men
sis agusti: ⁊ octo diebus proxime precedẽtibus an
te festũ beati Herculani ante kalendas mẽsis mar
tij: vel in ipso festo: vel octo diebus ꝓxime sequen/
tibus post ipsum festum: vel in vigilia beate virgi/
nis Marie de mense agusti: vel in ipso festo: vel in
aliquo dictorum dierum puniatur ⁊ puniri debeat
per quemlibet officialem cõis perusie duplici pena
pecuniaria qua deberet puniri si alijs diebus com/
mitteret maleficium predictum ſm formam statu/

torum. Et quicūqȝ offenderit qualitercūqȝ aliquez pegrinū vel romeū in ciuitate comitatu vl' districtu pusie venientē vl' stātez vel morantē ad indulgētiā scē Marie de angelis: vel de ipsa indulgentia recedentē durante tpe ipsius indulgentie ⁊ duobus diebus proximis ante ⁊ duobus diebus post puniatur ea pena q̄ puniri deberet si offenderet aliquē ciuez perusinum per formam statutoꝝ cōis perusie. Et de predictis omnibus ⁊ singulis possit ⁊ debeat ex officio potestatis ⁊ capitanei vel alterius officialis cum promotore vel sine promotore inquiri: capitulo inquisitionum vel aliquo non obstante: ⁊ habita publica voce ⁊ fama cōtra malefactorem procedatur ad tormenta ꝑ inueniendā maleficij veritate.

¶ De delinquētibus tempore processionum vel in hebdomada sancta. Rubrica. 20.

Um plerūqȝ Eueniat ꝙ tempore quo fiunt processiones ⁊ luminarie videlicet in vigilia ⁊ die festiuitatis bti Herculani ⁊ vigilia assumptionis beate virginis Marie ⁊ in vigilia sancti Cōstantij ⁊ in vigilia translationis sancti Stephani qua die fiunt luminarie ⁊ processiões apud locum fratrum predicatoꝝ sancti Dominici fiunt rumores ⁊ tumultus rixe ⁊ offensiões. Ordinamus ⁊ statuimus ꝙ nullus audeat vel presumat die dictarum vel aliarum processionum vel luminariorum ordinatorum vel ordinandorum per cōe perusie vel die sequēti portare arma vetita vel facere vel cōmittere tumultum rixam vel rumorez offensam vel maleficium in ciuitate burgis ⁊ suburgis Perusie. Et quicunqȝ contrafecerit soluat duplicem penam quam soluere ⁊ condēnari deberet si ea alio tempore fecisset vel comisisset: qua pena dupli per potestatem vel capitaneum vel aliū officialem cōis perusie supradictum condemnetur. Et de omnibus predictis maleficijs possit ⁊ debeat per potestatem ⁊ capitaneum vel alium officialem vt supra inquiri publice ⁊ secrete. Et nihilominus quilibet possit esse accusator non obstante capitulo inquisitionum.

¶ Si aliqs vo deinceps offenderit aliquē ī hebdomada sancta: incipiēdo hebdomadā die dominico oliuaꝝ: vel in aliqua die ipsius hebdomade vel die paschatis resurrectiōis si occiderit puniatur ⁊ condemnetur in amputatione capitis sine remedio ⁊ in publicatione omnium suorum bonorum cōmuni perusie.

¶ Et si aliter offenderit dicto tempore cū aliquo genere armorum cum effusione sanguinis quadrupli pena puniatur.

¶ Si vero offensa fuerit absqȝ sanguinis effusione cōdemnetur offendens dupli pena qua puniri deberet si alio tempore offendisset.

¶ Si vero sine armis percusserit siue sanguis exiuerit siue non similiter dupli pena puniatur q̄ȝ si alio tempore fecisset: ⁊ hoc propter reuerentiā passionis ⁊ resurrectionis dñi nri iesu xpi.

¶ De offendente equester. Rubrica. 21.

Tatuimus Et ordinamus: aliquo capitulo nō obstante: ꝙ quicūqȝ equester offenderit aliquez qualitercūqȝ seu aliud qđ maleficium contra aliquem cōmisserit in omnibus ⁊ ꝓ omnibus delictis ⁊ iniurijs per eū factis quocūqȝ modo puniatur ⁊ puniri debeat dupli pena qua puniri deberet si non equester maleficium cōmisisset. Et predicta non vendicent sibi locum eo casu quo pedester insultaret equestrem: quo casu pro maleficio quod cōmitteret ille qui est equester simplici penā puniatur: ⁊ pena ex eo ꝙ fuit equester nullatenus augumentetur.

¶ De offendente aliquē in re offensi. Rca. 22.

Uia domus Unicuiqȝ tutissimum refugium esse debet. Ordinamus ⁊ volumus penitus obseruari ꝙ quicūqȝ in domo habitationis alicuius vel in camera in qua qs staret ad suā artem exercendam vel in domo vel vinea vel in aliqua quacūqȝ re propria alicuius vel ab eo possessa aliquem occiderit vel filium vel vxorem matrē vel alium coniunctum vel affinem dñi vel habitatoris vel possessoris in eadem familia existente cū eo capite puniatur ita ꝙ moriatur. Et si eundem vel aliquaz ex dictis personis in locis predictis vel in aliquo predictorum percusserit cum armis ita ꝙ de percussione sanguis exiuerit manus dextra sibi debeat amputari.

¶ Et si aliter offenderit vel aliud delictum vel iniuriam fecerit in personam cum armis puniat' quadrupli pena. Et si sine armis dupli.

¶ Dummodo si dicta maleficia fierent in domo alicuius in qua habitaret eius laborator vel conductor seu coptumator in comitatu videlicet si inimicitie fierent inter dñm locatorem vel aliquem de sua familia ⁊ laboratorem seu conductorez vel aliquē de sua familia dicte pene non habeant locum.

¶ Sed habeant locum pene que debent imponi si

dicta maleficia in alijs locis non priuatis essent cō missa. Et etiam saluo ꝙ predicta non vendicent sibi locum in cohabitantibus in eadeꝫ domo ⁊ in cōsortibus eiusdem rei si maleficia predicta cōmissa fuerint in domo cōis habitationis vel in re cōi ab eis cōiter possessa.

¶ Semper intelligendo ꝙ si comitatenses offenderent quocunqꝫ ciuem in comitatu vel suburgis Perusie puniantur pena duplici nisi ciuis primo eum percussisset tunc temporis quo casu non teneatur comitatensis nisi simplici pena ſm formaꝫ aliorum statutorum.

¶ Et si famulus percusserit dominum vel aliquē de sua familia in domo habitationis dñi vel sue familie vel i re domini vel a domino seu familia eius possessa locum habeant pene predicte.

¶ Sed non intelligatur ꝙ habeant locum pene huius capituli si famuli vel famule inter se offenderent. ¶ Additio.

¶ In principio ibi si occiderēt declarantes ꝙ puniantur iusta dictā legem nouam.

¶ De offendente priores artium ⁊ eorum notarium ⁊ cancellarium vel alium officialem.

Rubrica. 23.

CUm officium: Dominoruꝫ priorum artiuꝫ ciuitatis perusie sit magnuꝫ ⁊ honorabile ⁊ salubre cōi perusie ⁊ nullus tante audacie vel furoris esse dbeat qui ꝯ ipsuꝫ officiū ⁊ officialē vniuersalr̄ꝯiunctim ⁊ singulariter aliqd debeat attentare. Et vt ipsum officiuꝫ conseruetur inlesum ⁊ illi quos dei timor non reuocat a malo saltim pena debita castigentur.

¶ Ordinamus ⁊ reformamus ꝙ si aliquis ausus fuerit offendere aliquem ex prioribus artiuꝫ vel eorum notarium vel cancellarium dum fuerint in officio ⁊ in iurisdictione cōis perusie. vel extra in quocūqꝫ loco ⁊ parte fuerint: durante officio causa officij vel nō: vel post depositionem officij causa ipsius officij tantum vel causa arengarie quam fecisset in officio intra tres annos a tēpore depositi officij occidendo vel membrum mutilando aut debilitando aut percussionem in facie faciendo ex qua signum in facie sit perpetuo remansurum absqꝫ alio remedio capite puniatur ita ꝙ moriatur ⁊ omnia eius bona cōi perusie publicentur.

¶ Si vero eundem percusserit cum armis cuꝫ sanguinis effusione durāte dicto officio ⁊ causa ipsius officij vel post depositum officium intra dictuꝫ tempus causa officij tantum: sibi manus dextra debeat amputari.

¶ Sed si aliter offenderit: quadruplici pena puniatur: ⁊ eadeꝫ pena intelligat ⁊ subiaceat in omnibus predictis ordinans mandans auxilium vel consilium prebens.

¶ Et contra predictos delinquentes possit ⁊ debeat inquiri etiam per vnuꝫ testem vel indicia manifesta vel saltem per publicam famam si offensio facta fuerit durante officio. Et si post depositioneꝫ officij facta fuerit: ⁊ ꝙ occasione officij facta fuerit probetur per publicam vocem ⁊ famam sex testium fide dignorum: possit ⁊ debeat contra illos q dicerentur culpabiles ad tormēta procedi ad inueniendum veritatem maleficij ⁊ reperti culpabiles in predictis penis condemnentur.

¶ Quicūqꝫ vero offenderet causa officij potestatē capitaneum vel iudicem iusticie maiorem sindicuꝫ officialem cōis vel aliquem alium officialem forensem caporaleꝫ officij puniatur triplici pena qua puniri deberet si offenderet aliquem perusinum.

¶ Et si offenderit aliquem vel alicuius eorum iudicem socium militem vel notariuꝫ puniatur pena duplici: ⁊ eadeꝫ pena puniatur faciens fieri predicta vel ordinans siue tractans aut prestans auxiliū consilium ⁊ fauorem.

¶ Et predicta locum habeant durāte tempore officij ⁊ sindicatus ⁊ per tres annos post sindicatum siue post latam sententiaꝫ sindicatus in ciuitate comitatu ⁊ districtu perusie: ⁊ de p̄dictis inquiratur ⁊ inquiri possit ⁊ debeat.

¶ Et predicta omnia ⁊ singula supra contenta in hoc capitulo ⁊ in qualibet parte sui locum sibi vendicent in maleficijs que deinceps cōmitterētur tantum aliquo non obstante. Et hoc intelligatur in p̄ncipalibus officialibus ⁊ eoruꝫ iudicibus militibus ⁊ notarijs: ⁊ ꝙ fuerit occasione officij presumatur ⁊ intelligatur statim ꝙ apparebit ꝙ ipse offendēs vel aliquis de familia habuisset aliquam questionē in curia dicti officialis offensi cum ꝓbatione quattuor testium de fama fide dignoruꝫ. Et de predictis omnibus ⁊ singulis contentis sub .§. quicūqꝫ vero offenderit causa officij ⁊c̄. Possit fieri concordia per officiales ⁊ eorum familiam. Et ꝙ officialis offensi possit facere dictam concordiam pro dicto offenso in casu quo dictus offensus se absentauerit vel de eo copia aliter haberi non possit. Et si de dicto officiale copia haberi non possit: possit fieri per sindicum cōis ⁊ intelligatur ad hoc sindicus cōis nuncius dominoꝝ prioruꝫ.

¶ De eximente seu aufferente aliquem captuꝫ ab officialibus vel familiaribus potestatis ⁊ capitanei ⁊ aliorum officialium cōis perusie.

Rubrica. 24.

Si quis

Si aliquis per vim abstulerit seu exemerit vel aufferri seu exi mi fecerit officialib9 vel famulis et familie potestatis vel capita nei vel alicuius alterius officia lis cōis perusie aliquā psonam que capta duceretur vel detineref ab ipsis officiali bus famulis et familia causa alicuius maleficij cō missi p ipsā psonā puniaf ea pena pecuniaria quā pati debebat talis captus ex causa q̃ captus erat.

¶ Si aūt debebat talis captus puniri psonalr vel ad mortem vel ad membri perditionem seu amputationem vel alia pena psonali puniaf in.ccccc.lib. deñ. Saluo φ si iam esset cōdēnatus ille qui exime retur a familia puniaf qlibet eximens ea pena qua debebat puniri exemptus.

¶ Et isto casu qñ eximeretur de manibus familie aliqs qui esset condēnatus vel condemnandus ad mortem vel aliam penam corporalem et ēt eo casu quo aliqs impediret aliquam executionē alicuius pene corporalis.s.qñ condemnatus duceref a fami lia ad patiendū vel recipiendum ipsam penam cor poralem et causa executionis ipsius pene possit qui cunq̃ talis eximens aufferens vel impediēs vel exi mi vel aufferri vel impediri faciens impune co tpe offendi a familia ducente vel habente talem cōdē natum vel condemnandum pena corporali.

¶ Et si abstulerit seu exemerit vel aufferri fecerit seu eximi baiulo cōis perusie vel alicui corꝫ seu de manibus eorū aliquem quem ceperit seu ceperint mandato potestatis vel capitanei vel alterius offi cialis cōis Perusie vel alicuius iudicis vel notarij corꝫ puniatur in centum lib. deñ.

¶ Si vero vniuersitas alicuius castri ceperit seu exemerit vel capi seu eximi fecerit de manibus po testatis vel capitanei vel alicuius alterius officialis cōis perusie puniaf in.cccccccc.lib deñ. si talis ca ptus psonaliter puniri debebat: et si pecunialiter in. ccccc.lib.deñ. condemnetur et puniaf. Et in dictis casibus singulares persone dicte vniuersitatis mi nime puniant. Si vero baiulis seu baiulo cōis pe rusie si fuerit talis captus in persona puniendus in ccccc lib. deñ. Si vero pecunialiter in.cc.lib. deñ.

¶ Si vō vniuersitas alicuius ville ceperit seu exe merit vel capi vel eximi fecerit de manibus familie potestatis capitanei vel alicuius officialis cōis pe rusie vel baiulis seu baiulo cōis perusie puniatur in medietate dicte pene qua puniri deberet vniuersi tas castri: vt.s.ꝓxime dictū est. Et in dictis casibus singulares persone dicte vniuersitatis minime pu niantur. Et in oibus supra in dictis casibus in hoc capitulo cōtentis eadem pena locum habeat cōtra eximentem vel capientem vel eximi seu capi facien tem de manibus familie seu baiuli simul que est cō tra eximentem vel capientem vel eximi vel capi fa cientem de manibus familie tantum: siue sit vniuer sitas siue singularis persona.

¶ Sed si captus vel exēptus eēt debitor alicuius priuate persone talis capiens vel eximens seu capi vel eximi faciens et capientes vel eximētes seu capi vel eximi facientes de manibus familie seu baiuloꝝ simul de facto cogatur seu cogantur per potestatē vel capitaneū ad soluendum dictū debitū creditori ad cuius petitionem captus erat sine aliquo ꝓcessu vel sniā: solum viso instr̄o crediti et facta ꝓbatiōe φ dictus debitor captus vel exēptus fuerit vt dcm̄ est.

¶ Et nihilominus tales capientes vel eximentes vel eximens seu capiens vel capi vel eximi faciens vel facientes cōi perusie condēnef in.l.lib.deñ.pro quolibet ꝯfaciente dūmodo dcūs creditor tpe quo recipit solutionem teneaf cedere iura q̃ habet ꝯ di ctum debitorē dictis soluentib9 seu dicto soluenti.

¶ Et si aliquis abstulerit vel exemerit seu aufferri vel eximi fecerit de manibus familie vel baiulorū vel de manibus familie et baiuloꝝ simul aliquē de bitorem cōis Perusie in aliqua quantitate dictus aufferēs vel eximens seu aufferri vel eximi faciens cogatur et cogi debeat de facto sine aliquo ꝓcessu vel snia soluere dcm̄ quantitatem quā soluere debe ret talis debitor captus vel exemptus que solutio fiat et fieri debeat illi seu illis officiali seu officiali bus cōis perusie vel camere cui vel qbus talis ca ptus et exemptus soluere debebat et dicto soluenti vel soluentibus tpe solutionis debeat cedi per sindi cum cōis perusie omne ius qd̄ cōe ꝓdictum habeat contra ipsum debitorem captū vel exemptum. Et nihilominus talis aufferens vel eximens vel capien tes seu eximentes puniatur pro quolibet eorū in.l. lib.deñ.cōmuni perusie.

¶ Si vero aliqs ex quacūq̃ alia causa duceretur per familiam potestatis vel capitanei vel cuiuscūq̃ alterius officialis dicti cōis et reaccept9 vel captus seu exemptus fuerit per aliquē vel aliquos puniaf qlibet reaccipiens vel capiēs seu eximens de facto sine aliq̃ cōdēnatione vel ꝓcessu in.l.lib.deñ.in pe cunia numerata sine aliq̃ excōputatiōe apodissaꝝ.

¶ Et si aliqs acceperit custodibus noctis contra suam volūtatem post tertium sonum campane ali quem quē ceperit puniatur in.xxv.lib.deñ.

¶ Si vero aliqs acceperit vel abstulerit aliquem qui duceretur in manibus potestatis vel capitanei vel alicuius alterius officialis cōis perusie alicui custodi grascie vel alij psone que duceret ipsum in fortiam cōis perusie puniatur in centū lib.deñ.cōi perusie persoluendis.

¶ Et quicunq̃ fuerit requisitus per aliquem ex fa miliaribus potestatis vel capitanei vel alterius offi cialis cōis perusie ad predicta vel aliqd̄ predictoꝝ et non ꝓstiterit ſm suum posse auxilium puniatur

ꝛ puniri possit per potestatem vel capitaneum vel coꝝ officiales in.xxv.lib.deñ.si fuerit specialis psona: si fuerit sindicus alicuius castri vel ville in centum lib.deñ.

¶ De proiciente ꝛ non percutiente. Rca.25.

SI quis Proiecerit contra aliquem lapidem laterem seu terram coptam seu tegulam zuppam terre vel aliam quácunqꝫ rem ꝛ non percusserit illũ vel illam cótra quem vel quam proiecerit puniatur ꝓ qualibet vice in decem lib.deñ.

¶ De proiciente lapidem vel aliam rem in domo alterius. Rubrica.26.

QUicunqꝫ Proiecerit vel rombolauerit lapidem vel rem actam ad nocendũ in domo vel super domum vel tectũ vel hostia domus alicuius vel ab eo conductam vel quam aliqs possideret seu in qua aliqs habitaret puniať pro quolibet lapide vel alia re qualibet:vice q̃libet:si fuerit de die in.x.lib.deñ.ꝛ si de nocte in.xxv.lib.deñ.Et si ex dicta ꝓiectione seu occasione dicte ꝓiectionis aliqs offendereť in psonam puniatur ac si eum percusserit cuz armis in aliqua de quinqꝫ stratis regalibus ciuitatis ꝛ burgoꝝ perusij.Et de predictis possit ꝛ debeat inquiri per potestatez ꝛ capitaneũ vel aliuz officialem vt supra cognitionem hñtem ꝛ eorum ꝛ cuiuslibet coꝝ officiales aliquo nó obstante.Et nó obstante ꝙ in capitulo qđ incipit quicũqꝫ ꝓiecerit in domp illoꝝ de arte pisciũ seu macellatoꝝ ꝑdicta cómittentibus esset pena ordinata.

¶ Additio.

Addentes ꝙ códemnetur ad damna ꝛ interesse de quo steť iuraméto damnũ passi:ꝑmissa taxatióe.

¶ De percutiente ad vindictam. Rubrica.27.

QUicũqꝫ Fuerit vel erit ꝑcussus ab aliquo in psonaz ꝛ postea ille percussus percusserit vel offenderit vel percuti vel offédi fecerit patrem vel auum vel alium ascendentem vel filium vel alium descendentem illius qui percussisset eum vel fratrem carnalem vel consobrinũ vel nepotem ex fratre vel sorore carnali illius qui euz percusserit tam ex parte patris q̃ꝫ ex parte matris soluat ꝛ soluere teneatur ꝛ debeat quadruplicem penam quam soluere deberet si offenderet illum qui eum percusserit. Et hoc intelligatur nisi talis consanguineus percussus vel offensus percussisset vel offendisset prius eum q postea percussit vel offendit vel percuti vel offendi fecerit ipsum:quá penam si soluere non poterit vel non soluerit termino sibi dato qui terminus debeat sibi assignari in sententia per officialez iudicantem: si peruenerit in fortiam cómunis perusij sibi manus dextra debeat amputari:ꝛ si non peruenerit in fortiam cómunis exbanniatur ꝛ condemneť in penis predictis: ꝛ si quo tempore peruenerit in fortiam cómunis ꝛ non soluerit in termino supradicto sibi manus dextra debeat amputari.

¶ Et si quis deinceps offenderit aliqué perusinuz subiectuz iurisdictioni potestatis ꝛ capitanei cóis perusie vel alterius officialis vt supra dictũ est causa vindicte faciende si alium q̃ꝫ illũ qui prius offendisset offenderet si occiderit capite puniatur ꝛ in amputatione capitis ꝛ in confiscatione oíum suoꝝ bonoꝝ cómuni perusie debeat condemnari.

¶ Et si aliter offenderet causa vindicte cũ aliquo genere armorum cuz sanguinis effusione eius manus dextra debeat amputari ꝛ nihilominus bona sua destruantur ac si homicidium cómisisset.

¶ Et si aliter offenderet quadruplici pena puniať qua puniri deberet si offenderet non ad vindictaz.

¶ Et intelligať factũ causa vindicte vbicũqꝫ offensio facta est in psonis ꝛ erga psonas superius expssas nisi expresse ꝓbareť ꝙ alia causa superuenisset.

¶ In alijs aũt personis tunc demum intelligatur causa vindicte factum si legitime fuerit ꝓbatum ꝙ causa vindicte factum fuerit.

¶ Additio.

Aboliuerunt verba ac si homicidium cómisisset de.§.Et si aliter offenderet.

¶ De percutiente aliquem cum manu vel pugno. Rubrica.28.

SI quis Percusserit aliquem cum manu palma vel cum pugno pede vel calce seu genu vel gubitu in facie vel in vultu vel sibi faciem dilaniauerit ꝛ sanguis exiuerit puniať ꝓ qualibet percussione seu dilaniatione in.l.lib.deñ. Si vero sanguis non exiuerit puniať ꝓ qualibet percussione in.xxv.lib. deñ.Et cópellať vt recipiat alapam vel pugnũ siue sanguis exiuerit siue non in scalis palatij potestatis vel capitanei ꝛ in eadem parte corporis ꝛ totiens quotiens dederit seu percusserit.

¶ Si vero percusserit in alia parte corporis ꝛ

sanguis exiuerit puniatur pro qualibet percussio-ne in.xxv.lib.deñ. Et si sanguis nó exiuerit puniat̃ pro qualibet pcussione in.x.lib.deñ.

¶ Si autē percussio vel dilaniatio fuerit in platea cóis perusie vł in aliquo alior dictor locor in quibus pro homicidio est pena capitis ẜm formaʒ statutorum in facie vel in vultu ⁊ sanguis exiuerit soluat ꝓ q̃libet pcussione ⁊ dilaniatione.cc.lib.deñ.⁊ si sanguis nó exiuerit.c.lib.deñ.⁊ recipiat alapam vel pugnū vel pcussionē vt dictū est in loco p̄dicto.

¶ Et si percussio seu dilaniatio facta fuerit in alia parte corporis ⁊ sanguis exiuerit puniatur in.c.lib. deñ.⁊ si sanguis nó exiuerit in.l.lib.deñ.

¶ Si vero percussio siue dilaniatio facta fuerit in aliqua qnq; stratar regaliū vel in aliquo alior locor cótentoruʒ in.§.capituli qd̄ incipit vt maleficia nó remaneant impunita ⁊c̃.qui.§.Incipit si aūt pcusserit in aliqua eccl̃ia ⁊c̃.Et in.§.q Incipit si aūt in aliqua via ⁊c̃.In facie vel vultu ⁊ sanguis exiuerit puniat̃ in.c.lib.deñ.Et si sanguis nó exiuerit in.l.lib.deñ.⁊ recipiat alapam vel pugnū vel pcussionē vt dictum est in loco predicto.

¶ Et si pcusserit in alia pte corporis ⁊ sanguis exiuerit puniat̃ in.l.lib.deñ.Et si sanguis non exiuerit in.xxv.lib.deñ.Et in oibus casibus p̄dictis debeat offensor recipere alapam vel pugnū vt supius est expressum ab offenso tm̄ nec ab alio nec p aliū. Et hoc locū habeat in pcussionibus factis in facie ⁊ sic ⁊ eodem mó quo pcusserit sic recipiat.

¶ Et si accusatus de tali crimine noluerit detineri pro tali receptione teneat̃ ⁊ debeat dare idoneuʒ fideiussorē de.ccc.lib.deñ.vltra dictaʒ penā quaʒ soluere tenet̃:si ad mandatū iudicis vel ad petitioneʒ partis in iudicio.ĩ.terminuʒ assignandū in ipsa sñia nó repñtauerit psonaliter illū ꝓ quo fideiuberet.

¶ Et nihilominus talis offensor dictā alapaʒ siue pugnum vt dictuʒ est recipere teneatur.Et si se repñtauerit ⁊ offensus reddere noluerit ex túc a receptione dicte alape vel pungni tam códēnat⁹ q̃ fideiussor sint ⁊ esse intelligant̃ penitus liberati.Et etiā a solutione dictaruʒ.ccc.lib.deñ.vt dictum est. Si vero noluerit detineri nec fideiussorem dare de ccc.lib.deñ.vt dictū est:sed voluerit alapam vel pugnum vel percussionem retinere seu recipere vt dictum est ad mandatuʒ dicti iudicis qd̄ mandatum facere teneatur nó debeat detineri sed fideiussoribus relapsari dandis sup alia pena pecuniaria imposita pro huiusmodi delicto. Et talis receptionis oblatio nulluʒ sibi preiudicium faciat quo ad pecuniariam penā imponendā pro delicto predicto nec de tali delicto habeatur ꝓ confesso.

¶ Volumus insuper φ offensus in nullo casu possit cogi ad reddendam alapam vel pugnuʒ siue offendens dederit fideiussorem siue non.Sed eo nolente reddere sic offendes a tali receptione penitus liberetur. Et p concordiā que fieret de tali delicto intelligatur fore remissam dictam repercussionem ⁊ ad eam nec pro ea vlterius detineri possit.

¶ De frangente alicui aliquod membrum: Et de mordente seu morsicante.

Rubrica.29.

Quicūq; fregerit alicui aliqd̄ membr. aut costam corporis vel pectoris vel aliud os sine sanguinis effusione puniatur in.c.lib.deñ. Et si sanguis exiuerit puniatur dupiici pena.Si vero dislocauerit puniatur in.l.lib.deñ.

¶ Et quicunq; momorderit seu morsicauerit aliquam personaʒ in facie vel in gula ⁊ ex morsu sanguis exiuerit puniatur in centum lib.denariorum. Si vero sanguis non exiuerit in.l.lib. denariorum condemnetur.

¶ Sed si ex dicto morsu facto in facie vel in gula sanguis exiuerit ⁊ cicatrix vel signum euidens sit perpetuo remansurum vel remansura in facie vel in gula tunc mordens seu morsicans puniatur ea pena qua ẜm formam statutorum debet puniri percutiens cuʒ sanguinis effusione ex qua percussione cicatrix vel signuʒ euidens sit perpetuo remansurū vel remansura in facie vel in gula vt patet supra in Rubrica de percutiente cum armis in.§.si autem percusserit in aliqua ecclesia in versiculo si autem percussio facta fuerit in alijs locis ⁊c.

¶ Et si ex morsu fuerit detruncatus nasus puniatur detruncans seu mordens pena qua debet puniri amputans alicui nasum de quo loquitur infra in capitulo penultimo sub sequenti Rubrica.

¶ Si vero in alia parte corporis ⁊ sanguis exiuerit puniatur in.xxv.lib.denariorum . Si vero sanguis non exiuerit puniatur in.x.lib.deñ.

¶ De debilitante vel truncante studiose alicui membrum.

Rubrica.30.

Quicūq; debilitauerit alicui manum vel pedeʒ vel aliud membrum in totuʒ vel in partem códemnetur ⁊ puniatur ꝓut cótinetur supra in capitulo de percutiente cum armis.

¶ Ille v̄o q p̄cio vł p̄cib⁹ vel alia re recepta aliqd̄ membrū alicui truncauerit simile membrū mēbro detruncato sibi debeat detrūcari:⁊ illud ꝓ pecunia redimi nó valeat vllo modo.Volumus tm̄ φ qcūq;

amputauerit alicui nasum vel manum de braccbio vel pedem a crure seu gambam vel destruxerit seu cecauerit sibi oculum ita ꝙ priuetur perpetuo visu ex illo oculo puniatur pena.cccc.lib.deñ. in pecūia numerata sine aliqua excōputatione apodissarum ꝛ ad confinia ponatur extra ciuitatem ꝛ comitatuȝ perusie per tempus quinqȝ annoꝝ: quam penam si non soluerit infra terminuȝ.x.dieꝝ quem terminuȝ assignare debeat officialis de maleficio cognoscens in snia: manū dextrā sibi faciat amputari.

¶ Si vero cecauerit aliquem ambobus oculis ita ꝙ ppetuo priuet visu vel amputauerit ambas manus vel ambos pedes vel ambas gambas puniat eā pena qua punitur homicida.

¶ Si tamen amputauerit alicui nasum vel manū a brachio pedē a crure seu gamba vł dstruxerit alicui vnum oculum in aliquo locorum contentoꝝ sb Rubrica de pcutiente cum armis in.§.si vero quis percusserit in aliquo locoruȝ de predictis locis ꝛc. habeat locum pena imposita sibi pro membro debilitato in locis ibi priuilegiatis.

¶ Et nihilominus in dictis casibus vltra dictā penam debeat cōmittens aliqđ ex dictis maleficijs poni ꝛ stari ad confinia per dictum tempus extra comitatum ꝛ districtum perusie.

¶ Si vero mutilauerit vel amputauerit alicui labrū siue barbaȝ vel virilia puniat in.c.lib. deñ. sine aliqua excōputatione apodissaruȝ vt dictuȝ est.

¶ Sed si aliqđ ex delictis supra proxime nominatis in versiculo si vero mutilauerit ꝛc.fuerit cōmissum in aliquo ex dictis locis cōtentis in dicto.§.si vero quis percusserit in aliquo de pdictis ꝛ in.§.si autē in aliq via ꝛc.dicto casu puniat pena. cccc.lib. deñ.quā si nō soluerit.ī.x.dies nūerandos a die late snie sibi manus dextra debeat amputari.

¶ Si vero amputauerit aurē in totum vel in pteȝ puniat in.cc.lib.deñ.nisi hoc delictum fuerit cōmissum in aliquo ex locis cōtentis in dcō .§. si vero qs percusserit in aliquo de predictis ꝛc.quo casu puniat cōmittens pena.cccc.lib.deñ.Et si fuerit cōmissum in aliquo ex locis cōtentis in dicto.§.si aūt percusserit in aliqua eccłia pena.ccc.lib.deñ.puniat.

¶ De frangente hostia domus alicuius vel ab eo possesse vel habitationis alicuius. Rca.31.

Uicūqȝ fregerit alicui seu per vis aperuerit hostia habitatiōis alicuius puniatur ꝛ puniri debeat pro qualibet vice in.c.lib.denariorum.

¶ Si autem fregerit seu p vis aperuerit hostia domus alicuius vel ab eo possesse in qua non habitauerit puniatur pro qualibet vice in quinquaginta lib.deñ.

¶ Additio.

¶ Addentes ꝙ in eadem snia condemnetur in restitutione damni hostij ꝛ rerum ablatarum seu deperditarum.

¶ De intrante domum alicuius ɔ͂ voluntateȝ dñi vel habitantis. Rubrica.32.

SI quis intrauerit domum alicuius siue sit sua propria siue nō in qua habitaret in ciuitate comitatu vel districtu perusie per vim ꝛ violentiam ꝛ iniuriose ɔtra voluntateȝ illius qui habitaret in ea: si intrauerit cum armis in.c.lib.deñ. condemnetur pro vice qualibet si sine armis in.l.lib.deñ.

¶ Si fuerit de nocte pena dbeat duplicari. Saluo ꝙ hoc capitulum non intelligatur in parrochianis clusij scriptis in libro societatis clusij in hijs q̄ facerēt cuȝ habitātibus in clusio ſ꞉ ꝙ facere ɔsueti sunt. Et ideȝ intelligat in parrochianis ꝛ officialibꝰ vel emptoribus salarie ꝛ eorum officialibus.

¶ Additio.

¶ Addētes in fine pncipij ꝙ etiā ɔdēnet in dānis passis a dño declarandis iuramēto pprio pmissa taxatione inspecta q̄litate psonaꝝ ꝛ q̄ātitate rerū. Et in fine tituli addenteſ ꝙ idē intelligat in emptoribꝰ aque lacus fructuū ꝛ in quolibet officiali cōis perusij qui zelo iusticie intrasset.

De auxiliante malefactori vel eum retinente in domo. Rubrica.33.

SI quis alicui malefactori subsidiū vel auxiliū aliqđ pstiterit vł adsociauerit ad offendendū vel fieri fecerit aliqđ maleficiū teneat substinere ꝛ soluere similē penā ꝛ bānū cōis pusie quā vel qđ ipse malefactor substiere ꝛ soluere teneret ex forma alicuiꝰ statuti.

¶ Si vero aliqs sciēter in domo recepit vel occultauerit vł adsociauerit dcūȝ malefactorē post dcūȝ cōmissuȝ maleficiū puniat: si dcūs malefactor veniret ɔdēnandus in psonali pena in.c.lib.dñ.Et si veniret ɔdēnandus in pena pecuniaria in.l.lib. deñ. Et hoc nō intelligat in ɔiunctis psonis.

¶ Additio.

Declarātes ꝛ addētes in.§.si vero aliqs: pdcā pcedere si ex tali receptatiōe ꝛ retētione exequtio ɔ͂ cū impediretur.

¶ Q̄ magnates nō possint fideiubere p accusatis vel inq̄sitis: nec palatiū ascēdere. Rca.34.

STatuimus Etiã ⁊ ordinamus ꝙ potestas ⁊ capitaneus cõis ⁊ populi perusini vel alius officialis quouis nomine censeatur vt supra ⁊ eorum vel alterius eorum iudices vel officiales non possint nec debeant ad penã.c.lib.deñ. de eorum salario retinendam recipere in fideiussorem aut promissorem aliquem militem comitẽ marchionẽ siue capitaneum nec etiam aliquem de prole militari marchionis comitis vel capitanei nec etiã aliquem iudicẽ seu aduocatum pro aliquo maleficio seu etiam pro aliquo qui maleficium comisisset siue occasione alicuius maleficij.

¶ Et pdci milites cõites marchiões capitãei ⁊ alij q de ꝓle militari cõitis marchiõis siue aduocati sũt nõ possint nec debeãt ꝓ aliq̃ fideiubere nec ꝓmissionẽ vel fideiussionẽ aliquã facere ĩ curia cõis pusie ꝓ aliquo accusato denunciato vel inquisito de aliquo maleficio siue occasione alicuius maleficij.

¶ Et simili modo fideiubere non possint dñi priores artium ciuitatis perusie conseruatores monete nec massarij a die publicationis dictoꝝ officioꝝ vel alicuius eorum: nec camerarij artium ciuitatis perusie: nec etiam electionarij ⁊ qui iuerint ad eligendum potestatem vel capitaneum vel aliũ officialem cõis perusie corã talibus officialibus quos ipsi eligerunt ad penam.cc.lib.deñ.quã penam potestas ⁊ capitaneus vel alius officialis quouis nomine cẽseatur vt supra ⁊ quilibet ipsorum tali ꝯfacienti ꝓ cõi aufferre teneaẜ d̃ facto omni solemnitate obmissa ⁊ pcessu ⁊ iuris ordine non seruato.

¶ Et p potestatẽ vel capitaneũ vel eoꝝ iudices ⁊ notarios nec per aliquẽ officialẽ cõis perusie tales fideiussores recipi nõ valeant nec possint. Et si ꝯfecerint in predictis puniant̃ pena.cc.lib.deñ.per eorũ sindicatorẽ tpe eorum sindicatus ⁊ alios teneantur recipere fideiussores loco ipsoꝝ si tales recepti fuissent ꝯ formã pñtis legis sub dicta pena.

¶ Preterea volumus ꝙ nullus miles comes marchio capitaneus nec etiã aliquis de ꝓle militari audeat vel psummat adsociare aliquẽ malefactorem vel culpatũ de aliquo maleficio tẽpore quo iuerit ad psentandũ se corã ptãte vel capitaneo vel eorũ iudicibus vel maiori sindico vel alicuius eorũ iudicibus ad penã.c.lib.deñ.pro qualibet vice quã penam potestas ⁊ capitaneus ⁊ etiam maior sindicus ⁊ eorum quilibet ꝯtrafacienti de facto aufferre teneant̃ sine aliq̃ solẽnitate iuris que deueniat in cõi.

¶ Saluo ꝙ aduocati ⁊ ꝓcuratores ipsius malefactoris possint eũ adsociare sine pena. Et de predictis ⁊ predictorũ quolibet possit esse quilibet accusator ⁊ habeat quartã partem banni.

¶ De ducentibus homines vltra certum numerũ cum vadunt ad accusandum vel se excusandum ab accusatione vel inquisitione. Rubrica.35.

DIcimus Et ordinam° ꝙ si quis accusauerit aliquem vel accusare voluerit d̃ aliquo maleficio vadat ⁊ ire possit ad accusandum corã potestate vel capitaneo vel alio officiale vt supra cognitionẽ habente vel eorum seu alterius eorum officialibus cum quattuor suis consanguineis vel amicis vel tribus aduocatis iuris peritis ad plus ⁊ cũ pluribus non accedat ⁊ quos ducere voluerit in scriptis aportet potestati vel capitaneo vel alij officiali vt supra corã quo voluerit querimoniã ponere: ꝯfaciens vero soluat ꝓ vice q̃libet pene noĩe.xxv.lib.d̃ñ.

¶ Et ille q se excusauerit vel defenderit eũdem modum sub dicta pena debeat obseruare. Et si aliqs cũ excusante vel defendẽte iuerit vltra dictã formam sol.c.deñ.pene noĩe soluere teneaẜ: exceptis fideiussoribus qñ relassandi sunt fideiussoribus q possint supra dictũ numerũ ire ⁊ sociare. Et qd̃ dictũ est supra in accusatoribus vel se defendentibus ⁊ eos adsociantibus vel cũ eis euntibus Idẽ per singula intelligaẜ ⁊ locũ habeat tam quo ad punitionẽ q̃ ad omnia alia supradcã in porrigẽtibus vel dantibus aliquã inquisitionẽ vel se ab aliqua inquisitione defendentibus ⁊ excusantibus vel euntibus cum eis vel altero eorũdem.

¶ Et postq̃ potestas vel capitaneus vel alius officialis cõis perusie quouis noĩe censeatur vel aliqs eoꝝ officialis pceperit vel pcipi fecerit ꝙ aliqs vel aliqui generaliter vel spãliter debeat discedere de eorum palatijs vel aliquo eoꝝ vel de scalis alicuius ipsoꝝ palatiorũ vel de platea cõis perusie. Et ille vel illi cui vel qbus preceptũ fuerit nõ discesserit facta prius vna monitiõe vel vno pcepto: soluat q nõ discesserit de palatijs pdictis vel aliquo pdictoꝝ locorũ ꝓut pceptum erit pene noĩe ꝓ vice qualibet.x.lib.deñ. Et qui nõ discesserit de scalis dictoꝝ palatiorũ vl̃ de platea sicut iniunctum fuerit soluat ꝓ vice qualibet pene noĩe.c.sol.deñ.

¶ Et si aliquis iuerit pro aliqua causa cum pluribus quattuor ⁊ non discesserit de dictis locis vel aliquo eorumdem secundum ꝙ preceptum ei fuerit soluat pene nomine pro primo precepto centum solidos denariorum.

¶ Et si aliqs post sm̃ pceptum erit cõtumax ⁊ nõ discesserit vt dcũ est in.xxv.lib.deñ.puniaẜ ⁊ ꝯdemnet̃ quẽadmodũ si maleficiũ cõmisisset.

¶ Si v̾o aliqs habuerit inimicitias ⁊ vellet maiorẽ societatẽ remãeat ⁊ sit in ꝓuidẽtia ptãtis vel capitanei vel alius officialis hẽntis cognitionẽ vt supra

Et predictas penas potestas ⁊ capitaneus vel alius officialis quouis nomine censeatur ⁊ eorum iudices possint aufferre de facto pro cõi nullo iuris ordine seruato.

¶ Et si quis offenderit accusatum de aliquo maleficio dum iret vel staret coram potestate vel capitaneo vel alio officiale cõis perusie quouis noie cẽseatur vel dum ab eis vel ab aliquo eorumdeꝫ domũ suam redirent occasione sue deffensionis faciende soluat ⁊ soluere teneatur ⁊ debeat offensor duplicem penam quam soluere deberet si alium offenderet de illo maleficio ſm illud maleficiuꝫ qđ faceret vel perpetraret.

¶ Preterea volumus ꝙ si fuerit alicui vel aliquibus preceptum per potestatem vel capitaneum vel alium officialem vt supra vel per aliquem ex suis socijs: vel per aliquem preconẽ cõis perusie mandato ꝑdictoruꝫ ptãtis ⁊ capitanei vel alterius officialis cognitionem habentis vt supra vel alicuius eorum ꝙ debeat discedere de eoruꝫ palatijs vel aliquo eorum vel de scalis alicuius ipsorum palatiorum vel de platea. Et ille vel illi cui vel quibus preceptum fuerit non discesserit facta prius vna monitione vel vno precepto soluat ⁊ soluere debeat cõi Perusie pene nomine ꝓ vice qualibet .x. lib. deñ. ⁊ potestas ⁊ capitaneus vel alius officialis vt supra ⁊ quilibet eorum possint teneantur ⁊ debeant a contrafaciente dictam penam aufferre pro cõi de facto omni solemnitate iuris ⁊ ordine iudiciario obmisso.

¶ Si vero aliquis vel aliqui post preceptuꝫ factũ iuerit ad aliquod dictorum palatiorum alia de causa soluat pene nomine pro vice qualibet cõi perusie .c. sol. deñ. quam penam potestas capitaneus vel alius officialis vt supra cognitionem habens ⁊ quilibet eorum de facto aufferre debeat pro cõi.

¶ Et si potestas capitaneus vel alius officialis q̃uis nomine numcupetur fuerint negligentes in ꝑdictis vel in aliquo predictorum .c. lib. deñ. nomine pene cõi perusie de suo salario soluere debeat tempore sui sindicatus.

¶ Additio.

Addentes ꝙ processus ⁊ sententia absolutoria non valeat ipso iure etiam ꝙ accederet vnus ex potentioribus.

¶ De premio capientis homicidã ⁊ certos alios malefactores. Rubrica .36.

Statuimus Quum multa maleficia ⁊ percussiones cõmittantur in ciuitate burgis ⁊ suburgis ciuitatis ⁊ comitatus perusie nec capiuntur homicide ⁊ percussores ⁊ alij malefactores ad hoc vt timore pene homines ab huiusmodi maleficijs valeant precauere ꝙ si aliquis fuerit robbator stratarum vel publicus ⁊ famosuſ fur seu latro vel cõmisserit aliquod maleficium in ciuitate burgis seu suburgis perusie vel in comitatu dicte ciuitatis vel aliquem cum armis cum sanguine percusserit cuilibet liceat talem robbatoreꝫ stratarũ publicum ⁊ famosum furem seu latroneꝫ vel homicidã vel percussorem capere. Et si talis robbator stratarum ⁊ publicus ⁊ famosus fur seu latro vel homicida vel percussor fuerit captus ⁊ in fortiã cõis perusie ductus ⁊ presentatus potestati vel capitaneo vel alteri officiali quouis nomine nuncupetur habeat ⁊ habere debeat capiẽs ducens ⁊ ꝑñtans seu capientes ducentes ⁊ ꝑsentantes dictis capitaneo potestati vel alteri officiali vt supra cognitionem habenti robbatorem stratarum vel publicum ⁊ famosum furem seu latronem vel homicidam a massarijs cõis perusie .c. lib. deñ. sine aliquo ꝑcepto vel mandato vt infra continetur Et capiens ducens ⁊ presentans seu capientes ducentes ⁊ presentantes dictis potestati vel capitaneo vł alteri officiali vt supra percussorem cum armis cum sanguinis effusione habeant ⁊ habere debeãt a dictis massarijs statim viso instrumento presentatiõis sine alio ꝑcepto vel mãdato vt ifra .l. lib. deñ. q̃s pecũie q̃ititates captus ductus ⁊ presentatus vltra penam quam soluere debet pro maleficio debeat postea de suo proprio soluere ⁊ reddere dictis massarijs cõis perusie nec prius relaxetur donec soluerit illaꝫ pecunie q̃ititatem dictis massarijs quam dicti massarij pro eo soluerunt: que premia dicti massarij auctoritate ꝑsentis statuti teneantur ⁊ debeãt dare ⁊ soluere dictis premiandis viso instrumento presentationis scripto manu cuiuslibet notarij de ciuitate vel comitatu perusie sine aliquo alio precepto vel mãdato pena .xxv. lib. deñ. ipsis massarijs aufferẽda si negligentes fuerint in ꝑdictis si ꝑsonã ꝑdere non debebit in totum vel in partem. Sed si perdere debebit in totum vel in partem tunc dictis massarijs seu cõi perusij de dictis q̃titatibus nulla satisfactio fiat.

¶ De Graffijs tenendis. Rubrica .37.

Statuta Supscripta facta de prosequẽdo ⁊ capiendo malefactores obseruentur ⁊ executioni mandentur cum hac additione ꝙ a quolibet ⁊ a qualibet ꝑsona possint capi ⁊ offendi impune ⁊ obserueͣtur ⁊ executioni mandentur ipsa statuta ⁊ ordinamenta per potestatem ⁊ capitaneum pena .ccccc. lib. deñ. pro quolibet eorum.

¶ Et ad hoc vt malefactores in ciuitate ⁊ burgis

Perusie maleficia comittentes facilius capiantur Statuimus ⁊ ordinamus ꝙ qlibet artifex ciuitatis perusie exercens artem in ciuitate ⁊ burgis perusie teneatur ⁊ debeat tenere graffia seu vncinos paratos extra hostia eorum ⁊ cuiuslibet eorum camere acta siue actos ad capiendum malefactores qui maleficia cõmitterent in ciuitate ⁊ burgis perusie. Qui graffiarij currere debeant ⁊ solertem curam habere de capiendo malefactores qui cõmisissent homicidia vel percussiones cũ sanguinis effusione in ciuitate vel burgis perusie ⁊ pro ipsis malefactoribus capiendis vti possint dictis graffijs quandocũqȝ ⁊ ad petitionem ⁊ requisitionem ⁊ etiam ad clamorem ipoꝝ graffiatoꝝ teneant vicini ⁊ alij qui clamorez audiuerint ⁊ audire poterunt ipsos graffiatores ad capiendum tales malefactores ⁊ ipsis graffiarijs prestare opem ⁊ fauorem iusta posse. Et si ipsi graffiarij in non capiendo ipsos malefactores ac auxilium inuocando fuerint negligentes puniantur per potestatem vel capitaneum vel maiorem sindicum cõis perusie de facto sine processu aliquo ⁊ iuris ordine obmisso pro vice qualibet v.lib.deñ.pro quolibet contrafaciente.

¶ Illi vero qui requisiti ab ipsis graffiarijs vel q̃rum clamorem audiuerint eos non iuuauerint vel eis opem non prestauerint ad predicta similiter eodem modo puniantur videlicet contrafaciens quilibet pro qualibet vice in.v.lib.deñ.

¶ Que graffia teneri debeant per dictos artifices in diebus in qbus stabũt camere aperte super hostio camere. Et semper sint parati ad dictos malefactores capiẽdos ⁊ qui non tenuerint vt dictũ est puniantur vice qualibet in.xx.sol.deñ.per potestatem vel capitaneum vel maiorez sindicum cõis perusie vel aliũ officialem superius nominatuz qui ad rimandum pro tenentibus vel non tenentibus teneantur ⁊ debeant mittere familiam cuius relationi stetur quam penam soluere faciant de facto omni iuris solemnitate obmissa.

¶ Et si contingeret ꝙ tempore talis capture cum dictis graffijs offenderetur dictus capiendus dicta offensio penitus sit impunis ⁊ ad aliquam penam graffiarius offendens minime teneatur.

¶ De premio indicantis vel capientis exbannitũ vel condemnatum pro maleficio. Rca.38.

STatuimus Et ordinamus ꝙ quicũqȝ tam ciuis q̃ȝ comitatensis vel districtualis persona vel forensis ceperit aliquem cõdemnatum cõis perusie pro maleficio ⁊ eum duxerit ⁊ presentauerit coram potestate capitaneo vel alio officiale quouis nomine nuncupetur de qua presentatione ⁊ assignatione appareat publicum instrumentũ scriptum manu cuiuscũqȝ notarij de ciuitate vel comitatu perusie Si idem condemnatus pro maleficio vnde vel ex quo debeat perdere personaz in totum vel in partem principaliter vel in deffectuz solutionis ⁊ etiaz ꝑdiderit in totum vel in partez vel non perdiderit vt quia per cõe ꝑusie ex gratia fuerit liberatus a pena vel extractus de carceribus amore dei vel aufugerit vel euaserit vel naturaliter decesserit ante executionem pene personalis vel ex eo ꝙ penam pecuniariam soluerit in cuius solutionis pene pecuniarie defectum debeat perdere personam in totum vel in partem ꝙ habeat ⁊ habere debeat de bonis ⁊ auere cõis perusie dictus capiens ⁊ in fortiam cõis perusie ducẽs ⁊ representans a massarijs cõis Perusie sine aliquo precepto vel mandato.l.lib deñ.

¶ Quicũqȝ autem ceperit aliquem homicidaz cõdemnatum qui in platea cõis Perusie cõmisserit homicidium ⁊ eum potestati vel capitaneo vel alij officiali presentauerit ⁊ in fortiam alicuius eorum misserit.c.lib.deñ : a massarijs cõis perusie habere debeat sine aliquo precepto vel mandato.

¶ Si vero fuerit officialis cõis perusie capiens ⁊ ducens habeat ⁊ habere debeat.l.lib. deñ. eo ipso ꝙ ceperit per se vel familiares suos ⁊ in fortiã cõis perusie duxerit vt dictum est.

¶ Si vero non fuerit facta executio pene personalis talis condemnati pena personali in deffectuz solutionis sed soluta fuerit pena pecuniaria eo casu habeat ⁊ habere debeat officialis capiens ⁊ ducẽs per se vel suam familiam pro qualibet libra q̃ntitatis que soluta fuerit duos sol.deñ.

¶ Si vero officialis vel alius quicũqȝ ceperit aliquem aliũ legitime condemnatuz cõis perusie ꝓ maleficio in pecunia simpliciter ꝙ habeat capiens supradictus ⁊ in fortiam cõis perusie ducens ⁊ representans pro qualibet libra sue condemnationis que soluta fuerit in cõi duos sol.deñ.pro libra.

¶ Et si euenerit ꝙ captus ⁊ ductus nõ soluerit cõdemnationem pro qua fuerit captus toto tempore regiminis illius officialis cuius tempore fuerit captus vel ex cuius parte fuerit recomendatus in carceribus cõis perusie habeat capiens de bonis cõis perusie si fuerit condemnatus in.c.lib.deñ.⁊ a centum lib.deñ.supra.xy.deñ.pro qualibet libra Et a c.lib.deñ.infra duos sol.deñ.pro qualibet libra cõdemnationis quam venire fecerint in cõi.

¶ Et predicta non intelligantur in condemnatis pro debito vel inobedientia ex eo ꝙ non stetissent in palatio vel occasione introitus vel damni dati.

¶ Et talis captus nõ prius relapsetur q̃ȝ diu condemnationem de eo factam ⁊ totum id qd̃ cõe soluerit ⁊ dederit pro captura: restituerit cõi ⁊ reddi

derit cum effectu. Et ad hoc vt sciatur quid est solutum captoribus per cõe. Notarius qui pro captura fecerit apodissam scribi facere teneatur per notarium qui est conseruator librorum armarij cõis Perusie iuxta condemnationem talis capti qualiter est captus & quantum solutum est pro captura: & etiam scribi facere in libro recomendationum carceratorum qualiter est captus & quid solutum est pro captura ad hoc vt restituat tempore relaxationis.

¶ Quicũq; indicauerit potestati vel capitaneo vel alteri officiali quouis nomine nuncupetur vel alterius eorum familie aliquem qui sit condemnatus pro maleficio & occasione talis indicationis contingat huiusmodi condemnatum capi & in fortiam cõis perusie duci & peruenire: q̃ talis indicans quintam decimam partem eius q̃titatis que perueniret in cõe perusie occasione condemnationis de huiusmodi condemnato facte habere debeat.

¶ Et potestas & capitaneus & alius officialis vt supra ei dare facere teneantur de cõdemnatione predicta que peruenerit in cõe: quas pecunie q̃titates massarij cõis perusie soluere teneant̃ sine alia apodissa vel mãdato facta fide dictis massarijs vel alijs officialib⁹ cõis perusie de condemnatione captione & presentatione & indicatione capti predicti simpliciter & de plano sine strepitu & figura iudicij & sine oblatione & productione petitionum & intentionũ facienda & relinquenda prioribus artium & eorum notario.

¶ Potestas insuper & capitaneus & alter officialis vt supra deinceps eligendi & eorum officiales & familia pro exbannitis per eos captis vel capiendis qui non soluerint tempore officij eorum: nihil pro ipsis cõdemnatis vel pro captura habeant a cõi perusie vel ab aliqua speciali persona. Sed de illis cõdemnatis tantum qui soluerint tempore eorum officij habeant s̃m formã statuti: non obstante aliquo statuto vel ordinamento in contrarium loquente.

¶ Dominus q̃q; potestas & dñs capitaneus vel alius officialis quouis nomine nuncupetur & eorũ officiales & familiares & aliquis baiul⁹ cõis perusie & aliquis officialis forensis & aliquis eorum non habeãt nec pcipiant nec habere nec percipere possint a cõi perusie nec ab aliqua vniuersitate & speciali persona aliquam pecunie q̃titatem vel aliqd aliud pro eo q̃ indicarent caperent vel in fortiam cõis perusie ducerent vel presentarent condemnarent vel insticiarent aliquem vel aliquos malefactorem vel malefactores non condemnatos cõis perusie vel pro eo q̃ condemnationes factas p eos exequerentur. Et q̃ pro predictis nulla solutio vel satisfactio eis fieri debeat per cõe perusie vel per aliquem officialem dicti cõis vel alium: non obstante aliq̃ statuto generali vel spali in c̃rium loquente.

¶ Volumus insuper q̃ in presenti capitulo vbicũq; vel alibi est facta mentio de ducente aliquem in fortiam cõis perusie Intelligat̃ quis ducere in fortiã cõis Perusie: nisi aliud sit expressum: eo ipso q̃ presentat assignat & tradit aliquem potestati capitaneo vel alteri officiali vt supra cognitionem habenti vel alicui ex iudicibus vel militibus seu socijs vel notarijs alicuius eorũ vel dñis prioribus artiũ. Et ille intelligatur ductus & esse in fortiam cõis perusie qui est presentatus assignatus & traditus potestati vel capitãeo vel alteri officiali vt supra vel alicui ex iudicibus vel militibus seu socijs vel notarijs alicuius eorum vel dominis prioribus artium. Et qđ dictum est de assignatione facienda de militibus seu socijs & notarijs: intelligatur existentibus in ciuitate perusij.

¶ Additio.

¶ Declarantes q̃ loco massariorum habeatur premium ab eo qui est loco cõis perusij in introitibus.

¶ De pena comittentium quasdam falsitates.

Rubrica. 39.

AD reprimẽdam Malitiam falsitates cõmittentium. Statuimus & ordinamus q̃ si aliquis fecerit vel fieri fecerit instrumentum falsum vel scripturam falsam in formam publicam ex quo vel qua aliquis damnum substinuerit: q̃ ille talis faciens vel fieri faciens vltra penam in statutis contentam pecuniariam vel personalem teneatur reficere omne damnum qđ passus fuisset ex tali instrumento vel scriptura. Et donec satisfecerit patienti damnum per dominos potestatem vel capitaneum vel alterum officialẽ vt supra teneatur perpetuo carceratus.

¶ Preterea volumus q̃ si aliquis miles comes marchio vel capitaneus vel natus de prole militari ex paterna linea fecerit vel fieri fecerit aliqđ instrumentum falsum vel aliquam scripturam falsam puniatur duplici pena qua puniri deberet popularis per formam statutorum.

¶ Item duximus statuendum q̃ quicũq; accusauerit vel denunciauerit aliquem notarium de falso aut inquiri fecerit contra eum de falsitate & talem accusationem denunciationem vel inquisitionẽ nõ probauerit q̃ potestas & capitaneus vel alius officialis vt supra cognitionem habens teneatur eum compellere vltra penam in statuto contentam restituere de facto accusato omnes expensas quas passus fuerit: & stet sacramento notarij cũ probatiõe.

¶ Et quicũq; scienter produxerit aliqđ instrumentum falsum contra aliquem soluat cõi Perusie pe

ne nomine.cccccc.lib.denariorum.
¶ Et volumus statuentes ꝙ quicūqꝫ falsificauerit
a.x.annis citra vel falsificabit in futuꝝ aliqḋ instrm
siue acta publica manu publici notarij scripta in
p̄iudiciuꝫ alicuius abolendo addendo vel subtraen
do vel veritatem mutando scribendo in rogationi
bus seu protocollis alterius signū vł lr̄aꝫ ꝯfaciēdo
vel suū nom̄ hoc loco alius aut nomen alterius lo
co sui nominis scribendo vel in dictis libris vel in/
strumentis vel rogationibus aut protocollis muta
uerit vel false scripserit vel abraserit vel cancella/
uerit aliquid in preiudicium cōis Perusie vel ali/
cuius singularis persone vel corporis vel collegij
vel vniuersitatis puniatur in.ccccc.lib.deñ.pro qua
libet vice:quam penam si soluere non poterit eius
manus dextra a brachio debeat totalit̄ amputari.
¶ Quicūqꝫ autem scienter ⁊ dolose cancellauerit
vel dilaniauerit vel furatus fuerit rogationes vel
protocolla vel instrumenta alicuius notarij vel scri
pturas vel libros cōis perusie scriptos manu pub-
lici notarij vel alterius persone vel in ipsis rogiti
bus ꝓtocollis vel instr̄is alicuiꝰ notarij vel scriptu/
ris seu libris cōis perusie aliquid scripserit vel mu
tauerit vel abraserit vel interlineauerit vel aliquid
fecerit scienter ⁊ dolose in preiudicium cōis peru-
sie vel alicuius singularis persone collegij vel vni/
uersitatis penam.ccccc.lib deñ.cōi perusie soluere
teneatur. Et si dictaꝫ penā soluere non poterit po-
testas ⁊ capitaneus vel alter officialis ut supra dno
tatuꝫ tali delinq̄nti manū dextrā faciant amputari.
¶ Si vero per vim acceperit dictas scripturas vł
alteram ex eis puniatur per potestatem ⁊ capita-
neuꝫ vel alterum officialeꝫ vt supra cōi perusie in.c.
lib.deñ. ⁊ dictas scripturas cōpellatur restituere.

¶ Additio.

Addentes ꝙ nisi eas restituerit in quolibet casuuꝫ
predictorum teneatur ad interesse ⁊ damnuꝫ resar
cire parti declarandum dumtaxat iuramento solo
interesse habentis inspecta qualitate personaruꝫ ⁊
negocij huiusmodi scripturarum:premissa taxatio
ne per iudicem:ad qḋ in eadem sententia condem-
netur ⁊ condemnatus esse censeatur:⁊ eadem pe/
na puniant̄ celantes ꝓcessus causaꝝ:vnū vel plures
⁊ falsificanteꝫ vel dilaniātes eos: cetera maneant.

¶ De faciente vel fieri faciente falsum instrumen
tum. Rubrica.40.

Notarius Qui falsuꝫ fecerit vel
scripserit scienter instrumentuꝫ
.ccccc.lib.deñ.noie pene solue/
re teneatur.Et potestas ⁊ Ca
pitaneus ⁊ maior sindicus vel
alius officialis ipsuꝫ in dicta pe
na punire ⁊ cōdemnare teneatur.Sed si dictaꝫ pe
nam dictus notarius infra.x.dies a die late senten-
tie cōputandos non soluerit manuꝫ dextraꝫ ⁊ lin
guam sibi faciant amputari ⁊ tam officio tabelio/
natus q̄ꝫ alio quolibet officio sit priuatus ipso iure
statim lata sententia de ipsa falsitate:⁊ eligētes seu
insacculantes ipsum ad aliqḋ officium puniantur
pro quolibet eorum pena.ccccc.lib.deñ. Et eadem
pena puniatur ipse electus ⁊ insacculatus si acce-
ptauerit vel officium exercuerit ⁊ electio vel insac/
culatio ⁊ acceptatio non valeat ipso iure:⁊ omnes
scripture ⁊ contractus eius auferantur ei per pote
statem vel capitaneum vel alium officialem qui ta/
lem notarium condemnauerit ⁊ deponantur ⁊ cō
signentur per inuentarium qḋ facere debeant fieri
Priores consortij notariorum ciuitatis perusie apd
quos remanere debeāt: Qui priores postea dictas
scripturas ⁊ contractus deponant ⁊ assignēt ⁊ cō
cedant ad exemplandum apud bonū ⁊ fide dignū
notarium qui notarius depositarius possit proto-
colla exemplare ⁊ in publicam formam reducere
⁊ credatur ⁊ fides adhibeatur tali sumpto per di
ctum notariuꝫ ac si dictus notarius exemplans ma
nu propria scripsisset ⁊ rogatus fuisset etiam sine
iudicis interpositione decreti ⁊ sine partis citatiōe
de qua tamen depositione facienda apud dictuꝫ no
tarium appareat publicum instrumentuꝫ manu no
tarij dicti cōsortij ciuitatis perusie.
¶ Et qḋ dictuꝫ est de notario falsario ꝙ omni ho
nore ⁊ officio sit priuatus vt dictum est ⁊ idem in/
telligatur de quolibet ď falso condēnato non resti/
tuto vel condemnando qui omni officio publico sit
priuatus ipso iure statim lata sententia de falsitate
nec possit eligi nec insaccalari ad aliqḋ officiuꝫ nec
offm̄ acceptare vel exercere pena tā eligētibus q̄ꝫ i
sacculantibus q̄ꝫ etiam ipsi acceptanti vel officium
exercenti.ccccc.lib.deñ.pro quolibet eorum immi-
nente Et electio ⁊ insacculatio vel acceptatio non
valeat ipso iure.Et nihilominus talis cōdemnatuꝫ
⁊ non restitutus vel condemnādus de falso sit infa
mis ipso iure infamia iuris ⁊ facti: non obstante
ꝙ per inquisitionem vel condictionem ex lege fue/
rit condemnatus.
¶ Ille autem qui fecit fieri vel scribi falsuꝫ instru
mentum vel cōpositionem falsi instrumenti scienter
.ccccc.lib.deñ.soluere teneatur sine diminutione ⁊
remedio aliquo:quam penam si non soluerit infra
decem dies computandos a die late sententie pote
stas ⁊ capitaneus vel aliuꝫ officialis vt supra cogni
tionem habens ⁊ eorum officiales manum dextraꝫ
⁊ linguam sibi faciant amputari.
¶ Et si aliquis fieri fecerit per aliquem notariuꝫ
aliquod instrumentuꝫ falsuꝫ ⁊ falsitas i instrumēto
contenta reperiretur esse facta sine cōscientia ⁊ de
licto seu dolo notarij ille qui dictum instrumentuꝫ

fieri fecerit preter penam ⁊ vltra penam quam de
beret soluere ⁊ pati occasione sue falsitatis ⁊ ꝓ sua
falsitate ſm formam presentis statuti teneatur ⁊
debeat pati ⁊ soluere illam penam quã pati debe-
ret ⁊ soluere notarius qui scienter ⁊ studiose falsũ
fecerit instrumentum ⁊ notarius in dicto casu ad
nullam penam teneatur.

¶ Si autem aliquis semel fuerit cõdemnatus de
aliq̃ falsitate ⁊ occasione falsitatis vel testificationis
false vel inductionis ad falsitatem ⁊ cõmiserit vel
cõmitti fecerit iterum falsitatem in quadruplũ cõ-
demnetur. Et si dictam penam infra .x. dies a die la
te sententie computandos non soluerit sibi manus
dextra ⁊ lingua debeant amputari.

¶ Preterea volumus ꝙ quicũq̃ accusauerit ali-
quem de falso instrumento vel ꝙ fieri fecerit falsũ
instrumentum ⁊ non probauerit tale instrumentũ
esse falsum vel non probauerit illum quem accusat
fecisse falsum instrumentum soluat pro vice quali-
bet nomine pene .cc. lib. deñ. in pecunia numerata.
Et in omnibus supradictis casibus pena imposita
pro aliqua falsitate debeat solui in pecunia nume-
rata sine aliqua excomputatione apodissarum.

¶ Et idem in omnibus ⁊ per omnia vendicent si-
bi locum dicte pene superius statute in scripturis
priuatarum personarũ false ⁊ scienter fabricatis.
Et probata falsitate in supradictis casibus debeat
sequi sententia cõdemnatoria nec admittatur solu-
tio ad euitandam condemnationem.

Additio.

Declarãtes .§. qui priores: ⁊ addentes: Nõ tamen
intelligantur dicta originalia approbata pro veris
nisi quatenus sint vera. Et ꝙ omnino ẽt ad resar-
ciendum damna parti in cuius preiudicium falsitas
esset cõmissa si qua incursit iuramento proprio pas-
si declaranda: taxatione iudicis premissa: condem-
netur: ⁊ pro condemnato in eadẽ sententia habea
tur ipso facto.

¶ De mutante sibi nomen in aliqua scriptura.
Rubrica. 41.

Quicũq̃ Scribẽdo vel se scribi facien
do mutauerit sibi nomen dolo-
se in damnum ⁊ preiudicium
cõis perusie vel alterius perso
ne collegij vel vniuersitatis ali
quam priuatam scripturã scri
pserit vel priuatam scripturam scienter mutauerit
vel quocũq̃ modo dolose falsificauerit in damnum
⁊ preiudicium alterius vel priuatam scripturam
scripserit sub nomine alicuius officialis cõis Pe-
rusie vel cancelli dicti officialis scribendo ꝙ dictus
officialis vel cancellus scripserit quod ipse scripse-
rat soluat .cc. lib. deñ. nomine pene.

¶ Et quicũq̃ fecerit se scribi in fraudẽ de aliqua
porta vel de aliquo loco de quo vel de qua non
esset vel in quo vel in qua nõ habitasset a .x. annis
citra penam similem patiatur.

¶ Et si quis mutauerit sibi nomen vel pronomen
in aliquo contractu vel vltima voluntate vel in faci
endo fieri contractum vel vltimam voluntatem de
quo contractu ⁊ de qua vltima volũtate non fuerit
rogatus notariũ facere instrumentũ vel inserendo
testimonium cõdenẽt ⁊ puniatur in .cccc. lib. deñ.
quam penam si non soluerit infra .x. dies a die con-
demnationis computandos manus dextra sibi de-
beat amputari.

¶ Sed si de dicto contractu vel vltima voluntate
appareat scriptura manu publici notarij vel esset
rogatus aliquis notarius tunc mutans sibi nomen
⁊ pronomen cõdemnetur ⁊ puniatur ea pena qua
deberet condemnari ⁊ puniri ſm formam statuto-
rum faciens fieri a notario falsum instrumentum.

¶ Si vero quis tempore quo inuentus esset a fa-
milia potestatis vel capitanei vel alicuius officialis
cõis perusie mutauerit sibi nomen vel pnomen vel
locum vnde esset dicendo se nominari alio nomine
vel alio pronomine vel esse de alio loco q̃ sit ſz ve
ritatem condemnetur ⁊ puniatur pro qualibet vi-
ce in .xxv. lib. deñ.

Additio.

Addentes ꝙ eandem penam incurrant malitiose
mutantes nomen vnum vel plures patris vel aui
vel alterius cuiuscũq̃ nominis impositis siue in
citationibus siue in alijs quibuscunq̃. Et ꝙ nota-
rius debeat cognoscere contrahentes vel disponen
tes vnum vel plures.

¶ De faciente vel tondente vel diminuente vel ex
pendente falsam monetam. Rubrica. 42.

Si quis Sciẽter vel frau
dulenter falsam
monetã expendiderit in .c. lib.
deñ. debeat condemnari: quam
penã si soluere nõ poterit eius
manus dextra debeat amputari.

¶ Et si quis fecerit vel fieri fe-
cerit falsam monetam vel etiam veram eream vel
argenteam deaurari dolose vt tamẽ moneta au-
rea expendatur igne cõburatur ita ꝙ moriatur ⁊
omnia sua bona cõi perusie publicentur ⁊ perpe-
tuo remaneant publicata. Et sit licitũ vnicuiq̃ fran
gere monetam falsam.

Additio.

Declarantes ꝙ eandem incurrant penã prestan-
tes auxilium consilium ⁊ fauorem: ⁊ tondẽtes vel

quomodocūq; diminuentes quācunq; monetam in penam.cccc.lib.deñ. pro qualibet vice incurrant quam si non soluerit infra.xxx.dies a die sententie manus dextra sibi amputetur.

¶ De falso teste ⁊ falsos testes inducente. Et de baiulo non portante cedulam. Rubrica.43.

SI quis falsum reddiderit testimoniū aut precium aut aliquid pro testimonio faciēdo seu ferēdo receperit aut quocūq; modo falsū reddiderit vel tulerit testimoniū in curia dñorū potestatis vel capitanei maioris sindici vel iudicis iusticie damnorū datorū vel cuiuscūq; alterius officialis cōis perusie vel corā arbitris vel arbitratoribus vel coram cōsulibus mercatorū auditoribus cambij vel aliquo camerario alicuius artis vel in quocunq; alio loco ⁊ pbatum fuerit potestas capitaneus ⁊ maior sindicus ⁊ iudex iusticie ⁊ damnorū datorū vel alius officialis.cccc.lib.deñ. pene noie pro cōi perusie ei auferre teneant̄. Et si dictam penam non soluerit.j.mensem a die late sniē numerandum manū ⁊ linguam ei faciant amputari. Jta q̄ decetero non loquatur.

¶ Jlle aūt qui testes falsos vel testem falsū induxerit scienter vel pciū seu aliqd aliud dederit seu pmiserit dicta pena.cccc.lib.deñ.p potestatem vel capitaneum vel maiorem sindicū iudicem iusticie vel aliū officialem puniri ⁊ cōdemnari debeat quā penam si non soluerit.j.mensem cōputandum a die late sniē manū dextram ei faciant amputari: ⁊ perdat nihilominus qōnem ipso iure sine aliqua snīa vel pcessu eo ipso q̄ de supra prime dictis vel aliquo ipsorū extiterit condemnatus.

¶ Uolumus insup q̄ si aliq̄s de falso vel occasione cuiuscunq; falsitatis condemnatus fuerit in aliqua causa vel in aliquo casu postea ad testificandū nullatenus admittat̄ ⁊ eius testificatio non debeat valere nec etiam iudicium faciat.

¶ Quicūq; baiulus fecerit aliquā falsam citationem vel relationē: ⁊ etiam qcunq; fieri fecerit scienter falsam citationē vel falsam relationē puniatur quilibet pdictorū in.c.lib.deñ. Et nihilominus dicta citatio ⁊ relatio sic facta nō valeat nec ex ea qs constituatur in contumacia.

¶ Et q̄ nullus baiulus cedulā mittat per alium sed ipse psonaliter portet ad domum habitationis citandi vel vbi habitare cōsueuit ⁊ ad alia loca in quibus debet fieri citatio sm formam statutorū vel psonaliter det ipsi citādo. Et qui ɔ̄fecerit puniatur in.l.lib.deñ.auferendis sibi de facto p iudicem cause in pecunia numerata p qualibet vice. Et sufficiat ad pbationem quo ad dictam penam.l.lib.deñ.testimonium illius per quem portari fecerit dictā cedulam. Et eadem pena.l.lib.deñ.puniatur fieri faciens dictam citationem. Et nihilominus de falso possit accusari ⁊ contra eum inquiri ⁊ debeat metriari. Et dicta citatio nō valeat nec ex ea pars contumax habeatur.

¶ De pena corrūpentium officiales. Rca.44.

SI quis attētauerit potestati vel capitaneo vel maiori sindico iudici iusticie vel alicui alij officiali cōis perusie quouis noie nūcupetur forensi vel eorū officialib⁹ ⁊ familiaribus vel alteri ex eis aliquid pmittere siue dare vel pmiserit vel dederit causa eorū vel alterius eorū officij: excepto salario eis cōcesso ⁊ excepto omni eo qđ sibi deberet ex forma statutorū cōis perusie vel ex forma sue electiōis: condemnet̄ ⁊ puniat̄ pena.cc.lib.deñ. ⁊ in ipsa snīa priuet̄ omni beneficio publico ⁊ introitu palatiorū cōis perusie. Et dicti potestas ⁊ capitaneus maior sindicus ⁊ alij officiales supradicti si dictam pmissionem vel dationem receperint condemnent̄ ⁊ puniant̄ p eorū sindicatores in.cc.lib.deñ.p quolibet contrafaciente: ⁊ si occasione dicte pmissionis vel dationis aliqs ex dictis officialibus ⁊ familiaribus aliqd illicitum fecerit condemnet̄ ⁊ puniatur per eorū sindicatores in.cccc.lib.deñ.tpe sindicatus ⁊ eo casu ille q dederit vel pmiserit occasione cuius pmissiōis vel datiōis aliqd illicitū fuerit secutū sibi pena vz.cccc.lib.deñ.condemnet̄ ⁊ puniatur.

¶ Et ad plenam pbationem pdictorū sufficiat pbatio vnius testis fide digni de visu ⁊ duorū de publica fama. Sufficiat etiam ad plenam pbationem dictum quattuor testium de fama publica fide dignorum: non obstante aliquo speciali vel generali in contrarium loquente.

Additio

Addentes declarauerūt q̄ sententia non valeat ipso iure: ⁊ locum habeat in notario forense ⁊ officiale vel iudice quocunq;.

¶ De testibus inducendis in maleficijs ⁊ de eorū numero. Et qui ⁊ quot testes in causa criminali possint produci: ⁊ qñ debeant scribi ⁊ a quibus examinari. Rubrica.45.

SI quis super aliquo maleficio testes pducere voluerit possit tpe pductionis accusationis tm̄ ⁊ non postea inducere testes quos voluerint ⁊ crediderit hēe scientiā ⁊ notitiā maleficij ⁊ super vna accusatione maleficij nō possint plures decem ad iuramenta ⁊ dicta producere

⁊ idem sit si plura maleficia in eadem accusatione seu libello continerentur.

¶ Si vero testes inducere voluerit super aliquo maleficio seu super aliqua accusatione vltra.x.pro quolibet teste quem induxerit anteq̃ iuret dicere veritatem duos solidos den.cõi perusie soluere teneatur ꝙ si non soluerit iudex tales testes non recipiat ad iuramenta ⁊ si receperit nõ valeant eoꝝ dicta. Et hoc locum habeat siue ad defensionem siue alio quocũq; modo testes inducanť sup aliquo maleficio. Et potestas ⁊ capitaneuſ vel alter officialis vt.s̃.hñs cognitionez ⁊ qlibet eoꝝ ⁊ cuiuslibet eoꝝ iudiceſ possint ⁊ debeant cogere accusatorem dare testes sup accusatione:q dati vel recepti fuerint sup denũciatiõe vel inqsitiõe ꝑmo porrecta ⁊ formata.

¶ Ad ꝑsonas quoq; valitudine impeditas vel q̃s pp eoꝝ conditionem non esset honestum in iudicio cõparere potestas ⁊ capitaneus vel aliuſ officialis vt.s̃.eoꝝ iudices ⁊ alij officiales cõis perusie mittant eoꝝ notariũ ad recipiendum sacramentum vt dictum talis ꝑsone in testem date ⁊ testimonium ⁊ iuramentũ talis testis valeat ac si coraz iudice fuisset factũ ⁊ prestituz. Et hoc vtrum dicte ꝑsone sint talis conditionis ꝙ non sit honestuz in iudicio cõparere stetur discretioni potestatis vel capitanei vel alterius officialis coram quo debet testimoniuz reddi seu perhiberi. Et si contigerit ꝙ talis ꝑsona valitudine impedita vel conditionata vt.s̃.dem̃ est esset in comitatu notariuz mittere debeat expensis postulantis. Qui notarius nullũ enseniũ nec aliqd vltra suũ salarium recipere debeat vllo modo. Et hoc habeat locũ i ciuilib⁹ ⁊ criminalib⁹ qõnibus.

¶ Testes vero de comitatu ⁊ districtu perusie vel aliunde venire debeant ad curiam perusinã reddituri ⁊ perhibituri testimoniũ veritatiſ expensis inducentis vel inducẽtiũ inspecta semꝑ a iudice qualitate ꝑsonaꝝ. Et hoc locum habeat in questionibus ciuilibus ⁊ criminalibus.

¶ De qbusdã ꝓhibitis i testes induci: Et vbi examineť mulieres in testes inducte. Rca.46.

NEmo possit iducere suos homines vasallos vel fideles in suos testes in aliqua causa contra aliquem in curia perusina nec alibi cum aliquo perusino nec suos seruitoreſ famulos vel famulas ⁊ qui ꝯfecerit soluat pene noie.l.lib.den.⁊ testimoniũ illius vel illorum non valeat.

¶ Et nemo possit testificari sup eo ex quo sibi aliqua vtilitas possit resultare.

¶ Preterea volumus ꝙ nulla vniũsitas alicuius castri vel ville comitatus vel districtus perusij possit nec debeat inducere in testes homines illius vniuersitatis que haberet litem causam questionẽ vel controuersiam cum cõe perusij vel cum aliqua speciali persona:nec ipsi testes admittantur ꝓ ipsa vniuersitate nec admitti valeant vllo modo. Et hoc ẽt intelligať ⁊ locum habeat si aliqua specialiſ ꝑsona cãm hr̃et cum cõe perusie vel cuz aliquo alio ⁊ illa causa spectaret ad vtilitatem vniuersitatis de qua vult ꝓducere testes ꝙ de ipsa vniuersitate ad quaz vtilitas cause possit spectare nulluſ debeat nec possit ꝓduci in testem nec admitti valeat vllo modo ꝑterq̃ in casibus permissis per formam statutoꝝ.

¶ Et qr non videť licitum nec honestum ꝙ mulieres ꝑsonaliter accedãt ad palatia potestatis vel capitanei vel alterius officialis causa testimoniũ ꝑhibendi. Duximus ordinandũ ꝙ nulla mulier cuiuscunq; conditionis existat ꝓ aliqua testificatione facienda in causa criminali vel ciuili ad palatiuz siue domos cõis perusie siue hostium potestatis vel capitanei vel alicuius eoꝝ vel alterius officialis venire vel ire nullactenus compellatur.

¶ Sed qñ aliqua mulier ꝓduceretť in testem ipsa mulier venire debeat ad ecclesiaz sancti Laurentij vel ad ecclesiaz parrochie vnde dicta mulier fuerit ⁊ potestas ⁊ capitaneus ⁊ alij officiales cõis perusie ⁊ eoꝝ ⁊ cuiuslibet eoꝝ iudices teneanť ⁊ debeãt mittere notarium vel iudicem si aliqua partiuz petierit ad petitionem cuiuslibet ad aliquã dictarum ecclesiatum vt reqsiti fuerint ad faciendum iurare ipsam mulierem ⁊ suũ testimoniũ recipiendũ: ⁊ in aliqua ipsaꝝ ecclesiaꝝ iurare debeat ⁊ suũ testimonium perhibere pñte notario vel iudice potestatis vel capitanei vel alterius officialis vel alio notario cui cõmissa fuerit receptio testium questionis cause vel litis seu cõtrouersie sup qua in testem ipsa mulier ꝓduceretť:dũmodo iuramentum qđ ꝑstabit ⁊ faciet mulier ꝓducta in testem sup aliqua qõne inquisitione denũciatione vel accusatiõe seu alio modo quocũq; coram aliquo dictoꝝ notarioꝝ seu coram iudice valeat ⁊ teneat ⁊ habeat iuris ꝑpetuã firmitatem:⁊ iuramentũ ꝑstitum coram notario in dicto casu ac etiam dictũ ipsius mulieris non possit aliqualiter viciari ex eo ꝙ nõ fuerit ꝑstitũ pñte iudice cause criminalis vel ciuilis questionis litis vel controuersie:sed perinde sit ac si pñte iudice fuerit mulier recepta ad iuramentum:⁊ dictum mulieris ex eo ꝙ iurauerit in ecclesia ac ẽt si ibi suũ testimonium ꝑhuerit. Et intelligať notarius de voluntate ⁊ mandato iudicis ⁊ ex eius cõmissione accedere ad dictas testificationes recipiendas eo ipso ꝙ notarius inter acta cause asseruerit se dicta de causa accessisse de voluntate ⁊ mandato iudicis cause ⁊ questionis:q̃uis alia cõmissio non appareret.

¶ Si aũt testis fuerit infirmuſ ita ꝙ non possit ad palatium vel ad ecclesiam venire vbi recipi posset ad iuramenta

ad iuramenta ꝛ dicta si ad ipsam ecclesiam non venerit q tunc notarius vadat ad dictū infirmum ꝛ valeat sacramentum ꝛ dictū ac si receptus esset in palatio vel ecclesia supradictis.

¶ De teste nō veniente ad testificādū. Rca. 47.

Si testis Semel ꝛ secundo citatus fuerit vt veniat ad testimonium veritatis perhibendum sup aliquo maleficio vel delicto aut ad defensionem sup maleficio ꝛ nō veniret prima vel secūda vice qua fuerit citatus infra terminum sibi assignādum ex parte iudicis q de dicta causa cognoscit afferat sibi sine aliqua accusatione vel inqsitione aut pcessu dictus index.C.sol. deñ. de facto: quos venire faciat in cōi ꝛ nihilominus eum cogat ad testimonium perhibendum.

¶ Si vo in causa ciuili citatus fuerit vt.s.dcm est ꝛ nō venerit afferat sibi.C.sol.deñ.modo pdicto: Et nihilominus eum cogat ad testimoniū faciēdū.

¶ Infra quantum tempus possint testes de falso redargui. Rubrica. 48.

Statuimus Q si aliquis voluerit reprobare ꝛ accusare testes pductos in aliqua causa de falsa testificatione possit ꝛ debeat ipsos reprobare ꝛ accusare infra octo dies a die publicationis testium numerandos ꝛ postea nullo modo possit. Et q causa principalis ꝛ eius pcessus ꝛ diffinitio pter inqsitionem vel accusationem que fieret contra testes non differatur quin infra terminū debitum terminetur.

¶ Possit tñ potestas ꝛ capitaneus vel alter officialis cognitionem habens vt supra ꝛ qlibet eoꝝ inqsitionem facere de pdictis infra vnum mensem a die terminationis principalis questionis.

¶ Additio.

¶ Declarantes q quo ad partes possint redargui infra vnum mēsem q vero ad iudicem.J.sex menses.

¶ De terrafinādis ꝛ pcessibus ꝯ eos. Rca. 49.

Potestas Et capitaneus vel alius officialis quouis nomine nūcupetur habens cognitiones vt.s.ꝛ qlibet ipsoꝝ vltra penam imponendam pro delicto seu maleficio ẜm formam statutorum possint vbi viderint expedire de quo ipsoꝝ discreptioni stetur: relegare seu mittere ꝛ ponere ad terrafines seu ad cōfinia omnes illos qui cōmiserint aliquod maleficiū vel fecerint rissam seu meschiam ꝛ ibi eos ad eoꝝ ꝛ cuiuslibet eoꝝ volūtatem cōmorari: ꝛ qcūq nō iuerit vel iuerit ꝛ nō steterit ad terrafines seu cōfinia sicut ei fuerit pceptū p quolibet die ꝛ qualibet vice in.C.lib. deñ. cōdemnet: ꝛ sit in puidentia potestatis vel capitanei vel alterius officialis cognitionem habētis vt.s.ponere hoies ad terrafines seu ꝯfinia longe ꝛ prope ꝛ tps ꝯfinium terminare longe ꝛ prope ẜm delictum cōmissum: habito semp respectu ad psonā cōmittentem maleficium ꝛ ad maleficiū cōmissum ꝛ ad qualitates maleficij: dūmodo dictoꝝ cōfinium tempus non excedat mēsem: nec ad alia loca hmōi cōfinādos mittere possit q ad loca comitatus vel districtus perusie ꝛ ad terras dicto cōi subiectas. Et predicta in hoc capitulo contenta non vendicēt sibi locū in casibus in quibus pena ꝛ tempus confinium esset terminata ꝛ terminatum ꝛ limitata ꝛ limitatum per formam statutorum.

¶ Contra quos malefactores procedatur ad tormenta. Rubrica. 50.

Si contra Aliquē vel aliquos procederet occasione homicidij qđ diceretur fecisse vel eo q diceretur alicui membrum debilitasse vel mutilasse alicui manum vel pedem vel digitum manus vel pedis vel aurem vel nasum vel aliud membrū vel obcecasse vel destruxisse alicui oculū vel furtū cōmisisse a centū sol. supra vel q fuerit vł q sit publicus ꝛ famosus fur vel latro vel falsus testis vel alr falsarius vel robbator stratarꝫ vel q fecisset insultū ad loca religiosa vel q fregerit ipsa loca vel q corrūperit virginem ꝯ suam volūtatem vel q cognouerit aliquam religiosam ꝯ ipsius volūtatē vel monasterij vel vxorem alicuius ꝯ eius voluntatem vel contra voluntatē viri sui vel q cognouerit aliquā aliam mulierem ꝯ ipsius voluntatē: dūmodo hoc locum non habeat in meretricibꝰ ꝛ ruffianis ꝛ mulieribus retinētibus meretrices vel mulieres male conditionis ꝛ fame non obstante si virum haberēt hmōi retinentes: ꝛ si reuocaret in dubium q nō sit meretrix vel ruffiana vel mulier retinēs meretrices vel feminas male cōdictionis: nō obstāte q habeat virum: sufficiat pbatio de publica fama vel q proiecisset lapides in domū alterius vel que ab eo possideretur vel in qua aliqs habitaret vel aliam rem actam ad nocendū vel q fecisset vel dedisset alicui damnū de nocte a.x lib.deñ.supra vel ēt si aliquam aliam violentiam cōmisisse diceretur. Et si pcede-

retur contra aliquem famulum vel scutiferum vel
seruientem vel hoiem alicuius: eo q diceretur per-
cussisse vel offendisse vel iniuriaz fecisse alicui de ci-
uitate comitatu vel districtu pusie de mandato dñi
sui seu voluntate eius vel ꝯ illum vel illam qui vel
que pcussisset aliquez vel aliquã in aliqua re offensi
vel ab eo offenso possessa vel in domo ꝓpria offensi
vel ab eo possessa vel cõducta in qua habitaret vel
in camera in qua staret ad suam artem exercendaz
vel q percussisset aliquem cum effusione sangui-
nis vel sine sanguinis effusione in platea cõis Pe-
rusie vel in aliquo locoꝝ in quo p homicidio est pe
na capitis vel in aliqua ecclesia vel q pcussisset ali-
quem in quocũqꝫ loco de die vel de nocte cum san-
guinis effusiõe vł q terminos amouisset seu euul-
sisset vel ꝓditionem aliquaz fecisset vel vitiũ sogdo
miticum cõmisisset vel blasfemiã ꝯ deum vel eius
matrem ṽginem Mariam vel aliquem ex suis san
ctis ptulisset vel q dicta maleficia cõmisisset ꝛ fe-
cisset vel aliqđ p̃dictoꝝ fieri fecisset vel opem auxi-
lium vel ꝯsilium seu fauorem p̃stitisset vel ordinas-
set seu tractasset vel fieri fecisset aliqđ p̃dictoꝝ.

¶ Potestas ꝛ capitaneus vł alius officialis vt.s.
ꝛ qlibet eoꝝ possint ꝛ debeant ꝯ tales ꝯ quos ꝓce
derẽt p̃dictis de causis vel aliqua eaꝝ si ꝯstiterit p
vnũ testem de visu vel p publicam famã vel p indi
tia ꝓcedere ad tormẽta ita q veritas eruat̃ ꝛ inue-
niat̃. Et in omnibus alijs casibus in qbus cõcede-
retur ex forma alicuius statuti ꝓcedi ad tormenta
si non esset facta ꝛ ꝓbata defensio legitime vel si nõ
essent testes reprobati in casibus in qbus reproba-
tio non prohiberetur.

¶ In alijs aũt ꝛ p alijs casib⁹ ꝓcedere nõ possint
ad tormenta potestas vel capitaneus vel alius offi-
cialis cognitionẽ hñs vt supra vel eoꝝ vel cuiuslibꝫ
eoꝝ iudices ꝛ officiales vł alij officiales cõis pusij.
Et si ꝯfecerint tormentãdo in casib⁹ nõ pmissis vel
obmiserint tormẽtare i casibus pmissis puniat̃ ꝯfa
ciẽs p suos sindicatores in.cccc.lib.deñ.p vice qli-
bet. Et ad p̃dicta ꝓbãda ꝯ officialẽ sufficiat ꝓbatio
publice fame.ꝛ.testiũ ꝛ habeat̃ p plena ꝓbatione.
Et cum aliqs tormẽtabit̃ iniuriam passus seu offen
sus si hñi poterit pñs sit vel heredes defuncti iniu-
riam passi si adesse noluerint.

¶ Statuimus insuper ꝛ ordinamus q potestas ꝛ
capitaneus vel aliqs alius officialis cõis pusie quo-
uis noie nuncupet̃ nõ possit nec debeat ponere vel
poni facere aliquez malefactorem ad tormenta vel
questiones extra palatia cõis ꝛ populi perusini vel
ad fenestras ipsoꝝ palatioꝝ ꝛ q ꝯfecerit puniat̃ p
vice qualibet in Mille lib.deñ.nisi hoc facerẽt de
volũtate dñoꝝ prioꝝ ꝛ ꝯsilij camerarioꝝ.

¶ Qui debeant detineri: Et qui possint relapsari
datis fideiussoribus. Rubrica. 51.

Potestas Uel capitaneus vel ali⁹
officialis quouis noie nuncupet̃
vel aliqs de eoꝝ vel alteri⁹ eoꝝ
familia non possit aliquez coge
re nec detinere vel detineri face
re in palatio vel in carcere cõis
perusij vel populi perusini nisi pro maleficio cuius
occasione deberet tormentari aliqs vel esset pena
corporalis principalr̃ vel in subsidium sed fideius-
sorem recipere debeat de representando psonam ꝛ
de iudicato soluendo: eo tñ casu quo in subsidium
imponit̃ pena corporalis facto deposito pene pecu
niarie penes massarios cõis perusie accusatus vel
inqsitus nõ debeat psonalr̃ detineri. Et si fideiusso-
res nõ p̃ntauerint illum p quo fideiubebũt.i.termi
num octo dieꝝ eis dandũ p potestatem vel capita-
neum vel alium officialem de maleficijs cognoscen
tem.ꝛ eoꝝ iudices maleficioꝝ de causa cognoscẽtes
ille p quo fideiubebũt habeat̃ p ꝯfesso ꝛ possit p
potestatem ꝛ capitaneũ vel aliũ officialez vt supra
cõdemnari acsi ore ꝓprio ꝯfessus fuisset: ꝛ si pote-
stas vel capitaneus vł alius officialis vt.s.vel aliqs
de eoꝝ familia fecerit ꝯ p̃dicta qlibet ꝯfaciens de-
beat soluere.C.lib.deñ. ꝛ intelligat̃ detemptio pos-
se fieri in casu vbi non est psone vel membri pditio
seu nõ imponeret̃ pena corporalis cum ꝓbatũ fue-
rit de maleficio de quo pot̃ ꝓcedi ad tormenta vel
ad questionem p famã publicam vel p vnuz testem
vel inditia ꝛ defensio non fuerit ꝓbata.

¶ De auxilio ꝛ fauore dando violentiaz passis ab
aliquibus non subiectis. Rubrica. 52.

Ad hoc Ut vnus qsqꝫ habeat materiaz
honeste viuẽdi ꝛ alios nõ ledẽdi
q̃ sũt p̃cepta legis. Statuim⁹ ꝛ ordinam⁹ q si aliqs
q nõ eẽt de iurisdictiõe cõis pusie vel forẽsis offẽde
ret aliquẽ q esset de ciuitate vel burgis vł comitatu
vel districtu pusij vł aliquẽ de sua familia in psonã
vł reb⁹ iniuriãdo vł pcutiẽdo vł res suas aufferẽdo
p vim vł sine iuris cognitiõe ptãs ꝛ capitañ. vł ali⁹
officialis vt.s.cognitionẽ hñs ꝛ qlꝫ eoꝝ ꝛ cuiuslibꝫ
eoꝝ iudices si qrimoniã inde receperint teneant̃ tali
offenso dare auxiliũ ꝯsiliũ ꝛ fauorem sup p̃missis ꝛ
ipm ꝛ res suas defendere in possessione rerũ abla-
tarũ p vim vel sine cognitiõe iuris ipm reponere ꝛ
repositũ defendere atqꝫ tueri ꝛ iniuriã sibi illatã ꝛ
dãnũ eidẽ illatũ in suis reb⁹ facere pleni⁹ emẽdari.

¶ Et si ptãs vel capitane⁹ ad h faciẽdũ fuerint ne
gligẽtes soluãt.ccccc.lib.deñ. Et hec locũ habeãt ꝛ
hẽre debeãt ꝛ obsuent̃ ꝛ executiõi mãdent̃ nłlo alio
statuto vel ordinamẽto p̃cedẽte vel seqnte h caplm
obstãte p ptãtem ꝛ capitaneũ vel aliũ officialẽ vt.s.
cognitionẽ hñtez p̃ntes ꝛ futuros sub pena p̃dicta.

¶ Et si aliquis de iurisdictione cōmunia Perusie esset cum offensore predicto ⁊ opem ⁊ auxilium ⁊ consilium ei dederit soluat.c.lib.den.quas si soluere non poterit potestas ⁊ capitaneus vel alius officialis vt supra cognitionem habēs pedem dextrū sibi faciat amputari.Et si ille q erit cum pdicto offensore non habuerit libram in ciuitate vel comitatu perusie ⁊ dederit offensori auxiliū ꝯsilium seu fauorem vt dcm̄ est potestas ⁊ capitaneus vel alius officialis vt supra cognitionem habens ei amputari faciat pedem dextrū:saluo ⁊ reseruato ꝙ si idē qui fuerit cum dicto offensore vel pater eius fuerit natus in ciuitate vel comitatu perusie non obstante ꝙ non habeat libram vt dcm̄ est penam pedis euadat dūmodo soluat penam pecuniariā superius in precedenti proxime.§.denotatam:quas.c.lib.den.si non soluerit nihilominus stet in carceribus cōmunis perusie donec soluerit.

¶ Propterea volumus ꝙ si aliquis nō subiectus principalr in ciuilibus ⁊ criminalibus iurisdictioni ⁊ curie potestatis ⁊ capitan.i cōis perusie vel alterius officialis quouis nomine nuncupetur vꝫ forensis acceperit p se vel alium vel nomine suo vel alterius per vim vel sine iuria cognitiōe alicui ciui comitatensi vel districtuali perusie aliquam rem seu possessionem alicuius rei ⁊ possessiones ipsius non restituerit sicut dño potestas ⁊ capitaneus vel alius officialis vt supra preceperit.

¶ Dominus potestas ⁊ capitaneus vel alius officialis vt.s.teneantur inuenire laboratores ⁊ coptumatores illius non subiecti qui talia fecerit vel fecisset seu rerū de quibus dictus non subiectus perciperet vel haberet fructus ⁊ ipsis laboratoribus ⁊ coptumatoribus teneantur precipere vt de bonis ⁊ rebus predictis illius non subiecti de quibus fructus posset pcipere vel habere nō debeāt amplius laborare.Et si quis post preceptum sibi factum de dictis bonis ⁊ rebꝰ laborabit soluat nomine pene cōi perusie pro vice qualibet.c.lib.den.

¶ De arbitrio non petendo ad maleficia punienda. Rubrica.53.

Potestas Et capitaneus vel alius officialis cōis Perusie quouis noie nuncupetur habens cognitionem de maleficijs vel alter eoꝝ vel aliquis de familia eoꝝ vel alterius eoꝝ seu aliquis pro eis vel aliquo eoꝝ vel alterius eoꝝ familia non petat nec peti faciat nec recipiat aliqd arbitrium siue bailiam siue licentiam siue materiam seu aliquam viam seu aliquem modum puniendi aliquam psonam vel aliquod maleficium vel aliqua maleficia ad suam voluntatem vel arbitriū vel vltra vel preter vel contra formaꝫ statutoꝝ ⁊ ordin mentorum ciuitatis pusie.Sed ipsi potestas ⁊ capitaneus vel alius officialis vt supra ⁊ eoꝝ ⁊ cuiuslibet eoꝝ officiales ⁊ familiares maleficia puniāt ⁊ ius cuilibet faciant ⁊ ad ipsa punienda procedant fm formam statutoꝝ ⁊ ordinamentoꝝ ciuitatis perusie ⁊ nullā aliam penam ēt legalem imponere possint.

¶ Saluo ꝙ hoc non preiudicet in illis casibus in quibus arbitrium puniendi per aliquod statutum vel ordinamētum pceditur.Et si potestas vel capitaneus vel alius officialis vt supra cognitionem habens vel aliquis de alterius eoꝝ familia vel aliquis pro eis vel alter eoꝝ attentauerit petere aliqd arbitrium maleficia puniendi ad suam volūtatem excepto terminatis p statuta puniatur p vice qualibet ⁊ soluere teneaƒ q̄libet ꝯfaciens cōi perusie pene noie.cccc.lib.den.in quam penam sindici cōis perusie qui habebunt sindicare potestatem vel capitaneum vel aliū officialem cōis perusie quouis noie nuncupetur condemnare cōi perusie teneanƒ.Et si aliqd daretur arbitr.ū vltra vel pter vel ꝯ dictam formā nō valeat ⁊ cōdemnatio vel cōdemnationesque ex arbitrio fierent non valeant vllo modo.

¶ Q: condemnatio non valeat certis de causis viciari. Rubrica.54.

Nulla Condemnatio que fiet decetero in causa criminali valeat viciari nec dici nulla ex eo ꝙ cōdemnatus non fuerit citatus ad audiendū sententiam nec ex eo ꝙ cōdemnatus vel accusatus sit filiusfamilias vel minor ⁊ pater non ꝯsenserit nec ex eo ꝙ nō fuerit locus vel testes i actis nec ex eo ꝙ accusator vel testes dicerenƒ esse excōicati vel essent.

¶ Et si aliqs accusatus vel inqsitus p se vel aliū opponeret aliquā exceptionē excōicationis ꝯ accusatorē vel testes talis oppositio vł exceptio nullatenus admittatur sed ea spreta nihilominus potestas vel capitaneus vel alius officialis quouis nomine nuncupetur ⁊ quilibet eoꝝ ⁊ cuiuslibet eoꝝ iudices in causa pcedant ⁊ valeat pcessus ⁊ sententia que daretur acsi dicta exceptio ⁊ oppositio non fuisset opposita ⁊ opponens soluat.cccc.lib.den.que de facto sibi per iudicem coraꝫ quo dicta exceptio opponeretur aufferatur.

¶ Nec vicietur ex eo ꝙ officiales cōis perusie dicerentur siue essent excōicati:sed hijs non obstantibus sententia debeat executioni mandari.

¶ Et si potestas ⁊ capitaneus ⁊ maior sindicus iudex iustitie vel alius officialis vt supra essent negligentes in predictis vel aliquo pdictoꝝ vel contra

fecerint puniatur cōtrafaciens vel negligens simili pena tempore sui sindicatus.

¶ De sententijs et processibus maleficiorum nō annullandis nec circundandis. Rubrica. 55.

Cum interdum

Eueniat quod potestas vel capitaneus cōis perusie vel alius officialis quouis noie nuncupetur in fine eorum officij gratiam faciat aliqbus ciuibus pusini sniās et processus annullādo: cuius occasio ne cōe pusie fraudatur et delinquētes penas euadūt.

¶ Statuimus et ordinamus quod potestas et capitaneus vel alius officialis cōis Perusie quouis noie nūcupetur et maior sindicus et iudex iustitie vel alter eorum nō possint nec debeāt intelligere vel audire aliquē q diceret in futurū quocūqz modo noie suo vel alterius aliquē processum cōdēnationis exbannimētum vel sniam fcām vel factā seu qd q vel q fieret vel ferretur i futurum contra aliquē p quoscūqz officiales cōis perusie de aliquo maleficio seu occasione alicuius maleficij qd diceretur esse cōmissum iniquā vel nullam vel iniquū vel nullum nec sup hijs cognoscere possint p se nec p suos assessores nec p iudicem aliquem delegatum. Et si cognosceret cognitio sit nulla ipso iure et puniatur dñs potestas vel dñs capitaneus maior sindicus vel iudex iustitie vel alter officialis qui cognouerit i mille lib. den. de qbus expsse sindicetur.

¶ Et pdicta locum habeāt postqz snia lata fuerit nec et pnūciare possint ipsi vel alter eorum seu aliqs eorum officialis aliquam sniam q lata esset de aliqbus maleficijs nullam esse vel annullandam vel non esse exequendam sub pena predicta.

¶ Dicimus et quod si ptigerit aliquē cōdēnari p potestatē vel capitaneū vel aliquē aliū officialem cōis perusie quouis noie nūcupetur p aliq maleficio. Terminū sue defensiōis et ad suā defensionē statutū potestas vel capitaneus vel alij officiales cōis perusie qui talem sniam ferrēt cōdēnetur tpe sui sindicatus p suos sindicatores cōi perusie ea pena q fuerit condemnatus ille contra quē fuit lata talis snia. Terminum defensionis. Et et ipse potestas vel capitaneus vel alius officialis q talem sniam tulisset cōdemnetur tali condemnato ad omne suum interesse.

¶ Additio.

¶ Addentes in fine dictam sniam latam infra terminum ad faciendum suas defensiones esse nullam et nō valere. Item quod potestas et capitaneus nec aliqs iudex ipsorum possit aliquem processus corā se initiatum modo aliquo circundare sed p sniam condemnatoriam vel absolutoriam terminare et si secus fecerint nō valeat nec teneat et nihilominus iudex circundans incidat in penam qngentarum lib. den.

¶ De exbannito nō detur licētia veniendi perusium nisi certa forma. Rca. 56.

Dicimus

Etiā statuentes quod alicui exbannito vel exbanitis cōdēnato vel cōdēnatis cōis perusie vel relegatis seu confinatis p homicidio vel alio maleficio p sniam nō possit nec debeat p potestatē vel capitaneū vel aliū officialē cōis perusie dari vel pcedi aliq licētia vel securitas redeūdi vel stādi in ciuitate vel comitatu pusie cā vel occasiōe alicuius accusatiōis denūciatiōis vel inqsitiōis: ad quam contra talē exbānitū vel cōdēnatū seu relegatū vel confinatū cōis pusie fieret vel facta esset p aliq maleficio: nisi hoc mō et forma videlicet quod si exbānitus vel relegatus seu confinatus vel cōdēnatus accusaretur vel inqreretur aut denūciaretur p aliq vel ab aliq maleficio de quo vel p q pbato vel si pbaretur infringēda vel subsequenda seu imponēda esset psonalis pena quod in eo casu possit dari licētia exbānito vel cōdēnato redeūdi et veniēdi pusiā ad se excusandū et defendēdū si voluerit: sicut put dari poterat añ editiōem pñtis statuti: dūmō ipso exbānito vel cōdēnato vel relegato seu confinato redeūte pusiā statim ipsa die se debeat corā officiale cognoscēte de maleficio pdicto pñtare. Et quod statim dictū officialē debeat poni et immitti se facere in carcerē cōis pusie de q carcere exbi vel exire nō possit nec debeat p custodes carcerum vel alios seu aliū donec de ipso maleficio absolutus fuerit vel cōdemnatus vel cōdēnationē soluerit vel executio cōdēnationis facta fuerit: nisi eū mittēdo de carcere ad palatiū sub fida custodia ad officialē cognoscētem de maleficio ad petitiones talis officialis et eum reducendo ad carceres et tenendo vt dictum est.

¶ Si aūt denūciaretur accusaretur vel inqreretur de maleficio et p maleficio de quo pbato imponenda vel sequēda eēt pena pecuniaria tñ i eo casu nullo modo possint exbāniti cōdēnati vel relegati seu confinati redire pusiū nec eis lnia p aliquē officialē cōis pusie pcedi possit de redeūdo vel veniēdo perusiū.

¶ Sed in eo casu possint exbanniti condēnati vel relegati seu confinati accusati vel inqsiti vel denūciati se excusare et defendere p pcuratorē tm q pcurator in eo casu admittatur ad rñsionē excusationē et defensionē et ad oīa alia q facere possit ipe accusatus denūciatus vel inqsitus si psonalr interesset: satisdāte idonee ipso pcuratore de iudicio sisti et iudicatū soluēdo.

¶ Si tñ talis accusatus denunciatus vel inqsitus vel alius p eo diceret quod nō possit satisdare et vellet personalr cōparere tunc detur per potestatem vel capitaneum vel alium officialem pdictum licentia cōparendi seruata forma statuti et ipso cōparente statim mittatur ad carceres cōis perusie de qbus non possit relaxari p custodes carcerum vel alios donec fuerit absolutus vel cōdēnatus vel cōdēnationē soluerit nisi eum mittēdo de carcere ad palatiū sub fida custodia ad officialem cognoscētem de maleficio ad petitionem talis officialis et eum reducendo ad carceres et tenendo vt dictum est.

¶ Si autem dñs potestas vel capitaneus vel aliqs alius officialis alicui exbannito cõdemnato vel relegato seu cõfinato aliter vel alio modo licentiam ꝯcesserit vel ꝯcederet vel ꝯfecerit in ꝑdictis vel aliquo predictoꝝ vel si dicti custodes carceruz talem exbannitũ condemnatũ vel relegatũ seu cõfinatum de carcere ꝯ dictaȝ formaȝ relaxauerint vel extraxerint vel ꝑ ciuitaté ire ꝑmiserint in.ccccc.lib.deñ. pro quolibet ꝛ qualibet vice per eoꝝ sindicos ꝛ sindicatores debeant sindicari ex officio sindicatoruȝ vel ad petitionem cuiuscunqȝ.

¶ Saluo ꝙ si talis exbannitus ꝛ cõdemnatus vel relegatus seu confinatus fuerit absolutus vel condemnatus ꝛ cõdemnationeȝ soluerit vel cõdemnatio eius fuerit executioni mãdata q̃ fuerit lata occasione ꝓcessuȝ sup quo esset licentia data cõparendi tunc debeat de dictis carceribus relapsari non obstante ꝑma cõdemnatione vel ꝓcessu ꝛ non obstante statuto vel ordinamento supradicto vel aliq̃ alio spãli vel generali in ꝯtrium loquente q infra scđam diem a die relaxatiõis de ciuitate ꝛ comitatu ꝑusie debeat recedere sb pena.ccccc.lib.deñ.si vltra dictũ tps reptus fuerit in ciuitate vel comitatu perusie.

¶ Et si aliqs predictoꝝ exbannitoꝝ q non possunt impune offendi ꝛ relegatoꝝ seu confinatoꝝ vellent aliquem accusare ꝓsequendo suam iniuriam possit per ꝓcuratorem hñtem mãdatum ad accusandum accusare etiaȝ si ex maleficio imponeretur pena supra relegatione.

¶ Et qꝛ Bictonĩẽses animo peruerso indurati semꝑ fuerunt ꝛ sunt emuli cõis Perusie ꝛ pacis tpe emolumenta plurima attrahunt de ciuitate perusie ꝓpter ꝯuersationem quã faciunt in ea. Volumus ꝛ statuimus ꝙ nullus bictonĩẽsis possit conuersari in ciuitate perusie nec eius districtu nec vendere vel vendi facere aliquas mercantias vel res ipsoꝝ in ciuitate perusij nec eius districtu sb pena.ccccc.lib.deñ.ꝑ quolibet ꝛ q̃libet vice qua ꝯtrafactum fuerit: ꝛ qlibet possit eos ꝑsonalr detinere ꝛ ducere infortiã cõis perusie ꝛ talis detinens ꝛ presentans lucref tertiã partem pene: ꝛ officialis cõis perusie cui ꝑsentatus fuerit teneaf ꝛ debeat talem presentatum cõdemnare ꝛ punire pena ꝑdicta de facto absqȝ alio ꝓcessu sub pena.c.lib.deñ. Hoc tñ excepto ꝙ ꝑdicta nõ intelligant in bictoniensibus qui familiariter steterũt ꝛ stant in ciuitate vel comitatu perusie per tps sex mensiũ cõputandum a die publicatiõis ꝑsentium statutoꝝ. Et ẽt saluo ꝙ priores ꝛ camerarij possint eis licentiam concedere de predictis ꝛ quolibet ꝑdictoꝝ qñ eis videretur fore vtile vel necessarium.

¶ Qualiter procedatur contra forenses non habitantes in ciuitate vel districtu Perusie: Et q̃liter citentur. Rubrica.57.

Quia Forenses non habitatores i ciuitate comitatu vel districtu ꝑusie si cõmitterẽt aliqđ maleficiũ vel damnuȝ darẽt in ciuitate comitatu vł districtu perusie nõ possent cõmode ꝑsonaliter siue domi citari ꝛ requiri pro eoꝝ defensionibus faciẽdis ꝛ vt forenses conqueri non valeant vllo modo nec alter ꝓ eis per pñs capituluȝ ordinamus ꝛ volumus obseruari ꝙ si ꝯtigerit ꝙ aliqs forensis nõ habitans ꝛ non morans in ciuitate comitatu vel districtu Perusie cõmisserit vel fecerit aliquod maleficiuȝ in ciuitate comitatu vel districtu perusie de quo fuerit accusatus vel contra eum ꝑ inq̃sitionem ꝓcessum priusqȝ contra eum ꝓcedaf inq̃sitio fieri debeat ꝛ fiat ꝑ curias perusinas vel alteram eaꝝ ad quam cognitio peruenerit de predictis de publica voce ꝛ fama ꝙ maleficiũ sit cõmissum: ꝛ habita publica voce ꝛ fame regraf incõtinenti cõe illius terre de qua fuerit talis forensis accusatus vel ꝯ quem ꝑ inq̃sitioné ꝓcederef ꝑ lr̃as cõis perusie vel potestatis vel capitanei vel alterius officialis cõis Perusie quouis noie nuncupef cõtinentes inter alia ꝙ dictus forẽsis eoꝝ terrigena coraȝ perusina curia de tali crimine accusaf vel ꝯ eum per inq̃sitionem ꝓcedif ꝙ faciat ei notũ ꝙ a die ꝑsẽtationis lr̃aꝝ ad octo dies se veniat ad defendẽdum: ꝛ ei in ipsis lr̃is ꝑsẽtatiõe facta expensis accusatoris si procedere voluerit octo dierũ terminus assignef. Et ipse lr̃e ꝓ ꝑma citatione habeanf ꝛ sifes lr̃e mittantur ad rectorem illius ciuitatis terre vel loci q̃ lr̃e mittanf expensis illius qui accusationeȝ fecerit si voluerit ꝓcedere.

¶ Si aũt per inq̃sitionem vel ꝑ accusationem ꝓcederetur negligente accusatore ꝓcedere ex officio curie mittaf expensis cõis perusie: q̃ solui debeant per massarios dicti cõis soluȝ visa apodissa notarij rectoris seu officialis inquirentis ꝛ sigillata sigillo ipsius rectoris vel officialis: dũmodo terra regrenda occasione ꝑdicta distet a confinio comitatuȝ perusie per.xl.miliaria vel a.xl.miliaribus infra ꝛ nõ vltra: ꝛ baiuluȝ q portabit dictaȝ lr̃as referat rñsionem si hr̃e poterit vel deferat ꝑsẽtationem lr̃aꝝ auctenticã vt de ꝑdictis veritas ꝑsciaf. Et si nõ posset hr̃e aliqué notariũ q eaȝ scriberet ipsam repñtationem referat cum sacro curie ex cuius parte ipsas lr̃as ꝑsentauit ꝛ sufficiat dicta relatio in ꝑdictis.

¶ Et si dictus talis forensis venerit ad dictuȝ terminum ad se defendendum bene ꝗdem: alr̃ citetur per alterum ex preconibus cõis perusie ꝓ secunda ꝛ tertia dilatione ꝛ ꝑemptorie in scalis palatij cõis perusie vel populi alta voce ꝛ in medio ꝛ in pede platee ꝛ detur ei terminus alioꝝ octõ dierũ ad cõparendũ ꝛ si in dicto termino nõ cõparuerit possit ꝛ debeat exbanniri ꝛ in dicto banno aliorum octo

dierū sibi ad defendendū detur terminus ad comparendum in quo banno si preterierit possit ad cōdemnationem ꝓcedi vt fuerit ꝓcedendum.

¶ Si aūt terra regrenda dicta occasione distaret a comitatu perusie vltra quadraginta miliaria tūc citetur talis forensis ꝯ quem ꝓcederet voce preconia in scalis palatij potestatis ⁊ capitanei ⁊ in medio ⁊ in pede platee ⁊ exꝓmatur in tali citatione nomen talis forensis ⁊ terra vnde est ⁊ maleficium ⁊ delictum cuius causa ꝓcedit contra eum ꝑ inq̄sitionem vel accusationem ⁊ in ea citatione detur ⁊ assignetur tali forensi terminus .xv. dierum infra quē si nō comparuerit iterato dicto modo ⁊ forma ad tantūdem terminū citetur ꝑ scd'a ⁊ tertia dilatione ⁊ peremptorie ⁊ eo expectato ꝑ dictos terminos terminis elapsis ꝑ alterum ex preconibus cōis perusie exbanniatur in locis ꝑdictis in penis ꝯtentis in statutis populi perusini in quo banno tali forensi assignetur terminus alioꝝ .xv. dierū infra quē veniat se defensurum in quo termino si non cōparuerit ex tunc ꝓ vero ꝯfesso ⁊ cōtumace habeatur ⁊ possit ⁊ debeat ꝓ vero ꝯfesso ⁊ contumace cōdemnari. Si vero dictus forensis hr̄et pr̄em vel auum paternū habitantem in ciuitate perusie tunc ⁊ eo casu in citatione predicta ⁊ in ꝓcessu faciendo cōtra talem forensē obseruetur forma tradita supra in dicto casu sub rubrica de processu contra contumacem.

¶ Q non puniantur q̄dam maleficia cōmissa inter cōiunctos cōmissa ⁊ de patrocidio Rca. 58.

SI pater Uel mater aut aliquis ex ascendentibus percusserit cum ferro vel sine ferro etiā cum sanguinis effusione vel verberauerit filiū vel nepotem vel aliquē descendentem ex eoꝝ si magister verberauerit vel ꝑcusserit sine ferro ēt cum sanguinis effusione discipulum correctionis causa dūmodo ex ꝑcussione vel verberibus non sequatur mors vel membri debilitatio vel mutilatio nō interuenerit: potestas ⁊ capitane9 vel alter officialis vt s̄. cognitionem hn̄s non puniat ꝑcussores vel verberatores nec ꝓcedāt nec ꝓcedere possint contra eos ⁊ idem per omnia intelligatur ⁊ sit ac si ꝑcussio facta fuerit cum ferro sine sanguinis effusione.

¶ Sed si mors vel membri debilitatio vel mutilatio sequatur facta ꝑcussione sine ferro maliciose acto ad nocēdum tunc ⁊ eo casu sit ⁊ esse debeat in arbitrio potestatis ⁊ capitanei vel alterius officialis vt supra cognitionē habentis ⁊ cuiuslibet eoꝝ an pena sit imponenda vel nō ⁊ q̄ ⁊ quanta pena imponatur ꝯsideratis qualitatibus ⁊ circūstantijs maleficij ⁊ condictionibus personarum.

¶ Si vero ꝑcusserit cum ferro malitiose acto ad nocendum ex qua ꝑcussione mors secuta fuerit vel membri debilitatio seu mutilatio tunc puniatur ⁊ puniri debeat ea pena qua puniretur ⁊ puniri ⁊ condemnari deberet si alium ꝑdicto modo percussisset vel occidisset ſm formam statutorum.

¶ Si vero filius vel nepos vel alius ex descendentibus ꝑ lineam masculinam vel femininam ꝑcusserit vel vulnerauerit sine ferro patrem vel auum paternum vel maternū matrem vel auiam maternam vel paternam vel alium seu aliam ascēdentem ⁊ ex percussione vel verberatione sanguis exiuerit vel non exiuerit vel ꝑcusserit cum ferro sine sanguinis effusione puniatur ⁊ cōdemnetur ea pena qua punitur. ff. de maledictis filijs caplo Cum leges: ⁊ habeat locū oia ⁊ singula q̄ ibi in dicto caplo ꝯtinentur.

¶ Sed si ex ꝑcussione vel offensa facta cum ferro vel sine ferro ⁊ cum sanguine vel sine sanguine ⁊ mors secuta fuerit capite puniatur.

¶ Si vero mēbri debilitatio vel mutilatio sequatur manus dextra sibi debeat amputari.

¶ Si vero nō fuerit secuta mors vel membri debilitatio vel mutilatio nō interuenerit sȝ sanguis exiuerit puniatur ⁊ cōdemnetur duplici pena qua deberet puniri ⁊ cōdemnari si aliū ꝑdicto modo offendisset ⁊ facta ꝯcordia tollatur tota pena ⁊ in carceribus ponatur nec relapsari possit vsq; ad duos ānos cōpletos: ⁊ si in carceribus ꝑdictis nō pateretur se intrudi ꝙ non patrocinetur sibi dicta ꝯcordia.

¶ Et in oībus ⁊ singulis casib9 supradictis filius vel alius descendens offendens ascēdentem ꝑuetur hereditate ascendentis offensi ſm formam dicti capituli cum leges.

¶ Si aūt maleficia cōmissa fuerint sine ferro ēt cū effusione sanguinis nō interueniēte morte vel membri debilitatione vel mutilatione inter fratres carnales cōsobrinos vel cognatos vel agnatos vel inter patruos ⁊ nepotes vel inter maritū ⁊ vxorē vel inter cōiunctas ꝑsonas ēt ꝑ affinitatem dūm tn̄ q̄ ꝑ affinitatem vel cognationem non excederet quartū gradū accipiēdo quartū gradū ſm ius canonicum vel q̄ simul starent in eadē domo ⁊ familia vel inter aliquā ex dictis ꝑsonis vel cū ferro sine sanguinis effusiōe ptās ⁊ capitaneus vel alter officialis cōis perusie punire nō debeant aliquē eorūdem ꝑ inq̄sitionem nisi ad reqsitionē offensi de q̄ua reqsitione cōstet manu publici notarij q̄ casu teneatur ⁊ debeat officialis ꝑdictus ingrere. Sit tn̄ licitum tali offenso accusare ⁊ sup ipsa accusatione ꝓcedi debeat ad punitionem ac si alium extraneū offendisset. Et habita ꝯcordia ab offenso tollatur pena in totum. Sed si mors sequeretur vel membri debilitatio vel mutilatio punitio ⁊ pene impositio remaneat ⁊ sit in arbitrio potestatis vel capitanei vel alterius officialis cognoscentis de maleficio considerata in hoc cōdi-

ctione ꝛ qualitate psonarum ꝛ qualitate maleficij.
¶ Si vero percussio fuerit facta cum ferro ꝛ san guis vel membri debilitatio vel mutilatio intercesserit vel mors secuta fuerit tunc puniatur ꝛ códem netur ea pena per oia qua puniri debere si ꝯ aliud predicta vel aliquod predictorum cómissa fuissent in loco non priuilegiato.

¶ Additio.

¶ Declarantes per predicta ꝙ non intelligatur derogatum legi vt. ꝯ. edite contra homicidas.

¶ Qꝫ confitentibus maleficia remittatur quarta pars pene. Rubrica. 59.

Volumus Qꝫ si aliqs fuerit accusatus vel inquisitus de aliquo maleficio ꝛ tpe quo respódebit accusationi seu inqsitioni ꝯ eũ facte vel formate sponte ꝯfitebitur videlꝫ tpe rñsionis primo coram potestate vel capitaneo vel alio officiale cognitionem de maleficio habente vel alterius eoꝝ iudice vel alio officiale cóis perusie se maleficium cómisisse ꝙ ꝓ tali cófessione sponte facta códemnetur in quarta parte minus eius quod soluere deberet si dictũ maleficium non ꝯfiteretur ꝛ postea ꝓbaretur: sed si semel negauerit iterũ ad confitendum minime admittatur.
¶ Dummodo pdicta intelligantur ꝛ vendicent sibi locum in illis ꝛ de illis maleficijs de qbus ꝯcordia fieri potest ex forma ꝛ ſm formam statutoꝝ ꝛ ordinamentorum ciuitatis perusie ꝛ non in alijs maleficijs vllo modo.

¶ De concordijs. Rubrica. 60.

De omnibus Maleficijs de qbus fcã fuerit qñcũqꝫ ꝯcordia siue ante initium pcessus siue post initiatum pcessum seu eo pendẽte potestas ꝛ alij officiales cóis perusie non debeant facere punitionem: Exceptis homicidio falsitate pace fracta percussione facta in facie ex qua signum euidens vel cicatrix in facie perpetuo remaneat de membro debilitato seu totaliter truncato: robbaria strate fcã a publico ꝛ famoso robbatore: furto ꝛ õ pcussióe stocchetti siue guadrelletti ꝛ pditione: ꝛ excepto crimine blasfemie vel maledictionis dei vel beate virginis Marie vel alicuius ex sanctis suis vel percutientis vel expuentis in imaginem vel figurã dei vel beate virginis Marie nisis eius vel alicuius ex sanctis suis: ꝛ crimine sogdomie: ꝛ crimine etiã tãtis dictũ scelus cómittere ꝑ aliquem actum extrinsecum verbo vel facto: ꝛ crimine adulterij ꝛ incestus ꝛ strupi in quantum dictum strupum per violentiam cómitteretur. Et exceptis damnis datis: ꝛ exceptis quibusdam criminibus ꝛ casibus in qbus per aliqð capitu

statutoꝝ esset ꝓhibita ꝯcordia ꝛ de auxilio ꝛ consilio ꝛ fauore ꝛ mãdato ꝛ tractatu ꝛ ordinatione factis datis ꝛ ꝓstitis ad dicta maleficia vel aliqð eoꝝ de qbus ꝯcordia fieri non valeat vllo modo.
¶ Dummodo dicta ꝯcordia pduci debeat cũ solutione gabelle inferiꝰ determinate. Hoc modo vꝫ pro parte accusati vel inqsiti qñcũqꝫ post initiatum pcessum ante lapsum termini banni in contumace siue per pcuratorem siue ꝑ aliam psonam eius nomine. ¶ Et ꝑ cóparentem nó ꝯtumacẽ pduci possit ꝛ debeat cũ solutione gabelle infra declarata infra terminum datum eidem cóparenti ad suas defensiones faciẽdas. Et si ꝯcordia fieret durante termino defensionis nihilominus dicta cócordia pduci possit cum eadem gabella infra terminum sex dieꝝ a die facte huiusmodi concordie: dummodo ante publicationem processus.
¶ Statuentes insup ꝙ in pcussionibus sanguinolentis non obstãte dicta ꝯcordia ꝙ nihilominus accusatus vel inqsitus nó liberetur a pena sed códemnetur ꝛ puniatur in quarta parte eius quantitatis in qua códemnari debuisset si ꝯcordia facta nó fuisset. Et idem intelligantur de mãdante ꝛ fieri faciente ꝛ de oibus psonis que occasione dicti maleficij deberent códemnari. Et si de auxilio ꝯsilio vel fauore accusarentur vel inqrerentur. ¶ Saluo semp statuto posito sub Rca de faciente aliquem cadere in terram. Que ꝯcordia in casibꝰ in qbus fieri pót ſm formã ꝓstitio capitulꝑ possit fieri vnicuiqꝫ recipienti ꝓ absente ꝛ valeat ꝛ teneat ac si facta esset ꝑ principali ꝛ intelligatur acceptata ꝯcordia ꝛ rata habita ꝑ pncipalem eo ipso ꝙ pducitur in iudicio per quãcunqꝫ personam eius nomine.
¶ Et ꝙ quilibet notarius qui fuerit rogatus de tali cócordia teneatur ꝛ debeat ad penam. c. lib. den. reddere ꝛ restituere in publicam formam ꝯ. tres dies a die qua rogatus fuerit: recepta cópetenti mercede a dicto recipiente ꝯcordiam vel ab eo ꝓ quo ꝯcordia facta seu recepta fuerit. Et ꝙ si non fecerit vel non restituerit ad oia damna ꝛ interesse parti lese teneatur ꝛ sufficiat de mercede cópetenti depositũ facere apud alium notarium si ipse recipere noluerit.
¶ Si vero ꝯcordia facta fuerit in casibus vbi non ꝓhiberetur ꝯcordia fieri ꝛ ex ipso maleficio deberet imponi pena corporalis ꝙ virtute dicte concordie tollatur pena corpalis ꝛ publicatio bonoꝝ: ꝓ qua concordia soluatur ꝛ solui debeat massarijs cóis perusie. xxv. lib. den. Et nó obstãte dicta ꝯcordia possit ꝯ talem delinquentem pcedi inqri ꝛ condemnatio fieri in pena pecuniaria ſm qualitatem eius in quo códenaretur si causa non fuisset ꝓ quã imponeretur pena personalis seu corporalis. Nec sup dicta mediocritate prosit beneficium alicuius ꝯcordie. Et si ꝑ concordiam remitteretur pena corporalis. c. recepcionis percussionis in facie soluat. x. lib. den. Possit et re

mitti per ꝯcordiam pena fustigationis ꝛ bulle pro qua concordia soluāt ꝛ soluere teneant̄ delin quenteo.xxv.lib.deñ.

¶ Pro gabella aūt ꝯcordiarū soluat̄ ꝛ solui debeat qñcunqꝫ ante ꝓductionē ipsius ꝯcordie vꝫ ꝓ delictis vbi in totū tollit̄ per ꝯcordiā ad rōnem.xij.deñ.ꝓ qualibet libra quātitatis pene in qua veniebat condemnandus si ꝯcordia facta non fuisset.

¶ Pro delictis aūt vbi remanet quarta nō obstāte ꝯcordia soluatur ꝛ solui debeat dictis massarijs ante ꝓductionem ipsius ꝯcordie ad rōnem sex deñ. pro qualibet libra quātitatis pene in qua veniebat condemnandus si ꝯcordia facta non fuisset. Et si in solutione gabelle fuerit erratū vsqꝫ ad.v.sol.deñ. inclusiue nō ꝓpterea ꝯcordia vicietur sed valeat ꝛ teneat sed quantitas que fuerit obmissa in solutione predicta debeat integre solui.

¶ Volumus tñ ꝙ non admittat̄ nec admitti possit aliqua ꝯcordia que fieret per cōe perusie vel alium magistratum dicti cōis vel per sindicum dicti cōis de quouis maleficio crimine vel delicto nisi esset ꝑmissum p formā statutoꝝ cōis perusie. Et nisi in casu quo aliqs forensis offensus ab aliquo recessisset de ciuitate ꝛ comitatu Perusie: quo casu volumus ꝛ statuimus ꝙ facta diligenti inqsitione p tria bannimenta ex parte dñoꝝ prioꝝ in ciuitate perusie, diuersis diebus fiēda in platea ꝛ in stratis regalibus ciuitatis perusie an dictus talis forensis offensus velit ꝯdicere ꝛ se opponere ꝙ cōcordia nō possit nec debeat p sindicū cōis perusie fieri: q̄ termino elapso ꝛ ipso nō cōparente tunc sindicus cōis perusie possit dictam ꝯcordiam facere de offensis que ꝯcordia prosit ipsi offendenti in oībus ꝛ quo ad omnia ac si facta esset per ipsum principalem.

¶ Additio.

¶ Declarauerunt de cetero ꝙ non soluat̄ dicta gabella ꝛ cetera firma maneant.

¶ De ferijs. Rubrica. 61.

Ut sciatur qui dies sint feriati seu in qbus diebus sint ferie in maleficijs. Volumus ꝙ dies feriati ꝛ ferie i maleficijs sint.

¶ In omnibus diebus dominicis.
¶ In festo natiuitatis dñi nostri Iesu christi ꝛ in duobus diebus prime p̄cedētibus ipsum festuꝫ.
¶ In festo sancti Stephani qđ celebrat̄ post dictū festum natiuitatis dñi ꝛ in eius octaua.
¶ In festo sancti Ioannis euangeliste.
¶ In festo sanctorum innocentum
¶ In circumcisione domini.
¶ In epiphania domini.
¶ In conuersione sancti Pauli apostoli.
¶ In purificatione sancte Marie.
¶ In annunciatione sancte Marie.
¶ In natiuitate sancte Marie.
¶ In festo conceptionis sancte Marie.
¶ In festo assumptionis beate Marie virginis.
¶ In cathedra sancti Petri.
¶ In oībus festiuitatibus oium apl̄oꝝ ꝛ omniuꝫ Euangelistarum.
¶ In festo sancti Herculani de mense Martij ꝛ de mense Nouembris.
¶ In festo sancti Laurentij.
¶ In festo sancti Francisci de mense Octobris.
¶ In festo sancti Dominici.
¶ In festo sancti Benedicti.
¶ In festo sancti Augustini.
¶ In tota hebdomoda sancta.
¶ In pascbate resurrectionis dñi nostri Iesu xp̄i ꝛ tota septimana vsqꝫ ad octauaꝫ pascbatis resurrectionis domini inclusiue.
¶ In ascensione domini.
¶ In pascbate penthecosten ꝛ in duobus diebus sequentibus.
¶ In festiuitate corporis dñi nostri Iesu xp̄i.
¶ In festo beati Ludouici.
¶ In festo sancti Ioannis baptiste.
¶ In festo sancte marie Magdalene.
¶ In festo sancti Petri ad vincula.
¶ In decollatione sancti Ioannis Baptiste.
¶ In festo omnium sanctorum.
¶ In dedicatione basilice saluatoris que est nona die Nouembris.
¶ In festo sancti Martini epi ꝛ ꝯfessoris.
¶ In festo sancti Martinelli.
¶ In festiuitatibus sancte crucis.
¶ In festo sancti Michaelis.
¶ In festo sancti Benegnatis.
¶ In festo sancte Lucie.
¶ In festo sancti Constantij epi Perusini.
¶ In festo beati Nicolai episcopi.
¶ In prima die quadragesime.
¶ In duobus diebus indulgētie q̄ est apud ecclesiam sancti dñici ꝛ beati Stephani prothomartyris de mense augusti.
¶ In festo sancte Catherine.
¶ In festo sancti Siluestri.
¶ In festo sancti Antonij.
¶ In festo sancti Thome de aqno die.7. Martij ꝛ in quolibet die veneris ꝓpter reuerentiam dominice passionis.
¶ In festo sancte Margarite.
¶ In festo sancti Blasij.
¶ Et volumus ꝙ in maleficijs non sint ferie in alijs quibus alijs diebus nec festiuitatibus, aliquo iure vel capitulo non obstante.
¶ In causis vō ciuilib⁹ volum⁹ ꝙ sint ferie in oīb⁹ diebus predictis in qbus sunt ferie in maleficijs.

¶ Sint etiam ferie in causis civilibus quolibet die quadragesimali ante nonam tm̄ post nonā vero sedere debeant usq; ad pulsationē campane que pulsatur de sero p recedendo et surgendo a banchis a iure reddendo.

¶ Et in oibus diebus in qbus eēnt ferie indicte p priores et camerarios artium civitatis Perusie.

¶ In festivitatibus quattuor doctorum ecclesie.

¶ In quattuor diebus ante festum sancti Herculani de mense martij et in tribus sequentibus.

¶ In diebus rogationum de mane usq; ad nonā.

¶ Et q semp pp̄ter necessitates boium .s. tpe messium sint ferie a medietate mensis Junij usq; ad octauam festi sancte Marie de mense Augusti.

¶ Et vendemiarum causa a .xx. mēsis Septembris exclusiue usq; ad .xxij. mēsis Octobris inclusiue.

¶ Et q dilationes et termini causarum pendentium sint et esse intelligant in dictis causis civilibus in eo statu in quo erant ante initium feriarum. Et si occurreret q fiat commissio die nō feriata et citatio fiat die feriata tam in civilibus q in criminalibus causis ipsa citatio valeat ac si facta eēt die nō feriata. Et si dies termini citationū bannorum et dilationū tam in causis civilibus q criminalibus caderet in diem feriatā in sequentem diem non feriatam terminus extendat.

¶ Possit tm̄ in diebus feriatis fieri exactio p̄ contumaces debitores tam realis q psonalis et sn̄ia executioni mandari realiter et psonaliter ad petitioes creditoris vel eius p q lata fuerit sn̄ia vel eius procuratoris non tm̄ in diebus feriatis in honorem dei.

¶ Volumus ēt q in oibus et singulis diebus et festiuitatibus in qbus sūt ferie in maleficijs pter dies veneris qn̄ non esset feriata ex alio festo: nullus artifex audeat vel psumat laborare vl' artē facere vel exercere vel fieri facere et qui p̄fecerit puniat in .C. sol. den̄. et inde qlibet valeat eē accusator et habeat medietatem banni: et nihilominus potestas et capitaneus vel alius officialis civitatis perusie inqrere teneantur aliquo capitulo non obstante.

¶ Hoc aūt locum non habeat in macellatoribus spetiarijs fornarijs et tabernarijs et fabris ad ferrādum animalia et alijs vendētibus victualia ad esum hoīs dum tm̄ non debeant dicta victualia tenere extra cameram sicut faciunt alijs diebus.

¶ Et volumus q in alijs diebus et tpibus in causis civilibus non sint ferie sed ius reddatur in civitate perusie non obstante q secus fuisset de consuetudine hactenus observatum.

¶ Exactio vero et executio datarū et collectarum olim impositarum et imponendarum et penarum ipsarum et etiam priorum fructuum comunantiarum vendicarum ac ēt grani et bladi et cuiuslibet alterius rei debite et debende cōi perusie vel habēti ius a cōi pusie a quo cūq; quacūq; de causa vel ratione et ēt bannimēta et stabilimenta et venditiones bonorum exbannitorum vel condemnatorum cōis perusie: et exactio pretij dictorum bonorum et ēt citationes et pcepta et oēs pcessus et omnia acta et scripture et sue et pnunciationes et omnia alia et singula necessaria et utilia in p̄dictis seu p p̄dictis et p̄dictorum occasiōe fiāt et fieri possint omni tpe diebus feriatis ēt ad honorē dei. Et idem in causa alimentorum et ubi petuntur recipi testes ad eternam rei memoriam et in dandis tutoribus et curatoribus et in oibus casibus in qbus appareret p missum p formā alicuius statuti et valeant et teneāt ac si fierēt vel facta fuissent tpe iuridico vel nō feriato. Et q p̄ p̄dicta eo q fierent vel facta fuissent tpe feriato nihil possit excipi obici vel opponi.

¶ Volumus insup statuentes p abundātia haben da p populo perusino q semp in diebus mercurij veneris et sabbati nullus comitatensis in comitatu allibratus seu habitās possit nec valeat capi nec alī quod grauamen eis inferri p aliquem officialē cōis perusie quocunq; noīe censeat in eundo stando et redeundo ad civitatem perusie in dictis diebus vel aliquo eorum p aliqbus gabellis factionibus et oneribus cōis perusie per ipsos debitis cōi perusie vel habenti ius ab ipso cōi directe vel indirecte aliquo quesito colore. Sed oibus officialibus p̄dictis sit et esse intelligaē in p̄dictis oibus iurisdictio adempta: pena cuilibet officiali in p̄dictis p̄facienti .cccccc. lib. den̄. sibi de facto auferendarum tpe sui sindicatus.

¶ Statuimus ēt et ordinamus q ad regem civium et ornatum civitatis q in diebus paschalibus: in die natiuitatis dn̄i nr̄i Jesu xp̄i et in diebus duobus sequētibus ipsum festū. In dieb⁹ assumptionis gl'iose virginis Marie. In die corporis xp̄i. In die ascensiōis dn̄i nr̄i Jesu xp̄i. In die indulgētie q̄ est apud ecclesiam sancti Dn̄ici. In quolibet die dn̄icali. In festo sancti Herculani et die sequēti. In die sc̄ti Constantij: et in die sancti Laurentij: et die quo gonfalones danē gonfalonerijs: et in tota hebdemoda sc̄tā. Nullus civis perusinus possit nec debeat psonaliter capi nec aliter grauari vel molestari p aliquo debito cōis perusie vel habentis ius ab ipso cōi p aliquem officialē cōis quocūq; noīe nuncupeē pena dictis officialib⁹ et cuilibs eorum sec⁹ facietib⁹ .ccccc. lib. den̄. eis de facto afferēdarum tpe eorum sindicatus: sz in dictis dieb⁹ et quolz eorum possint et debeāt libere cōuersari p civitatē pusie et eius burgos et suburgos: nō obstātib⁹ qbuscūq; debitis p̄dictis et nō obstāte aliq̄ statuto vel ordinamento vel aliq̄ lege civili vel municipali nec aliq̄ alio spāli vl' gn̄ali i p̄n̄ti loqnte Et nō obstāte aliq̄ lege municipali scā q̄ certū tpus daret infra qd dictarum gabellarum fieret exactio.

Additio.

Declarantes q venientes ad civitatem die Sabbati ēt si nihil attulerint ad civitatē p damnis datis cedulis penalibus et alijs debitis civilibus nō possint molestari personaliter nec realiter.

¶ Correctio Statuti de ferijs. Rubrica. 62.

Item ad Cómoditatem artificum vtiliter intendentes redu cimus declaramus addimus & modificamus statutum positú in pñti tertio volumine statutoꝝ capitulo. 61. sub ꝛ̃ca de ferijs quo ad dictos artifices tali modo & forma vz quo ad ipsos artifices & exercentes laboreria rusticalia sit ꝓhibituz & non possint nec debeant laborare in oib⁹ & singulis diebus infrascriptis sub pena. xl. sol. deñ. Saluo ꝙ h̃ locuz non habeat in macellatoribus & alijs artificibus in dicto statuto declaratis: nec in fornacciarijs & vasa rijs qñ quoquerent vel exfornarent vel adaquarét In alijs vero festiuitatibus possint & eis liceat laborare impune.

¶ In omnibus diebus dominicalibus.
¶ In natiuitate dñi nostri Jesu Christi.
¶ In festo sancti Joannis euangeliste.
¶ In festo sancti Stephani ꝓthomartyris.
¶ In festo sanctoꝝ Innocentium.
¶ In festo sancti Siluestri pape.
¶ In festo circumcisionis Domini.
¶ In epiphania domini.
¶ In purificatione beate Marie.
¶ In festo sancti Constantij.
¶ In festo sancti Matthei apostoli.
¶ In festo sancti Herculani.
¶ In annunciatione beate Marie virginis.
¶ In paschate resurrectiõis cum duobus diebus sequentibus.
¶ In festo sancti Marci euangeliste.
¶ In festo sanctoꝝ aploꝝ Philippi & Jacobi.
¶ In festo sancti Joannis ante portam latinam.
¶ In festo inuentionis corporis sancti Stephani.
¶ In festo sancte crucis de mense Maij.
¶ In festo ascensionis domini.
¶ In festo penthecosten cum duobus diebus sequentibus.
¶ In festo sancti Bernardini qđ est die. xx. maij.
¶ In festo sancti Beuegnatis.
¶ In festo sancti Barnabe apostoli.
¶ In natiuitate beati Joannis baptiste.
¶ In festo sanctoꝝ aploꝝ Petri & Pauli.
¶ In festo sancti Jacobi apostoli.
¶ In festo sancti Laurentij martyris.
¶ In assumptione beate Marie virginis.
¶ In festo sancti Bartholomei apostoli.
¶ In festo natiuitatis beate Marie.
¶ In festo sancti Mathie apostoli.
¶ In festo dedicationis beati Michaelis archangeli de mense Septembris.
¶ In festo sancti Luce euangeliste.
¶ In festo sanctoꝝ aploꝝ Symonis & Jude.
¶ In festo omnium sanctorum.
¶ In festo decollationis sancti Herculani.
¶ In festo corporis Christi.
¶ In festo sancti Andree apostoli.
¶ In festo sancte Katerine.
¶ In festo sancte Lucie.
¶ In festo sancti Antonij
¶ In festo sancti Thome apostoli.
¶ In diebus Jouis & Veneris sancti.
¶ In festo sancti Augustini.
¶ In festo sancti Dominici.
¶ In festo sancti Francisci.
¶ In festo sancti Blasij.
¶ In festo sancte Marie Magdalene.
¶ In festo sancti Nicolai.
¶ In festo sancti Juliani.
¶ In festo sancti Joseph.
¶ In festo sanctoꝝ Sebastiani & Fabiani vigore legis cõdite sub. 1448. manu ser Nutij.

¶ In quibus diebus artifices possint laborare intra cameram. Rubrica. 63.

Item addimus Et modificamus supradictum statutum de ferijs in hüc modum vz Q: mercatores campsores & alij artifices nõ possint nec debeant in infrascriptis festiuitatibus & tꝑibus laborare exercitiũ facere nec mercãtias tenere extra cameras sub penã. xl. sol deñ. ꝓ quolibet ꝯfaciente & qualibet vice. Intus aũt sit eis licituz laborare & alia exercitia facere que festiuitates sunt he vz.

¶ In omnibus diebus veneris Martij.
¶ In octauis paschalibus vz: natiuitatis resurrectionis & penthecosten.
¶ In vigilia. s. Herculani & i die post eius festũ.
¶ In die sancti Gregorij.
¶ In die sancti Ambrosij.
¶ In die sancti Hieronymi.
¶ In die sancti Georgij.
¶ In die sancti Benedicti.
¶ In die sancti Augustini.
¶ In die sancti Lodouici.
¶ In die decollationis sancti Joannis baptiste.
¶ In die sancte crucis de mense septembris.
¶ In die sancti Petri martyris.
¶ In die sancte Margarite.
¶ In die conuersionis sancti Pauli.
¶ In cathedra sancti Petri.
¶ In die sancti Martinelli.
¶ In die sancti Beuegnatis.
¶ In die sancti Thome de aquino.
¶ In die sancti Blasij.
¶ In die sancti Joannis ante portam latinam.
¶ In omnibus diebus quadragesimalibus ante tertias ratione predicationis & diuini officij.

¶ De veneratione dierũ veneris mensis Martij Et diei Jouis sancti. Rubrica. 64.

OMnes dies Veneris mensis Martij ad Dei omnipotentis ⁊ Jesu Xpi crucifixi reuerentiam: ⁊ ẽt venerabilis dies Jouis sancta custodiat̃ p artifices ⁊ nulle artes vel laboreria exerceantur etiam rustica vel vrbana.

¶ Saluo ꝙ ꝑdicta nõ vẽdicẽt sibi locũ in reb⁹ ⁊ de reb⁹ comestibilib⁹ ⁊ potabilib⁹ ⁊ necessarijs ad vitam hoium pena. C. sol. deñ. ꝓ quolibet ꝯfaciente ⁊ qualibet vice ⁊ qlibet possit eẽ accusator: ⁊ ꝙ de predictis ingrat̃ ⁊ ingri debeat p potestatem ⁊ capitaneum ⁊ quemlibet alium officialem forensem cõis perusie: vt dñs noster Jesus xp̃s dignetur saluare ⁊ custodire ⁊ augumentare ciuitatem ⁊ comitatum perusie. Et abundantia frumenti vini olei ⁊ alioꝝ victualiũ misericorditer elargirĩ aliquo non obstante. Et ad hoc vt dies Jouis sancta custodiat̃ ⁊ venerebilius celebret̃ ꝙ quolibet die mercurij precedente ipsam diem Jouis publice banniat̃ ꝙ ipsa dies solenniter debeat custodiri.

¶ Additio.

¶ Declarãtes ꝙ venerent̃ de mane vsqꝫ quo diuina officia ⁊ ꝑdicatiõis: excepto ꝙ aliqs ex istis diebus non cadat in diem veneris sancti q totus debeat venerari ⁊ coli.

¶ Q: dies ⁊ octaua sancti Staphani de natali custodiantur: Et sint in eis ferie. Rubrica. 65.

AD euitandum Omnem pestẽ ⁊ aquam nociuam que grando cõiter appellat̃. Dicimus ⁊ ordinamus ꝙ festiuitas ⁊ octaua beatissimi ꝓthomartyris sancti stephani que celebrat̃ post natiuitatem dñi nostri Jesu xpi ab oibus hominibus ⁊ psonis tam maribus q̃ꝫ mulieribus de ciuitate vel comitatu perusie vel ibi habitantibus cum omni reuerentia custodiat̃ ita ꝙ ab oibus operibus ⁊ laborerijs abstineant vniuersi. Et potestas ⁊ capitaneus ⁊ qlibet alius officialis forẽsis cõis perusie. xv. diebus ante predictum festuꝫ quolibet die Sabbati publice banniri faciant ne aliquis incidat in edictuꝫ imponendo penam ⁊ bannum centum sol. deñ. cuilibet delinquenti ⁊ contrafacienti quam penam potestas ⁊ capitaneus ⁊ alius officialis cõmunis perusie vel alter eoꝝ pro cõmuni perusie exigere teneantur a cõtrafacientibus ⁊ quilibet possit accusare ⁊ habeat medietatem banni.

¶ De somegiante vel traginante in qbusdam festiuitatibus. Rubrica. 66.

NUlli persone Liceat in natiuitate dñi nostri Jesu Xpi nec duobus diebus sequentibus nec in epiphania domini: nec in purificatiõe: nec in assumptione anunciatione vel natiuitate sancte Marie vł in die Jouis sancti vel in die veneris sancti vel in pascha te resurrectionis dñi vel duob⁹ diebus sequentibus vel in ascensione dñi vel in paschate pẽthecosten vł in festo oium sanctoꝝ vel in diebus dñicalibus vel aploꝝ p ciuitatem ⁊ burgos perusie somegiare vel traginuꝫ conducere siue deferre seu deferri facere. Saluo ꝙ nõ intelligat̃ de paleis herba ⁊ pane. Et qui ꝯfecerit ⁊ salmas conduxerit ꝓ qualibet bestia ⁊ salma puniat̃ in. x. sol. deñ. ⁊ ꝓ quolibet tragino in. xl. sol. deñ. possint tñ deferri ligna in die aploꝝ non causa vendẽdi: ⁊ inde qlibet sit accusator ⁊ habeat medietateꝫ banni ⁊ ꝑdat salmaꝫ ⁊ traginum. Et ipsum vel ipsas potestas ⁊ capitaneus vel alter officialis cõis perusie vel eoꝝ vel alterius eoꝝ officiales assignare teneant̃ Massarijs cõis perusie ꝓ dicto cõi: Et inde potestas ⁊ capitaneus ⁊ eoꝝ officiales ⁊ maior sindicus ex officio teneant̃ publice ⁊ secrete inqrere caplo inqsitionũ vel aliquo alio nõ obstante. Dũmodo dcm̃ caplm̃ non habeat locũ in hijs qui deferri facerent tpe estatis bladuꝫ vel herbam vel paleas pro bestijs ⁊ tempore vindemie vinum siue mustum.

¶ Additio.

¶ Item reducimus ⁊ corrigimus suprascriptũ statutum de somegiante in hac forma vꝫ. Q: nulli psone liceat in natiuitate dñi in duobus diebus sequentibus. In epiphania dñi. In paschate resurrectiõis ⁊ penthecosten ⁊ duobus diebus sequentibus. In assumptione ⁊ anunciatione virginis Marie: sancti Herculani: ⁊ sancti Laurentij per ciuitateꝫ burgos ⁊ comitatũ perusij somegiare vel traginare cõducere siue deferre siue deferri facere aliquod traginum vel salmaꝫ. Saluo ꝙ nõ intelligat̃ de herba paleis ⁊ pane: ⁊ qui cõtrafecerit ꝓ qualibet bestia ⁊ salma puniat̃ in. xx. sol. deñ. ⁊ pro quolibet tragino. xl. sol. deñ. Et ꝑdicta nõ habeãt locum in vecturalibus apportantibus mercantias nec in apportantibus pisces nec in apportãtibus granuꝫ ⁊ alia victualia de extra comitatum perusie.

¶ De vendẽte vinum in die vel nocte veneris sancti. Et de facientibus quasdam lasciuias ⁊ iniurias Judeis. Rubrica. 67.

IN die veneris Sancti vel nocte ipsius diei antecedente nulli psone liceat vendere vinum

vel aliquam aperire tabernam causa dictus vinum vendedi sub pena .x. lib. den. que pena sibi de facto auferat. Et q2 in tali nocte aliqui iuuenes aliqn p lasciuiam faciut aliqua que nō sunt honesta.

¶ Statuimus q̄ si qs in tali nocte bancbas artifi cum ciuitatis perusie existētes ad fundicos et came ras ipsoꝝ in platea cōis perusie vel alibi in ciuitate vel burgis vel hostia ipsaꝝ cameraꝝ vel tēdas vel trasandas ipsoꝝ fundicoꝝ et ipsaꝝ cameraꝝ destru xerit vel remouerit totaliter vel particulariter vel scalas aliquas lapideas vel lapides vel res alias destruxerit vel remouerit vel trabes et ligna existē tēs in vijs vel locis aliq̄ uis remouerit de locis suis vel si qd aliud simile fecerit cōdemnet de facto sine aliquo pcessu p dñm potestatē vel dñm capitaneū vel p alium officialē cōis perusie in .x. lib. den. que pena statim ab eo exigat. Et ēt predicta locum ha beant si talia cōmissa fuerint in nocte solennitatis natiuitatis dñi nostri Jesu xpi et alio quocūq3 tpe. Et dñi potestas et capitaneus vel alter officialis fo rensis cōis perusie dictis tpibus debeāt mittere fa milias eoꝝ ad inueniendum cōtrafacientes si qui re perirent. Et qlibet de pdictis esse valeat accusator et habere debeat a Massarijs cōis perusie medie tatem dicte pene sine precepto dñoꝝ priorum.

¶ Additio.

¶ Addētes q̄ in die Jouis sancti vsq3 ad vesperas sabbati sancti et interim donec sūt reserrati hebrei non possint offendi vel aliter iniuriari neq3 lapides contra eos et ligna pici vel aliam iniuriam eis in ferri ab aliquo sub dicta pena re vel verbo ad do mos vel psonas. Ad quas persoluendam pater pro filio teneatur vel alius ascendens.

¶ Q2 vbi de maleficijs pena non est determinata pcedat de similibus ad similia. Rubrica .68.

Deinceps Pena et pene male ficioꝝ et malefactoꝝ que decetero cōmitterent de qbus pena et pene nō reperirent determinate p formā statutoꝝ ciuita tis perusie p dñm potestatem et dñm capitaneū vel alium officialem cōis perusie et eoꝝ iudices impo natur et infringant seu inferant et pcedi possit et de beat de similibus ad similia. Et vbi ppriē simile nō haberet pcedatur et pena auferat fm illud qd re periret magis simile et magis similari et coherere vel appropinquare: de qua similitudine et de predi ctis in quolibet casu stari debeat discretioni et pro uidentie potestatis et capitanei vel alterius officia lis vt .s. cognitionem hītis et eoꝝ cuiuslibet iudicis de tali maleficio cognoscentis. Et vbi certa et deter minata pena reperiret p formas statutoꝝ ciuitatis perusie q̄ ipsam penam teneant imponere et in ea condemnare et non penas legalem quoquo modo. Et qd dictum est de penis non determinatis locum habeat in casibus non determinatis p formam di ctoꝝ statutoꝝ et p oīa idē sit ēt in eisdē casib⁹ nō de terminatis vt .s. q̄ i penis pdictis nō determinatis.

¶ Additio.

¶ Addentes et declarantes vltima verba dicti sta tuti q̄ sicut de similibus pceditur vbi pena non est determinata. Ita pcedat de similibus ad similia in casibus non determinatis vel non expssis: alias q̄ procedatur de similibus ad similia.

¶ Q2 Capitaneus vel aliquis ex suis iudicibus in tersit cuz fiet cōdemnatio per potestatem et ecō uerso. Rubrica .69.

Cum fient Et examinabunt pces sus maleficioꝝ p pote statem vel eius iudices iudex dñi capitanei cum eis intersit si de potestatis pcesserit volūtate ad exami nandum pcessus ipsoꝝ maleficioꝝ: et cum examina buntur pcessus criminales facti p dñm capitaneū iudex dñi potestatis debeat interesse si de dñi capi tanei processerit voluntate.

¶ Et nullus de ciuitate perusie vel aliunde cuz eis debeat interesse nec psulere sup ipsis. Sed ipse po testas et suus iudex cōdemnationes et absolutiones maleficioꝝ et damnoꝝ datoꝝ cōpleri facere teneān tur intra terminum in statuto contentū: que cōdem nationes et absolutiones fieri seu ferri debeant in maiori consilio ciuitatis perusie.

¶ Et tpe quo potestas ferret sniam adesse debeat vnus ex iudicibus dñi capitanei presens: et ecōuer so qñ dñs capitaneus ferret sententias maleficioꝝ absolutorias vel cōdēnatorias adesse debeat vnus ex iudicibus dñi potestatis et saltim duo ex dñis po ribus artium. Et ēt tpe quo ferrerent sententie per maiorem sindicum et iudicem iustitie adesse debeat vnus ex iudicibus dñi capitanei et duo saltim ex do minis prioribus.

¶ Et q̄ in casibus supradictis dñi priores teneān tur et debeant interesse dictis sentētijs sub pena .cc. lib. den. in quam penā incidant dñi priores p quo libet eoꝝ si non accesserint vel saltē duo ex eis mi serint ita q̄ dictis sententijs intersint.

¶ Et si dicti dñi priores diuersis horis reqsiti a di ctis officialib⁹ vel altero eoꝝ vel ex ipsoꝝ vel alteri⁹ eoꝝ parte ad dictas snias audiendas noluerint in teresse nihilominus dicte snie ferri possint: eoꝝ ab sentia non obstante: de qua tñ requisitione appare re debeant publica instrumenta.

¶ Et dicti dñi priores in dictam penam incidant pro quolibet eoꝝ. Et si dicta reqsitio non posset fie ri psonaliter dictis dñis prioribus eo q2 non posset haberi anditus ad eos tunc protestatio facta ad ia nuam palatij dictoꝝ dñoꝝ prioꝝ ex parte dictoꝝ

officialium

officialium vel alterius coꝝ: ꝙ dicti dñi priores debeant interesse dictis sententijs ferendis habeaꝫ ꝓ plena reqsitióe: dũmodo fiat bis dicta ꝓtestatio diuersis horis sicut dcm̃ est de reqsitione: Et potestas ⁊ maior sindicus ⁊ iudex iustitie ⁊ qlibet coꝝ dari faciant a suo notario copiam oium dictaꝝ sniaꝝ notario dñoꝝ prioꝝ artium. Et de ṕdictis sentẽtijs fieri faciant duas copias vna quaꝝ remaneat penes eos restituenda in fine coꝝ officij officialibus armarij cóis perusie: ⁊ alia deꝫ dicto notario dñoꝝ ṕoꝝ que remaneat penes ipsum notarium tpe quo snie ferenꝫ in palatio potestatis vel in palatio olim capitanei ciuitatis perusie. Et dictus notarius dñoꝝ prioꝝ debeat dictas copias cum notario legente dictas snias i dicto ꝯsilio auscultare. Q: si potestas ⁊ capitaneus ⁊ maior sindicus ⁊ iudex iustitie nó fecerint. l. lib. deñ. cói perusie ꝓ vice qualibet ꝯfaciẽs soluere teneaꝫ. Et qd̃ dictũ est de potestate ꝙ terminet causas maleficioꝝ ꝑ se ⁊ examinet ⁊ nullus debeat ꝯsulere sup ipsis. Idẽ intelligaꝫ in capitaneo ⁊ maiori sindico ⁊ iudice iustitie.

Additio.

Quo ordine ꝓcedaꝫ ad snias maleficioꝝ. Declaramus ꝙ notarij qui adhibentur ꝓ auscultatione sniaꝝ teneanꝫ sub ṕdicta pena snias auscultatas nó restituere alicui: sed teneaꝫ eas dare notario. M. D. P. artium statim: q non debeat alicui ipsas sententias dare nec ostẽdere aut cómodare nisi officialibus ⁊ notarijs armarij in fine officij.

Q: libros potestas ⁊ capitaneus fieri faciant de cõdẽnatióibus: Et ꝙ sentẽtias possint ferre per vicarios. Rubrica. 70.

De sentẽtijs maleficiorũ potestas ⁊ capitaneus ⁊ maior sindicus ⁊ iudex iustitie cóis perusie duos libros vel copias fieri facere teneantur in cartis membranis quoꝝ vnũ habeat scilꝫ potestas ⁊ capitaneus ⁊ qlibet alius ex dictis officialibus de suis sentẽtijs alterũ habeãt priores artium vel coꝝ notari⁹ quem librum siue copiá dare ⁊ assignare teneanꝫ officialibus armarij cóis perusie in fine coꝝ officij. Et cũ fiet solutio ipsaꝝ cõdẽnationũ scribaꝫ ipsa solutio in ipsis libris ⁊ cõdẽnatio cancelletur per notariũ officialium armarij cómunis Perusie.

Iubemus insup statuentes ꝙ potestas ⁊ capitaneus maior sindicus ⁊ iudex iustitie postq̃ liquidum erit eis seu alteri coꝝ de maleficijs de qbus ꝓceditur coram eis seu altero coꝝ ante ꝓlationem condemnationũ teneanꝫ cõpellere cõdemnandum vel suos fideiussores deponere pecuniã vel pignora penes massarios cóis perusie valentia pecunie summam seu q̃ntitatem in qua qs debet condẽnari.

Et eo casu quo cõdemnandum bñet in carceribus cóis perusie ad aliud depositũ cõpellere non teneaꝫ nec ẽt cõpelli possint fideiussores ad faciendum depositum ipso cõdemnando existente in carceribus vel ipsis fideiussorib⁹ detẽptis in dictis carceribus de quo deposito semꝑ tpe quo snie legẽtur debeãt facere fidem per apodissas notarioꝝ massariorum notario dominoꝝ priorum ita ꝙ nulla fraus cõmitti possit.

Et cum interdum cõtingat ⁊ contingere possit ꝙ potestas vel capitaneus ciuitatis perusie vel maior sindicus ⁊ iudex iustitie infirmantur egritudine corporali adeo ꝙ non possunt cõmode descẽdere ad sedendũ ad banchum ⁊ ꝑsonaliter interesse ad snias proferendas ẛm qd̃ tenentur ex forma statuti vel est absens ex necessaria causa vel ꝓbabili ⁊ necessaria ⁊ ob hoc eis possint labi termini statutoꝝ ⁊ in penas incidere sine culpa eorum.

Statuimus ⁊ ordinamus ꝙ qñ predicti dñi potestas ⁊ capitaneus ⁊ maior sindicus ⁊ iudex iustitie pñtes ⁊ futuri vel alter coꝝ essent infirmi ⁊ tali infirmitate grauati ꝙ cõmode ad predictas sententias ꝓferendas ꝑ se ꝑsonaliter interesse non possint ad banchum solitũ vbi snie maleficioꝝ vt supra ꝓferuntur vel absentes ex necessaria causa vel ꝓbabili ⁊ necessaria eo casu liceat dicto dño capitaneo ⁊ potestati maiori sindico ⁊ iudici iustitie sic infirmo vel absenti dare ⁊ ꝓferre sentẽtias criminales per suum vicariũ. Et tales snie perinde valeant ⁊ sint ac si per ipm̃ rectorem late forent. Et intelligaꝫ vicarius eo ipso ꝙ in ipsis sententijs diceretur sniam per vicariũ talis rectoris latam esse. Dũmodo notarius attestetur in scriptura prolationis snie vel in sua subscriptione talem rectorẽ esse infirmũ vel absentem vt dictũ est: Ita ꝙ ad banchum cõmode venire non potuit ad ipsas snias ferendas: nó obstãte aliq̃ in ꝯtrium loquente: q̃ oia supradicta obseruenꝫ ꝑ potestatẽ capitaneũ ⁊ maiorẽ sindicũ pena. C. lib. deñ. eis aufferẽda ꝓ q̃libꝫ vice ⁊ quolibet ꝯfaciẽte.

Additio.

Declarantes ꝙ sufficiat supra ꝓxima ꝓuisio quo ad restitutionem copiaꝝ sniaꝝ auscultataꝝ. Et ꝙ quicquid diciꝫ de potestate ⁊ capitaneo habeat locum in coꝝ iudicibus.

Q: potestas ⁊ capitaneus non sint iudices iniuriarum sibi vel sue familie factaꝝ. Rca. 71.

Cum non sit conueniens nec iustum ꝙ qs sit iudex iniurie sibi facte. Statuimus ꝙ si aliqua offensa vel iniuria fieret ꝑ aliquem contra potestatem vel aliquem de iudicib⁹ militibus ⁊ notarijs vel alijs suis

officialibus vel familiaribus:idem potestas vel aliquis de suis iudicib⁹ vel officialibus illū dicta occasione nō valeat nec debeat punire nec grauare.Sz capitaneus debeat illum punire de maleficio qđ cōmisserat ſm formam statutorum ⁊ ordinamentoꝝ cōmunis ⁊ populi perusini.

¶ Et si fuerit cōtra capitaneū vel aliquem ex suis iudicibus vel officialibus vel familiaribus capitaneus nō debeat illum occasione pdicta punire nec grauare:sed potestas debeat illum sic delinquentez cōtra capitaneuz vel aliquem suoꝝ officialium vel familiarium punire de maleficio ⁊ iniuria qđ vel quam cōmisserit ſm formam statutoꝝ:⁊ si pferet pcessus non valeat vllo modo ⁊ nihilominus potestas ⁊ capitaneus p vice qualibz ⁊ quolibet pfaciente in.C.lib.den.cōi perusie debeat cōdēnari.

¶ Et si potestas vel aliquis de suis officialib⁹ vel familiaribus occideret vel percuteret aliquem perusinum vltra pier vel contra formam eis pcessam per statutum capitaneus teneat incōtinenti ad petitionem offensi vel psanguineoꝝ procedere contra offensorem ⁊ eum punire ſm formam statutoꝝ.Et si capitaneus vel aliquis de iudicibus ⁊ officialibus vel familiaribus occideret vel percuteret aliquem perusinum vltra pier vel cōtra formaz eis pcessam superius per statutum potestas teneatur ad petitionem offensi vel suoꝝ cōsanguineoꝝ incōtinenti pcedere contra offensorem ⁊ cum punire ſm formam statutorum.

¶ Et nihilominus si cōdemnauerit offensorem pdictuz sindicatores eoꝝ possint de tali maleficio cognoscere ⁊ contra culpabilem pcedere ⁊ eum punire ſm formam statutoꝝ:nō obstāte lapsu termini ad accusandum p legem municipalem datum.

¶ Volumus ēt q de iniuria vel offensa facta maiori sindico ⁊ iudici iustitie cōis perusie vel eius iudicibus vel alicui ex suis notarijs vel suis officialibus vel suis familiaribus ⁊ de iniuria vel offensa facta cuilibet alij officiali cōis perusie teneatur ⁊ debeat tm̄ cognoscere ⁊ ad punitionem pcedere potestas ⁊ capitaneus dicti cōis perusie:qui potestas ⁊ capitaneus teneantur ⁊ debeant ēt cognoscere ⁊ de iniuria vel offensa facta per maiorem sindicum vel eius iudicem vel per aliquez ex suis officialibus vel familiaribus vel per alium officialem dicti cōis contra formam statutorum.

¶ Et si contigerit dicti potestatem ⁊ capitaneum de tali iniuria vel offensa nō cognoscere:possint sindicatores dicti maioris sindici ⁊ suoꝝ officialiū ⁊ familie tpe sindicatus cognoscere ⁊ ad cōdemnationem pcedere cōtra reptum culpabilem de pdictis ſm formaz statutoꝝ vbi tm̄ nō esset alius officialis. Et dñis Prioribus videretur ⁊ placeret idem officialis met offensus p sui iniuria vel offensa vel alterius de sua familia cognoscere possit ⁊ punire.

¶ Et quia non est decens neqz iustuz q aliqs tante audacie vel temeritatis sit q potestati ⁊ capitaneo vel maiori sindico ⁊ iudici iustitie cōis perusie vel alicui officiali dicti cōis in palatio vel ante portam palatij sue habitatiōis iniuriet verbis minatoriis vel iniuriosis vel obrobriosis.

¶ Statuimus ⁊ ordinamus q quicūqz deinceps dixerit verba minatoria vel iniuriosa vel obrobiosa potestati vel capitaneo vł maiori sindico vel alij officiali cōis perusie possit ⁊ debeat talis potestas ⁊ capitaneus ⁊ maior sindicus ⁊ iudex iustitie vel alius officialis dicti cōmunis cui predicta iniuria fuerit dicta vel illata in loco supradicto aufferre sine alio precepto vel sententia ⁊ omni iuris ordine obmisso vsqz in quantitatem.C.lib.den.pene nomine pro cōmuni perusie.Et nihilominus possit eum mittere ad confinia pro tempore quo voluerit:non excedendo tempus vnius mensis:dūmodo nō mittat eum alio q̄ ad loca comitatus Perusie seu ad aliquam de terris cōis perusie subiectis.

¶ Additio.

¶ Addentes q non sint iudices in causis pprijs:⁊ q in causis potestatis cognoscat capitane⁹ vł eius loco surrogatuz vz barigellus.Et potestas ecōuerso in causis ⁊ delictis perpetratis a familia capitanei siue barigelli.Et si cause sint amborum cognoscant M.D.P.Artiuz:vł p aliū seu alios per M.D.P.delegandos vel deputandos.

¶ Qualiter fiat executio sententie cōdemnationis late contra filios familias delinquentes:Et de legitima a parentibus filijs assignanda. Rubrica.72.

Si filius familias vel filiafamilias vel alicuius descēdens in potestate cōstitutus cōmiserit maleficium aliquod ex quo dictus filius vel filia vel alius descendens in potestate constitutus fuerit pecunialiter condemnatus vel cōdemnata ⁊ filius vel filia vel alius descendens in potestate constitutus haberet bona castrensia quasi castrensia vel aduēticia eo casu possit ⁊ debeat fieri executio condemnationis in talibus bonis filij vel filie vel alterius descendentis in potestate constituti per officiales cōmunis Perusie exactores eorum que deberentur cōmuni. Et eo casu pater vel auus paternus vel alius ascendens in cuius potestate esset filius vel filia vel alius descēdēs delinquens:cogatur per potestatem ⁊ capitaneum vel alium officialem qui condemnauit renunciare iuri vsufructus si quod habet in talibus bonis.

¶ Et hoc habeant locuz etiam in filiafamilias vel alia descendente in potestate cōstituta quo ad dicta bona que non essent data in dotem.

¶ Si vero filius vel alius descendens in potestate cōstitutus vel filia vel alia descendens in potestate cōstituta nō ꝓpter delinquens cōdemnatus vel cōdemnata non hēret talia bona: eo casu debeatur tali filio vel filie vel alij descendenti cōstituto vel ꝯstitute in potestate de bonis patris vel aui paterni vel alterius ascendētis in cuius est potestate tm̄ qd̄ sufficiat ad medietatem legitime portiōis q̄ tali delinquenti supuenerit post mortez ascendentis in cuius est potestate deberetur iure nature si talis ascendēs in cuius est potestate decessisset tunc ipis quo talis in potestate cōstitutus deliquit. Et ꝑ executione talis snīe cōdemnationis teneanť ⁊ debeant dicti officiales cōis perusie q̄ sunt exactores facere diuisionē cum tali patre vel auo vel alio ascēdente delinquentis ⁊ accipere de bonis talis patris vel aui vel alterius ascendentis ad dictam dimidiaz legitime portionis p̄dicte ⁊ ipsa bona que acceperint vēdere teneant ꝑ cōi perusie. Et idem qd̄.s̄.dcm̄ est de descēdentibus in potestate cōstitutis intelligať ⁊ locum habeat in descendentibus emancipatis eatenus quatenus dicto descendenti emancipato per ascendentem legitima non foret assignata in premium emancipationis vel aliter.

¶ Si vero paterfamilias cōmisserit homicidium vel aliud maleficium ꝓpter qd̄ bona sua deberent publicari vel deberet aliqua pecuniaria pena solui ne filij ꝓpter delictum patris mendicare coganť ⁊ ex toto bonis paternis priuenť: ꝙ nō obstante snīa vel statuto aliquo p̄cedente vel sequente ꝙ sequeretur de publicatione oīum bonoꝝ vel de venditione bonoꝝ cōdemnatoꝝ ꝑ maleficio fienda: si talis paterfamilias filios vel filias non nuptas ⁊ non dotatas aut descendentes ab eis habuerit dimidia bonoꝝ talis delinquentis sit ⁊ esse debeat filioꝝ ⁊ descendētium: que dimidia sit ⁊ esse intelligant filioꝝ ⁊ descendentium quo ad plenuz dominiū ⁊ possessionem ipso iure auctoritate p̄ntis legis: ita ꝙ de dicta dimidia non possit defraudari ⁊ ante destructionem ⁊ deuastationem dicta dimidia per dictos officiales assigneť filijs descendentibꝰ delinquentis vni vel pluribus: ⁊ eam habeant perpetuo. Et alia dimidia recipiať destruenda ⁊ vendēda ꝑ cōi fm̄ formam statuti per dictos officiales. Et p̄dicta locum habeant tam in filijs ⁊ descendentibus in potestate cōstitutis q̄ēt in emancipatis dumtm̄ dictis emancipatis cōputari debeat in dicta dimidia illud qd̄ predictus ascēdens eis in premiū emancipationis dedisset vel aliter cōsingnasset. Et si dictꝰ pater delinquens nō haberet filios legitimos ⁊ naturales vel alios descendentes ex eis sed naturales tm̄ vel spurios eo casu de bonis talis delinquentis habeāt dicti filij naturales vel spurij auctoritate huius legis sextam partem ⁊ eis assignetur modo predicto dicta sexta pars aliqua lege cōmuni vel municipali non obstante pro eorum alimentis.

¶ Additio.

¶ Declarantes. §. si vero filius vel alius descēdēs: ꝙ dicta legitima debeať ꝑ homicidio vel de homicidio ⁊ nō ꝑ alijs maleficijs vel delictis. Et. §. si vero paterfamilias. Addentes filij vel filioꝝ: ł. i. in eo ibi: ne filij ꝓpter delictum patris ⁊c. Habeant locū non obstante quocūqz statuto vel lege vel reformatione in contrarium faciente.

¶ De forense offendente forensem. Rca. 73.

Ut sciatur Que pena sit imponēda qn̄ forensis offenderet forensem in ciuitate comitatu vel districtu perusie. Statuimus ꝙ si aliqs forensis offenderet aliquē forensem in ciuitate comitatu vel districtu perusie. puniať ⁊ cōdemneť ea pena qua cōdemneretť ⁊ puniretur perusinus offendens alium perusinum fm̄ formam statutoꝝ aliquo capitulo non obstante.

¶ De faciente cadere caputeuz alicui: vel inferente infrascriptas iniurias. Rubrica. 74.

Quicūqz Alicui iniuriose fecerit cadere de capite vel iniuriose acceperit alicui de capite caputeum vel guglielmenū vel birretum vel galerū seu capellam vel infulam puniatur ꝑ vice qualibet in. x. lib. den̄.

¶ Et qcūqz fecerit alicui cadere dentez de ore puniatur ꝑ quolibet dente in. C. lib. den̄.

¶ Et quicūqz clauserit oculos alicuius cum manu vel alia re ⁊ quocūqz modo iniuriose puniatur pro qualibet vice in. l. lib. den̄.

¶ Ille autē q iniuriose expuerit in faciem alicuius puniatur ꝑ qualibet vice in. C. lib. den̄.

¶ Et quicunqz iniuriose ceperit alium per nasum vel barbam vel pilos barbe ⁊ sanguis exiuerit ex captione soluat pro vice qualibet. C. lib. den̄. Et si sanguis non exiuerit ex captione. l. lib. den̄. pro vice qualibet soluere teneatur ⁊ cōpellatur.

¶ De faciente cadere alicui mulieri vettā vel aliud de capite. Rubica. 75.

Quoniam Est inhonestum verecundiam facere mulieribus. Statuimus ꝙ quicūqz masculus fecerit alicui mulieri bone conditionis ⁊ fame iniuriose cadere de capite vel acceperit vettam vel drapellum vel velectum vel pannum quez in capite deportaret puniatur ꝑ vice qualibet in. xxv. lib. den̄. ⁊ si mulier in. C.

fol.deñ.dūmodo pdica non intelligant in familia-rib⁹ simul habitātibus dum inter se pdicta fierent.

Additio.

Corrigentes ibi i quicunq̄ masculus fecerit ⁊ c. dicat quecunq̄ persona: cetera firma sint.

De dilaniante alicui pannos. Rubrica.76.

Si quis dilaniauerit vel dilaceraverit alicui pannos caputeum insulam vel vestam in platea cōis perusie vel in aliquo aliorum locorum in quibus est ꝑ homicidio pena capitis puniatur in.x.lib.deñ.

Si vero fuerit in aliqua quinq̄ stratarum regalium vel in aliquo aliorum locorum in.§.capituli qd incipit vt maleficia non remaneant impunita ⁊ c. qui.§.incipit: si autem percusserit in aliqua ecclesia: puniatur in.xxv.lib.deñ. Si vero fuerit in aliis locis per ciuitatem vel burgos vel comitatum perusie in.x.lib.deñ.

De capiente aliquem per capillos ⁊ proiciente in terram. Rubrica.77.

Si quis Acceperit aliquem per capillos iniuriose pro qualibet captione puniatur ⁊ condemnetur in.xxv.lib.deñ.

Si autem fuerit in platea cōis perusie vel in aliqua via exeunte ad dictā plateam prope ipsam plateam per.xx.passus vel in aliquo aliorum locorum in quibus imponitur pro homicidio pena capitis ſm formam statutorū puniatur pro vice qualibet ⁊ qualibet captione in.C.lib.deñ.

Et si aliquis aliquem in terram cadere fecerit vel prostrauerit vel per terram traxerit vel traginauerit in aliquo predictorum locorū.s.in platea vel in aliq̄ via exeunte ad dictā plateam prope ipsam plateam p.xx.passus vel in aliquo alioꝝ locoꝝ in quibus imponitur pena capitis ꝑ homicidio vt dictum est ſm formā statutoꝝ puniat ꝑ q̄libet ꝓstratiōe ad terram vel ꝓtractione ⁊ traginatione in.C.lib.deñ.

Si aūt fuerit in aliqua de quinq̄ stratis regalib⁹ vel in aliq̄ alioꝝ locoꝝ ꝓdctoꝝ in.§.capli qd incipit vt maleficia nō remaneant impunita q.§.incipit si aūt pcusserit in aliqua ecclesia ⁊ c.si ceperit aliquē p capillos puniat ꝑ qualibz captione in.l.lib.deñ.

Si autem aliquem ꝓstrauerit in terram vel per terram traginauerit in aliquo predictorū locorum puniatur in.l.lib.deñ.

In aliis vero locis quibuscūq̄ puniat ꝑ qualibet ꝓstratione ⁊ ꝑ qualibz traginatione in.xxv.lib.deñ.

Si vero aliqs aliquem cepit p pannos vel capezale pannoꝝ puniat ꝑ q̄libet vice in.xxv.lib.deñ.

Si vero spinxerit vel spatacrauerit aliquem in.x. lib deñ. puniatur.

Et in dictis casib⁹.s.ꝓxime in versi.si vero spinxerit vel spatactauerit: pene supra specificate nō valeant augumētari rōne loci vel tpis. Saluo nisi eēt in platea quo casu duplicetur pena.

De faciente cadere aliquē in terrā. Rca.78.

Statuimus Et ordinamus q̄ q̄cūq̄ fecerit iniuriose cadere aliquem in terrā vel in aliquem aliū locum vel dederit spatactā vel spintam alicui ⁊ ex casu vel spincta vel spatacta caput vel facies vel frons eius pcussa fuerit vel a lapide vel a muro vel ab aliqua alia re ita q̄ sanguis exiuerit de capite vel facie vel fronte ipsius puniat ꝑ vice qualz si sanguis exiuerit in.C.lib.deñ. ⁊ si sanguis non exiuerit in.l.lib.deñ. Et si ex dicta pcussione signū vel cicatrix euidēs eēt ppetuo remāsura in facie ipsius vel in gula puniat ꝑ vice qualz in.cc.lib.deñ. Si aūt ex casu vel spatacta vel spincta fuerit pcussa alia pars corporis vel psone ⁊ sanguis exiuerit in.l.lib.deñ. Si aūt sanguis nō exiuerit in.xxv.lib.deñ. Et eo casu quo fieret cōcordia de pdictis nulla pene imponat Sed si pdicta vl aliqd pdcoꝝ fieret in platea pene supradicte duplicent ⁊ p cōcordiam nihil remittatur.

De faciente turpitudinem in personam alicuius. Rubrica.79.

Nos alios Iniuriantes ⁊ offendentes iniuriis nolentes trāsire impunes. Ordinamus q̄ q̄cūq̄ iniuriose miserit seu posuerit stercus vel aliam turpitudinem seu aliqd fetidū in ore seu os alicuius aut piecerit vel posuerit stercus vel aliā turpitudinē vel aliqd fetidū in faciē alicuius ita q̄ sibi faciem polluerit ⁊ deturpauerit soluat pene noie cōi pusie ꝑ vice qualibet.cc.lib.deñ. Et si piecerit vl posuerit in aliqua parte corporis vel psone vel in pannis ⁊ indumētis seu in pannos ⁊ indumēta q̄ ⁊ quos portauerit in dorso ita q̄ faciat ei deturpatione vl pollutioné in aliqua parte psone siue corporis vel in pānis ⁊ indumentis soluat pene noie ꝑ vice q̄libet.C.lib.deñ. Et si piecerit ⁊ nō fecerit deturpatioē ⁊ pollutionem in aliq̄ parte corporis psone vel vestimētis seu pānis puniat ꝑ vice q̄lz pene noie in.xxv.lib.deñ.

Et q̄cūq̄ piecerit aliqd aliud liqdū iniuriose in faciē alicui⁹ puniat pena.c.lib.deñ. ⁊ si in alia parte corporis vl in pānis in.l.lib.deñ. Saluo q̄ si fuerit aqua vel vinū puniat in.xxv.lib.deñ. ⁊ maior pena imponi nō possit rōne alicuius q̄litatis loci vl tpis.

¶ De faciente sibimet iniuriam ut sibi vel alteri noceat. Rubrica. 80.

SI quis In tantam peruenerit malignitatis ⁊ furoris audaciã ꝙ semetipsum percusserit vl' morsicauerit vl' momorderit in aliqua parte corporis vel fecerit sibi sanguinẽ exire de aliquo ex membris vel in aliqua parte corporis vel dilaniauerit sibi faciẽ ⁊ vultum vel pannos ⁊ indumenta ipsius vel aliquam aliam iniuriam sibimet fecerit ex preposito vel fecerit in fraudem ad hoc ut alium innocentem infamet condemnetur per potestatem vel capitaneum vel per alium officialẽ cõis perusie cognitionẽ habentem illa pena qua condemnari deberet si in personã alterius illud maleficium cõmisisset.

¶ De adulterijs: ⁊ primo de vxore alicuius cum aliquo. Rubrica. 81.

SI vxor Alicuius cũ aliquo cõmiserit adulterium vel fornicationẽ voluntarie ⁊ maritus eam accusauerit coram dño potestate vel capitaneo vel alterius eorum iudice maleficiorũ ⁊ ꝓbauerit plene adulterium vel fornicationem tota eius dos sit perpetuo viri ipsius seu mariti: ⁊ ad restitutionem ipsius dotis vir seu maritus illius ⁊ eius heredes nullo tpe compellant̃. Et vir seu maritus illius mulieris ad prestandum seu dandum ei alimenta aliquatenus non cogatur.

¶ Si vero non plene ꝓbauerit p testes: sed ꝓbauerit per indicia manifesta ⁊ presumptiones a iure permissas vel per contumaciam de qua loqtur statutum qualiter ꝓcedat̃ contra contumaces in maleficijs nihilominus in dicta pena debeat cõdemnari.

¶ Si vero vxor talis adulteriũ seu fornicationẽ cõmittens dotem non habuerit ⁊ habuerit aliqua alia bona. Illa bona in suum virum seu maritũ debeant deuenire ⁊ ipsius viri seu mariti esse debeãt pleno iure sicut sunt alia sua bona.

¶ Additio.

¶ Addentes in vltimis verbis Illa bona: vsq ad quantitatem congrue dotis. Declaramus intelligi debere.

¶ De corrupente virginem: Et cognoscente carnaliter religiosam vel vxorem alterius Rubrica. 82.

QUicunq Corruperit virginem in quocũq loco vel feminam religiosam alicuius monasterij extra monasteriũ ⁊ carnaliter cognouerit cũ violentia puniatur pena mille lib. dcñ Si vero sine violentia in quocũq loco puniat̃ in. cc. lib. dcñ. Et de predictis cõcordia fieri non possit.

¶ Saluo ꝙ si ille qui corrupit virginem non religiosã nõ habuerit vxorẽ: ⁊ corrupta virũ nõ habuerit ⁊ sequat̃ matrimonium inter eos puniat̃ in tertia parte pene predicte singula singulis referendo: que tertia pars per ꝯcordiã remitti non possit nec per ꝯfessionem. Si aũt fuerit fancellastra q̃ virgo non esset vel alia mulier vilis cõditionis ⁊ non virgo illa que cognita per vim fuerit puniatur cognoscens in centum lib. dcñ.

¶ Ille vero q loca religiosa intrauerit cã cognoscendi aliq̃ monialẽ vel professã ⁊ eã carnaliter cognouerit in locis religiosis puniat̃ in. ccccc. lib. dcñ. Et si fieret concordia per monasteriũ de quo esset dicta monialis vel per habentem speciale mandatũ a dicto monasterio: tũc medietatẽ dicte pene soluat ⁊ medietas alterius medietatis remittatur ⁊ remissa sit ꝓpter dictam ꝯcordiam ⁊ altera medietas dicte medietatis ꝓpter ꝯfessionem.

¶ Quicũq vero cognouerit vxorẽ alterius soluat cõi Perusij pene noie. cc. lib. dcñ. et si de pluribus vicibꝰ accuset̃ in eadẽ accusatione: nec accusari nec cõdemnari possit nisi pro vna cõmissione adulterij mense quolibet. ¶ Et si aliqs vxorem alterius de domo viri siue mariti extraxerit vl' receptauerit ⁊ eam retinuerit per horam ꝯ̃ voluntatem mariti condẽnari debeat ⁊ puniri in. ccc. lib. dcñ. p q̃libet cõtrafaciente ⁊ vice qualibet. Et hoc locũ habeat quando sine violentia. Si vero per violentiam ad bibitam ꝯ̃ voluntatẽ mulieris ⁊ ipsã cognouerit pena. M. lib. dcñ. puniat̃ ⁊ nõ valeat sibi ꝯcordia. Et si non soluerit infra vnũ mensem a die late sententie sibi caput amputet̃. ¶ Liceat tñ pri vel matri ⁊ ꝯsanguineis illius mulieris vxoris alteriꝰ vsq ad tertiũ gradũ eã in domo retinere ⁊ recipe sine pena. Et ꝙ fuerit vxor vere vel ꝓsũptiue sufficiat ꝓbare corã iudice maleficiorũ: ⁊ talis ꝓbatio valeat: ita ꝙ nõ possit opponi ꝙ sit fcã corã iudice incõpetẽti.

¶ Si aũt aliqs carnalr̃ cognouerit aliquã aliam mulierem bone conditionis ⁊ fame ꝯ̃ ipsius mulieris voluntatem soluat noie pene. ccccc. lib. dcñ. p vice qualibet: ⁊ ad ꝓbationem ꝙ sit fancellastra vel mulier vilis cõditionis vel mulier bone cõditionis ⁊ fame sufficiat ꝓbatio per quatuor testes de famis qui sint de vicinia illius mulieris.

¶ Additio.

¶ Addentes ꝙ si qs per vim traduxerit aliquam

virginem causa cótrahendi sponsalia vel matrimonium cum ipsa puniatur pena.cccc.lib.den.Et violentia psumat eo ipso q dicta mulier traducta fuerit sine psensu pris vel alteri ascédétis in cui esset potestate: et si in alicui potestate nó eét sine psensu duor proximior psanguineor ipsi magis idoneor.

De marito retinente amasiam: Et de muliere retinente virum alterius. Rubrica.83.

Si maritus Alicui mulieris amasiam seu concubinam in domo sua publice retinuerit et cum ea adulterium seu fornicationem cómisserit puniatur in.cc.lib.den.

Et si fama fuerit de pdictis possit accusari per quemlibet et sufficiat pbatio quatuor testiu de publica fama: et potestas et capitaneus vel alius officialis cóis perusie vt.s.cognitioné hñs et cuiuslibet ipsor iudices de illis q amasiam retinuerint publice vel secrete possint et debeant quolibet mense inquisitionem facere p illos q talia cómittere attétarent: et quos inuenerint pfacere debeant cóndemnare in pena predicta sub pena.cc.lib.den.

Preterea volumus q potestas et capitaneus vel alius officialis cóis pusie de pdictis cognitioné hñs et eor et cuiuslibet eor iudices et officiales teneant et debeant ex eor officio et ad petitionem petentis sub pena C.lib.den facere inqsitionem p portas et parrochias ciuitatis et burgor et suburgor pusie quolibet mense p oés et singulas mulieres q maritu alicuius retinuerint siue quas vel quas maritus alicuius retinuerit in domo sua publice vel secrete vel extra domum.Et si aliquas inuenerit p dictam formam retinere aliquem maritum alicuius vel aliquem maritum retinere aliquá in amasiam et cócubinam vt dictu est ipsas debeat facere statim fustigari p ciuitaté et burgos perusie et ipsas mittere ad cófinia p tres annos extra ciuitatem et comitatum perusie a die late snie cóputandos et p pdictas mulieres sufficiat publica vox et fama.Et si non steterit ad cófinia p tres annos vt dictum est potestas et capitaneus vel alius officialis cóis pusie vt.s.cognitionem hñs et qlibet eor ad petitionem cuiuscunq petentis ipsas immitti faciat in carcerem cóis pusie in quo vno anno debeat cómorari:nec infra dictum tps vnius anni possit decarcerari nec de carcere exire mi amore dei sm formam statutorum.

De negante matrimonium et transeunte ad secundas nuptias inlicite. Rubrica.84.

Quicunq Retinuerit aliquam in suá vxorem per aliquod tempus in domo et postea negauerit illá esse suá vxorem et probatum fuerit matrimonium vere vel psuptiue que probatio fieri possit et facta valeat coram iudice seculari cognitore talis questionis per testes vel instrm: potestas vel capitaneus vel alius officialis cóis Perusie auferat ei nomine pene.c.lib.den.

Item q scdam vxorem acceperit viuente prima nisi a prima fuerit absolu p sentétiam.cc.lib.den. cói Perusie soluere teneatur.

Ité si aliqua mulier retinuerit aliqué in maritu per aliqd tépus et postea negauerit illum esse suum maritu in curia Perusina et pbatum fuerit matrimonium vere vel presúptiue qd probari possit coram iudice seculari p testes vel instruméta pot stas vel capitaneus vel alter officialis cóis pusie pene noie .c.lib.den.sibi auferat pro cói.

Item mulier que secundum maritum acceperit viuéte pmo nisi a primo p sententiá fuerit absoluta. cc.lib den.cói Perusie soluere teneat.Et qd dictu est de pbatione fienda coram iudice seculari in casu predicto matrimonij vere vel presumptiue idem intelligatur vbicunq incidenter oporteret probare de filiatióe vl mrimonio vel psanguinitate qd fieri possit corá iudice seculari.Et p talé pbationem non possit opponi q dicta pbatio non teneat tanq facta coram iudice seculari seu corá iudice nó cópetente.

Additio.

Addentes in casibus qui vir scdam vxorem acceperit viuente prima.Et vxor secundum virum acceperit viuente pmo:q nisi soluerit dictas.cc.lib.infra mensem cóputádum a die late snie in rem iudicatam transire pena iuris cóis puniatur.

Qui sponsalia non ptrahant cum minoribus sine cósensu certar psonar.Et de quibusdam ptibus non fiendis. Rubrica.85.

Nullus Audeat vel presumat alicuius filiam nepotem vel pneptem minoré.xij.annis descendente per lineá masculinam accipere in vxorem vel sponsam sine expresso psensu patris vel aui paterni vbi patré auum vel proauum habuerit:et nó subsistentibus patre auo vel proauo paterno sine licétia aui pñi vel materni vel mris q ad secúdas nuptias nó transisset sub pena.cccc.lib. den.Et qui predictam puellam minorem.xij.annis desposauerit vt supra dictu est teneat illá restituere patri auo vel pauo paterno vel materno et matri que ad secúda vota nó transisset vel proximioribus consanguineis dicte puelle

Item si aliqs pupillá disponsauerit sine licétia tutoris pupille eadem pena puniatur et pupillam tutori reddere teneatur.

Ubi vero dicta filia esset maior.xij.annis et aliquis eam in vxorem acceperit sine voluntate patris

vel aui paterni nõ existente patre vel auo tūc pater vel auus nõ teneat̃ illã dotare nisi excessisset etatem xxv. annorum quo casu possit se tradere nuptui absq; voluntate alicuius. Et pater vel alij ascẽdẽtes ad quos expectat teneant̃ eam dotare.

¶ Item non liceat tutori disponsare illas pupillas sine consensu duorum proximiorum consanguineorum dicte pupille vl' matris dicte pupille que mater ad scḋa vota non transiuerit nec ẽt alij nuptui tradere. Et si tutor ɔ̃fecerit tã tutor q̃ disponsans ṕdicta pena puniat̃ ⁊ debeat pupilla restitui ꝓximiorib⁹ cõsanguineis dicte pupille. Itẽ si tutor vel curator pupillam vel adultam sine licentia matris vel alterius ascendentis matre non existente illius pupille vel adulte alicui dederit in vxorem vel aliquã ꝓmissionem receperit seu eam recipisse apparebit a viro cui maritasset eam vel ab alio pro ea de dando sibi aliquam pecunie quantitatẽ vel aliud vel si aliquid accipiet seu accepisset occasione dicti matrimonij potestas ⁊ capitane⁹ vel alter officialis forẽsis cõis Perusie dictam pecuniam vel promissam vel aliam rem danti vel promittenti restitui facere teneatur. Et insuper tantũdem nomine a receptore pecunie seu alterius rei seu promisse ipsius date vel ꝓmisse aufferre penitus teneantur.

¶ Item nullus tutor vel curator titulo donationis vel alio titulo aliquid presumat habere vl' recipere vel retinere de bonis pupille vel adulte nubentis in fraudem vel presumat aliqḋ accipere pro ɔ̃sensu quem faceret causa maritandi ⁊ si ɔ̃fecerit puniat̃ in. c. lib. deñ. ⁊ qḋ acceperit reddere compellat̃. Et hoc capl'm in oibus ⁊ p oia locũ habeat i masculis ⁊ feminis quo ad omnia ⁊ singula supradicta.

¶ Item si aliqs sine tutoris vel curatoris auctoritate vel consensu pupillum vel pupillam adultum vel adultã seduxerit vel de domo matris ipsi⁹ vel tutoris vel curatoris ipsi⁹ pupilli vl' pupille adulti vel adulte in eius preiudiciũ vel grauamen extraxerit pro tali seductione vl' fraude soluat. c. lib. deñ. noie pene: ⁊ quicquid inde secutum fuerit pro infecto ⁊ inutili habeatur.

¶ Item si ille qui fuit tutor vel curator alicuius pupille vel adulte vel alius gestor vel etiam aliqua alia ṕsona nomine eorum receperit añ ɔ̃tum matrimonium seu contracta sponsalia p verba de ṕsenti cum dicta olim pupilla vel adulta ⁊ añq̃ sit ducta ad domum mariti aliq̃ refutationẽ vel instrumentum finis ⁊ refutationis vel conseruationis indẽnitatis vel aliqḋ pactum administrationis gestionis tutele vel cure vel alterius gestionis cuiuscunq; ipsius pupille vel adulte quam ipse gesserit vel geri fecerit talis ɔ̃tus ipso iure sit nullus ⁊ quicquid secutum fuerit exinde vel ob iḋ pro casso ⁊ irritato habeat tali renunciatione vel pene appositione vel promissione facta a dictis olim pupilla vel adulta non obstantibus. Et non obstãte aliqua cõfessione seu promissione cõfessionis q̃ contineretur in ɔ̃tib⁹ supradictis. Et non obstante quocunq; iuramento ṕstito p dictam olim pupillã vel adultã nisi interueniat ɔ̃sensus duorum magis idoneorum ɔ̃sanguineorum ipsi⁹ olim pupille vel adulte vel vnius si plures nõ habuerit ⁊ cõsulũ mercatorum cum decreto iudicis.

¶ Et nihilominus talis q fuerit tutor vel curator vel quicũq; aliter hoc fecerit ratiõe sue ad ministrationis reddere cõpellat̃ aliquo ɔ̃tu vel capitulo ⁊ consensu nõ obstantibus.

Additio.

Declarãtes ibi: Ubi vero filia esset maior ⁊c. ꝙ ille q talem accipiet teneat̃ eam dotare congrue de bonis ipsius viri cui si quoquo modo vxor renũciaret ex tunc dicta quantitas applicet̃ cõi perusij. Et in. §. Item si aliquis sine tutoris vel curatoris ɔ̃sensu seduxerit pupillam vel adultam ꝙ nisi infra mensem soluerit dictas centum libras duplicetur dicta pena: cetera maneant.

¶ De seducente seu extrahente religiosas de monasterio. Rubrica. 86.

Quicũq; seduxerit aliquã religiosas manentem in aliquo monasterio ⁊ de monasterio extraxerit aut opam ṕbuerit ꝙ extrahat̃. cccc. lib. deñ. penã soluere teneat̃.

¶ Et si qs p vim aliquã de mõasterio rapuerit puniat̃ pena. M. lib. deñ. nisi eẽt ɔ̃sanguine⁹ vel actinẽs ṕsona raptẽ: q tũc puniat̃ pena sibi imponẽda arbitrio potestatis vl' alteri⁹ officialis cognoscẽtis.

¶ Si vero actẽtauerit ponẽdo scalas ad fenestras vel murum monasterij vel hostium frangendo vel aperiendo puniatur in. cccc. lib. deñ. ⁊ de predictis nulla possit fieri concordia.

¶ Item si aliquis noctis tempore posuerit scalam funis vel legnãminis ad fenestram alicuius domus vel ad murum aliquẽ ⁊ intrauerit vel intrare conat̃ fuerit causa delinquendi in. cccc. lib. deñ. puniatur Et nõ obstãte ɔcordia remaneat q̃rta dicte pene. Si vero de die puniat̃ pena. c. lib. deñ.

¶ De iniuriante mulieri eunti ad indulgentias. Rubrica. 87.

Cum dicatur q tẽpore indulgentie olim concesse per sancte memorie dñm Benedictũ sacrosancte Romane Ecclesie summũ Pontificem loco fratrum ṕdicatorum de perusia in trãslatione beati Stephani ꝓthomartiris siue ipsi ecclesie ob reuerentiã omnipotentis dei ⁊ ipsi beatissimi ꝓthomartyris oibus ad dictũ locũ siue ecclesiã accedentibus multe iniurie ⁊ cõtumelie detractiones violentie ⁊ of-

vide J pa

fense mulieribus tam ciuibus comitatensibus ꝛ di/strictualibus ꝙ̃ et forensibus ad dictam indulgen/tiam accedentibus ꝛ accedere volētibus tam in di/cta ecclesia ꝙ̃ extra dictam ecclesiā ꝛ in eundo stan do ꝛ redeundo multipliciter inferant tangēdo vel inboneste osculando stringēdo amplexando pizzi/cando: pannos de capite eleuando ipsas mulieres cadere faciendo ad ipsam ecclesiā accedentes ꝛ de ipsa recedētes vel ad dictā ecclias accedētibus ob/uiando ꝛ nō pmittendo ipsas ad dictam indulgen/tiam accedere ꝛ de ipsa libere recedere.

¶ Statuimus ꝙ qcunqꝫ pdicta vel aliqđ pdictoꝝ cōmiserit vel fecerit puniat p potestatem vel capi/taneum vel alium officialem cōis perusie in.cc.lib. den. dandis ꝛ soluendis massarys cōmunis perusie pro ipso cōmuni recipientibus.

¶ Et pdicta intelligant ꝛ locū babeant infra tps quatuor dierꝫ ꝓxime pcedentiū kalēdas augusti ꝛ ipsa die kalendaꝝ ꝛ quatuor dieb⁹ ꝓxime se quē/tibus ipsas kalendas augusti vel infra dictum tps vel aliquo tempore dictoꝝ dierum.

¶ Si vero vba inbonesta vel cōtumeliōsa eisdem mulieribꝫ dixerit puniat in.c.lib.den. Et ꝙ qcūqꝫ acceperit vel de aliqua domo extraxerit p violentiaꝫ vel ꝯ suam voluntatem aliquā mulierem ciuem vel comitatensem vel districtualem cōis perusie vel fo/rensem infra tps quatuor dierum ꝓxime pcedētiuꝫ kalēdas augusti ꝛ in ipsa die kalēdaꝝ vel quatuor diebus post ipsas kalendas augusti ꝓxime sequēti/bus ꝛ ꝙ infra dcm̄ tpa vel aliquo tpe dictoꝝ dierū puniat p potestatem ꝛ capitaneū vel aliū officialeꝫ cōis perusie vt.s.cognitionem būtem in mille lib. den. Et pdicta oia ꝛ singula locū babeant in oibus indulgentijs ꝯcessis ꝛ ꝯcedendis in futurum ꝛ que cōcesse dicerent in locis ecclesijs ꝛ bospitalibus ci/uitatis ꝛ comitatus ꝛ districtꝫ perusie: vꝫ. In die/bus festiuitatum aliaꝝ indulgētiaꝝ aliaꝝ ecclesiaꝝ ꝛ locoꝝ in die pcedente ipm̄ festum vel aliqđ eoꝝ. Et potestas ꝛ capitaneus vel alius officialis cōis perusie vt supra q ꝓ tpe fuerit possit teneat vincu/lo iuramenti ꝛ ad penam mille lib. den. de ipsoꝝ sa lario in qbus si negligenteꝫ fuerint pmissa facere p ipsoꝝ sindicatores tpe sindicatus eoꝝ debeant sin/dicari ꝛ condemnari. Et de pdictis omnibꝫ ꝛ sin/gulis in pñti capl̄o cōtentis inquirere ꝛ inqsitioneꝫ facere ex eoꝝ officio ꝓꝓ sine aliquo pmotore de/beāt ꝛ reptos culpabilcs de pdictis vel aliquo pdi ctoꝝ punire ꝛ cōdemnare in penis superius decla/ratis: ꝛ sufficiat ad plenam probationem omnium predictoꝝ vel alterius eoꝝ probatio publice fame quatuor dignoꝝ testiuꝫ: que fama baberi debeat ꝓ plena ꝛ sufficienti ꝓbatione: nō obstante aliquo sta tuto loquente de inquisitione ꝛ forma inqsitionis fienda per potestatem ꝛ capitaneū ciuitatis ꝛ alijs quibuscūqꝫ que in contrarium loquerentur.

¶ De Ruffiana. Rubrica. 88.

Ruffiana Que induceret suo facto vel opere ꝙ aliqua vxor alicui⁹ vel mulier alia bone cōditionis ꝛ fame cōmitteret adulterium vel fornicationem capite tonso per ciui tateꝫ ꝛ burgos perusie debeat fustigari: ꝛ si per fa mam fuerit ꝓbatum possit ꝓcedi ad tormenta.

¶ Additio.

¶ Addiderunt idem in masculo qđ bic dicitur in fe mina pro prima vice: ꝓ secunda vero bulletur vel auricula vna sibi amputetur.

¶ De facientibus facturas. Rubrica. 89.

Potestas Et capitaneus vel alius of/ficialis forēsis cōis perusie vt.s.cognitionem bñs vel cuiuslibet eoꝝ officiales quolibet mense ad minꝰ inqrant ꝯ oēs ꝛ singulas psonas q̄ faciūt ꝛ fieri faciūt facturas siue veneficia siue incantationes īnuocādo spirituū ad nocenduꝫ ꝛ illam psonam quā inuenerint inretitam tali cri/mine p publicam famam ꝛ vnuꝫ testem de veritate puniāt ꝛ punire teneant in.cccc.lib.den. ꝓ qualibet vice: quas si soluere nō poterit vel nō soluerit infra decem dies post cōdemnationē factaꝫ debeat igne cremari ita ꝙ moriatur: ꝛ qlibet sit accusator ꝛ ba beat medietatem pene que aduenerit in cōi.

¶ De fornicantibus in domibus alicuius in qbus assidue cōmorantur. Rubrica. 90.

Quicunqꝫ Spetiarius Barberius medicus sartor vel cerdo ꝛ qcūqꝫ aliuꝫ qui babuerit conuersationē in domo alicuius vel aliquoꝝ ꝛ fecerit aliqđ scelus vel adul terium vel fornicationē cum aliqua muliere existen te in domo supradicta puniatur ꝛ cōdemnetur cō/muni Perusie in.ccc.lib.den.

¶ Additio.

¶ Cum nulla maior pestis ꝙ̃ familiaris inimicus: addiderūt ꝙ si fuerit talis deprebensus in actu for nicationis a dño domus vel ab eo descendentibus vel vno eoꝝ possit impune offendi.

¶ De muliere se imiscente leproso. Et de cbristia/na se immiscente Judeo. Rubrica. 91.

Mulierem Cōmiscentem se carnali/ter alicui leproso pterꝙ̃ suo marito potestas ꝛ capitaneus vel alius officia/lis cōis perusie postꝙ̃ sciuerint p totam ciuitatem ꝛ burgos faciant fustigari ꝛ nasum de facie detrun cari seu amputari: ꝛ insup eam expellant de ciuita/te ꝛ comitatu Perusie ꝛ non permittant eam tota

tempore eorum regiminis reintrare: et eadem pena puniatur leprosus cognoscens carnaliter aliam mulierem quam suam uxorem.

¶ Et nullus iudeus audeat vel presumat concumbere cum aliqua christiana seu aliquam christianam cognognoscere. Et nulla christiana audeat vel presumat concumbere cum aliquo iudeo seu corpus suum prestare ad carnalem copulam alicui iudeo. Et qui scienter contrafecerit puniatur in mille lib. den. Et si non soluerit infra x. dies a die sententie igne crematur ita quod penitus moriatur. Et eadem pena puniatur christianus qui cognosceret carnaliter aliquam iudeam.

¶ Ubi suspendantur latrones et robbatores. Rubrica. 92.

UT omnibus sint notorie punitiones que fient de furibus et furtis commissis et robbatoribus stratarum et que committerentur in futurum.

¶ Statuimus et ordinamus quod pro tempore futuro quando occurrerit quod aliquis latro vel fur vel robbator stratarum debeat suspendi per gulam et in furcis pascere coruos. Idem malefactor debeat suspendi in calbentino in loco ordinato per commune perusij vel ubicumque placuerit rectori.

¶ De furtis et pena furti. Rubrica. 93.

QUicunque furtum commiserit a x. lib. den. inclusiue vel a x. lib. den. usque in quantitatem xxv. lib. den. vel rem vel res valentes usque ad dictam quantitatem et venerit in fortiam communis perusie pro primo furto puniatur et condemnetur et puniri debeat in quadruplum valoris et extimationis eius quod furatus fuerit communi perusie et in restitutione eius quod furatus fuerit parti vel persone cui furatus fuerit. Et nihilominus fustigetur per plateas et stratas burgorum ciuitatis perusie: possit tamen redimere fustigationem pro c. lib. den. in pecunia numerata.

¶ Si vero secundum furtum commiserit usque in dictas quantitates condemnetur et puniatur in quadruplum communi perusie et in restitutione eius quod furatus fuerit ei cui furatus fuerit. Et nihilominus fustigetur ut supra dictum est et bulletur in facie bulla grifonis ardenti.

¶ Si vero tertium commiserit furtum pro publico et famoso latrone habeatur et reputetur et in furcis suspendatur. Que tamen furta ut furcis suspendatur appareant facta diuersis locis et temporibus et diuersis rebus.

¶ Si vero furatus fuerit a xxv. lib. supra condemnetur et puniatur in quadruplum pro prima vice eius quod furatus fuerit communi perusie et in restitutione eius quod furatus. Et nihilominus fustigetur et bulletur modo predicto.

¶ Pro secunda vero vice seu pro secundo furto quod fuerit a supradicta quantitate xxv. lib. den. supra condemnetur et puniatur et puniri debeat in quadruplum communi perusie et parti in eadem sententia in restitutione eius quod furatus fuerit ut supra dictum est et alijs penis supradictis ac ultra dictas penas debeat poni et stare in carceribus communis perusie per sex menses.

¶ Pro tertia vero vice seu tertio furto a dicta quantitate supra debeat furcis suspendi ita quod penitus moriatur. Et intelligatur primum secundum et tertium furtum ut dictum est proximo §. Si vero tertium.

¶ Si vero fuerit publicus et famosus fur furcis suspendatur. Dummodo de furtis factis patri matri vel alicui alij ex linea ascendenti vel alicui ex descendenti fratri carnali vel zio carnali patruo vel auunculo et nepoti carnali ex fratre vel sorore carnali fratri consobrino siue sit ex paterna linea siue materna nullus possit accusare: nisi tamen ille cui fuerit factum furtum: nec de ipsis furtis sic factis consanguineis supradictis vel alteri eorum possit inquiri nec procedi per potestatem vel capitaneum vel alium officialem communis perusie quouis nomine nuncupetur: nisi ad petitionem illius cui factum fuerit furtum.

¶ De furtis vero factis a viro uxori vel ab uxore viro non possit procedi nec per viam accusationis nec per viam inquisitionis ullo modo.

¶ Si vero fuerit furatus xx sol. den. vel ab inde infra vel rem vel res valoris xx sol. den. vel minoris valoris puniatur ita quod bene sit punitus arbitrio potestatis et capitanei inspecta conditione persone et qualitate usque in x. lib. den. et in restitutione rei subtracte vel eius extimationis: Et hoc fieri debeat in eadem sententia siue petitum fuerit utrumque in eadem accusatione siue non. Et idem intelligatur et sit in omnibus dictis casibus in quibus debet fieri restitutio rei furate vel subtracte vel eius extimationis. Et idem sit si proceditur per viam inquisitionis in dictis casibus vel altero ipsorum.

¶ Si vero aliquis latro vel fur qui furaretur in domum intrauerit alicuius post furtum factum et ille cui esset factum furtum denuntiauerit illi cuius esset dicta domus quam intrasset vel qui in dicta domo intraret quod ipsum furem vel latronem caperet. Dicimus quod ipsum capiat vel capi facere teneatur et captum teneat quousque familia domini potestatis vel capitanei iret pro eo et ipsum ducat in fortiam potestatis vel capitanei: quod si non faceret soluat pene nomine communi Perusie xxv. lib den.

¶ Volumus statuentes insuper quod quicumque receptauerit fures vel furta robbatores vel robbarias eadem pena puniatur quemadmodum puniretur et puniri debent fures et robbatores per formam statutorum communis et populi Perusini si scienter fures vel furta robbatores vel robbarias receptauerit.

Additio.

Addentes quod condemnetur in restitutione ablatorum damnis et interesse. In § si vero secundum furtum

cõmisserit in fine. Declarauerunt et addiderunt quod tñ possit dictã penam fustistationis et bulle redimere pro lib.cc.deñ. In.§.si vero tertium furtum cõmiserit. Declarauerunt dictũ tertiũ furtum quantitatis vel valoris cõputatis et alijs pcedẽtibus furtis centumquinquaginta lib.deñ.vel supra: cetera maneãt vsqꝫ in.§.seu versi.pro tertia vero vice. Declarauerũt quod pro tertia vice seu pro tertio furto a dicta quantitate supra. Non tñ ascendente cõputatis alijs pcedentibus furtis ad dictam quantitatem lib.centumquinquaginta deñ. inter oia furta i manus dextra sibi amputef. Et si dictũ tertium post dicta duo.xxv. lib.pro quolibet vt supra faciamõ esset supra dictam quãtitatem.xxv.lib.deñ.sed infra. Talis fur tũc debeat fustigari bullari et in carceribus detineri per annum. Pro quarto vero furto vel vlteriori: non transcendẽte oibus furtis cõputatis reliqs anterioribus furtis quantitatem.lxxv.lib.similiter manus dextra sibi amputetur. Si vero deñ quantum furtum dictam quantitatem.lxxv.lib.deñ.cõputatis reliquis furtis antecedẽtibus excesserit furcis suspendatur ita quod moriaf. Et pdicta oia et singula non vendicent sibi locum in minoribus viginti annis quibus talia perpetrantibus imponaf pena citra mortem arbitrio iudicis.

De Fure nocturno et domum frangente et inuento in domum ad aliquã carnaliter cognoscendam. Rubrica.94.

Quicunqꝫ fecerit furtũ de nocte vel furari voluerit i domo alicuius et intrauerit dictam domum de nocte. Si ille cuius domus fuerit vel eius famulus vel alius quistaret in ipsa domo illũ furem interfecerit in dicta domo ad penam aliquam minime teneatur.

Si vero quis inuenerit aliquẽ ad frangendum domum quam habitaret siue sit sua propria siue non: vel inuenerit in ipsa domo d die vel de nocte ad furandum vel causa furãdi vel cognoscendum vel causa cognoscendi vxorem suam vel filiam vel nepotes vel cognatam vel aliquam alias suam consanguineam vel familiarem cum eo in domo manentem et tunc cum offenderit vel interfecerit ad penam aliquam minime teneatur.

De furtiue mutilante vel euacuante alicui bursam vel ghironem. Rubrica.95.

Quicunqꝫ furtiue inciderit mutilauerit seu euacuauerit alicui bursam vel ghironẽ vel squarsellã vel carnerium vel aliã rem in q̃ pecuniã qs portaret puniaf in.cc. lib.deñ.quã penam si soluere nõ poterit sibi manus dextra debeat amputari et nihilominus fustiget et condemnetur in eadem sñia parti lese in quadruplum eius quod acceperit.

Et quicunqꝫ defenderit aliquẽ qui aliquod de dictis maleficijs cõmisisset quominus duceretur in fortiam cõmunis Perusie puniatur nomine pene in.xxv.lib.deñ.

De spoliatorib⁹ seu robbatorib⁹. Rca.96.

Si aliquis Male fame aliquẽ per violentiam spoliauerit de re mobili aliqua vel rem aliquam rapuerit siue derobbauerit et res valuerit.x.lib.deñ.vsqꝫ in.xxv.lib. deñ.puniatur in.ccccc.lib.deñ.

Si vero res voluerit vltra furcis suspẽdaf ita quod moriaf. Si vero fuerit minoris valoris a.x.lib. ifra vsqꝫ ad.xl.sol.deñ.codẽnet et puniaf in.cc.lib.deñ. Si vero fuerit valoris minoris q̃ntitatis remaneat in arbitrio potestatis vel alterius officialis de minori pena. Et quolibet dictorum casuum condemnet in restitutione rei vel extimationis ipsius in eadem sententia sine deductum fuerit vtrũqꝫ in accusatione vel inquisitione siue non. Et si non fuerit male fame et res fuerit minoris valoris a.x.lib.deñ.infra vsqꝫ ad.xl.sol.deñ.codẽnet et puniaf deñ spoliator siue derobbator siue raptor in.l.lib.deñ.et in restitutione rei quam rapuerit vel derobbauerit vel de qua fuerit quis spoliatus ipsi spoliato seu derobbato vel ei cui res est rapta condemnet in eadem sententia sine deductum fuerit vtrũqꝫ in accusatione seu inquisitione siue non.

Et si fuerit maioris valoris.x.lib.vsqꝫ ad.xxv. lib.deñ.puniatur in.cc.lib.deñ.

Si vero res fuerit extimationis a.xxv.lib.deñ. supra vsqꝫ in.C.lib.deñ.puniatur et condemnetur in.cccc.lib.deñ.

Si vero a.C.lib.deñ.supra puniatur maiori pena arbitrio potestatis vel alterius officialis predicti etiam vsqꝫ ad mortem inclusiue attenta qualitate facti et personarum condictione. Et in quolibet predictorum casuum condemnetur in restitutione rei de qua facta fuerit spoliatio vel derobbatio seu rapina vel in extimatione ipsius rei in eadem sententia sine deductum fuerit vtrũqꝫ in accusatione vel inquisitione siue non.

Dũmodo pdicta nõ intelligant de rebus q̃ valerent minus.xl.sol deñ.sed dicto casu pena inponat arbitrio iudicis de dicto delicto cognoscẽtis. Et nihilominus spoliator raptor seu derobbator cõdẽnet in restõne rei rapte seu derobbate vel d qua facta est spoliatio in eadem sententia siue petitum fuerit vtrũqꝫ in accusatione siue inquisitiõe siue non inspecta pdictione personarum et etiam qualitate. Et quod qs sit bone fame vel male sufficiat pbatio publice vocis et fame.

¶ De frangentibus carceres. Rubrica.97.

CArceres Communis perusie existentes in campo battalie cõis Perusie in quibus captiui dicti cõis detinent nullus audeat vel presummat rũpere vel frãgere nec de hijs exire ꝯ volũtatẽ custodum ⁊ sine licentia dominoꝝ potestatis ⁊ capitanei vel alterius officialis cõis Perusie ex cuius parte fuerint recomendati. Et si qs ꝯfecerit capite puniatur: dũmodo predicta locum non habeant in illis qui extraherent de dictis carceribus sm formam statutoꝝ cõis perusie nec in illis q soluerint condemnationem eoꝝ nec in illis qui reuerterẽtur seu ducerent ad potestatẽ vel capitaneũ vel alios officiales dicti cõis perusie ad eoꝝ vel alterius eoꝝ requisitionẽ: aliquo speciali vel generali in ꝯtrium loquente non obstante.

¶ Et si aliqs esset detẽptus in palatio potestatis vel capitanei vel alterius officialis cõis perusie pro aliquo malefício ⁊ talis detẽptus aufugerit de palatio vel discesserit habeatur pro confesso de illo maleficio occasione cuius esset detemptus. Et intelligatur detẽptus siue sit mandatũ ꝑ potestatẽ vel capitaneũ vel iudicẽ vel aliũ officialẽ in cuius curia esset detẽptus ꝙ nõ discedat siue sit custoditus ⁊ detẽptus ꝑ familiares ꝑdictoꝝ officialiũ siue baiulos.

¶ Preterea volumus ꝙ per aliquã curiam potestatis vel capitanei vel alterius officialis cõis ꝑusie procedi non possit ꝯ aliquẽ qui esset detemptus in carcere dicti cõis ad aliquod exbannimentum vel condemnationẽ: nisi haberet licentiã ⁊ facultatẽ comparendi ⁊ se defendẽdi corã curia q̃ ꝓcederet cõtra ipsum: ⁊ custodes carceꝝ illum ꝯ quẽ ꝓcederetur ducant sub tuta fiducia seu custodia coram curia procedente contra eum.

Additio.

Declarantes ꝙ capite puniatur citra mortem.

¶ De frangente domum vel cameram. Rca.98.

SI quis Inuentus fuerit ad frãgẽdũ domũ habitationis vel cameram alicuius in qua qs artem suam exerceret causa furãdi vel derobbãdi seu rapiẽdi. potestas ⁊ capitaneus vel alter officialis cõis perusie vel quilibet eoꝝ suspendi in furcis facere teneantur ita ꝙ penitus moriatur.

¶ Si vero aliam domũ fregerit causa furãdi vel derobbandi siue inuẽtus fuerit ad frangendum siue nõ: puniatur de fractiõe in.cc.lib.deñ. Et si furatus fuerit aliquid de dicta domo puniatur pena furti ⁊ in penis ꝯtentis in caplo loquẽte de furtis ⁊ pena furis. Et si probatum fuerit aliquẽ ire ad frãgẽdũ domum vel cameram alicuius causa furandi vel derobbãdi possint potestas ⁊ capitaneus vł alter officialis cõis ꝑusie cũ eoꝝ arbitrio punire ⁊ ꝯdẽnare.

¶ De aprehendẽte vel intrãte possessionẽ rei alteri⁹. Et de giuris ⁊ ꝯfederatiõib⁹ nõ faciẽdis: Et de aufferente rem seq̃stratam. Rca.99.

UT omnis Iurgioꝝ materia radicitus amputetur ⁊ scãdala seditionum neq̃ssima euitentur per q̃ vrbes ciuitates ⁊ oppida sepissime ꝯquassant ⁊ vt auara voracitas aliena vsurpantium refrenetur. Dicimus ⁊ ordinam⁹ ꝙ nullus audeat vel presumat aprehẽdere occupare vł intrare possessionẽ vel tenutã terraꝝ ⁊ vineaꝝ ⁊ gñalr quarũlibet aliaꝝ reꝝ immobilium alicuius ⁊ a dño possessaꝝ vel ab aliquo possessaꝝ tm̃ vel detẽptaꝝ tm̃ causa priuandi ⁊ priuare volendi possessorem vel detẽptorẽ sua possessione vel tenuta sine iuris cognitione facta corã potestate vel capitaneo vel aliquo ex officialibus cõis Perusie ⁊ sine eoꝝ vel alterius eoꝝ expssa licẽtia a ꝑdictis dñis ⁊ officialibus vel altero eoꝝ de iure cognita ⁊ obtẽpta. Et si quis ꝯfecerit vel duxerit faciẽdũ ꝓ qualꝫ vice. C.lib.deñ. cõi Perusie soluere teneatur.

¶ Et nihilominus dictã possessionẽ seu tenutam reddere ⁊ restituere teneatur ei cui accepta fuerit modo ꝑdicto ⁊ ẽt dicta possessione priuet. Et eadẽ pena..C.lib.deñ.puniatur ⁊ puniri debeat turbãs aliquẽ in possessione vel tenuta alicui⁹ rei immobilis quã possideret vel detineret. Et potestas ⁊ capitane⁹ ⁊ ꝑdicti officiales cõis Perusie faciãt ꝑdicta firmiter obseruari ⁊ lesos vel molestatos seu turbatos in possessionibus seu tenutis eoꝝ defendere teneant. Ita ꝙ nulla violẽtia vel molestia vel turbatio eis fiat tempore presenti aliquo vel futuro. Quod si facere neglesserint.ccccc lib.deñ cõi ꝑusie soluere teneatur. Et fructus dictaꝝ reꝝ iniuriarũ passo potestas ⁊ capitaneus vel alter officialis cõis Perusie omnia damna ⁊ interesse integraliter resarciri faciãt sine mora que ei occasione ꝑdicta contigerit euenire Et de predictis damnis fructibus ⁊ interesse stetur sacramento iniuriam passi.

¶ Si vero possessionem vel tenutam rei mobilis aprehẽderet seu cepit puniatur in.xxv.lib.deñ.pro qualibet re mobili ⁊ in restõne possessionis vel tenute rei accepte in eadem sentẽtia siue vtrũq; fuerit petitũ in accusatiõe siue nõ. Et hoc locũ habeat de restõne possessiõis ⁊ tenute rei accepte siue vtrũq; fuerit petitũ in accusatione siue nõ. Et in omnibus dictis casibus ⁊ tam de re mobili q̃ immobili vel

ertimatione rei mobilis.
¶ Preterea volum⁹ pñti decreto firmiter statuē-
do ꝙ nullus de ciuitate comitatu vl' districtu vel ali
unde vel aliqua vniuersitas alicuius castri vel ville
faciat vel facere audeat vel ꝓsumat aliquā caualca-
tam vel cōgregationem gentiū in aliqua parte co-
mitatus vel districtus perusie vl' alibi causa inferē-
di iniuriam vel molestiam alicui persone vel alicui
vniuersitati alicui⁹ castri vel ville seu alicui ecclesie
vel monasterio seu pio loco vel causa aprehēdendi
tenutā vel possessionē alicuius rei ꝑ violentiā sine
iuris cognitiōe. Et q ꝯfecerit puniat in.C.lib.deñ.
Et de predictis ꝑ potestatē ⁊ capitaneū vel alium
officialē cōis ꝑusie debeat inqri pena.ccccc.lib.deñ.
pro quolibet coꝝ si in ꝑdictis fuerit negligētes vel
remissi que eis debeat aufferri tempore sindicatus
eorum per eorum sindicatores.

¶ Presenti insuper decreto dissoluimus omnes
giuras ꝯfederatiōes ⁊ ligas factas ꝑ totā ciuitatē
⁊ totum comitatū ⁊ districtum Perusie iubentes
ipsas nō amplius fieri sine licētia ⁊ volūtate prioꝝ
artiū ciuitatis ꝑusie. Et qcunqꝫ recepit vel recipiet
aliquos ꝯctus vel instrumēta de ꝑdictis ligis giuris
confederationib⁹ vel causa eaꝝ qcunqꝫ qsito colore
ipsos ꝯctus debeat dissoluere: ⁊ ipsi ꝯctus ⁊ instrā
non debeāt valere nec debeāt executioni mādari ⁊
possit ꝯ ea excipi: ⁊ exceptiōes hmōi admitti debeāt
per officiales cōis perusie nō obstāte statuto loquē-
te de executione ꝯfessionum Et nihilominus qui in
aliqua giura societate vel ꝯfederatione fuerit tenea
tur ⁊ debeat sub pena.ccccc.lib.deñ.infra octo dies
a die publicationis pñtium statutoꝝ notificare dñis
prioribus dictas ligas giuras ⁊ ꝯfederatiōes ⁊ eo
rum mādatis obedire. Et si aliqs fecerit talem cōiu
rationem ligam vel ꝯfederationem ⁊ eas ⁊ oēm li-
gam factā ꝑdicta de causa nō dissoluerit.J.xv.dies a
die publicationis pñtium statutoꝝ vel in futurū ta
les ligas ꝯfederatiōes vel giuras ⁊ instrā seu obli-
gationem recipiet puniat ꝑ potestatē capitaneum
vel alium officialem cōis perusie in.ccccc.lib.deñ.⁊
quilibet possit esse accusator ⁊ habeat medietatem
banni siue pene. ¶ Item si aliqs notarius rogatus
fuerit de aliqua giura vel ꝯfederatiōe seu societate
sub dicta pena teneat ⁊ debeat ipsam notificare in-
fra terminum ꝑdictum octo dierū ꝑfatis dñis prio-
ribus. Et nihilominus ꝓtes cōsortij notarioꝝ sub
pena ꝑdicta teneātur ⁊ debeāt cassare quēlibet no-
tarium ꝯfaciētē de matricula dicte artis notarioꝝ:
⁊ ex nūc de dicta matricula intelligat ⁊ sit cassus ⁊
ꝓ casso ⁊ cācellato habeat. Et simil'r quecūqꝫ ꝑsona
hēt aliquā scriptam apud se vel sciuerit aliquem q
aliquā scriptā hēt de dictis giuris ꝯfederatiōibus
seu societatibus teneat ⁊ debeat sub dicta pena.J.di
ctū terminū octo dieꝝ ipsam notificare dictis dñis
prioribus ⁊ simil'r de alijs ꝯfacientibus. Et nihilo-
minus si aliqs ex ꝑdictis contrafecerit in aliquo ꝑdi
ctoꝝ ꝙ nō debeat nec possit audiri in ciuilib⁹ agen
do donec suā cōdemnationem soluisset ꝑ aliquē offi
cialem cōis perusie sub dicta pena officiali ꝯfaciēti.
Et qcūqꝫ post lapsum dictū terminū octo dierum
notificauerit eisdē dñis aliquā ex dictis giuris vel
societatibus vel aliquē ex dictis inobediētibus ha-
beat a camera massarioꝝ cōis ꝑusie ⁊ ab ipsis mas-
sarijs.C.lib.deñ.⁊ teneat in silentio. Et si talis noti-
ficans fuerit in aliqua giura de ꝑdictis ꝙ sit a pena
qualibet ꝑꝑ dictā notificationē total'r absolutus: ⁊
habeat a cōi modo ꝑdicto dictā qītitatē.C.lib.deñ.
⁊ teneat in silentio. Et de ꝑdictis ⁊ quolibet ꝑdcōꝝ
possit ⁊ debeat inqri ⁊ ꝑ inqsitionem ꝓcedi ꝑ dñm
potestatem ⁊ capitaneū vel aliū officialem supradi-
ctum sub pena ꝑdicta. Et si ꝓbabit ꝑ publicā famā
de tali delicto possit ad tormēta ꝓcedi ⁊ quo ad di
solutionem ꝯctus vel ad impediendū exutionē di
ctoꝝ instroꝝ sufficiat publica fama cū vno teste de
visu: que ꝓ plena ꝓbatione habeatur.

¶ Preterea volumus ꝙ si fuerit factū bānimētū
ex parte potestatis vel capitanei vel alteri⁹ eoꝝ vel
dñoꝝ prioꝝ artium ꝙ qs nō debeat accedere cū ali
qua adunātia gentiū ad aliquē locū causa inferēdi
violentiā alicui vel causa capiēdi possessionē ꝑ vim
alicuius ecclesie vel rem quam aliquis possideret ⁊
postmodū accesserit vel iuerit puniat in.ccccc.lib.
deñ. de facto ⁊ inde inqrat publice vel secrete: capi
tulo aliquo non obstante.

¶ Et si qs extraheret vel ꝑuaret possessione alicu
ius rei vel eccl'ie vel bonoꝝ ipsius a se possessoꝝ vel
possessaꝝ tm̄ fcā ꝓbatiōe de possessione quā hēt q
fieri possit dieb⁹ feriatis ⁊ nō feriatis ptās ⁊ capi-
taneus vel alter officialis cōis ꝑusie ⁊ qlibet eoꝝ te
neat ipm̄ vim passū reponere in possessiōe dictoꝝ
bonoꝝ ⁊ eccl'ie de fcō.J.octo dies aliq nō obstāte a
die qrele ꝓposite ad penā.ccccc.lib.deñ.ꝑ qlꝫ eorū-
dem ptātis ⁊ capitanei vel alteri⁹ officialis vt.s.

¶ Item si bladū vel fructus alicui⁹ possessiōis fue-
rint penes aliquē auctoritate curie seqstrati ille vel
illi cui vel qbus fcā fuerit seqstratio: id qd seqstratū
erit debeat retinere ⁊ nulli dare sine licētia curie: ⁊
si al'r sponte daret tātūdē de suo illi ad cui⁹ petitio-
nem fcā erit sequestratio dare teneatur.

¶ Et si bladū vel fructus penes aliquē intagiti seu
seqstrati erūt ⁊ ꝑ vim ab eo fuerint ꝑ aliquē accepti
infra tertiā diē potestati vel capitaneo vel alij offi-
ciali cōis perusie debeat denunciare illū vel illos q
ꝑ vim tales res accepisset vel accepissent qd si nō fe
cerit dcm̄ bladū vel fructus illi ꝑsone ad petitionē
cuius dicta intaginēta seu seqstrationes fcā fuerint
de suo soluere teneat. Et talis ꝑ vim capiēs puniat
in.C.lib.deñ.⁊ ad restitutionē rei ⁊ fructuū cogat
per potestatem ⁊ capitaneū vel aliū officialē cōis
perusie de facto sine aliquo processu.

¶ De impressionibus

¶ De impressionibus ꝛ violentijs non fiendis per laicos clericis in bonis ecclesiarum. Rubrica. 100.

Quoniam Inter alia q̃ a iure probi bentur est impressio laicoꝝ que aliqñ vacantibus ecclesijs ꝛ re ctoribus fieri cõsueuit ꝛ electio nes per violentiam ꝛ impetum laicorum facte a iure reproban tur: prouidemus ꝛ reformamus: ꝙ si aliquãdo ali quam contigerit vacationem alicuius ecclesie per mortem vel renunciationem vel aliquo modo ali cuius prelati vel rectoris esse in ciuitate comitatu districtu vel diocesi perusie: ꝙ nullus laicus ad lo cum in quo celebrari deberetur electio vel in quo essent congregati pro electione futuri prelati acce dat vel prope ipsum locum. In comitatu vero nul lus laicus accedat ad ipsuꝫ locum ad tria miliaria: propter quem accessum prope ipsum locuꝫ in dio cesi vel districtu per tria miliaria vt dictum est veri similiter electores timere possent ne se intromittat in electione pdicta ꝛ qui contrafecerit puniatᷣ in .ccccc.lib.deñ. ꝛ si fuerit forensis capite puniatᷣ ita ꝙ moriatur. Et ita intelligatur in electionibus ca nonicorum ꝛ monachorum cuiuscũꝗ ecclesie ciui tatis ꝛ comitatus perusie.

¶ Item ꝙ vacante aliqua ecclesia ꝛ durante ipsa vacatione vel post electionem factaꝫ de aliquo pre lato ante confirmationem ipsius vel quando duo ꝛ plures prelati dicerent se electos seu institutos vel positos seu quando esset contentio inter prelatum ꝛ capitulum vel partem capituli cum aliqua parte capituli vel inter instituentes ꝛ qui dicerent se in stitutos nullus laicus ciuis vel comitatensis vel fo rensis aliquas possessiones dictarum ecclesiaꝝ con ducat nec emat vel alio titulo accipiat ab aliquo de fructibus redditibus ꝛ ꝓuẽtibus qui non essent percepti tempore quo emeret vel conduceret vel alio titulo acciperet de bonis rebus terris ꝛ pos sessionibus ipsarum ecclesiaꝝ nec ad ipsos fructus recipiẽdos cum titulo vel sine titulo cuꝫ armis vel sine armis vel cum gentiuꝫ congregatione vel fine: talium ecclesiaꝝ accedat: Et qui contrafecerit in .ccccc.lib.deñ.si fuerit forensis capite puniatur ita ꝙ moriatur ꝛ in restitutione rerum ablatarum in eadem sententia cõdemnetur.

¶ Item si fuerit aliqua contentio alicuius ec clesie inter duos rectores vel inter institutos vel inter duos qui dicerent se prelatos nullus laicus in fauorem alterius ad ipsas ecclesias ꝛ posses siones ipsius accedere debeat sub penis superius denotatis.

¶ Item ꝙ nullus laicus accedat ad priuandum aliquem clericum possessorem vel detentorem ali cuius ecclesie vel ipsum clericum priuet sine licen tia dominorum potestatis ꝛ capitanei ꝛ priorum ꝛ camerariorum artium ciuitatis perusie de qbus litteris apparere debeant publice scripture nec ad societ aliquos clericos ad spoliãdum seu possessio nem aufferendum: ꝛ qui spoliaret alium clericum vel aufferet aliquam ecclesiam vel possessionem ali cuius ecclesie vel fructus redditus ꝛ prouentus seu alias res nec ad ipsam ecclesiam ablatam vel fru ctus ꝛ res ablatas manutenendas defendendas conseruandos manutenendos accedat: nec cum eis stet in dicta ecclesia seu bonis ecclesie vel prope ipsas ecclesias. Et qui cõtrafecerit puniatᷣ in.ccccc. lib.deñ.si fuerit forensis capite puniatur ita ꝙ mo riatur: ꝛ in restitutione rerum ablatarum in ea dem sententia condemnetur. Et nihilominus po testas ꝛ capitaneus vel alius officialis cõmunis pe rusie teneatur reuestire ꝛ restituere seu reuestiri ꝛ restitui facere spoliatam ecclesiam ꝛ alias res ꝛ bona qbus priuatus vel spoliatus fuerit ẜm for mam statutoꝝ populi perusini.

¶ Item ꝙ si bannitum fuerit publice in platea cõmunis Perusie per bannitorem cõmunis Pe rusie sono tube premisso ꝙ nulla persona ire va leat ad aliquem locum vel fuerit preceptum ali cui per dominum potestatem capitaneum vel aliuꝫ officialem cõmunis Perusij vel aliquem eorum ꝛ aliquis postea contrafecerit puniatur contra faciens pro vice qualibet in.cc.lib.deñ. que pena possit ꝛ debeat ei de facto aufferri. Saluis ꝯ cum penis.ꝯ.in hoc caplo declaratis.

¶ Item ꝙ de omnibus supradictis ꝛ quolibet predictorum in hoc capitulo contentorum precise domini potestas ꝛ capitaneus vel alter officialis cõmunis Perusij ꝛ quilibet eorum ex suo officio vel sine aliquo promotore ad petitionem cuiuscũꝗ teneantur inquirere ꝛ contra repertum culpabi lem etiam per vnum testem de visu vel per famam publicam possint teneantur ꝛ debeant procedere ad tormenta ꝛ repertum culpabilem punire ꝛ con demnare in penis supradictis. Et potestas ꝛ capi taneus vel alter officialis cõmunis perusie ꝛ qlibet eorum teneantur ꝛ debeant omnia ꝛ singula in hoc capitulo cõtenta obseruare ꝛ executioni man dare simpliciter prout iacent ferijs ꝛ diebus feria tis in dictis ꝛ in dicendis etiam ad honorem dei non obstantibus: sub pena.M.lib.deñ.de quibus omnibus debeant per eorum sindicatores sindi cari expresse ꝛ etiam condemnari in penis su pradictis si culpabiles fuerint reperti etiam ex me ro eorum officio.

¶ Item statuimus ꝛ ordinamus ꝙ decetero nul

lus possit impetrare prelaturam vel dignitatem seu aliquod beneficium quouis nomine nuncupetur in ciuitate vel comitatu perusie absq expressa licentia petita ⁊ obtenta a dominis prioribus artium ciuitatis perusie ⁊ gonfalonerye: nec etiam vti dictis dignitatibus vel beneficio: posito ꝙ proprio motu pape fuisset côcessum absq dicta licentia. Et si quis obtinuerit etiam licentia predicta petita ⁊ obtenta non possit ingredi possessionem dicti beneficij absq predicta licentia sub pena .ccccc. lib. den. ⁊ secus factum non teneat ipso iure ad quam penam teneantur seculares impetrantes ⁊ pater pro filio qui secum in vna familia habitaret. Et si esset clericus non possit vti aliquo beneficio alicuius statuti cômunis perusie. Teneantur tamen Priores ad petitionem cuiuscunq impetrare volentis seu ingredi possessionem predictam sub pena .ccccc. lib. den. pro quolibet: conuocare dictos gonfalonerios ⁊ partitum mittere ad bussolam ⁊ fabas albas ⁊ nigras: ⁊ quod fuerit obtentum per duas partes illud obseruari debeat. Et simili pena teneantur gonfalonerij pdicti si se non congregarent vel predicta facere recusarent.

De accipiente tenutam sua ppria auctoritate de re sibi relicta. Rubrica. I O I.

Nemo sua Propria auctoritate accipiat tenutam vel possessionem alicuius rei quam moriens seu faciens vltimã voluntatem ei dimisisset seu reliquisset contra vero faciens perdat. xxv. lib. den. Et insuper tenutam quam acceperit restituere teneatur. Et hoc locũ habeat in rebus mobilibus ⁊ immobilibus sese moventibus. Et hoc non intelligatur in herede vniuersali instituto herede in aliquo testamento vel insuccedente abintestato vniuersaliter ⁊ institutis directo.

Additio.

Addentes ꝙ si dicto legato fuerint verba ⁊ in hys cum heredem instituit ꝙ possit propria auctoritate dicta bona capere. Item si legatarius reperiretur possidere vel eandem rem retinere in vita ⁊ tempore mortis testatoris non incidat in aliquam penam eam aprehendendo vel continuando. Et similiter si testator sibi dederit licentiam eãdem rem accipiendi. Delentes ⁊ remouentes penam predictam amissionis legati quando cepit contra formam statuti. Sed teneatur soluere extimationem rei legate cõmuni Perusij ⁊ huiusmodi rem restituere heredi: cum facultate repetendi ab herede eandem rem.

De exterminante. Rubrica. I O 2.

Si quis Exterminauerit seu terminum remouerit existentẽ missum p diffinitione ⁊ terminatiõe rerũ vicinorum .l. lib. den. in pecunia numerata soluere teneat p quolibet termino: ⁊ in suo loco terminus reponat p eãdem sniam ⁊ instantiã. Et nullus audeat vel psumat exterminare seu terminos extrahere q cẽnt inter rem seu comunantiã cõis perusie ⁊ res spãliũ psonarum. Et q cõfecerit .C. lib. den. cõi pusie pene noie soluere teneat. Et sufficiat h casu pbatio cõ delinquẽtẽ duorũ testiũ de fama cum sacramẽto accusatoris. Et qlibet de predictis possit esse accusator.

Et quia termini sunt conseruatores pacis. Statuimus ⁊ ordinamus ꝙ nullus habens vel possidens aliquam rem immobilem iuxta grippam alterius ex parte inferiori ne termini cadãt vel grippus minetur ruinam possit se appropinquare termino seu grippo cum aliqua forma vel formam aliquã facere ad duos pedes ad pedem cõis perusie.

Et si oportebit fieri formã fiat ad duos pedes a longe vt dictum est ⁊ tunc fiat ⁊ fieri possit caua seu cupa duobus pedibus tantum ⁊ non vltra. Et qui contrafecerit ⁊ fieri fecerit puniatur pro vice qualibet in .l. lib. den. soluendis modo predicto. Et ad probationem predictorum sufficiat formã esse missam contra dictã formam ⁊ modum: ⁊ habeatur pro plena probatione contra eum in cuius re forma missa fuerit. Possit etiam teneatur ⁊ debeat quilibet officialis cõmunis Perusie mittere vnum notarium ex notarijs suis ad videndum dictam formam ad petitionem cuiuscunq petentis. Et si inuenerit factam contra formam presentis legis debeat sic faciens vel fieri faciens condemnari in predicta pena ⁊ stetur relationi ipsius notarij ⁊ habeatur pro plena probatione. Dummodo quãdo iuerit faciat citari alteram partem vt ad esse debeat ad predictam formam videndum.

Et teneatur predicta facere ⁊ fieri facere sub dicta pena .l. lib. den. que ei de facto aufferri debeat per suos sindicatores tempore sui sindicatus.

Volumus etiam ꝙ quis non possit laborare nec laborari facere iuxta grippam alterius vel quam haberet cõmunem cum aliquibus iuxta viam vicinalem vel quã habet cõem cũ aliquo ppe ad duos pedes ad pedem cõis perusie sub pena pdicta.

Additio.

Addentes ꝙ si ex appropinquatione facta grippo vel vie fuerit fcã deuastatio grippi vel vie ipso iure intelligatur condẽnatus ad refectionẽ grippi vel vie in eadem snia siue fuerit petitum siue non.

¶ Quot pedum passus esse debeat. Rca. I O 3.

Statuimus Et ordinamus q ubicumq in aliquo statuto cōis & populi perusini vel alibi fit mētio de passu vel de mēsura vel muro aliquorum passuum passus semp intelligat q sit qnq pedum ad pedem cōis Perusie designatum in campanili sancti Laurentij.

¶ De officio & vacatione vicariorum comitatus: Et de iurisdictione vicariatuum plenarie obseruanda. Rubrica. I O 4.

Ad hoc Ut totus comitatus ciuitatis perusij sb salubri custodia & gubernatione regat. Duximus statuendum q oia & singula castra loca & ville dicti comitatus Perusie: put inferius assignate & descripte apparent: cōtribuere & stare debeant sub vno vicariatu & eius iurisdictioni subiecta: & nō ad aliam iurisditionem q teneantur & debeant soluere & obedire eorum vicario tam de custodia q̄ ēt de alijs & qbuscūq debitis & permissis p formam statutorum cōis perusie sub pena & ad penā. C. lib. deñ. q vicarius sit & esse debeat notarius & in officio tabellionatus pnominat. Et eligi possint & debeāt pfati vicarij de sex mensibus in sex menses p vniuersitates infrascriptas. Qui vicarius nō possit nec debeat sub dicta pena intrare seu exercere officij dicti vicariatus nisi pmo fuerit pfirmatus in dicto vicariatu p dños priores artium ciuitatis perusie: & lram dicte pfirmationis secum reportare manu cancellarij seu notarij dictorum dñorum priorum p qua lra & pfirmatione nihil soluere teneat eisdē: pena eidē cancellario & notario. L. lib. deñ.

¶ Item q nullus vicarius possit eligi vel assumi ad aliquē vicariatū alicuius castri vel cōmunitatis qd vel que essent de iurisdictione vel loco vbi talis vicarius esset natus seu allibratus seu familiariter habitaret. Et q ocā castra & ville seu cōmunitates non possint modo aliquo in eorum vicariū eligere seu vocare aliquem notarium vel aliū forensem & si secus fieret nō valeat ipso iure. Et nihilominus tam eligens q̄ electus incidat in penā. C. lib. deñ.

¶ Item q nullus vicarius veniens ad ciuitatem perusie p factis cōmunitatū in qb' est vicarius possit capi detineri seu cogi realr vl psonalr p exactionibus publicis pertinētibus ad iurisdictionē vicariatus & loci vnde est allibratus.

¶ Item q quicūq steterit & exercuerit officiu vicariatus in aliquo loco infrascriptorum p sex menses non possit ibidem per alios sex menses immediate sequentes stare: sed vacare debeat vnusquisq vicarius a quolibet officio vicariatus eiusdem loci per tps sex mensium. Et q nullus vicarius possit exercere simul & semel nisi ttantūmodo vnū officium vicariatus. Qui vicarij teneant & debeāt p se ipsos ipsa officia exercere nec loco sui aliquem substituere vel dimittere & in dictis officijs residentiam facere continuā: pena q̄libet dictorum casuū pfacienti. C. lib. deñ.

¶ Statuimus ēt & ordinamus q dñs potestas & maior sindicus ciuitatis perusie teneant & debeant sub dicta pena cogere realiter & psonalr infrascriptas vniuersitates & cōmunitates ad eligēdū & vocandum pfatū vicariū de sex mēsibus in sex menses & eisdem vicarijs dare & prebere auxilium & fauorem totiens quotiens a dictis vicarijs vel aliquo ipsorum extiterint requisiti circa concurrentiam ad officium dicti vicariatus. Ad hoc vt prefati vicarij dicta officia cum omni debito effectu valeant exercere q eisdem pareatur per vniuersitates pdictas. Teneant quoq dicti vicarij in fine cuiuslibet officij stare ad sindicatum in locis pdictis & de gestis per eos reddere rationem prout hactenus fuit psuetū. Quorum qdem castrorum locorum & villarum electio dictorum vicariorum non habeat locū in castris in qbus per cōe perusie dirigit potestas seu alius officialis per formā statutorum & ordinamētorum cōis perusie.

¶ Nomina vero dictorum castrorum & villarum sunt hec prout ligata & coniuncta sunt singulariter & particulariter inferius distincta per ordinē: vz.

Porte sancti Angeli.

¶ Castrum Montonis.	sub vno vicario.
¶ Castrum Fracte filiorum vberti Castrum montis alti & Castrum romeggij.	sub vno vicario.
¶ Castrum preggij cum villis suis psuetis & Villa liscíani.	sub vno vicario.
¶ Castrum megiane marchionum Villa scē marie rancbiscarionis & Villa pulgeti.	sub vno vicario.
¶ Castrum castilionis abbatis Villa sancti Iuliani Villa plebis cicaleti Villa collis sancti sauini Villa sportacciani & Castrum scē Iuliane.	sb vno vicariatu
¶ Castrum monesteuoli Villa coste sancti Ioannis Villa fracticiole montis acuti Villa gallere & Villa pantani.	sb vno vicariatu.

¶ Castrum Rigonis
Villa treceni et
Villa colognole. sub vno vicario.
¶ Castrum mantignane superioris
Villa coceti
Villa burgi agiglionis
Villa sancti petri in pariete et
Villa montis petrosi. sub vno vicariatu.
¶ Castrum mantignane inferioris et
Villa megiane mōtis malbe. sub vno vicario.
¶ Castrum capocaualli
Villa scē marie riui cenerentis
Villa sancti marci de via plana
Villa carrani
Villa de gattis et scē firmine. sub vno vicario.
¶ Castrum canneti
Villa compressi
Villa plebis pretorij
Villa sancti gricignani
Castrum preitini et
Villa collis sci Xpofori. sub vno vicariatu.
¶ Castrum megiane montis tetij
Villa porzoncbij
Fortilitium montis Juliani
Villa peglioli
Villa somontis et
Fortilitium antignalle. sub vno vicariatu.
¶ Castrum plebis sancti quirici
Castrum castilionis vgolini
Castrum plani ronzani
Villa vallensine et
Villa ascagnani. sub vno vicariatu.
¶ Castrum montis nigri prignonum
Villa montis bagnoli
Villa sancti felitiani
Villa sancti marini
Villa sci orfiti de mōte paciano
Villa sci Laurētij de rabatta. sub vno vicario.
¶ Castrum pontis pactoli
Villa cardigliani
Villa pitignani
Villa plebis sancti sebastiani
Villa casamanze et pulucicionis. sub vno vicario.
¶ Castrum ciuitelle benezonum
Castrum morlescbij
Castrum solfagniani
Villa collis taulene.
Villa vallis caprarie et montis acutelli. sub vno vicariatu.
¶ Castrum petrameline
Castrum podij begni
Villa vicoli et
Villa pennarum. sub vno vicariatu.

Porte Solis.

¶ Castrum Fossati. sub vno vicario.
¶ Castrum Sigilli cum
Villis suis. sub vno vicario.
¶ Castrum podij sancti beruiani
Castrum plebis et
Castrum collis mencij. sub vno vicario.
¶ Castrum case castalde. sub vno vicario.
¶ Castrum fracte condecescbe
Villa francorum de cocorano et
Villa molearum. sub vno vicario.
¶ Castrum montis abbatis
Castrum castilionis filiorum acti Joānis
Villa pody sci siluestri et collis arboris
Villa ramazani et podij gualdi. sub vno vicario.
¶ Castrum arnis
Castrum collis tecchij
Villa collis sari
Villa sci Justini et pilonaci. sub vno vicario.
¶ Castrum columelle
Villa plebis pagliaccij
Castrum collis romani
Castrum sancte Marie de pitignano
Villa collis et montis gualteriarum. sub vno vicariatu.
¶ Castrum Ripe
Villa plebis sci iuliani de ripa
Villa compengni
Villa ciuitelle arnis
Villa lnppacionis. sub vno vicario.
¶ Castrum collis strate
Villa noua de colle
Villa sci Egidij de colle
Castrum spedaliecbij
Villa sancte crucis sancti Joannis et
Villa campi. sub vno vicariatu.
¶ Villa vitiani
Villa pretule
Villa sancte crucis de villigemine
Villa sancte marie de villigemine
Villa pontis vallis cipporum
Villa sancti Damiani
Villa casaparie
Villa plaggiarum campi
Villa sci Egidij de planaiolis. sub vno vicario.

Porte sancti petri.

¶ Castrum Diruti
Villa francorum de casalina
Villa pontis noui et
Villa plani montis Nigri. sub vno vicario.
¶ Castrum Papiani et
Villa fractarum azzonis. sub vno vicario.

¶ Castrum Leonis. sub vno vicario.
¶ Castrum Marsciani. sub vno vicario.
¶ Castrum de formis &
Villa cadionis cũ habitan/
tibus in dicto castro. sub vno vicario.
¶ Castrum Murcelle. sub vno vicario.
¶ Castrum Cerqueti cũ habitantibus in
Villa francoꝝ azzonis. sub vno vicario.
¶ Castrum Giussonis seu busse. sub vno vicario.
¶ Castrum sci Nicolai & sci xpofori de celle
Villa sancti Angeli de celle.
Castrum sci Martini in cãpo &
Castrum scte Marie rubee. sub vno vicario.
¶ Fortilitium podij sancti Ualentini.
Villa coliantis
Villa sancti Montani.
Villa vlmeti. sb vno vicariatu.
¶ Castrum sancte helere &
Fortilitium Angeli andree. sub vno vicario.
¶ Castrum sancti fortunati
Villa sancte Marie de fonte
Villa sancti Angeli de agliano
Villa sci andree de agliano. sb vno vicariatu.
¶ Castrum sancti Martini de ficu
Villa montis de cornu
Villa sancti Juliani
Villa sci Xpofori de piscille. sub vno vicario.
¶ Castrum scte Enee siue agnetis
Villa sci angeli de capelle. sub vno vicario.
¶ Castrum Boneggij.
Villa sancti cipriani & sci Joãnis
Villa vistriciani
Villa sancti victorini
Villa valliani sancti Florẽtij. sb vno vicariatu
¶ Castrũ sci Martini in colle. sub vno vicario.
¶ Castrum ville noue
Castrũ abadiole vallis vberti. sub vno vicario.

Porte eburnee.

¶ Castrum compignani &
Villa sci petri in sigillo. sub vno vicario.
¶ Castrum Panicalis. sub vno vicario.
¶ Castrum Cibottole. sub vno vicario.
¶ Castrum montis vbiani &
Villa montis lagelli. sub vno vicario.
¶ Castrum spine. sub vno vicario.
¶ Castrum sancti apolinaris. sub vno vicario.
¶ Castrum moggij pile
Castrum plani pile
Castrum cerretorum &
Villa sibillis & bisciane. sb vno vicariatu.

Porte scte subsanne.

¶ Castrum montis petrioli. sub vno vicario.
¶ Castrum passignani. sub vno vicario.
¶ Castrum montis Ruffiani. sub vno vicario.
¶ Castrum vernazani.
Villa Tuori & biazzani
Villa abbatie de pierle
Villa fractarũ de corgnis. sb vno vicariatu
¶ Castrum Antrie &
Villa calisciane. sub vno vicario.
¶ Castrum montis fontigiani. sub vno vicario.
¶ Castrum montis colognole &
Villa plani carpinis. sub vno vicario.
¶ Castrum Corciani &
Villa collazonis. sub vno vicario.
¶ Castrũ castilionis filioꝝ fulcij. sb vno vicario.
¶ Castrum mongiouini &
Villa de maceretis. sub vno vicario.
¶ Castrum montalis &
Villa sancti arcangeli de lacu. sub vno vicario.
¶ Castrum plagarij &
Villa pratalenze. sub vno vicario.
¶ Castrum gaicordini &
Castrum greppolosciblecti. sub vno vicario.
¶ Castrum sancti mariani. sub vno vicario.
¶ Castrum Salomei &
Castrum mandoleti. sub vno vicario.
¶ Castrum vetus
Castrum montis melini
Castrum montis sperelli. sub vno vicario.
¶ Castrum Pacciani. sub vno vicario.
¶ Castrum Agelli. sub vno vicario.
¶ Castrũ hospitalis fõtignani. sub vno vicario.
¶ Castrum sci Sauini de lacu
Castrum Zocchi
Villa sci Filitiani de lacu
Villa insule poluensis. sub vno vicariatu.
¶ Castrum castilionis clusini cum
Villis oĩbus clusij. sub vno vicariatu.
¶ Castrum fontane
Castrum glogiane
Villa sancti manni &
Villa scte Lucie de collibus. sb vno vicariatu.
¶ Castrum plebis caine. sub vno vicario.
¶ Castrum fractarũ sci andree
Villa sancti sixti
Villa calcinarie
Villa lacugnani &
Villa pilli. sub vno vicariatu
¶ Castrum petrafícte. sub vno vicario.
¶ Castrum sci martini de collibus
Castrum podij curiarum. sub vno vicario.
¶ Castrum bagnarie. sub vno vicario.
¶ Castrũ castilionis de valle. sub vno vicario.
¶ Villa Insule maioris de lacu &
Villa burgij noui. sub vno vicario.
¶ Castrum sci Blasij de valle. sub vno vicario.
¶ Castrum mugnani. sub vno vicario.

¶ De cleuante rumorem in Perusia dicendo viuat vel moriatur. Rubrica. 105.

Quicunqȝ In futurum in ciuitate vel burgis perusie fieri fecerit seu causam prebuerit faciendi aliquez rumorez seu tumultum in aliquo conslilio vel adunantia vel cõgregatione gentium in platea cõis perusie ex quo turbaretur status pacificus cõis perusie: vel ausus fuerit dicere moriatur vel viuat talis nominãdo aliquem perusinum vel aliũ quecunqȝ tẽpore dicti rumoris: vel in ipso rumore dixerit de gonfalone cõis perusie alicui ciui perusino vel ꝙ aliquis eligatur in gonfalonerium ciuitatis perusie vel et ausus fuerit dare alicui aliqd gonfalone vel banderiaȝ in publico cãdandi alicui ꝛ ipsum aliqs acceptauerit vel portauerit in signum alicuius dominij preeminentie vel officij sine expressa licentia ꝛ consensu dñoꝝ prioꝝ artiũ ciuitatis perusie ꝛ nisi primo esset reformatuȝ per cõe perusie in conslilio dñoꝝ prioꝝ ꝛ camerarioꝝ artium cum decẽ artificibus pro quolibet camerario de qualibet arte grossa ꝛ cum quinqȝ artificibus de qlibet arte parua ponẽdo ꝛ immittẽdo partitũ ad bussolam ꝛ fabas vel nisi per ipsos priores artium daretur potestati vel capitaneo populi perusie vt qȝ plurimum ex predictis oritur materia babendi rumorez capite puniatur ita ꝙ moriatur ꝛ ꝙ omnia sua bona publicentur cõi Perusie.

¶ Si vero in alijs locis dixerit vel fecerit predicta puniatur in.cc.lib.deñ.ꝛ mittatur ad confinia ꝛ stare debeat per quinqȝ annos.ꝛ nihilominus sit priuatus omni honore ꝛ bñficio ꝛ officio cõis Perusie ad quem seu quos nunqȝ eligi vel vocari possit. Et in predictis sufficiat publica fama: dũmodo p pdicta non intelligatur derogatuȝ in aliquo gõfalonerijs de qbus loquitur supra proxime Rubrica de gonfalonerijs insacculandis.

¶ De capiente vel portãte arma populi perusie sine licentia. Rubrica. 106.

Ne aliquis Motu pprio instigatione diabolica capiat vel summat arma cõis ꝛ populi Perusie seu arma imperij. Statuimus ꝛ ordinamus ꝙ qcunqȝ in tantaȝ furoris audaciaȝ deuenerit ꝛ superbie ꝙ arma cõis ꝛ ppli perusie capiat vel trabat vel portet seu portari faciat sine licentia deliberatione consensu ꝛ voluntate dñoꝝ prioꝝ artium ꝛ sine deliberatiõe conslilij dicti supra in primo pcedẽti capło: capite puniatur ita ꝙ moriatur ꝛ oĩa sua bona sint ipso iure cõis perusie ꝛ babeatur p pditore cõis ꝛ populi perusie. Et idẽ intelligi dicimus de portãte ꝛ trabẽte arma imperij vel imperatoris vel pape ꝛ alicui portãdi deã arma impij vel pape nullo mõ licẽtia concedi possit.

¶ Quicunqȝ autez secutus fuerit aliquez qui dicta arma vel aliquaȝ eaꝝ portauerit seu portari fecerit in.cccc.lib.deñ.condemnetur.

¶ Item quicunqȝ in plateam cõis Perusie vel in aliquem alium locum publicuȝ in ciuitate vel burgis Perusie iret cum aliqua insigna pennone vel banderia sine licentia dñoꝝ prioꝝ artiuȝ ꝛ deliberatione supradicti conslilij capite puniatur ita ꝙ moriatur Et oĩa sua bona sint ipso iure cõis perusie. Et predicta non intelligãtur in stipẽdiarijs cõis perusie nec in euntibus ad aliquod regimen trãseuntibus per ciuitatẽ burgos vel suburgos Perusie nec in euntibus in exercitum cõis Perusie.

¶ Si vero palmam portauerit contra bonum statum ciuitatis Perusie simili pena puniatur. dũmodo predicta q̃ dicta sũt de vexilliferio intelligantur de prioribus artium qui tempore prioratus ipsoꝝ possint babere vexillum cõis ꝛ populi perusie sine pena.

¶ De faciente aliquod cõtra pacez bonorem vel statum ciuitatis Perusie. Rubrica. 107.

Ut bonor Et status ciuitatis perusie securus liber ꝛ pacificus more solito conseruetur nec decrescere valeat sȝ amplietur potius ꝛ accrescat ad bonorez ꝛ reuerentiam omnipotentis dei ꝛ sincerã deuotionez sancte matris ecclesie psñti capło duximus statuendum ꝙ nullus audeat vel psumat ordinare facere cõmittere nec et attẽptare dicto vel facto publice vel secrete tacite vel expresse directe vel p obliquũ nec principaliter nec p consequentiaȝ aliqd qd sit vel appareat esse contra pacem ꝛ tranqllitatẽ cõis ꝛ ciuitatis perusie vel contra bonorez ꝛ statum pdictum ciuitatis eiusdem seu in derogationẽ vel diminutionẽ pacis ꝛ tranqllitatis ꝛ bonoris ꝛ status ꝛ dignitatis ipsius.

¶ Si qs aũt contra pdicta vel aliqd pdictoꝝ fecerit vel cõmisserit seu facere vel cõmittere attẽptauerit seu facienti cõmittẽti vel attẽptanti opem consiliuȝ vel auxilium seu fauorẽ pbuerit dicto vel facto publice vel secrete tacite vel expresse seu confaciẽti vel cõmittẽti vel attẽptanti nõ restiterit p posse suo potestas ꝛ capitaneus ciuitatis perusie ꝛ quilibet eoꝝ possit pro tali maleficio procedere contra eum cuȝ accusatore vel sine accusatore per inquisitionẽ ex eoꝝ officio ꝛ ipsuȝ si eis videbitur culpabilez fore de pdictis vel aliquo pdictoꝝ inuenerit possint punire ꝛ cõdẽnare cõi perusie in ea pecunie quãtitate q̃ eis videbitur pro tali maleficio imponenda. vsqȝ in quantitatem ccccc.lib.deñ.inclusiue considerata psona delinquẽtis ꝛ qlitate delicti ꝛ ipsaȝ cõdẽnationẽ teneatur .J. tertiã diem vel q̃ citius poterũt exigere ꝛ ponere in cõi.

¶ Et vtrum maleficiuȝ qd reperiretur esse cõmissum sit ꝛ intelligatur ꝛ intelligi debeat esse contra pacem ꝛ tranquillitatem ciuitatis perusij vel contra bonorez ꝛ

statuꝫ ciuitatis eiuſdeꝫ vel in derogatióeꝫ vel dimi-
nutionem ipſorum vel alicuius eoꝝ vel ꝯ aliquod
de ſupradictis ſteť interpretatiói ⁊ itellectui dñoꝝ
poteſtatis ⁊ capitanei vel cuiuſlibet eoꝝ ⁊ eoruꝫ ⁊
cuiuſlibet eoꝝ interpretratio ⁊ intellect⁹ ꝓ veritate
⁊ veritatis declaratione habeať. ⁊ ex vigore pñtis
ſtatuti debeat obſeruari ita tñ ꝙ minor pena impo
ni non poſſit ꝗ̃ ſit impoſita per formaꝫ ſtatutorum
de delictis in accuſatióe inquiſitione vel denuncia-
tione contentis.

¶ Si auteꝫ poteſtas ⁊ capitaneuſ vel alter eoꝝ in
predictis vel circa ꝑdicta fuerint negligẽtes amit-
tat ille qui fuerit negligens ipſo facto.cc.lib.dẽn.⁊
in dicta quantitate ꝯdemneť per ſindicoſ cóis puſie
tempore ſindicatus ſui officij ⁊ rationis reddende.

¶ Et poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ quilibet eoꝝ ipſaꝫ
penam exigere teneanť:nec ẽt poſſit ab huiuſmodi
condemnationibuſ ⁊ proceſſib⁹ appellari ſeu etiaꝫ
ſupplicari.ſꝫ confeſtim in rem tranſeat iudicatã ita
ꝙ non poſſit appellatióe vel ſupplicatióe ſuſpẽdi.

¶ De faciente conſpirationẽ adunantiaꝫ con-
gregationeꝫ vel tractatuꝫ cã ſubripiendi
bonuꝫ ⁊ pacificum ſtatum ciuitatis
Peruſie. Rubrica.108.

STatuimus Et ordinamus pro bono ſtatu ciuitatis
comitatus ⁊ diſtrictus puſie.Qui quicunqꝫ fuerit in-
uentus facere conſpirationẽ vel tractatum vel con-
gregationeꝫ cauſa ſubuertendi pacificuꝫ ⁊ bonum
ſtatũ ciuitatus puſie capite puniať ⁊ puniri debeat
ita ꝙ moriatur ⁊ bona ſua publicẽť cói peruſij.Et
illi qui fieri fecerint ſimili pena puniantur.

¶ Et de hijs poſſit ⁊ debeat inqri ex officio pote-
ſtatis ⁊ capitanei publice.⁊ ſecrete vt de ꝑdictoꝝ
⁊ cuiuſlibet eoꝝ proceſſerit voluntate.

¶ Et ſi qs notari⁹ reptus fuerit ſcribere iuramẽtũ
vt predicta fiant per aliquos ſimili pena puniatur
Et ſimili modo poſſit ⁊ debeat inqri ex officio po-
teſtatis ⁊ capitanei.

¶ Et quecunqꝫ pſona reuelauerit predicta dñis
prioribus artium ciuitatis peruſie per ſe vel alium
etiam ſi reuelans de dicto delicto culpabilis eſſet
venia auctoritate huius legiſ ſit ⁊ eſſe intelligať in-
dulta.Et nihilominus veritate repta habeat ⁊ hre
debeat pro premio ⁊ nomine premij dicte reuela-
tionis ccc.floꝝ auri de quacũqꝫ pecunia cóis puſie
peruenta vel peruenienda ad manus quorũcunqꝫ
officialiũ dicti cóis:non obſtante ꝙ ad alium vſum
fuerit deputata. Et incótinenti dicti domini ꝑores
artium qui ꝓ tempore fuerint facta eis reuelatione
ꝑdicta veritate cóperta teneanť ⁊ debeãt dari face
re reuelanti dictam quantitatem.ccc.floꝝ auri ſub
pena.ccccc.floꝝ auri eis auſſerenda per maiorem
ſindicum cóis peruſie tempore ſindicatuſ dictorum
dñoꝝ prioꝝ ſi fuerint negligentes: ⁊ quilibet officia
lis cóis peruſie ad mandatuꝫ dñoꝝ prioꝝ teneatur
⁊ debeat ſoluere quantitatem floꝝ auri dicto reue-
lanti viſo dicto ꝑcepto vel mandato.

¶ Item ꝙ nó ſit licitũ alicui camerario cuiuſcũqꝫ
artis nec ẽt alicui pſone facere aliquaꝫ cógregatio
nem conſpirationẽ vel cóuenticulã gẽtiuꝫ nec in ea
aliquid proponere vł reformare ꝯ officiũ ꝑorat⁹
vel ꝯ aliquem prioreꝫ ad penam.ccccc.lib.dẽn.pro
quolibet ꝯfaciente.Et ꝙ aliqſ notari⁹ talem refor-
mationem ſiue ordinamentum ſcribere nó debeat
ad penam.C.lib.dẽn. Et nihilominus tale ordina-
mentũ non valeat vllo modo ſꝫ ipſo iure ſit caſſum.

¶ De ferẽte litteras infideliuꝫ. Rubrica.109.

INuentus Deferre litteras ifide-
liũ ⁊ inimicoꝝ ⁊ rebel-
liuꝫ ſancte romane eccleſie ſeu mitteret infidelibus
⁊ inimicis ⁊ rebellib⁹ ſancte romane eccľie .ccccc.
lib.dẽn.cói puſie ſoluere teneať.Et q miſerit dictaſ
litteras debeat puniri in perſona ita ꝙ moriatur.

¶ Et ſi aliqs duxerit ⁊ ſcortã fecerit alicui aduer-
ſario eccleſie romane ⁊ cóis puſie ꝯ regẽ hieruſalẽ
vel ſicilie dictam penam ſoluere teneatur.

¶ De proditore. Rubrica.110.

QUicunqꝫ Prodiderit vel ꝓdere
voluerit cóe vel ciuita-
tem peruſie vel mutari fecerit vel mutare voluerit
pacificum ſtatum populareꝫ quẽ nũc habet ciuitas
peruſie vel tractauerit vel ordinauerit ꝙ perdatur
libertas vel pacificus ſtatus quẽ vel quã nũc habet
ciuitas peruſie vel aliqua ciuitas caſtrum vel terra
recomẽdata vel feudataria vel q̃ ſubſit vel ſuberit
cói puſie vel tractauerit vel ordinauerit ꝙ ꝑdereť
vel ſtatũ pacificũ mutauerit vel mutari fecerit capi
te puniať ita ꝙ moriať: ⁊ oĩa ſua bona cói peruſie
publicenť ⁊ ſint perpetuo cói peruſie publicata.Et
poteſtas ⁊ capitaneus poſſint teneantur ⁊ debeãt
ingrere publice ⁊ ſecrete ex eoꝝ officio ⁊ habita pu
blica voce ⁊ fama vel ſaltem ꝓbatione ꝑ vnũ teſteꝫ
vel ꝑ alia indicia poſſint ⁊ debeãt ꝓcedere ad que-
ſtionem ſeu tormenta.

¶ Si vero ſpãlem pſonam ꝓdiderit ita ꝙ ab alio
offendať vel euꝫ ꝓditorio modo offenderit duplici
pena puniať qua puniri deberet ſi tale maleficium
non ꝓditorie cómiſiſſet vel cómitti feciſſet.Et ſi ex
tali ꝓditione homicidiũ ſequereť capite puniať ita
ꝙ moriať.Et ꝯ talem ꝓditorẽ vel ꝓditionẽ fieri fa
cientem ſufficiat ꝓbatio publice fame vt ad q̃ſtionẽ
ſeu ad tormenta ꝓcedi poſſit.Et nó intelligať ꝓdi-
torie factum qcqd per vnum inique fieret durantí-

bus inimicitijs publicis ⁊ manifestis.Et non intelligaꝭ ꝓditorie fcm̃ qcqd ꝑ inimicũ fieret alteri ͦu rãtib⁹ inimicitijs publicis ⁊ manifestis nisi esset inter eos fcã treugua vel sufferẽtia vł saluuſcõduct⁹.

¶ Qꝛ offendentes terras recomẽdatas cõi perusij habeantur pro exbannitis. Rubrica.III.

STatuimus Et ordinam⁹ ꝙ si aliqua persona locus vel vniuersitas ciuis vel forẽsis offenderet aliquã terrã vel terras vniuersitates vel loca recomẽdatas vel recomẽdata vel insutuꝝ recomendandas seu recomendãda cõi ⁊ populo perusinoꝝ faciũt honorem ⁊ reuerentiã vel cẽsuꝫ dicto cõi vł alia seruitia ẜm pacta ⁊ conuentiones facta ⁊ factas vel fienda seu fiẽdas inter cõe pusie ⁊ dictas vniuersitates ⁊ loca ⁊ sindicos ipsoꝝ.Qꝛ tales offendentes dicta loca ⁊ vniuersitates habeanꝭ pro exbãnitis ⁊ ꝯdemnatis cõis perusie in.M.lib.deñ.auctoritate pñtis legis ac si lata esset sententia condemnatoria: ⁊ ita fieri debeat executio ꝯ ipsum ⁊ bona sua ꝑ potestateꝫ ⁊ capitaneum ⁊ ẽt maiorẽ sindicuꝫ sicut fieri debet ꝯ alios exbãnitos ⁊ ꝯdemnatos cõis perusie.qui si fuerint negligentes tempore eorum sindicatus in M.lib.deñ.debeant ꝑ eoꝝ sindicatores ꝯdemnari quam executionem facere debeãt ex eoꝝ officio ad petitionem cuiuscũqꝫ petẽtis. Et potestas ⁊ capitaneus ⁊ eoꝝ officiales ⁊ priores artium ⁊ dictum cõe teneantur ⁊ debeant defendere manutenere ⁊ ꝯseruare in suis iuribus dictas vniuersitates ⁊ loca recomẽdata vel recomẽdanda vt supius dictum est Et predictis locis ⁊ vniuersitatibus dare auxilium consilium ⁊ fauorem.Et si in predictis omnibus ⁊ singulis vel aliquo ꝑdictoꝝ ꝑdicti potestas ⁊ capitaneus ⁊ eoꝝ officiales ⁊ ꝑores artiũ fuerit negligentes ⁊ ea non obseruauerint condemnenꝭ potestas ⁊ capitaneus ⁊ eoꝝ officiales in.ccccc.lib.deñ. ⁊ quilibet dictoꝝ prioꝝ in.C.lib deñ.

¶ De frangente pacem. Rubrica.II2.

AInem pacem Atqꝫ ꝯcordias osculo oris factas vel faciẽdam de qua appareat publicuꝫ instrumẽtũ inter aliquos de ciuitate vel districtu perusie potestas ⁊ capitaneus faciant ꝑpetuo obſuare.Et si quem vel si quos frangentẽ vel frangẽtes pacem inuenerit frangens vel frangẽtes pacẽ pena.ccccc. lib.deñ.si sanguis exiuerit ex dlicto cõmisso ex quo fractura pacis insurgit:si sine sãguine pena.ccc.lib. deñ.Et nihilominus de delicto cõmisso puniaꝭ ẜm formam statutorum.

¶ Dũmodo in pena cõuẽtionali exigẽda minime ꝑiudiceꝭ:ſꝫ salua semp maneat q̃ peti ⁊ hři possit ꝑ euꝫ cui fracta pax fuerit in bonis ꝑdicti frãgentis.

¶ Si vero alienationẽ aliquam fraudulentam ex bonis eius fecisset ille q postea pacem fregerit vel frangi fecerit in totum vel in partem vel cõtractuꝫ fraudulentũ fecisset ante tps pacis fracte talis alienatio ⁊ ꝯctus penit⁹ sit inanis ⁊ nullius valoris.

¶ Et si ille vel illi cui vel qb⁹ facta fuerit pax mõ ꝑdicto offenderet vel offenderẽt rũpẽtes pacẽ in ꝑsonã vel rebus a cõi pusie pena nullatenus puniaꝭ.

¶ Et si qua ꝯcordia cũ illo fieret q pacem fregerit de ipsa pace fracta ⁊ rupta nõ valeat nec teneat.

Additio.

Declarantes dũmodo dicta pax nõ fuerit rupta ex noua causa:quo casu nõ imponatur pena predicta:secus aũt in treugua.

¶ Qꝛ paces rate habeantur per potestatem ⁊ capitaneum. Rubrica.II3.

Potestas Et capitaneus teneanꝭ oẽs paces ⁊ concordias factas hactenus ⁊ fiẽdas inter hoies ciuitatis ⁊ districtus perusie de maleficijs ⁊ occasione maleficioꝝ ⁊ alia qualibet de causa ratas ⁊ firmas hře ⁊ eas facere inuiolabiliter obseruari.Et ẽt si in instrm pacis vel cõfessionis non appareret.Et qcũqꝫ ruperit dictam pacem nõ factam cuꝫ solennitate de qua fit mentio in capitulo supra ꝓximo pena.cc.lib.deñ.puniatur de ruptura pacis ⁊ alijs penis debitis ex ꝯfessione ẜm formeꝫ pñtium statutoꝝ.Similr potestas ⁊ capitaneus teneantur ingrere ꝯ oẽs hoies ciuitatis ⁊ districtus perusie q habent adinuicem discordias ⁊ dare auxilium ꝯsiliũ ⁊ fauoreꝫ ⁊ augumentũ studium ⁊ opem efficaceꝫ qualr ad ꝯcordiã reducanꝭ. Nõ tñ possint discordãtes cogere ad ꝯcordiã ⁊ pacem nisi de eoꝝ ꝓcesserit voluntate.Saluis semper hijs q̃ dicta sunt supra in rubrica de gonfalonerijs.

Additio.

Declarantes ẜꝫ.non tñ possint discordãtes cogere ad ꝯcordiã nisi ď eoꝝ ꝓcesserit volũtate.Qꝛ imo possint cogere ⁊ teneanꝭ cõpellere discordanteſ ad treuguã cuꝫ fideiussorib⁹in forma:pena.cc.lib.deñ. officiali aufferenda tpe sui sindicatus si reqsitus:fuerit negligens in faciẽdo dictas treuguas. Et ꝙ de hijs que fiunt ꝯ sic coheactos ad treuguam non valeat sindicari ⁊ possit recusantes treuguaꝫ arbitrio suo eam facere cogere ⁊ punire.

¶ De armis non portandis. Rubrica.II4.

SI quis Detulerit stoccbettũ siue guadrelettum vel detulerit arma admodum spiraglioꝝ siue spiraculoꝝ puniaꝭ ⁊ cõdemneꝭ cõi perusie ꝑ vice qualibet ⁊ pro quolibet dictoꝝ armoꝝ in.C.lib.deñ. Et vt vlterius questio

ctorīri non possit quid sit stoccbettus ꝛ qd guadre lectus. Qz fiat ꝛ fieri debeat p massarios cōis peru sie q̄dam forma ferrea ꝛ poni apud camerā massa rioꝝ cōis perusie cōcaua intus in qua forma semp q̄n erit dubiū de stoccbetto vel guadreletto debeat puncta immitti in dictā formā ferream ꝛ talis de beat eē forma ꝙ puncta ensis vel spate extra dictā formā exire nō possit. Et si transierit extra dictam formam ex parte inferiori vel penetrauerit ꝑ gros situdinē vnius digiti babeaꝰ ꝓ stoccbetto vel gua drelecto ꝛ de boc stetur dicto massarioꝝ cōis peru sie vna cum dicto militis seu socij dñi potestatis vel capitanei vel maioris sindici vel alterius officialis cōis ꝑusie si ꝑ eius famulos dicta arma vel aliqd̄ ipsoꝝ fuerint inuenta vel duobus ex eis. Et tūc in cōtinenti debeat frangi ꝑ mediū ita ꝙ aliqs eo vti in perpetuū amplius nō possit. Et ꝑdicta de spira culis vel spiraglis dicta nō vendicent sibi locum in tabernarijs ꝛ emptoribus gabelle vini vel eoꝝ fan cellis: ita tñ ꝙ teneanꝰ deferre cum guaina ligata: nec vendicet sibi locū in alijs ꝑsonis quas ꝯstiterit eadem die emisse dicta spiracula seu spiraglia ad ministeriū domus ꝓꝑie vel aliene portando tñ il lud siue illa publice ꝛ palam in manu.

¶ Et q̄cunq̧ detulerit cultellū acutū vel malitio sum: vel falcionem vel spiedū cbiauellinā vel ron cbam puniaꝰ ꝛ puniri debeat pena.xv.lib.deñ.

¶ Si qs aūt fuerit inuentus deferre mānariā vel roncbam seu falcastrum vel rauarinū puniatur pe na.xxv lib.deñ.pro quolibet.

¶ Si qs aūt portauerit spatā spontonē bracciaio lam ferreā vel aliqd̄ aliud genus armoꝝ ad offen dendum ordinatū in ꝑn̄ti capitulo nō declaratum puniaꝰ pena.x.lib.deñ.ꝑ quolibet: ꝛ idem si porta uerit tabolatiū in quo esset cōfictū aliqd̄ ferreum acutum vel taglienteꝫ eadem pena puniaꝰ. Et si qs fuerit inuentus portare bastonē de ferro plūbaio lam vel maꝫam ferratam vel cum lapide applicato puniaꝰ ꝓ quolibet in.x.lib.deñ. Si vo inuentus fue rit portare maꝫam speꝫatā de ligno puniaꝰ in.v. lib.deñ. Et arma ꝑdicta supius in boc capl'o cōten ta a quolibet ea portante auferranꝰ ꝛ deueniat in cōi ꝑusie ꝛ ꝑ ipso cōi vēdanꝰ: alia vero arma ifra scripta defendibilia nō ꝑdanꝰ nec deueniāt in cōi.

¶ Si qs aūt portauerit cirotecbas de ferro vel ta bolatiū nō ferratū vel panzeriā vel braccialectos puniaꝰ pena.xx.sol'.deñ.ꝑ quolibet eorūdem.

¶ Et si qs portauerit bastonem de ligno grossum malitiosum teneaꝰ soluere pene noie cōi perusie.xl. sol'.deñ. Et vtrū bastone fuerit malitiosū vel nō re maneat in ꝓuidētia potestatis vel capitanei vel ma ioris sindici: dūmodo non intelligaꝰ in bominibus qui vadunt post bestias.

¶ Ille vero q malitiose ꝛ malitiosum lapidē por tauerit puniaꝰ ꝛ puniri debeat in.xl.sol'.deñ.

¶ Scarcellus vo vel falcella vel falcinus vel ma naria magistroꝝ lignaminis vel ascia eorūdēꝫ quo ad delationeꝫ inter arma nullatenus cōputenꝰ nec cultelli calzolarioꝝ acti ad laborandū scarnandum vel apparandū si inuenti fuerint portari ꝑ artifices dictoꝝ artiū q̄n irent ad laborandū ꝛ diebus non ꝓbibitis laborari ꝑ qbus armis in nullam penam valeant condemnari.

¶ Si qs vero portauerit ꝛ inuentus fuerit cū lan cia seu lanciotto vel dardo ferrato soluat nomine pene.xl.sol'.deñ.pro quolibet.

¶ Et si fuerit inuentus cū gambarolis seu caligis de maglia seu aluctis de ferro soluat noīe pene pro qualibet.x.sol'.deñ. Et ꝑ omni alio genere armoꝝ acto ad defendendum in ꝑn̄ti statuto non expꝛesso soluat nomine pene.xx.sol'.deñ.

¶ Gorgeria aūt seu gorgelinus ꝛ cultellus actus ad incidēdum paneꝫ mensure vnius spanne possint impune portari ꝛ deferri.

¶ Balista ꝛ arcus cum verrettis ꝛ sagittis possint etiā impune portari ꝛ deferri: liceat ēt mercatori bus campsoribus ꝛ alijs artificibus ꝛ coꝝ fancellis deferre claues fundicoꝝ ꝛ camerarum eoꝝ licite ꝛ impune. Et ꝑdicta oīa ꝛ singula intelligaꝰ ꝛ locū babeāt in ciuitate perusie ꝛ in eius burgis ꝛ subur gis.s.a portis q̄ claudunꝰ ꝛ aperiunꝰ de mane ꝛ de sero intus. Extra aūt dictas portas rimari ꝛ cerca ri non possit.

¶ Si qs aūt fuerit inuentus portare aliqua ex di ctis armis superius nominatis ad offendēdum de putatis in platea cōis perusie vel ꝓpe ipsaꝫ plateā ꝑ qnq̧ passus vel in palatio dñoꝝ ꝑrioꝝ vel in ali quo ex palatijs in qbus audientiā vel residentiā fa ciūt officiales forenses ciuitatis perusie vel in ep̄atu perusino vel in eius audientia soluat ꝛ soluere te neaꝰ ꝛ debeat quadruplicē penā ꝑ quolibet ex di ctis armis inuentis quā soluere deberet si inuentus fuerit vel foret alibi q̄ꝫ in platea.

¶ Volumus insup statuētes ꝙ illi ciues perusini q de ciuitate in comitatū vel de comitatu venirēt in ciuitateꝫ possint portare per se ꝛ coꝝ famulos sine aliqua pena oīa arma offendibilia exceptis guadre lecto ꝛ stoccbetto ꝛ spiraculo: portādo dicta arma ligata in eundo ꝛ redeundo intus portas perusie: possint ēt portare intus dictā ciuitatem.s.a portis q̄ claudunꝰ intꝰ in eūdo ꝛ redeūdo in comitatū ꝛ de comitatu lanceā lāciottū dardū cbiauellinā roncbā ꝛ spiedū: dūmodo ī puncta ipsoꝝ sit infixū coriū vel lignū pannus vel aliud ꝓut fuit bactenus ꝯsuetū.

¶ Si tñ aliqs inuentus fuerit cum dictis armis vel aliquo eoꝝ vel alr q̄ꝫ cum signis ꝑdictis vt.s. infixis in aliqua taberna vel domo vbi vinū venderet: q di ceret se ire in comitatū vel redire de comitatu que taberna vel locus vel domus vbi staret vel inuētus fuerit esset in ciuitate vel burgis a dictis portis in

tus: hic nõ intelligatur ire nec redire in comitatum nec de comitatu: sed cõdemnet̃ ⁊ puniat̃ ꝓ p̄dictis armis ſm formã huius capl'i. Equeſtres võ poſſint portare ſup equos mulũ ſeu equã dicta arma ꝑ ciuitatem burgos ⁊ ſuburgos peruſie ẽt nõ ligata ſine aliqua pena.

¶ Et volumus vt tollat̃ oibus materia ⁊ intentio arma portandi formidine pene. Q᷑ poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ alij officiales cõis peruſie teneant̃ ⁊ debeãt qualibet die ⁊ qualibet nocte mittere eoꝝ ⁊ cuiuſlibet eoꝝ familiam ad minus. x. ꝑ ciuitatẽ ⁊ burgos peruſie ad cercandũ ⁊ rimandũ ⁊ inueniẽdũ arma portãtes p̄ter ⁊ ꝯ formã ſupradictã. Et ſi ꝯfecerint puniat̃ qlibet eoꝝ ꝯfaciens in. C. lib. deñ. ꝓ vice qlibet. Et ſi inuenerint aliquem cum armis vel aliquo genere armoꝝ: ⁊ ipſa arma vel aliqđ ex eis occultauerit ⁊ alia arma loco ipſoꝝ armoꝝ inuẽtoꝝ ſubrogauerint vel ſubmiſſerint puniat̃ ⁊ cõdemnet̃ dñs familie ꝯfacientis pro quolibet genere armoꝝ vice qualibet in. l. lib. deñ. Et familiaris vl' officialis ꝯfaciẽs ꝓ quolibet eoꝝ ⁊ vice qualibet ⁊ quolibet genere armoꝝ in. xxv. lib. deñ. Et de p̄dictis credat̃ ⁊ ſtetur ſacramẽto illius cuius fuerint arma ſupradicta cum duobus teſtibus.

¶ Volumus inſup ꝙ pene delatiõis dcõꝝ armoꝝ nõ poſſint augumẽtari ratione noctis: niſi in armis actis ad offendendum.

¶ Item ſtatuimus ꝙ ſi qs portans arma aufugerit ante familiã poteſtatis vel alterius officialis qui poſſit ſcrutari ꝓ armiſ dum ipſa vadit ſcrutando ⁊ cercando ꝓ armis: ita ꝙ de armis ⁊ ꝓ armis ꝑ dictam familiam cercari ⁊ ſcrutari nõ poſſit vel non ꝑmiſſerit ſe rimari ꝓ armis puniat̃ ⁊ cõdemnet̃ ac ſi hĩet vel portaret cultellũ malitioſum vel panceriã ⁊ cerbelleriam. Et ſi cultellum vel alia arma offendibilia in terrã vel alibi aliqs ꝓiecerit puniat̃ ꝓ dictis armis ꝓiectis ac ſi dicta arma ad latuſ vel ſecũ portare fuiſſet inuẽtus. ¶ Dũmodo ſi plures eſſent q fugerent ⁊ vnum genus armoꝝ de p̄dictis generibus inuenired̃ vnus tñ de p̄dictis fugientibus condẽnari debeat ⁊ nõ plures. Que oia ⁊ ſingula volumus obſeruari ex nũc: ⁊ de ꝓiectione dictorũ armoꝝ ⁊ fuga credat̃ ⁊ ſtet̃ dicto vel relationi duoꝝ vel vnius de familia poteſtatis vel alterius officialis q poteſt cercare ⁊ ſcrutari ꝓ armis: euntiũ cercãdo ꝓ armis tũc: ⁊ ſimiliter ꝙ nõ permiſſerit ſe cercari ſeu ſcrutari ꝓ armis.

¶ Item poteſtas ⁊ qlibet alius officialis teneant̃ ⁊ debeant ſcrutari facere ꝓ armis ſollicite ⁊ actẽte ⁊ omni modo ⁊ ſtudio qbus melius poterit. Et ſi repiret̃ eoꝝ aliqs negligens vel remiſſuſ in p̄dictis ⁊ in penis ⁊ bãnis aufferendis de armis inueniendis puniat̃ ⁊ cõdemnet̃ in. l. lib. deñ. ⁊ in dicta pena ꝑ ſuos ſindicatores debentes vel q debebũt eos vel eum ſindicare puniatur ⁊ condemnetur.

¶ Et de omnibus in p̄nti capitulo contentis credatur relationi duoꝝ de familia poteſtatis vel alterius officialis cum fuerit cum eis iudex vel miles vel notarius ⁊ iuerint ad cercandum.

¶ Non aũt poſſint vel debeant aliquẽ equeſtrem euntem ex̃ ciuitatẽ peruſie vel redeuntem cercare ꝓ armis nec punire.

¶ Volumus inſup ꝙ miles vel notarius q iuerit ad cercandũ ꝓ armis teneat̃ ⁊ debeat arma offendibilia q̃ inuẽta fuerint alicui ꝯ formã ſtatutoꝝ aſſignare maſſarijs cõis peruſie ea die ſi repta fuerint de die vel ſequẽti die ſi repta fuerint de nocte vel ſi de die fuerint repta ⁊ nõ potuerit dicta die inuẽtionis hr̃e copiam maſſarioꝝ: pena. C. lib. deñ. ſi ꝯfecerit vel negligẽs fuerit in p̄dictis. Et ꝙ ſtatim eo ipſo ꝙ arma fuerint repñtata in camera maſſarioꝝ: maſſarij teneant̃ ipſa deſcribi facere ⁊ ea nũqȝ reſtituere ſub pena. C. lib. deñ. ꝓ quolibet maſſario ꝯfaciente. Et ꝙ dñs poteſtas ⁊ ceteri alijofficiales qualibet hebdomoda ſaltim bis ingrant ⁊ inqſitionem faciant ꝯ portãtes dicta arma in dictis locis ⁊ repertos culpabiles puniant ⁊ cõdemnent ſm formam ſtatutorum ⁊ ordinamentorum.

¶ Volumus inſup ꝙ decetero nullus ſocius vel miles vel notarius deputatus ꝑ poteſtatem vel aliũ officialem ad rimãdum ꝓ armis poſſit rimari vel ꝑquirere ꝓ dictis armis ꝯ aliquẽ ſtantem vel morãtem in camera vel fundico vel apotecha vel alia domo: niſi eo caſu quo ad p̄dicta loca aufugerit ante dictã familiã quo caſu liceat ſibi in p̄dictis locis ꝑſcrutari ꝓ armis: nec ẽt poſſit aliquem ſtantem ad apotecam fundicum vel camerã ſiue ſtet rectus ſiue ſedens rimari vel rimari facere ꝓ armis defendibilibus: nec ẽt rimari poſſit ꝓ armis defendibilibus in aliquo ex palatijs reſidẽtie ſeu audiẽtie alicuius officialis cõis peruſie: nec in ſcalis ipſoꝝ palatioꝝ.

¶ Preterea hoĩes euntes in comitatũ eũdo ⁊ redeundo poſſint portare ſine pena ſcurcellũ falcinũ falcellam ⁊ acceptam vel aliqđ eorum.

¶ Volumus inſup ꝙ comitatenſibus habitãtibus in comitatu nõ liceat nec debeat vel poſſint portare aliqđ genus ex dictiſ armis offendibilib' ꝑ comitatum peruſie ſub penis ⁊ ad penas ſupiuſ declaratas: poſſint tñ impune portare ꝑ dictũ comitatũ oia ferramenta acta ad laboritium dum irent ad laborandũ ⁊ veniendo ad ciuitatem peruſie ⁊ ẽt eũdo ⁊ diſcurrendo ⁊ ſtando per dictum comitatũ ſpatam ⁊ lanciottum: dũmodo intus portã ciuitatis dicta arma portent ligata ⁊ in puncta lanciotti aliqđ corium vel pannum infixum. Et ꝙ ſindici cuiuſlibet caſtri vel ville comitatus peruſie teneant̃ ⁊ debeãt in p̄ncipio eoꝝ officij infra qntã diem a die dicti p̄ncipij in ipſoꝝ adunantia ſiue in eoꝝ eccleſia parrochiali notificare ⁊ mãdare in publico ꝯſilio ꝙ nullus de dictis locis cuiuſcũqȝ ſtatus ⁊ cõditionis exi

ſtat debeat portare arma offendibilia ꝑ dicta loca ⁊ eoꝝ territoria ꝓhibita portari ꝯ formã ſtatutoꝝ cõis peruſie. Et ſi quis facta dicta monitione ⁊ ꝑcepto portauerit dcã arma. Sindicus talis loci teneatur ⁊ debeat officialib⁹ cõis peruſie de hmõi cognitionem hñtibus notificare talem vel tales dicta arma portãtes: qua notificatione facta dicti officiales ꝯ dictos delinquẽtes ꝓcedere debeãt ⁊ eos punire ⁊ cõdemnare ſm formã ſtatutoꝝ pena cuilibet ſindico in talibus negligenti .x.lib.deñ. ꝓ qualibet vice. Arbitrio tñ officialibus forẽſibus ꝯceſſo rimãdi pro armis ſemper ſaluo ita ꝙ poſſint rimari ꝓ armis vetitis in comitatu.

Et ad hoc vt comitatẽſeſ ipſi honeſte ⁊ ſm eoꝝ cõdecentiã ſe gerãt: ⁊ vt ex pompis veſtimẽtoꝝ audaces nõ exiſtant. Volumus ꝙ nullus comitatẽſis allibratuſ ſeu habitãs incomitatu poſſit portare in capite ſeu gambis vel pedibus diuiſam alicuius ꝑſonis cuiuſcunqꝫ ꝑheminentie vel ſtatus exiſtat ſub pena .x.lib.deñ. ꝓ quolibet eorum.

Volumus tñ ꝙ comitatẽſes vel illi q ſtarent in comitatu poſſint libere ⁊ ſine pena in eundo poſt robbatores vel malefactores cauſa capiendi eos ⁊ in ducendi eos in fortiã cõis ⁊ in redeundo ad domos eoꝝ portare quecunqꝫ arma voluerint nec ob id poſſint accuſari nec puniri.

Et ꝙ poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ alij officiales habentes poteſtatem rimãdi ⁊ qlibet eoꝝ cuius familia inuenerit arma ꝑdcã vetita portari ſi arma fuerint inuenta in ciuitate ꝑuſie vel burgis vel ſuburgis vel comitatu habeant duos ſol. deñ. ꝓ qualibet libra eius qũtitatiſ quã venire fecerint in cõi a maſſarijs dicti cõis. Et ſi arma fuerint inuenta in palatio poteſtatis vel capitanei vel alterius officialis cõis peruſie vel in platea vel cameris iuxta plateã vel inter banchas cameraꝝ iuxta plateam habeãt quatuor ſol. deñ. ꝓ qualibet libra eiuſ qũtitatiſ quã venire fecerint in cõi. Quã quãtitatẽ maſſarij cõis peruſie teneãt ſibi dare ſine aliquo ꝑcepto apodiſſa vel mãdato. ⸿ Dũmodo ꝑdicta q̃ dicta ſunt ꝯ deferentes arma ⁊ eoꝝ punitione non intelligant nec vendicent ſibi locum in dñis prioribus artiũ ciuitatis peruſij ⁊ eoꝝ notario nec familiarib⁹ ipſoꝝ nec in gõfalonerijs ⁊ eoꝝ notario ⁊ famulis nec in officialib⁹ cuſtodie ⁊ eoꝝ notario durãtibuſ officijs ipſorũ nec vendicet ſibi locũ pena qñ ꝑ priores ⁊ camerarioſ ꝯcederet ob aliquã neceſſitatẽ occurrẽtẽ in ciuitate peruſie licentia ferendi ea quaꝫ ꝯcedere poſſint in dcõ caſu. Nec ẽt locũ habeat in illis q haberent licentiã a dñis prioribus portãdi arma defendibilia q ſoluãt ⁊ ſoluere debeãt ꝑus .xl.ſol.deñ. ꝓ quolibet anno maſſarijs cõis peruſie. Nec in certis ciuibuſ peruſinis qbus ꝯceſſa fuit licentia arma portãdi ſub Mill.ccc.lxxxiij.die.xxviij.mẽſis ſeptembris manu ſer maſſarelli pelloli de peruſia notarij: nec habeat locum in ambaſiatoribus veniẽtibus ad ciuitateꝫ peruſie nec in eoꝝ famulis: dũmodo ſcḋa die poſt euentũ ipſoꝝ ⁊ expoſitionem eoꝝ ambaſiate noĩa eoꝝ familiarium debeãt mittere in ſcriptis dñis poteſtati capitaneo ⁊ alijs officialib⁹ cõis peruſie. Et ad hoc vt ignorantia allegari non poſſit ꝙ qlibꝫ hoſpes in cuius hoſpitio hoſpitabũt dicti ambaſiatoreſ ad penã .x.lib.deñ. ꝓ quolibet ⁊ qualibet vice ei aufferẽda de facto ꝑ poteſtateꝫ vel aliũ officialem dicere debeat dictis ambaſiatoribus ꝙ noĩa familiariũ volentiũ arma portare mittãt dictiſ officialib⁹. Et ſi nõ fuerit eis dcm̃ ꝑ dictos hoſpites ⁊ inuẽti fuerint dicti familiares cũ armis remaneat in arbitrio dominoꝝ priorum de pena imponenda vel non.

Inſuꝑ volumus ꝙ ſi aliq viatores vel peregrini inuenti fuerint portare dicta arma ꝓhibita dum equeſtres accedunt eundo ad hoſpitiũ ꝑ ciuitatem vel comitatũ peruſie nulla pena eis imponatur. Et idem ſi pedeſtres dumtamen arma ſint ligata ꝓut in ciuibus eſt exꝑſſum. Que oĩa locũ habeãt ⁊ obſeruentur nõ obſtante aliquo ſpeciali vel generali in contrarium loquente.

Q꞉ infra .xv. dies condemnentur inuenti cum armis. Rubrica. 115.

Poteſtas Et capitaneus ⁊ oẽs alij officiales hñtes poteſtateꝫ rimãdi ⁊ cercãdi ꝓ armis ⁊ qlibet eoꝝ debeãt ⁊ teneant cõdemnare in maiori ꝯſilio .i. .xv. dies poſtq̃ꝫ arma fuerint inuẽta oẽs illos quos inuenerint arma portare vltra formã in ꝓximis capitulis ſuperioribus denotatam ꝑ ſe vel aliquẽ de famuliſ eoꝝ vel alicuius eoꝝ euntibus ad rimãdũ ꝓ armis: dũmodo ad inuentionẽ ipſoꝝ armoꝝ iuerint ad cercãdũ ⁊ ſit miles vel notarius poteſtatis vel capitanei vel iudex iuſtitie. Et ſuꝑ ꝑdictis ꝓcedere poſſit ẽt quolibꝫ die feriato ẽt ad honorẽ dei in dicto. Et ſi tꝑe inuẽtiõis armoꝝ nõ eſſet miles vel notarius vel iudex ille q eſſet inuẽtus ad nullam penã teneatur.

Statuimus ẽt ꝙ qñ familia poteſtatis vel capitanei vadit ad cercãdũ vel rimãdũ ꝓ armis debeãt ire equeſter miles ⁊ notarius ⁊ aliq ex domicellis de die. Et illi de familia q non rimant portare debeãt paueſia ⁊ lanceas: rimantes ṽo ſemꝑ portare debeãt veſtes alioꝝ familiariũ ita ꝙ cognoſcãt. Et ſi poteſtas ⁊ capitaneus vel alius hñs auctoritateꝫ vel poteſtatem rimandi ⁊ cercandi ꝓ armis ⁊ ad predicta faciendũ fuerint negligentes .xxv.lib.deñ. pro quolibet ſoluere teneantur.

⸿ Additio.

⸿ Corrigentes in fine ꝑncipij verſi. Et ſi tempore

inuentionis nõ esset miles.delemus:non. Addentes quod si quis non permisserit se rimari aut cercari pro armis et resistentiam fecerit eadem pena puniatur secus si aufugerit.

¶ De dante arma captiuis. Rubrica. II6.

Quicunq3 dederit arma captiuis cõis perusie vel alicui eorum in cõis carcere permanentibus vel extra:tm in carceribus recomẽdatis causa euadẽdi vel alia qlibet causa puniatur in.C.lib.den.quam penas potestas et capitaneus aufferant pro cõmuni.

¶ Qui forensis portans arma puniatur vt ciuis. Rubrica. I I 7.

Nullus forensis portet arma aliqua: Et si cõfecerit puniatur pro qualibet vice et quolibet genere armorum tanquam puniuntur perusini ciues. Et albergatores et eorum hospites vel familie eorum denũcient et dicãt forensibus venientibus et hospitari volentibus in eorum domibus quod deponãt arma: et si nõ deponerent puniatur quilibet qui cõfecerit pena qua puniri deberet perusinus qui portaret arma. Dũmodo predicta non intelligantur in ambasiatoribus venientibus Perusiã qui possint arma per ciuitatem et comitatum perusie impune portare et cum eorum familijs modo supradicto sub Rubrica generali de armis non portandis.

¶ De sibilante tempore quo cercatur pro armis. Rubrica. I I 8.

Quicunq3 dum familia potestatis vel capitanei vel alterius officialis bñtis auctoritatem rimandi pro armis iret cercãdo seu rimãdo pro armis pro plateã cõis perusie sibilauerit vel siufulauerit puniatur de facto per potestatem vel capitaneũ vel officialem pdictum in.xx. sol.den. Et de hoc credatur relationi vnius familiaris potestatis vel capitanei vel dicti officialis. Et de hoc et inquiratur publice et secrete et sufficiat probatio duorum testiũ de fama vel vnius de veritate.

¶ Et si fuerit sibilatum in aliqua camera vel loco ille qui fuerit magister dicte camere vel loci teneatur ipsum accusare et si non accusauerit teneatur soluere penam pro eo.

Additio.

Addentes quod vociferantes vel alias iniurias vel contumelias facientes cõ dictos officiales proiciẽdo lapides etiã si fuerit puer a.x.annis cum dimidio supra cõdemnetur in dicta pena: et pro dictis pueris et alijs a dicto tpe supra pater teneatur.

¶ De rimatione armorum fienda per comitatũ. Et de exbannitis capiendis. Rubrica. I I 9.

Cum i comitatu et districtu perusie tam circa delatione et portationem armorum quam circa retentionẽ et receptationem exbannitorum cõis perusie plurimũ offendatur: ad tollendũ occasioné oibus delinquendi. Et vt qlibet per comitatũ et districtũ perusij valeat secure cõmeare. Ordinamus statuẽtes quod si aliqs exbannitus et cõdemnatus condẽnatione pecuniaria tm̃ puenerit in fortiã cõis et cõdemnationẽ de eo factam non soluerit stet et detineatur in carcerem cõis perusie donec integre soluerit cõdemnationẽ de eo factã nec ob cõdemnationẽ pecuniariã tm̃ possit in persona vel membro puniri per aliquos officiales cõis perusie aliquo non obstante.

¶ Insup volumus quod potestas et capitaneus et qlibet alius officialis pñtes et futuri et quilibet eorum teneantur singulis mẽsibus mittere aliquos de familiaribus suis equites et pedites incomitatũ et districtũ perusie ad ingrendũ et procurandũ pro armis inueniẽdis: et exbãnitis capiẽdis infortiã cõis perusie inducendis. Et de inuẽtis per eos arma portare credatur relationi eorum et duorum ex eis. dũmodo in inuẽtione intersint miles vel notarius fm formã statuti.

¶ Item volumus quod si aliqs exbãnitus et cõdẽnatus cõis perusij pro maleficio habitauerit publice in aliquo castro vel villa sindici castrorum et villarum comitatus et districtus perusie ac ẽt vniuersitas castri vel ville i quo vel qua habitauerit teneatur capere hmõi exbãnitũ et cõdẽnatũ et infortiã cõis perusie ducere Et si pdicta nõ fecerint puniatur vniuersitas castri vel ville fm formã statuti loquẽtis de receptatione exbãnitorum: nec excusetur vniuersitas castri vel ville a pdicta pena eo quod diceret vniuersitates non deliqsse vel ignorasse talem fuisse exbãnitũ et condẽnatũ eo tpe quo cõmisserit maleficiũ pro quo fuerit exbãnitus et condẽnatus habitabat in ipso castro vel villa vel eius territorio seu districtu non obstãte aliq statuto vel ordinamẽto cõis perusie qd in cõtrium loqueretur.

¶ Volumus insup quod nullus beruuarius vel familiaris vel aliqua alia psona pro eis vel eorum noie ptãtis et capitanei vel alterius officialis euntis per comitatũ pusie causa armorum vel cã exbãnitorum vel condemnatorum vel alia ratione possit nec debeat aliqd accipere vel extorquere ab aliquo sindico vel aliqua alia psona rõne vel causa inditionis vel captionis vel inuẽtionis armorum aliqd pcipere vel hẽre. Et si cõfecerit puniatur cõfaciẽs in quadruplũ rei accepte et in restitutione eius qd acceperit vel qd extorserit tpe eorum sindicatus ad petitionẽ cuiuscũq3 petentis etiam ex officio sindicorum dicti officialis.

¶ Item volumus

¶ Item volumus φ supradicta capitula vel aliqđ eorum non vendicent sibi locum in parrochianis clusij vel lacus: nec in familiaribus eorum qbus sit licitum impune portare ⁊ hēe arma q̃ voluerint p clusium ⁊ lacum vel circa lacum in eundo stādo ⁊ redeūdo de clusio ad ciuitatem ⁊ de ciuitate ad clusium vel de lacu ad ciuitatem vel de ciuitate ad lacum ⁊ de lacu ad clusium ⁊ ecōuerso: dūmodo nulli persone cuiuscūqȝ ꝯdictionis existat liceat portare stoccbettum vel guadreletū ad penā in statuto denotatā.

¶ Volumus insuper φ sindici castrorum ⁊ villarum ⁊ quelibet alia psona teneant ⁊ debeāt familiaribus potestatis ⁊ capitanei vel alteri⁹ officialis cōis perusie ⁊ cuilibet alij officiali hn̄ti auctoritatē rimandi pro armis ⁊ eius familiaribus ⁊ familie dare ⁊ prestare auxiliū subsidium ⁊ fauorem ad gerendum officium eorum ⁊ cuiuslibet eorum ad accipiendum arma portantibus ⁊ exbannitos ⁊ cōdemnatos capiēdū ⁊ captos reducendū in fortiam cōis perusie: ⁊ non impedire officiū eorum vel alterius eorum sed inhibere impedientibus ꝓ posse ⁊ captos datos in custodiā vel dādos p dictos familiares vel altero ipsorum assignare potestati vel capitaneo seu alteri officiali vt supra dictū est vel cui preceptū fuerit ad penā quam talis captus pecuniariā soluere deberet cōi: ⁊ si penam psonalē substinere deberet ad penā.cc.lib.dcn̄.

¶ Statuimus insup φ oēs illi q fuerint deinceps relegati p sn̄iam diffinitiuam ꝓpter aliqđ maleficiū qđ cōmitterēt excepto homicidio ex quo p formam statutorum deberēt stare extra ciuitatem comitatum ⁊ districtum perusie vel ad standū extra ciuitatē comitatum ⁊ districtū perusie deberēt cōdemnari vel cōdemnarent ⁊ non venerint ad standū vel iuerint ⁊ rediuerint ad ciuitatē vel comitatū perusie soluant ⁊ soluere debeant ꝓ quolibet die quo repti fuerint in ciuitate vel comitatu perusie.l.lib.dcn̄.cōi perusie. Et nihilominus debeāt reincipere cōfinia: ⁊ ad confinia stare per totum ⁊ integrum tempus p qđ stare debebāt quando confinia ei fuerunt ordinata ⁊ assignata.

¶ De forense offendente perusinum comitatensem vel districtualem perusinum. Rubrica.120.

Quicunqȝ forēsis occiderit aliquē ciuem vel comitatensem vel districtualem perusinum vel membrum aliqđ in totū mutilauerit capite puniat sine aliqua redēptione ita φ moriatur.

¶ Si aūt percusserit eum ferro mazza de ligno vel alia re acta ad nocendum in facie vel in gula ⁊ ex pcussione sanguis exiuerit ⁊ cicatrix seu signum euidens perpetuo remanserit aut membrum debilitauerit etiam sine sanguinis effusione alicui ciui comitatensi vel districtuali perusino ⁊ in fortiam cōis perusie venerit manus dextra sibi debeat amputari.

¶ Si vero in fortiā cōis perusie nō fuerit siue non venerit vel steterit in dicta pena debeat cōdēnari.

¶ Et si aliter offenderit aliquē ciuem comitatēsem vel districtualem perusinū puniatur s̄m maleficium qđ fecerit quadruplici pena qua puniret perusinus qui talia maleficia cōmitteret cōtra alium perusinū. Et si cōcordia fieret inter dictos forēses ⁊ pusinos de illis iniurijs de qbus potest fieri ꝯcordia s̄m formam statutorum. Volumus φ forensis qui receperit ꝯcordiam a perusino cōdemnet in dimidia pene q̃ ei imponenda esset si cōcordia facta non esset.

¶ Ut aūt forensis valeat melius ab inferēdis iniurijs p̄cauere. Ordinamus φ si aliqs forensis adsociauerit aliquem vel p̄stiterit auxilium ꝯsilium vel fauorem alicui de ciuitate comitatu vel districtu perusie ad aliqđ homicidiū faciendum ⁊ capi poterit capite puniat ita φ moriat. Et si ad pcussiones faciei faciendū vnde signū euidens remanserit vel ad membrum perpetuo debilitandū vel mutilandum nasum aurem barbam vel cecandū oculū vel mutilandū aliqđ aliorum mēbrorum de qbus fit mentio in statutis ⁊ capi poterit sibi manus dextra debeat amputari: si vero capi non poterit vel non cōparuerit in dicta pena debeat condemnari.

¶ Et si adsociauerit vel p̄stiterit auxilium ꝯsilium ⁊ fauorem ad cōmittendum aliqđ aliud maleficium reale vel psonale soluat quadruplicem penā quam soluere deberet perusinus q maleficium cōmisserit s̄m formam statutorum populi perusini.

¶ Forenses aūt intelligant siue offendāt siue offendant quo ad maleficia ⁊ delicta oēs q non steterint seu habitauerint ipsi seu eorum antecessores seu nō stabunt vel non habitabunt in ciuitate vel burgis vel suburgis perusie vel eius comitatu familiariter per tempus.x.annorum continue.

¶ Illi vero forenses q steterūt ⁊ habitauerunt seu stabūt ⁊ habitabunt in futurū familiariter p dictū tp̄s.x.annorum cōtinue habeant ⁊ tractentur ⁊ hēri ⁊ tractari debeant quo ad maleficia ⁊ delicta ꝓ ciuibus perusinis: hoc modo ⁊ forma: vȝ. Si aliqs popularis perusinus offenderet talem forēsem puniat ac si talē offensam fecisset vel cōmisisset seu cōmitteret contra popularem perusinum.

¶ Si aūt talis forensis offenderit aliquem popularem perusinū puniat duplici pena qua puniri deberet popularis pusinus si ipsam offensam cōmisisset vel cōmitteret ꝯ̄ popularem perusinum.

¶ Et p̄dicta non intelligant in doctoribus ⁊ eorum famulis ⁊ scolaribus forensibus ꝯtinue horis ordinatis intrantibus scolas ad audiendū ⁊ hic morantibus causa studij q tractent ⁊ habeant ⁊ sint quo ad p̄dicta ꝓ veris ⁊ originarijs ciuibus perusinis

⁊ idem sit ⁊ esse intelligatur in eoꝝ famulis.

¶ Et etiam intelligant̃ predicta in oībus alijs q̄ ꝑ formam p̃sentium statutoꝝ h̃ri debeant ꝓ ciuibus perusinis, ita tñ ꝙ dicti doctores ⁊ scolares vel eoꝝ famiLiares vel alter eoꝝ non possint recipere nec facere aliquā ꝓcurationē vel aduocationē in aliqua curia cōis perusie nec aliqua iura recipere ꝯ aliquē perusinum pena .C. lib. den. ꝓ quolibet ꝯfaciente ⁊ q̄libet vice: ⁊ iuris cessio non valeat ipso iure.

¶ Item dicimus statuētes ꝙ nullus q̄ fuerit ciuis perusinus habeat̃ ⁊ h̃ri possit ꝓ forense non subdito quātum ad maleficia ⁊ occasione punitionis maleficioꝝ ex eo ꝙ nō soluisset hactenus datas ⁊ collectas impositas ⁊ imponēdas imposterū ꝑ cōe perusie / nec ꝯ aliquem possit opponi ꝙ ꝓ forense non subiecto habeat̃ ex predicta causa. Et si oppositum fuerit oppositio sit nulla ipso iure: ⁊ perinde procedatur ac si non opponeretur.

¶ Et ne sup dicto capitulo q̄stio seu lis oriat̃: dicimus declarantes ꝙ qcunqꝫ forēsis habitauerit vel habitabit in futurū ꝑ tp̄s .xx. annoꝝ cōtinue in ciuitate perusie ⁊ habuerit librā suam in ciuitate ⁊ habuerit domū terram vel vineā in ciuitate vel districtu perusie quas nō emisset in fraudēm vel alia fecerit ⁊ obseruauerit ⁊ adimpleuerit q̄ facere obseruare ⁊ adimplere teneret̃ ex forma alicuius statuti populi perusini talis forensis ꝓ ciue pusino habeat̃ ⁊ tractet̃ vt ciuis ⁊ gaudeat p̃uilegio ciuium perusinoꝝ in omnibus ⁊ ad oīa non tñ quo ad officia ⁊ non aliter vllo modo.

¶ Preterea eo q̄d dictū est supius nō obstante. Ordinamus ꝙ filij pusinoꝝ ciuium ⁊ comitatēsiū siue legitimi siue nō legitimi vel non legitime nati non intelligant̃ forenses si cōstabit ꝑ famam publicam ipsos fuisse filios alicuius perusini ciuis vel comitatensis legitimos vel nō legitimos ⁊ appareat libra patrū talium filioꝝ scripta in libris cōis pusie ⁊ appareat ꝙ seruiuerint ⁊ seruiāt cōi vel alij perusino nec obstat talibus filijs locus in quo fuerint nati siue in ciuitate ⁊ districtu pusie vel alibi in quocūqꝫ loco: dūmodo tales filij in ciuitate vel burgis vel comitatu habitent ⁊ morentur.

¶ Et ꝙ non videt̃ ꝯueniēs ꝙ hoīes de iurisdictione cōis perusie ⁊ terraꝝ submissarū ⁊ recomēdatarū ⁊ subrecōmittēdaꝝ ⁊ recomēdandaꝝ ꝓ forensibus habeant̃. Statuimus ꝙ hoīes dictaꝝ terrarū nō intelligātur forenses nec ꝓ forēsibus habeantur sed habeātur ⁊ tractentur ⁊ puniantur pro maleficijs cōmittendis per eos ⁊ in eos ⁊ in causis ciuilibus ⁊ criminalibus vt alij ciues perusini durante tempore submissionis ⁊ recomendationis. Dūmodo perusini districtuales ⁊ comitatenses cōmunis perusie habeantur ab eis pro ciuibus ⁊ castellanis ⁊ terrigenis ipsarum terrarum castroꝝ ⁊ locoꝝ in ciuilibus ⁊ criminalibus.

¶ De offendente exbannitum cōis perusie. Et de exbannito offendente. Rubrica. 121.

Si aliquis exbānitus ⁊ cōdemnatus cōis pusij ꝓ maleficio ⁊ causa maleficij ꝓ quo maleficio ⁊ causa cuius maleficij ⁊ causa cuius exbannimenti ⁊ condēnatiōis possit dictus exbannitus ⁊ cōdēnatus impune offendi s̃m dispositionē ⁊ formam statuti cōis perusie vel si quis exbānitus ⁊ condemnatus causa alicuius maleficij cōmissi vel cuius maleficij ⁊ cuius exbānimēti ⁊ cōdemnationis causa. Ipse q̄ dictū exbannitum ⁊ condemnatum occideret deberet condēnari in dimidia pena qua deberet cōdēnari occidens nō exbānitum vel cōdemnatum s̃m formam statutoꝝ fecerit homicidiū in p̃sonā ciuis vel comitatēsis extra ciuitatem ⁊ comitatū perusie ꝑ potestatem ⁊ capitaneum seu alterū eoꝝ seu alios officiales cōis perusie ꝑcise in amputatione capitis cōdemnetur: ⁊ eidē si capi poterit caput faciat seu faciant amputari ita ꝙ moriatur.

¶ Si aūt aliquem ciuem vel comitatensem pcusserit extra ciuitatem ⁊ comitatum perusie ⁊ ex pcussione vel ꝓpter pcussionē sanguis exiuerit potestas vel capitaneus manū dextram ei faciāt amputari. Et si aliter offenderit aliquē ciuem vel comitatēsem extra ciuitatem vel comitatū pusie quadruplici pena cōdemnet̃ qua cōdānari deberet si offensa facta esset ab eo q̄ nō esset exbānitus ⁊ cōdemnatus.

¶ Et q: exbāniti ⁊ cōdēnati vt plurimū morant̃ ⁊ habitāt in terris subiectis ⁊ submissis dicto cōi ⁊ etiā in alijs terris nō submissis nec suppositis circūstantibus ⁊ veniūt aliqñ in comitatū pusie ⁊ hoīes tam ciues q̄ȝ comitatenses occidunt vulnerāt ⁊ derobbāt ⁊ faciunt ipsos comitatēses se redimere q̄d est abbominabile audire: ad obuiādū p̃dictis ⁊ vt circa p̃dicta de oportuno remedio ꝓuideatur.

¶ Statuimus ꝙ si aliqs exbannitus ⁊ cōdēnatus cōis perusie postq̄ȝ fuerit cōdemnatus ante solutionem pene ipsius cōdēnationis vel liberationē seu absolutionem a cōdemnatiōe occiderit vulnerauerit vel derobbauerit seu spoliauerit in comitatu vel in ciuitate vel burgis vel suburgis perusie aliquē ciuem vel comitatēsem perusinū vel aliquem forensem vel posuerit eum in p̃uato carcere vel incēdiū aliqd fecerit seu cōmisserit vel vineas inciderit vel fructus agri destruxerit vel depopulauerit vel fecerit eum redimere q̄uocūqꝫ vel aliam grauem offensam fecerit ꝯ aliquem ciuem comitatēsē vel districtualem pusinū vel aliquem forēsem in ciuitate vel burgis vel suburgis perusie vel comitatu ex tunc sit

e esse intelligatur exbannitus et condemnatus pena capitis et omnia sua bona intelligantur esse publicata comuni perusie ipso iure et habeatur pro exbanito et condemnato de omnibus terris submissis vel recomendatis dicto comuni. Et idem sit intelligatur et observetur si aliquis ex dictis exbanitis et condemnatis aliquam ex dictis iniuriis realibus intulerit in aliquibus rebus vel bonis alicuius ciuis vel comitatensis perusini existentis et extra comitatum perusie.

¶ Et quod potestas et capitaneus et alij officiales comunis perusie et quilibet eorum ad petitionem cuiuscumque ex officio vigore presentis statuti teneatur et debeat contra predictos ingrere et eosdem in dictis penis condemnare et processus expedire infra unum mensem a die initiati processus sub pena mille lib. den. pro vice qualibet qua fuerint negligentes: in quam per suos sindicatores debeant condemnari de quibus specialiter et expresse dicti sindicatores ex officio ipsorum contra dictos potestatem et capitaneum et alios officiales ingrere teneantur et eos culpabiles condemnare pena dictis sindicatoribus. ccccc. lib. den. si fuerint negligentes in predictis in quam per maiorem sindicum debeant condemnari. Et ut dictis exbanitis et condemnatis sic inquisitis iuris defensio non auferatur quod possint ipsi exbaniti et condemnati et eis liceat personaliter vel per procuratorem comparere respondere et se defendere secundum formam statuti.

¶ Et potestas et capitaneus qui talem sententiam tulerit contra tales iam exbannitos et condemnatos occasione alicuius maleficij de predictis et etiam alij officiales dicti comunis infra tres dies a die late sententie ipsam sententiam vel ipsas sententias per eos vel alterum eorum latas debeant notificare et in publicam formam mittere expensis comunis perusie rectoribus pro dicto comuni existentibus in quibuscumque terris et locis subiectis et recomendatis comuni perusie teneantur sub dicta pena mille lib. den. de facto eis aufferenda ut dictum est. Et quod dicti rectores infra tertiam diem a die notificationis predictorum numerandam teneantur et debeant tales exbanitos condemnatos pro predictis maleficijs vel aliquo eorum sicut predicitur et in tali condemnatione nominatos in simili pena amputationis capitis et publicationis bonorum de dicta ciuitate terra vel loco comuni perusie subiectis et recomendatis absque alio processu sententialiter condemnare. Et eosdem si in eorum fortia vel districtu repiriantur capere et capi facere et in eos personaliter et realiter executionem facere et talem sententiam executioni mandare cum effectu. Et habeat et lucretur talis officialis et rector pro quolibet malefactore quem cepit in quem personaliter et realiter executionem fecerit de predictis secundum formam dicte late sententie. Et eidem officiali soluatur et pro quolibet in quem facta fuerit talis executio. l. floren. auri absque alia apodissa vel mandato. Et si dicti rectores vel officiales in predictis extiterint negligentes contemptores vel remissi: in dictam penam mille lib. den. per maiorem sindicum comunis perusie debeant condemnari de quibus expresse debeant sindicari. Et quia conueniens est ut quod quisque iuris in alium statuerit ipse eodem iure utatur. Et ne vniuersitates predicte in quibus predicti officiales presunt de huiusmodi ordinamento mirentur sed potius pro eodem statu consentiant presens statutum in eorum volumine cum debito vigore conscribant et robur eternum habere permittant.

¶ Statuimus et ordinamus quod quicumque exbanitus et condenatus alicuius ciuitatis terre vel loci subiecti comuni perusie accesserit ad aliquem dictorum locorum subiectorum vel in eorum vel alicuius eorum comitatu et realiter vel personaliter offenderit aliquem de dicto loco et ibidem morantem vel per ipsa loca transeuntem si tali occasione de dictis terris et locis vel aliquo eorum extiterit condemnatus quod statim infra tertiam diem a die notificationis facte de predictis et facta fide de tali sententia lata potestas vel capitaneus et alij officiales comunis perusie talem sic delinquentem in simili pena debeant condemnare absque alio processu. Et in eo executionem realem et personalem facere si talem delinquentem in ciuitate vel comitatu perusie repirent cum effectu omni negligentia cessante et habeat et lucretur. v. flor. den. pro qualibet libra eorum que venire fecerint in comuni occasione predicta pena simili: mille lib. den. si negligentes fuerint eis per eorum sindicatores aufferenda de quibus expresse debeant sindicari.

¶ Et que dicta sunt supius de exbannitis et condemnatis predictis in dictis casibus et quolibet eorum locum habeant et plenum sortiantur effectum in omnibus et per omnia in adsotiantibus tales exbanitos ad huiusmodi committenda et in omnibus et singulis que eisdem exbanitis ad talia perpetranda prestarent auxilium consilium vel fauorem ita quod simili et eadem pena per omnia puniatur aliquo non obstante.

¶ Si vero non grauem offensam fecerit talis exbanitus et condemnatus contra aliquem ciuem vel comitatensem vel forensem in comitatu perusie vel in ciuitate vel burgis vel suburgis condemnetur et puniatur quadruplici pena respectu pene qua deberet condemnari et puniri ciuis offendens ciuem in loco in quo facta fuisset offensio a tali exbannito et condemnato.

¶ Statuimus etiam quod si quis qui iam in preteritum fuerit exbanitus et condemnatus causa maleficij pro quo possit impune offendi vel pro maleficio pro quo offendens eum deberet puniri et condemnari secundum formam positam infra in rubrica quod exbaniti et condemnati pro certis delictis et c. in §. in alijs autem exbanitis: et sit postea rebanitus et restitutus ex gratia concessa et facta per comune perusie commiserit homicidium in ciuitate vel burgis vel suburgis vel in comitatu ipsius ciuitatis vel extra in persona et corpore alicuius ciuis vel comitatensis perusie condemnetur et puniatur et condemnari et puniri debeat precise pena amputationis capitis a spatulis ita quod moriatur.

¶ Si vero mutilauerit vel debilitauerit alicui ciui vel comitatensi aliquod membrum vel percusserit cum vel comitatensem in facie vel in gula cum effusione sanguinis

⁊ ex ꝑcussione signuʒ ꝑpetuo sit remāsurū cōdēneꝛ in amputatione ⁊ separatione manus a bracchio.

¶ Sʒ si alr offenderit ciuē vel comitatēseʒ ꝑusinū condēneꝛ ⁊ puniaꝛ pena duplici respectu pene qua deberet cōdēnari ⁊ puniri nō exbānitus ⁊ cōdēnatus offendēs aliquē ciuem vel comitatēsem ꝑusinū.

¶ Et simili modo si qs futuro tpe fuerit tantū exbannitus ⁊ cōdemnatuʒ vel fuerit tm̄ cōdemnatus ꝓ maleficio cōmisso ⁊ causa maleficij cōmissi ꝓ quo maleficio exbannitus ⁊ cōdemnatuʒ possit impune offendi ſm formā dicti statuti de offendente exbānitos: ⁊ ꝓ executiōe pene fuerit postea vel erit in carcere cōis perusie inclusus intrusus ⁊ immissus. Et postq̄ȝ fuerit in carcere īclusus intrusus vel imissus ex gr̄a generali vel spāli facta ⁊ cōcessa p cōe perusie in honorē diuine maiestatis vel ex alia causa fuerit vel erit sibi remissa pena ⁊ exēptus ⁊ liberatus fuerit vel erit de ipso carcere. Et post gr̄aʒ receptā ⁊ postq̄ȝ fuit vel fuerit liberatus ⁊ exēptus de carcere cōmisserit in futurū homicidiū quocūqȝ tpe ⁊ in quocūqȝ loco vel in ciuitate vel comitatu perusie vel extra comitatū perusie in ꝑsonaʒ ciuis vel comitatēsis perusini pena amputationis capitis aspatulis condemnetur ⁊ puniatur.

¶ Si vero amputauerit seu mutilauerit vel debilitauerit alicui ciui vel comitatēsi perusie aliqꝺ mēbrum vel ꝑcusserit aliquē ciueʒ vel comitatēsem perusie in facie vel in gula ex q̄ ꝑcussione signū ⁊ cicatrix sit in facie remāsurū ⁊ remāsura cōdēneꝛ ⁊ puniaꝛ ꝑcise pena amputationis manus a bracchio.

¶ Si vero aliter offenderit ciueʒ vel comitatēsem perusinū qualitercūqȝ ꝑsonalr̄ vel realiter condemnetur ⁊ puniatur pena duplici respectu pene qua deberet condemnari ⁊ puniri ciuis non talis cōditionis offendens alium ciuem.

¶ Si qs vero offenderet aliqueʒ ciuem vel comitatēsem perusinū ꝑsonalr̄ in quacūqȝ parte mūdi ⁊ postea talis offendens ad ciuitatem ⁊ comitatuʒ se cōferret possit ei ⁊ in eum ius dici ac si talis offendens dictā ꝑsonalem offensam fecisset in ciuitate ⁊ comitatu ꝑusie: dūmodo nō possit initiare ꝓcessum cōtra ꝑdictum offendentē nisi ipso existente in ciuitate nec possit ꝓcedi ad capturaʒ talis offendentis nisi facta fide ⁊ aliquali ꝓbatione de maleficio ꝑdicto ēt absente parte sed post capturaʒ dictū maleficium debeat plene ꝓbari.

¶ Additio.

¶ Declarantes ꝙ talis bannitus ⁊ condemnatus incurrat penā amputationis capitis ⁊ bonoꝝ cōfiscationis. Dūmodo scōm seu vltimū delictum fuerit tale ꝓ quo veniret cōdēnandus ſm formam statutoꝝ aliqua pena ꝑsonali: vel pecuniaria ascendēte ad quantitatē .ccc. lib. dēn. ſm statuta huius voluminis. In. §. fi. declarāte nomina forensem ⁊ forensis ⁊ sine ipsis rescribatur.

¶ De offendēte exbannitū vel cōdēnatū existētem vel q duceret in fortiaʒ cōis. Rubrica. I 2 2.

Presenti decreto duximus statuendum ꝙ nemo audeat vel ꝑsumat offendere exbannitum vel condēnatum vel malefactorē dum duceret per familiā potestatis vel capitanei vel alterius officialis vel p hoīes castri vel ville vel alterius loci vel bailatores cōis perusie in fortiam cōis perusie vel cōduceretur ad carcerē cōis perusie vel in ipso carcere. Et si quis offenderet puniaꝛ duplici pena qua puniri deberet si alium offenderet q nō esset exbannitus vel cōdēnatus de illo maleficio vel qua deberet puniri ille q offenderet illū q nō eēt malefactor ⁊ offenderet eum nō in dicto casu qn̄ duceret. Sed alr̄ vel ſm illud maleficium qꝺ faceret vel ꝑpetrauerit nō obstante aliquo exbannimēto de eo facto.

¶ Et si aliqs offēderet aliquē forēseʒ q adsotiaret aliquē cōdēnatū ⁊ exbānituʒ cōis ꝑusie vel malefactorē q forēsis vellet defendere taleʒ exbānitū ⁊ cōdēnatū vel malefactorē vel q daret ei auxiliū ꝯsiliū vel fauorem ad penam aliquam minime teneaꝛ.

¶ De manumundolo ⁊ vagabundo offendente aliquem. Rubrica. I 2 3.

Qvicunqȝ manumūdoluʒ vel vagabundus interfecerit aliquem ciueʒ vel comitatēsem vel districtualē ꝑusinū in ciuitate comitatu vl̄ districtu ꝑusie ⁊ capi poterit capite puniaꝛ ita ꝙ moriaꝛ.

¶ Et si aliqs de ꝑdictis ꝑcusserit ita ꝙ de ꝑcussiōe sanguis exeat: illi ꝑcutiēti potestas vel capitaneus vel alij officiales cōis perusie si capi poterit manuʒ dextram faciant amputari: si capi non poterit in pena predicta debeat condemnari.

¶ Si aūt homicidiū cōmisserint īterse dicti manumūdoli vel vagabūdi vel vnus alium ꝑcusserit vel aliud delictū vnus ꝯ aliuʒ cōmisserit in ciuitate vel districtu perusie puniaꝛ ea pena qua puniretꝛ aliqs perusinuʒ interficiens vel offendens aliū perusinuʒ in pecunia vel ꝑsona ſm formam statutorum.

¶ Ille aūt q fieri fecerit a dictis manumundolis seu vagabūdis homicidiū seu ꝑcussionem seu aliqꝺ aliud delictum ꝯ aliquē puniaꝛ pena duplici quam deberet soluere aliqs ꝑusinus q fecisset dcm̄ homicidium vel dictā ꝑcussionē alicui intulisset seu aliud delictum cōmisisset. Et volumus ⁊ ordinamus ꝙ idem sit ⁊ censeaꝛ manumundolus ⁊ vagabūdus.

¶ Additio.

¶ Addentes ꝙ si in quacūqȝ parte mundi offenderit perusinum ⁊ veniet in fortiaʒ cōis perusij simili pena puniatur ipse ⁊ fieri faciens.

De battaglia non fienda per plateam. Rubrica. 124.

Quoniam Ex bactalia q̄ fit p plateam cōis perusie vr̄ quodāmodo ciuitas deformari. Statuimus q̄ in futurū nulli liceat bactaliaȝ incipere in dicta platea cuȝ armis vel sine armis vel lapides picere vel pici facere ⁊ q̄ p̄fecerit p vice q̄libet puniat̄ in.ccccc.lib.deñ. Et de p̄dictis potestas ⁊ capitaneus ⁊ q̄libet alius officialis cōis perusie supius noiatus ⁊ q̄libet eoꝝ possit ⁊ teneat̄ ex officio inqrere pena.xxv.lib.deñ.

In campo bactalie impune fieri possit temporibus infra determinatis non obstāte caplo aliquo statutoꝝ in cōtrarium loquente.

Si qs vero die dominico in festo oium sanctoꝝ quo vel qua cōsueuit fieri p̄lium in campo bactalie tpe quo fieret p̄liuȝ portaret vel deferret in campo prelij vel supramurum ab angulo domus exclusiue olim Ciutij nicolutij ⁊ nunc angeli dñi legerij vsq3 ad ecclesiā sancti donati ferrum actuȝ ad offendendum: vȝ cultellū vel alia arma ferrea seu aliqd̄ genus armoꝝ ferri offendibilium puniat̄ ac si ea portasset in platea cōis perusie. Et si qs euaginauerit in dictis locis campi vel supramurū arma offēdibilia tpe quo fieret p̄lium cōdemnet̄ in.cc.lib.deñ. Et si tunc cū dictis armis in dictis locis vel altero eoꝝ aliqueȝ offenderet cum sanguinis effusione puniat̄ in amputatione manus. Et si sine sanguinis effusione pcusserit puniat̄ in.ccccc.lib.deñ. Et idem intelligat̄ in oibus rembucchis adherentib[9] ⁊ exeūtibus ad dicta loca ppe ipsa loca p.x.passus. Ita q̄ passus intelligat̄ esse qnq3 pedū ad pedes cōis perusie designatū in campanile sancti Laurentij.

Item ad euitanda maleficia enormia. Statuimus q̄ nullus deinceps audeat vel p̄sumat aliqueȝ offendere vel aliquam offensionem facere vel fieri facere in cāpo bactalie nec ēt supramurū dicti campi.s.supramuruȝ ab angulo domus exclusiue olim Ciutij nicolutij ⁊ nūc angeli dñi legerij ad ecclesiā sancti donati in die p̄sueti p̄lij tpe quo fit p̄lium cuȝ aliquo genere armoꝝ offendibiliū de ferro vel aliquo alio genere vel specie metalli pena offensori si homicidiū cōmiserit vel cōmitti fecerit amputationis capitis ipsius offensoris ⁊ offendi facientis ita q̄ moriat̄ sine aliquo remedio vel cōdēnatione pecunie. Et si alr̄ offenderet vel offendi faceret dicto tpe cum dicto genere armoꝝ cum effusione sanguinis eius manus dextra debeat amputari. Et si dicto tpe offenderet vel offendi faceret sine sanguine ab angulo domus p̄dicte quōdā dicti Ciutij ⁊ nūc angeli dñi legerij exclusiue vsq3 ad dictā ecclesiaȝ sancti donati puniat̄ quadruplici pena qua puniri deberet si in dicto loco alio die q̄s die p̄lij tale maleficium cōmisisset. Et idem p oia intelligat̄ in oibus rembucchis adherētibus ⁊ exeūtibus ad dicta loca ppe ipsa loca ad.x.passus. Ita q̄ passus intelligat̄ vt.s.in pcedenti.§.declaratur.

Item nullus faciat nec facere debeat in diebus dñicis nec alijs diebus aliqd̄ p̄lium in platea cōis perusie sub pena.xxv.lib.deñ.p quolibet p̄faciente ⁊ qualibet vice qua p̄factū fuerit in predictis.

Et nulluȝ audeat vel p̄sumat portare tpe p̄lij de campo bactalie in ipso campo seu supramuruȝ vel alibi vbi dcm̄ p̄lium cōtigeret fieri aliquā plumbaiolam vel maȝȝam ferrataȝ vel ferream vel metalli sub pena.C.lib.deñ.p quolibet p̄faciente: possint tñ portare maȝȝam ligneam/targiaȝ/tabolatiū/pauesem/gambarolos ⁊ bracciaiolā bastonē vel Ʒacconem/gamberias/barbutā cuȝ maglis/elmum clausum ⁊ oia arma p̄sueta portari ad dcm̄ p̄lium.

Et si aliqs tpe p̄lij pieccerit de aliq̄ turri vel de aliqua domo lapidem vel lapides vel aliqd aliud actuȝ ad nocendū in dcm̄ locū p̄lij in cadē pena.C.lib.deñ.p vice qualibet cōdemnetur. Et de p̄dictis oibus ⁊ singulis in hoc caplo cōtentis potestas ⁊ capitaneus ⁊ q̄libet eoꝝ omni die lune p̄xime sequente inqrere debeāt ex eoꝝ ⁊ cuiuslibet eoꝝ officio ad petitionē ⁊ pmotionē cuiuscūq3 pena.ccccc.lib.deñ.potestati ⁊ capitaneo ⁊ cuilibet eoꝝ si negligentes fuerint in p̄dictis. Et de eo qd̄ p̄dicti potestas ⁊ capitaneus venire fecerint in cōi habeant quatuor sol.deñ.p qualibet libra que q̄ntitas eis ⁊ cuilibet eoꝝ sine alio pcepto vel mandato solui debeat p massarios cōis perusie. Et nihilominus q̄libet possit esse accusator ⁊ habeat tertiā partē bāni. Et vt melius p̄dicta executioni mādent. Cancellarius dñoꝝ poꝝ artiū ciuitatis perusie teneat̄ eligere custodes secretos seu eligi facere de tpe in tēpus vt ei videbit̄ cōuenire q teneant̄ ⁊ debeāt accusare vel denunciare potestati vel capitaneo cōmittētes p̄dicta vel aliqd̄ p̄dictoꝝ eoꝝ noia in pncipio eoꝝ officij ⁊ pnoia dare in scriptis ⁊ cogant̄ p potestatem ⁊ capitaneū dcm̄ officiuȝ acceptare ⁊ iurari facere q̄ dcm̄ officiuȝ bene ⁊ legaliter faciēt: ⁊ semp q̄n aliquem denunciabunt dare debeāt duos testes qui viderint p̄dicta vel aliqd̄ p̄dictoꝝ cōmitti per predictos q denūciati fuerint ⁊ eoꝝ dictis stetur ⁊ sufficiat ad cōdemnationē faciendā quoꝝ noia tam denunciantiū q̄s testiū teneant̄ in secretū nec sit necesse publicari aliter ⁊ ēt possint incippari cū duobus testibus de veritate.

Item volumus q̄ bactalie predicte fieri possint dumtaxat in diebus dominicis p totū mensē Maij vsq3 ad medietatem mensis Iunij: quolibet anno ⁊ non vltra nec pus sub pena.xxv.lib.deñ.p quolibet contrafaciēte. Et q̄ omnibus vulneribus ⁊ morte

possit ꝛ debeat inquiri si fieret prelium in alio tpe ꝙ supra pmissum est ꝛ puniri debeat ꝯfaciens ꝭm formā statutoꝝ. Saluo ꝙ dictū pliū possit fieri in alijs tpibus in casu quo p nouē priores deliberaret cōcorditer misso ꝛ obtento pꝰe partito ad bussolā ꝛ fabas. Et qlibet officialis teneať inqrere sub pena.C.lib.deñ. Et ꝙ dñi priores teneanť facere hoc ordinamētū bāniri quolibet anno in die pascbatis resurrectionis sub pena pdicta. Et cancellarius eis reducere debeat ad memoriam sub dicta pena.

Additio.

Addentes ꝙ omnino nō fient bactalie in aliquo loco vel tempore: nisi cum nuc vel herbis vel pomis non offendibilibus.

De capiente ꝛ offendente suum hominem. Et de capiente liberum hominem. Rca. I 25.

Nulli dño Sit licitum capere seu capi facere aliquem suū hoiem vel vasallum in ciuitate vel districtu perusie nec offendere in psonā nec in vitā accipere siue membrum aliqd debilitare nec aliquā cognitionē sanguinis hre: sed cognitio ꝛ punitio sanguinis spectet ad potestatē vel capitaneū vel maiorem sindicū cōis perusie ꝛ ad quemlibet eoꝝ. Saluo ꝙ dñi possint eoꝝ hoies seu vasallos capere si reperirenť fuisse absentes ꝛ se absentasse ꝛ hoc cū licētia potestatis vel capitanei vel maioris sindici. Et qui contrafecerit.cc.lib.deñ.nomine pene soluere teneatur.

Et si aliqs dñs aliquem suū hoiem vel vasallū caperet cum licentia potestatis vel capitanei vel maioris sindici/cū mittere debeat in manus dictorum officialiū ꝛ tunc de iure cognoscatur inter eos per curiam perusinam.

Possint tñ dicti dñi capere eoꝝ hoies si ipsi homines aliquē excessum faciūt ꝯ eos vel eoꝝ bona de quo deberent portare penā ꝛ potestati vel capitaneo vel maiori sindico vľ alteri eoꝝ pñtare: dummodo dñi in captione nullū malū vel detrimentū eis inferant in psonā: reserueť tñ dñis supradictis ꝙ de bonis ꝛ rebꝰ hoium eoꝝ seu vasalloꝝ possint vti sicut sunt soliti. Et de illis absentibus intelligamus dños vti posse de rebus eoꝝ ꝛ eos posse capere si ꝯ eos excessum facerent vt dēm est de qbuſ dñi fuerint in possessione seruitioꝝ p honoritis vel seruitia debita. Et si tales dñi suum hoiem quem caperent seu capi facerent non pñtarēt potestati vel capitaneo vel maiori sindico vt dictū est ea die q̄ ceperint vel capi fecerint vel sequēti soluat talis dñs p qualibet vice ꝛ die quo ꝯfecerit.cc.lib.deñ.

Preterea quicunqꝫ ceperit vel capi fecerit in aliquo loco aliquem liberū hoiem ꝛ eum tenuerit inuitū p duas horas sine intrusione in aliquē locū .cc.lib.deñ.noie pene soluere teneať. Et si eum intruserit vel immiserit in aliquē locū ꝛ tenuerit eum inuitum p vnā horā.ccc.lib.deñ.soluere teneatur. Si vero maiori spatio tenuerit intrusum vel nō intrusum maiori pena puniať arbitrio potestatis vel alterius officialis sup hoc cognitionē hñtis. Saluo ꝙ pdicta nō intelliganť in illis q caperent vel imitterent vel introducerent in aliquē locū suos filios vel filias vel alios descendentes p lineā masculinā vel aliū seu aliam de sua familia vel aliquē q iuisset ad aliquem locū ad adulterādū vel strupandū vel aliquem q iuisset causa furādi. Et saluo ꝙ predicta locum nō habeāt in officialibus forensibus cōis perusie ipsis in hospitio existentibus. Saluo ēt semp ꝛ reseruato eo qđ dř in caplo qđ loqtur ꝙ potestas ꝛ capitaneus ꝛ coꝝ familie seu aliqs de ipsoꝝ familijs nō possit aliquem detinere in palatio ꝛ in carcere nisi p maleficio occasione cuius deberet aut posset tormentari vel psonam pdere ꝛc.

Si aūt in territorio alicuius castri vľ ville aliqs caperet liberū hoiem ꝛ cum tenuerit vel intruserit vel imiserit ꝛ tenuerit ꝯ formā pñtis capituli: sindicus illius castri vel ville in cuius territorio talis captus ꝛ detemptus intrusus vel immissus esset: teneať infra tertiā diem post captionē ꝛ detēptionē vel intrusionem vel imissionem factā dño potestati vel capitaneo vel maiori sindico denūciare qđ si nō fecerit pena.ccc.lib.deñ.debeat sustinere. Et nihilominus de pdictis qlibet possit esse accusator. Saluo ꝛ reseruato ꝙ pdicta nō intelliganť nec locum habeant in meretricibus ꝛ alijs mulieribus male conditionis ꝛ fame ꝛ in furibus seu latronibus quos aliqs caperet ꝛ in fortiā cōis perusie duceret quos malefactores qs caperet ꝛ duceret ꝭm formam statutis presentis voluminis.

Et si denunciatū vel simplr expositum seu dēm fuerit potestati vel capitaneo vel alij officiali ciuitatis perusie vel iudici maleficioꝝ alicuiuſ coꝝ ꝛ dicti cōis ꝙ aliqs detineat seu faciat detineri aliquā liberam psonam ꝯ suā voluntatē pris vel matris si patrem vel matrem habuerit ꝛ reptus fuerit culpabilis de pdictis saltem p publicā famam sui vicini vel vicine illius psone q̄ diceret esse detēpta potestas vel capitaneus vel maior sindicus vel iudex cui vt pdicť denunciatū vel expositum seu dictum fuerit talem sic reptum culpabilem de pdictis puniri debeat vt homicidam ꝛ tanqꝫ homicidiū cōmissum nisi infra qntā diem a publicatione testiū numerandā dictis potestati vel capitaneo vel maiori sindico vel iudici corā q̄ de pdictis qstio seu lis fuerit ventillata talis malefactor psonam q̄ diceretur esse detēptā repñtauerit qua repñtata pfatus dñs potestas vel capitaneus vel maior sindicꝰ vel iudex

coram quo fuerit questio seu lis restituat eam pristine libertati ⁊ patri vel matri si p̄rem vel matrem habuerit ꝯdictione aliqua non obstante. Et de p̄dictis possit ⁊ debeat inqri p dictos dños potestatē ⁊ capitaneũ ⁊ maiorem sindicũ ⁊ quemlibet eoꝝ ⁊ cuiuslibet eoꝝ iudicem maleficioꝝ publice ⁊ secrete ad petitionem cuiuslibet petentis.

¶ Et ꝙ talia maleficia cõmittẽtes ⁊ cõmitti faciẽtes tam in ꝓcedẽdo ⁊ cognoscendo ꝙ̃ ẽt in puniendo locum habeãt ⁊ penitus obseruent oĩa statuta ⁊ ordinamenta loquẽtia de homicidijs ⁊ cõmittentibus homicidiũ ⁊ de testibus receptis ⁊ recipiendis sup homicidio nõ obstantibus aliqbus statutis ⁊ ordinamẽtis specialibus vel generalibus que in cõtrarium loquerentur ⁊ maxime statuto quod loquitur de inquisitionibus.

¶ Nec vicietur vel impediat̃ ꝓcessus fiẽdus occasione p̄dicta eo ꝙ in inqsitione fienda locus vbi diceretur dẽtẽpta psona non esset appositus cuȝ talia fiant vt plurimum in occulto.

¶ Et si talis malefactor esset ꝑ aliquo alio maleficio exbannitus capite puniat̃ ita ꝙ moriatur.

¶ De famulo dñm suũ offendenteȝ. R̃ca. 126.

SI quis famulus vel seruiens vel scutifer alicuius occiderit vel interfecerit dñm suum cum quo moraretur capite puniatur.

¶ Si vero ipsuȝ percusserit ⁊ ex ꝑcussione sanguis exiuerit sibi manus dextra debeat amputari. Sed si ex ꝑcussiõe sanguis nõ exiuerit vel alr̃ ipm offenderit puniat̃ pena duplici eius quo puniretur si alium ꝑcussisset vel offendisset.

¶ Additio.

¶ Addentes idem obseruãdum in feminis seruientibus vel alijs personis magnam habentibus conuersationem in domo offensi.

¶ De offendente potestatem seu dominum alicuius terre subposite cõi perusie datum p cõe perusie vel eius officiales. Rubrica. 127.

SI aliquis de aliqua ciuitate vel castro vel habitator alicuius ciuitatis vel castri q̃ vel qđ esset supposita vel suppositũ cõi perusie offenderet dñm potestatẽ seu dñm vicarium socium seu militem vel castellanum vel capitaneũ illius ciuitatis vel castri vel alicuius vniuersitatis q habit̃ ei p cõe perusij vel eius iudicem vel notarium ipsius ipsis existẽtibus in officio dicte terre vel in sindicatu vel eundem potestatem iudicem vel notariũ vel aliquem de p̄dictis supius noiatis interfecerit capite puniat̃ ita ꝙ moriatur.

¶ Si aũt aliquem eoꝝ percusserit iniuriose ⁊ de percussione sanguis exiuerit manus dextra ꝑcutiẽti debeat amputari: ⁊ si hr̃i non poterit in dicta pena debeat exbanniri ⁊ cõdemnari ⁊ omnia sua bona deueniant in cõe perusie.

¶ Si vero percusserit sine sanguinis effusione cuȝ aliquo genere armoꝝ in.cc.lib.deñ. Et si sine armis in.c.lib.deñ.puniatur.

¶ Si vero interfecerit vel aliter offenderit aliquẽ domicellum heruuariũ vel familiares dicti potestatis capitanei seu castellani vel dñi vel alioꝝ supius nominatoꝝ puniatur sicut puniret̃ ꝑ maleficio qđ cõmitteret aliqs perusinus offendens aliquem perusinum s̃m formam statutoꝝ.

¶ Que pene vendicent sibi locum in vicarijs ⁊ sindicis ⁊ potestatibus castroꝝ ⁊ villarum comitatus perusie si offenderent̃ ab aliquo comitatense illius ville vel castri cuius loci vicarius vel sindicus vel potestas fuerit durãte tp̃e sui officij ⁊ sindicatus.

¶ De maledictis filijs ꝓprios parentes iniuriantibus. Rubrica. 128.

CUm leges Et iura nõ solũ offensores parentum esse filios erubescãt: ſz eis p filios oẽm obediẽtiaȝ ac reuerentiã adhiberi p̄cipiant. Statuimus ꝙ si aliquis filius vel alius descẽdens tam nequã existat ꝙ p̄rem vel matrem vel alium ascendẽtem p lineam masculinã vel femininam modo aliq̃ verberaret vel ꝑcuteret vel ei cõtumeliam inferret sine ferro cũ sanguinis effusione vel sine sanguinis effusione nõ interueniente morte vel membri debilitatione vel mutilatione de quo simplici ⁊ nudo verbo p̄ris vel matris vel alterius ascendentis offensi credat̃: tribus annis extra ciuitatem vel districtũ perusie p potestatem vel capitaneũ vel maioreȝ sindicũ debeat relegari seu ad cõfinia ex̃ ciuitatem ⁊ comitatũ perusie mitti aut p qnquenniũ in carcere cõis perusie cum cõpedibus detineat̃. Et de altera istaꝝ penaꝝ imponenda tali filio vel alij descẽdẽti sic delinquẽti sit in ꝓuidẽtia potestatis vel capitanei vel maioris sindici. Et potestas vel capitaneus qualitatẽ psonaꝝ ⁊ offensam ꝯsideret in p̄dictis ⁊ ex tunc tam crudelis filius vel alius descendens a bonis ⁊ hereditate paterna vel alterius ascendẽtis offensi priuet̃ adeo ꝙ dicto filio vel descendenti nullus detur regressus vel recursus ad bona ⁊ hereditatẽ ascendẽtis offensi siue sit ascẽdens p lineam masculinaȝ siue femininam si talis ascendens offensus voluerit.

¶ Bona võ ⁊ iura filioꝝ vel descẽdentiũ sic delinquentiũ castrensia ⁊ auentitia vel de qbus ꝓprietas ad dictos filios vel alios descendentes pertineret

merito tales filij vel descendētes per lineaȝ masculinam ꝑdant ⁊ pleno iure ad parētem ꝑ lineam masculinā offensam deueniāt ita ꝙ de eis possit libere testari ⁊ alienationes fieri sicut de alijs suis bonis.

¶ Si aūt cōtigerit aliquo tp̄e p̄rem vel matrē vel alium ascendētem ꝑ quācūqȝ lineam tam indignū filiū vel alium descendentē heredem instituere vel ei aliq̄d quocūqȝ titulo legare seruet͛ volūtas testātis ad que oia ⁊ singula seruāda ⁊ executioni mandanda p̄cise sp̄ali vinculo iuramenti potestas ⁊ capitaneus ⁊ maior sindicus teneantur.

¶ Et teneant͛ duriorem sniam ꝓmulgare si p̄r vel mater vel alius ascendēs ꝑ quācūqȝ lineam voluerit. Et de p̄dictis teneant͛ facere inq̄sitionē singulis mēsibus. Et si potestas ⁊ capitaneus ⁊ maior sindicus dicta non facerent ⁊ non obseruarēt. C. lib. deñ. ꝓ quolibet eoꝝ soluere teneantur.

¶ Et si filius vel alius descendēs ꝑ quācūqȝ lineā infra p̄libatū ip̄s vel ēt ante q̄ficūqȝ penituerit cōmissoꝝ in p̄rem vel alium ascendentem ꝑ quācunqȝ lineam. Et pater vel mater vel alius ascēdēs offensus ex quacūqȝ linea sit cū maxima instantia: a filio vel alio descēdente q̄ fecit offensaȝ petituȝ indulgeri paterna vel materna pietate cōmoti potestas ⁊ capitaneus ⁊ maior sindicus possint ⁊ debeāt in oi casu p̄ntis capituli talem filium vel aliū descendentem restituere ⁊ ei possint ⁊ debeāt veniam impartiri. Et qd̄ iusserint vel ꝓnunciauerint possint tollere ꝯrio iudicio iuxta volūtatē parentū ⁊ tūc cessent omnes ⁊ singule pene predicte.

¶ Quod totū in hoc cap̄lo cōtentum in ꝓuidētia potestatis ⁊ capitanei ⁊ maioris sindici ⁊ cuiuslibet eorum debeat remanere.

¶ Et p̄dicta vendicēt sibi locū tam in legitimis q̄ȝ nō legitime natis emancipatis ⁊ non ⁊ in alijs descendentibus vt superius dictum est.

¶ Insup statuimus ꝙ potestas ⁊ capitaneus ⁊ q̄libet alius officialis teneant͛ ⁊ debeāt sub pene. cc. lib. deñ. ad petitionem parentū vel alterius eoꝝ q̄ essent bone vite condictionis ⁊ fame capere filios ipsoꝝ ⁊ in carcere ponere ⁊ detinere de voluntate ipsoꝝ ⁊ cuiuslibet eoꝝ nec sine voluntate ipsoꝝ vel alterius eoꝝ debeāt relaxari ꝓ emēdatione ⁊ correctiōe ipsoꝝ filioꝝ nō bonā vitā gerētiū dumtā semp p̄ualeat volūtas parētis masculi ascendentis.

¶ Additio.

¶ Declarantes hic locum quo ad penas: Quo ad perditionē bonoꝝ ⁊ hereditatis remoueat͛ ⁊ remaneat in dispositione iuris cōis.

¶ Q̄ percutientes parentes non alantur ab eis ⁊ emancipentur inuiti. Rubrica. 129.

Filium vel nepoteȝ Uel aliuȝ descendentem qui patrem vel matreȝ vel auum paternuȝ vel alios parentes vtriusqȝ sexus percusserit vel in futurum ꝑcutiet vel ei iniuriaȝ faciet a bonis ⁊ alimētis ⁊ oi cōmodo paternis maternis vel auitis vel alterius parentis offensi volumus priuari si offensus voluerit. Qui p̄r mater vel auus nō cogātur vel cogi possint ꝑ potestatem vel capitaneū vel maiorem sindicū vel aliquem alium officialem cōis perusie sub pena. C. lib. deñ. ad p̄standū vel danduȝ dicto filio vel nepoti vel alij descēdēti aliqua alimēta nisi ꝓut de ipsius p̄ris matris vel aui vel alterius parentis offensi ꝓcesserit voluntate.

¶ Et ꝙ tales filij vel nepotes vel alij descendētes q̄ essent in potestate ꝑcussi vel offensi seu iniuriam passi possint cogi ꝑ p̄rem vel auum vel alium parētem ꝑcussum vel al͛r iniuriam passum vel offensum emancipari ad voluntatem p̄ris vel aui paterni seu alterius ascendētis h̄ntis in potestate non obstāte si dictus filius vel nepos vel alius descendēs percutiens vel al͛r offendens nō voluerit vel nō ꝯsenserit emācipari ⁊ paterna vel auita vel alterius parētis potestate relaxari. Et potestas ⁊ capitaneus ⁊ maior sindicus ⁊ quilibet eoruȝ tales emancipatos ad mittant ad petitionē patris vel aui vel alterius parentis ꝑcussi vel al͛r offensi aliquo non obstante sub pena. C. lib. deñ. ꝓ quolibet eoꝝ ⁊ real͛r ⁊ ꝑsonalit͛ cogant tales filios ⁊ nepotes ⁊ alios descendētes talē emācipationē recipere. Et si talis filius vel nepos vel alius descēdens fuerit citatus ex parte potestatis vel capitanei vel maioris sindici semel vel bis ⁊ ꝑemptorie vt veniat ad recipiendū emācipationem ⁊ nō venerit ꝓ emancipato talis filius vel nepos vel alius descendens proibitus habeatur ⁊ sit ipso iure.

¶ De vocante aliquem ad aliam curiam q̄ȝ perusinam secularem. Rubrica. 130.

Nemo De ciuitate vel comitatu perusie audeat vocare aliqueȝ ciuem vel comitatentem perusie ad aliā curiam q̄ȝ ad curiam secularem perusinaȝ ꝓ aliqua cā mota vel mouenda nec audeat ꝯcedere vel dare ius alicui ad hoc vt vocet͛. Cōtrafaciēti potestas ⁊ capitaneus ⁊ maior sindicus aufferant pene noie. ccccc. lib. deñ. ⁊ ꝙ non audiat͛ in ciuilibus nec in criminalibus coram aliquo officiali cōmunis perusie.

¶ Et insup vltra dictam penam faciāt banniri: ⁊ insup cogant eum amplius nō ꝓcedere ad aliaȝ curiam ⁊ renunciare liti mote corā alio iudice de qua renūciatiōe cōstare debeat publicū instr̄m in qbus oibus si potestas ⁊ capitaneus ⁊ alij officiales neglexerint de suo candē penā soluere teneantur.

¶ Item si aliqs impotens ad soluendum vocaret

aliquem ciuem vel comitatēſem peruſinū ad aliam curiam ⁊ aliq̄s ciuis vel comitatēſis pusinus daret ei auxilium ꝯſiliū ⁊ fauorē ſupradictā penā.ccccc. lib.deñ.debeat ſubſtinere.

¶ Item ꝙ notarius q̄ ſciēter ſcripſerit citationez q̄ñ aliq̄s citaret ad aliā curiā ſoluere debeat ſupradictaz penā. Et nihilominus caſſetur de matricula notarioꝝ p priores cōſortiū ſub dicta pena. Excipimus clericos vł laicos i cauſis mr̄imonialib⁹ ⁊ vſuraꝝ. In executiōe legatoꝝ teſtamētoꝝ ad pias cauſas ⁊ in ſpūalib⁹ cauſis vel q̄ſi ⁊ in bñficialibus.

¶ Si aliqua ḋo pſona de ciuitate vel diſtrictu peruſij vel aliunde hñs poſſeſſiones ⁊ res in ciuitate comitatu vł diſtrictu pusie traxerit p ſe vel aliū cui iura ceſſiſſet ꝯ̈ formā indulgētiaꝝ ꝯceſſaꝝ ſeu p̄uilegioꝝ cōceſſoꝝ cōi peruſie a ſūmis pontificibus in aliquā curiā ex̄ diſtrictu peruſie aliquā pſonā: poteſtas vł capitaneus vel alij officialeſ cōis pusie teneātur ei auferre pene noīe.ccccc.lib.deñ. Et iſup ipſo iure debeat pdere rem de q̄ alicui mouerit q̄onem.

¶ Et ſi q̄s alicui iuſ ceſſerit de aliqua re occaſione cuius traheret aliquē extra diſtrictū peruſie ad aliquam curiā puniat̄ in.ccccc.lib.deñ. ⁊ oīs res poſſeſſiones ⁊ bona q̄ ⁊ quas hẽt in ciuitate comitatu ⁊ diſtrictu peruſie / ille q̄ traxerit aliquē extra diſtrictū peruſie vel iura cederet alicuius rei occaſione cuius ad aliquā curiā aliq̄s traheret̄: poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ alij officiales cōis peruſie dari facere teneant̄ illi qui extractus fuerit extra diſtrictum peruſie ad aliquaz curiam ⁊ eum in poſſeſſione ipſoꝝ bonorum ⁊ rerum defendere teneantur.

¶ Quicūq; vero traxerit poteſtatē vel capitaneuz vel cōe peruſie ad aliquā curiaz ex̄ diſtrictū peruſie pdat oīa ſua bona ⁊ deueniāt in cōi pusie: ⁊ nihilominus poſſit impune offendi. Et h̄ caplm̄ ſit p̄ciſuz ita ꝙ corrigi non valeat nec mutari. Et ſi poteſtas vel capitaneus vel alius officialis cōis peruſie vel aliq̄s ex p̄oribus artiuz ciuitatis peruſie ꝓpoſuerit in ꝯſilio ꝙ dictum caplm̄ tollatur vel ſuſpendatur q̄libet eoꝝ.ccccc.lib.deñ.ſoluere teneat̄ ⁊ tantūdez qui arengauerit ⁊ dixerit conſulendo.

¶ Statuimus inſup ꝙ ſi aliq̄s extraheretur extra iuriſdictionē cōis peruſie ad aliquam curiam quacunq; occaſione per ſindicum expenſis cōis peruſie expenſis ipſius cōis plenarie defendatur.

¶ Item ſi aliq̄s vel aliq̄ laicus vel laici ſubiectus vel nō ſubiectus p̄ncipalr̄ in ciuilibus ⁊ criminalibus iuriſdictioni ⁊ curie poteſtatis capitanei ⁊ alterius officialis p̄dicti cōis peruſie traxerit aliquez aliqua occaſione ad aliā curiam q̄z ad curiā peruſinaz.ſ.poteſtatiſ ⁊ capitanei vel alioꝝ officialiū cōis peruſie / poteſtas ⁊ capitaneus debeāt ⁊ teneantur mittere ad terra fines quos voluerint ſiue ponere in cōpedibus ⁊ tenere q̄ztum voluerint ⁊ ꝯſanguineos quos voluerint illius vel illoꝝ nō ſubiecti vel non ſubiectoꝝ laici vel laicoꝝ extrahētis vel extrahentium aliquē vel aliquos ad aliaz curiā ⁊ ſimilr̄ cogāt laboratores illius vel illoꝝ non ſubiectoꝝ ꝙ eoꝝ bona ſeu in ipſius bonis vlterius nō debeāt laborare. Et ſi aliq̄s vel aliqui p̄dictoꝝ nō ſubiectoꝝ q̄ extraxerit vel traxerint ad aliquā curiaz aliquem vt dictū eſt deberēt hr̄e aliquaz ꝓuiſionē vel ꝓ ꝓuiſione a cōi peruſie p formaz ſtatuti populi peruſini loquētis de illa materia illam ꝓuiſionez pdere debeant ⁊ ipſam a cōi amplius nō hr̄e. Et ſi poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ alij officiales cōis peruſie p̄dicta q̄ in dicto capitulo ꝯtinētur non fecerint ⁊ ad hoc faciendū fuerint negligētes quilibet eoꝝ cōi peruſie ſoluere debeat noīe pene.ccccc.lib.deñ.

¶ Precise quoq; decreuimus ſtatuēdum ꝙ ſi q̄s laicus nō ſubiectus iuriſdictioni cōis peruſie aliq̄liter ⁊ ex quacunq; cauſa ciuili vel criminali p̄dictis anexa citauerit req̄ſiuerit vel traxerit maxime ꝯ̈ formam p̄uilegioꝝ indultoꝝ cōi peruſie p ſanctaz romanā eccleſiam p vnicā ſolam citationē aliquē ſubiectum iuriſdictioni cōis peruſie ad aliam curiā q̄z ad curiā dñoꝝ poteſtatis ⁊ capitanei ⁊ ſuoꝝ officialium ⁊ alioꝝ officialium cōis peruſie vel citauerit ex aliq̄ cauſa vel poteſtatē vel capitaneū vel aliquez officialē cuiuſlibet p̄dictoꝝ coram aliquo iudice niſi tm̄ coram officialibus cōis peruſie vel ꝓceſſum cōtra p̄dictoſ vel aliquē p̄dictoꝝ fecerit: niſi taliſ citās vel vocans publice ꝓceſſum faciēs ꝯ̈ aliquē ſuppoſitum iuriſdictioni cōis peruſie ſiue poteſtatē vel capitaneuz vel aliquē ex officialibus ſuis vel alicuius eoꝝ in publico ⁊ gñali ꝯſilio venerit in triduuz vel ſaltē in ꝯſilio populi ⁊ cum effectu remiſſerit ⁊ caſſauerit dictū ꝓceſſum ſiue renūciauerit dictis citationibus ⁊ req̄ſitionibus factis de p̄dictis ⁊ q̄libet p̄dictoꝝ ꝙ oēs laboratores ⁊ inquilini ⁊ coloni ⁊ alij q̄cūq; noīe cenſeant̄ ſtantes vel habitantes ſiue habitatores de poſſeſſionibus domib⁹ ⁊ rebus eoꝝ poſitiſ ⁊ ſitis in ciuitate ⁊ diſtrictu peruſie p̄ciſe cōpellant̄ ad reſtitutionē cuiuſlibet damni ⁊ extimationis iniurie quā dictus vocatus voluerit dicere ⁊ extimare ꝓprio iuramēto ⁊ p quēlibet officialē curie peruſine compellant̄ tanq̄z ſi eſſent obligati ex inſtr̄o ꝯfeſſionato. Et nihilominus p poteſtatē ⁊ capitaneū q̄ ꝓ tp̄e fuerint / q̄libet laboratoꝝ p̄dictoꝝ ⁊ inq̄linoꝝ ⁊ alioꝝ ſtantiū vel habitātiū in poſſeſſionibus vel rebus p̄dictoꝝ vel alicuius eoꝝ cōdēnari debeat ꝓ quolibet caplo ⁊ qualibet vice in.x. lib.deñ. Et poſtq̄z fuerint cōdemnati dictis cōdemnatis oīs cōuerſio deneget̄ ſicut exbānitis ꝓ maleficio ⁊ enormi delicto: ita ꝙ poſſint a quocūq; impune offendi ⁊ dictū caplm̄ ſit p̄ciſuz in qualibet parte ſui ita ꝙ nō poſſit corrigi vel mutari p aliq̄d aliud ſtatutū vel p aliquā reformationē ꝯſilioꝝ ſiue rectorum ſed ſicut lr̄a iacet omni extraneo intellectu remoto in perpetuum debeat inuiolabiliter obſerua-

ri.Et si potestas vel capitaneus vel maior sindicus
cóis perusie dictum capl'm non obseruauerint inte/
graliter cum effectu in qualibet parte sui qlibet nó
obseruans puniat̃ ꝓ qualibet vice in.ccccc.lib.deñ.
cói perusie ⁊ ab ipso nó obseruante ꝑ sindicum cóis
perusie de suo salario ipe sui sindicatus exigatur ⁊
sindicus teneat̃ non obseruanté in ꝑdicta quãtitate
códemnare ⁊ si nó códénauerit eum puniat̃ qlibet
sindicoꝝ in.C.lib.deñ.⁊ tanq̃ exbanniti donec sol/
uerint dictá q̃titaté pecunie possint impune a quo/
cunq̃ in ꝑsoná offendi.Et de ꝑdictis ⁊ quolibet ꝑ/
dictoꝝ nó possit absolui ꝑ aliqd statutũ vel aliquaz
reformationé ꝯsilioꝝ cóis perusię sine congregatio
nem rectoꝝ vel ét parlamenti.Et si facta fuerit ab/
solutio ipso iure sit nullius valoris.Et valeat in pre
sentibus pendentibus ⁊ futuris ⁊ ex nunc.

¶ Et teneatur capitaneus ⁊ maior sindicus quoli
bet die sabbati vt sciatur legi faceré ꝑ vnum ex no/
tarijs suis ⁊ publice banniri in scalis palatij ꝑ vnũ
ex bannitoribus cómunis perusie.

¶ Et si aliqs laicus extra ciuitaté perusinaz queri/
moniam aliquá posuerit de aliquo perusino ciuita/
tis vel comitatus vel districtus ꝑusie in aliqua cau/
sa ciuili vel criminali ⁊ redire voluerit legitime
coram curia ꝑusina infra tertiá diem post citationé
impune possit redire ⁊ causa sua terminet̃ coraz cu/
ria perusina sm formá iuris ciuilis ⁊ canonici ⁊ sta
tutoꝝ populi perusini prescriptione temporis vel
aliquo alio non obstante.

¶ Insup cum multe querele fiant ꝑ ciues ⁊ comi/
tatenses perusinos q̃ sunt qdam clerici ⁊ q̃dá mo/
nasteria ⁊ loca situata in ciuitate ⁊ comitatu vel
diocesi perusie q ⁊ que gaudét ꝑuilegijs exéptiõis
vt nó possint trahi in ciuilibus vel criminalibus in
curiá epi perusie ⁊ ipsi agédo hñt viam paratá in
curia perusina ꝯ̃ ciues ⁊ comitatéses.Ne videatur
equum ⁊ iustum vt voléntes de eis querelam expo/
nere habeant necesse vagari extra ciuitatez ⁊ distri
ctum perusie ⁊ ire ad curiam romanam.

¶ Iccirco statuimus ⁊ ordinamus q̃ oés clerici
vel ꝑlati seu monasteria ⁊ loca exépti ⁊ exépta vel
nó ꝑnio renũcient legitime eoꝝ ꝑuilegio exéptióis
si aliqd haberét ⁊ ꝯsentiát vt a ciuibus perusinis ⁊
comitatésibus secularibus q agere vellent ciuiliter
vel criminalr̃ ꝯ̃ eos conueniri possint in curia dñi
epi perusini non obstante eoꝝ ꝑuilegio.Et nisi hoc
faciant q̃ in curia seculari ꝑ officialez cóis perusie
eis audientia similr̃ denegetur tam in ciuilibus q̃
in criminalibus cótra seculares ꝑdictos ⁊ ex nunc
cognitionem ⁊ iurisdictioné dictis officialibus quo
ad hoc tollimus ⁊ denegamus.

¶ Item q2 multotiés accidit q̃ iniurias faciũt ꝑ/
dicti exépti ⁊ de facto spoliát laicos de possessioni/
bus ⁊ bonis ipsoꝝ laicoꝝ vel aliqd opus faciũt vel
destruũt de facto sine aliq̃ iuris cognitione ⁊ absq̃
licentia vel mádato curie episcopalis vel secularis
perusine nec ibi possint ꝯueniri ꝓpt̃ dicta ꝑuilegia
ipsoꝝ.Statuimus ⁊ ordinamus q̃ quatenus aliqd
realr̃ fecerint de facto si ꝑ laicũ de facto auferatur
seu remoueat̃ q̃ ꝑ aliqué officialez cóis perusie nul/
lo modo possit cognosci ꝯ̃ talem laicum:sed ois iu/
risdictio quo ad hoc censeat̃ ei sublata non tñ intel/
ligendo predicta de iniuria personali.

¶ De códemnato ꝓ maleficio conquerénte ad aliá curiam q̃ perusinam. Rubrica. 131.

Condemnatus Uel in futuruz códemnandus
pro maleficio aliquo qd fecerit si deposuerit queri/
moniam ad aliaz curiam q̃ ad curiá seculare peru/
sinam vel alius ꝓ eo.ccccc.lib.deñ.pene noie cói pe
rusie soluere teneat̃ ⁊ si soluere nó poterit dictá pe/
naz oia sua bona q̃ habuerit cói perusie publicent̃.
Et insup ponat̃ in perpetuo banno de quo exire nó
valeat nisi soluerit dictá penam.Et si aliqs dederit
auxilium ꝯsilium vel fauoré q̃ ille vadat ad aliam
curiá q̃ ad curiá perusiná seculaŕe eandé pená de/
beat sustinere.Et si potestas vel capitaneus vel ma
ior sindicus eum vel eos nó códénauerit dictá pená
de eoꝝ salario cói perusie soluere teneantur.

¶ Contra receptantem exbannitos. Et de hospi/tante vel receptante aliqué malefactorez sciēter. Rubrica. 132.

Si scienter Castrũ vel villa aut ali
q̃ spális ꝑsona receptauerit vel
retinuerit aliqué códemnatuz ꝓ
maleficio vel ascaranũ vel aliuz
qui publicum crimen cómisisset
occidendo vel ꝑcutiendo cũ san/
guinis effusione vel eis vel alicui eoꝝ daret ꝯsiliuz
potestas ⁊ capitaneus ⁊ maior sindicus teneantur
eis auferre: si fuerit castrũ.cc.lib.deñ.si fuerit vil/
la vel alius qcunq̃.c.lib.deñ.soluere teneat̃. Et in/
telligat̃ post condénationé factá de ꝑdictis vel ali/
quo ꝑdictoꝝ.Et dictas penas ⁊ banna aufferre te/
neant̃ potestas ⁊ capitaneus ⁊ maior sindicus quoꝝ
medietas sit cóis ⁊ aliam medietaté habeat accusa
tor vel denũciator.Et q̃ sindici castroꝝ ⁊ villarum
comitatus perusie teneant̃ ⁊ debeát tales receptan
tes denũciare sm q̃ tenent̃ ⁊ debét denunciare ho
micidia ⁊ ꝑcussiones sanguinolétas cum ferro sub
pena ⁊ ad pená.cc.lib.deñ.ꝓ q̃libet sindico cuiusli/
bet ville.Et si talis códénatus receptatus offende/
rit aliqué in ciuitate vel comitatu occidédo aliquez
ciuem vel comitatésem perusinũ talis receptás pu/
niatur pena.ccccc.lib.deñ. Si vero aliquem offen/

derit cum effusione sanguinis vel membri debilitatione vel truncatione vel signo vel cicatrice puniaꝝ pena.ccc.lib.deñ.Si vero alr offenderit cum effusione sanguinis pena.cc.lib.deñ.puniaꝝ.Et si aliter offenderit quocũq; modo sine sanguinis effusione puniaꝝ pena.c.lib.deñ.Et intelligaꝝ esse receptatus qui ipm retinuerit ꝑ duas horas de nocte ⁊ de die ꝑ quatuor horas in domo habitationis sue vł alibi. Et ꝓdicta intelligãꝝ ꝙ receptãs puniaꝝ penis supradictis pro maleficio cõmisso a receptato si receptãs dicta maleficia vel aliqd ipsoꝝ cõmitteret infra diem receptationis facte de ipso modo ꝓdicto. Et in dictis casibus puniatur in supradictis penis vltra penam receptationis.

⁋ Et potestas ⁊ capitaneus ⁊ maior sindicus hoc banniri faciãt ⁊ teneanꝝ saltẽ semel quolibet mẽse in die sabbati de receptãtibꝰ exbãnitos ⁊ alios ꝓdictos vel aliquẽ eoꝝ.Et si quẽ ꝯ ꝓdicta vel aliqd ꝓdictoꝝ fecisse vel facere inuenirent ipsum vel ipsos in quantitatibus supradictis debeant condemnare ⁊ condemnationem pro cõmuni exigere.

⁋ Et si qs sciuerit retinentem vel receptantem aliquem predictorum potestati ⁊ capitaneo ⁊ maiori sindico debeat assignare.

⁋ Dũmodo ꝓdicta nõ intelligãꝝ in receptãtibus exbãnitos ꝓ introitu rei alterius sine licẽtia dñi rei vel ꝓ damno dato:nec in receptãtibus exbãnitos q nõ iuerint siue irent ad recipiendũ ꝓceptũ de stãdo in palatio ad petitionẽ sui creditoris:nec ẽt in exbãnitis occasione captionis colũbaꝝ nec ẽt in alijs q̃buscunq; exbannitis cõis perusie in.l.lib.deñ.vel a.l.lib.deñ.infra.

⁋ Ordinamus insup ⁊ volumus penitus obseruari ꝙ cõdẽnati cõis perusie ꝓ maleficio sanguinolẽto:vz homicidio ⁊ ꝑcussione cuz sanguine furto vel robbaria nõ stent moreñ vł receptenꝝ ĩ castro plebis vel ciꝰ districtu sb pena castro ꝓdcõ.cc.lib.deñ.

⁋ Item volumus ꝙ si qs exbannitus vel cõdẽnatus cõis perusie ꝓ maleficio habitauerit publice in aliquo castro vel villa comitatus perusie sindici castroꝝ ⁊ villaꝝ comitatus ⁊ districtus perusie tenẽãtur ⁊ vniuersitates castri vł ville in quo vel qua habitauerit capere hmõi exbannitũ ⁊ cõdemnatuz ⁊ in fortiã cõis perusie ducere.Et si ꝓdcã nõ facerẽt puniaꝝ vniũsitas castri vel ville ẽm formã statutoꝝ loquẽtiũ de receptione exbannitoꝝ:nec excuseꝝ vniuersitas castri vel ville a ꝓdicta pena eo ꝙ diceret vniuersitatẽ nõ deliq̃sse vel ignorasse talẽ fuisse exbannitũ si eo tpe quo cõmiserit maleficium ꝓ quo fuerit cõdemnatus ⁊ exbãnitus habitabat in ipso castro vel villa vel eius territorio seu districtu non obstante aliquo statuto vel ordinamẽto cõis vel populi perusini quod in contrarium loqueretur.

⁋ Et si in aliq̃ castro vel villa comitatus ⁊ districtus perusij aliquis exbannitus ⁊ condẽnatus cõis perusij pro maleficio receptaretur ⁊ denunciatum fuerit hominibus castri vł ville vel sindico alicuius castri vel ville:ꝙ talem exbannituz ⁊ cõdemnatum debeat presentare in fortiam potestatis vel capitanei vel maioris sindici cõis perusie: infra tertiam diem post factam denunciationẽ presentare teneaꝝ qd si non fecerit:si fuerit castrum puniatur in.c.lib.deñ.si fuerit villa puniaꝝ in.l.lib.deñ. Et ꝙ ꝓdicta denũciatio fuerit facta:possit ꝓbari per instrumenta publica vel saltem per duos testes.

⁋ Et nullus cuiuscũq; status condictionis siue dignitatis existat audeat vel presumat receptare aliquem condemnatũ cõis perusij in aliquo fortilitio comitatus vel districtus perusie sub pena.ccccc.lib.deñ.contrafacienti.Et ꝙ sindici castrorum ⁊ villarum in quorum districtu dicta fortilitia sita sint teneantur ⁊ debeant denunciare ⁊ notificare domino potestati ⁊ alijs officialibus cõis Perusie tales contrafacientes. Et ꝙ officialis cui facta fuerit dicta denunciatio teneatur ⁊ debeat ꝓcedere ⁊ mandare vt decetero tales condemnatos non debeant in dictis fortilitijs retinere sed potius infra terminum trium dierum debeant ipsos in fortiam cõis perusie deducere vel expellere:ꝙ si in ꝓdictis forẽt negligẽtes tũc potestas ⁊ capitaneus vel maior sindicus sub dicta pena teneanꝝ ⁊ debeant mandare ⁊ effectualr facere ꝙ terrenuz ⁊ possessiones dñoꝝ dictoꝝ fortilitioꝝ debeãt inculta relinquere nec de cetero ipsas cultiuare sub pena.ccccc.lib.deñ.de facto per dictos officiales aut aliquez eoꝝ cuilibet laboratori cõtrafacienti aufferẽda.Et ad hoc vt nullus de ꝓdictis possit pretendere ignorantiã.Statuimus ⁊ ordinamus ꝙ dñs potestas ⁊ alij officiales cõis perusie teneanꝝ ⁊ debeãt semel quolibet mẽse dcm̃ ordinamẽtũ preconizari ⁊ banniri facẽ tribus vicibus ꝑ plateam cõis perusie pene dicto officiali negligenti.c.lib.deñ. Et dñi possessores vel detemptores fortilitioꝝ teneanꝝ ⁊ debeant officiales cõis perusie dimittere intrare ⁊ in dicta fortilitia introducere vt possint perquirere ꝓ dictis condemnatis sine aliqua cõtradictione vel licẽtia visa littera dominorum priorum dumtaxat.Et si in predictis resistentiam fecerint tunc dictũ fortilitium debeat penitus discaricari ad mãdatũ dñi potestatis vel alterius officialis cõmunis perusie.

⁋ Et predicta de receptantibus condemnatos statuta non vendicent sibi locum in ascendentibus receptantibus descendentes ⁊ econtra vsq; ad tertiũ gradum nec in vxore receptante marituz per tpꝰ.x.dierum quibus omnibus predictis liceat per dictũ tempus receptare sine aliqua pena. Et predicta.§.in proximo.§.precedenti qui incipit.Et predicta de receptantibus cõdemnatos ⁊c.non ꝓcedant in receptãtibus rebelles vel condemnatos cõis perusie ex causa status ipsius cõmunis.

¶ De hospitante vel receptante aliquẽm malefactorem. Rubrica. 133.

Nemo sit ausus hospitari in suo hospitio vel in quo hospites receperit vel recipere sit ↄsuetus: vel receptare aliquẽ latronem: furem vel ruffianos: homicidas vel aliquem q̃ sit male fame nec etiã leprosos scienter: contrafacienti vero potestas ⁊ capitaneus ⁊ alij officiales cõis perusie ⁊ quilibet eoꝝ ei auferãt ꝓ qualibet vice pene nomine. c. lib. deñ. ⁊ quilibet possit accusare ⁊ medietatem banni habeat accusator.

¶ Qz exbanniti ⁊ condemnati pro certis delictis possint impune offendi: Et de tẽpore ⁊ modo condemnationis fiende. Rubrica. 134.

Ad hoc Ut exbannitoꝝ ꝓ maleficijs ⁊ scelerib⁹ suis: temeritas ⁊ violẽtie compescant̃ ꝓ bono statu ⁊ pacifico ciuitatis comitatus ⁊ districtus perusie. Statuimus ⁊ ordinamus atq̃ decernimus ꝙ si quis fuit vel fuerit exbannitus cõis perusie ⁊ cõdemnatus vel condemnatus tñ per potestatem vel capitaneũ vel maiorẽ sindicũ cõis perusie vel eoꝝ iudicem q̃ non sit legitime rebãnitus vel absolutus vel cõdemnationem soluerit vel executio facta fuerit occasione alicuius homicidij vel pacis rupte ꝓditiõis: robbarie strate: falsitatis vel qz per vim cognouerit aliquam virginem maritatam vel aliam mulierem bone cõdictionis vel si cõdemnatus fuerit ꝓ peccato ꝯ naturam vel qz membrum alicui debilitauerit seu membrũ mutilauerit vel qz ꝑcusserit aliquem in facie vnde signũ euidens vel cicatrix perpetuo remansuꝝ sit vel qz aliquẽ percusserit in aliqua parte corporis ita ꝙ sibi vulnus fecerit ⁊ sanguis exiuerit. Et intelligat̃ vulnus fecisse si ꝑcusserit cum ãrmis cũ sanguinis effusione ⁊ pena sue cõdemnationis ascenderit vsq̃ ad. cc. lib. deñ. inclusiue vel supra vel alicui domũ de nocte fregerit seu locum aliquem religiosum causa intrandi dictã domum vel locum religiosum causa ibi aliqd furandi vel aliquam carnalr̃ cognoscẽdi vel aliquem offendẽdi in ꝑsona vel qz aliqd furatus fuerit ⁊ famosus ⁊ publicus fur fuerit vel qz fuerit exbãnitus vel cõdemnatus tñ ex tali crimine vnde pena ingerit̃ corporalis principalr̃ vel in subsidiũ qñ incorporalẽ incidit ſm formam statutoꝝ populi perusini vel qz predicta delicta vel aliqđ ꝑdictoꝝ fieri fecerit seu tractauerit vel ordinauerit facienda vel qz tpe dictoꝝ delictoꝝ vel alicuius eoꝝ perpetratoꝝ vel perpetrandoꝝ dederit auxilium cõsilium vel fauorem talis sic exbannitus ⁊ condemnatus vel condemnatus tñ possit vbicũq̃ ⁊ a quocũq̃ impune occidi ⁊ offendi ꝑsonaliter ⁊ realiter ⁊ offendẽs predictos vel aliquem ex predictis in rebus vel in ꝑsonis ad penam aliquam nullatenus teneat̃. Et potestas ⁊ capitaneus ⁊ maior sindicus vel aliqs ipsoꝝ qui ꝓ tpe fuerit nullis sic offendẽtibus tales exbannitos ⁊ cõdemnatos vel cõdemnatos tñ occasione dicte offensionis eis possit inferre grauamen: ⁊ ois condemnatio ⁊ ꝓcessus facta ⁊ factus per potestatem ⁊ capitaneũ vel alterum eoꝝ vel alium officialem cõis perusie vel aliquẽ ex eoꝝ iudicibus vel officiales contra ꝑdictos offendẽtes tales exbannitos vel condemnatos tñ vel aliquem eoꝝ occasione predictaꝝ offensionum vel alicuius eoꝝ ipso iure nullius sit valoris ⁊ ꝓ cassis ⁊ irritis habeantur ⁊ ex nunc sint ipso iure inutiles ⁊ innanes.

¶ Insuper volumus ꝙ si condẽnatus fuerit aliqs ꝓ blasfemia dei vel beate virginis Marie vel xpi vel trinitatis vel qz aliquem percusserit in aliqua parte corporis cum armis cum sanguinis effusione ita ꝙ vulnus fecerit ⁊ condemnatus fuerit a. cc. lib. deñ. infra possit impune offendi qualibz offensione vsq̃ ad mortem exclusiue ita tñ ꝙ mors vel mẽbri ascissio vel debilitatio fieri nõ possit sine pena.

¶ Sed tunc si mors secuta fuerit vel mẽbri ascissio vel debilitatio vbi veniret imponenda pena pecuniaria tanto minus cõdemnetur de homicidio vel membri debilitatiõe vel ascissione in qũto erat talis occisus vel debilitatus vel ascissus cõdemnatus.

¶ In alijs aũt exbannitis ⁊ cõdẽnatis vel cõdemnatis tñ cõis ⁊ populi perusini pro maleficio: ista pena debeat terminari videlz ꝙ offendens aliquẽ ex ꝑdictis si offensa fuerit talis ex qua duplex pena vel minor veniret imponenda nulla pena imponatur. Si vero excederet eatenus condemnetur ⁊ puniatur quatenus excedit.

¶ Et intelligat̃ qlibet legitime exbannitus ⁊ condemnatus vel cõdẽnatus tñ in exbannitis tpibus retroactis ⁊ in exbãnitis vsq̃ nunc ⁊ exbanniẽdis in futurũ qui inuentus fuerit exbannitus ⁊ cõdemnatus vel cõdemnatus tñ licet citationes nõ appareant vel saltẽ de cuius ꝑsona exbãnimentũ cũ citationib⁹ repiuz fuerit vel cõdẽnatio inde appareat.

¶ Item ordinamus ⁊ statuimus presenti statuto in perpetuũ valituro ꝙ potestas ⁊ capitaneus vel alius officialis q̃ ꝓ tpe fuerit ⁊ qlibet ipsoꝝ teneantur vinculo iuramenti exbannitum quemlibet condemnare post terminũ banni elapsuz in penis delictoꝝ terminatis in statutis populi perusini. J. vnum mensem siue fuerit ꝓcessum ꝑ viam accusatiõis siue inqsitionis quo casu qñ per viam inqsitiõis ꝓcedet̃ non possit admitti post lapsuz terminũ banni aliqs accusator ⁊ si fuerit admissus non valeat accusatio ipso iure. Et si aliquis predictoꝝ predictos exbannitos vel aliquem

nitos vel aliquem eorum neglexerit cõdemnare infra dictum tpš puniaf in.cc.lib.deñ.Et a pdictis a consilio cõmunis ꝛ populi absolutiones ꝛ prorogationem termini non valeat impetrare.Et si pdicta fierent non valeat vllo modo.

¶ In cõparentibus ꝛ nõ cõtumacibus pcipimus statuẽdũ ꝙ potestas ꝛ capitaneus ꝛ maior sindicus teneanf ꝛ debeat vinculo iuramẽti cõdemnationes ꝛ absolutiones maleficiorum facere infra duos mẽses a die initiati pcessus.Et si aliqs pdictorum neglexerit cõdemnare vel absoluere infra pdictum tps puniatur cõmuni perusie per sindicos qui habebunt eum sindicare pro vice qualibet in.C.lib.deñ.

¶ Et volumus ꝙ potestas ꝛ capitane⁹ vel maior sindicus ꝛ priores artiũ nõ debeãt pponere nec pponi facere de prorogatione vł suspẽsione dicti capłi in aliq̃ cõsilio cõis vel populi vel rectorum artiũ ꝛ q pferierit soluat cõi perusie p vice qualibet.C.lib.deñ.ꝛ arengans vel cõsultor pdicta pena sibi puniaf.

¶ Item ordinamus ꝛ pñti ordinamẽto statuimus ꝙ notarius potestatis ꝛ capitanei ꝛ maioris sindici q nũc sunt vel p tpe fuerint ad maleficia deputati iuxta citationes cuiuslibet exbãniti scribere ꝛ causam exbannimẽti p distensum ꝛ longũ sicut in libris exbannimentorum debet iacere a pncipio vsqȝ ad finẽ ꝛ relationes ipsorum exbannimentorum ꝛ quaslibet representationes q̃ fiũt p quoscũqȝ accusatos vel inqsitos corã officialibus ciuitatis perusie.Et de ipsis representationibus quilibet notarius teneaf facere vnum librum ꝛ de pdictis citationibus ꝛ cõmissionibus oibus ꝛ relationibus facere vnũ librum.Et si aliqs pdictorum notariorum neglexerit pdicta vel aliqd ex pdictis p qlibet capło puniaf in.C.lib.deñ.Et de pdictis debeat sindicari ꝛ absolui nõ valeant de pdictis vel aliquo pdictorum p cõsilium populi vel cõis.

¶ Hec aũt q̃ dicta sunt supius intelliganf de exbãnitis ꝛ cõdemnatis vel cõdemnatis tm̃:p criminibus ꝛ maleficijs non aũt exbãnitis ꝛ cõdẽnatis p debitis vel causa debitorum:nec locum habeãt in illis q essent exbãniti ꝛ cõdemnati vel cõdemnati tm̃ p introitu vel armis nec in exbannitis ꝛ cõdemnatis vel cõdẽnatis a.C.lib.deñ.infra p danno dato:nec in illis q p cõtumaciã non testificandi essent cõdemnati ꝛ exbanniti vel pdemnati tm̃:nec in illis q ducerenf in fortiam cõis perusie vel ad carcerem dicti cõis/vel infortiã ipsius cõis detinerenf:nec intelligaf in exbãnitis ꝛ cõdemnatis vel cõdemnatis tm̃ occasione ludi vel gabellarum:nec in exbannitis ꝛ cõdemnatis vel cõdẽnatis tm̃ per officialem sup vijs de hijs que expectarent ad officium viarum:nec in aliqbus exbannitis ꝛ cõdemnatis vel cõdemnatis tm̃:a.C.sol.deñ.infra.Et qd dictum est in pñti capło de exbannitis ꝛ cõdẽnatis vel cõdẽnatis tm̃:intelligatur in exbãnitis qui infra terminum banni non comparuerunt sed contumaces extiterunt.

¶ Additio.

¶ Declarantes ꝛ corrigentes huiusmodi statutum ꝛ in.§.si.ibi hoc aũt qd dictũ est vsqȝ in finẽ.Declarauerũt ꝙ bannitus ꝛ cõdẽnatus a ducentis libris supra possit impune offendi vsqȝ ad mortem exclusiue ita vt ex dicta offensione non sequaf mors.Et similiter bannitus p mutilatione alicuius membri:si tñ sequeref mors ex tali offensiõe puniri debeat in mille lib.deñ.quas si nõ soluerit infra.xv.dies a die cõdẽnationis caput a spatulis sibi amputef.Si aũt esset cõdemnatus ad mortem p homicidio vel esset cõdemnandus p homicidio possit impune offendi ꝛ occidi.Et pdicta nõ habeãt locum in eo q offenderet exbannitum vel cõdẽnatum q duceref p familiam alicuius officialis de quo in capło.s.de offendente exbannitum qui duceretur.Rca.122.sed vt ibi puniatur.cetera firma maneant.

¶ Quod cuilibet pecuniałr exbãnito sit licitum capere ꝛ interficere exbannitũ ꝛ cõdẽnatum p certis de causis sine redẽptione offendẽte pusinũ.Et ꝙ de banno extrahatur. Rubrica. 135

Statuimus Et ordinamus ꝙ si aliqs sit vł fuerit exbãnit⁹ ꝛ pdẽnatus cõis perusie pena corporali sine redẽptione p homicidio/furto vel robbaria in ppetuo banno ßm formã statutorum ꝛ ordinamẽtorum cõis pusie:ꝛ talis exbãnit⁹ ꝛ cõdẽnatus offenderit aliquẽ de ciuitate vł comitatu pusie.Quilibet q esset exbãnitus vel cõdẽnatus q̃cunqȝ occasiõe in pecunia sit licitũ ꝛ possit ipse supradictũ exbãnitũ ꝛ pdẽnatũ pena corporali offendẽtẽ offendere in psona ꝛ rebus tpe offensionis ꝛ postea qñcũqȝ.Et si talẽ exbãnitũ ꝛ cõdẽnatũ occiderit vł cũ duxerit in fortiã cõis pusie:ꝙ talis exbãnitus ꝛ cõdẽnatus quacũqȝ occasione exbaf ꝛ extrahi debeat de banno in q̃ esset p cõe pusie ꝛ eius bãnũ ꝛ cõdẽnatio ex tũc sit ipso iure seu ipso fcõ cassum ꝛ cassa ꝛ nullius vigoris vel valoris ꝛ ipso iure ex tunc sit ꝛ esse intelligaf rebannitus auctoritate pñtis statuti.

¶ Quod aliquis non exbanniaf nec cõdemnef vltra quantitatem pene maleficij. Rubrica.136.

Non faciant Potestas ꝛ capitaneus vel aliqs officialis cõis pusie ciuẽ vel forẽsem aliquẽ exbãniri vł cõdẽnari vltra quantitatẽ pene q̃ imponi deberet ßm formã statutorum p maleficio cuius occasione exbanniretur vel condemnaretur.

¶ Et quando aliquis exbanno trahif causa quare fuerit in banno positus exprimatur.

¶ Et si forte aliqs exbanit' vel codenat' vltra for/ma statuti ɔdenatio ꝛ exbanimetu in eo qd plus eet exbanit' ꝛ codenat' ꝗ deberet no valeat ipso iure.

Additio.

Addentes nihilominus ꝓ dicto pluri iudex qui ɔdenauerit in illo pluri teneat in sindicatu in danis ꝛ interesse parti. Et illud plus applicet coi perusij.

¶ De faciete douana victualium. Rubrica. 137.

Statuimus Et ordinamus ꝙ nullus faciat vel fieri faciat vel ꝓsumat decimā seu gubnātiā bladi vel olei emēdo i aliq pte ciuitat' comitat' vel districtꝰ pusie in fraudē cā ɔfuādi vel retinēdi vel vēdēdi vel mercādi vel mercātiā faciēdi vltra q̄ntitatē necāriā sibi ꝛ familie sue ꝓ victualibꝰ. Et h̄ nō itelligat in hospitibꝰ ꝛ albergatoribꝰ q possint emē sine fraude ordeū ꝛ speltā necessariā ꝓ se ꝛ aialibꝰ illoꝝ q hospitarent i domibꝰ vel hospitijs eoꝝ: nec i illis q vēdūt ordeū ꝛ speltas adminutū q possint ꝓ q̄lz vice emē ꝛ tenē sine fraude vsq ad q̄ntitatē. xx. corbiū ordei ꝛ totidez spelte cā reuēdēdi adminutū: nec ēt itelligat i illis q emerint ab emptoribꝰ fructuū clusij ad bāniniēta segalā minutā ꝛ legumina recollecta ō fructibꝰ clusij pusie nec i illis q vēderēt oleū ad minutū q possint emere q̄lz vice cā reuēdēdi ad minutū vsq ad. xv. mezzolinos olei ꝛ vltra hāc ꝛ tenere nō possint. Et vtrū ꝓdicta fecerint i fraudē vel nō vel cā alr reuēdēdi remaneat i ɔuisiōe ptātis ꝛ capitanei vel maioris sindici vel alicuꝰ eoꝝ. Et q ɔfecerit si fuc̄it singlar' ꝑsona in. xxv. lib. deñ. puniat. Et si fuerit vniūsitas alicuꝰ castri vel ville puniat i. ccccc. lib. deñ. Et de pdictis oibꝰ ꝛ singlis supiꝰ denotatis q̄lz possit eē accusator ꝛ teneat in secreto si voluerit ꝛ hāt medietatē bāni seu pene. Et si quē vel si qs repirent ɔfaciētē vel ɔfaciētes illū vel illos debeāt ɔdēnare f̄m formā supiꝰ denotatā. Et si ptās vel capitaneꝰ vel maior sindicꝰ ad pdcā faciēda fuerint negligētes cōi pusie. c. lib. deñ. pene noie negligēs ō suo salario soluē teneat. ꝛ q̄lz possit eē accusator ꝛ hāt tertiā partē bāni seu pene.

Additio.

Declarauerūt esse debere in arbitrio ꝛ ꝙ remanentibus necessarijs cetera vendant emere volenti.

¶ De custodibus grascie fiēdis in comitatu pusie. Rubrica. 138.

In quolibet Castro ꝛ q̄lz villa comitatꝰ ꝛ districtꝰ pusie sindicꝰ cū massarijs teneat facere custodes de melioribꝰ ipsoꝝ q custodes teneant ꝛ debeāt die noctuq custodire p eoꝝ iurisdictionē ꝛ guardiā facē ne bladus seu victualia aut comestibilia vel alia vetita ex forma alicuius statuti deferant ex comitatu vel districtū pusie sb pena ꝛ bāno ꝓ q̄lz castro. c. lib. deñ. ꝛ ꝓ qualibet villa. l. lib. deñ. quā penā ptās vel capitaneus vel maior sindicus aufferāt ɔfaciēti ꝓ cōi.

¶ De non obedientibus officialibus. Rubrica. 139.

Ille qui Nō obediuerit ptāti vel capitaneo vel maiori sindico. c. sol. d. ñ. soluere teneat. Et si qs ñ obediuerit eoꝝ siue alicuꝰ eoꝝ militi iudici vel notario in pceptis q fierēt occasione sui officij q̄cūq mō ꝛ cā: pena. xx. sol. deñ. ꝓ vice q̄lz debeat sustinere: quā penā ptās ꝛ capitaneus ꝛ maior sindicꝰ ꝛ q̄lz eoꝝ aufferat ꝓ cōi ō fcō ꝛ sine aliq ꝓcessu ꝛ s̄nia: ꝛ nihilominꝰ ipsa pcepta valeāt ꝛ debeāt effectui ɔmādari. ¶ Si aūt pceptū fcm̄ fuerit illis q facerēt vel facere vellēt rixas seu tumultū q vel q fieret i ciuitate vel burgis pusie ille q nō obediuerit i. l. lib. deñ ꝓ vice q̄lz possit ɔdēnari. ¶ Si ūo rixa vel tumultus erit corā ptāte vel capitaneo vel ptās vel capitaneꝰ vel maior sindicꝰ possint penā iponere ꝛ accipe. c. lib d̄ñ. iobediēti cuicūq ꝓ cōi ꝛ q̄n aliqd pciperēt scribi faciat p eoꝝ notariū. ꝛ nullū ō pdcis pceptū valcat si scp̄tū ñ fuerit ꝛ donec scriptū ñ fuerit p notariū ptāt vel capitañ. vel maior sindici.

¶ De dicente alicui iniuriam coram officiale. Rubrica. 140.

Si quis Dixerit alicui iniuriā corā ptāte vel capitaneo vel maiori sindico vel aliq eoꝝ vel altiꝰ eoꝝ iudice vel iudicibꝰ cōis pusie ꝙ eēt mēnꝰ vel minaret eū offēdere. c. sol. deñ. pene noie soluē teneat: quā penā ptās ꝛ capitañ. ꝛ maior sindicꝰ ei aufferre d̄beāt ꝛ teneant ꝓ cōi. Et ptās vel capitañ. ꝛ maior sindicꝰ ꝛ iudices corā q̄ vel qbꝰ talia dicerent ea scribi faciat ꝛ faciāt. Et illi scripture facte de pdcis stari debeat ita ꝙ alie ꝓbatiōes nullatenus admittāt ꝛ semp sit in ꝓuidētia ptātis ꝛ capitanei ꝛ maioris sindici inspecta q̄litate ꝑsonaꝝ ꝛ ēt dignitate. Et pdictam penā. c. sol. deñ. aufferre possint cuilibz ɔfaciēti de fcō sine aliqua accusatiōe denūciatione vel inq̄sitione ꝛ sine aliquo ꝓcessu.

¶ De negāte instrm̄ debiti pecuniarij. Rubrica. 141.

Quicūqz Negauerit vel inficiatꝰ fuerit corā ptāte vel capitaꝰ vel maiori sindico aut aliq ex iudicibꝰ eoꝝ vel altiꝰ eoꝝ ɔtū seu pubꝰ instrm̄ rōnabilr fcm̄ p se ō aliq̄ d̄bito pecuniario soluat ꝛ soluē teneat ꝛ d̄beat penā q̄ i ipo ɔtu ɔtinet illi vel illis cui vel qbꝰ fecit seu fecerit aut suis heredibꝰ vel h̄ñti ius ab eo. Et ɔtū ꝛ instrm̄ qd fecit ꝛ ɔtēta in eis nihilominus obſuare teneat. ¶ Sz si nō negauerit ɔtū vel instrm̄ de aliq̄ d̄bito pecuniario. s. ꝙ ɔsistat i pōdere numero vel mēsura ab eo pena peti vel exigi nūq̄ possit. Et ptās vel capitañ. vel maior sindicꝰ vel iudex corā q̄ vel qbꝰ fuerit q̄ri mōia ɔposita d̄bitū solui faciat si ñ fuerint vsurarij.

¶ De opponente contra instrumentum factum a tabellione q non sit notarius. Et qualiter probetur quem esse notarium. Rubrica. I 4 2.

Nullus possit opponere q instrumētus factū a tabellione q nō sit notarius & in possessione tabellionatus & si opposuerit & cōstiterit cum tabellioné vel priuilegiū vel q sit in possessione tabellionat p triéniū oppositio nō valeat & puniat opponés i.C.lib.deñ.nec possit opponere q pcessor talis priuilegij ñ habuerit auctoritaté pcedédi.Et si opponēt dictá pená incurrat & nō audiat opponés.Et ad pbationé q notarius fuerit & sit in possessione tabellionat vl notariat sufficiat pbari p duo instrā scā p eum p sex méses ante vel p līras testimoniales sui cōis asserétes ipm esse notarium & hri p notario si forensis esset vel per duos testes de fama.

¶ De petente debitū sibi solutum. Rca. I 4 3.

Si quis peteret ab aliquo debitū sibi solutū vel de quo ipse refutauerit de qua solutione vel refutatiōe appareat instrm publicum refutationis tantūdez de suo cōi perusie pene nomine soluere teneatur.

¶ De credentia tenenda. Rubrica. I 4 4.

Statuimus et ordinam q credétia imposita seu secretū im positū de facto aliquo a potestate vel capitaneo vl maiore sindico vel a pōribus camerarijs vel rectoribus vel ab aliq officiale cōis pusie de factis & negocijs dicti cōis debeat ab illo cui imponeret in secretuz retineri put imponéti vel imponétibus placuerit: & q pfecerit pena.xxv.lib.deñ.puniat & priuet omni officio & honore cōis perusie.

¶ Et si priores vel camerarij vel rectores credentiam seu secretum non tenuerint de hijs que sub secreto & credentia inter eos deberent retineri dupli cem penaz soluere teneantur & priuentur officio & honore vt dictum est.

¶ Item statuimus & ordinamus q qcūq pōr camerarius vel sapiens ad aliqd psiliuz vocatus q in aliquo psilio interfuerit in q tractaret de aliq facto cōis perusie & impositū esset secretum id qd in ipso psilio diceret & tractaret: & per ipsos psiliarios vel priores vel camerarios fuerit iurata credétia & eaz aliquis ex pdictis propalauerit vel reuelauerit vel hmōi secreta nō tenuerit puniatur & puniri debeat per potestatem vel capitaneū vel maiorez sindicus in.C.lib.deñ.de facto ex officio suo vel ad petitioné cuiuscunq petentis & quilibet valeat esse accusator & habeat quartam partem dicte pene.Et nihilominus pucetur & priuatus sit ipso iure ab omni officio & honore in ciuitate perusie.Et ad pbationem pdictoz sufficiat vnus testis de veritate qui eum reuelantem vel propalantem predicta vel talia secreta audiuerit recitari cum pbatione duoz testium de fama aliquo non obstáte. Et eadem pena puniatur & puniri debeat quicunq ex officialibus assumptis & deputatis super sacculis officialium cōis perusie faciédis & cōponédis reuelauerit & ppalauerit credentiá vel secretū de aliquo facto p ipsos officiales circa compositionem & ordinatione3 dictoz sacculoz habita pbatione predicta.

¶ De ciue iura recipiente a forense contra ciuem. Rubrica. I 4 5.

Nullus ciuis vel comitatensis aut districtualis perusie audeat vel psumat recipere cessionem alicuius iuris vel facere sibi cedi & in se transferri quocūq titulo aliquá actione3 ab aliquo forense vel extraneo qui non sit de iurisdictione cōmunis perusie contra aliquem ciuem vel comitatensem vel districtuale3 vel aliter de iurisdictione cōmunis perusie. Et si contrafecerit talis iuriscessio non valeat nec teneat vllo modo. Et ille qui contra predictam formam ius cessum acceperit condemnetur in.cc.lib. deñ.Et vt quilibet forensis possit cum securitate venire ad ciuitatem perusie ad litigādum & ad suum vel sibi debitum consequendum & sine aliquo impedimento minarum vel offensionis ius suum valeat prosequi.

¶ Statuimus q ex nunc auctoritate presentis legis vnusquisq forensis ad ciuitatem perusie possit venire secure ad litigandum ad suū & sibi debitum consequendum.Et quicunq ciuis vel comitatensis vel districtualis ciuitatis perusie vel quicūq alius qui haberet litem vel questioné vel contrauersiam aliquam:lite contestata vel non de aliquibus bonis vel rebus mobilibus vel immobilibus iuribus vel actionibus cum aliquo forense si ipsum forensem durante dicta lite vel controuersia vel post finitam dictam litem vel controuersiam infra sex menses proxime subsequentes offenderit vel offendi fecerit in persona vel rebus puniatur talis offendens ea pena qua puniretur si offendisset vel offendi fecisset veros & originarios ciues perusinos aliquo alio statuto pdicente ad pdicta non obstante.

¶ Q nullus recipiat pecuniam vt aliquis euadat a maleficio. Et de pacifcente de quota litis. Rubrica. I 46.

Statuimus Et ordinam⁹ q nullus audeat vł psumat accipere p se vel aliu aliqua pecunias vel rem alia causa seu occasione alicui⁹ accusationis vel denuciationis ad h vt a criminibus aliquis euadat nec depositu recipiat nec recipi faciat pmissionem seu obligatione vel instrm expressa aliqua dictaꝝ causaru vel alia ꝛ veritate coperta dni potestas ꝛ capitaneus ꝛ maioꝛ sindicus ꝛ coꝝ officiales ꝛ qlibet coꝝ per se faciant restituere ꝛ reddere illi q repiretur vel expendisset pecunia dataz vel expensam vel aliam rem vel quaz dare pmitteret.s. tres partes ꝛ alia quarta partem dari faciat massarijs cois perusie p ipso cpi: ꝛ depositu pmissionem ꝛ obligatione ꝛ instrm cassari faciant ꝛ irritum reuocari expssis in eis vel non causis supradictis vel aliqua alia aliq statuto no obstate. Et nihilominus puniaf ꝛ codenef reptus culpabilis de pdictis vel aliq pdictoꝝ i.ccccc.lib.den.dco coi pusie soluedis. ¶ Volumus et q aduocatus pcurator vel qcuq alius quomodolibet cum aliquo pacisces de quota litis vel emens seu quouis alio titulo recipiens vel acquirens aut emi recipi vel acquiri faciens ius aliqd vel actionem de quo seu qua lis vel cotrauersia aliqua fuisset vel eet ꝛ occasione talis pacti emptionis receptionis vel acqsitionis litem fecerit seu fieri fecerit quoquomodo ꝛ pbaref codemnari possit ꝛ debeat coi perusie per dnm potestatem ꝛ dnm capitaneu ꝛ dnm sindicu vel aliu officiales vel alteruz coꝝ ex officio vel ad instantiaz cuiuscunq in duplo extimationis iuris vel actionis vel rei empte vel titulo donationis vel alio suscepte seu pacte.

¶ De pperante seu reinfacciate alicui certas iniurias: Et de vbis iniuriosis. Rubrica. I 47.

Quicunqz Improperauerit seu reinfacciauerit alicui homicidium vel pcussionem factam in facie vnde signum euidens remaserit vel debilitatione alicuius membri vel iniuriam aliqua psonalez illatam vel illata in psonam eius cui improperatio seu reinfacciatio facta fuerit vel in psonez vxoris vel viri alicuius cosanguinei vel pinqui vsq in tertiuz gradu si homicidiuz improperauerit seu reinfacciauerit vel pcussione faciei vnde signu euidens remaserit vel membri debilitatio p qualibet reinfacciatione ꝛ improperatione in.C.lib.den.condemnetur ꝛ puniat. Si aliam iniuriam psonalem reinfacciauerit ꝛ improperauerit pro qualibet reinfacciatione q facta fuerit puniaf in.l.lib.den. Ita q no possit p impropeꝛatione seu reinfacciatione pluribus vicibus facta coꝝ tpe successiue condemnari vltra quantitatez.cc.lib.den. Et pdicta habeant locu in quolibet casuuz pmissoꝝ. Et si aliqs improperauerit seu reinfacciauerit alicui aliqua iniuria vbi pax esset facta soluat pene noie.cl.lib.den.si ex pace costet pfessio coram iudice vel instrm vel scriptura facta in libro cois q fact⁹ est de pace ꝛ copositioe pacis vel aliud instrm afo factu. De alijs vo iniurijs potestas ꝛ capitane⁹ reinfaccianti.x.lib.den.pene noie tollere teneanf. ¶ Pro quolibet aut vbo iniurioso vel minatorio soluat pene noie.xl.sol.den.dumodo condenatio de vbis iniuriosis vł minatorijs code tpe dictis no excedat.xxv.lib.den.nec fieri possit vltra.xxv.lib.den. Nec possit augumentari codemnatio rone loci vel tpis de aliqbus delictis in pnti capło contentis.

¶ Additio.

¶ Addentes q in dictis casibus ꝛ quolibet ipsoru teneaf parti offense ex talibus arbitrio boni viri ad extimatione iniurie taxade ppo iuramento iniuriati inspecta qlitate psonaꝝ in qua extimatione in eade sententia condemnef ꝛ p codemnato habeatur.

¶ Q nullus notarius scribat aliqua reformatione nisi cancellarius vel notarius. M. D. P. artiu. Rubrica. I 48.

Dicimus Et ordinamus q nullus notarius ciuitatis vel burgoꝝ comitatus vel districtus perusie vel aliunde audeat vel psumat scribere aliqua reformatione ppositam vel partitu alicuius arenge cogregationis osilij vel adunatie cois pusie3 solumodo scribi possit ꝛ debeat p cacellariu cois pusie vł p notariu dnoꝝ poꝝ in casu q cancellari⁹ eet impedit⁹ pp infirmitate vel absentia extra ciuitate perusie: dumodo fieri no possit nec debeat sine expressa licentia cosensu voluntate ꝛ deliberatione. M. D. poꝝ artiu numero septe ad minus. Et qui ofecerit puniatur in.cc.lib.den.

¶ De castro vel villa psumetib⁹ aliquę tormetare vel cetera alia vetita facere. Rubrica. I 49.

Dicimus ꝛ ordinamus Si castrum vel villa de comitatu vel districtu perusie faceret vel ordinaret cuz scriptura vel sine tacite vel expsse vel psumeret aliquę tormetare vel exbannire p aliquo debito vel odicere alicui q non veniret cum grascia vel blado vel mercato ad ciuitatem perusie vel copellere aliquem q non veniret ad curiam perusinam ad ponendu omnez querimoniam de quocunq grauamine vel si grauamen aliqd imponeretur alicui castro vel ville vel ordinauerit q castrum vel villa vel rectores ipsoꝝ cognoscerent

intelligerent de aliqua questione vltra ⁊ preter for mam statutoꝝ ciuitatis perusij vel si facerét aliquā interdictioné ignis vel aque vel cōuersationis vici noꝝ vel laborittj terraꝝ potestas vł capitaneus vel maior sindicus tali castro vel ville teneaẜ aufferre pene noie ⁊ banni.ccccc.lib.deñ.si querimonia fue rit coram ipsis vel altero coꝝ posita.Si aūt de ꝑdi ctis veritas inueniri nō possit ꝑ testes:potestas ⁊ ca pitane⁹ ⁊ maior sindicus ⁊ qlibet coꝝ teneaẜ ⁊ de beat quatuor vel sex hoies ipsius loci ꝓ vitate inue nienda p̄cedētibus inditijs tormētare.Et si ꝯstiterit ⁊ liqdum fuerit aliqd de ꝑdictis ꝑ coꝝ ꝯfessionem dictā penaȝ teneaẜ aufferre: exceptis hoibus castri plebis q ad hoc caplm non coganẜ nisi ad illud tm̄ de grascia blado ⁊ mercato veniēdo ad ciuitatem perusie.Et nulla vniuersitas castri vł ville possit fa cere aliquā cōspirationé vel ꝯ̄ctum aliquem in scri ptis vel sine scriptis de bannis ⁊ expēsis cōiter fa ciendis ⁊ supportādis seu substinendis ꝓ causa vel questione quam aliqua vniuersitas hēet cuȝ aliquo ciue perusino sub pena.ccccc.lib.deñ.

¶ Et si singulare cōpromissuȝ factū fuerit ꝑ hoies alicuius terre in aliqué vel aliquos de oibus q̄stio nibus intelligaẜ esse factū in fraudeȝ cōis perusie ⁊ nō valeat vllo modo.Et hoc nō intelligaẜ si vniuer sitas moueret q̄stionem vel moueretẜ eidem.

¶ Additio.

¶ Declarantes idem obseruandum in particulari hoie vno vel pluribus sic delinquente:⁊ ꝙ in eadē sententia condemnetur in dannis reficiendis.

¶ Qꝫ vniuersitates comitatus perusie nō eligant vel recipiant aliquem in dñm vel rectorem nisi primo eligatur a cōi perusie. Rubrica.150.

Nulla Uniuersitas comita tus vel districtus pe rusie audeat vel ꝑ̄sumat possit vel debeat eligere vocare nois re vel hēre in dñm ꝓtectoreȝ vel defensorem rectorem vel ꝑ̄sideȝ vel coadiutoreȝ vel aliquo alio officio quocūqꝫ noie censeaẜ cum salario vel sine sa lario directe vel ꝑ obliquū tacite vel expꝛ̄sse aliqueȝ comitem vel marchioné militeȝ vel aliū natū de ꝓ le militari ex paterna linea nec aliqué iudicem vel popularem nec aliqué aliū cuiuscūqꝫ ꝯdictiōis vel status existat vel aliqué de ciuitate vel comitatu pe rusie vel aliunde nisi eis dareẜ ꝑ cōe perusie nec eis aliqđ tributū reddere nec enseniū facere nec eundé ꝓ cōi pñtare vel eideȝ dare vel cōcedere aliqd nec eis sequelā facere.Et q in ꝑdictis vel aliq̄ ꝑdictoꝝ ꝯ̄fecerit si fuerit vniūsitas castri.ccccc.lib.deñ. Si ville.cc.lib.deñ.cōi ꝑusie soluere teneaẜ q̄ pena de facto a ꝯ̄facientibus exigaẜ.Et de ꝑdictis inquiratur publice ⁊ secrete ⁊ sufficiat publica vox ⁊ fama cū ꝓbatione vnius testis de visu:dūmodo ꝑdicta non intelliganẜ in eligēdis ꝑ cōe ꝑusie q̄cūqꝫ mō.Et ha bita publica fama possit ad tormētū ꝓcedi:possint tm̄ ensenia ⁊ salaria dare ⁊ pñtare iudicib⁹ ⁊ aduo catis ⁊ notarijs ⁊ ꝓcuratorib⁹ ꝓ patrocinio ꝑ̄stādo vel ꝑ̄stito:vniūsitates in causis ipsaꝝ vniuersitatuȝ.

¶ Qꝫ nullus possit emere aliqđ officiū. Rca.151.

Nullus notarius Uel alius de ciuitate vel comitatu perusie possit nec debeat emere aliqđ officiū qđ alicui ꝯcedereẜ ꝑ cōe perusie seu ꝑ officia les dicti cōis in ciuitate vel comitatu perusie vel vi cariatuȝ alicuius castri vel ville comitatus perusie vel eius districtus vel aliqd dare vel ꝓmittere pro ipso officio vel vicariatu hñdo ad penaȝ.c.lib.deñ. Et de hoc possit debeat inq̄ri ꝑ potestaté ⁊ capita neū ⁊ maioré sindicū ⁊ quēlibet coꝝ ex coꝝ officio ⁊ ad petitioné cuiuscūqꝫ ꝑ̄tétis.Et ad hꝫ ꝓbanduȝ sufficiat ꝓbatio vni⁹ testis de [illegible] cū fama.Et idē intelligaẜ in dante ⁊ recipiéte.Et notarius ꝯ̄faciēs eleueẜ de matricula notarioꝝ ꝑ̄na potestati ⁊ ca pitaneo ⁊ maiori sindico.x.lib.deñ.ꝓ quolibet coꝝ si negligentes fuerint ad predicta.

¶ De offendente aliquem arengātem vtilitatem cōmunis Perusij. Rubrica.152.

Statuimus Et ordinam⁹ ꝙ nullus audeat vł ꝑ̄sumat offen dere vel offendi facere dicto vel facto aliqueȝ ꝓ eo ꝙ talis offensus ꝯsuluerit vel arengādo dixerit in aliq̄ ꝯsilio vel adunātia cōis ꝑusie vtilitaté ⁊ bonū statū cōis ⁊ populi perusini:⁊ q ꝯ̄fecerit puniaẜ ta lis offendēs quadruplici pena qua puniri deberet ꝑ formam statutoꝝ si aliuȝ perusinū offendisset vel eidem iniuriam intulisset.Et ad ꝓbationé offensio nis facte vel illate dicto vel facto in quocūqꝫ loco alicui de ꝑdictis ꝙ ex aliqua dictaruȝ causaꝝ facta fuerit offensa:sufficiat publica vox ⁊ fama ⁊ ꝓ ple na ⁊ legitima ꝓbatione habeatur.

¶ Additio.

¶ Addentes ꝙ teneaẜ ad interesse damnoꝝ ⁊ ex pensaꝝ in q̄bus cōdemnetur in eadem sententia.

¶ Qꝫ pene maleficioꝝ de nocte cōmissorum du plicentur. Rubrica.153.

Ut omnibus Tollatur occasio ⁊ animus delinquēdi formidine pene imminēte. Ordinamus ꝙ facienti vel fieri faciēti aliqđ maleficiū de nocte penā dupli cem quam si faceret de die/potestas ⁊ capitaneus

τ maioꝛ sindicus tollere teneantur. Saluo τ reser-uato ꝙ penā duplicē nō aufferāt nec aufferri pos-sint poꝛtātibus arma deffendibilia de nocte nec ꝑ poꝛtatione vł delatione ipsoꝝ armoꝝ defendibiliū de nocte pena ipsoꝝ armoꝝ valeat duplicari nec ēt in armis offendibilibus nisi post tertium sonum campane duplicetur.

¶ Volumus insup ꝙ vbicunqꝫ ex foꝛma alicuius statuti tractaꝛ de duplicatione vel triplicatione vel quadruplicatione vel alia multiplicatione pene ꝑ modū quote intelligaꝛ duplicari vel triplicari vel quadruplicari vł multiplicari solum simplex pena pꝛimoꝛdialis q̄ imponiꝛ nō habito respectu ad ali-quā quātitatē cuius vigoꝛe pena aliqualr agumēta retur seu augumentari posset quoquo modo.

¶ De distinctione noctis a die : Et pulsatione campane. Rubꝛica. 154.

In omnibus Et singulis malefi-cijs τ casib⁹ vbi spe-cialiter fit mentio de nocte in capl'is statutoꝝ cōis τ populi. Nox intelligaꝛ in ciuitate post sonū cam-pane.s.a fine soni campane q̄ pulsaꝛ de sero ꝑ pena duplicanda statim τ imediate post tramontare τ occasum solis vsqꝫ ad alium sonū campane de ma ne τ auroꝛa diei sequentis.

¶ Et volumus ꝙ campanarij cōis perusie tenea-tur τ debeāt sub pena.x.lib.den.ꝑ q̄libet eoꝝ semp ꝑ quolibet sero statī imediate post tramontare τ occasum solis sonare campanā grossam populi pe-rusini ꝑ magnā hoꝛam ꝑ penis duplicādis vltra τ ꝓter alias pulsationes quas de sero facere debēt ꝑ foꝛmā statutoꝝ. Et ipsam campanam sonare semp de mane in auroꝛa. Et intelligatur nox semp inter vtrūqꝫ tp̄s τ nullo alio tp̄e intelligaꝛ eē nox posito ꝙ esset nox ꝑm varietatē τ in dicto tp̄e sint pene cō mittentibus maleficia duplicate.s.post dictū sonum campane de sero τ post occasum solis semp vsqꝫ ad aliū sonū sequentē τ sequētis diei in auroꝛa τ vsqꝫ ad auroꝛā sequētis diei. Et si dicti cāpanarij dictas pulsationes campane non facerent dictis tp̄ibus vt dictū est potestas τ capitane⁹ ipsoꝝ τ eoꝝ quēlibet puniāt de facto in dictis.x.lib.den. Et ꝯ eos τ quēli bet eoꝝ inquiratur aliquo alio non obstante.

¶ Jncomitatu vero nox intelligaꝛ a tramontare τ occasu solis vsqꝫ ad oꝛtum solis sequentis diei.

Additio.

Declarantes ꝙ maleficia debeant duplicari si cōtracta seu cōmissa fuerint in ciuitate perusie post sonū Aue marie cōis que pulsatur de sero vsqꝫ ad sonum campane cōis que pulsatur de mane.

¶ De offendēte aliquē de nocte currente ad ignē vel alias ad bonū zelum. Rubꝛica. 155.

Dicimus statuentes Et si ali quis de nocte curreret seu iret ad ignem q̄n domus aliqua vel alique cōbureretꝛ seu cōbureren̄ꝛ: τ tunc offensus fuerit in ꝑsonā offensoꝛ debeat condēnari in quadruplū q̄titatis q̄ puniri τ cōdemnari debe ret ꝑm foꝛmam statutoꝝ pꝛo illo crimine vel male-ficio si alio tempoꝛe illud cōmisisset.

¶ Et si qs dederit tunc damnum in loco ignis vel incendij vel in aliquo loco ꝓpe dictū locū ignis vel incendij ꝑ centū passus vel abinde infra puniaꝛ in quadruplū eius q̄titatis qua puniri deberet q da-ret illud damnum si alio tp̄e dedisset nisi restituerit damnū infra tertiā diem quo casu nihilominus pu-niatur per inde ac si alibi dictū damnum dedisset.

Additio.

Declarantes ꝙ omnino teneaꝛ ad restitutionem damni: Et ꝙ idem intelligaꝛ in offendente aliquē qui bono zelo iret ad aliquam domum de nocte vt in moꝛte : infirmis : parturiente τ similibus.

¶ De inuento post tertium sonum campane. Rubꝛica. 156.

Si quis Jnuētus fuerit post tertiū sonū campa-ne cōis de nocte ꝑ potestatē vel ca-pitaneū vel maioꝛē sindicū vel eoꝝ vel alterius eoꝝ familiarē siue per custodes noctꝭ siue ꝑ officiales cōis perusie sup custodia deputatos vł ci⁹ officiales vel familiares anteq̄ ipsa campana pulseꝛ de mane in auroꝛa diei sequētis pꝛo discernendo diem a nocte puniatur.xx.sol.den.τ non tamen credatur vni cu-stodi qui aliquem accusaret.

¶ Jlle aūt q̄ inuentus fuerit post tertiū sonū cam-pane si fideiussoꝛē dederit de pena soluenda τ de se repꝛesentando potestati vel capitaneo vel maioꝛi sindico vel officiali sup custodia : ad palatiū ptātis vel capitanei vel officialis sup custodia nō ducaꝛ.

¶ Sed tñ q̄n aliqs iret pꝛo clerico vel infirmo vel alio casu foꝛtuito vł alia euidēti necessitate q̄ appa reret hoib⁹ vel q̄n aliqs esset bone fame τ bone cō ditiōis de q̄ fama τ ꝯditiōe credaꝛ dicto poꝝ artiū de bāno soluēdo vel nō:in ꝓuidētia ptātis vel capi neo vel maioꝛis sindici vel officialis super custodia debeat remanere : inspecta ꝑsona τ negocij q̄litate.

¶ Furnarij vero τ furnarie q̄n irent ad pcipiēdū panē fieri τ ꝑsone q̄ panē poꝛtarēt ad furnū vel de furno panē repoꝛtarent ad domū suā ꝑ se τ sua fa-milia vel ꝑ alijs ꝑsonis qui panis in furno coctus esset. Et stamegnatoꝛes q̄n vadunt ad stamegnan-dum ire possint qualibet hoꝛa: τ si foꝛent inuēti pe-nam minime soluere teneantur.

¶ Possint ēt ire de nocte macellatoꝛes τ spetiarij

cum lumine ꝓ exercitio eoꝝ artis sine aliqua pena.
¶ Ille vero q fuerit inuētus post tertiū sonū campane in ciuitate vel burgis ꝑpe domū suam vel sue habitationis ad tres domos: ⁊ ille q palam ignem vel lumen portauerit si fuerit bone ꝯditionis ⁊ fame ad penā soluēdam nō cogat. Et officialis faciēs executionē habeat quatuor sol. deñ. ꝓ q̄libet libra.

¶ De introitu rei alteri: Et cane ligando. Rubrica. I 5 7.

Nulla ꝑsona intret vel intrare debeat ortum vineā campum vel clausuram vel agrum alterius vel aliāʒ quamcunqꝫ rem alterius vel ab eo possessam vel quā aliqs cōduxisset vel biet ad coptimū vel laboritiuʒ sine licentia dñi rei vel possessoris vel cōductoris seu coptumatoris vel laboratoris ⁊ q ꝯfecerit si erit de die. xl. sol. deñ. ⁊ si erit d nocte. c. sol. deñ. noie pene soluere teneat.
¶ Preterea venatores ⁊ auccupatores seu caccia tores ⁊ vcellatores nō possint vllo tpe nec debeant intrare bona alterius ad duo miliaria ꝑpe ciuitatē ad penā. xl. sol. deñ. ꝓ qualibet vice: ⁊ stet de ꝓdictis sacramēto dñi rei vel possessoris vel cōductoris seu coptumatoris vel laboratoris. Et si dñs rei vel laborator vel possessor rei vel cōductor seu coptumator aliquaʒ ꝑsonā in supradictis bonis inuenerit: ⁊ nō denūciauerit maiori sindico ⁊ iudici iustitie cōis perusie illū quē inuenerit ⁊ fuerit manifestum dño sindico. xl. sol. deñ. soluere teneat q̄ pena sibi p maiorem sindicuʒ de facto sine aliqua sententia vel ꝓcessu debeat aufferri.
¶ Preterea canes in comitatu teneantur ligati a medietate mensis augusti in antea vsqꝫ ad medietatem mensis octobris.
¶ Et si ille cuius fuerit canis canem ligatum non retinuerit vt dcm̄ est ꝓ vice q̄libet puniat in. xx. sol. deñ. ⁊ credatur sacramento accusatoris que pena de facto per maiorem sindicum sibi aufferri debeat sine aliquo processu vel sententia.
¶ Et nulla ꝑsona de ciuitate comitatu vł districtu perusie audeat vł ꝑsumat ire nec intrare in rem vel p reʒ alteri⁹ vł ab eo possessa eā cūdi ad aliquē fontē vł aliū locū q ꝯfecerit puniat p dcm̄ maiorē sindicū in. v. lib. deñ. ꝓ qualibet vice ⁊ credatur sacramento dñi rei vel possessoris rei cum vno teste.
¶ Et nullus de comitatu perusie possit iurare ꝯ aliquem perusinū de introitu sꝫ possit ꝓbare p testes.
¶ Volumus ēt ꝙ nullus possit de introitu aliquē accusare nisi dñs vel possessor rei vel conductor seu coptumator vel laborator tantum.
¶ Et ꝙ nullus possit aliqueʒ accusare de introitu nisi vna vice in mēse ⁊ de vno mēse tm̄ ⁊ nō de pluribus mēsib⁹ ⁊ vnū de vna familia tm̄ ⁊ nō plures.
¶ Et qcūqꝫ emerit vel acceperit ad coptimū de rebus cōis perusie possit accusare ⁊ iurare de introitu sicut dñs rei sue ⁊ admittat ei⁹ accusatio nō obstāte ꝑscriptiōe tpis q̄ in ꝯtrariū obiceret vł posset opponi.

¶ De exeunte de via publica ⁊ intrante per rem alterius: faciente cauas ꝑpe grippum: De non habente vias: De consuetudine eundi per viam habenti faciem anditus. Rubrica. I 5 8.

Nemini liceat exire p viam seu campuʒ vel vineā vel ortum vel arboretū vel aliā rem alterius vel ab aliquo possessum vel possessam ꝯfacientī potestas ⁊ capitaneus ⁊ maior sindicus vł iudex alicuius eoꝝ ⁊ qlibet eoꝝ teneant aufferre noie pene ꝓ vice qualibet. xl. sol. deñ. inspecta tm̄ p potestatē ⁊ capitaneū ⁊ maiorem sindicum vel alterum eoꝝ condictione temporis vel loci ⁊ qualitate personarum.
¶ Et si aliqs dicēt se hīe aliqđ ius eūdi p illā viaʒ seu rem ꝓ qua aliqs alius de eo cōquereret ire vel iuisse illō dcm̄ nō valeat nec admittat nisi ostēderit p publicū instr̄m manu publici notarij fcm̄ se hīe illud ius ī ipsa via vł re p quā eūdi se asserit ius hr̄e.
¶ Si qs aūt cauauerit vel cauari fecerit aliquem grippum vel aliquā cauam retinuerit iuxta ipsum grippuʒ ita ꝙ ꝑstet impedimētū vie seu grippe potestas ⁊ capitaneus ⁊ maior sindic⁹ ⁊ eoꝝ ⁊ cuiuslibet eoꝝ officiales sūmarie sine libelli oblatiōe ⁊ sine strepitu ⁊ figura iudicij teneant eū cogere ad petitionē cuiuscūqꝫ petētis ⁊ ip̄s suis expēsis reficiat ⁊ cauam repleat ⁊ ip̄m puniat pena. xxv. lib. deñ.
¶ Et cū multe terre ⁊ vinee sint q̄ non hn̄t vias ⁊ ad quas nō potest iri nisi p res circūstantes. Duximus statuēdum aliquo capl'o ꝓcedente vel sequēte nō obstāte ꝙ qcūqꝫ habet vel possidet terrā vel vineam ad quā nō potest iri nisi p res alienas seu ab alio possessas ꝙ ipse ⁊ qlibet de sua familia laborator ⁊ coptumator seu ꝯductor dicte rei ⁊ q̄libet de sua familia ⁊ qlibet q iret cuʒ illo cuius esset dicta res vel q possideret dictā rem vel ei⁹ familiares vel eū laboratore vel cōductore seu coptumatore dicte rei vel eius familia possit ad dictā rem ire redire p terras nō vineatas circūstātes suoꝝ vicinoꝝ vel ab eis possessas p locuʒ vnde minus damnū daret sine fraude impune cū bestia ⁊ sine bestia ⁊ ēt cum salmis. Et hoc locum habeat in vineis iam plantatis. Si vero plantarent in posterū teneat plantās iter relinquere sine aliqua fraude qđ si nō fecerit liceat ire ēt si vinea esset: ⁊ pp hmōi iter ⁊ anditū pati nō debeat aliquā penā aliq capl'o non obstāte. Dūmodo p hmōi iter ⁊ anditū illi q irent p res alicuius vel ab alio possessas nō possint dicere vel ꝑtendere se habere ius eundi per dictam rem alicuius sui vi

cini vel ab eo possessas ita q̄ dictus anditus ꝛ iter
qui ꝛ qḋ fieret p̱ aliquā partem alterius p̄iudiciuꝫ
dn̄o nō faciat vel possessori rei p̱ quā ireť ẜm formā
p̄ntis capl̄i nec quo ad ꝓp̄etatē nec quo ad posses-
sioneꝫ ipsius rei. Nec p̱ hoc intelligať sibi esse que-
situm ius causa seruitutis eundi p̱ dictam rem.
¶ Si tn̄ ille q̱ hr̄et seu possideret rem p̄dictā q̄ nō
hr̄et aliquā viā vel sui antecessores vel ipse ꝛ ante-
cessores sui seu auctores ire ꝯsueuerūt p̱ aliquē lo-
cū ad rem p̄dictā q̱ locus faciē anditus habuerit p̱
tp̄s .x. annoꝝ q̄ libere p̱ ip̄m locū ire possit ad rem
p̄dictā taꝫ ipse q̄ꝫ alij sup̄dicti sine ꝯdictiōe cuiusq̄ꝫ.
¶ Et q̄ nullus possit talem locū siue anditū impe
dire vel laborare vel impediri vel laborari facere
sub pena .xxv. lib. den̄. q̄ pena sibi de facto auferať
p̱ potestatē vel p̱ capitaneū vel maioreꝫ sindicū vel
alterū eoꝝ. Et nihilominuſ ille q̱ ire ꝯsueuit p̱ dictā
rem tale impedimētum remouere ꝛ remoueri face
re possit impune tam ipse q̄ꝫ ille vel illi q̱ suo māda
to ꝛ v̄bo facerēt seu faceret. Et de p̄dictis potestas
ꝛ capitaneus ꝛ maior sindicuſ inq̱rere teneanť sub
pena .l. lib. den̄. ad petitionē cuiuscūq̄ꝫ petentis.

¶ De accusato negante possessionem rei alterius.
Rubrica. 159.

Statuimus q̄ si fue
rit aliqs
accusatus de ap̄rehēsione, tenute
vel possessionis rei alicuius vel
ab aliquo possesse siue de introi
tu vel damno dato in aliqua re
alicuius vel ab aliq̄ possessa ꝛ negabit possessionē
rei vel rem esse accusatoris puniatur ꝓ vice quali-
bet in .xxv. lib. den̄. Et nihilominuſ negatio ipso iu
re sit nulla: dūmodo constet ꝛ ꝓbetur possessio rei
per accusatorem vel rem esse accusatoris p̱ instr̄m
vel alias ꝓbationes ꝛ q̄ ei de fructibus dicte rei sit
responsum ꝛ respondeatur vel saltem p̱ testes rem
esse suam vel a se possessam ꝛ q̄ ei de fructibus sit
responsuꝫ ꝛ respondeatur ipsius rei vnde erit accu
satio subsecuta. Et intelligatur responsum esse de
fructibus eo ipso q̄ sine cōtradictione alicuiuſ vno
anno fuit accusatori de ipsis responsum.
¶ Teneatur insuper index cause specifice ꝛ singu-
lariter de predictis interrogare accusatum. s. si res
fuit accusatoris vel per accusatorem possessa tem-
pore in accusatione cōtento ꝛ accusatum facere re-
spondere tempore responsionis super accusatione
ꝛ etiam postea quādocunq̄ꝫ ꝛ si tunc fuit obmissuꝫ.
Et index teneatur tēpore responsionis ante respon
sionem notificare accusato penam quaꝫ incurreret
per negationem quam faceret de proprietate vel
possessione rei talis accusatoris.

¶ De laboratore negāte vel interuertēte posses
sionem domino rei. Rubrica. 160.

Si quis laborator alicuius
rei siue cō
ductor seu coptumator infitiatuſ fuerit seu interuer
terit possessionem dn̄o vel ei a quo conduxit vel ad
laboritiū habuerit: potestas ꝛ capitaneus ꝛ maior
sindicus: ꝛ quilibet eoꝝ teneantur ei auferre pene
nomine .c. lib. den̄. ꝛ ipsum ad restitutionē possessio
nis ꝛ ꝓprietatis compescere teneantur.
¶ Et si aliq̱s laborator alicuius rei negauerit dn̄o
ꝓprietatem vel possessionem rei quaꝫ habuerit ad
laboritium puniatur in .c. lib. den̄.
¶ Et si cōductor seu coptumator vel laborator ali
cuius rei ꝯfitebiť illam rem possidere seu laborare
ꝓ alio q̄ꝫ ꝓ eo a quo habuerit ad laboritium vel a
quo habuerit in cōductionē seu ad coptimū sine li-
centia dn̄i rei vel primi possessoris vel eius a q̄ ha-
buerit ad laboritiū vł sine p̄cepto potestatis vel ca
pitanei ꝛ maioris sindici penam .cl. lib. den̄. debeat
substinere ꝛ dn̄o rei vel p̄mo possessori vel ei q̱ de-
dit rem ad laboritiū vel ad ꝯductionē seu ad coptu
mum potestas ꝛ capitaneus ꝛ maior sindicus ꝛ q̱-
libet eoꝝ possessionē restitui facere teneanť ꝛ faciāt
satisfieri dn̄o rei vel locatori q̱ rem vel res locauit
vel ei q̱ ad laboritiū ꝯcessit vel ad coptumū damna
ꝛ expēsas q̄ ꝛ quas habuisse vel fecisse suo iuramē
to mōstrabit. Et illa talis possessio nō p̄iudicet dn̄o
vel possessori rei quo ad ꝓprietateꝫ vel possessionē
ꝛ eum ad restitutionē possessionis oīno cōpellant.
¶ Preterea si laborator vł ꝯductor seu coptuma
tor ꝓbaret se possedisse reꝫ quā habuisset ad labo-
ritiū vel ad ꝯductionē seu ad coptumū p̱ aliqḋ tp̄s
ꝓbatio nō valeat ꝛ dn̄o siue locatori non p̄iudicet
vllo modo ꝛ p̄sumatur pro locatore possidere.

¶ Additio.

¶ Declarantes q: cōpertuꝫ est: de facto fieri seque-
strationes fructuū ab aliquo p̄tendēte ius hr̄e in re
Et q̄ laboratores se cōponunt cum aliquo seu eo.
Ad obuiandū hm̄ōi malitijs ꝛ fraudibus. Ordi-
namus statuētes q̄ nisi p̄cesserit licētia sequestrādi
ꝯcessa ꝯ eum q̱ dedit dictum terrenuꝫ ad laboritiū
q̄ omnino dictus laborator teneať ꝛ cogať ei a q̄
eum habuit de fructibus respondere non obstanti-
bus conseruationibus ei factis a tertio.

¶ De ꝓiciēte aliq̱d in rem alterius Et de grippo
seu lama cadēte in rem alteri⁹. R̄ca. 161.

Quicunq̄ꝫ de sua terra vł vinea ali
q̱d in terrā vel vineam al-
terius q̄ esset subtus dictā terrā vel vineaꝫ p̄iecerit
vel p̄ici fecerit imiserit vel immitti fecerit seu cade
re fecerit teneať illud tollere ꝛ remouere īfra octo

dies post pceptũ sibi factũ a iudice ⁊ si non eleuaue rit soluat.c.sol.deñ.⁊ nihilominus debeat eleuare.

¶ Item nulli liceat ponere vel tenere vel poni fa cere in suo grippo supra rem alterius vel ab ali quo possessam marrones siue lapides ꝓpe finem grippi ad tres pedes sb pena.x.lib.deñ.⁊ inde de beat eleuare. Et insup ꝑsumat dñm vel possessorẽ fecisse poni. Et de hoc qlibet valeat esse accusator ⁊ habeat medietatem pene predicte.

¶ Dicimus et ꝙ si ex aliq casu grippus terre su perioris cadere ꝯtingat in rem alterius inferiorẽ ꝙ tũc infra mẽsem ꝓxime sequentẽ ille cuius fuerit grippus supior vel q ipm grippũ possideret possit ⁊ sibi liceat aufferre ⁊ accipere arbores ⁊ plantas qui ⁊ que ceciderint cũ grippo in rem alterius ⁊ reparare grippum suũ ⁊ terrã suam q̃ cecidit pari ter supius. Et si infra mẽsem h nõ fecerit ⁊ ex tunc terra talis grippi cadẽtis ⁊ arbores ⁊ ligna q̃ ceci derit cũ tali grippo intelligaẽ esse fcã ipso iure dñi rei inferioris in quã talia ceciderũt ⁊ nullũ ius re maneat dño rei vel possessori cuius grippus talis cecidit ad agẽdũ ⁊ accusandũ de pdictis. Et si ter mini q fuissent in tali grippo cecidissent occasione pdicta debeãt reponi p partes in locis ꝑdecẽtibus ad petitionẽ cuiuscũq petẽtis sb pena.xxv.lib.deñ. ꝓ quolibet die quo negligens fuerit reqsitus.

¶ De proiciente immunditiam in rem alterius. Rubrica. 162.

Quicunq̃ fecerit vł ꝓiecerit aliquã immunditiã vel turpitudi nem in curia terreno vel casaleno alicuius ecclesie vel in castalenum vel in claustrũ vel terrenum alte rius vel per alium possessum vel in aliqua via ante domum alicuius puniatur in.c.sol.deñ.⁊ credatur sacramento accusatoris.

¶ De proiciente immunditiam in aliquem puteũ vel fontem siue cisternam ⁊ deuastante pectora les ipsorum. Rubrica. 163.

Quicunq̃ fecerit vel ꝓiece rit aliquã immunditiã vel turpitudinẽ aliquã in aliquã cister nam vel puteũ vel fontẽ vel destruxerit aliquã boc cam vel pectoralẽ alicuius putei vł cisterne vel fon tis in totũ vel in partem puniaẽ in.c lib.deñ. Et de hoc p potestatem ⁊ capitaneũ ⁊ maiorem sindicũ inqratur ⁊ sufficiat ꝓbatio publice fame. Et si ptãs vel capitaneus vel maior sindicus fuerint negligẽ tes puniaẽ in.ccccc.lib.deñ.⁊ qlibet possit esse accu sator ⁊ habeat medietatẽ banni seu pene pdicte.

⸿ Additio.

⸿ Declarantes ꝙ condemnetur in damnis illatis ex tali ꝓiectione ⁊ deuastatione iuramẽto dãnum passi declarãdis ẽm q̃litatem damni qđ inspici põt.

¶ De pciente terrã vel aliqd turpe faciente ꝓpe aliquem fontem. Rubrica. 164.

Nulla persona audeat proice re terram vel la pides vel aliam turpitudinem vel aliquã bestiã vel scurpitiũ alicuius bestie nec aliquã bestiã decoriare vel sanguinare vł aliam turpitudinẽ facere in aliq fonte vel ꝓpe aliquẽ fontem ad.x.passus ad passus cõis pusie. Et q ꝯfecerit puniaẽ ꝓ vice qlibet in.x. lib.deñ.⁊ qlibet valeat esse accusator ⁊ habeat me dietatẽ bãni siue pene. Et ꝯfaciẽti ƌ fcõ pena pessit aufferri ⁊ et credaẽ de pdictis relationi familie po testatis vel capitanei vel maioris sindici cõis pusie.

¶ Contra destruẽtes fontes: Et extrahẽtes aquã de loco antiquo. Rubrica. 165.

Cum fontes destruere magnũ periculum sit nec sit couenies ꝙ destructor fontium transeat impunis. Presenti caplo duximus statuẽdũ ꝙ si aliqs ꝑib⁹ pteritis aliquẽ fontẽ q fuisset in aliqua via vel loco publico destruxisset vł destruxerit in futurũ ⁊ aquã dicti fontis extraxisset vel extraheret de loco antiquo ⁊ fonte ⁊ misisset vel misserit ipsam aquã in aliquã suaẽ rem vel ad se possessam vel aliqd fecerit ꝓpter qđ vel cuius occasiõe aqua dicti fontis destruaẽ vel corrũpaẽ: potestas ⁊ capitaneus ⁊ iudex iustitie ⁊ maior sindic⁹ ⁊ coꝝ officiales ⁊ officialis damnoꝝ datoꝝ teneanẽ illũ cogere reficere ⁊ reactare suis expẽsis dictũ fontẽ ⁊ omne opus qđ fecisset tollere ⁊ remouere ⁊ mittere p locũ vnde decurrere ꝯsue uit in dictũ fontẽ in termino eidẽ p dictos officiales vel aliquẽ coꝝ vel alicuius coꝝ officialẽ assignando ⁊ si nõ fecerit soluat pene noie cõi perusie.xxv.lib. deñ. Et nihilominus teneaẽ facere supdicta. Et vo lumus ꝙ ad hoc capłm executioni mãdandũ pote stas ⁊ capitaneus ⁊ maior sindicus ⁊ coꝝ officiales teneanẽ vinculo iuramẽti ad penã.c.lib.deñ.ꝓ qlꝫ.

¶ Et si aliqs fons erit in ptinentijs alicuius castri vel ville ⁊ dictus fons destrueret p aliquẽ: sindicus castri vel ville teneaẽ ⁊ debeat denunciare destruẽ tes infra octo dies a die destructionis numerãdos alicui dictorum officialium. Et si non denunciaue rit cogatur castrum vel villa huiusmodi fontem re ficere suis expensis.

¶ Si vo dicti fontes extra muros ciuitatis ⁊ bur goꝝ pusie nõ fuerint in districtu alicuius castri vel ville tũc vicini ꝓpinque hñtes vel habitãtes dicto fonti teneanẽ denunciare destruẽtes dictos fontes pena.xl.sol.deñ.ꝓ vice qualibet ⁊ quolibet coꝝ.

¶ De proiciente aliquid extra murum in rem alterius. Rubrica. 166.

Cum multi habentes domos ortos claustra et casalena extra muros iniuriã patiant maximã in eo vz q transeũtes et habẽtes facere supra dictos muros pi/ ciũt lapides terrã et turpitudinẽ d ociis muris in domibus claustris ortis et casalenis dictoꝝ boium babentium facere extra dictos muros. Statuimus q nulla psona audeat vel psumat picere aliquã turpitudinem terrã vel lapides de dictis muris seu alio loco in dictis domibus ortis claustris et casalenis: Et q ɔfecerit soluat cõi pusie pene noie p vice qua libet .xl. sol. den. et stet de pdictis sacro accusatoris et qlibet possit accusare ɔfaciẽtes et habeat medietatẽ banni. Et vt maiores de domo habeãt materiã suos filios et familiares corrigẽdi. Volumus q maiores de domo teneant soluere dictã penã p minoribus delinquẽtibus in pdictis vel aliquo pdictoꝝ. Et nihilominus potestas et capitane⁹ et maior sindicus et qlibz eoꝝ teneant et debeãt de oib⁹ et singulis supradictis inqrere et vitatẽ inuenire sicut meli⁹ poterit et ɔfaciẽtes cõdẽnare i pena supius noiata.

¶ Additio.

¶ Addentes in fine q cõdemnet in damnis illatis et tali piectione iuramento damnuz passi declarand' dãdũ sm qualitatem damni quod inspici potest.

¶ Contra sagittantes vel palloctantes p ciuitatez vel burgos perusie. Rubrica. 167.

Nullus audeat vel debeat sagittare/palloctare vel balistare in ciuitate vel burgis et ɔfaciẽti potestas et capitaneus et maior sindicus p vice qlibet noie pene .xl. sol. den. auferant de facto sine aliquo pcessu vel sñia cui⁹ banni tertia pars sit cõis et aliã habeat accusator vel denũciator et alia tertia pars sit officialis qui de predictis executionem faceret.

¶ Item potestas et capitaneus et maior sindicus teneant mittere de eoꝝ familiaribus ad scrutãdũ et rimandũ si aliqs in ciuitate vel burgis sagittat palloctat vel balistat vel portet p ciuitatẽ vel burgos. s. palloctteriũ vel balistã vel arcũ: et reptũ culpabilez potestas et capitaneus vel maior sindicus seu aliqs eoꝝ cõdemnet pro vice qualibet in pena superius nominata et dictũ pallocteriũ et balistam et arcum ei auferãt p cõi perusie non tñ teneatur ad dictam penam ille q pdicta vel aliqd pdictoꝝ inueniretur extra ciuitem et burgos perusie facere.

¶ Et pdicta non intelligant in balisterijs balistantibus ad signum seu ad versagliam qbus impune liceat per burgos et suburgos perusie ad dictaz versagliam seu signum balistare.

¶ Additio.

¶ Declarantes idem obseruandum contra cuz qui pila lignea vel caseo vtentur ludendo.

¶ Quod non laboretur prope muros ciuitatis p decem passus. Rubrica. 168.

Nemo deinceps debeat laborare vel laborari facere vel edificare vel edifitiuz aliqd facere vel fieri facere nec aliqd aliud noui facere vel fieri facere pp muros ciuitatis et burgoꝝ pusie ad decem pedes ad pedez cõis perusie. Et q ɔfecerit soluat et soluere teneat pene noie p vice qualibz .xxv. lib. den. Et filii modo ex parte interiori vel edificari vel fieri vel laborari nõ possit ppe muros nouos ad decez pedes sub pena pdicta. Et qcqd ibi edificauerit et fecerit sub eadẽ pena p vice qualibet in pfixo sibi termino debeat remouere et amplius nõ facere vel fieri facere nec hre sub eadẽ pena p vice qlibet. Et potestas et capitaneus et maior sindicus precise teneant et debeant ad penã .C. lib. den. p qlibet eoꝝ pdicta facere obseruari et ẽt remoueri si fcm fuerit ad petitionẽ petẽtis. Et de pdictis bis in anno inqsitionẽ facere ex eoꝝ officio publicã vel secretã put eis vel alteri eoꝝ libuerit et punire sub dicta pena debeat delinquẽtes nõ obstãte aliquo caplo pcedẽte vel seqũete qd loqueret in ɔtrarium p quecũqz vba Et nihilominus possit esse et sit accusator et habeat medietatem banni seu pene.

¶ Preterea iubemus q nemo laboret ppe murũ campi bactalie ad .x. pedes ad penã supius denotataz. Et de pdictis oibus qlibet valeat esse accusator et habeat medietatem banni siue pene.

¶ Contra destruentes vineas. Rubrica. 169.

Si quis dederit damnum alicui iniuriose d die vel de nocte incidẽdo siue deuastãdo vineas seu pastinos alicuius vel morros vel zeccas vitiũ eleuãdo seu prostrando puniatur qui deinceps cõmiserit pdicta vel cõmitteret in .cc. lib. den. p quolibet et qualibet vice: et etiam damnum passo condemnetur in vna et eadem sententia in quadruplum damni recepti vel illati extimandi per duos bonos homines eligendos per iudicem coram quo fuerit questio de predictis. Et si dictam penam nõ soluerit infra .x. dies sibi manus dextra debeat amputari. In alijs autem casibus circa ipsã maleficia et cõtra malefactores predictos firmis et ratis permanentibus statutis et ordinamentis loquẽtibus de materia supradicta non obstante aliquo generali vel speciali in contrarium loquente.

¶ Qui interficiens vel vulnerans aliquas bestias sibi damnum dantes non teneatur ad penam. Rubrica. 170.

SI quis Uel eius famulus vel aliqs de familia iterfecerit vel vulneraverit porcuz vel scrofam capraz vel hircuz dānuz dantem vel facientē in vinea orto vel segete vel in aliqua re sua vel a se possessa vel quā haberet ad laboritiū vel ad coptumū seu in pductionē vel quā hēret in tenutā ex pmo decreto ad penā nullatenus teneat: dumtū iuret in sua re vel a se possessa vl quā hēret ad laboritiū vel ad coptumuz vel ad pductionem vel tenutā ex pmo decreto damnū euz vel eos dedisse et invenisse dare dānum p se vel ei⁹ familiā. ¶ Et qcunqz querelaz posuerit ꝯ castrum vel villam vl cōmunitatē de damno sibi dato: et illud dānuz sibi fecerit emēdari a pdictis vl aliquo pdictoruz et appareret aliquo tpe eum fecisse vel fieri fecisse vel passus esse fieri vel factores vel mādatores sciuisse debeat cogi et cōpelli p dictuz maiorē sindicum vniūsitati ꝯ quā qrelam deposuerit duplū ipi⁹ rei seu pecunie quā pcepisset seu habuisset restituere. Et qd pnunciatum fuerit sit ipso iure cassum. Et nihilominus dictus maior sindicus teneatur ei auf ferre pene noīe. C. lib. deñ. pro cōi perusie.

Additio.

Addētes qꝫ in alijs bestijs vulneratis et mortuis dānū dātib⁹ sit in pvidētia iudicis cause seu dānoꝝ datoꝝ inspecta quātitate damni an debeāt puniri.

¶ De damno non dando in canniculis Lacus. Rubrica. 171.

QUm estivo Tempore tinche lacus cōis perusie se frigent ad cāniculas ita qꝫ ova ipsaꝝ remanent ad ipsas canniculas applicata. Statuimus qꝫ si bestia alicuius itraverit vel damnū dederit in aliquo sive inter aliquas cannas circa lacū in aliqua parte existentes puniat ille cuius esset bestia p qlibet bestia maiori in. xl. sol. deñ. et p qlibet porco in. c. sol. deñ. Et qlibet sit accusator et habeat medietatez banni. ¶ Item si quis vel si qua inciderit aliquā partez de ipsis cannis vel ignez miserit in eis puniat pro vice qualibet in. c. sol. deñ. Et de pdictis oibus et singulis credat cuilibet accusatori cū vno teste. ¶ Si vero in territorio alicuius vniuersitatis iuentum fuerit damnum in dictis cannis et homines dicte vniuersitatis nō denūciaverint damnū dantes cum effectu puniat quelibet vniuersitas in. c. sol. deñ.

Additio.

¶ Addentes qꝫ vltra dictas penas teneatur emptoribus fructus aque lacus ad damna pstito iuramento sicut in damnis datis.

¶ Contra capientes columbas alterius. Rubrica. 172.

NUllus audeat Uel presummat capere vel capi facere vel offendere vel offendi facere in civitate burgis vel suburgis vel comitatu pusie columbas domesticas vel alias alicuius. Et si qs ꝯfecerit solvat cōi perusie pro qualibet colūba. xx. sol. deñ. Et de hoc. s. tam de captiōe et offensione columbaꝝ qꝫ etiaz qꝫ colūbe fuerint sue credatur tm̄ sacramento cuius fuissent vel fuerint colūbe seu accusatoris vel filij vel nepotis vel pronepotis carnalis accusantis cū licentia patris vel avi vel pavi paterni dn̄i dictarū columbaꝝ seu accusatoris. Ita qꝫ non oporteat pbare aliter per testes qꝫ dicte colūbe fuissent sue vel patris vel avi vel proavi nisi tm̄ suo sacramēto. Saluo qꝫ pro vno sacramēto seu vigore dicti vnius sacramēti non possit aliqs cōdemnari vltra qūtitatem. x. lib. deñ. Sit tm̄ licitum cuilibet capere columbas frascarias et cuparellas sine pena.

¶ Preterea volumus qꝫ nō sit licitū alicui psone aucupari ad palūbas seu colūbas cuz pagellis nec cū aliquo rete lacciolo vl quocūqz ingenio vel artificio lendice nec ad abeveratorium. Et qui ꝯfecerit puniat vice qualibet in. c. sol. deñ. et qlibet possit eē accusator et credatur suo sacramento et medietas pene seu banni sit communis perusie et alia medietas sit accusatoris.

¶ Preterea volumus qꝫ nemo emat vel vendat nec emere nec vēdere psummat aliquā colūbam de pdictis que phibetur capi vel offendi vt supra dicitur. Cōtrafaciēs taz pizzicarellus vel pollaiolus seu lardaiolus qꝫ alius qcunqz puniat pro qlibet columba in. x. sol. deñ. Et qlibet esse valeat accusator et stetur et credatur sacramento accusatoris et habeat medietatem banni seu pene.

¶ Item qꝫ sindici castroꝝ et villaruz et massarij et custodes eligendi p custodia damnoꝝ datorum et dandoꝝ p cōmunitatenses dictoꝝ castroꝝ et villaꝝ et qlibet eorum teneant et debeant denūciare et assignare potestati vel capitaneo vel maiori sindico vel alicui eoꝝ vel eorum iudicibus oēs et singulos qui caperēt vel offenderent quocūqz modo columbas alterius in quacūqz qūtitate et numero: et si nō denūciarent capiētes vel offendentes qꝫ teneantur emēdare damnum dn̄o seu possessori vel detēptori columbarū dūmodo iuret damnū sibi datū fore et hm̄ extimationē quā faceret vsqz in. x. lib. deñ. p eius sacramētum pdemnetur ad emendationē dicti dāni. Et si dictū damnū excederet extimationē. x. lib. deñ. abinde supra vsqz ad. l. lib. deñ. inclusive credatur sacramento damnū passi cū vno teste et ab inde supra debeat fieri pbatio extimationis dicti dāni p testes. Et ad dicti damni extimationez pdemnatio

fiat:aliquo statuto speciali vel generali precedente vel sequente non obstante.

¶ Et si aliquem vel aliquos de damno pdicto denũciarent vel assignarent puniatur denũciatus et assignatus et denunciandus et assignandus secundum formam presentis capituli.

¶ Et q dñs potestas et capitaneus et eoꝝ officiales tempore quo cautiones recipient a sindicis castroꝝ et villaꝝ recipiãt cautiões q alique columbe alterius nõ capiant nec offendãtur et si offenderentur vel caperẽtur q denũciabunt captorẽ vel offensorẽ. Et ɔtra denũciatũ vel denũciandũ p ptãtem et capitaneũ et maiorẽ sindicũ et eoꝝ officiales possit et debeat ex officio inquiri cum promotore et sine aliquo in ɔrium loquente non obstante.

¶ Et pdicta.s.q credatur sacramẽto accusatoris vt dictũ est nõ vendicet sibi locũ in illis qui nõ haberẽt in comitatu palatiũ vel domuz vel columbariuz cum columbis vel columbas nõ haberẽt.

¶ Item q nullus faciat vel facere vel hre possit in aliq loco aiolam aliquã escadurã nec pagellã tendere actam ad capiendũ colũbas de mense aprilis et maij ad capiendũ aucos pena.xxv.lib.deñ.que pena ɔfacienti de facto aufferatur p ptãtem et capitaneuz et maiorem sindicum et quẽlibet officialẽ cõis perusie ad petitionem cuiuscunq.

¶ Item statuimus et ordinamus q nullo tpe aliquis faciat vel facere possit ꝓpe aliquã aream per .lx. passus aliquã escadurã siue aiolaz nec in aliquo loco cũ venaccio vel aliquã pagellam tendere cum indice vel cum venaccio vel cum abeueratorio nec aliqd aliud artifitiũ facere ad capiendũ columbas. Et qui ɔfecerit puniatur pro vice qlibet in.xxv.lib. deñ.p ptãtem et capitaneũ et maiorẽ sindicũ et iudicez iusticie et officialẽ damnoꝝ datoꝝ. Et qlibet possit eẽ accusator et habeat medietatẽ bãni siue pene. Et nihilominus sindici castroꝝ et villaꝝ comitat' teneant denunciare sic delinquẽtes ad petitionez et denũciationẽ cuiuscũq et etiã sine aliqua denũciatiõe ad penã.xxv.lib.deñ.ꝓ quolibet sindico negligẽte.

¶ Et q nullus possit hre vel tenere pigliatorium in ciuitate burgis et suburgiis pusie in domo sua vel a se possessa vel ɔducta vel in domo sue habitatõis cuz rete vel sine rete nec tegulã forãtã cuz indice vel aliqd ingenium vel artificium. Et q cõtrafecerit ꝓ qualibet vice qua reptus fuerit hre vel tenere in.v. lib.deñ.debeat ɔdemnari et qlibet possit esse accusator et habeat medietatẽ bamni et credatur sacramẽto accusatoris cum vno teste de visu qui viderit pigliatoriũ vel tenere indicẽ cũ tegula vel aliud artificium in domo vt supra dictum est.

¶ Et qr multi diabolici spiritus pp inuidiã et malaz voluntatẽ sepius vadũt ad colũbaria et palatia aliena noctis tpe et ꝓiciũt ignez seu lapides intus colũbaria siue palatia alioꝝ et interdũ ꝓiciunt ad hostia pp qd colũbe de columbarijs et palatijs aufugiũt et nõ reuertunt qd est magnũ damnũ et magnũ scelus ad cõmittendũ. Qd qcunq deinceps tale delictũ ɔmiserit puniatur ꝓ qualibet vice in.cc. lib.deñ. Et sufficiat ɔ inculpatum de pdictis supra ꝑte vel aliquo pdictoꝝ ꝓbatio vnius testis de visu vel quatuor testiũ de publica voce et fama. Et q pdicti officiales seu aliqs eoruz debeat seu debeant ingrere ex suo officio et repta vitate etiam p inspectionẽ pigliatorij possint ɔdemnare et punire ɔtrafacientẽ in.x.lib.deñ.et habeãt siue habeat tertiam partẽ dicte pene si eam fecerit deuenire in cõmuni et similiter de alijs supradictis penis.

¶ Transumpto o vero copia in vulgare del decreto o vero legge facta ɔ chi piglia palõbe de palombare et chi tene capre et porci da certi tenimenti indentro et vltra certo numero:come originaliter appare nella Cancellaria del cõmuno de Perosia. Adi.v.de Giugnio 1484.

Joanni Alunento De negri da Milono

ꝓthonotario apostolico de la citta de perosia locotenente generale. Perche nõ deue essere giudicata reprehensibile cosa variare le legge humane secundo la varieta de li tempi. Pero lo statuto 172.del cõmune de Perosia contra chi piglia le palombe:hauuta supra de cio matura cõsultatione con li.M.S.priori de larte e con li signori camorlenghi et con alcuni excellenti doctori et altri graui et prudenti cittadini perusini:ce parso corregere et reformare: et cusi corregemo et reformamo come de sotto appare.

¶ Statuendo che per lauenire nisuno ardisca o vero presuma pigliare o vero offendere nella citta borghi o vero suborghi o vero nel contado de perosia colombe domestiche o altre columbe daltri: pur che non siano columbe frascharie o vero cuparelle: o vero cõseglio aiuto et fauore cooperatiuo prestare a chi facesse o perpetrasse le predicte cose o alcuna desse sotto pena de.xxv.libre de denare a toglierse da ciaschuno cõtrafaciente ciaschuna volta. Et ad tollere omne dubio p tenore de le pſente dechiaramo colombe domestiche essere de altri ch de chi le piglia:eo ipso che nõ se prouara essere de chi le ha pigliati infraltermino glie sara dato a fare le sue defensione secundo la forma deli statuti parlanti ð maleficij. Et questo habbia loco:fino in la quãtita de.iiij.palombe. Dali insu fino ad.x.palombe sia punito ciaschuno delinquẽte per alcuno modo sopraditto in lib.xxv.de denari. Et da.x.colombe insu:sia punito ciaschuno delinquẽte in lib. .cc.de denari. Le quale nõ pagando infra.xx.di da po che ne sara data la sententia:sia frustrato per li

lochi publici

lochi publici & consueti de la iusticia & de la citta senza alcuna speranza de remissiõe de la dicta pena pecuniaria o de la frusta. Et ad ꝓuare alcuno hauere cõmesso o ꝑpetrato alcune de le p̄dicte cose: o vero essere cõtrauenuto al p̄sente statuto volemo & per le presente statuimo & decernemo che se stia al giuramento de chi ha receuto el danno o vero del figliolo o vero nepote con licentia del padre o del auo o vero del fratello o vero pronepote de chi ha receuto el dãno: o vero del ꝓcuratore de alcuno de li predicti hauendo speciale mãdato fino al numero de quatro palombe: tãto del pigliare quãto del offendere d̄ le palõbe: o vero del p̄stare del aiuto & fauore cooperatiuo & q̄sto ancora ch̄ le palõbe fossero de chi se dicano essere state. El q̄le giuramẽto volemo quanto a q̄sto habbia effecto de piena ꝓbatione/ pure che q̄llo contra el quale se giura/ ce interuenga & sia citato ad vedere giurare. Dechiaramo pero che p̄ ꝑtexto del simplice giuramẽto nisuno possa ne debbia essere cõdẽnato se nõ vna volta in doi mese. Ma agionto al dicto giuramẽto vno testimonio de veduto: o vero doi testimonij de fama/ sia piena & legitima probatione & virtu dessa ciascuno contrafaciẽte al presente statuto etiã se negasse el maleficio possa & debbia essere condemnato in cinquanta libre se tale pena se deuera imponere al suo delicto per vigore del p̄sente ordinamẽto. Volemo ancora & dechiaramo ch̄ p̄ fino in la quãtita de diece palõbe/ el simplice giuramẽto sia sufficiente inditio ad requirere & ꝓcedere fino a la sententia cõdemnatoria inclusiue quãdo el delinquẽte non cõparisse: ma cõparendo iudicialmẽte negando el maleficio/ & dando la ricolta/ la sopradicta & qualunche altra legitima ꝓbatione baste ad cõdẽnare el delinquente. Et etiam el simplice giuramẽto sia sufficiẽte indicio ad ꝓcedere a la tortura moderata: attenta pero la qualita del facto/ la cõditione de chi giura & etiã de q̄llo contra el q̄le se giura ad arbitrio d̄l potesta o vero d̄l capitaneo/ excepto ch̄ laccusato nõ purgasse lindicio. Et etiã ciascuno possa essere tormẽtato p̄ tutti & p̄ ciascuno d̄ li delicti p̄dicti essendoci qualũq3 altri legitimi indicij o vero ꝓbatione/ come se poi ꝓcedere c̄ li altri malfactori liquali secõdo li statuti possono essere posti a la tortura. Et in tutti li casi sopradicti volemo ch̄ ciascuno iudice che a la cognitiõe de li maleficij sia tenuto & debbia ex mero suo officio ꝓcedere & condemnare ciascuno delinquẽte ne le p̄dicte cose o in alcuna desse col ꝓmotore overo pretexto de accusa o vero denũcia del sindico overo guardie: & in ciascuna sententia condemnatoria condẽnare el delinquente a la emẽdatione del danno & interesse a chi ha receuto el dãno in .xx. soldi p̄ ciascuna columba excepto quãdo se prouasse p̄ el solo giuramẽto per che in tal caso volemo debbia condẽnare solamẽte ne la pena che se applica al fisco/ purche alcuno de li sopradicti maleficij sia stato cõmesso infra lanno innanzi el p̄ncipio del suo officio: ma essendo el maleficio cõmesso innanzi el dicto tẽpo a ciascuno iudice se intẽda essere tolta ogni potesta de cognoscerlo criminalmente.

¶ Ancora aciochе se toglia a ciascuno la cagione del malignare & la occasione del peccato statuimo & ordinamo che se acadesse cõtra alcuno ꝓcederse p̄ cagione de le p̄dicte cose p̄ vigore del giuramẽto & al iudice che ꝓcede o vero a suoi successori legitimamẽte cõstara de la nõ verita del giuramẽto p̄dicto/ tal iudice sia tenuto & d̄bbia tale cusi falsamẽte & calumniosamẽte girante condẽnare nela pena del falso & in refectiõe de danni spese & interesse ad q̄llo tale cõtra el quale sera giurato: & quãto sia lo interesse p̄dicto se ne stia al giuramẽto & dechiaratione sua col dicto de vno testimonio de veritate o vero de quatro d̄ publica fama aciochе la pena sua sia exempio a li altri trãsgressori & giurãti el falso.

¶ Ancora statuimo che p̄ lauenire a nisuno sia licito hauere alcuno aiolo o vero escatura presso ad alcune aie ad cento passa/ o vero alcuno laccio o altro artificio apto ad pigliare palõbe presso alcuno palombaio ad .cc. passa sotto pena de cinquanta liuere d̄ denari: de la quale pena la terza parte sia de la camera apostolica/ la terza de laccusatore overo denunciatore pur che nõ sia el patrone overo alcuno de la sua fameglia/ la terza de colui el quale hauera el palombaio apresso come/ e dicto.

¶ Ancora che a nisuno sia licito dal p̄ncipio de la q̄dragesima p̄ fino alla fine del mese d̄ maggio iclusiue tenere aiolo o vero rete o laccio o alcuno altro artefıcio ad pigliare palombe vsare o cõ esso vcellare o venacciare in alcuno tempo & loco fuora de casa o corte hauere o tenere & in essa venacciaia o vero apresso ad essa a cinquãta passa vcellare con alcuno artefıcio o vero ingegno sotto pena de .cc. liuere de denari dapplicarse a la camora apostolica. Et in tutti li p̄dicti casi ꝓximamẽte posti/ el giuramento sia sufficiente indicio ad fare la inquisitione & procedere: non pero ad tortura senza el dicto de vno testimonio de visu & quatro de fama o vero altri legitimi indicij & probatione le quale haute se possa procedere al tormento moderato attenta la qualita de la persona ad arbitrio del potesta o vero del capitaneo.

¶ Ancora statuimo & ordinamo che nõ sia licito ad alcuno in alcuno tempo o per alcuno modo tendere pagella ad alcuno abeueratoio con lo endice sotto pena de cinquanta liuere per ciascuno & ciascuna volta che contrafara: la quale pena per le due parte sia de la camera apostolica laltra terza

parte sia de laccusatore excepto che non sia el patrone o de la sua fameglia. Et el delinquente sia co stretto a la emendatione del damno o interesse da dechiararse come de sopra e dicto.

¶ Ancora che a nisuno sia licito bauere pigliatorio ne la citta borghi o suburghi de perosia o vero con tegola forata o indice rete o vero alcuno altro artificio pigliare palombe sotto pena de .v. lib. de denare da exigerse e applicarse alla camera apostolica. Et in tal caso se stia e credase solamente al giuramento de laccusatore senza altre solennita. Et per pretexto desso ciascuno possa essere condemnato per tale excesso come poi essere codemnato per vigore del giuramento.

¶ Ancora perche spesse volte la experientia ba in segnato che molti p odio o inuidia o malignita ardiscono la nocte andare alle palobaie e in esse gittare fuoco pietre legna o sette o altre cose per le quale le palombe spauentate fuggino e piu non ce tornano la qual cosa torna in gran detrimento de chi banno li palombaie: o vero per qualche altro modo spauentano e descacciano le palombe p modo che no ce tornano. Desiderado a tali excessi obuiare p tenore de le psente ordinamo che se alcuno per lauenire alcuna de le predicte cose cometteria o vero al delinquente nelle pdicte cose alcuno aiuto o fauore cooperatiuo pstera per alcuno modo sia punito e codemnato in libre cinquecento de denari. Quali non pagando fra .xx. di depoi data la sententia: sia frustato come e dicto de sopra. Et etiam nella emendatione del damno da dechiararse e prouarse come de supra e dicto cio e per giuramento col dicto de vno testimonio de verita o vero de quattro de fama. Et per le predicte cose se possa procedere a la tortura moderata bauuti li indicij: come se poi procedere contra li altri malfactori contra li quali se po procedere a la tortura secondo li statuti.

¶ Ancora che li sindici e guardie de li castelli e ville del contado e destricto de perosia nelli suburghi de perosia e altri lochi doue non fussero sindici o vero guardie che la piu propinqua comunita o villa siano tenute e debbiano denunciare tutte e singuli maleficij supradicti perpetranti o vero qlli contra li quali publica fama fusse che le pdicte cose comettessero laqual fama publica se proue per denucia del sindico o vero d le guardie col ditto d qtro testimonie de fama al potesta o vero al capitanio e alloro iudici infra quello tempo e sotto quella pena e in quel modo e forma che sonno tenuti denunciare li maleficij con sangue secondo la forma de li statuti..

¶ Ancora chel potesta e capitanio o vero el magiore sindico e loro iudici denanzi aliquali se a presentaranno tali sindici o vero guardie siano tenuti e debbiano ipsi sindici o vero guardie diligentemete domadare se i li loro ville e castelli overo suburghi alcuna de le predicte cose sera stata perpetrata e trouandone facta alcuna: costrengerli ad denunciare: e denunciati punire secondo el tenore de li presenti statuti sotto le pene ad esso potesta capitanio e loro iudice de cinquecēto libre de denari: se in le predicte cose negligenti seranno.

¶ Ancora statuimo e ordinamo ch in li suburghi ne in el cotado de perosia per alcuno o per alcuna famiglia se possano tenere infra li infrascripti termini se non doi capi de porci e vna capra p ciascuno foco sotto pena de soldi quaranta per ciascuna de le dicte bestie. Et chi cotrafara possa essere accusato col giuramento vna volta la septimana: de le qual pene la terza parte sia de la camera apostolica e laltra terza parte de laccusatore e laltra terza sia de lofficiale che ne fara la executione. Et ciascuno possa essere accusatore. Et se alcuno damno sera stato dato chi lhauera dato possa e debbia essere constrecto a la emendatione. Et ciascuno sindico deputato ad denunciare li damni dati debbia fare la denuncia de le predicte cose vna volta la septimana alcuna cosa no obstante. ¶ Li termini sonno questi. Per porte san pietro non se possono retenere apresso alla citta ad otto miglia. Per porte borgne simelmente otto miglia. Per porte sansan ne a cinque miglia. Per porte sancto angnolo a doi miglia.

¶ Cassando irritando e annullando tutti e ciascuno altri statuti e ordinamento de tale cose parlanti in quanto obstassero a li presenti ordinamenti li quali volemo babbiano forza de legge perpetua. Comandando se debbiano registrare nelli registri publici e in li volumi de li statuti. Data in Perosia sotto el nostro psueto sigillo. Adi cinque de giugno. nel mille quatrocento ottantaquatro.

¶ Ego Stephanus garnerius comunis e reipublice Perusine Cancellarius publicus e imperiali auctoritate notarius e iudex ordinari⁹ suprascriptum statutum decretum seu ordinamentum ex originali suo latine scripto existēte in Cancellaria dicti cois perusij de vbo ad verbum in vulgarem sermonem vt supra continetur fideliter transumpsi e conuerti p clariore notitia omnium presertim eorum qui latinam linguam non nouerunt in cuius rei fidem presentem subscriptionem in publicam formam manu propria feci e scripsi signumq meum notariatus appoSui consuetum in fidem e testimonium rei.

¶ De aucupãte vel capiente Qualeas & Turdos certo tempore. Rubrica. 173.

NUllus Possit nec debeat aucupari vel capere qualeas a kalendis aplis vsq ad medietatẽ mẽsis Julij: Et si qs ɔfecerit puniat i.v.lib. deñ. p q̃lz vice cuius banni siue pene medietas sit cõis pusie / & aliam medietatem habeat accusator & credat sacro accusatoris. Et q̃ liceat cuilibet impune accipere retia & canes aucupatori & aucupatoribus.

¶ Saluo q̃ h nõ itelligat in aucupãte causa experiẽdi aliquẽ canẽ qr possit h impune facẽ. Et an ob dictã cãm h fecerit remaneat in arbitrio ptãtis vel alterius officialis. ¶ Et sindici castroꝝ & villaꝝ teneant tales aucupatores denũciare put tenent maleficia sanguinolẽta sine ferro: fcã sibi ptestatiõe & datis duob[9] testib[9] ad minus in scriptis p quẽcũq q testes ponant in denunciatione: q si pbauerint de visu corã officialib[9] ɔdẽnet denũciat[9] vt. s. dcm est.

¶ Item nemini sit licitũ a kalẽdis septembris vsq ad klẽdas mẽsis nouẽberis aucupari ad turdos cũ luderijs nec ẽt de nocte ire ad aliquas siluas cũ luminibus & baculis ad aucupandũ. Et q ɔfecerit simili modo puniat & condẽnet. Et nulli pizzicarello vel pizzicarelle vel pollaiolo seu cuicũq alij psone sit licitũ ipsas qualeas ab aliquo emere vel emi facere nec vendere vel vendi facere vel retinere causa vendẽdi sb dicta pena & qlibet valeat esse accusator & habeat medietatẽ bãni & credat sacro accusatoris.

¶ Additio.

¶ Addentes q̃ nõ liceat in dicto tpe cũ sibilo capere dictos turdos. Et q̃ ante mensem septẽbris non liceat capere ficedulas siue beccafichos sub dicta pena nisi pro aliquo infirmo tñ.

¶ De laboratore metente vel triturante vel vẽdemiante in requisito dño. Rubrica. 174.

rub: 10 lib 2.

SI colonus Uel laborator alicuius meteret vel trituraret vl abanchbaret vel bladũ ad aeram ɔduceret vel vineam vendemiaret vel oliuas ad molendina portaret vel oleum ex oliuis faceret in reqsito dño rei vel ɔcedẽte ad laboritiũ: potestas & capitaneus & maior sindicus & qlibet eoꝝ teneant ei aufferre pene noie & banni p vice qualz. xxv. lib. deñ. Sufficiat tñ laboratori pbatio q̃ reqsiuerat si pbat per vnũ testẽ de veritate cũ sacramẽto suo se reqsiuisse dñm vel concedentem ad laboritium.

¶ Additio.

¶ Addẽtes q̃ si laborator ɔfecerit vltra dictas penas teneat ad damnũ dño eius iuramẽto declarando cum vno teste de eo qd verisimiliter fuerit sibi ablato inspecta qualitate psone & rei.

¶ De laboratore vendente rem quã haberet ad laboritium. Rubrica. 175.

NE laboratores Rei vel rerũ alicuius materiam habeant excogitandi vel operandi negtiam. Ordinamus q̃ si laborator rei alicuius vendiderit rem quã hñet ad laboritium vel aliquem in possessione mitteret dicte rei sua auctoritate puniatur & condemnet p vice qualibet in. c. lib. deñ. cõi perusie Et si reuocaret in dubium q̃ laborator rem venditam non habeat ad laboritiũ sufficiat si cõstiterit p instrm laboritij confectum manu notarij vel si pbatum fuerit laboratorem tenuisse rem venditam pro eo cuius fuerit res vẽdita. Et talis venditio sit nulla ipso iure. Et talis emptor de facto missus in possessionem cogatur exire de possessione per potestatem vel capitaneum & maiorem sindicum.

¶ De vendẽte rem diuersis psonis. Rca. 176.

UAsticiam Cupientes brachiũ suũ extendere in fraudis auctores. Uolumus ac ẽt ordinamus q̃ si aliquis vendiderit aliquã rem alicui vel ius aliquod de ea alicui cesserit vna vice: & post ipsã venditionem vel cessionem iuris ipsam rem alij vel alijs vendiderit vel ius de ea cesserit vni vel pluribus soluere teneatur & compellatur cõmuni Perusie pene noie p qualibet vice pena dupli valoris rei vel iuris venditi vel cessi. Et secũda venditio vel cessio nõ valeat ipso iure in piudiciũ pmi emptoris vel pmi cessionarij. Sed pmus emptor secũdo pferat & in rei empte p eũ possessionẽ mittat & manuteneatur cõseruet & defendat ẽt si scds emptor pus fuisset missus in possessionem vel alio modo nactus possessionẽ fuerit: & ẽt pmus cessionarius in oi casu scdo cessionario pferat. Et nihilominus ad defensionem rei vendite vel iuris cessi dictus vẽditor vel cedens dicto pmo emptori vel cessionario teneat sm formã iuris vel sm cõuentionem inter eos factam.

¶ Secundus vero emptor vel scds cessionanarius habeat regressum de pcio rei vendite vel iuris venditi seu cessi & de interesse contra dictũ venditorem vel cedentem sm formã iuris vel sm conuentionem factam inter ipm venditorem vel cedentem & dictũ secundũ emptorem vel scdm cessionarium.

¶ Additio.

¶ Addentes q̃ in eadẽ snia ad interesse ɔdẽnet & cõdemnatus esse cẽseat alias legitime liquidando.

¶ De famulo frangéte pactū dño. Rica. 177.

Statuimus Q si seruiens vel famulus vel famula vel scutifer alicuius ruperit pactuз dño cuз quo steterit vel fecerit ꝯtra pactū habitum cum dño suo vel cū dimiserit sine sua volūtate qn ei seruiat cōtinuo toto tpe quo ei seruire ꝓmiserit. l. lib. deñ. cōi perusie nomine pene soluere teneatur: ⁊ seruitiū dño debeat duplicare. Ita ꝙ tempus ꝑ quo ꝓmiserit dño seruire debeat duplicari ⁊ ei per totū illud tpꝰ seruire teneatur ⁊ dñs nullū ꝓciū ei dare debeat nisi solū preciū qđ dare ꝓmiserit. Ita ꝙ rōne agumēti temporis quo famulus seruire debebat preciū ei nullatenus debeatur nisi steterit ꝑ dñm. Et potestas ⁊ capitaneus ⁊ maior sindicus ⁊ qlibet eoruз ꝓdicta fieri facere teneātur ⁊ etiā obseruari. Et intelligatur factū esse pactum duratuꝝ per annū tm̄ inter dñm ⁊ famulū siue famulā si ꝓbauerit dñs ipsum vel ipsam stetisse ꝑ mensem ad seruiendū sibi. Et simili modo si steterit in sequēti anno ꝑ mēsem ꝓ ipso sequenti anno tm̄ intelligat esse factum pactum. Et hoc nisi dñs probauerit pactū fuisse factū de maiori seu de lōgiori tpe seruitio ꝓstando.

¶ Si quis aūt scienter retinuerit vel receperit seruientez scutiferū vel famulū vel famulā alicuiꝰ sine volūtate pmi dñi donec cōpleuerit pactū ⁊ seruitium ꝓmissum ipsi primo dño. xxv. lib. deñ. cōi perusie pene noie soluere teneatur: ⁊ eum vel eam nō debeat retinere premissa sibi ꝓtestatione nomine pmi in presentia duorum testium.

¶ Additio.

¶ Addentes licere huiusmodi famulis ⁊ famulabus allegare seuitiā ⁊ ꝙ sibi nō subueniebat i necessitatibus: ⁊ ꝙ nō soluebat partem precij couenti ⁊ hoc si probauerit in totuз vel in partem ad dictam penam non teneatur.

¶ De famulo alicuius offendente aliquem. Et de pena domini. Rubrica. 178.

Ad euitandum Scandala ⁊ vt vnusqsqз habeat materiā familiares pacificos retinēdi. Statuimus ꝙ quicūqз homo famulus vel scutifer vel seruiens alicuius offenderit aliquē vel iniuriā aliquā fecerit in psonā alicuius de ciuitate comitatu vel districtu pusie ꝺ mādato dñi sui. Et pp dictā offensaз vł iniuriaз veniret iponēda pena pecuniaria ⁊ dictā penā seruiēs soluere nō poterit dñs ꝑ eo soluere teneat.

¶ Si vero ille qui erit lesus nō poterit ꝓbare aliter esse factum maleficiuз de mādato dñi: potestas vel capitaneus vel maior sindicus cōis perusie teneantur talez delinquentē seu etiaз accusatum ponere in tormētis semel ⁊ pluries. Ita ꝙ veritas reꝫ inueniat habitis ꝑius indicijs saltem ꝑ quattuor testes de fama cuз testimonio vnius testis de veritate ꝙ maleficium cōmissum fuerit mandato dñi.

¶ Et si malefactor positus ad tormēta ꝑcedentibꝰ dictis indicijs ꝑ quattuor testes de fama cū vno teste de vitate dictū maleficiuз ⁊ iniuriā ꝯfitebitur de mādato dñi ꝑpetrasse talis dñs qui mādauerit tale maleficium cōmitti puniatur eadem pena qua puniri debet dictus seruiens.

¶ Si vō talis malefactor aufugerit illa de causa ita ꝙ capi nō possit ⁊ offensus voluerit seu dixerit dñm hr̄e suspectū fieri fecisse seu ꝙ fieri mādauerit eo ꝙ ipse habuerit cū dño verba iniuriosa vel q̄stionez aliquā vel inimicitiā vel mine interuenerint inter eos tūc pp ipam fugam ꝯ dñm ꝑsumat ipm dñз tale maleficiū fieri fecisse: dūmodo offensus teneat ꝓbare ꝑ quattuor testes de fama ⁊ vnuз testem de veritate tale maleficiū fuisse ꝑmissum mandato dñi ⁊ tūc oino puniatur vt dictum est.

¶ Si vero negabit ipm esse famulū seruientē vel scutiferū si duo testes dixerint ipm esse scutiferꝫ vel seruientem: talis ꝓbatio sufficiat reddendo rationē de causa sciētie. Et intelligat esse famulus seruiēs vel scutifer qcunqз possaueit robbaз dñi vel cum dño ad vnū panē ⁊ vnum vinum steterit ꝑ mēsem ꝓxime ꝑcedentē tempore maleficij cōmissi.

¶ Et dicimus ꝙ filij ciuiuз siue comitatensiuз vel districtualiū perusie legitimi vel nō legitimi vel nō legitime nati qui cū aliquo cōsanguineo vsqз in quantum gradū iclusiue morarent ad vnū panē ⁊ vnuз vinū nō intelligātur esse scutiferi seu famuli vel seruientes donec cū ipsis eoꝝ ꝯsanguineis vsqз in quantum gradū vt dictū est morabunt. Et ꝑdicta intelligant taз in ꝯsanguineis ex parte pris q̄з in ꝯsanguineis ex parte mris actinentibus in dicto gradu.

¶ De macellatore vendente carnes mortacinas. Rubrica. 179.

Nullus macellator Nec aliq alia psona vendat vel causa vēdendi emat in ciuitate vel burgis intus portas ciuitatis vel burgoꝝ perusij aliquas carnes mortacinas s. bestiaꝝ que non ferro sed morbo perirent vel casu. Et nullus de ipsis carnibus portet seu ducat a muris burgoꝝ itra versus ciuitatē perusie. Et si qs fecerit cōtra ꝑdicta vel aliqđ ꝑdictoꝝ debeat soluere noie pene ꝑ vice qualibet. v. lib. deñ. cuiꝰ pene medietatem habeat accusator: ⁊ qlibet valeat esse accusator.

¶ Item nullus inflet vel inflari faciat nec pmittat nec flatū immittat seu sebū vel aliud in aliquaз bestiā quā aliqs occiderit seu occidi fecerit causa vēdendi. Et nullus aliquas carnes ꝺ aliqua pelliccia seu alia re debeat cooperire nisi de ꝓprio sebo seu

ꝯpria pelliccia illaꝝ bestiaꝝ quas causa macellandi retinuerit. Sed qlibet carnes sicut de sua natura sunt sine aliqua coopertura ferre ⁊ tenere debeat ad vendendū. Et si qs fecerit ꝯtra ꝑdicta vel aliqđ ꝑdictoꝝ .v. lib. deñ. pene noīe ꝓ vice qualibet cōi perusie ꝑ ptātem ⁊ capitaneū ⁊ maiorē sindicum ⁊ iudicem iusticie ⁊ quēlibet eoꝝ ⁊ per quēlibet alium officiū ad hoc deputatuꝫ soluere cōpellatur.

¶ Item nullus macellator nec aliqs alius a kalēdis mensis maij vsqꝫ ad festum oīum sanctoꝝ emat aliquā porcā vel scrofam viuā vel mortuā causa reuendēdi in dictis mēsibus existentibus a kalendis mēsis maij vsqꝫ ad festuꝫ oīum sanctoꝝ. Et si qs macellabit seu vēdet dictas carnes scrofinas seu de ipsis minutatim vel alio modo in dictis mēsibus soluat cōi perusie noīe pene ꝓ vice q̄libet .x. lib. deñ. Et nihilominus ptās ⁊ capitaneus ⁊ maior sindicus cōis perusie ⁊ qlibet alius officialis scrofaꝫ seu carnes ipius a ꝯfaciente teneanť accipere ꝓ cōi.

¶ Suellam autem vel porchettā assatam sine pena quilibet vendere possit.

¶ Item potestas ⁊ capitaneus ⁊ maior sindicus ⁊ qlibet alius officialis ad hec deputādus in principio sui officij teneanť facere venire coraꝫ se oēs rectores macellatoꝝ ⁊ oēs macellatores ⁊ macelluꝫ faciētes corā qbus h̄ caplm totuꝫ legi faciāt ⁊ eos oēs iurare cōpellāt q̄ oīa ⁊ singula q̄ in hoc caplo cōtinenť plenarie obseruent ⁊ facient obseruari.

¶ Item statuimus ⁊ ordinamus q̄ macellatores carnes scrofinas a porcinis teneāt separatas nec simul mixtas nec in codē macello vēdere possint. Et carnes scrofine depīlēturi ita q̄ a volētibus emere bone carnes ab alijs cognoscanť ⁊ aliqs decipi nō valeat nec falli. Et si qs ꝯfecerit soluat ꝓ vice qualibet cōi perusie .x. lib. deñ. Et ipse carnes scrofine in cōmune perusij debeant deuenire.

¶ Et si aliqs macellator nō quas habet esse illius bestie. de qua sunt seu vendiderit scrofinas carnes ꝓ porcinis carnibus vel carnes montonis vł pecudis ꝓ carnibus castrati seu quascunqꝫ alias carnes quas dixerit esse alterius bestie q̄ꝫ sint .xxv. lib. deñ. ꝓ vice qualibet soluere teneať ⁊ stetur sacro illius qui carnes emerit seu habuerit ab illo macellatore dante seu vendēte cuius banni siue pene medietas sit cōis : ⁊ alia medietas esse debeat accusatoris.

¶ Statuimus ēt q̄ si aliqs macellator emerit aliquē porcū vel scrofam q vel que appareat granosus vel granosa carnes illius porci vel scrofe vendi nō debeāt. sed potestas ⁊ capitaneus ⁊ maior sindicus ⁊ qlibet eoꝝ: ⁊ qlibet alius officialis illū vel illos cui⁹ vel quoꝝ fuerit porcus vel scrofa seu qui ipm porcū vel scrofam vendiderit ꝯpellant restituere ꝑciuꝫ macellatori in cōtinenti ⁊ macellator porcum vel scrofam illi a quo emerit in continenti restituere teneatur.

¶ Et qui macellauerit porcū granosuꝫ vel scrofaꝫ granosaꝫ .xxv. lib. deñ. cōi perusie soluere teneať.

¶ Ordinamus insuper statuētes q̄ potestas ⁊ capitaneus ⁊ maior sindicus ⁊ qlibet eoꝝ ⁊ quilibet alius officialis ad hec deputādus possit ⁊ teneatur inquirere ⁊ inquiri ⁊ recircari facere quolibet die quo macellū fiēt ꝑ vnū ex suis militibus vel notarijs de oībus hijs ⁊ etiam de oībus que in hoc capitulo ꝯtinenť quotiens eis videbitur expedire vt nulla fraus in ꝑdictis cōmittať: ⁊ videri faciant in qbuslibꝫ macellis oculata fide a suis officialib⁹ vel aliquo eorūdeꝫ. Et si aliqs dictoꝝ officialiuꝫ aliquē macellatorē ꝯ predicta vel aliqđ ꝑdictoꝝ inuenerit delinquētēꝫ cōdemnare debeat ſm modū ⁊ formā delicti ꝓut in caplo superius est expressum.

¶ Volumus insuper q̄ nullus macellator nec aliqua ꝑsona vēdat vel vendere debeat carnes bufaloꝝ a kalendis maij vsqꝫ ad festū oīum sctōruꝫ. a festo oīum sanctoꝝ in antea possit eas qlibet vēdere sine pena dūmodo ipsas carnes qlibet vendens teneatur ⁊ debeat signare ⁊ ita tenere ⁊ vēdere eas q̄ bene ab alijs carnibus cognoscanť. Et qui ꝯtra fecerit in aliquo ꝑdictorū penaꝫ superius in caplo cōtentaꝫ debeat substinere.

¶ Et quia macellatores sepe sepius in pōdere decipiunt emētes: dicte carnes pōderari possint ⁊ debeant ꝑ dictos officiales vel alteꝝ eoꝝ. Et si reperirētur minoris ponderis q̄ꝫ dixerit macellator vendens puniať vēditor ꝓ qualibet vncia q̄ repiretur minoris ponderis q̄ꝫ dixerit macellator: in .v. sol. deñ. que pena ei auferať de facto ꝑ dictos officiales vel alteꝝ ex eis sine aliquo ꝓcessu vel sentētia.

¶ Volumus insuper ⁊ iubemus q̄ nullus macellator vel alius vendēs carnes recētes seu insalatas ad minutū possit nec debeat vēdere nec dare ementib⁹ ipsas carnes nisi tm̄ illas carnes quas emptor emere voluerit ⁊ de illo loco ipsaruꝫ carniū de quo emptor peteret sibi vendi: ⁊ de illo pōdere ⁊ q̄ꝫtitate carniū ꝓut ipi emptori placebit.

¶ Et nō possint dare nec vendere cum ipis carnibus de alijs carnibus alterius bestie nec pōderare cum ipis carnib⁹ quas venderet guācias seu collū nec pedes a genu infra idusiue aliquaꝝ bestiaꝝ nisi tantummodo puras carnes quas emptor vt supra dicitur petierit sibi vēdi sine aliqua mixtura aliarū carniū vel ossis neruoꝝ vel alterius rei nec aliquos scancanos bestiaꝝ: sed ꝑdicta vēdere debeant separatim ⁊ de ꝑse a dictis carnib⁹ quas emētes peterent sibi vēdi ꝑ dictos macellatores ⁊ nō aliter nisi de volētis emere talia ꝓcesserit volūtate pena cuilibꝫ ꝯfacienti .c. sol. deñ. ꝓ vice qualibet. Et de ꝑdictis qlibet possit ꝯfacientē denūciare ⁊ assignare officiali cōis ꝑusie sup dictis macellatorib⁹: ⁊ carnes vendentibus deputato. Et talis denūcians ⁊ assignās habeat medietateꝫ dicte pene. Et similiter dictus offi-

cialis teneat ⁊ debeat ꝯ dictos delinquentes ꝓce-
dere summarie ⁊ dictā penā ab eis exigere ⁊ cōse-
quatur medietatem eius qđ occasiōe p̄dicta venire
fecerit in cōi a massarijs ipsius cōis penes quos di-
cte pene debeāt deuenire. Et similiter oīa supra di-
cta intelligant ⁊ vēdicent sibi locum in vēdentibus
carnes i campiōe carniū qđ vēderet seu ꝑmitteret
fieri ꝑ aliquos ciues vł forenses in ciuitate ꝑusie in
quocūqꝫ loco. Et si cōtigerit dictū campionē vendi
seu cōcedi ꝑ cōe aliqbus ciuibꝰ vel forēsibus ꝙ in
cedula ⁊ ꝯctu dicte vēditiōis seu cōcessionis expsse
poni ⁊ declarari debeant oīa supradicta. Et aliter
dicta venditio ⁊ cōcessio nō valeat nec teneat ipso
iure. Et vendentes seu cōcedētes ꝯ dictaꝫ formam
incidant in penā.cccc.lib.deñ.ꝓ quolibet.

De basti ludentibus in vigilia seu festo sancti Herculani. Rubrica. 180.

In vigilia festiuitatis sancti Herculani que est de mēse martij ⁊ in die ipiꝰ festiuitatis nulli liceat ludere eques ꝑ ciuitatē vel burgos ꝑusie vel ꝑ plateā vel stratas nec equuꝫ currere sub pena.x.lib.deñ.ꝑ potestatem vel capitaneum vel maiorē sindicuꝫ aufferenda de facto sine aliquo ꝓcessu vel sententia.

Nullus ēt audeat aliquē equuꝫ rōcinuꝫ equam seu mulū currēdo mouere vel cū eo eqster currere ꝑ dictā plateaꝫ vllo tp̄e sine sonalijs ligatis siue a fixis i testeria gropperia siue pectorali ita ꝙ possint bene audiri pena.x.lib.deñ.ꝓ qualibet vice: quam penaꝫ capitaneus custodie dñoꝝ p̄oꝝ de facto sine aliquo processu a ꝯfaciēte aufferre teneat ⁊ in cōi solui facere. ⁊ talē equuꝫ roncinuꝫ equā seu mulū ꝑ suā familiā de facto i ipso instāti capi faciat ⁊ teneri nec restitui donec dicta pena fuerit integre ꝑsoluta. Et hāt dictꝰ capitaneus quartā ꝑtem dicte pene: quā quartā ꝑtem massarij cōis ꝑusie eidē capitaneo sine alicuius p̄cepto soluere teneant ⁊ de facto grauamia tā realia ꝙ̄ ꝑsonalia iferre possit ⁊ teneat ita ꝙ ipsa pena oino soluat ꝺ qbꝰ grauaminibꝰ nullo modo sindicari ingetari vel molestari possit.

Si tñ dictus capitaneus vel eiꝰ familia in p̄dictis vel aliquo p̄dictoꝝ fuerint negligētes idē capitaneꝰ.xxv.lib. deñ.ꝓ qualibꝫ vice dicto cōi soluere cōpellatur q̄ sibi retineat de sua pagha sui tp̄e sindicatꝰ ⁊ de ipsa negligētia expsse debeat sindicari Excepto die festi beati Herculani ante nonaꝫ ⁊ ēt exceptis hijs q habuerūt licentiam currendi vł mouendi a dñis p̄oribus ⁊ camerarijs. Et exceptis stipendiarijs equestribus dicti cōis ꝑusij.

Qꝫ cōmune ꝑusij non faciat aliqueꝫ militem. Rubrica. 181.

Statuimus et ordinamus ꝙ i perpetuū cōe ꝑusij non debeat aliqueꝫ de ciuitate comitatu vel districtu ꝑusij vł aliūde facere nec fieri facere militē. Et ꝙ p̄ores artiuꝫ nō audeāt ꝓponere in aliq̄ cōsilio nec aliqs audeat arēgare nec i aliquo cōsilio valeat reformari ꝙ fiat aliqs ꝑusinus vel forēsis ꝑ cōe ꝑusij miles pena prioribus q pro tp̄e fuerint ꝓponentibus vel arēgantibus.mille lib.deñ.ꝓ quolibꝫ coruꝫ de facto eis ⁊ cuilibet eoꝝ ꝑ dñm potestateꝫ ⁊ capitaneū vł maiorē sindicū ꝓ cōi ꝑusij aufferenda. Et eadē pena teneat q scripserit in predictis.

Et si aliqs perusinus vel forēsis faceret se militem vel militie honorē vel dignitatē assummeret ꝙ p̄ores artiū seu cōe ꝑusij directe vel indirecte per se vel aliū aliquo q̄sito colore nō possint nec debeāt dare ꝯcedere nec donaꝛ deauere ⁊ pecunia ⁊ bonis cōis ꝑusij occasione dicte militie eidē nec alteri nec aliq̄s vniuersitates nec singulares ꝑsonas regrere nec inuitare vel venire facere ad ciuitatem perusie. occasione dicte militie nec vt eidē vel alij ꝓ eo aliqđ dent vel donēt in pecunia vel rebus sibi dicta pena mille lib.deñ.ꝓ quolibꝫ priore ꝯfaciente. Et p̄dicta in dicto caplo cōtenta locū habeant nisi aliter ꝓuideretur ꝑ dños priores ⁊ camerarios: cū cōsilio octo artificuꝫ ꝓ quolibet camerario de arte grossa ⁊ quattuor ꝓ quolibet camerario de arte minuta ponendo partitū ad bussolam ⁊ fabas.

Contra ludentes ⁊ ludum tenentes seu receptantes. Rubria. 182.

Cum dicatur per maiorē ꝑteꝫ ciuium perusinoꝝ ꝙ ludus fit in multis domibus secrete ⁊ in abscōdito ad luduꝫ taxilloꝝ ex quo multi ⁊ maxie iuuenes depaupantur ⁊ ipsoꝝ bona cōsumūt ⁊ bona coruꝫ vendūt ⁊ alienāt vt ludere possint ⁊ ēt pignora dāt ⁊ instrumēta faciūt in ludo ⁊ in domibꝰ vbi ludūt qđ est valde dannosum ⁊ ꝑiculosuꝫ ⁊ ēt succedit ⁊ succedere pōt ad malū statum cōis perusie: vt hoc nō fiat vlterius ⁊ timore pene a talibus desistatur. Prouiderūt ⁊ ordinauerūt ꝙ nullus audeat vel presumat retinere ludum taxilloꝝ in domo sua vel sue habitatiōis vel in domo quā haberet ad pēsionē vel ab aliquo cōducta vel sibi p̄cario cōcessa de die vel de nocte. Et sîqs ꝯfecerit in retinēdo de nocte.s.post sonum cāpane que pulsat de sero ꝓ discernēdo dieꝫ a nocte ⁊ añ sonū campane q̄ pulsatur de mane in aurora sequētis diei pena.l.lib.deñ.puniatur. Si vero de die puniat dimidia dicte pene. Et nihilominus si de tali receptatōe puniretur seu cōdemnaretur dictus retinēs duabꝰ vicibus talis domus tota de facto debeat excoperiri ꝑ potestatē vł capitaneū vel maiorē sindicum cōis perusie videlꝫ ꝑ illuꝫq secūdam sententiā cōdemnatōis tulerit ⁊ stare debeat discopta ꝑ annuꝫ ⁊ sine tecto aliquo. Et si

dñs domus cõducte seu locãs per retinẽtes ludum vel ipsius domus locator pbabiliter ignorauerit in dicta domo ludũ retineri oẽ damnũ cõtingens ex dicta discoperitione ⁊ occasione ipsius ei debeat p dictũ retinentem ludum integre reseruare.

¶ Et qlibet ludens puniat̃ qualibꝫ vice qua lusérit pena.xxv.lib.deñ.si de nocte luserit. Si vero de die puniat̃ pena.x.lib.deñ.si extra plateã cõis perusie luserit. Si võ luserit in platea vel ꝓpe plateam p.xx.passus vel in aliqua domo ꝓpe plateã p quattuor domos si qdem de nocte.l.lib.deñ.puniat̃. Si vero de die penã.xxv.lib.deñ.debeat substiner̃. Et sibi pena puniatur retinẽtes ludũ in domo ⁊ dom⁹ debeat discoperiri in pṙma cõdẽnatione que fiet ⁊ ponat̃ specialiter in snĩa qua punirẽtur ludentes ⁊ debeat vt dictũ est stare discopta p annũ: ⁊ habeat etiã locũ hic qd̃ dictũ est supra de domo cõducta ⁊ damni emẽdatiõe fiẽda dño domus si ignorauerit pdicta. ⁊ de pdictis qlibet valeat esse denũciator ⁊ accusator ⁊ teneat̃ sibi credẽtia ⁊ habeat dimidiã ptẽꝫ eius qd̃ venerit i cõi dũmodo dictã accusatiõeꝫ vel denũciatiõem probet per duos testes fide dignos. Et teneant̃ massarij cõis pusie vel alter eoꝝ si soluerit talis cõdemnatus vel de vẽditione suoꝝ bonoꝝ fuerit habita pena cõdẽnationis dare dictã parteꝫ dictis accusatorib⁹ seu denũciatoribus sine aliqua apodixa pcepto vel mãdato eo ipso ꝙ pecunia dicte cõdẽnationis veniat in cõi. Et potestas ⁊ capitane⁹ ⁊ ẽt maior sindicus dicte ciuitatis teneant̃ ⁊ debeãt rimari facere p eoꝝ officialẽ ⁊ familiares p ciuitatem burgos ⁊ suburgos pusie ꝓ ludẽtibus.

¶ Et ẽt possint licite ⁊ impune domos itrare vbi scirent ludẽtes stare ad ludendũ ⁊ quos inuenerint publice ducere teneãtur ⁊ debeãt ad eoꝝ palatia. ⁊ ab eis fideiussores nõ recipiãt nisi postq̃ eos ad palatiũ duxerint ⁊ eos cõdẽmnare ⁊ punire pena supradicta quã penã soluere teneant̃ in pecunia numerata sine aliqua excõputatione apodixaꝝ ⁊ ꝙ stetur ⁊ credatur relationi officialiũ seu familie inuenientis tales lusores ad ludendũ ⁊ eoꝝ ⁊ cuiuslibet eoꝝ relatio ꝓ plena ꝓbatione hãtur. Et habere debeant dicti officiales de omni eo qd̃ venire fecerint in cõi.s.de inuẽtionibus p eos factis a massarys cõis pusie sine aliquo pcepto vel mãdato quattuor.sol.deñ.ꝓ qualibꝫ libra. Et ꝯ predictos ingre re ⁊ p inq̃sitionẽ ꝓcedere ⁊ pdictos ⁊ qlibꝫ pdictoꝝ punire ⁊ ꝯdẽnare s̃ꝫ formã pñtis ordiamẽti.

¶ Et qcunq̃ miserit vl̃ accomodauerit taxillos in sṗinctos implumbatos stuccos: ⁊ gñaliter quocũq̃ mõ nõ rectos taxillos vel falsos vel luserit cũ taxillis supradictis vel cũ aliquo genere dictoꝝ taxilloꝝ scienter ꝯdẽnnet̃ ꝓ qualibꝫ vice in.cc.lib.deñ. Et sibi pena puniatur qcunq̃ tales taxillos fabricauerit vel fabricari fecerit. Et ꝓ predictis possit ⁊ debeat ꝓcedi p potestatẽ ⁊ capitaneũ ⁊ maiorẽ sindicum cõis perusie ⁊ quẽlibet eoꝝ per inq̃sitioneꝫ ex officio curie: ⁊ quilibet valeat esse accusator ⁊ habeat quartam partem pene.

¶ Ille vero q accomodauerit ludere volẽtib⁹ ad taxillos aliqd̃ tabuleriũ vel bancuꝫ vt super ipso tabulerio vel banco ludus fiat publice vel occulte cõdemnet̃ ⁊ puniat̃ ꝯfaciẽs pena.xxv.lib deñ.ꝓ vice qualibet. Et possit talis ꝯfaciens a qlibꝫ accusari ⁊ teneat̃ sibi credẽtia ⁊ in secreto ⁊ habeat ⁊ hr̃e debeat dimidiã partẽ pene q̃ soluta fuerit: ⁊ possit qlibet licite ⁊ impune accipere ⁊ frangere hmõi tabuleriũ ⁊ bancuꝫ aliq̃ nõ obstante. Et dicta tabuleria ⁊ banca faciant in platea cõis perusie comburi.

¶ Statuimus insup ⁊ ordinam⁹ ꝙ qcunq̃ cuiuscunq̃ cõdictionis ⁊ status existat mutuauerit vel mutuari fecerit alicui ludẽti ad quẽcunq̃ ludũ taxilloꝝ vel stanti ad videndũ ludũ taxilloꝝ tpe loco q̃bꝫcunq̃ vbi luditur vel pro dicto ludente vel stante ad videndũ ludũ ⁊ in loco vbi ludus fit aliquã promissionẽ vel obligationẽ fecerit vel aliquã fideiussionẽ vel pignus dederit vel ꝓmiserit seu dari vel ꝓmitti fecerit tali mutuãti vel mutuari facienti nullum ius vel actio oriat̃ ꝯ illũ cui mutuat seu mutuari fecerit sed dictũ mutuũ hãtur penitus ꝓ nõ facto ⁊ ois ꝓmissio seu obligatio ⁊ pignoris datio seu ꝓmissio supradicta sit nulla ipso iure ⁊ nulluꝫ ius vel actio oriat̃ recipiẽti talẽ ꝓmissionẽ vel obligationẽ vel pignoris traditionẽ ꝯ dictũ ꝓmittẽtẽ vel se obligantẽ vel pignus tradẽtẽ seu ꝓmittẽtẽ seu tradi vel ꝓmitti facientẽ. Et si ꝯtigerit dictũ obligantẽ vel ꝓmittentẽ aliqd soluere vel tradere recipiẽti talẽ ꝓmissionẽ seu obligationẽ pignoris nullus det̃ ei regressus vel recursus ꝯ euꝫ p q̃ ꝓmisit seu obligationẽ fecerit vel pignoris traditionẽ seu obligationẽ sed pinde sit ac si dicta ꝓmissio seu obligatio seu pignoris traditio ⁊ alia supradicta essent penitus nõ facta. Et ꝙ p recipiẽtẽ pignus debeat fieri pignoris restitutio ipsi pignus tradẽti ad eius reqsitionẽ pena.xxv.lib.deñ.ꝓ qualibet vice q̃ neglexerit restituere cũ requisitus fuerit: ⁊ p eius pene solutioneꝫ a pignoris restitutione non valeat liberari.

¶ Et pdicta oia ⁊ singula in pñti capl̃o contenta nõ vendicẽt sibi locũ in ludentibus vel stantib⁹ ad videndũ ludũ die natiuitatis dñi nr̃i Iesu xp̃i ⁊ die pcedẽti ⁊ sequẽti ⁊ noctibus ispoꝝ dieꝝ: qbus tpibus ẽt nulla sit pena ludẽtibus vel stãtibus ad vidẽdũ luduꝫ dũmodo ludãt cuꝫ taxillis bonis ⁊ rectis ⁊ legalibus. Nec ẽt vendicẽt sibi locũ in ludẽtibus quocũq̃ tpe ad aleas seu tabulas ⁊ ad calculos seu schaccos. Nec ẽt q̃liter cũq̃ luderẽt ꝓ aliq̃ scbotto seu vino ad comedenduꝫ vel bibendum in simul.

¶ Volumus insup ꝙ dñi potestas ⁊ capitaneus ⁊ maior sindicus cõis perusie teneant̃ ⁊ debeant oia ⁊ singula contenta sub suprascripta rubrica facere bãniri ⁊ preconizari in platea cõis perusie in locis

consuetis τ per omnes τ singulos burgos dicte ci uitatis quolibet mense in pncipio ipsius mensis: de quo bannimento τ pconizatione debeat apparere publicū instrm manu notarij curie ciuitatis perusie pena.c.lib.deñ.cuilibet ipsoꝝ iminente si in pdictis extiterint negligentes p eoꝝ τ cuiuslibet eoꝝ sindicatores eis τ cuilibet eoꝝ aufferenda.

Additio.

Addentes τ corrigentes supra: Et pdicta oia τ singula. Qꝫ nō liceat ludere in dieb⁹ τ noctibus natiuitatis: sꝫ si luderet remaneat in puidētia potestatis τ alioꝝ officialium eos punire vel non inspecta qualitate psonaꝝ ludentiū: τ tpis ludi τ rei in ludo amisse. Et idem obseruandū ꝯ ludentes ad ludū nayboꝝ seu cartarū qd.s. Et obseruet statuta sancti Bernardini in materia ludi que.j.registrabuntur.

De incendijs τ incendiarijs. Rubrica.183.

SJ quis Studiose incenderit aliquā domum existentem in ciuitate vel comitatu perusie vel cappannā in qua cappanna aliqs habitaret τ familiarit esset solitus habitare. Et ex h ipsa domus vel cappanna in totū vel p maiori parte combusta fuerit talis incendēs vel incendium mittens igne crematur ita ꝙ moriatur.

Et si dicta domus vel cappanna non cōburaret in totū nec p maiori parte: puniat talis incendens in.ccc.lib.deñ.quas si soluere nō poterit ifra.x.dies a die late sententie computādos sibi manus dextra debeat amputari.

Qui vero studiose incenderit cappannā trasannam vel aliū locū similem in q̄ nullus habitaret puniat in.ccc.lib.deñ.si in totuꝫ vel p maiori parte dicta trasanna cappanna vl' alius locus combusta vel combustus fuerit. Si vo nō in totum vel p maiori parte in.c.lib.deñ.quas penas si soluere non poterit intra.x.dies a die late sententie vel saltem a die quo peruenerit infortiam cōmunis perusie manus dextra sibi debeat amputari.

Qui aūt studiose incenderit paleariū metā bladi siluā vel aliud simile soluat pene noie.cc.lib.deñ. Et in oibus dictis casibus in eadē snia cōdēnet incendēs ad mendam damni oibus hijs q ex tali incēdio damnū paterent. Et huius legis auctoritate bona talis incēdiarij p dicto damno τ ipsius emendatione ipso iure sint obligata talib⁹ damnū passis. Et ad pbationē extimationis damni sufficiat iuramentū damnū passi cū vno teste de veritate vel duobus de fama. Ad pbationem vo plenariā maleficij sufficiat vnus testis de veritate cuꝫ duobus de fama vel sex de fama tm̄ vicini dicto loco vbi incendium missum erit. Et intelligantur vicini in comitatu ppinqui intra miliare. Ad torturaꝫ vo sufficiat ꝯ cōmittentes pdicta vnus testis de veritate vel duo de fama Et eadē pena puniant oēs pdicta fieri facientes τ in eis omnia predicta intelligantur.

De pena euntium ad monasteria. Rca.184. sm scti Bernardini.

Quoniam Inter cetera que spectant ad honestatem religiosaꝝ monialiū est vt a viroꝝ cetibus sint oino remote: τ monasteria frequentari p laicos tam lex canonica q̄ꝫ ciuilis phibet. Statuimus ꝙ decetero ad monasteria monialiū sita in ciuitate burgis vel suburgis pusij. Nulli cuiuscūqꝫ sexus ꝯditiōis gradus vel dignitatis existat ēt si clericali caractere esset munitus. liceat accedere sine licentia dñi epi perusini vel eius vicarij. Ita tn̄ ꝙ dictā licentiam debeat hr̄e secum τ portare tpe q̄ accedit ad aliqd ex dictis monasterijs τ aliter dicta licentia sibi nō prosit. Et qui ꝯfecerit puniat pena.x.lib.deñ.cui⁹ pene medietas sit cōis perusij τ altera sit officialis q de pdictis penis fecerit executionē. Et ꝙ stet τ credat relationi notarij talis officialis dicētis se talem repperisse in ecclesijs vel extra ad rotam forte vel parlatoriū vel ad portam clausure alicuius dictoꝝ monasterioruꝫ sine licentia. Exceptis cōuersis τ oblatis τ familiaribus τ colonis τ laboratoribus dictoꝝ monasterioꝝ seu bonoꝝ dictoꝝ monastery q sine licētia pdictoꝝ ad dicta monasteria impune accedere possit: dūmodo noia τ pnomina oium predictoꝝ dari debeant vel mitti in scriptis p abbatissas dictoꝝ monasterioꝝ dño epo/ τ aliter τ alio modo accedere nō possint. Et exceptis vigilijs τ ēt festiuitatibus sine indulgentijs dictaꝝ ecclesiaꝝ dictoꝝ monasterioꝝ: τ ēt die veneris sancti cuilibet sit licitū impune ad dicta monesteria accedere: sꝫ non loqui dictis monialibus vel stare ad parlatoria vel ad rotam. Et etiaꝫ ꝙ in vigilia τ festiuitate beate Marie de mense augusti cum octo diebus sequētibus dictū festum qbus accedere liceat impune ad monasteriuꝫ sancte Marie montislucidi sed nō loqui cuꝫ dictis monialibus nec stare ad parlatoriū vel ad rotam. Et excepto qn̄ moriret aliqua monialis vl' soror alicuius monasterij/ quo casu liceat tpe sepulture τ officij τ funeris oibus ibideꝫ ire τ interesse. Et ēt exceptis certis miserabilibus psonis/ de quoꝝ conditionibus stetur discretioni officialis de causa cognoscentis. Et ꝙ cuilibet sit licituꝫ accusare seu denunciare ꝯfaciētes τ venientes ꝯ formaꝫ huius statuti. Et hmōi accusatoris seu denunciatoris nomen sub credentia teneat cui accusatori seu denunciatori credat cum duob⁹ testibus de veritate deponentibus. Volumus tn̄ τ statuimus ꝙ si aliqs officialis deputatus p dñm potestateꝫ vel aliū officialem

qui ꝑ tempore eſſet ad rimandum pro illis qui ad dicta monaſteria accederēt ſi reptus ipſe fuerit loq̃ cum aliqua ex monialibus alicuius monaſterij penam .l. lib. den. incurrat de facto ab eo auferēda ꝑ ſindicatores ⁊ retinēda ꝑ dños ꝯſeruatores tpe ſindicatus de ſalario dñi poteſtatis vel illius officialis qui eum deputaſſet ⁊ ſufficiat ꝓbatio duoꝝ teſtiū de viſu deponētiū vel vnius teſtis cum dicto alioꝝ duoꝝ teſtium de fama deponētium. Et qlibet poſſit eſſe accuſator vel denūciator tpe ſindicatus ꝓdicti.

Additio.

Declarauerunt attenta mala ꝯditione tpoꝝ noſtroꝝ: ꝙ dicta pena dupliceť. Et ꝙ idem intelligať in ſororibus tertij ordinis ſancti franciſci ⁊ penitētie ſancti dominici ⁊ alijs oībus. Et ꝙ non vadant ꝑ ciuitatē ſine licētia ⁊ iuſta cauſa: de qua poſſint diligēter interrogari cum boneſtate ⁊ culpabiles puniantur. Et ēt dicte pene ſortiant effectum in omnibus religioſis ſic repertis.

Q̄ caualcantes vel inuadentes territoria peruſina ꝓ rebellibus habeantur. Rubrica. I 85.

Quam ad ꝓſternendas temerarias prauitates machinatiōes ⁊ inſidias rebelliū ꝓditoꝝ ⁊ inimicoꝝ cōis ⁊ populi peruſini ⁊ alioꝝ oium q̃ territoria puſina quotidie inuadere ſollicitis malignitatibus moliunť cōmittēdo homicidia furta rapinas robbarias ⁊ incēdia ꝑ eadē ⁊ dictis rebellibus ⁊ ꝓditorib⁹ inceſſanti feruore ab intimis inherere nituuť ꝓ ſubuertēdo ⁊ turbādo ſtatū pacificū peruſinum liberum ⁊ tranquillum ſit nō ſolū vtile ſed ſumme neceſſariū ⁊ in euitabili neceſſitate oporteat eoꝝ effrenatis prauitatib⁹ remedia ponere ſalutaria ⁊ penaꝝ formidine ducti filii deceiero auſu temerario ⁊ deteſtabili tēptare vel q̃ꝗ̃ cōmittere nō pſumāt. Ea pp duximus ſtatuēdū ꝙ oēs illi q̃ peruſina territoria inuaderēt vel q̃olibet caualcarēt ſeu in eis aliquas offenſiones facerēt faciēt vł feciſſent tacite vel expſſe publice vł occulte ſiue eſſent ciues ſiue diſtrictuales vel comitatēſes vel forēſes cuiuſcunq; gradus qualitatis vel cōdictiōis exiſterēt cōmittēdo in dictis territorijs vel comitatu ſeu diſtrictu peruſie vel in terris ſubiectis recomēdatis ⁊ recomiſſis dicto cōi peruſie vel in eaꝝ ſeu alterius eaꝝ territorijs diſtrictu ⁊ comitatu ſeu i altero deoꝝ locoꝝ vbicūq; aliq̃ homicidia aliqua furta aliquas robbarias aliqua incēdia ꝓdas vel rapinas ſeu alterū ex premiſſis maleficijs delictis culpis criminib⁹ ⁊ deſectibus caualcādo offendēdo inuadēdo territoria predicta vel eoꝝ aliq̃d de die vel de nocte ꝙ ſtatim ipſo iure ⁊ ipſo facto eſſe intelligant ⁊ ſint rebelles ⁊ ꝓditores cōis puſie ⁊ ꝓ rebellibus ⁊ ꝓditoribus cōis peruſie reputati ⁊ habiti tāq̃ ſi eſſent ꝑ formā ſtatutoꝝ ⁊ ordinamētoꝝ cōis puſie legitie ꝯdēnati.

Et ꝙ qlibꝫ rector officialis ſeu executor cōis peruſie pñs vel futurus ēt quouis officio noīe cenſeať viſo pñti ordinamēto ⁊ ſtatuto dūtaxat ad petitionem cuiuſcūq; petētis libere licite ⁊ impune poſſint teneanť ⁊ debeāt oēs ⁊ ſinglos ſupradictos ⁊ quēlibet eoꝝ habita fide de hmōi offenſa vel caualcata ſeu inuaſiōe ꝑ duos teſtes de viſu vel ſaltē ꝑ ſex teſtes de fama ꝑ quaſcunq; alias ſufficietes vel legitimas ꝓbationes cōdēnare ⁊ punire ⁊ ꝑ eoꝝ vel alterius eoꝝ ſnias ⁊ cōdēnationes ꝓ rebellibus ⁊ ꝓditoribus reddere cōdemnatos in ere ⁊ pſonas ⁊ oia ⁊ ſingula eoꝝ ⁊ cuiuſlibet eoꝝ bona publicare ꝯfiſcare ⁊ incorporare dicto cōi peruſie ſiñ formā iuris ſtatutoꝝ ordinamētoꝝ ⁊ reformationū cōis peruſie ſolennitatibus nō ſeruatis obmiſſis neglectis ⁊ ꝓtermiſſis. Quos oēs ſupradictos ⁊ eoꝝ quēlibet exnunc put extunc ⁊ extunc put exnunc volumus ſtatuētes hñi teneri ⁊ reputari ꝓ rebellibus ⁊ ꝓditoribus cōis ꝓdicti: ⁊ ꝓ proditoribus ⁊ rebellibus in ere ⁊ pſonis eoꝝ ⁊ cuiuſq; eoꝝ ꝑ dictos rectores ⁊ officiales vel eoꝝ alteꝝ iuſte ⁊ legitime cōdēnatos tāq̃ ſi hic expſſe de eis ⁊ eoꝝ q̃libet ꝓ rebellibus ⁊ ꝓditorib⁹ cōis peruſij in ere ⁊ pſonis iudicamus ⁊ ꝯdēnamus. Et oia ⁊ ſingla eoꝝ ⁊ cuiuſq; eoꝝ res ⁊ bona cōi ꝓdicto publicamus incorporamus ⁊ cōfiſcamus. Et ꝙ vnuſq̃ſq; poſſit ⁊ eis liceat oīs ⁊ ſingulos offēdētes ⁊ mādātes ⁊ caualcantes diſtrictus ⁊ territoria ſupradicta ⁊ eoꝝ quēlibet denūciare ⁊ accuſare rectorib⁹ ⁊ officialibus ſupradictis ⁊ cuilibet eoꝝ ⁊ eius nomē ⁊ ꝓnomen ſb ſilētio ⁊ credētia ⁊ taciturnitate oīmoda teneať.

Et ad hoc vt ꝓdicta oia ⁊ ſingula ⁊ eoꝝ q̃libet valeant ⁊ teneant ⁊ pleniſſimū habeat roboris firmamentum ⁊ eoꝝ debitum ſortiantur effectum.

Uolumus decernimus ⁊ mādamus ꝙ nullus rector officialis vel executor vel qcunq; alij officiales magiſtratum hñtes in ciuitate vł comitatu peruſie vigore ſeu virtute alicuius iuriſdictiōis vel arbitrij vllo vnq̃ tpe ſub ꝯdictione vinculo pene exigende ⁊ aufferende vt. ā. non poſſint nec debeant temptēt audeant vel pſumāt ꝯ ꝓdicta vel aliq̃d ꝓdictoꝝ aliq̃d innouare vel mutare modo aliquo ſeu forma in perpetuum vel ad tps. Et nihilominus ſecus facta nō valeat nec teneať ipſo iure: ſꝫ eſſe itelligant ⁊ ſint ipſo facto nulli⁹ efficacie ⁊ valoris aliq̃ nō obſtāte.

Item ſtatuimus ꝙ nō ſit aliqua pſona alicuius ſtatus cōditionis ⁊ preheminētie q̃ audeat nec pſumat vti cōuerſari praticare cum aliq̃ ex rebellibus ciuitatis peruſie ſeu cōdēnatis cauſa ſtatus dicte ciuitatis puſie pp q̃ ſequereť vel ſequi poſſet ſubuerſio boni ⁊ pacifici ſtatus ciuitatis peruſie vel ci ſeri bere ꝯſiderata tñ qualitate pſonaꝝ ſic participan-

tium.Et ꝙ ois psona possit accusare tales sic vtentes ⁊ pticipátes vel scribétes ꝓbatione facta de huiusmodi participatióe p duos testes fide dignos de visu cū iuraméto accusatoris seu p quattuor testes de fama.Et huiusmodi accusatori teneri dbeat credétia ⁊ habeat talis accusator a cói pusie.l.floreñ. auri pena ꝯfacienti eris ⁊ persone.

℄ Jté statuimus ꝙ nō sit aliqua vxor vel filia rebelliū cóis perusij que védere pmutare ⁊ alienare presumat bona sua ꝓpria imobilia in quocūqȝ territorio posita alicui psone sine licētia dñoꝝ priorū ciuitatis perusie.Et que ꝯfecerit sic vendendo vel alienando ac ēt qui emerit talia bona puniat̃ pena. c.floreñ auri applicádoꝝ cói perusie ⁊ emptor perdat pciuȝ ⁊ talia bona deuenire debeát i cói pusie.

℄ Jté statuimus ꝙ q̄cunqȝ psona poneret ⁊ mitteret in fortiā cóis perusie aliquē rebellē dicti cóis depictū ꝓ prodictore dicti cóis hr̃e debeat de camera cóseruatoꝝ cóis perusie ⁊ a dictis cóseruatoribꝰ mille floreñ.auri ⁊ possit rebánire duos ex bánitos ex alia causa ex bánitióis q̃ȝ causa ⁊ occasióe rebellióis ⁊ impune possit talis deferre arma.vbi vero talē rebellē occideret habeat a camera cóseruatoꝝ.ccccc.floreñ.auri facta legitima ꝓbatióe de tali morte corá ptáte vel capitaneo ciuitatis pusie. Et nihilominus talis occidés possit rebánire duos exbánitos ⁊ deferre arma vt dictū est.

℄ Jté statuimus ꝙ q̄cunqȝ psona publicaret aliqué tractatū vel cóspiratióem que fieret in ciuitate comitatu vł districtu pusie vel in terra recomēdata cói p̄dicto ꝯ pacificū statuȝ habeat ⁊ hr̃e debeat a camera cóseruatoꝝ cóis perusie ⁊ a dictis cóseruatoribus scita prius veritate dicti tractatus ⁊ cóspiratióis mille.lib.deñ.⁊ possit rebánire duos exbánitos cóis perusie ⁊ cōdemnatos ex alia causa q̃ȝ occasióe rebellióis ⁊ possit impune deferre arma.

℄ Jté īsuper statuimꝰ ꝙ si aliqs ciuis vł comitatē sis seu subiectꝰ ⁊ recomēdatus cói pusie iuerit ad stipēdia seu ꝓuisiones inimicoꝝ cóis ⁊ populi pusini absqȝ licētia saltem duaꝝ partiū dñoꝝ p̄oruȝ ꝙ icidat in pená.ccccc.lib.deñ.Et si post factū bannimētū p dños p̄ores.ī.xv.dies a dictis ꝓuisióe ⁊ stipēdiis nō recedat ꝙ ex tūc icidat i pená eris ⁊ psone.

℄ Et ꝙ pater vel auus vel alius ascendés ex pte patris teneat̃ dare ⁊ cósignare legitimá cói perusij pro tali delinquēte.Et intelligat̃ legitima ſm formá iuris cóis ⁊ habeat̃ respectus ad tépus dicti delicti cōmissi.Et ad ꝓbandū qd sit ad stipédia vel ꝓuisiones inimicoꝝ cóis perusie:Sufficiát duo testes de veritate vel sex testes de fama.

℄ De premio dádo cōfinato interficienti rebellē. Rubria.188.

Item ad hoc ut cóis pusie rebelles tam pñtes q̃ȝ qui in posterū occasione rebellióis damnarentur psecutioné habeát ⁊ coꝝ cóculcetur malignitas.Statuimus ⁊ ordinamus ꝙ qcunqȝ cōfinatus ex cōfinatis cóis perusij vel qui cōfinarent̃ in posteꝝ duráte tpe suoꝝ cōfinium interficeret aliqué ⁊ rebellibus pñtibus vel futuris cóis perusij possit ⁊ sibi liceat ipso facto redire ad ciuitaté perusij ⁊ ipsaȝ reintrare ⁊ ipsi ciuitati intelligat̃ plenarie restitutus Et ꝙ sibi liceat ⁊ possit rebannire ⁊ rebanniri facere duos exbannitos ⁊ cōdemnatos ⁊ alia aliqua causa q̃ȝ occasione rebellionis ⁊ habeat ēt ⁊ habere debeat a camera cóseruatoꝝ cōis perusii de auere ⁊ pecunia dicti cōmunis floreñ.ccc.auri ⁊ ꝙ dicti duo per ipsum rebániendi intelligant̃ ⁊ sint ipso facto vigore pñtis ordinaméti libere restituti ipi ciuitati comitatui ⁊ destrictui perusij ⁊ liberati ⁊ absoluti a quacūqȝ criminali sentētia vel ꝓcessu lata vel facta cótra eos vel alterū corūdeȝ modo seu forma ⁊ ꝙ officiales armarij libroꝝ cóis perusij q pro tpe fuerint habita fide legitima de predictis teneant̃ ⁊ debeát ⁊ eis liceat dictoꝝ taliū rebaniédorū ⁊ vtriusqȝ ipsoꝝ cassare ⁊ annullare ⁊ cácellare oés ⁊ quascūqȝ sentētias ⁊ ꝓcessus latas vel facto quomodolibȝ cótra eos vel alteꝝ corūdem quauis causa seu forma ⁊ si aliqs cōfinatus interficeret aliqué aliū ꝯfinatū eiꝰ ꝯfinia nó ſuanté ꝙ ipso factos possit ⁊ sibi liceat redire libere ad ciuitaté pusij.

℄ De premio dando exbannito vel cōdemnato interficiēti aliqué rebelleȝ. Rubrica.187.

Teȝ statuimus ꝙ si aliquis exbannitus seu exbannitus vel condemnatus tantum dicti cōmunis interfecerit aliquem rebellem cóis Perusij ꝙ ipso facto possit ⁊ sibi liceat redire libere ad ciuitatem Perusij ⁊ sibi liceat rebannire facere duos exbannitos vel condemnatos ex alia causa q̃ȝ occasione rebellionis ⁊ ꝙ tam ipse q̃ȝ ipsi duo rebanniēdi ⁊ p ipsum nominádi vigore pñtis statuti ipso facto intelligant̃ esse ⁊ sint libere ⁊ plenarie restituti ipsi ciuitati ⁊ comitatui ⁊ districtui pusij ⁊ liberati ⁊ absoluti a quacūqȝ criminali sentétia vel ꝓcessu lata vel facto ꝯ eos vel aliqué ipsoꝝ quacūqȝ ratione vel forma ⁊ ꝙ officiales libroꝝ cóis pusij qui ꝓ tpe fuerint teneant̃ ⁊ debeát coꝝ ⁊ cuiusqȝ coꝝ cōdemnationes cassare ⁊ cancellare ac etiā sententias ⁊ ꝓcessus quoslibet latas vel factos ꝯ eos vel aliqué corūdeȝ saluo ꝙ predicta nó vendicēt sibi locū ꝯ aliqué cōfinatuȝ qui se a cōfinibus absentaret ⁊ ad aliqué locū pgeret de licentia dñoꝝ prioꝝ artium vel alioꝝ officialiū cóis pusij habentiū arbitriū in p̄missis ⁊ circa p̄missa.

¶ De premio dando cuilibet nõ exbãnito interficienti vel in fortiã cõis ducenti aliquẽ rebellem. Rubrica. 188.

Item statuimus Q quicunq̃ qui nõ esset eodem natus seu exbannitus cõis perusij interficeret seu in fortiã cõis perusij duceret aliquẽ rebellem cõis perusij p̃ntẽ vel futurũ habeat et habere debeat a camera cõseruatorum monete cõis perusij de auere dicti cõis floreñ. quingentos et q possit et sibi liceat rebannire et rebanniri facere duos exbãnitos vel eodem natos cõis perusij seu exbãnitos et cõdemnatos ex alia causa q̃ rebellionis et q auctoritate p̃ntis statuti dicti tales rebanniẽdi ipso facto intelligantur esse et sint restituti plenarie ipsi ciuitati comitatui et districtui ipsius et liberi et absoluti a quacũq̃ criminali sñia vel processu ꝯ eos lata vel facto vel alterũ eorum quacũq̃ ratione vel forma et dicti officiales armarij cõis perusij vel eorum notarij principales possint teneant et debeãt habita fide legitima de predictis predictorum et vtriusq̃ ipsorum cassare et cancellare quascũq̃ sententias ꝯ eos processus ꝯ eos sic rebanniendos vel ipsorum alterũ latas vel factos modo aliquo seu forma. Et quacũq̃ de causa.

¶ Q conseruatores in dictis casibus teneant soluere vt supra. Rubrica. 189.

Item statuimus Ad hoc vt cõmunis obsequũ et rebelliũ et cõdemnatorum cõis p̃sentium et futurorum et cõfinatorum cõfinia nõ seruãtium cõfusionẽ operari fuerint in percipiendis premijs per cõe expositis vt supra in ordinibus editis est expressum nullatenus deducant in longũ duximus statuendũ q oibus et singulis casibus supradictis et quolibet ipsorum in q̃bus disponit aliquẽ debere aliqd percipere a camera cõseruatorum cõis perusij tam p̃ntes tam qui pro tpe fuerint aduenientibus casibus supradictis vel aliquo eorũdem habita fide legitima ab eis q interficerẽt aliquẽ proditores rebellẽ seu cõdẽnatum vel cõfinatũ prout supius est expressum in fortiã cõis perusij ducerent: teneant et debeant de q̃cũq̃ pecunia et auere dicti cõis ad eorum manus puenta vel pueniẽda dare et soluere illi vel illis q talia facerẽt vel aliqđ ipsorum prout in capl'o supius est expressum statutorum p̃dictorum q̃titates floreñ. supius declaratas et prout quẽadmodũ supius est seriosius declaratum absq̃ aliq̃ precepto vel mandato aliquo non obstante.

¶ De fideiussoribus prestandis per confinatos. Rubrica. 190.

Item ad hoc Ut cõfinati sub seuera cõis perusij obedictia p̃seuerẽt. Statuimus et ordinamus q oẽs et singuli cõfinati et et q cõfinabunt in posterum causa et occasione status teneant et debeãt infra vnũ mensem a die assignatiõis cõfiniũ ipsius faciẽde p officiales cõis perusij ad p̃dicta cõfinia deputatos fideiubere et fideiussores idoneos p̃stare et dari facere corã dñis priorib' artiũ ciuitatis perusij de obseruatione cõfiniũ eorũdẽ: et q obseruabũt et obediẽt cõfinia eis assignata p dictos officiales. Et q dicte fideiussiões recipiant et recipi et admitti debeãt p dictos dños priores sm et prout discrectioni dictorum dñorum priorum videbit puenire p̃siderata q̃litate et cõditione debentiũ p̃stare fideiussores et p̃siderata cõditione fideiubentium pro eisdem confinatis vel aliquo ipsorum.

¶ Q non seruantes confinia habeantur pro rebellibus cõis Perusij. Rubrica. 191.

Item statuimus q si qs cõfinatus non seruauerit p̃finia eis assignata p eos ad q̃s ptinet assignare q habeant pro rebellibus cõis perusij. Ĩ tñ nõ intelligat qñ locus assignatus pro cõfinib' mutaret et alius locus assignaret p priores et camerarios. Uolumus tñ q si talis cõfinat' a die q̃ ruperit cõfinia redierit ad locũ sibi pro cõfinib' assignatũ infra .x. dies cõputãdos a die dicta q̃ ruperit cõfinia q tũc nõ habeat pro rebelle cõis perusij sed remaneat et sit vt tanq̃ cõfinatus.

Additio.

Declarantes idẽ suadũ in eo cui est fcñi p̃ceptum ne discedat si redierit incõtinẽti. s. infra duos dies.

¶ De p̃ntatione cõfinatorum et de fide faciẽda cãcellario cõis perusij de duob' mẽsib' in duos mẽses. Rubrica. 192.

Item statuimus Q cõfinati teneantur et debeãt die qualibet vna vice durãte tpe eorum cõfinium se repñsentare corã rectore illius ciuitatis terre vel loci in quo vel in qua eis vel alicui ipsarum fuerint assignata cõfinia prout est moris et de repñsentatiõe cõfici facere publicũ instrumentũ et de duobus mensibus in duos menses teneant et debeant mittere cãcellario cõis perusij instrumẽta repñsentationum eorum et cuiusq̃ ipsorum aliter itelligant rupisse cõfinia qui p̃dicta nõ fecerint vt superius est expressum.

¶ Q potestas et capitaneus debeant et teneantur ingrere et punire cõfinatos nõ seruãtes cõfinia. Rubrica. 193.

Item quia Inobedientes debẽt penitentiam reportare vt per eorũ exempla alij inobedientia p̃seuerẽt duximus statuendũ q dñi potestas et capitaneus populi ciuitatis perusij et qlibet ipsorum tpe eorum officij ad minus semel teneant et debeãt ingrere et solennem inqui-

fitiones facere cōtra oēs ⁊ singulos cōfinatos cōfinia nō seruātes ⁊ repertū vel repertos culpabiles nō seruantē cōfinia vt superius est expressum teneātur ⁊ debeāt cōdemnare ꝓ rebellib⁹ dicti cōis seu rebelle ⁊ bona talis seu taliū confiscari ⁊ publicari cōi perusij habita tamē fide ⁊ ꝓbatione a fide dignis ⁊ veridicis psonis ad minus p duos de publica voce ⁊ fama deponētes. Et ꝙ potestas ⁊ capitaneus q ꝓ tpe fuerint ⁊ qlibet ipsoꝝ si in pmissis fuerint negligētes vł remissi incidāt in pena .ccccc. floreñ. de auro ꝓ quolibet ⁊ qualibet vice de eoruꝫ ⁊ cuiusqꝫ ipsoꝝ salario retinendoꝝ ⁊ ꝙ de pdictis debeant specialiter sindicari per eoꝝ sindicatores ⁊ reptos negligētes dicti sindicatores teneant ⁊ debeant cōdemnare pena simili a dictis sindicatoib⁹ eoꝝ mdē si negligentes fuerint auferenda.

¶ De notificatione cōdemnandoꝝ in posteruꝫ ꝓ rebellibus cancellario per potestatem ⁊ capitaneum faciēda. Rubrica .194.

Item ꝙ inquātum dictus dñs potestas ⁊ capitaneus vel alter eoꝝ in posteruꝫ ꝓ rebelle aliquē cōdemnaret: statuimus ꝙ ipsi ⁊ qlibet ipsoꝝ teneant ⁊ debeant notificari facere cancellario cōis perusij illū vel illos quē vel quos ꝓ rebellibus cōdemnauerint die late sententie sub pena .c. floreñ. auri cuilibet ꝯfacienti de quo vt superius est expssuꝫ debeāt specialiter sindicari. Et ꝙ cancellarius cōis perusij teneat ⁊ debeat tales sic cōdemnatos ponere ⁊ describere in libro alioꝝ rebelliū dicti cōis vt in cancellaria oībus pateficat.

¶ Q eligantur continuo tres ciues circa persecutiones rebellium. Rubrica .195.

Iteꝫ ad hoc vt ad persecutionē rebelliū tam pñtiuꝫ ꝗ futuroꝝ dicti cōis pro salute reipublice vt expedit cōtinue attendat. Statuim⁹ ⁊ ordinam⁹ ꝙ per dños priores ⁊ camē. q pro tpe fuerint in ꝗtuꝫ insaccu lati nō essent deputari ⁊ itelligi tres ciues pusinos ꝓ ⁊ circa psecutionē rebelliū dicti cōis tpe pñtiū ꝗ futuroꝝ quoꝝ officium duret ⁊ durare debeat vno anno ⁊ ꝙ de anno in annū tales officiales debeant deputari ⁊ eligi p dictos dños priores ad dictum officium psecutionis rebelliū. Si vero essent in sacculati debeāt extrahi ⁊ publicari ⁊ finita insacculatione insaccolatoꝝ debeāt alij insaccolari ita ꝙ semper sint ⁊ esse debeāt tres ciues ⁊ officiales circa psecutionē rebelliū dicti cōis ⁊ occasione rebellionis damnatoꝝ vel in posteꝝ damnandoꝝ ⁊ ꝙ dicti tres ciues ⁊ officiales sic eligendi vel publicādi de sacculis vigore ⁊ auctoritate pñtis statuti habeant ⁊ habere intelligant plenū arbitriuꝫ auctoritatem ptātem ⁊ bailiā dumtaxat p ⁊ circa psecutiōes rebelliū dicti cōis pñtiuꝫ ⁊ futuroꝝ ⁊ oīum ⁊ singuloruꝫ cōdemnatoꝝ vel cōdemnandoꝝ in posterū occasione rebellionis qđ seu quā dicti dñi pores ⁊ camerarij singulariter vel mixtim vel diuisim habent seu habere quomodolibꝫ dignoscunt seu supra ⁊ ꝓsequutione rebelliū ab adunātia generali seu maiori consilio artium ⁊ artificum dicte ciuitatis.

¶ Q debeat fieri vnus liber in cancellaria de dictis statutis. Rubrica .196.

Itē vt dicta statuta sint cūctis videre volētib⁹ cōtinue manifesta statuim⁹ ꝙ de oibus ⁊ singulis statutis pdictis fiat ⁊ fieri debeat vnus liber in cartis pecudinis sub assidib⁹ ligatis qui vocet ⁊ vocari debeat liber cōdemnatoꝝ occasiōe rebellionis ⁊ ꝙ in dicto libro describant ⁊ describi debeāt oēs ⁊ singuli rebelles dicti cōis ⁊ cōdemnati occasiōe cuiuscūqꝫ rebellionis ⁊ ēt ꝙ in posteruꝫ efficiantur rebelles seu cōdemnabunt occasione pdicta ⁊ etiā describātur ⁊ describi debeāt oēs ⁊ singuli cōfinati dicti cōmunis ⁊ fideiussiones pstande p confinatos predictos qui liber stet ⁊ stare debeat in cācellaria cōis perusij vt omnibus pateat ⁊ ꝙ scribatur ⁊ scribi debeat per pñtem cācellariū vel coadiutorem.

¶ Q bona rebellium debeant remanere inculta. Rubrica .197.

Iteꝫ statuimus et ordinam⁹ ꝙ oia ⁊ singula bona taꝫ mobilia ꝗ imobilia rebelliū cōis pusij ⁊ exbānitoꝝ ⁊ cōdēnatoꝝ cā ⁊ occasione rebelliōis p sñiaꝫ iuris vel hois ⁊ ēt bona ꝯfinatoꝝ nō seruātiū cōfinia eisdē assignata sint ⁊ eē intelligant ꝯfiscata ⁊ publicata cōi pusij ⁊ talia bona debeāt remanere inculta ⁊ p neminē debeāt coli nec laborari ⁊ ꝙ talia bona nō possint nec debeat vēdi nec alienari qūcūqꝫ titulo in aliquā psonā p aliquos officiales cōis perusij nec coptumari nec eoꝝ fructus redditus ⁊ ꝓuentus vēdi p dictos officiales alicui seu aliqbus psonis ⁊ si secus factū fuerit venditio nō valeat nec alienatio vł cōcessio ad coptumuꝫ ⁊ vēditio dictoꝝ fructuū ipso iure sint nulli⁹ momēti: pena dictis officialib⁹ ꝯfacientib⁹ .cccc. lib. deñ. eis auferendaꝝ p maiorē sindicū cōis perusij ⁊ ꝙ sīli pena puniant emētes vel laborātes dcā bona seu recipiētes dicta bona ad coptumū seu ementes fructus redditus ⁊ ꝓuētus dictoꝝ bonoꝝ. Et pdicta nō habeāt locū in bonis dictoꝝ rebelliū ⁊ exbānitoꝝ occasiōe stat⁹ q̄ assignata essent vł assignarent creditorib⁹ ipoꝝ vel alijs iuste ⁊ legitime possidētibus p sñiam vł adiudicationē factam vel fiendā ꝓ aliq̄ vero credito.

¶ Q massarij

¶ Qd massarij cõis perusij sint officiales bonorum rebellium. Rubrica.198.

Statuimus Et ordinamus q de cetero massarij cõis pusij q pro tpe erunt sint & esse intelligant auctoritate pñtis legis & decreti officiales rebelliũ.vz. bonorũ & aliorũ exbãnitorũ & cõdẽnatorũ. Et habeant iurisdictionẽ potestatẽ & cognitionem videndi cognoscendi & p sniam terminãdi sũmarie & de plano sine strepitu & figura iudicij veritate inspecta oia iura q̃ulibet q aliqs intẽptaret vel ppo neret se debere consequi vel recipere in & sup bonis ipsorũ rebellium & ex causa pdicta: possint dationes bonorũ insolutũ & adiudicationes facere put viderint de iure cõuenire: q̃ snie & pcepta & adiudicatio nes & oia in pdictis & quolibet pdictorũ per dictos massarios facta pnũciata & declarata plenaq obtineant roboris firmitatem auctoritate presentis statuti aliquo non obstante.

¶ Additio.

¶ Declarãtes & addẽtes idẽ in cõseruatorib⁹ monete. Et in bonis bannitorũ p homicidio nři tpis.

¶ Additiones & correctiones. Rubrica.199.

In dei Nomine amen. Infrascripte sunt additiones correctiones & mõdificatiões facte tertio libro statutorũ cõis perusi: vigore arbitrij adunantie generalis celebrate sub annis dñi.M.cccc.xv.inditione octaua & die vltima mẽsis decembris dicti anni bannite & publicate vz.

¶ Qd nullus possit emere aliquem librum publicũ alicuius notarij. Rubrica.200.

Ad cõseruationem Librorũ & scripturarũ notariorũ vtilit intẽdẽtes. Statuimus & ordinamus q nulla psona cuiuscũqz stat⁹ gradus & dignitatis existat possit audeat vel psumat modo aliq aut q̃uis q̃sito colore emere aut emi facere ab aliq psona cuiuscũqz cõdictionis existat aliquã q̃titatem cartarũ publicarũ aut aliquẽ librũ publicuz seu non publicũ q vel que forẽt alicui⁹ notarij viui vel mortui & ad artẽ notarie dicte carte: seu libri ptinerent & expectarẽt sine expssa licẽtia & mãdato priorũ cõsortij notariorũ ciuitatis pusie sb pena.cccc.lib.deñ. cuilibz cõfaciẽti auferẽdarũ p quẽlibet officialez cõis perusie & camere dicti cõis applicãdarũ & qlibet de pdictis possit esse accusator & habeat accusator sine accusans quartã partem pene & quartam officialis executionem faciẽs & medietas sit cõis perusie.

¶ De lucro debito officiali & baiulo cõis perusij occasione grauaminis pignoratiõis vl capture. Rubrica.201.

Ad refrenandum Officialiũ immoderatas grauationes duximus statuendum q officialis forẽsis cõis pusie teneat visa licẽtia creditoris dare familiã p capiẽdo debitorẽ & si ipsum capierit in ciuitate extra palatium habeat p captura sol.decem deñ.& nõ vltra a debitore vel creditore.

¶ Et si nõ esset captus legitime q nihil pcipiat p dcã captura a capto. Et si ptigerit capi detineri vel recomẽdari in palatio habeat p dcã captura detẽptiõe vel recomẽdatiõe sol.quinqz deñ.& nõ vltra.

¶ Itẽ si aliqs eẽt captus ad petitionẽ officialiũ custodie officialiũ sup vias & aliorũ officialiũ dicti cõis si captus fuerit in ciuitate ex palatiũ & legitime habeat p captura pdicta sol.v.deñ.& nõ vltra. Et si captus vl recomẽdat⁹ fuerit in palatio habeat p dcã captura seu detẽptiões duos sol.deñ.cum dimidio.

¶ Item q ad petitionẽ officialiuz pdictorũ nulla vniuersitas castrorũ vel villarũ comitatus pusie seu singulares psone dictarũ vniuersitatũ dicti comitatus possint nisi bis tm capi detineri vel grauari durante tpe dictorũ officialiũ sup custodia vel sup vijs pena tam officialib⁹ qui cum capi vel detineri fecerit q̃s officialib⁹ qui eũs ceperit vl detinuerit.c.lib. deñ.que de facto sine aliquo pcessu eis possit & debeat auferri. Et q notari⁹ sup custodia nõ possit accipere a comitatensib⁹ perusinis qũ fideiussores dabunt nisi solũ.x sol.deñ.& nõ vltra vllo modo p fideiussione & nõ vltra sub dicta pena.

¶ Item q rõne pignorationis vel grauationis q̃ fieret in ciuitate cõ quoscũqz debitores baiul⁹ cõis seu nuncius alicuius artis possit tm̃ habere & percipere si iuerit solus sol.v.deñ.& si iuerit cum familia habeat soluz sol.x.deñ. Et q ad petitionẽ cuiuscunqz petentis officialis cõis perusie teneatur dare familiã p faciendo executiones pdictas: pena.c.lib. deñ.cuilibet officiali negligẽti eo ipso q negligens fuerit in dãdo & cõcedẽdo familiaz predictã ea die qua dict⁹ officialis recusauerit dare familiã pdictã.

¶ Item q p q̃libz captura & grauamine que fieret i comitatu ad petitiões priuate psone vel hñtis ius a cõi solũ percipere possit officialis p se & familia p quolibz grauamine cuiuslibz psone sol.x.deñ. Nec possit sup dictis pignorib⁹ facere aliquas expensas. Sed ipsa pignora infra quintam diem debeat assignare officialibus deputatis super pignoribus aut creditoribus.

¶ Itez q rõne stallatici tam in ciuitate q̃s in comitatu perusie nõ possit accipi p die & nocte nisi solũ scilz p bestijs cauallinis pro q̃libet sol.v.deñ.& p bestijs bouinis & asininis p qualibet sol.duos cuz dimidio deñ. Et hoc non intelligat in pñtibus em

ꝓtoribus grascie ciuitatis perusie presentis anni.
¶ Itē ꝙ dicti officiales teneanť ⁊ debeāt ⁊ astricti sint dare familiā ⁊ officiales si opus fuerit cuicūq; petēti legitime ad faciendū ⁊ fieri faciendum dictas executiones ⁊ grauamina totiens quotiēs requisiti fuerint ⁊ nihil vltra accipere possint tacite vel expresse vel directe q̄z dictuʒ sit supra: pena cuilibet officiali ꝯfaciēti seu negligenti .c. lib. deñ. que sibi de facto auferatur.

¶ Qꝫ qlibet officialis cōis perusie possit executionem facere de licentijs. Rubrica. 202.

Item ꝙ omnis Officialis cōis ꝑusie possit executionem facere de quibuscūq; licentijs non obstante ꝙ per curiaʒ ipsius officialis non fuerint ꝯcesse.

¶ Qꝫ quilibet officialis cōis perusie mittendus ꝑ comitatum debeat ire suis sumptibus.
Rubrica. 203.

Item statuimus Et ordinam⁹ ꝙ q̄tienscūq; miles sotius vel alius officialis dñi potestatis capitanei vel alterius officialis cuiuscunq; cōis perusie accederet seu mitteret vel iret ꝓ parte seu ꝓ factis ⁊ negotijs cōis perusie teneať ⁊ debeat ire stare ⁊ redire suis sumptibus ⁊ expensis ⁊ non sumptib⁹ dicti cōis vel alicuius cōitatis aut singularis ꝑsone sub pena .c. lib. deñ. ꝓ quolibet officiale ⁊ qualibet vice ⁊ restitutiōis pecunie ⁊ mercedis accepte.

¶ Qꝫ notarius omittens aliqd de substantialibus de suis rogitibus teneatur reficere damna.
Rubrica. 204.

Item statuimus Et ordinam⁹ ꝙ qlibet notarius qui aliqd de substātialib⁹ vel de his que poni deberent in cōtractibus vel vltimis volūtatibus vel actis ꝑ dolum vel fraudeʒ omitteret vel omiserit vel aliqd posuerit vel poneret vltra q̄z ponere deberet vel debuerit dolose vł fraudolenter ꝓpter qđ aliqua partium indebite damnificareť teneať ⁊ debeat restituere huiusmodi dāna patiēti ⁊ omne id ⁊ totum in quo patiens damnificatus esset: non derogādo tñ penis statutoꝝ cōis perusie de hac materia loquētium. Et ꝙ testes inducēdi super correctione aliquoꝝ erroꝝ corā dñis prioribus notarioꝝ debeāt examinari ꝑ dictos ꝑores vna cū collecterali ꝑncipali dñi potestatis vel capitanei populi. Et ꝙ ptās ⁊ capitaneus ⁊ alij officiales cōis ꝑusie pñtes ⁊ futuri teneanť ⁊ debeant dare auxilium ꝯsiliuʒ ⁊ fauorem ꝓobseruatione oīum ꝑdictoꝝ.

¶ Decretum quo ꝓhibentur donationes ⁊ cessiones fieri de re litigiosa de qua lis mouēda esset.
Rubrica. 205.

In primis ꝙ cum Sepe sepius prefatis magnificis dñis ꝑorib⁹ ⁊ camerarijs expositū ⁊ q̄relatū fuerit: ꝙ tāta exorta sit auaritia ⁊ malignitas hoīum q sb specie certaꝝ donationū factaꝝ fraudolēter ac falsis testib⁹ cōprobataꝝ aliq̄ bona q̄tidie querūt extorq̄re qđ vł iniq̄ssimū ac pniciosissimū ⁊ ꝯ bonos mores ⁊ oēm honestatē ⁊ igrauissimū dānū taʒ ciuiū q̄z comitatēsiū redūdare qbus volētes obuiare ac oportuno remedio ꝓuidē: ꝑfati magnifici dñi ꝑores ⁊ camerarij collegiałr cōgregati fcō posito ⁊ misso partito inť ipsos. M. D. P. die ꝑcedēti ⁊ solēniť obtento fm formā statutoꝝ ⁊ ordinamētoꝝ cōis ꝑusie ⁊ hodie fcō posito ⁊ misso partito ad bussulā ⁊ fabas albas ⁊ nigras inť ipsos. D. camerarios ⁊ solēniť obtento ꝑ oēs ꝑfatos camerarios mittētes ⁊ restituētes coꝝ fabas albas del sic nulla nigra in ꝯriū repta ex oīb⁹ ⁊ singłis arbitrijs ꝑoꝝ auctoritatib⁹ ⁊ balijs eisdē. D. p. ⁊ camerarijs ꝯiūctim vel diuisim ꝯcessis ⁊ attributis ꝑ formā q̄rūcūq; statutoꝝ ⁊ ordinamētoꝝ cōis ꝑusie ⁊ oi meliori mō via iure ⁊ forma: qb⁹ magis meli⁹ ⁊ efficacius potuerūt deliberauerūt statuerūt ⁊ reformauerūt ꝙ nulla donatio seu cessio titulo lucratiuo irreuocabiłr iter viuos ⁊ cā mortis fiat i posteꝝ vł fieri possit ꝑ aliquē alicui ꝑsone cōi corpori vniūsitati vł collegio in ciuitate ꝑusie sine rogatione publici notarij ciuitatꝭ ꝑusie ⁊ matriculati i matricula collegij notarioꝝ ⁊ sine pñtia ad minus qnq; testiū / nec siłr ⁊ fieri possit in comitatu ꝑusino absq; pñtiā qnq; testiū ⁊ rogitu notarij publici ⁊ matriculati in matricula notarioꝝ vel saltē loco notarij deficiētis absq; plebano seu ꝑsbro loci magiꝭ ꝓpinq vbi fieret talis cessio vł donatio irreuocabiłr inť viuos vel cā mortis / Et hꝫ locū hāt solū ⁊ dūtaxat in comitatensib⁹ ⁊ nō in ciuib⁹ ꝑusinis q̄ ad pñtiam plebani vel ꝑsbri loco notarij deficiētis: sꝫ fieri dcāt cū rogitu notarij ⁊ qnq; testiū vt. s. de donationib⁹ ⁊ cessionib⁹ fiēdis i ciuitate q̄ si alr vł alio mō fiēt nō valeat nec teneat ipso iure ⁊ nulli⁹ sit roboris vel efficacie ⁊ ꝑsumať fraudolēter ⁊ simulariť fcā ⁊ ex ea aliq̄ mō nō audiať / pena iudicis audiētis .ccccc. lib. deñ. ꝯfacientis pñti reformationi ō fcō auferēdaꝝ ⁊ camere aplice applicādaꝝ ⁊ habeať ac si fcā nō eēt / Qđ qdeʒ ordinamētū seu refōmatio voluerūt i ꝑpetuū iuiolabiłr obŝuari: cui nō possit aliq̄ mō derogari nisi de ṽbo ad ṽbū mētio fcā eēt spālis: qbuscūq; in ꝯriū faciētibus nō obstātib⁹: qbus oīb⁹ ex certa sciētia derogauerūt expsse ac si de eis facta esset mētio spālis. Cōfirmatū a supiore ⁊ bānitū ac intimatū extitit. Et ꝓ clariori ꝑdictoꝝ iformatiōe est vidē in libris cācellarie cōis ꝑusie: sb ānis. 1497. die. xxv. februarij. manu ser Vincentij pauli.

Statuta sci Bernardini

Cupiditatis

Atra vorago sic mortaliū mentes obtusit ꝙ domos diabolo dedicarūt ⁊ in eisdem altaria erexerunt: parauerūt enim domos ⁊ tabuleria ad ludendum cum taxillis: sic ēt ad ludendum cum naybis: ⁊ ibidem dñi nostri Jesu Xpi ⁊ glīose virginis Marie ⁊ oium sanctoꝝ nomen assidue maledicitur. Unde sicut in ecclesijs ⁊ altaribus deo dedicatis bñdicit̄ assidue nomen dñi nostri Jesu xpi: sic in talibus domibus ⁊ altaribus diabolo dedicatis diaboli nomen frequentissime inuocat̄. Et nomen gloriosum Jesu xpi saluatoris nr̄i glīoseqꝫ vginis Marie ⁊ oium sanctoꝝ nomen maledicit̄ ex quo ira dei ⁊ merito venit in populo christiano pp quā terremotus/pestilentie/fames/guerre/scismata/scādala infinita creuerūt in populo christiano quem altissimus non quidem auro vel argento sed carne ⁊ sanguine cuꝫ durissima passione filij sui dñi nostri Jesu xpi redemit. Qui pietate motus nouissime misit seruuꝫ suum fratrem Bernardinum de senis ordinis fratrum minoꝝ vt diuinis monitionibus pdicando populum q ambulabat in tenebris/reduceret in lucem veram: gratiaqꝫ dei sic diffusa est in labijs hui⁹ a deo missi ꝙ populum perusinum ad vitia extirpanda disposuit ⁊ ipsuꝫ ad viam salutis mira exhortatione perduxit. Ideo spectabiles viri.

- Baldus matthei.
- Guidus pauli.
- Angelus andruccioli.
- Jacobus ciutij.
- Nicolaus albergutij.
- Uguitionus boccy.
- Azius celloli.
- Americus angeli.
- Christoforus petri tauoli.
- Gilibertus bartholomei.

Priores artium ciuitatis perusij mandato R^mi in xpo pr̄i ⁊ dñi. A. epi portueñ. tunc legati de latere in ciuitate perusij inherendo doctrinis eiusdē venerabilis serui Jesu xpi. Uolentes extirpare horrenda vitia q̄ creuerunt in populo perusino: vꝫ. vitium maledicendi dñm nostrum Jesum xpm ac nomen glīose vginis Marie ⁊ scōꝝ dei ⁊ dicēdi blasphema verba ⁊ detestabilia sacramēta: ac ludum taxilloꝝ ⁊ nayboꝝ: sceleratissimasqꝫ luxurias nature cōtrarias penitus euitare: pp cui⁹ sceleratissime luxurie nepharios actus iam deus ira cōmotus ciuitates cum habitantibus sulphure ⁊ igne consumpsit vt sanctaꝝ scripturaꝝ testimonio cōprobat̄. Sacrilegosqꝫ coitus cum monialibus fugare: vsurariāqꝫ prauitatē nature ⁊ deo horrēdā de ciuitate ⁊ comitatu perusij penitus abradicare: dyabolicaqꝫ prelia antiquissimo abusu maligna instigatiōe inducta in ciuitate perusij penitus tollere. Et oēs alias abusiones p quas deus ꝓuocat̄ ad iram ⁊ hoīes ad paupertatem deducunt̄. Ad dicta vitia tollenda leges cōdiderunt. Que cum viderent̄ in aliqbus rigorose ⁊ graui austeritate in obseruatione fore impossibiles viderent̄ obseruatiōe difficiles. Nos petrus dei ⁊ aplīce sedis grā archiepūs creteñ. in ciuitate pusij ꝓ sanctissimo dño nostro dño Martino diuina ꝓuidētia papa. v. ⁊. S. R. eccle. gubernator cum plena potestate legati de latere. Cupientes ex ipsis legibus detrahere qcqd eaꝝ obsuationi posset difficilr obuiare: vt sic nullus deinceps sinister interpres qđ antea salubriter erat institutū p exqsitas vias obliterare conet̄ [illegible] o h cū nōnullis iurisperitis matura deliber[illegible]orem illum curauimus mitigare/⁊ q̄dam ex ipsis supflua resecare. Emēdatas itaqꝫ leges tradimus quas inuiolabiliter pcipimus obseruari ⁊ ꝓ faciliori doctrina eas sub congruis rubricis collocare: vt infra patet his scriptis.

Q: nullus retineat ludum vel patiat̄ ludi vel ꝙ aliquis ludat in sua domo vel alijs suis locis ad tabulas nec ad aliquem alium ludum taxilloruꝫ nec ad naybos. Rubrica. 206.

Nos Petrus dei ⁊ aplīce sedis grā archiepūs creteñ. in ciuitate perusij ꝓ sanctissimo dño nr̄o dño Martino diuina ꝓuidentia papa. v. ⁊ sancta Romana ecclesia gubernator ⁊c̄.

Ad extirpādum

Uitium dyabolicū qđ ludus taxilloꝝ ⁊ ēt ludus nayboꝝ vulgariter nūcupat̄ inherendo doctrine fratris Bernardini de senis ordinis minorum humilis serui Jesu xpi: ⁊ cupiētes dicta vitia extirpare de populo perusino hac deo amabili lege fauente dño nostro Jesu xpo perpetuo valitura.

Statuimus ⁊ ordinamus: ꝙ decetero nullus audeat retinere aut pati ꝙ ludat̄ ad ludū taxilloꝝ cū tabulis vel sine tabulis: nec ad ludū nayboꝝ in ciuitate aut burgis vl̄ suburgis aut in comitatu perusij in domo vel cappanna claustro vel lodia ꝓpria vel cōducta vel cōmodata seu precario vel alio titulo cōcessa: aut in qua quouis titulo aut sine titulo habitaret: aut in qua retineret per se vel alium hospitium vel tabernam nec ante ipsum hospitiuꝫ vel ta

bernam: aut in fundo seu campo vel orto vel vinea suo vel sua: siue quem aut quã coleret vel laboraret aut ad laborẽtium teneret: nec in apotheca vel fundico in qua vel quo artem suã aliquã seu mercantiã exerceret: nec in banchis quas teneret seu qbus vteretur ad sedendum vel ꝓ exercitio mercantie vel cambij vel alterius artis iuxta ipsam apothecã vel fundicum. Et qui ꝯfecerit ꝓ qualibet vice in .l. lib. deñ. camere massarioꝝ cõis perusij soluẽdoꝝ cõdẽnetur per dñm potestatem ciuitatis perusij vel aliũ officialem q ꝯ tales delinquentes iurisdictionẽ aut cognitioneʒ hñet. Et dictus dñs potestas vel alius officialis habeat a massarijs cõis perusii absqʒ alio precepto vel mandato medietatẽ dicte pene quam venire fecerit in cõi. Si per inuentionẽ suã vel suoꝝ officialiũ talis ꝯfaciẽs fuerit reptus. Si vero alius accusauerit habeat a dictis massarijs dñs potestas tertiam partem eius qđ venire fecerit in cõi: ⁊ aliã tertiaʒ partẽ habeat accusator. Et inherẽdo veteri statuto de materia loquenti. Statuimus ꝙ talis domus debeat discooperiri ⁊ discooperta stare debeat per annuʒ nec redimi possit aliquo precio. Et si potestas vel alius officialis q de maleficio cognouerit neglexerit ipsaʒ discooperiri facere puniat̃ tp̃e sui sindicatus in .l. lib. deñ. que pena retineri debeat p cõseruatores monete ciuitatis perusij de ipsius salario. Et insup talis q sic ludum tenuerit vel passus fuerit ꝙ ludat̃ in aliquo locoꝝ suprascriptoꝝ ꝯ hãc nostram ꝓhibitionẽ perpetuo sit infamis infamia iuris ⁊ facti auctoritate p̃ntis legis. Et si qs ita deditus fuerit in ꝓfundum maloꝝ ꝙ bis fuerit cõdẽnatus vel punitus de tali retentione ludi vel ꝙ passus fuerit bis: vt. s̃. Aut ẽt forte nõ esset ꝯdemnatus sed ob dictam causam ante cõdemnationeʒ penam p̃dictam soluerit massarijs cõis perusij non solum perpetuo sit infamis: sed ẽt sibi ius non reddat̃ in ciuili vel criminali. Et statim p camerariuʒ ⁊ notariũ artis in qua esset matriculatus debeat cassari ⁊ cancellari de matricula artis in qua esset descriptus. Et in illa vel aliqua alia alicuius artis nunq̃ possit describi. Et ad nullum officiuʒ ciuitatis possit eligi vel admitti vel illud exercere in ciuitate vl̃ comitatu perusij. Volumus insup ꝙ qlibet possit esse accusator vel denunciator ⁊ eius nomen teneat̃ sub silentio ⁊ habeat a massarijs cõis perusie tertiã partem dicte cõdemnationis: dũmodo ꝓbetur denunciatio seu accusatio p duos testes fide dignos de visu. Et insup volumus ꝙ potestas ⁊ quicunqʒ alius officialis ciuitatis perusij q nũc vel in futurũ cognitioneʒ habebit de p̃dictis debeat rimari facere per suos officiales ⁊ familiares p ciuitatem burgos ⁊ suburgos perusij ꝓ ludentibus ⁊ ludum retinentibus ⁊ ẽt possit licite ⁊ impune domos intrare vbi crederent ludentes stare ad ludendũ. Et quos inuenerint publice ducere teneantur ⁊ debeant ad eoꝝ palatium. Et ab eis fideiussores non recipiant nisi postq̃ eos ad palatium duxerint ⁊ eos ꝯdemnent. Et postq̃ fuerint condemnati eos ad soluendũ cõpellãt. Volumus insup ꝙ vt ꝯfacientes huic nostre legi facilius denũcient̃ dño potestati vel alteri officiali cognitionem hñti firmum remaneat statutum vetus positum. s̃. in p̃nti tertio libro statutoꝝ cõis perusij. sub Rubrica. 182.

De pena ludẽtium vel stantium ad videndum ludum vetitum per statuta presentis voluminis. Rubrica. 207.

STatuims Insup ꝙ nullus audeat ludere vel stare ad vidẽdũ ludentes ad tabulas vel ad aliquem aliuʒ ludum taxilloꝝ vel ad naybos sub pena .v. lib. deñ. ꝓ qualibʒ vice. Et hoc si de die luserit vel ad videndum ludum steterit. Si vero luserit vel steterit ad vidẽdũ de nocte pena duplicetur. Et hoc si extra plateam cõis perusij luserit vel steterit ad videnduʒ. Si vero luserit vel steterit ad vidẽdum in platea vel ꝓpe plateam per .xx. passus vel in aliqua domo ꝓpe plateam p quatuor domos si qdem de nocte .xv. lib. deñ. pena puniat̃. Si vero de die .xij. lib. deñ. penaʒ debeat subire ac sustinere. Si ṽo in ecclesia vel cimiterio vl̃ trasanda seu claustro ipsius ecclesie de die luserit ꝯ hanc p̃ntem ꝓhibitionem ad aliquem ludum in p̃nti statuto ꝓhibitum .xxv. lib. deñ. penã irremissibiliter ipso facto incurrat. Si vero de nocte tũc pena .l. lib. deñ. subeat ⁊ sustineat ac ipso facto incurrat. Et ptãs vel alius officialis forensis qui de p̃dictis cognouerit habeat sine alio p̃cepto a massarijs cõis perusij medietateʒ dictaꝝ penaꝝ quas fecerit venire in cõi. Et p̃dicte ꝓhibitiones ⁊ penaꝝ obiectiones locum habeant si cõtrauentum fuerit alijs tp̃ibus q̃ʒ in vigilia aut in festo natiuitatis dñi nostri Jesu xp̃i vel in tribus diebus vel aliquo ipsoꝝ festi natiuitatis predicte ⁊ octo diebus sequẽtibus dictos tres dies vel in aliq̃ ipsoꝝ octo dierũ: vel in septimana sancta vel in tribus diebus paschatis resurrectionis dñi nr̃i Jesu xp̃i vel aliqua die octo dieruʒ sequentiũ dictos tres dies vel penthecostes in qb⁹ tp̃ibus: vl̃ si in aliquo dictoꝝ tp̃oꝝ ꝯfactũ fuerit ꝯfaciens penam duplicẽ subire debeat singula singulis supradictis congrue referendo. Si quis aũt decetero luserit ad pilam seu pallã in muris seu edificijs alicuius ecclesie aut in ecclesia aut in claustro vel cimiterijs alicuius ecclesie soluat noie pene ꝓ vice qualibet .v. lib. deñ. camere massarioꝝ cõis perusie applicãdas. Et ab eodem de facto dicta pena exigat̃ per dñm potestateʒ vel alium officialem forẽsem iurisdictionem vel co

gnitionem hñtem in ciuitate perusie. Et officialis q dictam penaz venire fecerit in cõi a tali sic ludente ad ipsam pallam in aliquo ex locis supradictis medietatez dicte pene a massarijs cõis perusie sine aliquo pcepto penitus hre debeat τ cõsequat. Adijciẽtes huic statuto penas statutas τ ordinatas cõ mittentes taxillos falsos vel mispunctos vel plumbatos vel alit falsificatos in suo robore pmanere put in alijs statutis cõis perusie de hac materia loquẽtibus plenius cõtinet. Declarantes tñ pdicta de ludo tabulaz τ nayboz locuz non hre si qs in domo sue habitationis nõ accersitis extraneis: sz inter domesticos domus vel ẽt csanguineos gra solatij tm luderet ad tabulas vel ad nayboz absqz pecunijs vel posito p quolibet ludo vno bologneno tñ.

¶ De pena facientium taxillos vel nayboz tabulerios vel tabulas in ciuitate vel comitatu pusie. Rubrica. 208.

Quia ludus Taxillorũ τ nayboz fieri non posset nisi fierent taxilli vl naybi. Volumus τ statuimus q in ciuitate vel comitatu perusij nullus audeat facere taxillos vel nayboz/tabulerios vel tabulas sb pena. xxv. lib. dcñ. massarijs cõis perusij psoluẽda. Et q deincepcs taxillos fecerit vltra dictã penã perpetuo sit infamis τ nõ audiat in ciuili vel criminali nec possit iudicio officium impetrare vel petere nec dñs ptãs vel alius officialis possit aliquo modo suũ officiũ exercere in fauorez vel defensionẽ talis faciẽtis taxillos: sed qtum ad id ois iurisdictio intelligatur sibi adempta.

¶ De pena cõmodantis vel quouis modo pcedẽtis taxillos vl nayboz aut tabuleriũ vel banchũ vel banchaм vel tabulam. Rubrica. 209.

Statuimus Q nullus accõmodet vt ludat vel volentibus ludere taxillos vel nayboz vel aliqd tabuleriũ aptuz ad ludendũ ad tabulas vel aliquez ludum taxilloz nec accõmodet banchum vel bancham vel tabulerium vt sup ipso tabulerio vel bancha ludat ad taxillos vel nayboz publice vel occulte nisi quatenus declaratum est in fine capli sub rubrica de pena ludentium τc. τ q cõfecerit puniat pena. v. lib. dcñ. p vice qualibet. Et possit talis cõfaciẽs a quolibz accusari τ teneat sibi credentia τ in secreto τ habeat τ hre debeat dimidiam partem pene q soluta fuerit. Et possit qlibet impune τ licite accipere τ frangere hmõi tabuleriũ τ banchum siue bancham τ taxillos siue nayboz aliquo non obstante. Et dicta tabuleria comburantur in platea cõis perusij p officialem ad cuius curiam talis accusatio vel denũciatio seu alicuius pdictoz cognitio fuerit deducta.

¶ De pena tenentis taxillos vel nayboz vel tabulas. Rubrica. 210.

Statuimus Et ordinamus q nullus merciari⁹ siue mercator vel alia psona teneat in apotheca seu camera taxillos vel nayboz sub pena. xv. lib. dcñ. Et si diceretur talem mercatorem vel merciariũ vel aliũ artificem vendidisse taxillos vel nayboz vel tabulas possit illud pbari p duos testes bone fame ẽt singulares τ dicte pene tertia pars q venerit in cõi sit officialis qui illum puniuerit vel ad soluendum coegerit que tertia pars sibi solui debeat p massarios cõis perusij absqz aliq pcepto τ qlibz possit accusare dño potestati vel alteri officiali potestatẽ hñti τ ei⁹ nomen teneat in credentia τ lucretur tertiaz partem pene salua semper remanente moderatione facta in fine capituli de pena ludentium τc.

¶ Q nullus portet vel immittat in ciuitatem vel comitatũ perusie taxillos vel nayboz vel tabulas nec tabulerium ad taxillos vel ad nayboz. Rubrica. 211.

Statuimus Insuper q nullus portet vel immittat τ portari vel immitti faciat ab extra aliqd tabulerium vel taxillos vl nayboz vel tabulas sb pena. xv. lib. dcñ. soluendaz camere massarioz. Et qlibet possit accusare τ nomen suũ teneatur in credentia τ habeat a massarijs cõis perusij tertiam partem pene q venerit in cõi: τ aliam tertiã partẽ habeat dñs potestas vel officialis q de dicto maleficio cognouerit. Quas partes teneantur soluere massarij sine aliquo alio precepto vel mandato.

¶ De pena mutuantis alicui ludenti vel volenti ludere vel stanti in domo in qua alij ludunt. Rubrica. 212.

Cum nonnulli Mutuent pecunias iuuenibus τ alijs lusoribus ex quo multa mala pueniunt. Volumus τ statuimus q nullus mutuet aut aliq modo cõtrahat cuz aliquo volente ludere vel q stet in domo vel aliquo loco in quo vel qua ludat. Et si contra hanc nostram phibitionẽ mutuauerit vel aliter contraxerit vt puta emendo vel quouis alio modo cõtrahendo cõtractum ex nunc decernimus irritum τ inanem τ habeat p non facto. Et fideiussores licet forte vt principales rei se obligauerint minime te

neantur et nullum ius nullaque actio oriatur et si pignora data fuerint illa recipiens restituere teneatur. Et pdicta statuta sub pmissis rubricis sic ordinata de cetero suum habeant vigorem tam in civitate quam in comitatu ac districtu seu territorio perusino et inviolabiliter observentur. Non obstante quocumque alio statuto cois perusie priorum quolibet disponente cui intelligatur per psentem provisionem nominatim et specialiter derogatum et si tale foret de quo oportuisset specialem haberi mentionem.

De blasphemantibus vel maledicentibus deum et sanctos. Rubrica. 213.

Quoniam Intollerabilium scelerum peccatorum attinentia divine pietatis attendat et obstinata vitiorum malignitas iustitia provocat ad vindictam ne propter blasphemias et maledictiones et iuramenta inhoneste et irreverenter facta quibus homines creatorem suum per membra humanitatis dilacerant statuimus et ordinamus quod quicunque tante iniquitatis et superbie et tam nequam extiterit quod dominum deum nostrum sub quocumque nomine trium personarum vel eius matrem virginem mariam vel sanctos vel sanctas dei quoscunque maledixerit: si maledixerit deum vel dicendo maledetto sia dio vel mattosia dio vel dixerit sconfitto sia dio vel dixerit io ne so le fiche adio vel dixerit io nepisso a dio vel similia aut eqpollentia verba hoc statuto verbis non expressa dixerit contra deum aut contra dnm nostrum iesum xpm seu contra nomen de quo p apostolum scriptum est quod omne genu flectatur vel dixerit hoc vel similia verba aut eqpollentia contra virginem mariam vel iuraverit per aliquod membrum vituperosum vel aliquem locum inhonestum corporum pdictorum vel alicuius eorum puniatur in.x.lib.den. Et quod etiam talis qui fuerit condemnatus in causis suis civilibus agendo vel officium iudicis quomodolibet implorando non audiatur in aliqua curia per tempus sex mensium a tpe dicte condemnationis computandorum nisi altera parte instante. Et quod pdicta et eorum executionem potestas et capitaneus et qlibet alius officialis qui in pdictis iurisdictionem haberet facere teneatur infra.x.dies sine aliquo alio processu postquam de pdictis noticiam habuerit modo et ordine infrascripto sub pena.c.lib.den. de suo salario retinendarum tempore sui sindicatus. Et pdicta locum habeant in hijs qui semel tantum pdicta vel aliquod pdictorum commiserint. Si vero qs secunda vice aliquod pdictorum commiserit duplici pena puniatur si pdemnatus fuerit de prima vice vel solverit dictam penam et etiam non audiatur in civilibus vel criminalibus per annum etiam si iudicis officium impetrare vellet. Si aut tertia vice peccaverit et solverit de duabus primis vicibus vel fuerit condemnatus de ipsis triplici pena puniatur intelligendo quod duplicetur vel triplicetur illud primum simplum et etiam tpe quo durante non debet audiri ut supra dictum est. Et sic omni vice servetur. Si qs aut iuraverit p alia membra vel viscera vel interiora dei vel sue matris virginis marie vel dixerit a despetto vel adonta de dio vel dicte virginis marie seu dixerit delano sia dio puniatur pro qualibet vice in.v.lib.den. Si qs vero iuraverit p mortem vel clavos vel ossa pdictorum vel alicuius eorum solvat pene noie.iij.lib.den. vice qualibet. Si aut aliqs maledixerit vel dixerit mattosia aliquem ex sanctis suis vel iuraverit p aliqua membra vel loca inhonesta corporum alicuius ex sanctis prime dictis puniatur in.v. lib.den. Si aut qs iuraverit per mortem vel ossa viscera vel aliquod ex interioribus dictorum sctorum vel alicuius eorum puniatur pena.xxx.sol. vice qualibet. Et eodem modo in quolibet pdictorum duplicetur et triplicetur pena put supra dictum est de blasphemantibus deum et beatam virginem mariam. Si qs aut iuraverit vel dixerit p deum vel virginem mariam vel aliquem ex sanctis suis vel ad sancta dei evangelia nullatenus puniatur. Et quod officiales pdicti q de pdictis penis effectualiter executionem fecerint de omni eo quod venire fecerit in coi ex causis supradictis habeant tertiam ptem a massa rijs cois perusie sine alio precepto vel mandato. Si aut in pdictis vel aliquo pdictorum pdicti officiales ad quos executionem pdictorum dinoscitur ptinere fuerint negligentes incidant in penam.c.lib.den. pro vice qualibet de qbus expresse debeant sindicari.

De pena committentium Sodomiam et rixantium seu delinquentium dicta de causa. Rubrica. 214.

Statuimus Et ordinamus quod si qs commiserit actualiter peccatum sodomiticum pro prima vice puniatur in.cc.lib. den. pro secunda vero vice si iam fuit pro prima vice condemnatus vel bannitus vel non expectans condemnationem solverit dictas.cc.lib. ex causa pdicta igne cremetur ita et taliter quod penitus moriatur vel bannitus vel quod solverit dictas.cc.lib. Qui vero aliquem puerum vel iuvenem rapuerit vel p violentiam quam ipse fecerit ceperit vel capi fecerit animo et intentione predictum scelus committendi puniatur in.cc.lib.den. si dictum scelus non consumavit si vero dictum scelus consumavit igne crematur ita et taliter quod penitus moriatur. Qui aut alio modo temptaverit vel psumpserit vel induxerit aliquem puerum vel iuvenem propter se vel propter alium causa committendi tale delictum pro qualibet vice l.lib.den. solvere teneatur si tale delictum non fuerit consumatum sed si propter hoc dixerit eidem puero vel iuveni vel eius patri vel alteri eius consanguineo seu patrono vel magistro aut tutori vel curatori aliqua verba iniuriosa vel sibi vel alteri pdictorum minatus fuerit tunc pro quolibet verbo iniurioso solvat noie pene.xv.lib.den. Si vero aliqs aliquem puerum vel iu-

uenem vel eius patrem vel cõsanguineũ vel repeti
toré vel magistrum vel tutoré vel curatoré aut pa-
tronum percusserit vel vulnerauerit ex eo qz ille ta
lis puer vel iuuenis nolebat eidem vel alteri in tali
delicto cõsentire puniatur pena.l.lib.deñ.ꝑ quali-
bet ꝑcussione si percussio fuerit sine sanguine ꝛ ma-
nu vacua in alia pte corporis q̃z in facie. Si vero
aliquẽ p̃dictoꝝ ꝑcusserit manu vacua cuz sanguinis
effusione vel in facie sine sanguine puniaꝛ in.c.lib.
deñ.Si vero in facie ꝛ sanguis exiuerit puniaꝛ pe-
na.c l.lib.deñ. Sed si ꝑcusserit alteꝝ p̃dictoꝝ cum
aliquo genere armoꝝ vel alia re apta ad nocenduz
ꝛ sanguis nõ exiuerit puniatur ꝓ qualibet ꝑcussio
ne i.c.lib.deñ. Si v̾o sanguis exiuerit man⁹ dextra
debeat sibi amputari.Et hoc si extra plateá quo ca
su si dict⁹ ꝑcussus remaneret mẽbro aliq̃ debilitat⁹
ambe manus sibi debeant amputari.Si vero ꝑcus-
sio cũ sanguine fuerit facta ĩ platea vel ꝓpe plateaz
per.xx.passus ꝛ cũ aliquo genere armoꝝ vel re ap
ta ad nocendũ cum debilitatione mẽbri vel sine pu
niatur pena capitis ita ꝛ taliter ꝙ penitus moriaꝛ.
Sed si aliqua rixa vel cõtentio fieret inter ꝑsonas
volentes cõmittere tale scelus puta vt cõtingere so
let amore libidinoso alicuius pueri siue iuuenis tũc
ꝛ eo casu volumus ꝙ siue fuerint v̾ba iniuriosa si-
ue ꝑcussiones cũ sanguine vł sine sanguine puniaꝛ
tales rixãtes delinquentes vel contendentes pena
qua punirenꝛ ſm formaz alioꝝ statutoꝝ cõis peru
sie si nõ dicta de causa rixati fuissent seu ꝯtẽdissent
siue deliquissent:hoc adiecto vt.ĩ.ꝯtinetur ꝙ nullus
tali casu admittaꝛ vel ꝓsit cõcordia. Si vero fieret
dicta rixa inter volenté cõmittere dictum scelus ꝛ
aliũ cõsanguineũ vel amicũ q vellet dictuz puerum
vel iuuenez defendere nõ habeat locũ hoc statutuz
quo ad illũ defendenté sed quo ad aliũ volenté di-
ctum scelus vel ex causa dicti sceleris delinquentez
locũ habeat hoc statutũ ꝛ concordia nõ prosit vt su
pra ꝛ infra dictum est. Si vero aliqs puer maior
xij.annoꝝ ꝛ minor .xv.annoꝝ se dicto crimini spõ
te ingesserit ponaꝛ in carceribus cõis perusij ꝛ cõ-
tinue detineatur ꝑ tpe triuz mẽsiuz sine redemptio-
ne.Si vero fuerit maior.xv.annoꝝ.l.lib.deñ.soluat
noĩe pene ꝛ per tempus triũ mẽsiuz cõtinue in car
ceribus cõis perusij teneatur. Et ad p̃dicta ꝓban-
da volumus ꝙ si ꝓceditur cõtra agenté vel agere
vel cõmittere volentem tale scelus sufficiat vnus te
stis cum dicto pueri seu iuuenis ad plenã ꝓbatio-
nem.Et quia cogitationes hoĩum sceleratoꝝ q con
tra naturã luxuriari conanꝛ varie sunt ex qbus pue
ros ꝛ iuuenes subducũt ꝛ subtrahunt ad p̃fatũ pec
catum sodomie cõmittendũ.Ideo statuimus ꝛ or-
dinamus ꝙ nullus decetero audeat seu p̃sumat ire
ad aliquas scolas in qbus gramatica vel abacũ do
cetur causa loquendi ex causa p̃dicta cũ aliquo pue
ro seu iuuene.Et q ꝯfecerit penã.xv.lib.deñ.incur-
rat. Et ꝙ ex causa predicta iuerit postq̃z ꝓbatum
fuerit ꝙ iuerit credaꝛ dicto pueri seu magistri sco-
laruz.Et qz praui ꝛ iniqui hoĩum sceleratoꝝ anhe-
lantiũ ad p̃fatuz vitiuz sodomie cogitationes a deo
sunt subtiles ꝛ astutijs subtilissimis diabolica sug-
gestione q̃runt iuuenes ꝛ pueros subtrahere causa
ꝛ occasione p̃fatum vitiũ sodomie cõmittendi sub-
trahendo seu inducẽdo eos ad se veniendũ ad pi-
gliatoria columbaruz q̃ sunt in ciuitate burgis vel
suburgis ciuitatis perusie:ideo hac p̃nti lege simili
ter statuimus ꝙ nullus possit habere vel tenere ali
qđ pigliatoriũ vel aliqđ aliud instrumentũ vel re-
tia tendere in ciuitate burgis vel suburgis perusie
nec regulaz forataz habere seu retinere cum indice
vel sine vel aliqđ ingenium seu artificiuz facere ha-
bere vel tenere in ciuitate burgis vel suburgis ad
capiendũ colũbas nec ipsas capere possit in ciuita-
te burgis vel suburgis p̃dictis sub pena.x.lib.deñ.
ꝓ qualibet vice qua ꝯfecerit. Et q neglexerit seu ꝯ
fecerit ꝓ qualibet vice qua negligẽs seu ꝯfaciẽs fue
rit pena p̃dicta de facto sine aliquo ꝓcessu puniaꝛ
per dictũ officialez potestaté vel alium officialé fo-
rensez cognitioné habenté in ciuitate ꝑusij. Ad de-
struendũ vero ad ꝛ eleuandũ dicta pigliatoria vel
edificia que sunt apta vel facta ad capiendũ dictas
colũbas in ciuitate burgis vel suburgis perusij qli-
bet virtute p̃ntis legis ꝛ ordinamẽti infra triduũ
a die p̃sentis publicationis precise teneaꝛ. Et qlibz
possit esse accusator vel denũciator de p̃dictis ꝛ ha-
beat tertiã ptem dicte pene dñs potestas vel alius
officialis forensis q cognitioné habeat de p̃dictis.
Et dictam penam venire fecerit in cõi ꝛ aliam ter-
tiaz parté habeat accusator seu denũciator ꝛ nemi-
ni reueletur.Et ad solutioné teneanꝛ massary absqz
alio precepto vel mandato. Et possit in oĩbus casi-
bus supradictis ꝛ quolibet p̃dictorũ ꝓcedi per inq
sitõem accusationé vel denũciationé.Insuper volu
mus ꝙ in predictis oĩbus casibus supradictis ꝛ
quolibet predictoꝝ singula singulis cõgrue referẽ-
do nulla admittaꝛ concordia:nec talia cõmittens
aliquo beneficio concordie debeat gaudere.

❡ De vsuris. Rubrica.215.

AD extirpandaz
Usurariã prauitatem q̃ animas
ducit ad gehennaz fontẽqz chari
tatis desiccat ꝛ neduz humana
p̃cepta verũ etiã diuina qbus in
betur ꝙ nullus vsuras exerceat ꝛ scriptũ est ꝙ nõ
habitat in tabernaculo dei q pecunias mutuat ad
vsuras:veꝝ ẽt humanas canonũ ꝛ leguz sanctiones
curãtes vsuraꝝ crimen cõpescere fraudare conanꝛ.
Ideo saluti aiaꝝ ꝓuidere cupiẽtes hac deo amabi-

li lege sancimus. Qꝫ nullus decetero vsuras exerceat qbuscūqꝫ legibꝰ vel statutis nō obstātibꝰ q̄s ⁊ q̄ cum sint cōtra leges ⁊ sacros canones quatenus de facto ⁊ nō de iure ꝓcesserunt catenus cassamus ⁊ irritamus ⁊ pro cassis ⁊ irritis haberi volumus ⁊ mādamus ⁊ q ꝯfecerit decetero in ciuilibus vel criminalibus nō audiat̄ etiā si iudicis officiū implorare vellet ⁊ ꝑpetuo sit infamis ⁊ oīs iurisdictio vł potestas adempta sit auctoritate p̄ntis legis cuilibꝫ officiali q̄ꝫtuꝫ ad audientiā p̄standam ꝯfacienti predicto nec possit aliqs officialis in ciuitate ꝑusij vsurariū defendere vllo modo. Sꝫ p̄uata ꝑsona quātuꝫ ad id auctoritate p̄ntis legis intelligat̄ esse ⁊ sit ⁊ vltra dictus talis q vsuras exercuisse fuerit cōuictus puniat̄ ⁊ cōdemnet̄ pena .c. lib. deñ. ⁊ restituat qcquid accepit noīe vsurarū illi a quo acceperit cui liceat venire agēdo vel excipiēdo ꝯ instrumētuꝫ ꝙ vellet dicere vsurariū seu fraudē vsurarū factū non obstāte iuramento ꝑ eum prestito de nō ꝯueniēdo vel de seruādo tale instrumētum seu cōtenta in eo; qꝺ iuramentū improbū irritū iudicamus ⁊ remittimus ita ꝙ nullo modo seruari debeat vel eius heredibus si ad id agere voluerit ⁊ dicte pene medietas sit dñi potestatis vel alteriꝰ officialis cognoscētis ⁊ reliqua pars sit camere massarioꝝ q teneant̄ absqꝫ aliquo precepto dare medietateꝫ dicte pene quā ipse potestas vel aliꝰ officialis venire fecerit in cōi dicto dño potestati vł alio officiali p̄dicto. Et possit ac teneatur ipse dñs potestas ⁊ qcunqꝫ alius officialis forensis iurisdictiōem habens in ciuitate perusij ad petitionē cuiuscūqꝫ vel ex suo officio procedere ꝯ quēlibet q diceret̄ vsuras exercuisse ⁊ reptum culpabilē punire. Et vt plene liqueat quomodo ꝓbari possit queꝫ vsurariū esse vel vsuras exercuisse vł aliqꝺ aliud traficū vel mercantiā de vsuraria prauitate suspectū vel suspectam fecisse aliquo ex modis in p̄nti statuto declaratis ⁊ specificatis. Volumus ⁊ statuimus ꝙ ꝓbari possit ⁊ plenissime intelligat̄ esse ꝓbatuꝫ quē vsuras exercuisse vł exercere vel vsurariū esse vltra dispositionē iuris cōis ꝑ duos testes etiam singulares etiā si vterqꝫ ipsoꝝ testiuꝫ deponeret illū talē qui diceret̄ exercuisse vsuras fecisse secū vsuras ꝑ viam mutui vel aliter contrahendo vel traficādo in fraudē vsuraꝝ possit etiā ꝓbari ꝑ cōfessionē extra iudiciū factā ꝑ talem q diceret̄ vsuras fecisse que cōfessio ꝑ duos testes legitime ꝓbata plenissima sit ꝓbatio ꝯ illū q diceretur vsuras exercuisse vel exercere. Et quia vsuraria prauitas a deo inoleuit in ciuitate ⁊ districtu perusij varijs ⁊ exq̄sitis machinationibus ⁊ versutijs ipsoꝝ vsurarioꝝ adinuentis cōtra quas antiq̄rum legū ⁊ sacroꝝ canonū ꝓuisio sufficere nō videt̄ maxime duꝫ ꝑ barocchulos ⁊ alios illicitos modos p̄dictam vsurariā prauitatē exercent. Ideo ad obuiandū p̄dictis versutijs ⁊ machinationibꝰ statuimus ꝙ nullꝰ mercator nec generaliter aliqua alia ꝑsona ciuitatis aut comitatus perusij cuiuscūqꝫ status vel conditionis existat seu forenses q in ipsa ciuitate comitatu territorio seu districtu morā traheret vel exerceret aliquā artem seu traficū possit nec debeat aliquo modo vel quouis q̄sito colore vendere nec vendi facere aliquā mercantiā ad terminum alicui ꝑsone q̄ nō exerceret artē cui principaliter ⁊ directe cōueniret res illa que sibi vendita est pena cc. lib. deñ. ꝓ vice qualibꝫ cuilibꝫ ꝯfacienti de facto auferēda ꝑ dñm potestatē ciuitatis ꝑusij. Cuius pene medietas sit ipsius potestatis q dictā penaꝫ venire fecerit in cōi. Et quā medietatē massarij cōis ꝑusij eidē dño potestati absqꝫ aliquo precepto soluere effectualiter teneat̄. Et tali ꝯfacienti ius nō reddat̄ ⁊ audiētia sibi deneget̄ ꝑ quēlibet officialē ciuitatis perusij ciueꝫ vel forensem sup illa quātitate ꝓ qua dicta mercātia sit vendita ad terminū cōtra hāc ꝓhibitionē quomodolibꝫ appareret. hec tn̄ ꝓhibitio p̄ntis. §. q incipit. Et quia vsuraria prauitas ⁊c̄. nō vēdicet sibi locum inter mercatorē ⁊ mercatorem. Et etiā nō intelligat̄ in hijs q emerent causa mittēdi dictaꝫ mercantiā extra ciuitatē ⁊ districtū perusij dūmodo illā mittat īfra terminū vnius mēsis post celebratā venditionē nec etiā p̄dicta ꝓhibitio dicti. §. intelligatur in retagliatoribꝰ pānoꝝ aut in lanaiolis ⁊ guarnellerijs q retagliarent guarnellos aut pānos lini nec generaliter in qbuscūqꝫ vendentibꝰ ad retagliū aut ad minutū mercantiā seu reꝫ aliquam venderēt in qbus casibus ⁊ quolibꝫ p̄dictoꝝ supradicta ꝓhibitio nullatenus locū habeat. Insuper et statuimꝰ ꝙ nullus mercator aut nō mercator ⁊ generaliter nulla ꝑsona ciuis vel comitatēsis vel forēsis nec districtualiter cuiuscunqꝫ cōditionis existat audeat vel p̄sumat emere aliquā mercantiā ab aliqua ꝑsona nisi solū ⁊ dūtaxat ab exercentibꝰ exercitiū illius mercātie quā emeret nisi habuerit licentiaꝫ a dñis cōsulibus mercātie ciuitatis perusij qui ꝓ tpe essent pena cuilibet ꝯfacienti ꝓ vice qualibet l. lib. deñ. Cuius pene medietas sit ipsius officialis forensis iurisdictiōis h̄ntis in ciuitate perusij. Et q dictā penā venire fecerit in cōi ⁊ dicta pena ꝯ emētem ⁊ vendentē locū habeat in casu p̄dicto. Itē statuimus ꝙ nullus ꝓseneta possit esse mediator alicuius mercati seu vēditionis qꝺ seu q̄ fieret ad tpe ꝯ p̄ns ordinamentū pena eidem ꝓsenete ꝯfacienti vice qualibet. l. lib. deñ. ab eo de facto auferēda per dñm potestatē vel aliū officialē forēsem iurisdictioneꝫ seu cognitioneꝫ h̄ntem in ciuitate perusij cuius pene medietas sit illius officialis q eam venire fecerit in cōi. Et nihilominus dictus ꝓseneta auctoritate huius p̄ntis statuti ⁊ ordinamēti ꝑpetuo sit infamis infamia iuris ⁊ facti. Et dictuꝫ officiū ꝓsenete vllo vnqꝫ tpe decetero in ciuitate ꝑusij non valeat exercere. Ac etiā teneant̄ ipsi prosonete oē mercatuꝫ re-

gistrare in eorum libris: et si inueniretur quod fecerint ali-
quod mercatum et infra quatuor dies a die perfecti mer-
cati illud vere et apparenter non scripsissent in eorum li-
bris et cartularijs incidant ipso facto in penam .xx. lib.
den. vice qualibet qua negligentes seu negligens aliquis
prosseneta repertus fuisset. Et fraudibus quibuscumque ob-
uiare cupientes quia plurimorum relatibus percepimus
quod nonnulli recipere debentes ab aliqua vel super ali-
qua communancia cois perusij vel ab emptoribus illius
comunantie vel etiam a camera cois perusie vel alte-
rius positi in locum alterius creditoris aliquam quantita-
tem pecunie ad certum tempus adbibent quosdam qui
vsuras facere cupientes secum conueniunt vt ille minorem
quantitatem pecunie soluat de presenti tali debenti recipere
et ille recipere debens illum ponat in locum suum sup
iure quesito sibi super illa comunantia vel contra emptores
illius comunantie vel positorum in locum alterius credi-
toris. Et sic fraus fit pro vsuris quia propter illud me-
dium tempus quo ille debebat recipere sup illa comu-
nantia soluitur sibi minor quantitas. Et etiam si quis ab ali-
quo debenti recipere ab aliqua speciali persona ad
certum tempus receperit iuris cessionem quouis titulo pro
minori quantitate soluenda de presenti et hoc faceret in
fraudem vsurarum talis sic faciens si conuictus fuerit fecis-
se in fraudem vsurarum dictam quantitatem quam soluisset perdat
et lucro illius cui tradita est vel in cuius vtilitatem
soluta est cedere debeat. Et nihilominus ille qui talem
cessionem receperit illam remittere teneatur cedenti. Et
auctoritate presentis legis ille qui vt premittitur primo cesse-
rit possit agere et integrum ius habere et actiones mo-
uere ac si numquam dicta cessio facta foret. Nec sup pre-
dictis si questio esset possit peti compromissum. Si ta-
men aliquis aliquem de vsuris accusauerit et non probaue-
rit incidat in penam .l. lib. den. de facto auferendarum.
Cuius pene tertia pars sit officialis qui haberet in his
cognitionem tertia pars sit camere massariorum et alia
tertia pars detur accusato de tali crimine non probato.
Prohibemus insuper virtute presentis legis ne aliquis
sensarius seu prosseneta decetero possit esse mediator
alicuius contractus vel mercati vsurarij vel de vsuraria
prauitate suspecti sub pena pro qualibet vice cuilibet
contrafacienti .l. lib. den. applicanda camere massariorum
et ab eo auferenda per dominum potestatem vel alium officialem
forensem in ciuitate perusie cognitionem et iurisdictionem
habentem. Et perpetuo sit infamis. Cuius pene quam di-
ctus dominus potestas vel alius officialis venire fecerit
in coi medietatem massarij cois perusij ipsi domino potesta-
ti vel alteri officiali absque aliquo precepto effectuali-
ter soluere teneatur. Et contra tales prossenetas ipse
dominus potestas vel alius officialis ad denunciationem
seu accusationem cuiuscumque et etiam ex officio procedere
possint et debeant summarie simpliciter et de plano
sine strepitu et figura iudicij et prout eis vtilius et sa-
lubrius videbitur. Insuper statuimus ad omnem dictorum
vsurariorum malitiam et presidia extirpandam quod decete-
ro nullus hebreus mutuo vel in depositum vel alio ti-
tulo contractus pecuniam recipiat ab aliquo extraneo sub
vsuris et quicumque hebreus contrafecerit ipso facto si capi
poterit personaliter puniatur pena dextri pedis qui sibi de
facto debeat amputari per dominum potestatem ciuitatis
perusij qui pro tempore erit: et si capi non poterit in banno
dicti pedis sibi amputandi ponatur. Ita quod quandocumque
venerit in fortiam cois perusij sibi debeat pes dexter
amputari. Et nihilominus tota sua familia a ciui-
tate territorio et districtu perusino expellatur. Christia-
nus vero mutuans seu in depositum concedens vel ali-
ter contrahens contra hanc nostram prohibitionem subiaceat
omnibus penis supra contra vsurarium statutis. Adijcien-
tes huic nostro statuto in penam vsurariorum quod ipsi non
possint testari et eorum filij et alij legitimi successores
tam ex testamento quam ab intestato cadant ab omni suc-
cessione et hereditate et tunc dicta hereditas pro ter-
tia parte ad fiscum perusinum deuoluatur. Et pro tertia
ad eum qui illum de vsuris accusauerit seu denuncia-
uerit et pro alia tertia ad potestatem vel alium officia-
lem qui executionem fecerit de predictis. Et ad predi-
ctum effectum quem esse vsurarium in tali casu requiran-
tur et sufficiant sex testes etiam singulares de scipsis de-
ponentes ad minus. Et hec locum habeant in vsuris vel
contractibus vsurarijs in futurum fiendis non autem in hijs que fa-
cta et facti fuerunt in preteritum. Item statuimus et ordi-
namus quod si aliquis ciuis vel districtualis perusinus vel
quicumque alius habitans in ciuitate burgis vel subur-
gis perusij ante presens statutum aliquem contractum in fraudem
vsurarie prauitatis iniisset in quo aliquis obligatus ap-
pareret vel mutuo pecuniam quesiuisset sub vsuris vel
etiam vigore alicuius barocchboli iniuste foret obligatus quod
tunc .x. annum ad restitutionem eorum que ex dictis causis de-
berentur compelli non possit et tali qui sic dictos contractus iniis-
set vel mutuasset audientia per quemcumque officialem ciui-
tatis perusij tam ciuem quam forensem quo ad predicta penitus
infra dictum annum denegetur. Et vt vsuraria instrumenta et
contractus citius reperiantur et occultari non possint. Et quia
etiam sepe in testamentis et vltimis voluntatibus fit men-
tio de vsuris et etiam in donationibus et alijs instrumentis et
sic per ipsos et ipsa potest via aperiri ad detegendam vsu-
rariam quandam prauitatem et vt experientia docuit quandoque
aliqui diabolica suggestione ducti innutant verba scriptu-
rarum propter quam imutationem seu detractionem veritas
occultatur. Hac perpetua lege statuimus quod decetero
contractus et distractus hereditatis aditio seu hereditati im-
mixtio et cuiuscumque tutele vel cure susceptio cum tuto-
ris ac curatoris inuentario ac dotis datio seu promis-
sio et dotis refutatio et in emphiteosim siue liuellum aut
in feudum concessio ac diuisio hereditatis vel bonorum et col-
latio seu renunciatio simplex vel ex causa permutationis
alicuius beneficij et possessionis adeptio et ordinum colle-
gio transactio pignoris datio solutio et solutionis confes-
sio mutuum ac pax procuratoris constitutio extra iudicium
legitimatio fideiussio permutatio compromissum laudum

arbitrium ⁊ arbitramentum ⁊ generaliter omnis alius contractus ⁊ dispositio ascendens ad sūmaʒ quinquaginta lib. debeant per tabellionem rogatum de aliquo predictoꝝ instrõꝝ seu contractuum registrari per se vel alium notariū eius mandato ꝑ extensum totū instr̄m infra .xv. dies postq̄ȝ notarius fuerit reqsitus ab aliqua partiū ꝙ registret ⁊ facta fuerit ei debita solutio de qua .ſ. dicet: si in ciuitate Perusij burgis vel suburgis fuerit rogatus notarius ⁊ infra mensem si fuerit rogatus notarius in comitatu cōputandos siue cōputandum a die qua notarius rogatus reqsitus fuerit. Et hoc locum habeat in ɔ̄ctibus ⁊ distractibus ⁊ oībus alijs actibꝰ seu dispositionibus supradictis q̄ fient post finitum p̄ntem mensem decembris. In testamentis autē ⁊ codicillis ⁊ donationibus causa mortis seruetur qđ .ſ. dicet. Et q2 vbi labor auget ibi est merces debet maior retribui: volumus ꝙ cuilibꝫ notario rogato de aliquo instrõꝝ p̄dictoꝝ soluat ꝓ registratione ꝓ sua mercede medietas eiꝰ qđ solui debebat ẜm formam statutoꝝ ante p̄ntem cōstitutioneȝ siue legem ꝓ restitutione instr̄i in publicam formā restituti firmo semꝑ remanente debito ꝓ rogitu ẜm formā statutoꝝ p̄dictoꝝ. Et si sic vt p̄mittit postq̄ȝ notarius fuerit requisitus ⁊ sibi facta solutio ꝓ registratione instr̄i alicuius contractus vel distractus aut aditionis seu inmistiōis aut tutele vł cure: vt .s̄. aut alioꝝ quorūcunq̄ȝ ɔ̄ctuum vel actuum seu dispositionum de q̄bus .s̄. non fuerit registratuȝ vt p̄mittit. Si notarius ab aliqua partiū vel ab adeūte seu immiscente tutore aut curatore non fuerit reqsitus vt instr̄m registret in libro ꝑpterea d̄putato in armario cōis perusij instr̄m non valeat nec cōtenta in eo. Et si notarius fuerit ab aliquo p̄dictoꝝ reqsitꝰ ꝙ registret ⁊ nō registrauerit .ſ. .xv. dies vel infra mensem vt dictum est facta tñ sibi debita solutione vt .s̄. hoc eodē .§. dictū est: notarius puniat ꝑ d̄n̄m potestatem ciuitatis perusij vel aliū officialem iurisdictionē h̄ntem in .c. lib. d̄n̄. soluendoꝝ camere massarioꝝ ciuitatis perusij: de q̄ potestas possit ⁊ d̄beat punire ꝓut sibi videbit expedire. Et debeat h̄r̄e tertiam partem dicte pene quā venire fecerit in cōi: ⁊ si negligens fuerit in ꝓcedēdo cognoscendo cōdēnando ⁊ puniendo cōdemnet tp̄e sui sindicatus in .c. lib. d̄n̄. retinēdoꝝ de suo salario per cōseruatores monete ciuitatis perusij. Et vt dicta registratio ɔgrue fieri possit Statuimus ꝙ massarij cōis perusij expēsis camere ipsoꝝ massarioꝝ ponere debeant in armario cōis perusij decem libros cartarū bombicinarū bene ligatos ⁊ cum capitularibus: vꝫ. pro qualibet porta duos libros in folijs magnis siue realibus quoꝝ q̄libet sit ad minus .cc. cartarū. Et hoc fecisse debeant dicti massarij .ſ. mensem a die publicationis p̄ntium: ⁊ in coperta cuiuslibet libri scribatur lr̄is grossis ⁊ magnis porta ꝓ qua liber ille esset deputatus. Si quis vero notarius fuerit rogatus de aliq̄ testamento codicillis vel donationis causa mortis vel quacūq̄ȝ vltima volūtate debeat registrare post morteȝ testatoris codicillātis seu donantis causa mortis .ſ. .xv. dies morti ꝓximos si in ciuitate talis testator aut codicillatus aut donans causa mortis aut aliam vltimam voluntatē faciens mortuus fuerit. Si vero in comitatu mortuus fuerit tunc .ſ. .xx. dies morti ꝓximos si notarius qui rogatus fuit viueret ⁊ mortuo notario teneatur ille q̄ rogitus illius notarij habuerit in aliquo ex p̄dictis libris registrare ꝓut .s̄. dictū est de ɔ̄ctibus ⁊ distractionibus ⁊ alijs actibus seu dispositiōibus supradictis. Et ꝙ in p̄ncipio cuiuslibet libri debeant remanere ad minus decē carte vacue scilꝫ in q̄bus nō scribant illa que sunt registranda: sed scribat tabula coꝝ q̄ registrantur .ſ. ꝙ fiat in hunc moduȝ. Primo fiat tabula de donationibus inter viuos. Scđo de emptiōibus locationibus cōcessionibus in emphiteosim de dotibus ⁊ refutationibus dotiuȝ ⁊ alijs ɔ̄ctibus ascendēntibus ad sūmā .l. lib. ⁊ abinde supra. Tertio de alijs vt .s̄. registrandis. Et qñ aliqs dictoꝝ libroꝝ esset scriptus vsq̄ȝ in finem volumus ꝙ p̄ores cōsortij q̄ tūc erunt debeāt illud notificare dictis massarijs: ⁊ massarij predicti qui ꝑ tp̄e erūt teneant ponere aliū immediate ligatuȝ vt .s̄. ⁊ .cc. cartaꝝ vt .s̄. Volumus insuꝑ ꝙ viuēte ⁊ ꝑsonaliter habitante in ciuitate vel comitatu perusij notario q̄ registrauerit ī aliquo dictoꝝ libroꝝ vt .s̄. nullus p̄ter ipsum vel aliū notariū de suo mandato possit sūmere scripturaȝ de dicto registro nec in publicam formam redigere. Et si sumpta fuerit cōtra hanc nr̄am ꝓhibitionē nullam fidem faciat: post mortem vero vel in absentia dicti notarij q̄ vt p̄mittit registrasset nullus notarius sūmere possit scripturam de dicto libro preter filiuȝ illus notarij defuncti vł absentis si ille filius fuerit notarius. Si vero non fuerit notarius ille solū sūmat scripturam de dicto libro cui ɔsignati fuerint rogitus illius notarij defuncti vł absentis. Et tali scripture fides indubia adhibeat licet auctoritas iudicis interposita nō sit. Si vero nulli assignati essent dicti rogituſ notarij mortui vel absentis vel is cui fuissent assignati esset absens a ciuitate ⁊ comitatu perusie q̄libet notarius possit inde scripturam sūmere ⁊ in publicaȝ formam redigere. Et tali scripture in publicaȝ formam redacte plena fides adhibeatur ēt si iudicis auctoritas interposita nō fuerit. Et in recōpensationeȝ expense dictoꝝ libroꝝ volumus ꝙ q̄libet ɔ̄hēs vel distrahens .s̄. sūmam .l. libraꝝ aut hereditatem adiens seu hereditati se imiscens debeat soluere ꝓ dcā camera massarioꝝ ciuitatis ꝑusie anteq̄ȝ notariꝰ aliq̄d scribat ipsi notario q̄ fuerit rogatus de ɔ̄ctu vel distractu aditione vel immistione tutela vel cura ⁊ inuentario p̄dictiſ ⁊ alijs q̄buscūq̄ȝ actibus vel aliquo ex p̄dictis vt .s̄. registrandis sex d̄n̄. monete

perusine. Et qlʒ notarius debeat soluisse massarijs ꝑdictis dictos sex deñ. ī. mēsem a die q̃ rogat⁹ fuerit de ipso ꝯctu vl' distractu vl' siue ipse notari⁹ recepit siue nō sb pena vnius bol. ꝓ qlʒ sextino. Et nullus notari⁹ possit scribē nec scribat aliqđ testm̄ vl' codicillū aliquē in q̃ nō sit aliqd relictū dicte camere ꝓ expēsis dictoꝝ libroꝝ in qb⁹ est fiēda registratio vt .s̄. silr ēt nō scribat aliquā donationē cā mortis nisi in illa aliqd donet cā mortis dicte camē ꝓ ꝯfectione dictoꝝ libroꝝ. Et si secus fecerit soluē teneat de suo dicte camere massarioꝝ lib. duas deñ. Et singulo mēse dicti massarij debeāt vidisse ⁊ calculasse ꝑ inspectionē registrationū factaꝝ in dictis libris an in soluēdo camere ꝑdicte fraus cōmissa fuerit ⁊ penā exigere ab eo q ꝯfecerit. Declaramus insup ꝙ notarij nō teneant registrare instr̄a ꝓcurationū ad lites ⁊ causas apud acta nec instr̄a dationū curatoꝝ ad lites q̃ fiūt in aliq̃ curia i ciuitate pusij: sʒ solūmodo illa scribere debeant ꝑ extensuʒ in libris actoꝝ.

De prelio non fiendo. Rubrica. 216.

Ad tollendū Abusuʒ q diabolicis suggestionib⁹ inoleuit in ciuitate pusij. Statuimus ⁊ ordinam⁹ ꝙ nullus ciuis comitatēsis vl' forēsis cuiuscūqʒ status vel ꝯditiōis existat audeat vl' ꝑsumat ꝑliū lapidū hactenus ꝑ abusuʒ inductū in ciuitate pusij ⁊ qđ fieri cōsueuit tpib⁹ retroactis qñqʒ in platea cōis pusie ⁊ qñqʒ i campo q dr̄ sopramuro cū armis solitis: nec cū aliq̃ alio gñe armoꝝ facē in aliq̃ pte ciuitatis pusij vl' comitatu sb pena. l. lib. deñ. ꝓ qlʒ ꝯfaciente ⁊ dictū ꝑliū faciētē q̃ pena exigat ꝑ dñʒ ptātēʒ vl' aliū officialē forēseʒ iurisdictionē hñteʒ i ciuitate pusij đ facto sine aliq̃ ꝓcessu cui⁹ pene quā venire fecerit in cōi massarij cōis pusij medietatē soluere teneant dicto dño ptāti vl' alteri officiali forēsi q dictā penā soluī fecerit massarijs cōis pusij sine aliq̃ ꝑcepto vl' mādato. Et si ptās negligēs fuerit i exigēdo dcāʒ penā ꝯdēnet ꝓ qlʒ vice q̃ negligēs fuerit in. C. lib. deñ. de fcō retinēdoꝝ ꝑ ꝯsuatores cōis pusij de suo salario tpe sui sindicat⁹ de qb⁹ expsse debeat sindicari. Et nihilominus faciēs dcm̄ ꝑliū teneat de qlʒ vulnere siue ꝑcussione sicuti si illud vl' illā intulisset ex̄ dictuʒ ꝑliū fm ꝙ puniret ꝑ formā alioꝝ statutoꝝ de vulnerātib⁹ vel ꝑcutiētib⁹ loquētiū. Statuimus ēt ꝙ nullus decetero pmittat in domo vel apotheca ꝓpa vl' cōducta vel ꝑcario vl' aliq̃ quouis modo sibi ꝯcessa vl' in q̃ habitauerit vl' artē aliquā exercuerit. Qs aliqs se armet vel ꝑparet ad dictū ꝑliū faciēdū sub pena. l. lib. deñ. de facto a tali sic pmittēte ꝑ dñm potestatē vel aliū officialē forēseʒ cognitioneʒ vel iurisdictionē hñteʒ auferēda ⁊ camere massarioꝝ applicāda cui⁹ pene medietas sit dicti dñi ptātis vl' alteri⁹ officialis forēsis vt .s̄. Et ei medietatē dicte pene quā venire fecerit in cōi massarij cōis pusij absqʒ aliquo ꝑcepto soluere teneat. Et qꝛ eadē diabolica suggestio induxit hoies pusinos ⁊ alios solitos dictū ꝑliū exercere ad iniciandū dicta ꝑlia in ciuitate perusij in festo paschatis resurrectionis dñi nr̄i Jesu xp̄i ⁊ diebus domicalib⁹ sequētibus illa cōtinuare. Ideo volumus ⁊ ordinamus ꝙ dictus potestas ciuitatis perusij ⁊ alij officiales forēses cognitionē ⁊ iurisdictionem hñtem qui ꝓ tpe erunt teneant ⁊ debeant vinculo ꝑstiti iuramenti sono quattuor tubaꝝ premisso facere in sabbato sancto fieri solēniter ꝑconiatris in platea in locis cōsuetis hr̄ statutū pena eideʒ dño potestati ⁊ alijs officialib⁹ forēsibus vt .s̄. ccccc. lib. deñ. de facto ab eis auferēda de suo salario tpe sui sindicatus ⁊ retinēda per cōseruatores monete cōis perusij inquantum negligentes fuerint in fieri faciendo preconium antedictum.

De societatibus tripudiantiam tollendis. Rubrica. 217.

QUia Ut plurimū ex colorātis exemplis sensualiter tendētibus ad solatiuʒ ⁊ recreationē multa mala ac scādala ꝓueniūt ⁊ oriunt vt hacten⁹ experiētia docuit manifesta de societatibus trepudiātiū q̃ fieri in ciuitate perusij ꝯsueuerūt in festo sancti Herculani ꝓpt quas apte cognouimus hoies depauperari ꝓpter graues ⁊ inessrenatas seu immoderatas expensas solitas occasione ꝑdicta fieri absqʒ aliq̃ vtilitate ciuiuʒ perusinū. Et ꝓpt quas manifeste deuentū fuit ad stupra/adulteria/sodomias/rixas ⁊ alia q̃ꝫ plurima scelera nephandissima. Ideo hac pñti lege ppetuo futurisqʒ tpib⁹ valitura irrefragabilr sancimus statuimus ⁊ ordinamus ꝙ nullus decetero audeat vel ꝑsumat inire facere vel ꝯhere in ciuitate pusij aliquā societatē vel cōpagniā sub aliq̃ cognomine signo vel q̃uis titulo cā tripudiādi in dictis festiuitatis sancti Herculani ⁊ alijs festiuitatibus anni: nec in iam factis ꝑsistere imo illas ex nūc dissoluimus ⁊ ꝓ dissolutis ⁊ improbatis hñi volumus ⁊ mādamus. Eorūqʒ statuta cassam⁹ ⁊ irritamus ⁊ tāq̃ꝫ improba irrationabilia ⁊ malos mores ac peccata nutrienteʒ in ꝑpetuum hr̄i volumus ⁊ mandamus. Et si ꝯfactū fuerit. Quilibet q fuerit in aliq̃ societate quā fieri ꝯtigerit ꝯ hāc nr̄am legeʒ soluat noie pene massarijs cōis pusij lib. l. deñ. Et ille q creat⁹ vel electus fuerit officialis vel massarius societatis iam facte vl' quā fieri ꝯtigerit in futurū ꝯ hāc nr̄am legē in alijs. l. lib. deñ. pusinoꝝ silr puniat si officiū aliq̃ mō exerceret. Et notari⁹ scribēs ꝯctū dicte societatis vl' noia ipsoꝝ đ societate pena. l. lib. deñ. puniat: ad quā penā soluēdā dñs ptās ⁊ qlʒ officialis forēsis cognitionē hñs de fcō sine aliq̃ ꝓcessu cogat tales ꝯfaciētes: ⁊ massarij cōis pusij medieta-

tē dictaꝝ penaꝝ q̄s ptās vl̄ ali⁹ officialis venire fecerit in cōi soluat sine aliq̄ p̄cepto p̄dicto dn̄o ptāti vl̄ alteri officiali. Et si qs i tātā audaciā puenerit ꝙ socialr̄ ꝛ in societate fcā vel q̄ fieret in futuꝝ tripudiādo iuerit vl̄ tripudiauerit in ciuitate pusij burgis vl̄ suburgis ꝑ q̄lȝ vice i alijs.l.lib.de fcō puniat̄ ꝛ ab eodē de fcō exigant̄ sine alio ꝓcessu p dcm̄ dn̄m potestatē vl̄ aliū officialē forēseȝ vt.s̄. Et medietatē dicte pene quā ipse dn̄s ptās vl̄ aliuſ officialis forēsis vt.s̄.dcā occasiōe devenire fecerit i cōi massarij cōis pusij soluē teneat̄ dcō dn̄o ptāti vl̄ alr̄i officiali q sic venire fecerit sine aliq̄ alio p̄cepto. Et silr̄ statuim⁹ ꝛ ordinam⁹ ꝙ nulluſ patiat̄ in domo sua aut sue habitatiōis siue fuerit ꝓpa siue ꝯducta siue p̄cario cōcessa ipsaȝ societatē seu hoies ipsi⁹ societatis in totū vel in ptē cōgregari sb̄ pena.l.lib.d̄ fcō silr̄ exigēda p dn̄ȝ ptāteȝ vl̄ aliū officialē forēseȝ iurisdictionē vl̄ cognitionē in ciuitate pusij hn̄teȝ. Et medietatē dicte pene quā dicta occasione ipse dn̄s ptās vel aliuſ officialis vt.s̄.venire fecerit in cōi silr̄ massarij ipsi⁹ cōis pusij eidē dn̄o ptāti vl̄ dicto officiali absq̄ȝ aliq̄ alio p̄cepto soluē teneant̄. Et q2 expiētia docuit retroactis tpib⁹ in ciuitate pusij inoleuit q̄dā pessima ꝯsuetudo imo ṽius corruptela p quā eccl̄ie q̄ debēt esse tēplū dei:ꝛ in qb⁹ diuinuſ cultuſ ꝛ alia pia opa exercent̄ ꝙ qn̄q̄ȝ taȝ mulieres q̄ȝ masculi in eis tripudiāt. Jdeo h̄ p̄n̄ti statuto ꝓhibemuſ q̄ten⁹ decetero nulla ꝑsona cuiuscūq̄ȝ gradus ꝯditionis vl̄ q̄litatis existat audeat seu p̄sumat in aliq̄ eccl̄ia tripudiare pena cuicūq̄ȝ ꝯ̄facięti vice q̄lȝ.x.lib.dcn̄.puſ. de facto auferēda p dn̄m ptāteȝ vl̄ aliū officialē forēseȝ cognitionē seu iurisdictionē hn̄tem in ciuitate pusij ꝛ q̄lȝ possit esse accusator ꝛ sufficiat fides p duos testes:ꝛ talis accusatoꝛ nomē teneat̄ secretū:ꝛ tertiā ptē pene hr̄e d̄beat a massarijs cōis pusij absq̄ȝ aliq̄ alio p̄cepto accusator p̄dict⁹:sȝ si p suā vl̄ sui officialis iuētionē cui⁹ officialis relationi stari d̄beat aliqs cōtrafaciens repertus fuerit:tunc officialis q dictaȝ penam venire fecerit in cōi medietateȝ dicte pene a dictis massarijs effectualiter consequatur.

De medicis reqsitis ad medicandū infirmos in ciuitate vel comitatu perusij. Rubrica.218.

Cum iuxta Canonicam sanctionem nōnūq̄ȝ ex pctō ꝓueniat infirmitas corporalis ꝛ saluti aiaꝝ oium infirmoꝝ sit ꝓuidēdū:cū aia sit cūctis iux̄ euāgelicā doctrinaȝ p̄ferēda ꝛ ꝑ̄us ad medicos aiaꝝ q̄ȝ corpoꝝ sit accedēdū hac p̄n̄ti lege ꝑpetuo valitura duxim⁹ statuēdū. Qꝫ cū aliquē medicū vocari ꝯtigerit ad aliquaȝ curā cuiuscūq̄ȝ egroti q̄uis morbo n̄ali vltra p̄mam vicē q̄ ad p̄dictū infirmū vlteri⁹ quoq̄mō accedē nō audeat publice vl̄ secrete nisi talis ifirm⁹ post ceptā illā ifirmitatē ꝓ q̄ vult medicū fuerit sua pctā sacerdoti ꝯfessus. Et d̄ dicta ꝯfessiōe p sacerdotē idoneū cui talis ifirmus fuerit ꝯfessus fcā eidē medico fuerit fides. Et si qs medicoꝝ decetero ꝯ̄ hāc ꝓuisionē quoq̄mō venerit vltra penā a sacris canonib⁹ institutā ꝓ q̄lȝ vice penā.xxv.lib.den̄.icurrat ipso fcō ab eo auferēda d̄ fcō p dn̄m ptātē vl̄ aliū officialē forēsem cognitionē seu iurisdictionē hn̄teȝ i ciuitate pusij. Et qlȝ possit eē accusator vl̄ denūciator ꝛ ci⁹ nomen tenebit̄ secretū. Et q̄rtā ptē dicte pene hēat accusator ꝛ aliā quartā ptē officialis q executionē fecerit de p̄dictiſ. Quib⁹.s.accusatori ꝛ officiali massarij cōis pusij dictas portiōes dicte pene taȝ officiali q̄ȝ accusatori absq̄ȝ aliq̄ p̄cepto soluere teneant̄.

De officio.v.ciuiū q vocent̄ officiales honestatis. Et de modo iuramēti p̄stādi dn̄o potestati ꝛ officialibus forēsibus. Rubrica.219.

Quia parum Prodesse iura ꝛ leges municipales cōdere nisi essent viri ꝓuidi ꝛ honesti q curarēt ea inuiolabilr̄ ꝑpetuis futurisq̄ȝ tpib⁹ exeq facē. Jdō hac deo amabili lege ꝑpetuo valitura statuimuſ ꝛ ordinamus:ꝙ ptās ꝛ alij officiales forēseſ iurisdictiōeȝ ꝛ cognitionē hn̄tes in ciuitate pusij cū iurabūt eoꝝ offm̄ iurēt silr̄ ꝙ oia ꝛ singula statuta p̄n̄tiſ voluminis iuiolabilr̄ obſ̄uabūt ꝛ q̄ȝtū i eis erit obſ̄uabūt ꝛ obſ̄uari faciāt integralr̄ ꝛ cū effectu ꝛ ꝙ modis oib⁹ oportunis durāte eoꝝ ꝛ cuiuslibet eoꝝ officio intēdēt diligēter ad executionē oium q̄ in p̄n̄ti volune ꝯtinent̄. Et nihilomin⁹ p̄fati dn̄i ꝑ̄otes sb̄ vinculo iuramēti:vȝ.illi q ꝓ tpe erūt teneant̄ d̄ sex mēsib⁹ in sex mēses in scriptis tradē legato gub̄natori siue locūtenēti ꝓ scā Ro.eccl̄e.ꝛ dn̄o nr̄o papa:i ciuitate pusij q ꝓ tpe fuerit decē notabiles ciues pusinos ꝯsciētiatos ꝛ deū timētes duos vȝ:ꝓ qualȝ porta vt ex illis facili⁹ vl̄ ex alijs legat⁹ gub̄nator seu locūtenēs p̄fat⁹ eligē possit qnq̄ȝ q̄s bonos ꝛ deū timētes fore iudicauerit q qnq̄ȝ vocent̄ officialeſ honestatiſ ꝛ dictos ciues deputet ad dcm̄ offm̄ honestatiſ exercēdū. Quoꝝ offō p̄ncipalr̄ incūbat adeūdi q̄lȝ mēse saltim semel dn̄m ptāteȝ ꝛ alios officiales forēseſ q ꝓ tpe erūt cognitionē ꝛ iurisditionē hn̄teſ ꝛ eis notificare dcm̄ eoꝝ offm̄ ꝛ eos reqrere ac inducere ꝛ hortari ad obſ̄uātiā supradictoꝝ statutoꝝ ꝛ ad diligēteȝ inqsitionē eoꝝ q culpabiles essent i faciēdo ꝯ̄ p̄dicta statuta ꝛ punitionē eoꝝ q culpabileſ reperti essent in aliquo ex ꝓhibitis per formam presentis statuti. Jncumbat etiam officio predictorum.

M.cccc.xxv.inditione.iij.ꝛ die.iiij.mēsis nouēbris fuerūt suprascripta ordinamēta solēnit̄ approbata ꝛ ꝯfirmata p ꝯsiliū dn̄oꝝ camerarioꝝ vt patet in libro reformationū manu ser Monaldi petri notarij dn̄oꝝ prioꝝ sub descripta.

Hieronymus de ronco cancellarius scrip.

Laus deo.